

INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE

Sidas årsredovisning 2024

Innehåll

1

INLEDNING 3

Generaldirektören har ordet: Att arbeta med förändring	3
Uppdrag och organisation: Detta är Sida	4
Sidas arbete med resultatredovisning	8
Läsanvisning	11

2

RESULTATREDOVISNING 12

Sidas analys och bedömning av verksamheten	12
Sammanfattande bedömning: Ett år av förändring	13
Genomförande av Sidas strategier	15
Resultatredovisning per tematiskt område samt i Ukraina och närområdet	18
Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning	20
Humanitärt stöd för att rädda liv och lindra nöd	24
Främjande av frihet och bekämpande av förtryck	28
Synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken	32
Utökad och effektiviserat klimatbistånd	35
Kvinnors och flickors frihet och egenmakt	39
Förbättrad hälsa för de allra mest utsatta	43
Utvecklingssamarbetet med Ukraina och närområdet	47
Sidas uppgifter	54
Sida finansierar partner och delar finansiella risker i garantiarbetet	55
Återrapporteringskrav: Bidrag till civilsamhällesorganisationer	62
Sida mobiliserar engagemang och stärker kapacitet	64
Sida för dialog	66
Sida bistår med kunskap, information och statistik	67
Återrapporteringskrav: Transparensen i svenskt bistånd ska öka	68
Återrapporteringskrav och uppdrag	70
Synergier mellan handel och bistånd	76
Bistånd som hävstång för andra finansiella flöden	82
Migration i utvecklingssamarbetet	88
Svenskt bistånd ska vara effektivt, resultatorienterat och katalytiskt	91
En mer flexibel styrning och hantering av biståndet	96
Hållbar upphandling	97
Demokrati och mänskliga rättigheter	99

Utökad och effektiviserat klimatbistånd	102
Förhandlingar kopplat till FN:s klimatkonvention	105
Handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet	106
Diversifierad finansiering	108
Möjligheten till privat kapital i beredning av biståndsinsatser	109
Redovisning av förvaltnings- och säkerhetskostnader	111
Styrning och kompetens	117
Styrning	117
Kompetens och arbetsmiljö	119
Lärande	122
Återrapporteringskrav: Effektiv och ändamålsenlig organisation	123

3

FINANSIELL REDOVISNING 125

Så finansieras verksamheten	125
Resultaträkning	126
Balansräkning	127
Anslagsredovisning	129
Finansieringsanalys	144
Sammanställning över väsentliga uppgifter	146
Tilläggsupplysningar och noter	148
Notförteckning	150
Sidas lån- och garantiverksamhet	159

4

INTERN STYRNING OCH KONTROLL SAMT STYRELSENS FASTSTÄLLANDE 164

Regelmässigt arbete	164
Styrelsens fastställande	167

5

BILAGOR 168

Bilaga 1 Statistiska begrepp och definitioner	168
Bilaga 2 Strateginamn	172
Bilaga 3 Läsanvisning enligt instruktion	174
Bilaga 4 Sidas resultatindikator	176

Inledning

Generaldirektören har ordet: Att arbeta med förändring

2024 var ett år med utmaningar i flera kontexter där Sida verkar och som påverkar myndighetens verksamhet, samarbetspartner, och människor som lever i fattigdom och förtryck. Kriser, demokratiska bakslag och klimatutmaningar accentuerades. I fokus var också den pågående ryska fullskaliga invasionen av Ukraina liksom kriget mellan Israel och Hamas och flyktingsituationen i Sudan. Det var det varmaste året som någonsin uppmätts globalt och ett supervalår, då omkring en fjärdedel av världens befolkning gick till valurnorna i över 60 länder. Auktoritära länder fortsatte att underminera den regelbaserade världsordningen.

Den geopolitiska situationen medförde att politikområden integreras alltmer, så även inom Europeiska Unionen (EU), och säkerhetspolitiska aspekter får ökad betydelse. Omvärldsförändringar innebär att Sida måste prioritera och snabbt kunna ställa om verksamheten, ofta med kort varsel.

Samtidigt finns det positiva resultat och framgångar som utvecklingssamarbetet bidrar till och kan redovisa i denna årsrapport. I Ukraina fortsatte Sida stödja uppbyggnaden av samhällskritisk energiinfrastruktur och Ukrainas gröna omställning. Den svenska resursbasen, myndigheter och näringsliv har ett omfattande engagemang som gör skillnad i återuppbyggnaden

av Ukraina, liksom för landets närmande till EU.

Under året avtalade Sida sin största garanti någonsin som möjliggör utlåning på 469 miljoner US dollar genom den Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB) för att skydda skogen, minska klimatutsläppen och stödja hållbara investeringar i länderna kring Amazonas.

Internt handlade 2024 till stor del att ställa om till ny styrning, och en ny organisation som trädde i kraft 1 oktober. Sidas styrelse beslutade om en ny styrmodell för att omhänderta regeringens reformagenda för utvecklings-samarbete och humanitärt bistånd - en verksamhetsstrategi 2024–2026, en enhetlig verksamhetsplanering och rapporteringsmodell samt en ny kompetensförsörjningsstrategi. Effektivitet, transparens, resultat och enhetliga arbetssätt utgör grunden och färdriktningen för Ett Sida. Det stora betinget fick konsekvenser för arbetsmiljön på myndigheten och omhändertogs. Arbetsmiljöfrågan är fortsatt prioriterad framledes.

Grunden för Sidas nya organisation är lagd. Den nya renodlade organisationen stärker Sidas omställningsförmåga och möjlighet att fortsatt vara en relevant internationell aktör, med bättre förutsättningar att kunna hantera en föränderlig omvärld och fragila kontexter. Framöver handlar arbetet om att konsolidera och förankra de nya arbetssätten. Sida står i

startgroparna för att definiera utvecklings-erbjudanden som anger en viljeinriktning för vad Sida samlat kan göra i ett land eller i en region, som del i Team Sweden, tillsammans med andra partner eller med direkta egna insatser. Sidas geografiska team kommer att hålla ihop helheten och vägleda Sidas totala engagemang i ett land eller region, oavsett vilken specifik geografisk eller tematisk strategi eller garantiram som resurserna kommer ifrån.

Myndigheten fortsätter även att utforma en mer sammanhållen modell för resultatstyrning och resultatrapportering med ett mer systematiskt användande av evidens.

Myndigheten har på regeringens uppdrag infört en ny modell för stöd till organisationer i civilsamhället. Denna kommer medföra ökad pluralism i engagemanget av svenska civilsamhälleorganisationer.

Sidas medverkan och engagemang i Team Sweden och även i Team Europa har ökat i betydelse. Den geopolitiska situationen aktualiserar behovet av en samlad ansats i samarbetet med partnerländer.

Vid FN:s framtidstoppmöte i september lanserades FN:s Global Digital Compact (GDC). GDC är ett ramverk för global styrning av digital teknik och artificiell intelligens. Genom samarbete finns potential att överbrygga digitala klyftor i världen. GDC har

kommit på plats, inte minst tack var ett långvarigt svenskt engagemang och utvecklingsprojekt genom Sida.

I februari 2025 kom nyheten att USAID hastigt kan komma att läggas ner, vilket skulle ha allvarliga konsekvenser i de samarbeten som Sida har med myndigheten. Sida arbetar med att hantera situationen alltefter som den klarnar.

Tack vare Sidas personal, med sin expertis och sitt engagemang, kunde myndigheten under 2024 framgångsrikt fortsätta ett omfattande internt förändringsarbete, parallellt med omställningen av den operativa verksamheten till ny styrning. Sida är redo att fortsätta arbetet för hållbar global utveckling 2025 på regeringens uppdrag.

Jakob Granit
Generaldirektör

Foto: Johan Strindberg

Uppdrag och organisation: Detta är Sida

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) är en förvaltningsmyndighet som på riksdagens och regeringens uppdrag bidrar till det biståndspolitiska målet, att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Sida bidrar till att genomföra regeringens utrikespolitik genom att finansiera insatser och investeringar i enlighet med regeringens direktiv och styrning. *Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt* liksom *Strategin för Sveriges utrikeshandel, investeringar och globala konkurrenskraft*, vägleder myndighetens arbete. Sida är också en expertmyndighet som bistår regeringen och andra aktörer med kunskap, information och statistik.

Sida leds av en styrelse som är utsedd av regeringen

Generaldirektören ansvarar för den löpande verksamheten inför styrelsen. Arbetet styrs av en verksamhetstrategi för 2024–2026 och en årlig verksamhetsplan för 2024.^{1,2} Dessa reflekterar det biståndspolitiska målet och regeringens reformagenda, *Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt*,³ och *Strategin för Sveriges utrikeshandel, investeringar och globala konkurrenskraft*.⁴

Sidas uppgifter

Sidas uppdrag styrs av regeringens direktiv i form av förordningar, regleringsbrev och biståndsstrategier. Sida genomför regeringens politik genom att:

- finansiera partner och dela finansiella risker i garantiarbetet.
- mobilisera engagemang och stärka kapacitet.
- föra dialog.
- bistå med kunskap, information och statistik.

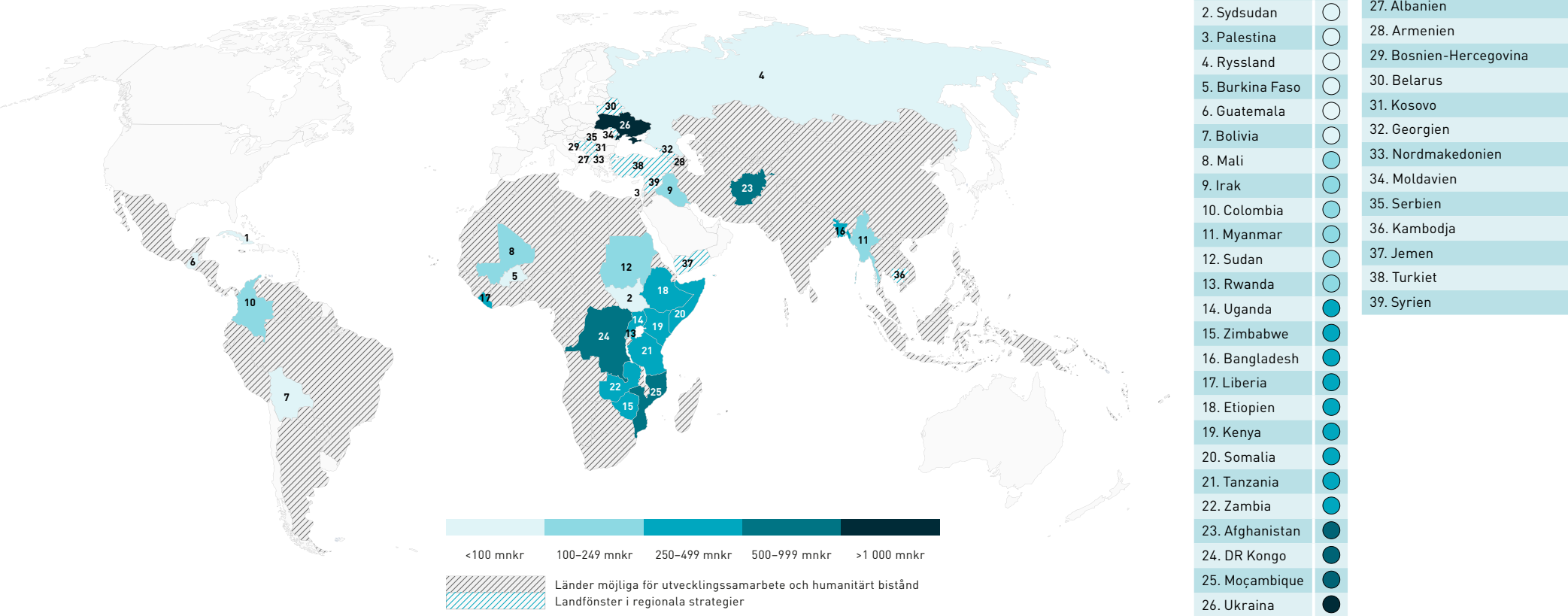
Sidas utvecklingssamarbete och humanitära bistånd bedrivs i enlighet med regeringens styrning i olika länder, inom olika sektorer och tillsammans med olika partner. Under 2024 har Sida fortsatt förändringsprocessen för att omhänderta regeringens reformagenda för biståndet och den utvecklade styrningen. I enlighet med förordning 2010:1080 med instruktion för Sida ska biståndet genomsyras av fem olika perspektiv: fattiga människors perspektiv på utveckling, rättighetsperspektivet, konfliktperspektivet, jämställdhetsperspektivet samt klimat- och miljöperspektivet. Alla insatser som Sida finansierar är grundade i insikter och slutsatser från analyser på land- och regional nivå.

Dessa analyser i sin tur bygger på en multidimensionell fattigdomsanalys vilken väger in de olika perspektiven och fattigdomens olika dimensioner och orsaker. Sidas analyser utgår från ländernas behov och prioriteringar för att minska fattigdomen, eftersom det är mer effektivt och partnerländernas ägarskap är en viktig utgångspunkt för utvecklingssamarbetet. Formerna för myndighetens land- och regionala analys har kommit långt i att utvecklas under 2024 för att tydliggöra Sidas samlade engagemang, där flera av regeringens strategier i ett land eller i en region framöver kommer att formuleras som ett utvecklingserbjudande.

Sida styrs av strategier med mål för arbetet

Regeringen beslutar om strategier som styr vilka länder och tematiska områden som Sveriges utvecklingssamarbete ska inriktas på och vilka mål det ska uppnå. De geografiska strategierna gäller för enskilda länder eller regioner. De tematiska strategierna handlar om specifika frågor eller aktörer, till exempel klimat och miljö eller civilsamhället. Under 2024 styrdes Sida av totalt 43 strategier samt 3 utfasningsuppdrag. Totalt omfattade strategierna 332 strategimål samt 11 migrationsmål som tillkom i slutet av året. Myndigheten har under året arbetat aktivt med att stärka synergier och samordning mellan olika insatser och investeringar liksom mellan olika typer av aktörer för ökad effektivitet och kvalitet. Biståndet når sammanlagt ett hundratal länder. Kartan på nästa sida illustrerar hur biståndsmedlen fördelats mellan de olika bilaterala strategierna, liksom vilka länder som är möjliga för svenskt utvecklingssamarbete genom regionala och tematiska strategier samt humanitärt bistånd. Tabellerna vid sidan och under figuren redogör för alla strategiers utfall 2024.

Figur 1.1: Illustration av regeringens strategier som Sida genomför samt utfall för alla strategier 2024

Tematiska strategier	
Strategi för migration, återvändande och frivillig återvandring	○
Strategi för demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer	○
Strategi för hållbar fred	○
Strategi för global jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter	○
Strategi för forskningssamarbete	●
Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030	●

Tematiska strategier	
Strategi för hållbar ekonomisk utveckling	●
Strategi för hållbar social utveckling	●
Strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	●
Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser	●
Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	●
Strategi för humanitärt bistånd	●

Regionala strategier	
Regional strategi för Latinamerika	○
Regional strategi för Syrienkrisen	●
Regional strategi för Asien och Oceanien	●
Regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika	●
Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara	●
Strategi för västra Balkan och Turkiet	●
Regional strategi för Afrika söder om Sahara	●
Strategi för Östeuropa	●

Hur Sida väljer partner, insatser och investeringar

Sida väljer partner utifrån regeringens strategier och den analys myndigheten gör av möjliga partner som bedöms kunna bidra till mål och önskade resultat i en specifik kontext. Myndigheten identifierar potentiella samarbetspartner genom kartläggning, finansiering av annan givares insats, utlysning, upphandling, fortsatt stöd genom befintlig partner, eller spontan ansökan.

Sida bedriver kontinuerligt metodutvecklingsarbete där stor vikt läggs på att vara lyhörda och anpassa verksamheten till förändrade förutsättningar samt söka nya partner, inte minst i arbetet med att mobilisera fler aktörer för utvecklingsfinansiering. Ett av dessa utvecklingsarbeten avser utlysningar för att öka transparens och identifiera nya samarbetspartner. Sedan hösten 2023 finns också information om att söka finansiellt stöd på Sidas webbplats, på svenska och engelska.

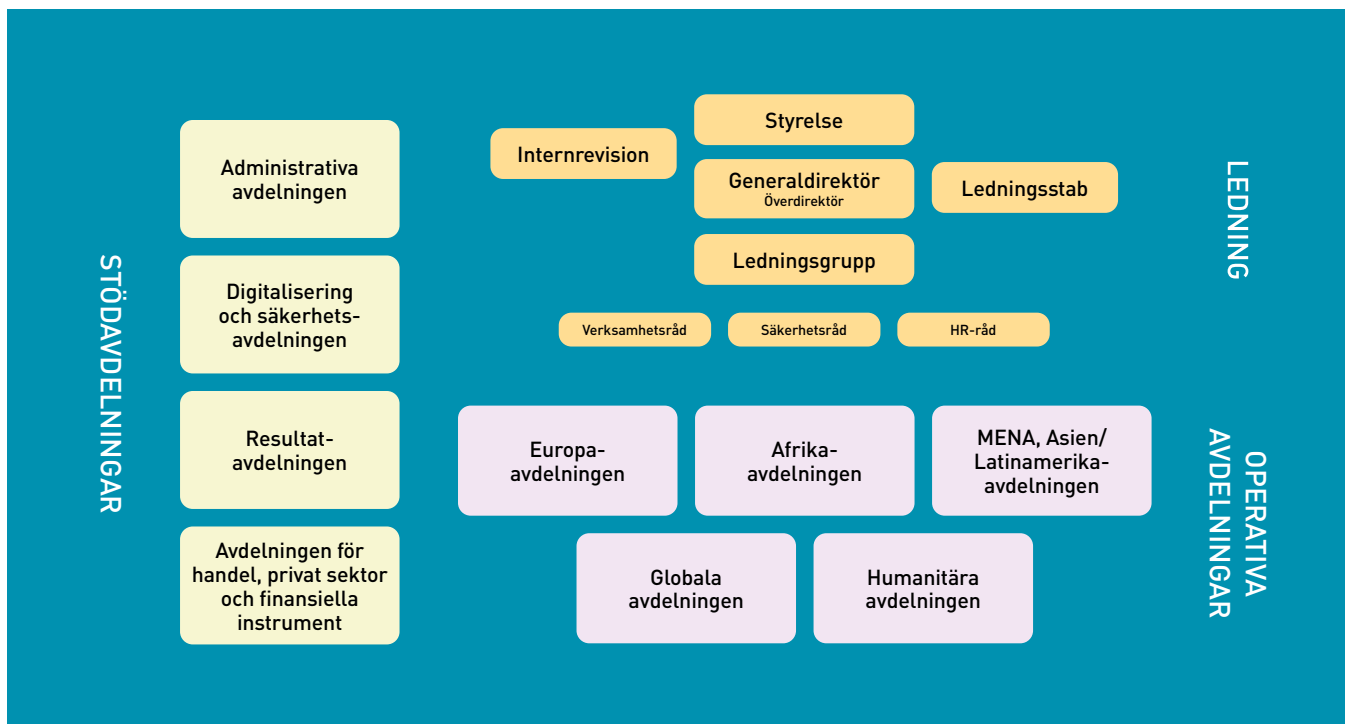
Valet av stödform och finansieringsform beror på partners kapacitet, insatsens målgrupp samt verksamhetsområde och risker. Sida delar också risker med näringslivet inom ramen för finansieringsformer som engagerar privata aktörer och mobiliserar kapital för hållbara investeringar, bland annat genom garantier och utlysningssonder.

Garantier ger Sida möjlighet att främja investeringar i miljöer, branscher eller produkter som uppfattas som riskfyllda eller osäkra. Genom utlysningssonder kan entreprenörer och innovatörer inom vinstdrivande och icke-vinstdrivande organisationer söka pengar för att utveckla innovativa produkter, tjänster och affärsmodeller som bidrar till hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning.

I februari 2025 kom nyheten att USAID hastigt kan komma att läggas ner, vilket skulle ha allvarliga konsekvenser i de samarbeten som Sida har med myndigheten. Sida arbetar med att hantera situationen allteftersom den klarnar.

Myndighetens samarbetspartner och finansieringsformer beskrivs närmare i avsnittet Resultatredovisning per uppgift/Sida finansierar partner och delar finansiella risker i garantiarbetet.

Figur 1.2: Sidas organisation

Sidas förändringsprocess

Under 2024 har myndigheten arbetat med den förändringsprocess som Sidas styrelse fattade beslut om i oktober 2023. Sida har en ny styrmodell och ny organisation för att omhänderta regeringens styrning och ett föränderligt omvärldsläge genom att stärka förutsättningarna för ett mer sammanhållet arbete, som Ett Sida. Under 2024 har myndigheten genomfört ett arbete med regelefterlevnad, en särskild satsning har gjorts på den interna styrningen och kontrollen med en reviderad regel för antikorruption samt kompetensutveckling av chefer i Sverige och på utlandsmyndigheter. Detta redovisas mer i avsnittet för intern styrning och kontroll.

Sida införde en organisationsförändring under 2024 som trädde i kraft 1 oktober. Operativ verksamhet och stödverksamhet renodlas för ett mer enhetligt arbetssätt och större genomslag i Sveriges partnerländer och regioner. Totalt har myndigheten nio avdelningar, generaldirektörens ledningsstab och internrevision. Sidas ledningsgrupp består av Sidas generaldirektör, överdirektör, avdelningschefer och stabschef. Under Ledningsgruppen grundades i samband med Sidas organisationsförändring tre interna råd; Verksamhetsrådet, HR-rådet och Säkerhetsrådet, med syfte att behandla myndighetsövergripande och tvärgående frågor. Vid myndigheten fanns under 2024 även ett vetenskapligt råd, som tillsattes

av regeringen förordnat till och med den 31 december 2024. Det vetenskapliga rådet hade i uppdrag att ge Sida råd när det gäller att bygga forskningskapacitet i Sveriges samarbetsländer samt Sidas stöd till internationella forskningsprogram. Sida har även personal på svenska utlandsmyndigheter. Förändringsarbetet och Sidas organisation beskrivs närmare i återrapporteringen av *Effektiv och ändamålsenlig organisation* i avsnittet Resultatredovisning/Styrning och kompetens.

Anställda i Sverige och på utlandsmyndigheter

Sidas personal finns både i Sverige och på utlandsmyndigheter. Vid årets slut arbetade 598 årsarbetskrafter i Sverige, fördelade med 563 i Sundbyberg, 24 i Visby och 11 i Härnösand. På utlandsmyndigheterna arbetade 164 utsända från Sverige och 166 lokalt anställda.

Sidas arbete med resultatredovisning

Sida rapporterar resultat till regeringen vid två tillfällen varje år, dels genom strategirapporter och dels genom Sidas årsredovisning. Här redovisas myndighetens metod för uppföljning, insamling och kvalitetssäkring av resultat samt rapportering.

Resultatstyrning

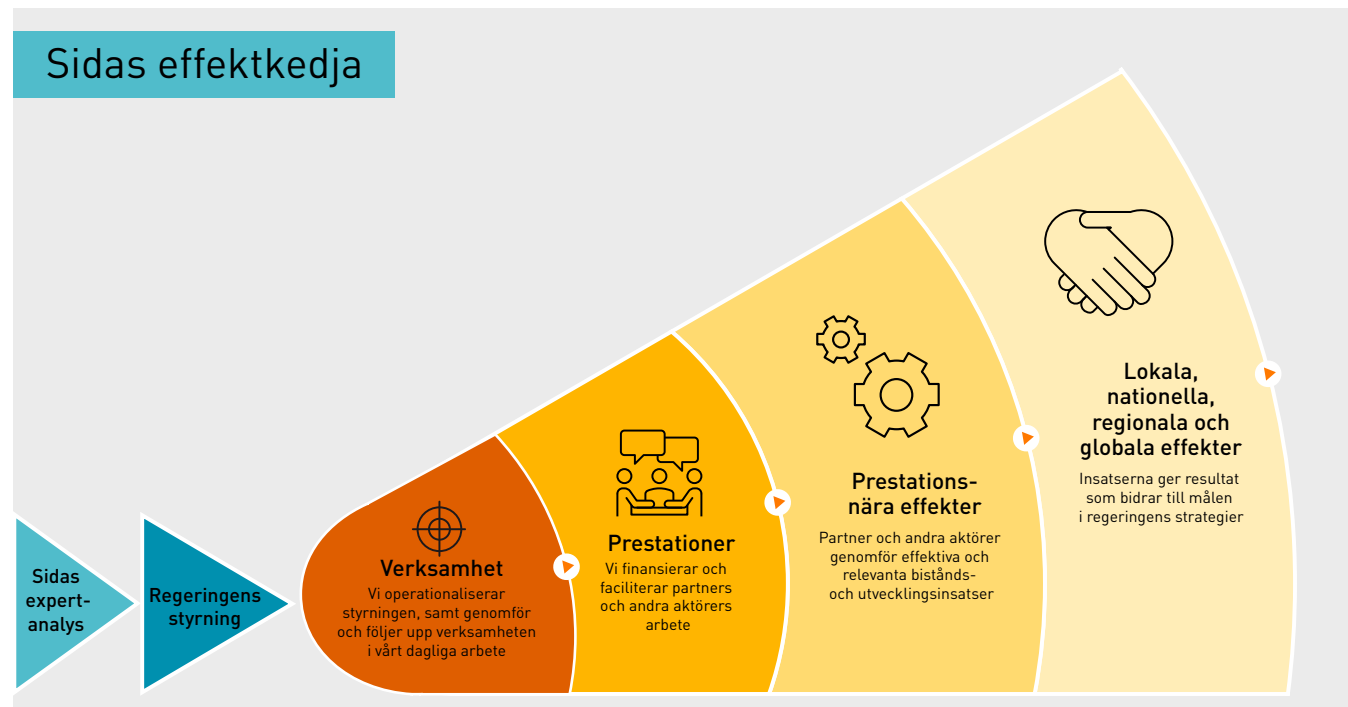
Sida tillämpar idag resultatstyrning på tre nivåer: verksamhetsnivå, strateginivå och insatsnivå. På den övergripande verksamhetsnivån sker resultatstyrningen genom verksamhetsstrategin och verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen följs upp kvartalsvis till Sidas ledning och halvårsvis till Sidas styrelse samt löpande av verksamheten. Detta beskrivs närmare i avsnittet Resultatredovisning/Styrning och kompetens.

På strateginivå tar Sida fram strategiplaner som innehåller förändringsteorier och planer för uppföljning, utvärdering och lärande. Strategiplanerna ligger till grund för genomförande av strategierna samt för uppföljning och resultatrapportering av de mål som anges i de av regeringen beslutade strategierna.

På insatsnivå vilar resultatstyrningen på samarbetspartners system och metoder. Sidas krav på samarbetspartner är att insatserna ska ha tydliga mål samt att partner ska ha kapacitet för uppföljning, intern styrning och kontroll samt utvärdering som möjliggör effektiv hantering, uppföljning, anpassning och lärande i insatsgenomförandet.

Strategierna lägger också grunden för vilket risktagande och riskaptit som Sida förväntas ha för att nå de planerade målen eller förväntade resultaten i linje med myndighetens instruktion. Regeringens riktlinjer för strategier inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd lyfter också fram att det kan vara relevant att ta höga risker i en insats för att Sida ska kunna nå målen.⁵ Myndigheten identifierar, värderar och hanterar risker löpande i beredning och uppföljning av alla insatser.

Figur 1.3: Sidas effektkedja

Insatshantering och uppföljning

Rollen som finansiär av biståndsinsatser och investeringar är grunden för Sidas utvecklingssamarbete och humanitära bistånd. Insatser och investeringar är myndighetens samlingsbegrepp för stöd som ges till en samarbetspartner. Under 2024 har totalt 1 640 insatser och investeringar avtats, genomförts och följts upp i samarbete med 699 samarbetspartner runt om i världen.

Alla insatser kopplar till någon av de 43 strategier och 3 utfasningsuppdrag som Sida genomför efter att strategier har upphört.

En central del av Sidas verksamhet är uppföljning av Sidas insatser och investeringar. Uppföljning består av två huvudsakliga delar: att bedöma insatsens måloppfyllelse (hur det går och vad som har uppnåtts), samt att blicka framåt för att kunna göra nödvändiga justeringar av insatsen och förbättra måloppfyllelsen. Identifierade risker och dess tidigare värdering följs upp och revideras vid behov, nya risker kan också identifieras. Vid misstanke om korruption eller missförhållande görs en anmälan och en separat utredning påbörjas.

Uppföljningen baseras på information som tillhandahålls kontinuerligt under genomförandet, till exempel genom

narrativ och finansiell rapportering, men också genom besök, möten och dialog. Utvärderingar är också ett användbart verktyg för uppföljning.

Narrativa, finansiella och årliga revisionsrapporter informerar Sida om hur insatsen går, liksom dialog med partner. En gång per år gör också ansvarig handläggare en bredare analys av insatsen, tillsammans med beslutande chef, controller och andra relevanta funktioner. Myndighetens ställningstagande till inkomna rapporter samt analys och slutsatser från den bredare analysen dokumenteras i myndighetens ärendehanteringssystem och arkiv.

Strategirapportering

De enheter och utlandsmyndigheter som ansvarar för att genomföra strategier för utvecklingssamarbetet och humanitärt bistånd analyserar sin portfölj två gånger per år inför rapportering av hur verksamheten går.

Analysen tar sin utgångspunkt i de förändringsteorier som tagits fram vid operationaliseringen av en ny strategi och som löpande stäms av mot kontexten och/eller förändrad styrning. Utifrån denna analys och dess slutsatser fattas beslut om att förlänga, förändra eller avsluta redan avtalade insatser, vilka kriterier som ska användas vid val av nya insatser och vilka partner som Sida ska samarbeta med.

Slutsatser från denna analys redovisas i myndighetens årliga strategirapporter till regeringen. De fokuserar på hur Sida bidrar till strategimålen utifrån resultaten från insatser och aktiviteter tillsammans med de sammanfattande insatsbedömningarna, partners rapporter och externa utvärderingar.

Strategirapporterna har redovisat slutsatser och motiveringar i ett system med trafikljus *Portföljens sammansättning*, *Utvecklingstrend* och *Verksamhetens genomförande* för att visualisera bedömning av målnuppfyllelse och genomförande av hela strategin. Detta kommer bytas ut i kommande rapporteringar och redovisas i bilaga 4, Sidas resultatindikator. Strategirapporterna kvalitetssäkras av strategigenomförare och avdelningschef innan de skickas till Utrikesdepartementet som grund för årliga samråd.

Årsredovisning

Sidas årsredovisning är utformad för att svara upp mot kraven i *Förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB)* samt regeringens återrporteringskrav i årliga regleringsbrev. Den fokuserar på resultat utifrån myndighetens prestation, det vill säga myndighetens finansiering och uppföljning av partner och andra aktörers arbete. Här redovisas också prestationsnära effekter genom att visa på resultat på aktivitets-, prestations- och prestationsnära nivå.

Årsredovisningen redovisar myndighetens bedömning av hur svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd bidrar till det biståndspolitiska målet, att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Bedömningen av målnuppfyllelse beskrivs mot respektive tematisk prioritering i regeringens reformagenda och utifrån den löpande strategiuppföljningen. Sida använder vidare exempel från enskilda insatser från samma strategirapportering för att belysa uppnådda resultat och lärdomar.

Målen i de 43 strategier som styr Sidas verksamhet ligger många gånger på en hög nivå. I de flesta fall är det först efter ett par år, efter att den Sida-finansierade insatsen avslutats, som effekterna kan noteras i form av bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Myndighetens insatser är ofta en del av en större process som ska bidra till samhällsförändringar i länder och kontexter där andra aktörer och faktorer påverkar utvecklingen.

Årsredovisningens resultatredovisning bygger på tidigare strategirapporter som kompletteras av ytterligare information som insatsbedömningar, utvärderingar och externa källor. Fokus ligger på prestationer och prestationsnära effekter. Trafikljusen återkommer här i detta års redovisning som visualisering av Sidas bedömning av *Portföljens sammansättning* och *Verksamhetens genomförande* för alla strategier. För att bedöma Sidas relevans och påverkan på den långsiktiga utvecklingen i kontexten redogör årsredovisningen för utvecklingsutmaningar som komplement till strategirapporternas trafikljus.

Årsredovisningen ger exempel på resultat och effekter i länder och på lokal, nationell, regional och global nivå som har rapporterats under 2024 och går att härleda till prestationer under tidigare år.

Rapporteringen bygger även på lärdomar från tidigare år och rekommendationer från Riksrevisionen. Exempel på biståndets resultat tillgängliggörs för allmänheten på Sidas webbplats och delas i sociala medier. Resultatrapportering på insats- och strateginivå är även tillgänglig på webbplatsen Openaid.

Utvecklad resultatredovisning

Sida utvecklar kontinuerligt metoder för att redovisa resultat av verksamheten med såväl nya arbetssätt som förbättrade system för uppföljning.

Riksrevisionen (RiR) konstaterade i sin granskning av hur myndigheten följer upp resultat att Sidas system för uppföljning och utvärdering fungerar väl för att dokumentera direkta effekter av verksamheten, men att det finns en förbättringspotential vad gäller långsiktiga effekter.⁶

Sida lanserade 2024 ett bredare arbete för resultatuppföljning, kommunikation och transparens inom biståndet där en del är att utveckla en ny form av resultatredovisning i syfte att tydliggöra mer långsiktiga effekter som myndighetens insatser bidrar till, och deras koppling till utvecklingsutmaningarna i aktuella kontexter.⁷ Från och med 2024 ska också årsredovisningen i högre grad svara mot krav i FÅB och regleringsbrev.

Under 2024 har Sida vidare uppmärksammat på brister i tidigare års resultatrapportering av Expertgruppen för biståndsanalys (EBA), där kvantitativa resultat inom sysselsättningsområdet i Sidas årsredovisningar 2020 och 2021 inte alltid stämde med resultaten i de primära källorna.⁸

Sida ser allvarligt på iakttagelserna i EBA:s granskning och har påbörjat ett utvecklingsarbete för att åtgärda de brister som identifieras i rapporten, framför allt inom ramen för den årliga strategirapporteringen. Rutiner för källhänvisning och kvalitetssäkring har skärpts och myndighetens anvisningar för strategirapportering trycker än mer på kravet att

inkludera mindre lyckade och oväntade resultat liksom vilka lärdomar som dragits.⁹ Årsredovisningen 2024 kompletteras med ett metodavsnitt om myndighetens resultatredovisning och har utvecklat resultatredovisningen för de tematiska områdena. En ny struktur ska mer tydligt visa på en verksamhetslogik för respektive område liksom verksamhetens mervärde och lärdomar.¹⁰

Läsanvisning

Det **första kapitlet** ger en inledning till Sidas verksamhet under 2024. Här beskrivs också regeringens styrning genom förordningar, regleringsbrev och strategier. Årsredovisningen för 2024 redogör också för myndighetens uppdrag och organisation samt ett nytt avsnitt om resultatredovisning.

Det **andra kapitlet** (Resultatredovisning) analyserar och bedömer verksamhetens resultat och utveckling i genomförande av strategier samt mer fördjupat i fyra avsnitt – tematiska områden samt Ukraina och närområdet; Sidas uppgifter; återrapporteringskrav och uppdrag i regleringsbrevet för 2024 samt ett nytt avsnitt som redovisar myndighetens styrmodell och arbete med kompetens.

Det **tredje kapitlet** (Finansiell redovisning) redogör för myndighetens kostnader.

I det **fjärde kapitlet** redovisas myndighetens arbete med intern styrning och kontroll. Här intygar styrelsen att årsredovisningen ger en rättvisande bild av myndighetens verksamhet.

Genomgående har Sida använt fem olika analysverktyg i redovisningen:

Trafikljus (resultatindikator)

Resultatexempel (redovisar effekt)

Nyckeltal (redovisar volym)

Analyser och bedömningar (redovisar Sidas bedömning)

Analys av förvaltningskostnader och finansiell redovisning (redovisar kostnader)

Stöd i läsningen

Sidas årsredovisning innehåller många begrepp och förkortningar. Dessa förklaras och utvecklas i bilagorna.

- Bilaga 1 listar **statistiska begrepp** och definitioner, och beskriver hur nyckeltal räknas fram.
- Bilaga 2 listar de **strategier** myndigheten arbetar med och hur strateginamnen förkortas.
- Bilaga 3 förklarar hur redovisningen förhåller sig till **Sidas instruktion**.
- Bilaga 4 ger en mer utförlig redogörelse för vad **trafikljusen** har utvärderat.

Särskilt intressanta avsnitt

Var har Sida arbetat?

För information om hur biståndet fördelats mellan strategier på land, region och global nivå, se kartan i Inledningens avsnitt Detta är Sida.

Vilka tematiska områden har stått i fokus?

För ett diagram och en beskrivning av tematiska områden, se inledningen av Resultatredovisning av tematiska områden.

Vilka resultat har Sida bidragit till?

Exempel på uppnådda resultat finns i Resultatredovisning, framför allt per tematiskt område samt i Ukraina och närområdet och Sidas uppgifter. Det kan också finnas i svar på olika återrapporteringskrav och uppdrag.

Vilka typer av partner har Sida samarbetat med?

För en redogörelse för vilka kategorier av partner som Sida finansierar under året, se Sida finansierar parter och delar risker i garantiarbetet.

Hur har Sida främjat synergier mellan handel och bistånd?

Se bland annat *Synergier mellan handel och bistånd* i Resultatredovisning/Återrapporteringskrav och uppdrag och den tematiska redovisningen av *Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning* i Resultatredovisning per tematiskt område samt i Ukraina och närområdet.

Hur har Sida främjat synergier mellan migration och bistånd?

Se *Migration inom utvecklingssamarbetet* i Resultatredovisning/Återrapporteringskrav och uppdrag och den tematiska redovisningen *Synergier mellan bistånd och migrationspolitiken* i Resultatredovisning per tematiskt område samt Ukraina och närområdet.

Resultatredovisning

Sidas analys och bedömning av verksamheten

I resultatredovisningen analyserar Sida hur myndigheten har presterat i sina uppgifter.

Kapitlet inleds med en sammanfattande bedömning av verksamheten 2024. Därefter redovisas genomförandet av de strategier som beslutats av regeringen. Sedan följer en resultatredovisning per tematiskt område samt i Ukraina och närområdet, per uppgift och efter det kommer återrappor- teringskrav och uppdrag som Sida fått i regleringsbrevet för 2024. Sist i kapitlet redovisas myndighetens arbete med styrning, kompetens och lärande.

Sammanfattande bedömning: Ett år av förändring

Sidas övergripande bedömning av årets prestationer är att genomförande av strategierna gått bättre än tidigare år, detta trots omvärldsläget. Myndigheten har även under året påbörjat en förändringsprocess för ett mer sammanhållet arbete, som Ett Sida.

Sidas förändringsarbete

Ny styrmodell, ny organisation

Sidas verksamhet har under 2024 dominerats av en förändringsprocess till följd av ny biståndspolitisk inriktning och omvärldsläget. Myndigheten har en ny styrmodell och ny organisation för att omhänderta regeringens styrning och omvärldsläget genom att stärka förutsättningarna för ett mer sammanhållet arbete, som Ett Sida.

Den nya styrmodellen består av en treårig verksamhetsstrategi som vilar på den statliga värdegrunden och årliga verksamhetsplaner. Myndigheten har också infört en ny organisation och en ny strategi för kompetensförsörjning.

Sida har även genomfört ett arbete med regelefterlevnad, en särskild satsning har gjorts på den interna styrningen och kontrollen med en reviderad regel för antikorruption samt kompetensutveckling av chefer i Sverige och på utlandsmyndigheter. Som en del av Sidas omhändertagande av regeringens styrning har myndigheten fattat beslut om interna delstrategier som vägleder myndighetens arbete inom: privatsektorsamarbete, migration, digitalisering, och myndighetskommunikation.

Utvecklad resultatredovisning

Sida har initierat ett bredare arbete för resultatuppföljning, kommunikation och transparens inom biståndet, som en sammanhållen modell för resultatstyrning och resultat-

rapportering. Arbetet har påbörjats med att en ny form av resultatredovisning har tagits fram för att tydliggöra mer långsiktiga effekter och insatsernas koppling till utvecklingsutmaningarna. Myndighetens årsredovisning fokuserar från och med 2024 på att i högre grad svara mot krav i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) och regleringsbrev.

Sidas resultat

Per tematiskt område

I linje med årets förändringsarbete så redovisar Sida de tematiska områdena i en ny struktur som visar på en verksamhetslogik för respektive område, verksamhetens mervärde och lärdomar.

Utvecklingsutmaningarna har under 2024 präglats av ett högt och ökande antal konflikter i världen. Den ekonomiska tillväxten under 2024 förväntas vara lägre än nivån innan covid-19, vilket bedöms vara otillräcklig för effektiv fattigdomsminskning. Effekter från klimatförändringarna och överexploatering av naturresurser fortsätter att öka sårbarheten, vilket i sin tur också driver på akuta humanitära behov.

De tre tematiska områden som har haft mest utbetalade medel under 2024 är *Främjande av frihet och bekämpande av förtryck*, *Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande handel och utbildning* och *Utökat och effektiviserat klimatbistånd*. Sida bedömer generellt att verksamheten inom dessa områden har bidragit till att bromsa den fortsatt oroande utvecklingen, samt till att stärka positiv utveckling där det varit möjligt. Myndigheten ser samtidigt att arbetet fortsatt behöver vara flexibelt och anpassas utifrån förändrade förutsättningar och lärdomar.

För att främja frihet och bekämpa förtryck arbetar Sida med en långsiktig och bred ansats. Myndigheten bidrar till

att främja demokrati och ett starkt livskraftigt civilsamhälle, stärkt yttrandefrihet och fri och oberoende media, exempelvis genom att stötta utvecklingen av starka politiska institutioner och processer.

Inom fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning möter Sida utvecklingsutmaningarna genom insatser för att utveckla sysselsättning, privat sektor och internationell handel samt utbildning och sociala trygghetssystem. Bland dessa är privatsektorn en nyckelaktör för att främja hållbar och långsiktig ekonomisk tillväxt och marknadsutveckling i låginkomstländer.

Sverige var den tredje största bilaterala humanitära givaren globalt under 2024. Sidas finansiering bidrog till att humanitära partner nådde nära 116 miljoner människor med någon form av humanitär assistans. Vidare har Sida bidragit till den globala överenskommelsen kring effektivitet i det humanitära systemet (Grand Bargain) genom att öka andelen fleråriga och flexibla stöd av Sidas totala allokeringar.

Från utvecklingssamarbetet med Ukraina och närområdet

Sida har betalat ut 5 miljarder kronor i utvecklingsbistånd och humanitärt stöd till Ukraina och närområdet inom anslagspost 1, 3 och 23 varav 3,2 miljarder kronor av dessa medel har gått till Ukraina, som är Sidas största biståndsland sedan 2023. Under 2024 har det humanitära stödet till regionen fortsatt att minska samtidigt som utvecklingsbiståndet ökat, framförallt till Ukraina. Stödet till regionen har ändrat karaktär och ökat kraftigt under de tre senaste åren som en följd av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina.

Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning är det tematiska område som har fått störst andel medel under 2024. Det näst största tematiska området har varit *Utökat och effektiviserat klimatbistånd* följt av *Främja frihet och bekämpa förtryck*.

För att bemöta den snabba politiska utvecklingen i regionen i kombination med ökande biståndsmedel bedömer Sida att biståndsportföljerna behöver ses över samtidigt som justeringar behöver implementeras för att svara upp mot förändringarna i kontexten och styrningen. Den negativa utvecklingen i regionen påverkar verksamheten och gör det svårare för Sidas partner att nå resultaten enligt plan. För de flesta strategierna sker genomförandet delvis enligt plan.

Strategigenomförande

Sidas utvecklingssamarbete och humanitära bistånd bedrivs i enlighet med regeringens styrning i olika länder, inom olika sektorer och tillsammans med olika partner. Under året har Sida styrts av 46 strategier med 343 mål, vilket inkluderar nya strategier och mål som beslutats samt genomförande av tre utfasningsuppdrag efter att strategier har upphört. Myndigheten hade totalt 1 640 aktiva insatser i samarbete med 699 samarbetspartner. Årets utfall uppgick till 26 112 miljoner kronor, vilket är en ökning jämfört med 2023. Vid årets slut hade Sida 48 aktiva garantiinsatser och ett åtagande inom garantiramen motsvarande 19 miljarder kronor.

De senaste årens utmaningar med politisk instabilitet och försämrad säkerhet fortsätter i de kontexter myndigheten verkar. Detta begränsar verksamhetens genomförande och ställer krav på att portföljer justeras. Sida bedömde samtidigt att genomförandet av verksamheten går bättre än tidigare år, fler strategier genomför sin verksamhet helt eller delvis enligt beslutad plan. Genomförandet av två strategier följer inte plan, orsaken till avvikelser är huvudsakligen en följd av ändrade förutsättningar i kontexten såsom ökade konflikter och politisk instabilitet, klimatrelaterade kriser med ökad matosäkerhet.

Sida bedömer samtidigt hur väl sammansatt respektive insatsportfölj är att hantera dessa ändrade förutsättningar i respektive kontext eller ställa om en portfölj till ny styrning och nya strategimål. Här noteras också en förbättring mot 2023 med fler strategier som uppger portföljen vara väl sammansatt eller behöva mindre justeringar.

Sida finansierar partner och delar finansiella risker

Sida arbetar kontinuerligt med att anpassa och bredda valet av partnerorganisationer. Störst stöd går via multilaterala organisationer och civilsamhällesaktörer. Civilsamhället spelar en central roll i flera svåra kontexter, där de kan nå ut bättre till de mest utsatta grupperna. Det är en av anledningarna till att civilsamhället är en central aktör inom det humanitära biståndet.

Multilaterala organisationer har bidragit med kunskap, utvecklat kapacitet och levererat resultat för utsatta människor, särskilt i konfliktmiljöer. Inom denna kategori är FN tillsammans med andra multilaterala organisationer, såsom fonden Energy Community Secretariat, Sidas största partners.

I länder med större stabilitet har Sida fortsatt arbetet med offentliga aktörer för att skapa förutsättningar för hållbar utveckling och demokrati. I februari 2025 kom nyheten att United States Agency for International Development (USAID) hastigt kan komma att läggas ner, vilket skulle ha allvarliga konsekvenser i de samarbeten som Sida har med myndigheten. Sida arbetar med att hantera situationen allteftersom den klarnar. Sida arbetar vidare med att utveckla samarbetet med privata aktörer sker bland annat genom partnerskapsformen Public Private Development Partnership och genom vidareutvecklingen av garantier.

Sida mobiliserar engagemang och stärker kapacitet

Under 2024 har Sida mobiliserat ett brett engagemang hos svenska myndigheter, i syfte att stärka kapaciteten hos offentliga aktörer och institutioner i partnerländerna. Sidas har under 2024 ökat samverkan med näringslivet, vilket omfattar en särskild satsning att utveckla och expandera samarbetet inom Team Sweden tillsammans med Business Sweden, Swedfund, Svensk exportkredit och Exportkreditnämnden.

Sida för dialog

Under 2024 har Sida fört dialog om bland annat jämställdhet, demokrati och mänskliga rättigheter. Genom dialog verkar myndigheten för att fler aktörer ska arbeta tillsammans för att

stärka mänskliga rättigheterna och humanitära principerna samt bidra till Globala målen. Detta sker såväl med enskilda insatser som genom att integrera de olika perspektiven.

Sida bistår med kunskap, information och statistik

Under 2024 har Sida arbetat med 44 återrapporteringskrav, regleringsbrevsuppdrag och andra regeringsuppdrag, vilket är en ökning jämfört med 2023. Myndigheten har under året hanterat en stor mängd löpande förfrågningar om information, statistik och bedömningar om Sveriges utvecklingssamarbete.

Under 2024 har Sida även stärkt transparensen i det svenska utvecklingssamarbetet, som en del i ett långsiktigt arbete där myndigheten har höjt ambitionsnivån. Sida tillgängliggör data för allmänheten genom exempelvis den svenska webbplatsen Openaid, den internationella plattformen d-portal via International Aid Transparency Initiative (IATI), samt genom OECD-DAC:s publicering av alla givares biståndsdata.

Genomförande av Sidas strategier

Detta avsnitt redovisar översiktligt genomförandet av beslutade strategier, och verksamhetens genomförande för att bidra till strategimålen.

Sidas roll som finansiär av insatser och investeringar är grunden för utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet. Verksamheten bedrivs i olika länder, inom olika sektorer och tillsammans med olika partner för att bidra till att nå de 343 mål som beslutats i regeringens strategier. Under 2024 har myndigheten totalt haft 1 640 aktiva insatser i samarbete med 699 samarbetspartner runt om i världen. Utfallet 2024 uppgick till 26 112 miljoner kronor, vilket är en ökning jämfört med 2023 (se tabell 2.5). Mest medel, 4,9 miljarder kronor, har betalats ut inom den humanitära strategin 2021–2025. Det bilaterala utvecklingssamarbetet med Ukraina 2023–2027 är den näst största med 2,6 miljarder kronor, vilket samtidigt gör den till den bilaterala strategi som har störst utfall. De två bilaterala strategier som därefter har haft störst utbetalningar är Moçambique 2022–2026 och DR Kongo 2021–2025.

Strategigenomförande

Under 2024 genomför Sida 43 strategier samt tre utfasningsuppdrag i partnerländer där strategierna upphört. 34 strategier är geografiska (landspecifika eller regionala) och 12 icke-geografiska (tematiska strategier). Styrningen i regeringens reformagenda, *Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt* har under året konkretiserats med start av tio nya strategier och ett antal nya mål i redan beslutade strategier.

När Sida två gånger per år bedömer genomförandet av strategierna har trafikljus använts. Med hjälp av dem har myndigheten bedömt hur verksamheten har genomförts samt hur portföljen anpassats och satts samman med aktiviteter

och insatser inom ramen för varje strategi. Tabell 2.1 visar en sammanställning av alla strategiers bedömning av trafikljuset för portföljens sammansättning och verksamhetens genomförande för 2024 och de två tidigare åren.

De senaste årens utmaningar med politisk instabilitet och försämrad säkerhet fortsätter i de kontexter utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd genomförs. Detta ställer krav på att portföljer justeras samtidigt som genomförandet begränsas. Myndigheten har under året också fokuserat på omställning till ny styrning och på att genomföra regeringens prioriteringar för Sveriges bistånd. Detta tillsammans med årets många återrapporteringskrav och uppdrag liksom myndighetens egen förändringsresa har också påverkat genomförandet. Myndigheten och samarbetspartner fortsätter att ställa om verksamheterna för att möta ändrad styrning. Dialog är ett verktyg för att värna relationer med parter och med andra aktörer såsom EU.

Verksamhetens genomförande

Sidas bedömning av verksamhetens genomförande från hösten 2024 visar på en positiv trend för återgången efter de globala kriser som orsakats av bland annat covid-19-pandemin. Omställning av verksamheten till följd av de särskilda villkor för utbetalningar och avtal som gällt de senaste åren pågår fortfarande och i majoriteten av myndighetens strategier bedömdes genomförandet gå delvis enligt plan hösten 2024. Ökade konflikter och politisk instabilitet samt klimatrelaterade kriser med ökad matosäkerhet är exempel på ändrade förutsättningar i länder och regioner som också påverkar Sidas verksamhet. Andra faktorer är det fortsatt krympande demokratiska utrymmet i flera länder liksom negativa konsekvenser av Rysslands fullskaliga anfallskrig mot Ukraina.

Samtidigt är det i år färre strategier än tidigare där Sida bedömer att genomförandet inte följer plan (två strategier 2024 jämfört med sex 2023 och nio 2022). En av dessa var genomförandet av strategin för utvecklingssamarbete med det civila samhället 2024 som inte kunde genomföras enligt plan med anledning av förändringsarbetet. Regeringen beslutade dock om en ny strategi för utvecklingssamarbete med det civila samhället 2025–2029 med möjlighet till en övergångsfas vilken medför fortsatt stöd till nuvarande partners parallellt med att den nya strategin genomförs. Detta har gett bättre förutsättningar för 2024 års avtalspartner och deras partnerorganisationer att genomföra sin verksamhet.

Den andra strategin som rapporterade avvikelse är den regionala strategin för Syrienkrisen, där situationen i regionen och den stängda utlandsmyndigheten i Beirut innebar ytterligare svårigheter utöver tidigare utmaningar för myndighetens kontakter med partner och andra givare.

Portföljens sammansättning

Sidas bedömning av portföljens sammansättning visar också en positiv trend, där fler strategier rapporteras ha väl sammansatta portföljer och färre behöver justeras jämfört med tidigare år. Sida bedömde att mindre justeringar behövdes i 24 strategiers insatsportföljer. Portföljen för den bilaterala strategin för Somalia 2018–2022 (som förlängdes till 30 juni 2025) var den enda portföljen som bedömdes behöva större justeringar för att bidra till att nå strategiernas mål. Förändrad styrning genom nya strategier eller ändringar av befintliga strategier medför ofta en initial period av justeringar av portföljerna. Det har varit utmanande att ställa om verksamhet när beslut om nya strategier dröjer och möjligheterna att förlänga eller initiera nya samarbeten begränsas.

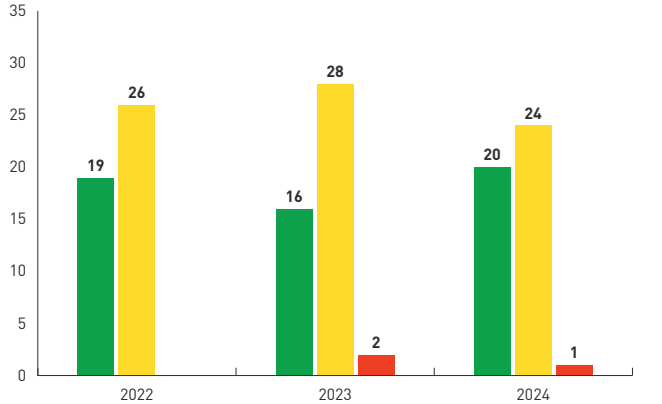
Tabell 2.1: Trafikljusbedömning för strategiportföljens sammansättning & verksamhetens genomförande						
Tematiska strategier	2024		2023		2022	
Humanitärt bistånd 2021–2025						
Informations- och kommunikationsverksamhet 2016–2022						
CSO-strategin 2016–2022						
CSO-strategin 2024						
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022						
Mänskliga fri- och rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2024–2028						
Demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2016–2022						
Demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2023–2027						
Demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2024–2027						
Hållbar fred 2017–2022						
Fred 2024–2028						
Kapacitetsutveckling och partnerskap 2030 2018–2022						
Innovation, partnerskap och kapacitetsutveckling 2024–2028						
Forskning för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling 2022–2028						
Hållbar social utveckling 2018–2022						
Hållbar miljö 2022–2026						
Hållbar ekonomisk utveckling 2022–2026						
Global jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter 2022–2026						

Verksamhetens genomförande Strategiportföljens sammansättning

Tabell 2.1: Trafikljusbedömning för strategiportföljens sammansättning & verksamhetens genomförande						
Regionala strategier	2024		2023		2022	
Asien och Oceanien 2022–2026						
Latinamerika 2021–2025						
Afrika 2022–2026						
SRHR i Afrika 2022–2026						
Mellanöstern och Nordafrika 2021–2025						
Mellanöstern och Nordafrika 2024–2027						
Syrienkrisen 2016–2023						
Syrienkrisen 2024–2026						
Västra Balkan och Turkiet 2021–2027						
Östeuropa 2021–2027						

Verksamhetens genomförande Strategiportföljens sammansättning

Figur 2.1: Bedömning av strategiportföljens sammansättning (samtliga strategier)

Portföljen är väl sammansatt
 Portföljen behöver mindre justeringar
 Portföljen behöver större justeringar

Tabell 2.1: Trafikljusbedömning för strategiportföljens sammansättning & verksamhetens genomförande

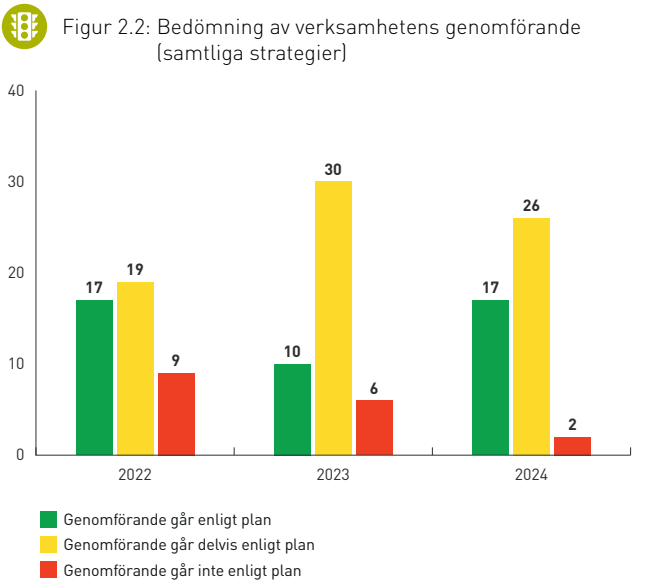
Landstrategi	2024		2023		2022	
Bangladesh 2021–2025						
Myanmar 2018–2022						
Myanmar 2024–2026						
Afghanistan 2022–2024						
Guatemala 2021–2025						
Colombia 2021–2025						
Bolivia 2021–2025						
Kuba 2021–2025						
Burkina Faso 2018–2022						
DR Kongo 2021–2025						
Etiopien 2022–2026						
Kenya 2021–2025						
Liberia 2021–2025						
Mali 2021–2025						
Moçambique 2022–2026						
Rwanda 2020–2024						
Somalia 2018–2022						
Sudan 2018–2022						
Sydsudan 2018–2022						
Uganda 2018–2023						
Tanzania 2020–2024						
Zambia 2018–2022						
Zambia 2024–2028						

Verksamhetens genomförande Strategiportföljens sammansättning

Tabell 2.1: Trafikljusbedömning för strategiportföljens sammansättning & verksamhetens genomförande

Landstrategi	2024		2023		2022	
Zimbabwe 2022–2026						
Palestina 2020–2024						
Irak 2022–2026						
Ukraina 2023–2027						
Ryssland 2020–2024						

Verksamhetens genomförande Strategiportföljens sammansättning

Resultatredovisning per tematiskt område samt i Ukraina och närområdet

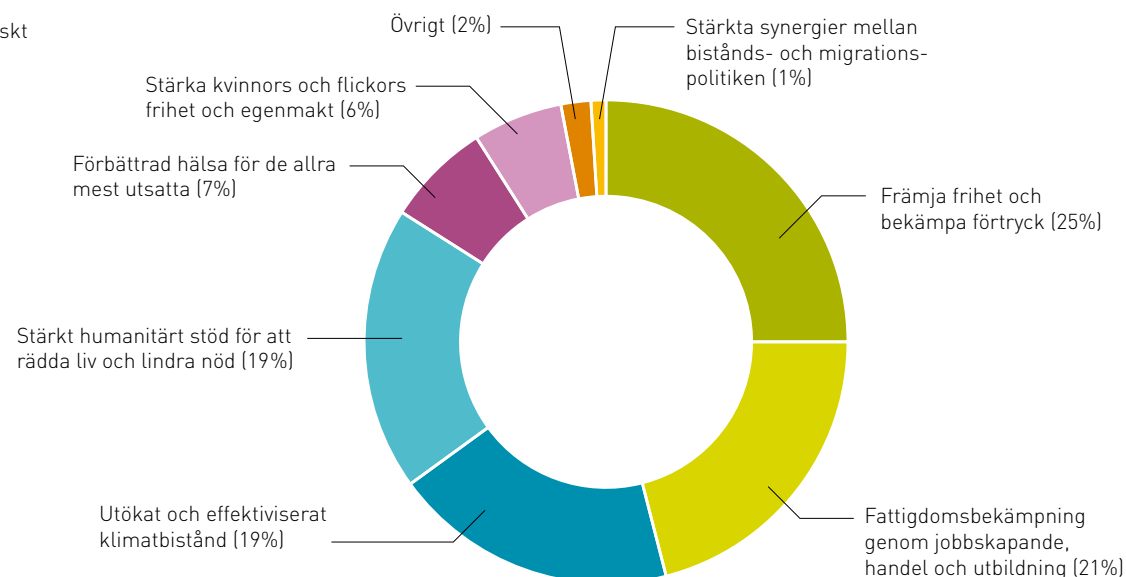
Detta avsnitt redogör för den tematiska redovisningen av verksamheten i enlighet med det återrapporteringskrav som finns i regleringsbrevet.

Sida ska lämna en övergripande redovisning för resultat av verksamhet som bidrar till att uppfylla målet för det internationella biståndet. Redovisningen ska fokusera på de vanligast förekommande målen som stipuleras i strategierna. Redovisningen ska fokusera på resultat och effekter som biståndsverksamheten bedöms ha bidragit till. Redovisningen ska även innehålla en bedömning och analys av måloppfyllelse. Myndigheten ska strukturera redovisningen på ett sätt som möjliggör jämförbarhet och kontinuitet över tid.

Redovisningen tar sin utgångspunkt i de tematiska områden från *Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt*, den så kallade reformagendan, som regeringen listat i regleringsbrevet för 2024. Detta avsnitt redogör för och analyserar de tematiska områdena i sin helhet och därefter mer fokuserat i relation till de vanligast förekommande strategimålkategorierna inom det tematiska området. Avsnittet innehåller också redovisning av svenskt utvecklingssamarbete med Ukraina och närområdet i enlighet med regleringsbrevet.

Varje beslutat strategimål klassas av Sida mot en tematisk underkategori, en så kallad strategimålskategori. Strategimålskategorierna kopplas sedan i sin tur till ett av de tematiska områdena i reformagendan (se även begreppsförklaring i bilaga 1 Statistiska begrepp och definitioner). I beredning av insatser anges det eller de strategimål som insatsen bidrar till.

Figur 2.3: Utfall per tematiskt område 2024

Ett tematiskt områdes storlek baseras på utfallet av de insatser som bidrar till strategimål kopplade till det aktuella området. För att avgöra vilka som är de vanligast förekommande målen har Sida valt att se till de tre strategimålskategorier inom varje tematiskt område med mest utbetalade medel under 2024. I vissa tematiska områden finns två strategimålskategorier. För det tematiska området Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning har Sida valt att också redovisa resultat inom handel.

Alla strategimål har våren 2024 klassificerats om mot reformagendans nya områden. De tematiska områdena skiljer sig åt vad gäller exempelvis antalet strategimål, utbe-

talade medel och antalet insatser. Detta innebär att områden och resultat inte låter sig jämföras fullt ut mellan varandra samt att varje tematiskt avsnitt får en unik prägel. För att se hur tematiska områden från tidigare år har klassificerats mot tematiska områden i årets årsredovisning, se Tematiskt område i bilaga 1 Statistiska begrepp och definitioner. Samma struktur har använts för strategimål under tidigare år för jämförbarhet mellan åren att kunna jämföras med tidigare år. Efter omklassificeringen är fredsbyggande en del av det tematiska området *Främjande av frihet och bekämpande av förtryck*. Forsknings-samarbete och utbildning är del av det tematiska området *Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning*.

Livsmedelsförsörjning flyttades också till *Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning* efter att tidigare varit en del av det före detta tematiska området *Miljö och klimat*.

Under rubriken Sidas arbete 2024 beskriver myndigheten arbetet med respektive tematik under året, i vilka geografier området är störst och vilka som är de vanligast förekommande strategimålen. Under Utvecklingsutmaningar skildrar Sida de huvudsakliga utvecklingsutmaningarna för respektive tematiska område. Avsnittet Sidas roll och mervärde redovisar hur myndigheten hanterat utvecklingsutmaningarna utifrån Sidas mervärde i kontexten. Här redovisas också arbete med dialog, liksom med de integrerade perspektiven, OECD-DAC:s policymarkörer och hur Sida arbetat med att mobilisera kapital. Under rubriken Resultatexempel och lärdomar från de vanligaste målen rapporterar Sida ett urval av inrapporterade resultat och effekter för de vanligaste förekommande strategimålkategorierna under 2024. Här anges även eventuella lärdomar. Dessa exempel kommer huvudsakligen från strategirapporter och annan uppföljning, liksom från utbyten i de tematiska nätverken. I det avslutande avsnittet Bedömning redovisar myndigheten för den övergripande bedömningen av arbetet inom det tematiska området.

Tematiska fokus

De tre tematiska områden som har haft mest utbetalade medel under 2024 är *Främjande av frihet och bekämpande av förtryck*, *Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning* samt *Utökad och effektiviserat klimatbistånd*. Av tabell 2.2 framgår hur utfallet per tematiskt område har utvecklats över en treårsperiod.

Förordning med instruktion till Sida (2010:1080) slår fast att myndighetens arbete ska utgå från ett rättighetsperspektiv och fattiga människors perspektiv på utveckling. Det ska även integrera klimat och miljö-, jämställdhet- och konfliktperspektiv. Dessa perspektiv liksom fattigdomens olika dimensioner vägs in i analysarbetet inför beslut om stöd till insatser, inom alla tematiska områden. Integreringen av de olika perspektiven görs därmed utifrån en kontextanalys i den enskilda

Tabell 2.2: Utbetalade medel per tematiskt område i miljoner kronor och som procent av totalen			
Tematiskt område	2024	2023	2022
Främja frihet och bekämpa förtryck	6 628 (25%)	6 926 (28%)	7 006 (29%)
Stärkt humanitärt stöd för att rädda liv och lindra nöd	4 898 (19%)	5 225 (21%)	4 999 (21%)
Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning	5 370 (21%)	4 001 (16%)	3 886 (16%)
Utökad och effektiviserat klimatbistånd	5 036 (19%)	4 042 (16%)	3 528 (15%)
Förbättrad hälsa för de allra mest utsatta	1 750 (7%)	2 273 (9%)	2 026 (8%)
Stärka kvinnors och flickors frihet och egenmakt	1 549 (6%)	1 667 (7%)	1 662 (7%)
Övrigt	531 (2%)	297 (1%)	520 (2%)
Stärkta synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken	350 (1%)	380 (2%)	260 (1%)

insatsen. Den specifika inriktningen på insatsen samt hinder och möjligheter i kontexten avgör vilket eller vilka perspektiv som bör prioriteras av Sidas genomförande partner, för att insatsen ska få bäst resultat. Relevans och resurser är centrala i denna bedömning.

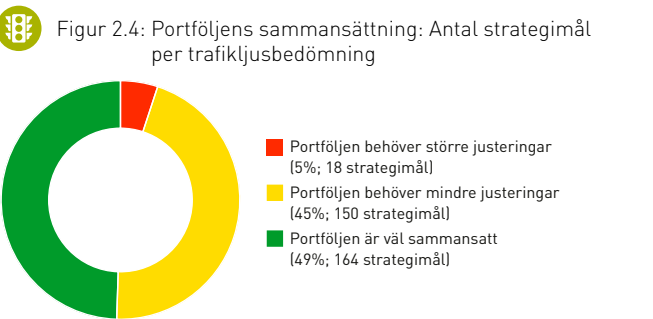
Årsredovisningen redogör även för OECD-DAC:s policymarkörer för jämställdhet, miljö och konflikt inom respektive tematiskt område. Policymarkörer indikerar till vilken grad Sidas verksamhet integrerar ett specifikt perspektiv. Utfallet för en policymarkör beräknas som den totala mängden av alla Sidas utbetalningar som går till insatser som har jämställdhet, miljöskydd respektive konfliktförebyggande som ett huvudsyfte eller integrerat som ett delsyfte.

Tabell 2.3: Portföljens sammansättning: Antal strategimål per trafikljusbedömning per tematiskt område			
Tematiskt område	🔴	🟡	🟢
Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning	2	36	27
Stärkt humanitärt stöd för att rädda liv och lindra nöd	0	2	5
Främja frihet och bekämpa förtryck	5	50	45
Stärkta synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken	4	6	3
Utökad och effektiviserat klimatbistånd	6	28	39
Stärka kvinnors och flickors frihet och egenmakt	0	12	29
Förbättrad hälsa för de allra mest utsatta	1	13	14
Övrigt	0	3	2

🔴 Utvecklingen går bakåt

🟡 Utvecklingen har ingen tydlig riktning

🟢 Utvecklingen går framåt

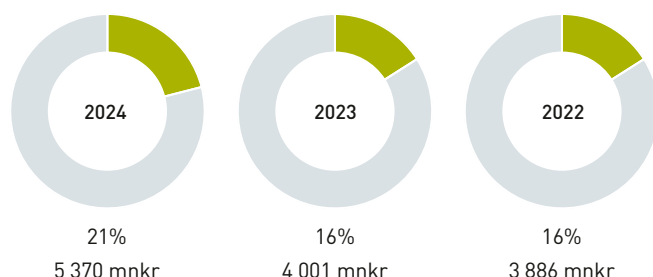

Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning

Sidas arbete 2024

Detta tematiska område finns i 31 av regeringens 46 strategier med 65 strategimål. Under 2024 har Sida betalat ut 5,4 miljarder kronor inom området, vilket motsvarar ungefär 21 procent av det totala biståndet som Sida förmedlar. Detta är en ökning på 5 procentenheter sedan 2023.

Figur 2.5: Området som andel av totalt utbetalade medel

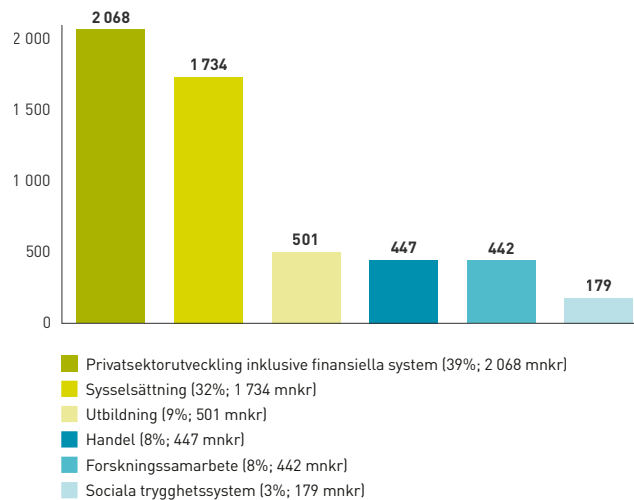
Arbetet inom området syftar till att möjliggöra för människor att utnyttja sina rättigheter att delta i, bidra till och dra nytta av ekonomisk utveckling med följande strategimålskategorier:

- Privatssektorutveckling inklusive finansiella system.
- Sysselsättning.
- Utbildning.
- Forskningssamarbete.
- Handel.
- Sociala trygghetssystem.

Mål och insatser för jobbskapande, handel och utbildning finns i de tematiska strategierna för hållbar ekonomisk utveckling 2022–2026 respektive hållbar social utveckling 2023–2027 samt i de regionala strategierna och i ett stort antal landspecifika strategier. Mål inom forskning finns i strategin för forskning för fattigdomsbekämpning 2022–2028.

Den största delen (39 procent) har gått till arbetet med privatssektorutveckling inklusive finansiella system. En tredjedel av de utbetalade medlen inom detta område (32 procent) har

Figur 2.6: Utbetalade medel per strategimålskategori 2024, mnkr

gått till insatser som bidrar till mål om produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor. Den tredje största strategimålskategorin har varit utbildning. Denna kategori har stått för 9 procent av medlen inom området.

Störst andel medel har gått till den bilaterala strategin för Ukraina 2023–2027 som står för 30 procent av utbetalade medel. Bilaterala strategier i Afrika söder om Sahara tillsammans med Sidas regionala strategi för Afrika står för 29 procent av de utbetalade medlen, med strategimål i alla dessa strategier. De två tematiska strategierna hållbar ekonomisk utveckling och hållbar social utveckling står tillsammans för 17 procent av utbetalade medel.

Utvecklingsutmaningar

Sida bedömer att de huvudsakliga utvecklingsutmaningarna för att bekämpa fattigdom genom jobbskapande, handel och utbildning förstärks av en gradvis och ojäm återhämtning från de överlappande chockerna från covid-19-pandemin, Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och den kraftiga åtstramningen av de globala finansiella förhållandena med

hög inflation. Detta innebär att den globala tillväxten under 2024 förväntas stabilisera sig på 2,6 procent, vilket är lägre än nivån innan pandemin.¹¹ Trots en viss återhämtning kvarstår betydande ojämlikheter. I låginkomstländer bedöms den globala tillväxten per capita vara otillräcklig för effektiv fattigdomsminskning, och runt en tredjedel av låginkomstländerna beräknas ha lägre per capita inkomster de kommande åren än före pandemin. Dessutom är den globala tillväxten instabil för dessa länder på grund av konflikter och klimatchocker.¹²

Det multilaterala handelssystemet är på väg mot återhämtning, samtidigt som utvecklingen fortsatt präglas av instabilitet och osäkerhet kopplade till pågående kriser, konflikter, och geopolitiska spänningar. Detta, kombinerat med en hög inflation, ökande protektionism och handelshinder, avbrott i globala värdekedjor och ett minskat finansiellt utrymme, har haft en påtagligt negativ inverkan på inte minst utvecklingsländer.¹³ Den globala handeln ser även ut att fragmenteras, där länder i allt högre grad prioriterar handel med andra länder som de betraktar som geopolitiskt allierade.¹⁴

Som ett resultat av de globala chockerna är det ekonomiska handlingsutrymmet för låginkomstländer fortsatt begränsat, särskilt för de mest skuldsatta länderna. Detta hämmar möjligheten för inhemska ekonomiska och sociala åtgärder.¹⁵ Vid slutet av 2023 riskerade inte mindre än hälften av låginkomstländerna att präglas av skuldcris, vilket också påverkar den privata sektorn. Skuldnivån i dessa länder har dessutom ökat med tolv procent i förhållande till BNP.¹⁶

Den globala arbetslösheten är 5 procent, vilket är lägre än före pandemin. Hundratals miljoner människor i världen saknar sysselsättning och försörjning, med lägre sysselsättningsnivåer i låginkomstländer än i höginkomstländer, inte minst för kvinnor.¹⁷ Många stannar kvar i fattigdom trots att de har ett arbete då det inte ger tillräcklig inkomst och grundläggande rättigheter. Antalet personer med sysselsättning som levde i fattigdom, det vill säga under 3,65 US dollar per dag, ökade med över 8 miljoner under 2023. Av dessa befann sig en miljon arbetare i extrem fattigdom och levde under 1,5 US dollar per dag.¹⁸

Trenden visar också att informell sysselsättning, där arbetsvillkor ofta är dåliga och inkomster otillräckliga för människor att ta sig ur fattigdom, har ökat de senaste tio åren.¹⁹ Samtidigt saknar 20 procent av unga vuxna globalt tillgång till både sysselsättning, utbildning och yrkesutbildning.

Andelen unga som saknar tillgång till både sysselsättning, utbildning och yrkesutbildning är markant högre i låginkomstländer, vilket pekar på en utmaning inför den gröna omställningen.²⁰ Den globala lärandekrisen innebär bland annat att 250 miljoner pojkar och flickor står utanför skolsystemet och 42 procent av världens 19-åringar avslutar inte gymnasiet. 57 procent av världens barn och unga saknar grundläggande färdigheter att läsa, skriva och räkna. Det finns även en risk att dessa länder ytterligare halkar efter på grund av otillräckliga kompetenser och färdigheter som är nödvändiga för grön omställning och högteknologisk utveckling. Detta understryker behovet av insatser inom yrkesinriktade och tekniska utbildningar. Sådana insatser kan också bidra till ökade möjligheter till formell sysselsättning i framtiden.²¹

Sidas stöd till forskning i partnerländer bidrar till både teknologisk och ekonomisk utveckling, vilket är särskilt viktigt när den gröna omställningen tar fart. Det kvarstår dock betydande skillnader mellan länder. 70 procent av världens befolkning beräknas leva i länder som har otillräcklig forskningskapacitet, vilket hämmar möjligheten till kontextanpassade lösningar.²² Därutöver finns det begränsade möjligheter för befolkningen i låginkomstländer att ta del av forskning från andra delar av världen.²³

Sidas roll och mervärde

För att bemöta utvecklingsutmaningarna fokuserar Sida på de fattigaste och mest utsatta människorna genom insatser för att utveckla sysselsättning, privat sektor och internationell handel samt utbildning och sociala trygghetssystem.

Den privata sektorn spelar en viktig roll i utvecklings-samarbetet och är en nyckelaktör för att främja hållbar och långsiktig ekonomisk tillväxt och marknadsutveckling i låginkomstländer. Jobbskapande, bättre försörjningsmöjligheter

och arbetsvillkor är huvudkomponenter i myndighetens arbete med sysselsättning. Stöd har under 2024 riktats till de geografiska områden där behoven är stora, såsom Ukraina och Afrika. Vidare prioriteras de sektorer och arbetsmarknader som har stor relevans för människor i fattigdom och utsatthet, särskilt unga och kvinnor, informellt anställda, egenföretagare och småjordbrukare.

Sida arbetar med ett helhetsperspektiv för att tillsammans med samarbetspartner bidra till systemförändringar och ökad kapacitet samtidigt som insatserna anpassas till en föränderlig kontext. Myndigheten har även kombinerat olika instrument och samarbetsformer där nya lösningar testas och skalas upp för maximal effekt. Det finns tydlig potential att utveckla Sidas arbete med inkluderande marknadssystem och global handel. Digitalisering är ett annat avgörande instrument för att öka förmågan till omställning och motståndskraft, där Sidas stöd kan göra tydlig skillnad i att motverka digitala glapp.

De ökande hållbarhetskraven till följd av den gröna omställningen i höginkomstländer påverkar partnerländernas möjlighet att delta i handel och värdekedjor. Att integrera hållbarhet och hållbart företagande mer tydligt i Sidas marknadsinsatser förbättrar långsiktiga förutsättningar för aktörer i utvecklingsländer. Samtidigt främjar det de svenska och europeiska företagens möjligheter att bedriva hållbara affärer och bidra till den rättvisa gröna omställningen. Genom att stärka den privata sektorns förmåga att navigera i miljöer drabbade av konflikt- och klimatchocker möjliggörs mer mobilisering av privat kapital, mer sysselsättning och långsiktig ekonomisk utveckling.

Genom dialog och strategisk kommunikation arbetar Sida för att integrera jämställdhets-, miljö-, konflikt- och rättighetsperspektiv i insatserna. Ett annat dialogämne med partnerorganisationer har likt tidigare år varit integrering av tydligt fattigdomsfokus i Sidas insatser, exempelvis genom en marknadssysteminsats. I den finns ett starkt fokus på fattigdom och den bygger på innovativa och lokala lösningar för att uppnå varaktiga resultat och att nå ut till många människor som lever i fattigdom och förtryck.

Resultatexempel och lärdomar inom de vanligaste målen

I följande avsnitt redogör Sida för resultatexempel och lärdomar i de strategimålskategorier som haft mest utbetalade medel under 2024:

- Privatsektorutveckling inklusive finansiella system.
- Sysselsättning.
- Utbildning.

Sida har också valt att redovisa delområdet Handel här som komplettering till redovisning av det särskilda återrapporteringskravet *Synergier mellan handel och bistånd*.

Privatsektorutveckling inklusive finansiella system

Sida har prioriterat arbete för mer inkluderande och hållbara marknadssystem, förbättrade möjligheter (exempelvis finansiella) att driva företag samt ett stärkt affärsklimat för bland annat kvinnor, unga och marginaliserade grupper.

Utveckling av marknadssystem är Sidas främsta metod för att bidra till en inkluderande ekonomisk utveckling, vilken gynnar lokalt anpassade lösningar och systemförändringar på marknader som ger varaktiga resultat, särskilt för kvinnor och unga. I Sudan har Sidas insats, tillsammans med partnern MercyCorps, bidragit till marknadsutveckling och utökat samarbete med den privata sektorn för att stödja lokala bönder att nå nya och för dem tidigare otillgängliga marknader. Sammantaget har 41 kooperativ etablerats och 35 671 bönder har utbildats. Med större organisationer har lantbrukarna fått bättre tillgång till marknader, exempelvis för utsäde.²⁴ Att stödja en inkluderande finansiell sektor för marginaliserade och utsatta grupper är ett verktyg för utvecklingen av den privata sektorn. Mobilisering av privat kapital blir en allt större del av Sidas stöd, bland annat i form av krediter till små och medelstora företag möjliggjorda genom garantier. Sidas garantier har sedan starten 2014 bidragit till att den finansiella inkluderingen av små och medelstora företag förbättrats i Palestina genom ökad utlåning via banker och mikrofinansinstitut.

Genom samarbete med lokala banker och kreditgivare har 1 886 mikro-, små och medelstora företag, fått tillgång till totalt 120 miljoner US dollar, vilket beräknas ha bidragit till att behålla 10 762 jobb.²⁵

Utveckling av värdekedjor och integration av miljöaspekter kan ge tillgång till nya marknader och stärka klimatanpassningen. I Tanzania har 159 000 jordbrukare fått utbildning i hållbara och diversifierade odlingsmetoder, vilket bidragit till ökad produktion. I samma stöd har tillgång till marknader för 27 000 småbönder bidragit till försäljning till ett värde av cirka 15 miljoner US dollar.²⁶

Sida arbetar med långsiktiga reformer för ett mer gynnsamt affärsklimat i både privatsektorutveckling och handel, vilket kan bidra till att stärka företag och marknader inför framtida utmaningar. Sida stödjer därför regionala och globala institutioner som har stor kapacitet att bidra till privatsektorutveckling i ett flertal länder, såsom Internationella finansieringsbolaget IFC:s facilitet för rådgivning inom investeringsklimat (FIAS). Stödet har bidragit till införandet av elva reformer för bättre affärsklimat under 2023 och mobilisering av över 75 miljoner US dollar i nya eller behållna investeringar.²⁷ Genom insatsen har Sida också kunnat kanalisera stöd för utveckling av den privata sektorn i Ukraina. Det har, bland annat, bidragit till införandet av nya riktlinjer och processer kring gröna obligationer som är harmoniserade med internationella riktlinjer och processer.²⁸

Sysselsättning

Sidas arbete med sysselsättning syftar till att stärka företagande och främja samarbeten med olika typer av aktörer. I Kenya har Sidas stöd till ett samarbete mellan privata och offentliga aktörer i Great Rift Valley hittills bidragit till att över 1 000 sysselsättningsstillfällen har skapats till unga personer, samt över 1 600 sysselsättningar genom eget företagande.²⁹ Det har i sin tur bidragit till att öka det socio-ekonomiska välbefindandet hos målgruppen genom förbättrade försörjningsmöjligheter och levnadsvillkor.³⁰

Att samarbeta med privata aktörer ökar möjligheterna för bättre fungerande arbetsmarknader och att matcha arbets-

kraft med företagets efterfrågan. Ett samarbete mellan offentliga och privata sektorn i Guatemala bidrog till att låginkomsttagare, mestadels urfolk, fick teknisk yrkesutbildning för att utveckla sina förmågor och komma in i arbetslivet.³¹

Insatser för en mer effektiv arbetsmarknad är ytterligare ett sätt att främja produktiv sysselsättning. På Västra Balkan har Sidas stöd bidragit till att framsteg gjorts genom integrationen av digitala verktyg på arbetsförmedlingar samt samarbete med den svenska arbetsförmedlingen. Centrala milstolpar inkluderar utvecklingen av en ny webbplats för arbetsförmedlingen i Republika Srpska i Bosnien och Hercegovina, i samarbete med Världsbanken, samt integrationen av arbetsförmedlingssystem i Kosovo.³²

Utbildning

Sidas ansats i dialog med partners och i insatshantering är att stärka utbildningssystem, en ökad inhemsk finansiering, partnerskap och lokalt ägarskap är av största vikt för att öka antalet barn i skolan.³³ Sida har under året fortsatt driva ansatsen tillsammans med globala partner som också ofta verkar bilateralt. Detta leder till synergieffekter då dialogfrågor kan drivas och följas upp i olika forum på hög nivå så väl som i insatser.

Sida har under året bidragit till att partner på global, regional och bilateral nivå har kunnat stödja svaga utbildningssystem. I den globala portföljen har Sidas stöd under 2024 riktats till fyra utbildningsinsatser: Global Partnership for Education (GPE), Unesco, Unicef och Global Campaign for Education (GCE) som bidrar till målet att stärka nationella utbildningssystem. GPE, tillsammans med partner, driver att sektoranalys och sektorplaner är kostnadssatta och realistiska så att länder och kommuner ska kunna prognostisera hur många barn som ska gå i skolan och därmed planera långsiktigt för att möta resursbehoven.^{34 35} I Tanzania och på Zanzibar är Sida bidragsförvaltare för medel från GPE och dess program för att stärka partnerskapet i utbildningssektorerna och bidra till effektivare och mer rättvis resursfördelning.^{36 37} Sveriges långsiktiga stöd har bidragit till att utbildningsstatistiken har förbättrats och uppdaterad information utgör bättre underlag för beslut.³⁸

Globalt har GPE även bidragit till distribution av 48 miljoner läroböcker och att 6 664 klassrum har byggts eller reparerats.³⁹ I Jemen har Unicefs arbete, med Sidas stöd bidragit med läromaterial till 1 233 177 barn, försett skolor i 10 provinser med totalt 8 242 skrivbord, och renoverat 4 157 klassrum.⁴⁰

Utsatta barn, inklusive barn på flykt från konflikter och klimatrelaterade kriser som torka och översvämningar, samt barn med funktionsnedsättning,⁴¹ blir i oproportionellt hög grad utan skolgång. Det saknas dessutom statistik om dessa grupper. Ett särskilt fokus för Unesco under 2022 var att med Sidas stöd bidra till att stärka kapaciteten hos utbildningsministerier för att krisdrabbade barn ska få tillgång till undervisning. Detta skedde i 30 länder, bland annat Afghanistan, Libanon, Palestina, Syrien och Ukraina.⁴²

Flickor drabbas i högre grad av sexuellt och könsrelaterat våld i samband med skolgång. För att motverka detta har Sida stöttat Unesco och UN Women i framtagandet av de globala riktlinjerna för könsrelaterat våld i skolor. Efterfrågan har varit stor. Dessa har fungerat som stöd i framtagandet av riktlinjer på både regional nivå och landnivå.⁴³ I Afghanistan bidrog Sida med stöd till programmet Youth and Adult Literacy and Basic Education som trots talibanernas begränsningar av utbildning för flickor över årskurs sex, har nått 14 735 ungdomar och vuxna, varav 9 805 flickor och kvinnor under 2023.⁴⁴ Av deltagarna har 63 procent lärt sig läsa och skriva, vilket enligt flera av deltagarna förbättrat deras liv på olika sätt.⁴⁵

Behovet av investeringar i yrkesutbildning beräknas öka som ett sätt att förbättra människors försörjningsmöjligheter och bidra till en grön omställning. Unesco:s nätverk för yrkesutbildning UNEVOC utvecklar och anpassar inriktningen av yrkesutbildningsprogram för att bättre möta efterfrågan av kompetens för en mer rättvis och grön omställning. Under 2022–2023 bidrog Unesco-UNEVOC:s insatser till att stödja över 1 000 personer inom teknisk utbildning och yrkesutbildning i över 80 institutioner.⁴⁶

Handel

Sida har under året fortsatt att stötta partnerländer så att de bättre kan delta i och dra nytta av handel som ett verktyg för att minska fattigdom och underlätta den gröna och digitala omställningen. Detta sker exempelvis genom att stärka länders kapacitet att formulera, förhandla och genomföra handelspolitik samt att skapa en miljö som främjar handel och investeringar.

Inom strategin för global hållbar ekonomisk utveckling 2022–2026 har Sida fortsatt gett stöd via de stora globala aktörerna, vilket möjliggör en bred räckvidd av insatser och genererar skaleffekter. Exempelvis har införandegraden av olika åtagandena inom Världshandelsorganisationens (WTO) avtal för handelsprocedurer ökat från 41 procent till 53 procent i 22 länder där Världsbankens program för handelsprocedurer (TFSP) varit aktivt.⁴⁷ Sidas stöd till internationella handelsorganisationen (ITC) har bidragit till att 40 000 mikro-, små och medelstora företag varav 35 procent kvinnoledda, antingen förbättrat affärsverksamhet, genomfört internationella affärer eller mottagit investeringar.⁴⁸

Sida stödjer regional ekonomisk integration och främjar regional handel, vilket gynnar länder som idag inte åtnjuter tillgång till varandras marknader. Exempelvis har Sida fortsatt stöd till genomförandet av det Afrikanska kontinentala frihandelsavtalet (AfCFTA). Tillsammans med partner inom en så kallad Team Europe Initiative (TEI) stödjer Sida AfCFTA-sekretariatet, bland annat med lanseringen av en pilot inom handel vilket är en milstolpe i genomförandet av avtalet. Tekniskt stöd och expertis accelererade framstegen i förhandlingarna och genomförandet av protokollen om investeringar, immateriella rättigheter och konkurrensåtgärder.⁴⁹

Sidas insatser på landnivå stärker internationalisering av privat sektor, bland annat genom att stödja anpassning till internationella standarder och certifieringar vilka ökar tillträde till andra marknader. Sidas stöd bidrog till att en georgisk jordbruksorganisation kunde hjälpa jordbrukare att uppfylla marknadsstandarder och säkra internationella certifieringar.⁵⁰ Utbildningar gynnade över 200 anställda och gav jordbrukare kunskaper om teknik för grödor, vilket ökade tillgång till marknader.⁵¹

Bedömning

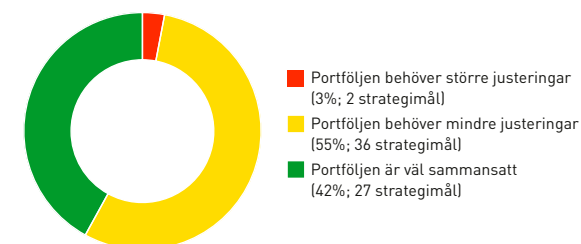
Sida bedömer sammantaget att insatserna inom detta område har bidragit till fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning liksom en mer inkluderande och hållbar ekonomisk och social utveckling under 2024.

För över hälften av målen inom detta område bedöms emellertid portföljen av insatser behöva mindre justeringar (36 mål, 55 procent) medan den bedöms vara väl sammansatt för mindre än hälften av målen (27 mål, 42 procent) eller i behov av större justeringar för en liten andel av målen (2 mål, 3 procent). Utöver att anpassa portföljerna till delvis nya målformuleringar och innehåll när nya strategier beslutas, finns ett behov av att i större utsträckning integrera miljö och framför allt klimatanpassning i insatserna. Vidare finns ett behov av att stärka samverkan mellan humanitära, utvecklings- och fredsbyggande insatser för att möta den föränderliga kontexten som påverkas av kriser, klimatchocker och konflikter, särskilt i de mest ostabila kontexterna.

Sida ser också att arbete måste anpassas för att effektivare möta utmaningarna och förändringarna som den ekonomiska och sociala utvecklingen i låg- och medelinkomstländer står inför. För att minska fattigdomen måste Sida i större utsträckning bidra till att skapa försörjningstillfällen i stor skala och i mer produktiva och gröna sektorer. Omfattande investeringar behövs för att öka tillgång på utbildning och säkerställa att arbetskraften har de kompetenser och yrkesfärdigheter som krävs på den framtida arbetsmarknaden. Sociala trygghetssystem är i det avseendet viktiga för att säkerställa att individer och samhällen förmår hantera omställningar och framtida kriser. Den internationella handelns roll är ytterligare en motor för utveckling som människor som lever i fattigdom och förtryck kan dra nytta av. Se också avsnitt *Synergier mellan bistånd och handel* i Resultatredovisning/Återrapporteringskrav och uppdrag.

Figur 2.7: Portföljens sammansättning

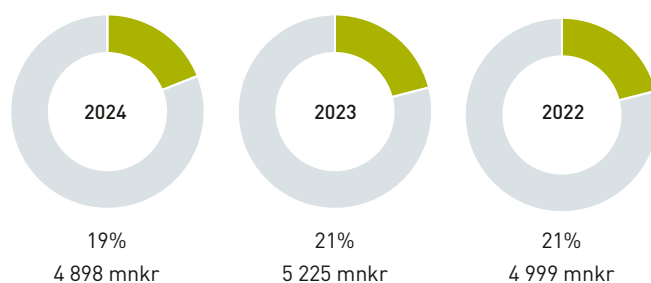

Humanitärt stöd för att rädda liv och lindra nöd

Sidas arbete 2024

Humanitärt bistånd finns som tematiskt område i en av regeringens 46 strategier och 7 strategimål. Under 2024 har Sida betalat ut 4,9 miljarder kronor inom området, vilket motsvarar ungefär 19 procent av det totala biståndet som Sida förmedlar.

Figur 2.8: Området som andel av totalt utbetalade medel

Sida arbetar med två strategimålskategorier under området:

- förbättrad förmåga att tillgodose skydd och assistans för krisdrabbade människor
- ökad kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet.

Den största delen (77 procent) av de humanitära medlen har gått till insatser som syftar till att förbättra förmågan att tillgodose skydd och assistans för krisdrabbade människor. Resterande andel (23 procent) har gått till insatser som bidrar till ökad kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet.

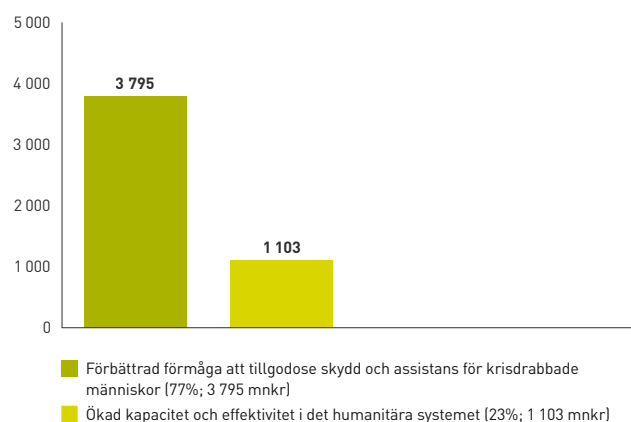
Sidas humanitära arbete styrs av strategin för humanitärt bistånd 2021–2025. Strategins övergripande mål är att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet för katastrof- och konfliktdrabbade människor. Strategin anger också att det humanitära biståndet ska utgå från de globala akuta behoven samt genomföras i linje med de humanitära principerna humanitet, neutralitet, opartiskhet och oberoende.

Under 2024 var Sverige den tredje största bilaterala humanitära givaren globalt.⁵² Sidas finansiering bidrog till att humanitära partner nådde nära 116 miljoner människor med någon form av humanitär assistans under året.⁵³

Sidas humanitära arbete baseras i hög utsträckning på myndighetens strategiska partnerskap med 17 organisationer från FN-systemet, civilsamhället och Rödakorsfamiljen, samt en svensk myndighet, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB. Under året har Sidas strategiska partner fått stöd för att genomföra verksamhet i 40 länder. Mest medel har gått till krisdrabbade människor i DR Kongo, Sudan, Afghanistan, Etiopien och Jemen. Sida betalde ut drygt 78 procent av 2024 års humanitära medel före slutet av mars för att göra det möjligt för partner att svara upp mot akuta behov så snabbt som möjligt. Sida ger även strategiska partner tillgång till flexibla medel, totalt 832 miljoner svenska kronor fördelat mellan 16 organisationer, som de löpande kan fördela under året för att skyndsamt nå människor drabbade av hastigt uppkomna eller förvärrade kriser.

Sida har fortsatt att förbättra kvaliteten på den humanitära finansieringen, genom att utöka andelen fleråriga och flexibla

Figur 2.9: Utbetalade medel per strategimålskategori 2024, mnkr

stöd. Under året ingick 24 procent av områdets medel i fleråriga stöd, främst till partner från civilsamhället. Detta motsvarar en ökning från drygt 9 procent under 2022 och 20 procent under 2023.

Majoriteten av Sidas humanitära medel, 79 procent, betalades ut till partners landprogram, utan initial fördelning till specifika sektorer.

Utvecklingsutmaningar

I slutet av 2024 rapporterade FN:s kontor för samordning av humanitär hjälp, OCHA, att runt 305 miljoner människor runtom i världen behöver humanitär hjälp, vilket motsvarar en tredubbling sedan 2014. Samtidigt var över 117 miljoner människor på flykt från sina hem.⁵⁴

Det svåra läget drivs på av ett rekordhøgt och ökande antal konflikter i världen.⁵⁵ Bristande respekt för krigets lagar leder till kraftigt våld mot civila, enormt lidande och ökande humanitära behov. Året har särskilt präglats av konflikterna i Gaza och Sudan, som visat på det internationella samfundets begränsade förmåga att stävja våld, fördrivning och hungersnöd i situationer där konfliktparter inte lever upp till sina åtaganden om att skydda civila, samt aktivt blockerar humanitärt tillträde.

Runt om i världen är barn särskilt utsatta. Under 2023 dokumenterade FN över 22 500 förbrytelser mot barn i väpnade konflikter i 25 krissituationer.⁵⁶ Kriget slår även extra hårt mot kvinnor och flickor, som är särskilt utsatta för konflikt-relaterat sexuellt våld.⁵⁷

Förutom konflikter så driver även klimatförändringar på akuta humanitära behov, inte minst hungerkriser. Under 2024 identifierade humanitära organisationer 18 kontexter där människor lever i akut matosäkerhet. I konfliktkontexter som Haiti, Mali, Palestina, Sudan och Sydsudan, som även drabbas hårt av klimatkrisen, bedöms situationen vara mest allvarlig. Extremväderfenomen som El Niño och La Niña har under året även orsakat torka, översvämningar och hungersnöd i flera länder som inte ses som typiska humanitära kriser, till exempel Zambia och Malawi.⁵⁸

Stöd och skyddsinsatser når dock inte alltid människor i dessa kontexter obehindrat. Det är mer utmanande att nå människor i svårtillgängliga områden och människor i utdragna kriser och därmed svårt att skapa förutsättningar för att de ska kunna leva ett värdigt liv och risken för våld och övergrepp.

Många länder som drabbas av utdragna konflikter och återkommande nödsituationer präglas av brist på inkluderande nationella system för grundläggande samhällstjänster, skyddsnet och försörjningsmöjligheter. Nedsänkningar av utvecklingsbistånd i kriser där regimer inte erkänns av det internationella samfundet, har satt ytterligare press på krisdrabbade och humanitära partner. I många fall tvingas de täcka upp behov av grundläggande samhällstjänster som egentligen skulle behöva mer långsiktig finansiering.⁵⁹ Humanitära budgetar pressas och Sida bedömer att det utmanar målet att gå från strikt livräddande insatser till mer hållbara och värdiga lösningar för människor i utdragna kriser.

Under 2024 var de globala humanitära responsplanerna i genomsnitt endast finansierade till 46 procent. Det rekordstora finansieringsgapet låg på nära 27 miljarder US dollar.⁶⁰

Sidas roll och mervärde

Storleken och kvaliteten på det svenska humanitära biståndet ger Sida förutsättningar att möta utvecklingsutmaningarna och vara en stark röst i det humanitära systemet. Med tanke på det storskaliga våld mot civila som pågår i flera pågående humanitära kriser, samt bristande respekt för mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt, fortsätter Sida arbetet med att sätta skyddsfrågor i centrum för humanitär respons. Sverige leder ett initiativ tillsammans med andra givare för att stötta det humanitära systemet med att integrera skyddsåtgärder i det humanitära arbetet. Initiativet ska också hålla organisationer ansvariga för sina åtaganden att arbeta för att reducera våld mot drabbad befolkning, oavsett sektor och i all humanitär respons. Under European Humanitarian Forum (EHF) 2024 beslutade givargruppen om konkreta åtaganden för att bidra, genom partnerorganisationer, till minskad risk för våld, hot och övergrepp hos krisdrabbade människor⁶¹.

Sida har fortsatt höga nivåer av humanitärt bistånd och har, inte minst i svårt underfinansierade kontexter som Kamerun, Tchad och Venezuela, bidragit till att situationen inte förvärrats ännu mer trots det stora finansieringsgapet i de globala responsplanerna.

Även om ingen givare har kapacitet att vända trenden av ökande humanitära behov har Sida bidragit till att humanitära organisationer når många av de mest utsatta i de största humanitära kriserna. Sida har fortsatt att utveckla den modell som ligger till grund för fördelningen av humanitära medel. Syftet är att säkerställa att fördelningen grundar sig på faktiska humanitära behov, speglar antalet människor i akut nöd och inkluderar behov som inte täcks av andra givare.

Utöver allokeringen av huvuddelen av medel i början av året har kompletterande tilldelning till humanitär respons hjälpt partner att snabbt svara upp mot nya behov. I halvårsskiftet 2024 utökade Sida det humanitära biståndet till kriser som Myanmar, Bangladesh, Nigeria, Burkina Faso, Zambia, Sudan, Colombia och DR Kongo, där antalet människor med akuta behov ökat mest under 2024.⁶² Sidas flexibla former för stöd har dessutom möjliggjort för partner att flexibelt kunna omprioritera sin verksamhet inom och mellan kriser utifrån humanitära behov.

Sidas humanitära partner är utvalda till stor del utifrån sin förmåga att verka i svåra kontexter med svårigheter att nå krisdrabbade människor. Sida har en löpande dialog med strategiska partner och ser till att de arbetar innovativt och flexibelt för att övervinna dessa tillträdesutmaningar, till exempel genom partnerskap med lokala organisationer eller genom nya digitala sätt att arbeta som kontantstöd via mobiltelefoner.

Tillträde till människor i svårtillgängliga områden är fortsatt komplicerat. Våldsamheter och byråkratiska hinder fortsätter att påverka den humanitära responsen negativt.⁶³

Sidas strategiska partner arbetar kontinuerligt med att förhandla fram tillträde, samverkar med lokala aktörer och vidtar andra nödvändiga åtgärder för att nå ut med bistånd till krisdrabbade människor. Ett exempel är Sidas bidrag till FN:s hjälporganisation för palestinska flyktingar, UNRWA, i dess arbete med att leverera mat till den drabbade befolkningen i

Gaza. 1,9 miljoner människor bedömdes vara i akut hungersnöd varav flera hundra tusen på gränsen till svält.⁶⁴ Sida och andra givare har bidragit till att UNRWA har kunnat bidra med tre miljoner ton mjöl och även matransoner till uppskattningsvis 208,000 människor sedan krigsutbrottet.⁶⁵ UNRWA har även distribuerat andra organisationers mat till 1,4 miljoner människor i Gaza under 2024.⁶⁶

Det finns dock fortsatt en oroande utmaning som pekar på att krisdrabbade stater inför allt skarpare restriktioner mot humanitärt arbete. I Sudan har Sidas humanitära partnerorganisationer tvingats lämna flera konflikt-drabbade områden. Humanitära aktörer förhindrades under stora delar av året från att använda gränsövergången från Tchad vilket har begränsat det humanitära stödet i den drabbade regionen.⁶⁷

Eftersom utmaningarna kring tillträde är oskiljaktiga från frågan om humanitär samordning och logistik, bör Sidas stöd till OCHA och MSB också ses i förhållande till målet om tillträde.^{68,69} Utökningen av andelen fleråriga och flexibla humanitära stöd bidrar också till att Sidas strategiska humanitära partner har lättare att nå de mest utsatta. Partner vittnar till exempel om att programbaserad finansiering möjliggjort omprioriteringar i snabbt skiftande insatsmiljöer och flerårig finansiering förbättrar möjligheterna att över tid bygga relationer med de aktörer som kontrollerar tillträdet till krisdrabbade människor.

För att öka det humanitära samfundets kapacitet att snabbt svara upp mot behov så har de flesta av Sidas partner från civilsamhället tillgång till flexibla medel genom Sidas Rapid Response Mechanism (RRM). Under 2024 har Sida godkänt 79 RRM-insatser fördelade över 28 länder. Även multilaterala partner samt Internationella Rödakorskommittén (ICRC) har under året använt flexibla medel från Sida för att snabbt svara upp mot förvärrade behov i 13 kriser.

Ett annat verktyg för att säkerställa relevant och snabb respons är att ge partner möjlighet att arbeta med en programbaserad ansats som ger en hög flexibilitet i att möta akuta behov på landnivå.

Resultatexempel och lärdomar inom de vanligaste målen

I följande avsnitt redogör Sida för resultatexempel och lärdomar i de strategimålskategorier som haft mest utbetalade medel under 2024:

- Förbättrad förmåga att tillgodose skydd och assistans för krisdrabbade människor.
- Ökad kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet.

Förbättrad förmåga att tillgodose skydd och assistans för krisdrabbade människor

Antal kriser växer i både omfattning och komplexitet, vilket innebär att behovet av humanitärt stöd ökar. Det brutala våldet mot civila och inskränkningar av hjälporganisationers utrymme att arbeta i kriserna växer. Årets fördelning av humanitära medel har baserats på hur utbredda och akuta behoven är i respektive kontext. Utdragna kriser som DR Kongo, Sudan, Afghanistan, Etiopien och Jemen har fortsatt varit dominerande i humanitära kontexter.

Under 2024 ökade förekomsten av våld, hot och tvång mot civila runtom i världen, inte minst på grund av utdragna och eskalerande konflikter och höga hungernivåer i flera länder.⁷⁰ Fall som rapporteras mest är bland annat våld och sexuellt våld mot kvinnor, väpnade attacker mot civila och risker förknippade med att leva på flykt.⁷¹ Flera av Sidas partner arbetar direkt eller integrerat i andra sektorer med att förebygga risker och reducera risken för våld och därmed bidra till ökat skydd av de mest sårbara drabbade människorna. Ett exempel på hur Sida bidrar till detta arbete är stödet till Norska flyktingrådet (NRC) som i Sudan vidtagit åtgärder för att inkludera skydd mot våld när de arbetar i tillfälliga internflyktingläger. Lokal personal och volontärer finns på plats för att bättre förstå vilka risker som den drabbade befolkningen står inför och kan hjälpa till med att hänvisa till exempelvis sjukvård.⁷² Sida stödjer International Rescue Committees arbete i Myanmar för att minska risker för könsrelaterat våld genom åtgärder inom hälso- och sanitetsområdet, med hjälp av partnerskap med lokala organisationer.⁷³ Genom stödet har Sida bidragit till att över 26 000 män och kvinnor fått ökad medve-

tenhet om hur man kan skydda sig mot risker för sexuellt våld samt att utsatta personer fått direktvård eller kunnat hänvisas vidare. En stor majoritet av dessa vet vart de kan vända sig för stöd i fall de blivit utsatta.⁷⁴

Ökade humanitära behov i kombination med begränsade humanitära medel har gjort det svårare att bidra till att människor i utdragna kriser kan leva ett värdigt liv. Sida bidrar genom sina humanitära partner till att stärka krisdrabbade människors självbestämmande vilket är en dimension av värdighet. Användandet av obundet kontantstöd, där människor själva får välja vilka behov de vill prioritera samt ökat stöd till och via lokala organisationer, stärker självbestämmandet. Stärkt motståndskraft är en annan dimension av värdigt liv. Flertalet av Sidas partner jobbar för ökad självförsörjning, hållbara lösningar och stärkt motståndskraft inför återkommande klimat och hungerskriser, i utdragna kriser. Som exempel bidrar Sida, genom FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation FAO, till ett självförsörjningsprogram i Niger för att avvärja nivåer av akut osäkerhet vad gäller tillgång till livsmedel och mat.⁷⁵ Insatserna gjorde det möjligt för sårbara grupper att hantera spannmåls- och foderbristen samt stärka sina försörjningsmöjligheter.⁷⁶

Sida bedömer att det ökade antalet fleråriga insatser kan bidra till resultat inom det här området, eftersom en längre planeringshorisont för partner förbättrar möjligheterna för en effektiv respons i utdragna kriser.

Ökad kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet

Sida har tagit steg i att utveckla mer jämbördiga partnerskap med lokala partner, men den direkta finansieringen till lokala partner har inte ökat märkbart.⁷⁷ Myndigheten har tagit fram en vägledning om lokalt lett humanitärt arbete och fortsätter arbetet med att sätta upp ett mindre antal direkta partnerskap med lokala humanitära aktörer för att testa modaliteter och tillvägagångssätt.⁷⁸ Detta kommer dock att kräva justeringar av interna processer och ta i anspråk mer resurser för uppföljning och kvalitetssäkring. Sida har ökat andelen flerårig och flexibel finansiering till 24 procent 2024, i linje med Sveriges åtaganden enligt Grand Bargain.

Sida fortsätter att arbeta för mer hållbara lösningar i utdragna humanitära kriser genom samverkan mellan humanitärt bistånd och utvecklingssamarbete, inklusive fredsstöd i kris- och konfliktdrabbade länder, i syfte att på sikt minska humanitära behov. Samverkan fokuserar främst på att dela behovsanalyser och att skapa förutsättningar för att insatser inom utvecklingsbiståndet dels ska omfatta krisdrabbade grupper med stöd till grundläggande samhällstjänster, och dels rikta in sig på grundorsakerna till långvariga humanitära behov. I exempelvis Mali har samarbetet resulterat i flera stöd inom det svenska bilaterala samarbetet med syfte att stärka motståndskraft, social sammanhållning och att förebygga konflikter bland de mest sårbara som lever i fattigdom och förtryck, inklusive människor på flykt, för att bidra till en hållbar utveckling.⁷⁹

Sida har även drivit frågan om förbättrade behovsbedömningar och en global humanitär respons baserad på transparenta och opartiska beslut kring vilka kriser Sida finansierar. För att stärka det humanitära systemets kapacitet att leverera trovärdiga behovsanalyser fortsätter Sida att stödja arbetet med Joint Intersectoral Analysis Framework (JIAF). Under 2023 rullades ramverket ut och information från partner indikerar att det bidragit till en mer transparent och tydligare behovsanalys för 2024. Det gäller inte minst en mer sammanhängande användning av kriterier för hur aktörer i det humanitära systemet identifierar humanitära behov. Lärande från utrullningen har omhändertagits under 2024 för att stärka vissa delar av analysen inför 2025, inklusive uppskattningar av hur många människor som befinner sig i områden med särskilt allvarliga behov samt hur allvarliga behoven är.

Bedömning

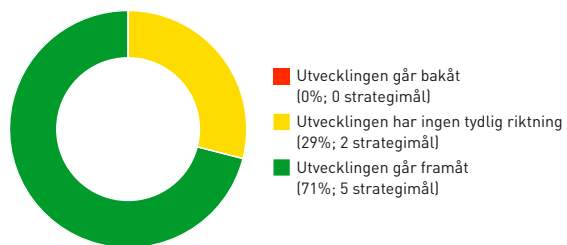
Sida bedömer att det fortsatt finns oroande utmaningar i humanitära kontexter som förhindrar stöd och insatser. Det är fortsatt utmanande att öka effektiviteten inom det humanitära systemet och att basera responsen på behovsanalyser av hög kvalitet. Möjligheten för humanitära aktörer att säkert och obehindrat nå krisdrabbade människor bedömer myndigheten minska, liksom att nå människor i svårtillgängliga områden.

Samtidigt bedömer Sida att det finns ett starkt globalt engagemang för ökad lokalisering av den humanitära responsen, föregripande åtgärder och krisdrabbade människors deltagande i att utforma humanitär respons. Det finns även ett engagemang för bättre samverkan mellan humanitära, utvecklings- och fredsbyggande insatser (trippelnexus). Sida bedömer att de portföljer av insatser och aktiviteter som genomförts inom ramen för strategin för humanitärt bistånd 2021–2025 har varit väl sammansatta i relation till fem av de sju strategimålen (71 procent).

För två av målen (29 procent) bedömer Sida att portföljen behöver mindre justeringar. Det gäller målen om ökad effektivitet i det humanitära systemet i linje med åtaganden i Grand Bargain (det humanitära systemets reformagenda) samt det humanitära systemets kapacitet att säkra tillträde i kris- och konfliktpåverkade kontexter.

Figur 2.10: Portföljens sammansättning

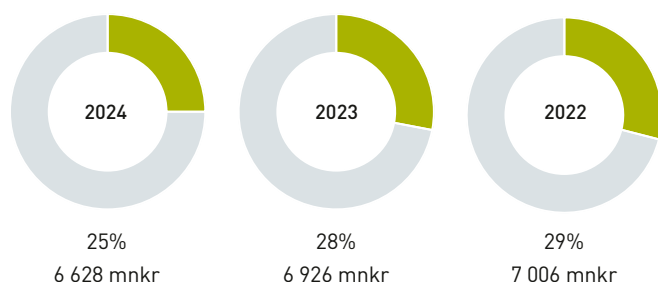

Främjande av frihet och bekämpande av förtryck

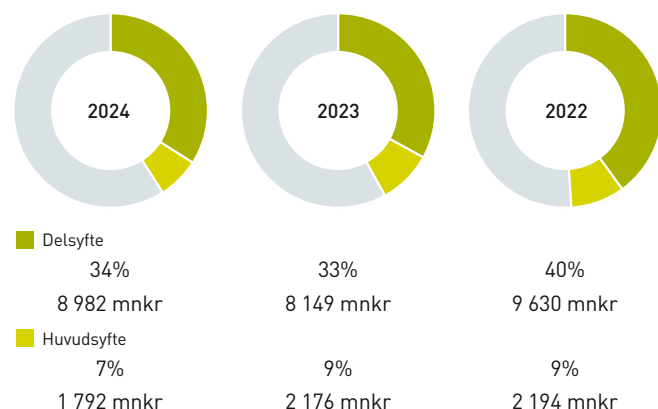
Sidas arbete 2024

Främjande av frihet och bekämpande av förtryck finns som tematiskt område i 37 av regeringens 46 strategier med 100 strategimål. Under 2024 har Sida betalat ut 6,6 miljarder kronor inom området, vilket motsvarar ungefär 25 procent av det totala biståndet som Sida förmedlar. Detta är Sidas största tematiska område.

Figur 2.11: Området som andel av totalt utbetalade medel

Figur 2.12: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policymarkören för fred och säkerhet

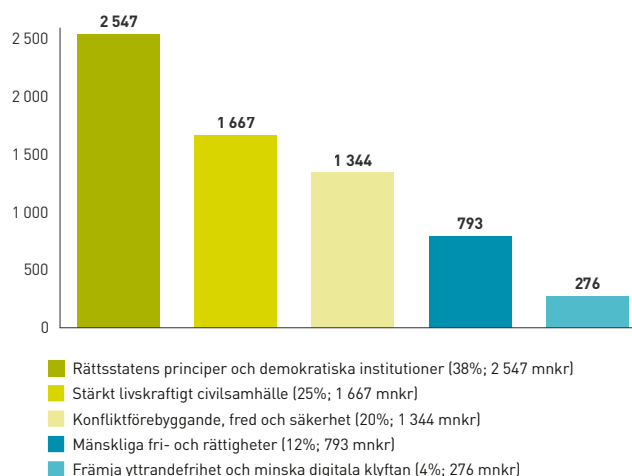
Målen finns i alla regionala och nästan alla bilaterala strategier och har samlats under följande strategimålskategorier:

- Rättsstatens principer och demokratiska institutioner.
- Stärkt livskraftigt civilsamhälle.
- Konfliktförebyggande, fred och säkerhet.
- Mänskliga fri- och rättigheter.
- Främja yttrandefrihet och minska digitala klyftan.

Störst andel medel inom området, 38 procent, har under 2024 gått till insatser inom strategimålskategorin Rättsstatens principer och demokratiska institutioner. Näst störst, med 25 procent, var stödet till ett Stärkt livskraftigt civilsamhälle. Den tredje största strategimålskategorin var Konfliktförebyggande, fred och säkerhet med 20 procent av utfallet inom området.

År 2024 stod insatserna under strategierna för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället för den största andelen av utbetalade medel, 26 procent. Insatser under den tematiska strategin för Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2024–2028 stod för 14 procent av det

Figur 2.13: Utbetalade medel per strategimålskategori 2024, mnkr

totala utfallet. Resten av stödet förmedlades i huvudsak via regionala och bilaterala strategier. De två regionala strategierna för Östeuropa 2021–2027 respektive Västra Balkan och Turkiet 2021–2027 har varit de volymmässigt största strategierna inom området med sammanlagt 12 procent, följt av strategin för Ukraina 2023–2027 med 5 procent. Bilaterala strategier Afrika söder om Sahara tillsammans med Sidas regionala strategi för Afrika står för 23 procent av det totala utfallet inom området.

Sida fortsätter att tillämpa ett rättighetsperspektiv, med mänskliga rättigheter i centrum, inom alla insatser. Sida arbetar även med att integrera konfliktförebyggande, fred och säkerhet vilket inkluderar integrering av konfliktperspektivet i insatser inom andra tematiska områden, antingen som huvudsyfte, 7 procent av Sidas totala utbetalade medel, eller delsyfte, 34 procent.

Utvecklingsutmaningar

Demokrati, mänskliga fri- och rättigheter och rättsstatens principer fortsätter att utmanas världen över genom autokratierens utbredning. 5,7 miljarder, 71 procent av världens befolkning, lever i autokratier. 2,3 miljarder människor, knappt 29 procent av jordens befolkning, lever i en demokrati med fria och rättvisa val. Yttrandefrihet är fortsatt utsatt för stora utmaningar, följt av fria och rättvisa val. Vidare begränsas föreningsfrihet, som också omfattar civilsamhället.^{80 81}

Begränsad yttrandefrihet innebär sämre möjligheter för civilsamhället att informera, skapa opinion och föra dialog, och försämrade föreningsfrihet innebär hinder för organisation. Forskningsinstitutet Varieties of Democracy (V-Dem) på Göteborgs Universitet beskriver dock vissa framsteg inom föreningsfrihet i ett antal länder, med minskande förtryck av civilsammansorganisationer och förbättrade förutsättningar för bildande och registrering av civilsammansorganisationer i exempelvis Nordmakedonien och Zambia.⁸²

Ett ökat antal kriser och konflikter i världen har ökat behovet av civilsamhällets insatser, i humanitärt stöd och i återuppbyggnad. Civila samhällets aktörer spelar också en stor roll i att bevaka och rapportera kränkningar av mänskliga rättigheter. I Ukraina bidrar frivilliga initiativ till ökad motståndskraft genom att dokumentera övergrepp och korruption.⁸³

Hybridangrepp där externa aktörer utnyttjar staters eller institutioners sårbarheter för att destabilisera och underminera demokratiska strukturer utgör också hot mot den demokratiska utvecklingen. De mer traditionella påverkansmetoderna fortsätter dock dominera, som till exempel valfusk, ett krympande utrymme för civila samhället samt manipulation av valens spelregler.⁸⁴ Civilsamhällets och människorättsförsvares utrymme att engagera sig i klimatfrågor och att bevaka människors rättigheter och bistå migranter i konfliktmiljöer minskar.⁸⁵ Samtidigt presenteras nya förslag, bland annat av International IDEA, på hur medborgare kan engageras till att aktivt delta i klimatarbetet på politiskt nivå.⁸⁶

Ett rekordhøgt antal väpnade konflikter pågår⁸⁷ och under perioden juli 2023 till juni 2024 registrerades över 165 000 fall av politiskt våld.⁸⁸ 324 miljoner människor lever i extrem fattigdom i 33 länder som klassas som sköra och konfliktdrabbade. År 2030 beräknas 60 procent av alla människor som lever i extrem fattigdom bo i dessa länder.⁸⁹ Den globala fredsbyggande kapaciteten påverkas negativt av den minskande finansieringen till FN:s fredsbyggande missioner samtidigt som militära utgifter ökar.

Vid sidan av de två mest uppmärksammade krigen – Rysslands fullskaliga anfallskrig mot Ukraina samt kriget mellan Israel och Hamas – har säkerhetsläget försämrats i många av världens väpnade konflikter. Det gäller exempelvis Burkina Faso, Etiopien och Myanmar.^{90, 91} Många av dagens konflikter har också utvecklats till proxykrig där stater använder icke-statliga väpnade grupper för att driva sina militära och strategiska intressen. Dessutom har privata företag inom vapen- och försvarsindustrin fått en allt större roll i globala konflikter. Detta medför nya utmaningar vad gäller dialog, medling och ansvarsutkrävande i enlighet med internationell humanitär rätt och mänskliga rättigheter.

Sidas roll och mervärde

För att motverka den negativa utvecklingen arbetar Sida med en långsiktig och bred ansats. Sida har fortsatt att främja demokrati och ett starkt livskraftigt civilsamhälle, stärkt yttrandefrihet och fri och oberoende media. Sida främjar även respekt för de mänskliga rättigheterna online och offline, till exempel via stöd till organisationer som stöttar människorättsförsvare. Sida stöder utvecklingen av starka politiska institutioner och processer genom stöd till parlament och partianknutna organisationer samt främjar respekt för rättsstatens principer exempelvis genom stöd till rättsväsendet.

Under 2024 har Sida arbetat med strategisk dialog inom ramen för givarsamarbeten. Som medlem i OECD-DAC-nätverket för demokratisk samhällsstyrning, GOVNET, bidrog Sida till att uppdatera principer för stöd till fria och oberoende medier kunde antas av OECD-DAC.⁹² Syftet är att stimulera och underlätta för givare att stödja fria och oberoende medier och den bredare informationsmiljön.

Under året fördjupade Sida sitt internationella engagemang inom området korruption som utvecklingshinder på flera sätt. Tillsammans med Frankrike ledde Sida en arbetsgrupp under EU:s nätverk Team Europe Democracy (TED). Dessutom blev Sida en av de första partnerna i "Integrity for Development" (I4D) – en kampanj för att öka finansieringen av transparens-, ansvarsutkrävande- och integritetsinitiativ som leds av United States Agency for International Development (USAID).

Sidas partner inom det civila samhället är en viktig drivkraft i det globala strategiska påverkansarbetet. De kompletterar ofta Sveriges strategiska dialog i multilaterala fora. Ett exempel är Sidas partner International Center for Not-for-Profit Law (ICNL) som under 2023 bidrog till 42 initiativ på global nivå för skydd av civila samhällets utrymme att verka.⁹³ Till exempel bidrog arbetet till FN:s process om Global Digital Compact (GDC) som antogs av FN:s medlemsstater 2024; dels genom att sammanställa och framföra åsikter och inspel från fler än tolv utvecklingspartner, dels genom att tillsammans med andra organisationer i civilsamhället uppmana FN att öka transparensen och civilsamhällets insyn i processen att ta fram GDC.⁹⁴ Andra partner som bidrog aktivt i påverkans-

arbetet för en GDC grundad i de mänskliga rättigheterna var Access Now,⁹⁵ Association for Progressive Communication (APC)⁹⁶ och ARTICLE 19.⁹⁷

Flertalet av Sidas partner som arbetar för att utforma globala åtaganden och normativa ramverk inom hållbar fred arbetar på regional, nationell och lokal nivå.⁹⁸ Sidas stöd har bidragit till att bilda civilsamhälleskoalitioner som har kunnat påverka globala processer, bland annat i utformandet av FN:s fredsagenda (An Agenda for Peace) under 2023.⁹⁹

Sida erbjuder plattformar för nätverkande och möten i syfte att stärka och stimulera lärande och dialog. Under 2024 anordnade Sida ett så kallat Development Talk på temat val och desinformation. Seminariet samlade partnerorganisationer, experter inom AI, forskare och relevanta myndigheter med flera.¹⁰⁰ I södra Afrika bidrog Sida till nya och stärkta allianser mellan aktörer som arbetar för digitalisering, digitala rättigheter och säkerhet, nätfrihet samt pressfrihet genom att facilitera möten, studier och workshops.¹⁰¹

Resultatexempel och lärdomar inom de vanligaste målen

I följande avsnitt redogör Sida för resultatexempel och lärdomar i de strategimålskategorier som haft mest utbetalade medel under 2024:

- Rättsstatens principer och demokratiska institutioner.
- Stärkt livskraftigt civilsamhälle.
- Konfliktförebyggande, fred och säkerhet.

Rättsstatens principer och demokratiska institutioner

Demokratiutvecklingen har varit övervägande negativ under året, inklusive situationen för fria och rättvisa val. Sidas fortsatta arbete med att ge stöd till politiska institutioner, demokratiska processer och rättsstatens principer har bland annat visat sig i att människor kan ha makt över beslutsfattare, till exempel i Guatemala.¹⁰² Efter valet i Guatemala 2023 ifrågasatte den sittande regeringen valresultatet, vilket följdes av en turbulent övergångsperiod.

Sida kunde som största givare, och efter mångårigt stöd till en demokratisk process i landet, snabbt inleda ett samarbete för att stärka övergångsprocessen och den inkommande regeringen. Sida samarbetade med FN:s utvecklingsprogram UNDP och andra givare, såsom EU, Kanada, Norge, Schweiz, Storbritannien, Tyskland och USAID. Sidas stöd bidrog till formuleringen av den nya regeringens första handlingsplan. Det stärkte också förutsättningar för nyckelpersoner att planera och förbereda sig inför makttillträdet.^{103 104 105}

Sidas stöd till The Oslo Center i Kenya bidrog till att stärka politiska institutioner under den förra valcykeln. Stödet till politiska partier ledde bland annat till förbättrad intern styrning och nomineringsprocess, och till förbättrad tillgång till information för medborgare och partimedlemmar. Ett nytt digitalt informationssystem och stöd i riskhantering stärkte den kenyanska myndigheten med ansvar för registrering av politiska partier. Programmet bidrog till kapacitetsutveckling hos kvinnoförbunden i sju politiska partier, bland annat genom policyutveckling, utbildningar för kvinnliga kandidater och forskning. Insatsen bidrog till att öka kvinnors politiska deltagande, både som kandidater i valet 2022 med 6,6 procent jämfört med valet innan, och i faktiska poster på nationell och lokal nivå. Exempelvis valdes 7 av 20 nominerade kvinnor till guvernörsposter jämfört med noll poster 2013 och 3 poster 2017.¹⁰⁶

Sida har bidragit till arbetet med rättsstatens principer och ansvarsutkrävande genom stöd till Unescos arbete med rättsväsendet och yttrandefrihet. Detta stöd har bidragit till att 10 500 jurister stärkte sin kompetens och medvetenhet om säkerhet för journalister i flera länder. I projektet inledde Unesco ett samarbete med en annan av Sidas partner, Inter-Parliamentary Union, för att stärka lagstiftares och parlamentarikers kompetens kring pressfrihet. I många länder är det lättare att tala om rättsstatens principer än om pressfrihet när det handlar om journalisters säkerhet.¹⁰⁷

Sida har genom UNDP, UN Women och Unicef stöttat det prisbelönta rättssektorprogrammet Sawasya i Palestina. Programmet har genom anpassning till den pågående väpnade konflikten och den politisk turbulenta situationen i landet fortsatt kunnat bidra till att kvinnor och barn fått ökad tillgång

till, och en mer rättvis behandling av, rättsinstanser. Det har bidragit till att advokatsamfunden kunnat erbjuda mer professionellt juridisk stöd, polisen har förbättrat bemötandet av kvinnor som utsatts för våld och rättssystemet och socialtjänsten har kunnat ge ett samlat stöd till våldsutsatta kvinnor och barn. Mer utmanande har varit att påverka politiskt känslig rättssektorreform och ny lagstiftning.^{108,109,110}

Sida ger stöd till förvaltningsreformer, inte minst i Östeuropa och på Västra Balkan. Det långvariga stödet till Ukrainas decentraliseringsreform genom Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har bland annat bidragit till effektivare styrning inom utbildningssektorn och förbättrad kommunal utbildningsservice. Efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har kommunerna uppvisat motståndskraft och kunnat upprätthålla den kommunala servicen.¹¹¹ I Albanien har Sidas stöd till fastighetsskattereform bidragit till ny lagstiftning för fastighetsskatt. Offentliga konsultationer har genomförts men reformen går långsamt och det finns frågetecken kring den albanska regeringens engagemang i frågan.¹¹² Sida har därför valt att fasa ut stödet i väntan på förändrad policy och tydligt ägarskap från regeringen. En lärdom är att stöd till komplexa reformer såsom fastighetsskatt kräver politiskt ledarskap och en förståelse för mål och rollfördelning bland alla involverade aktörer.

I Burkina Faso stödjer Sida en sammanslutning av National Anti-Corruption Network och Burkinabé Movement for Human and People's Rights som verkar för att stärka samhällsstyrningen och motverka korruption i 31 provinshuvudstäder. Bland annat har lokala civilsamhällesorganisationer, människorättsförsvarare, bloggare och journalister utbildats i korruptionsbekämpning på sina lokala språk.¹¹³ Sammanslutningen har även registrerat 729 klagomål på korruption.¹¹⁴

Stärkt livskraftigt civilsamhälle

Ett livskraftigt civilsamhälle är nödvändigt för en hållbar demokrati, där långsiktiga och flexibla stöd är centrala för att bygga livskraftiga och pluralistiska civilsamhällen. En stor del av Sidas stöd till ett livskraftigt civilsamhälle har under 2024 genomförts i partnerskap med 17 strategiska partnerorgani-

sationer, som verkar för demokrati och mänskliga rättigheter inom ramen för strategin för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022.

Ett exempel är bidraget till We Effect som i samarbete med den lokala organisationsn SPRODETA i Malawi och traditionella ledare, kunnat stödja och förespråka kvinnors rätt till mark. Drygt 100 kvinnor har blivit beviljade mark och drygt 80 kvinnor har inkluderats i lokala bydomstolar och kunnat delta i beslutsprocesser.¹¹⁵

Utvärdering av Sidas stöd till Civil Rights Defenders kapacitetsutvecklingsstöd till lokala partnerorganisationer visar att stödet i hög grad bidragit till att organisationernas personal i bland annat Uganda, Etiopien och Serbien ökat sin kunskap framför allt inom arbetet med mänskliga rättigheter.¹¹⁶

Sida stödjer det regionala nätverket av civilsamhällesorganisationer för demokrati och solidaritet i Västafrika, WADEMOS. De har genom sitt påverkansarbete blivit en dialogpartner för Afrikanska unionen (AU) och Västafrikanska staters ekonomiska gemenskap (ECOWAS), och andra offentliga aktörer. WADEMOS arbete med valen i Nigeria, Sierra Leone, Senegal och Liberia bidrog bland annat till att civilsamhället medverkade i utbildning av väljare och valobservation samt till mer transparenta valresultat. De har genomfört kultur- och ungdomsinitiativ, däribland ett mentorprogram för 18- till 35-åringar från 13 länder som bildat ett nätverk av demokratiförsvarare, samt gett mindre bidrag för bland annat skydd av demokrati- och människorättsförsvarare.^{117,118}

Sidas stöd till organisationen Balkan Investigative Reporting Network (BIRN) som jobbar med granskande journalistik har bidragit till att fler fått tillgång till objektiv rapportering om demokratiska processer och därmed också bättre förutsättningar för att utkräva ansvar av makthavare. BIRN:s granskningar och rapportering har utmanat och ibland stoppat odemokratiska och icke-transparenta lagar och beslut.¹¹⁹ Till exempel kunde BIRN avslöja att vinnaren av en upphandling av ett stort vägbygge i Nordmakedonien var efterlyst för bedrägeri i Armenien.¹²⁰

I Asien och Oceanien stödjer Sida lokalt förankrade regionala civilsamhällesorganisationer som bedriver påverkansarbete nationellt, regionalt och internationellt. Ett exempel är FORUM-ASIA och dess bidrag i framtagandet av Thailands handlingsplan för företagande och mänskliga rättigheter. Arbetet har skett i samarbete med Community Research Foundation, Extraterritorial Obligation Watch Coalition och Internationella Juristkommissionen.¹²¹

Konfliktförebyggande, fred och säkerhet

Sidas kärnstöd till strategiska partner inom Strategi för fred, säkerhet och stabilisering 2024–2028 bidrar till fredsbyggande på nationell och lokal nivå, där dialog och medling är centrala processer. I exempelvis Sudan har Sidas stöd till Saferworld bidragit till stärkt förtroende mellan olika etniska grupper. Detta bidrog i sin tur till att en väg som var central för tillgång till marknader åter kunde öppna, vilket ökade den fria rörligheten för boskapsskötare för att få tillgång till vatten och betesmark.¹²²

I Etiopien har Centre for Humanitarian Dialogue tillsammans med Intergovernmental Authority on Development (IGAD) bidragit till att konfliktparterna under 2023 genomfört två formella rundor med fredssamtal. Samtalen kunde genomföras efter gedigna förberedelser som bland annat bestod i samtal bakom kulisserna, kapacitetsstärkande av parterna, liksom samarbete med lokala aktörer för att stärka kvinnors roll i fredsanssträngningarna.¹²³ Genom den bilaterala strategin för Etiopien 2022–2026 har Sidas stöd till Svenska kyrkans fredsprogram gett goda resultat på lokal nivå genom inrättandet av lokala fredskommittéer. Under 2022 och 2023 bidrog programmet till att 170 lokala konflikter löstes i regionen Bale.¹²⁴

Sidas partner bidrar också till ökat skydd av civila i konfliktkontexter, med särskilt fokus på kvinnor och barn. Exempelvis har stöd till Unicef under de senaste åren lett till återintegrering av 8 230 barn (varav 1 902 flickor) som levt nära väpnade styrkor och ibland även själva stridit i Sydsudan, Somalia och Centralafrikanska republiken. Den långsiktiga ansatsen har såväl kompletterat kortare humanitärt stöd som

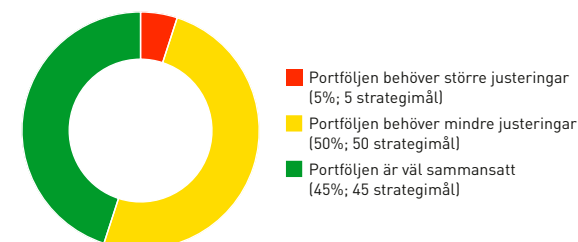
utvecklat de internationella verktyg som FN, myndigheter och civilsamhället nu använder för att återintegrera de frisläppta barnen.¹²⁵ Även i Jemen har Sidas stöd till Unicef bidragit till handlingsplaner för skydd av barn i väpnad konflikt som både jemenitiska regeringen och de facto myndigheterna i Sanaa undertecknat.¹²⁶

Bedömning

Sida bedömer att stödet inom dessa områden har bidragit till att bromsa den fortsatt oroande utvecklingen, samt till att stärka positiv utveckling där det varit möjligt. Något mindre än hälften av strategimålsportföljerna bedöms vara väl sammansatta (45 mål, 45 procent) under 2024. Sida bedömer vidare att merparten av de övriga portföljerna behöver mindre justeringar (50 mål, 50 procent) och att 5 strategimålsportföljer, 5 procent, är i behov av större justeringar. Andelen portföljer som behöver justeras har ökat under året och beror bland annat på att beslut fattats om nya strategier om utfasning och att portföljerna inte har hunnit justerats. Vidare har förutsättningarna att verka i Sidas samarbetsländer förändrats, ofta till följd av ökat förtryck, väpnad konflikt och politisk turbulens. Se också avsnitt *Demokrati och mänskliga rättigheter* i Resultatredovisning/Återrapporteringskrav och uppdrag.

Figur 2.14: Portföljens sammansättning

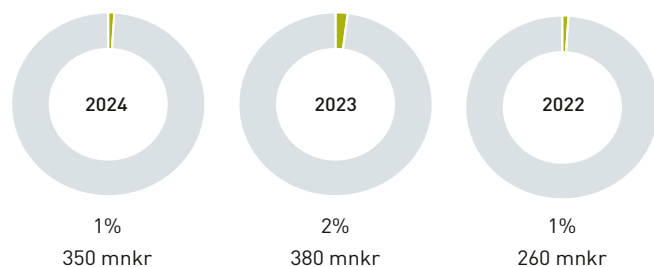
Synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken

Sidas arbete 2024

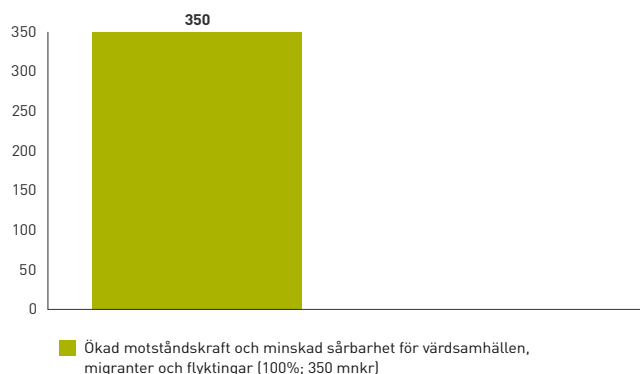
Migration är ett tematiskt område i 11 av regeringens 46 biståndsstrategier, och med totalt 24 strategimål. Under 2024 har Sida betalat ut 350 miljoner kronor inom området migration, vilket motsvarar 1 procent av det totala biståndet under året och är en minskning från tidigare år.

Myndigheten använder begreppet migration och utveckling brett. Gruppen migranter inkluderar både irreguljära migranter, arbetskraftsmigranter, asylsökande, flyktingar, internflyktingar, och personer som återvänder frivilligt. Biståndet sker i de samarbetsländer som är ursprungs-, transit och värdländer för dessa grupper.

Figur 2.15: Området som andel av totalt utbetalade medel

Figur 2.16: Utbetalade medel per strategimålskategori 2024, mnkr

I detta område finns en strategimålskategori, *Ökad motståndskraft och minskad sårbarhet för värdsamhällen, migranter och flyktingar*.

Under 2024 har Regeringen beslutat om nya mål för migration i flera strategier liksom en ny tematisk strategi Migration, återvändande och frivillig återvandring 2024–2028. Totalt har Sida under året arbetat med genomförande av sammanlagt 24 mål för migration och utveckling i 11 strategier. Av dessa mål beslutades 11 stycken efter september, när analysen av portföljens sammansättning genomfördes och som redovisas under Bedömning nedan. Utöver den nya tematiska strategin finns mål för synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken i sex regionala strategier (Afrika 2022–2026, Asien 2022–2026, Latinamerika 2021–2025, Syrienkrisen 2024–2026, Mellanöstern och Nordafrika 2024–2027 samt Östeuropa 2021–2027) och fyra bilaterala strategier (Irak 2022–2026, Kenya 2021–2025, Uganda 2018–2023, Ukraina 2023–2027). Migration finns också som del av mål inom den tematiska strategin för Hållbar miljö 2022–2026.

De nya strategimålen fokuserar på stärkt kapacitet att hantera migration, minskad irreguljär migration, tvångsfördrivning, ett ökat återvändande, frivillig återvandring och en långsiktigt hållbar återintegrering. Syrienkrisstrategin inkluderar även en målsättning för stärkt kapacitet i angränsande länder för en hållbar situation för flyktingar och värdsamhällen. Den regionala strategin för Afrika 2022–2026 är störst med totalt 118 miljoner kronor, därefter kommer strategin för Syrienkrisen 2024–2026 med 70 miljoner kronor, följt av regional strategi för Latinamerika 2021–2025 om 36 miljoner kronor och Mellanöstern och Nordafrika 2024–2027 med 20 miljoner kronor.

Utvecklingsutmaningar

Utmaningarna i varje migrations- och flyktingkontext är många och Sidas samarbete med olika partner anpassas därefter. Utöver att migration och flyktingsituationer uppstår i samhällen präglade av en kombination av konflikt, politisk

kris, klimatutmaningar och ekonomisk kris, kan dessa kriser vara såväl akuta som långvariga. Det finns behov av att stärka kapaciteten för hantering av migration och för flyktingmottagande i värdländerna.

Ett kraftigt försämrat världsläge med ekonomisk tillbakagång, klimatförändringar, livsmedelskris, försämringar inom demokrati och mänskliga rättigheter, nya krig och förvärrade väpnade konflikter har lett till fortsatt irreguljär migration och ökad tvångsfördrivning.¹²⁷ FN:s kontor för samordning av humanitär hjälp, UNOCHA rapporterade i slutet av 2024 att över 117 miljoner människor befinner sig på flykt från sina hem.¹²⁸ Enbart i Sudan har konflikten lett till en akut situation med tio miljoner flyktingar och elva miljoner internflyktingar. Över hälften av alla flyktingar lever i en långvarig flyktingsituation och har levt i exil under fem år eller längre. Majoriteten av flyktingarna tas emot av låg- och medelinkomstländer (75 procent).¹²⁹

Antalet internflyktingar i världen har ökat till totalt över 72 miljoner människor, bland annat till följd av Rysslands invasion av Ukraina, samt fortsatta konflikter i länder som Sudan, DR Kongo, Etiopien och Myanmar. Även miljöpåverkan och klimatförändringar leder till fortsatt ökade humanitära behov och intern flykt.¹³⁰

Andra utvecklingsutmaningar som påverkar migrationsområdet och arbetet med att främja säker, ordnad och reglerad migration negativt är den generella tillbakagången för mänskliga rättigheter och migranternas rättigheter samt politiska och administrativa hinder i värdländerna.¹³¹

Sidas roll och mervärde

Sida möter utvecklingsutmaningarna genom att stödja och finansiera internationella samarbeten som bidrar till en ansvarsfull och gemensam hantering av migration och flyktingmottagande i linje med globala åtaganden. Sidas arbete med migration inom utvecklingssamarbetet har fått ökat fokus på flera olika sätt under året och flera migrationsportföljer i enskilda strategier är under uppbyggnad.

Myndigheten arbetar sedan tidigare för att möta de globala utmaningarna genom att utgå från internationella konventioner, överenskommelser och globala utvecklingsmål. Sida bidrar exempelvis till genomförandet av delmålen i FN:s globala ramverk för migration och i FN:s globala ramverk för flyktingar. Migranter, flyktingar och internflyktingar nås också inom andra målområden. Det humanitära biståndet som inkluderar betydande akut och livräddande stöd för människor på flykt redovisas i det tematiska området Humanitärt stöd för att rädda liv och lindra nöd.

Sidas arbete för ökad motståndskraft och minskad sårbarhet för värdsamhällen, migranter och flyktingar är brett och anpassat till respektive land och region. Portföljerna inom respektive land eller region är ofta ömsesidigt stärkande, genom att kapacitetsstärkande stöd till värdlandets institutioner kombineras med direkt stöd till migranter, flyktingar och internflyktingar. Även värdbefolkningen inkluderas i verksamheten och får ta del av stödet, vilket bidrar till att minska värd-samhällets sårbarhet och främjar lokal samlevnad.

Sida har under året undersökt hur samarbetsformer kring säker, ordnad och reglerad migration kan utvecklas, till exempel genom att stärka asyl- och migrationssystem i mottagarländer. Ett exempel är genomförandet inom strategin för Irak 2022–2025, där Sida samarbetar med Migrationsverket.¹³²

Resultatexempel och lärdomar

I följande avsnitt redogör Sida för resultatexempel och lärdomar inom strategimålskategorin Ökad motståndskraft och minskad sårbarhet för värdsamhällen, migranter och flyktingar.

Ökad motståndskraft och minskad sårbarhet för värdsamhällen, migranter och flyktingar

Sida har genom sina samarbeten fortsatt bidragit till att stärka värdländers förmåga att ta emot människor på flykt och att hantera migration. Ett sätt att göra detta är att samarbeta med myndigheter och kommuner för att stärka värdlän-dernas kapacitet och förmåga att hantera migranter och flyktingar i migrations- och asylprocessen. I Ukraina stödjer Sida

UNDP:s program Empowered Partnerships for Sustainable Recovery of Ukraine.¹³³ I detta program har Sida bidragit till att stärka de lokala och regionala myndigheternas kapacitet när det gäller krishantering, inkluderande planering, genomförande av socioekonomiska insatser och återhämtningsåtgärder. Som ett resultat av programmet har internflyktingar, fått förbättrad tillgång till grundläggande samhällstjänster.¹³⁴

Sidas stöd genom strategin för Irak 2022–2025 visar dels på goda resultat för målområdet migration, dels på stora utvecklingsutmaningar. I slutet av 2023 beslutade Iraks regering att alla kvarvarande läger för internflyktingar efter konflikten med Islamiska Staten (Islamic State of Iraq and the Levant, ISIL) skulle stängas under 2024 och att alla internflyktingar skulle återvända hem. Sida har därför förmedlat stöd till UNDP:s stabiliseringsfond för att bidra till ett säkert och ordnat återvändande för de 1,1 miljoner internflyktingarna.¹³⁵ Under året har 37 241 permanenta boenden återupbyggts och reparerats. Genom olika försörjningsprojekt har UNDP bidragit till 49 830 försörjningsmöjligheter i de tre provinserna Dohuk, Erbil och Mosul. Insatsen har även bidragit med finansiellt stöd till att etablera mindre företag för sammanlagt 4 153 personer, varav 2 865 kvinnor. Trots dessa resultat återstår utmaningar för att genomföra Iraks beslut för frivilligt återvändande inom Irak kopplat till säkerhetsläge, tillgång till boende och samhällstjänster. Lokal integrering eller förflyttning till andra säkra områden är möjliga alternativa lösningar som UNDP överväger för att kunna hjälpa de återstående internflyktingarna som inte kan återvända hem.¹³⁶

I stödet till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) finansierar Sida verksamhet i Turkiet och Libanon inom ramen för den regionala strategin för Syrienkrisen.¹³⁷ I Turkiet har stödet bland annat bidragit till att kommuner kunnat utveckla egna migrationsplaner. Dessa har integrerats inom kommunernas planering och därmed också i övergripande budgetplaner, vilket ökar transparensen och möjligheterna till ansvarsutkrävande. I Libanon har verksamheten inriktats på lokal nivå, då det saknas förutsättningar på regional eller nationell nivå. Genom SKR-projektet har kommuner i Akkar-provinsen i

Libanon bland annat förbättrat sina möjligheter att ta fram statistik för att kunna planera och rikta lokala samhällstjänster mot eftersatta områden, vilket tidigare saknades.¹³⁸

Sidas stöd till social trygghet genom FN:s barnfond Unicef och livsmedelsprogram WFP har bidragit till att den ugandiska myndigheten för folkbokföring NIRA (National Identification and Registration Authority) utökat sin registrering av de flyktingar som får del av det sociala trygghetssystemets tjänster. Nu har 67 procent av flyktingarna fått nationella identitetsnummer. Programmet har på så sätt även bidragit till att flyktingar fått kvalificerad vård utan kostnad för den vårdbehövande.¹³⁹

Sveriges utvecklingssamarbete genom Sida har fortsatt att bidra till att främja långsiktiga lösningar, som gör det möjligt för människor på flykt att inkluderas i lokalsamhället, och på så sätt även vara förberedda för ett frivilligt återvändande när situationen i hemlandet är säker. I flera av Sidas samarbeten stöds möjligheter till försörjning, vilket både bidrar till att stärka värd-ländernas motståndskraft och till att minska sårbarheten för migranter och flyktingar. Ett exempel är samarbetet i Syrien med den franska organisationen Agency for Technical Cooperation and Development (Acted) i syfte att möjliggöra varaktig försörjning och rehabilitera samhällstjänster både för lokalbefolkning och internflyktingar. Det innebär ett stöd till att öka den lokala jordbruksproduktionen och förädlingen, och att förbättra det lokala marknadssystemet. Acted:s arbete i Jurneyyeh i provinsen Raqqa har bidragit till att skapa nya arbetstillfällen och förbättra samhällsservicen genom att rehabilitera vetesilos och laboratorier för utveckling av nya sädesorter.¹⁴⁰

I Libanon och Jordanien stödjer Sida International Rescue Committee (IRC) där syftet är att stärka kvinnors ekonomiska egenmakt på ett integrerat sätt. Detta görs genom tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och skydd från förövare, som kombineras med bland annat arbetsmöjligheter, utbildning, lån, praktiktjänstgöring och mentorskap. Insatsen visar på inledande resultat där över 250 kvinnor har fått ökade inkomster.¹⁴¹

Genom Internationella organisationen för migrations (IOM:s) regionala samarbete i Latinamerika har Sida gett stöd till små företagare.

Programmet har bidragit till 160 entreprenörer, varav drygt hälften är kvinnor, har kunnat delta i nationella och regionala handelsmässor och därmed ökat sina inkomster, fått nya handelspartners och kunnat växa och nyanställa. För att ytterligare stödja migranter som vill starta och driva småföretag lanserade IOM i samarbete med ILO och UN Women i slutet av 2023 en gratis webbaserad kurs. Under den första månaden efter lanseringen nådde utbildningen nästan 100 deltagare i 15 länder varav 80 procent var kvinnor.¹⁴²

Sidas arbete med flyktingar, migranter och värdsamhällen har i flera länder varit inriktat på att möta behovet av ökad motståndskraft och minskad sårbarhet mot kris och konflikt. För att göra detta har Sida fortsatt att stödja ett integrerat arbete mellan utvecklingsinsatser, humanitära insatser och fredsbyggande (trippelnexus). Migranter och flyktingar är ofta en utsatt grupp. Sida stödjer flera insatser för att minska deras sårbarhet, som exempelvis i Syrien där Sida bidragit till att 75 798 personer i Syriens grannländer fått sexuell och reproduktiv hälsovård i samarbete med FN:s befolkningsfond (UNFPA).¹⁴³ Samarbetet med UNFPA har också bidragit till att 75 743 våldsutsatta kvinnor och flickor fått tillgång till säkra mötesplatser som erbjuder medicinskt, psykologiskt, juridiskt och socialt stöd. Hygien- och menstruationsprodukter har delats ut till 27 777 kvinnor, med särskilt fokus på internflyktingar.¹⁴⁴

Inom det regionala samarbetet i Afrika har Sida genom stöd till IOM bidragit till livräddande insatser längs den östra migrationsrutten och nått 10 160 utsatta migranter. Programmet har underlättat frivilligt återvändande av de utsatta migranter som fastnat i transitländer. Det har även förmedlat ekonomiskt stöd till återvändande migranter i Etiopien för att öka deras möjligheter till återanpassning.¹⁴⁵

I Ukraina stödjer Sida den ukrainska civilsamhällesorganisationen Donbas SOS genom den givargemensamma fonden PFRU.¹⁴⁶ Genom stöd till organisationen har Sida bidragit till att finansiera en samtalslinje dit tusentals människor, inklusive internflyktingar, kunnat vända sig för stöd i juridiska frågor. En ökning i antalet samtal från internflyktingar skedde efter att regeringen beslutat om en resolution som drog in

bostadsförmåner för denna grupp. Donbas SOS förespråkade framgångsrikt att regeringen skulle återställa förmånerna till dessa grupper, vilket ledde till att resolutionen drogs tillbaka.¹⁴⁷

I Ukraina har samarbetet med en av Världsbankens fonder (URTF79) och dess projekt för renovering av bostäder (Housing Repair for Peoples Empowerment, HOPE) gett finansiering till drabbade hushåll för akut reparation av skadade bostäder. Så många som 24 000 ansökningar har godkänts om totalt 62 miljoner US dollar ur fonden och kommer att användas för att återuppbbygga bostäderna.¹⁴⁸

Bedömning

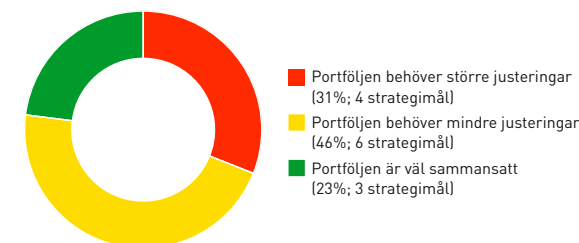
Sida har stärkt den interna kapaciteten och organisatoriska förmågan samt tydliggjort utvecklingssamarbetets roll för att möta globala utmaningar kopplade till irreguljär migration och tvångsfördrivning, återvändande och återvandring.

Sida bedömer att den större delen av portföljen är i behov av mindre justeringar (sex mål, 46 procent) och att större justeringar behövs i fyra strategimål (31 procent). För resterande tre mål (23 procent) bedöms portföljen vara väl sammansatt. Behoven för större justeringar återfinns i de strategier där strategimål tillkommit under 2024 och där det tematiska området i vissa fall är nytt.

Sida eftersträvar ökade synergier i samarbetet mellan landnivå, regionalt och globalt, vilket myndigheten fortsätter att arbeta med under nästkommande år. För att nå varaktiga resultat i arbetet med ökad motståndskraft och minskad sårbarhet för värdsamhällen, migranter och flyktingar behövs tillräckliga resurser riktas till målområdet över tid. Se också avsnitt *Migration i utvecklingssamarbetet* i Resultatredovisning/Återrapporteringskrav och uppdrag.

Figur 2.17: Portföljens sammansättning

Utökat och effektiviserat klimatbistånd

Sidas arbete 2024

Inom ramen för ett utökat och effektiviserat klimatbistånd arbetar Sida med tre parallella kriser; förlust av biologisk mångfald, föroreningar och klimatförändringar. Klimat och miljö finns som tematiskt område i 31 av regeringens 46 strategier och 73 strategimål varav alla hade utbetalningar under 2024. Under 2024 har Sida betalat ut cirka 5 miljarder kronor inom det tematiska området, vilket motsvarar 19 procent av det totala biståndet som Sida förmedlar. Andelen har ökat med 3 procentenheter sedan 2023.

Sida arbetar med fyra strategimålskategorier under området.

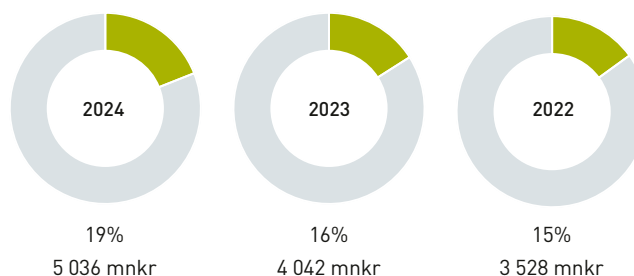
- Ökad motståndskraft och anpassning mot klimatförändringar.
- Skydd, restaurering och hållbart nyttjande av biologisk mångfald, ekosystem.
- Hållbara energisystem.
- Hållbara samhällen.

Afrika är den region där Sida har betalat ut högst andel medel inom klimat- och miljöområdet, 30 procent. Förutom den regionala Afrikastrategin 2022–2026, har omfattande utbetalningar inom området gjorts för strategin för Moçambique 2022–2026. Utbetalningar inom den globala strategin för Hållbar miljö 2022–2026 uppgår till 27 procent av Sidas klimatbistånd. Klimatbiståndet i Sveriges närområde har ökat sedan 2023 och 28 procent utbetalas till strategierna för Ukraina och Östeuropa samt västra Balkan och Turkiet.

Störst andel medel inom området har gått till insatser som bidrar till mål om hållbara energisystem (ökad tillgång till förnybar energi och energieffektivisering) 36 procent, insatser som bidrar till ökad motståndskraft mot och anpassningsförmåga till klimatförändringar (31 procent), samt insatser som bidrar till mål om skydd, restaurering och hållbart nyttjande av biologisk mångfald, ekosystem och naturresurser (27 procent).

Sidas resursmobilisering till klimat och miljö genom garantiverksamheten har stadigt ökat de senaste åren. Resultaten för 2024 visar att Sida mobiliserar 3 miljarder för klimat- och miljörelaterade initiativ, nästan uteslutande genom garantier.

Figur 2.18: Området som andel av totalt utbetalade medel

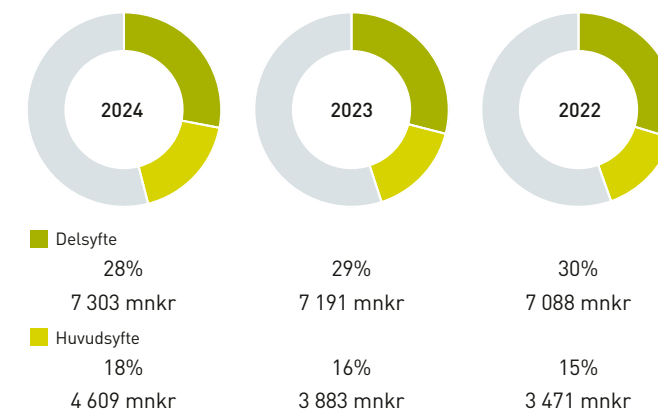

Många insatser bidrar till flera målkategorier och en övergripande ansats för en långsiktigt hållbar utveckling. Ökad tillgång till hållbar energi ger minskade växthusgasutsläpp men också ökade möjligheter att klara påfrestningar som klimatförändringar innebär. Bevarande av ekosystem bidrar till ökad biologisk mångfald och också förmågan att binda koldioxid.

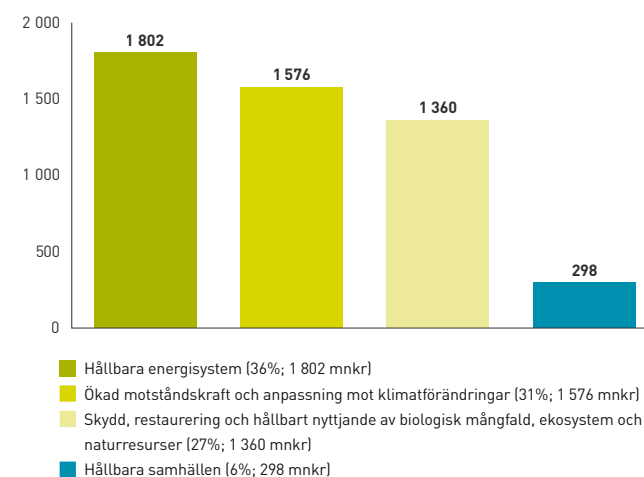
Policymarkörer indikerar till vilken grad Sidas verksamhet integrerar ett specifikt utvecklingsmål. Under 2024, har 46 procent av Sidas utbetalningar gått till insatser med miljö som huvud- eller delsyfte (18 procent till insatser med miljö som huvudsyfte och 28 procent till insatser med miljö som delsyfte), vilket betyder att den totala andelen utbetalade medel till insatser med miljösyfte såväl som andelen med miljö som huvudsyfte har ökat något jämfört med år 2023.

Utöver detta redovisas årligen de så kallade Rio-markörerna. Dessa markörer visar Sidas bidrag till biologisk mångfald, begränsad ökenspridning respektive utsläppsminskning och klimatanpassning, oavsett tematiskt område och hur de svarar upp på åtaganden i de internationella konventionerna. I rapporteringen till konventionerna viktas summorna för att återspegla kombinationen av delsyfte och huvudsyfte. Den senaste uppföljningen visade att Sidas stöd till biologisk mångfald under 2023 uppgick till cirka 2,1 miljarder kronor. Bidrag till begränsad ökenspridning uppgick till 0,8 miljarder och bidrag till utsläppsminskning och/eller klimatanpassning uppgick till ca 5,2 miljarder.

Figur 2.19: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policymarkören för miljö

Figur 2.20: Utbetalade medel per strategimålskategori 2024, mnkr

Utvecklingsutmaningar

I många av Sidas partnerländer fortsätter sårbarheten att öka till följd av extrema väderrelaterade händelser och effekter från klimatförändringarna, fortsatt degradering och över-exploatering av naturresurser med utarmning av biologisk mångfald. Dessa utmaningar är stora och påverkar människors möjligheter att ta sig ur fattigdom.

Klimatförändringar, konflikter och avskogning bidrar till att flera regioner och länder har svårt att vända utvecklingen och år 2024 uppmättes den högsta globala medeltemperaturen hittills för andra året i rad, med 1,6°C över förindustriella nivåer.¹⁴⁹ Klimatförändringar är också en av drivkrafterna bakom förlusten av biologisk mångfald på land, i hav och andra vattenmiljöer.¹⁵⁰ Många partnerländer är beroende av nyttjandet av naturresurser för såväl människors försörjning som ländernas ekonomiska utveckling. Torka och vattenbrist påverkar jordbruk, livsmedelsförsörjning och energiproduktion.

685 miljoner människor i världen saknar fortfarande tillgång till elektricitet, varav de flesta i Afrika söder om Sahara.¹⁵¹ Cirka 2,1 miljarder människor lagar mat över öppen eld eller med enkla spisar och röken från dålig förbränning orsakar kroniska luftvägssjukdomar.¹⁵² Drygt 80 procent av världens energianvändning utgörs av fossila bränslen,¹⁵³ som är den främsta källan till utsläpp av växthusgaser. I Afrika söder om Sahara är tillförlitlig energi fortsatt dyr och håller tillbaka ekonomisk och social utveckling.¹⁵⁴ Flera länder i regionen är beroende av vattenkraft, men begränsas av torkan som påverkar tillgången till tillförlitlig och förnybar energi.¹⁵⁵ De alltmer frekventa kriserna belyser behovet av både kort- och långsiktiga utvecklingsinsatser och investeringar som adresserar de bakomliggande orsakerna, inte minst för en rättvis global energiomställning.

Sidas roll och mervärde

Sida möter utvecklingsutmaningarna med stöd till utsläppsminskningar, klimatanpassning och finansiella flöden för att bygga motståndskraft, minska sårbarhet mot klimatförändringar och förebygga klimatrelaterade risker. Samarbetet

utformas utifrån en helhetssyn där insatser kan bidra till flera strategimålskategorier, till exempel att ökad tillgång till hållbar energi ger minskade växthusgasutsläpp och bättre möjligheter att klara klimatrelaterade påfrestningar. Ett annat exempel är att stöd till bevarande av ekosystem bidrar till ökad biologisk mångfald liksom stärkt förmåga att binda koldioxid.

För att öka motståndskraft och anpassningsförmåga gentemot klimatförändringarna, med dess relaterade humanitära situationer, konflikter och ofrivilliga migration, stödjer Sida utvecklingsinsatser och investeringar i förebyggande åtgärder såsom katastrofriskreducering på global, regional och lokal nivå.

Därtill riktas också insatser för att stärka institutionell kapacitet för planering av samhällen som är motståndskraftiga mot klimatförändringarna, exempelvis genom myndighetssamarbete med SMHI, Naturvårdsverket och Energimyndigheten.

Sidas garantiinstrument är en pusselbit för att möta det stora finansiella underskott som finns för klimatinvesteringar i växande och svaga ekonomier. En lärdom är att garantier framförallt når de områden där det redan förekommer kommersiella aktörer och lösningar, medan det är svårare att rikta garantier till naturbaserade lösningar och anpassningsåtgärder. Sida arbetar här med riktade insatser för att bygga upp mer mogna marknader så att kommersiell finansiering kan komma igång, exempelvis genom utlysningssonder som också inkluderar mindre företag. Samtidigt strävar myndigheten efter att bättre uppmärksamma och följa upp den motståndskraft som följer på mer klimatanpassad infrastruktur, mer tillförlitlig tillgång till energi och bättre fungerande samhällsservice.

För att öka tillflödet av kapital inom hållbar energi arbetar Sida med att utveckla marknader och aktörer som kan erbjuda energitjänster med fokus på energieffektivitet och förnybar energi. Sida arbetar också med att sänka de finansiella riskerna för investeringar.

Sida för dialog för ett utökat och effektivt klimatbistånd och en rättvis grön omställning. Bland annat ingår Sida i de svenska delegationerna till förhandlingarna om biologisk mångfald vid COP16 och förhandlingarna om klimat vid COP29.

Ytterligare bidrag till dessa förhandlingar kommer av myndighetens samarbete med Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling, OECD, att utveckla relevant statistik, analys samt metodutveckling på miljö- och klimatområdet.

Resultatexempel och lärdomar inom de vanligaste målen

I följande avsnitt redogör Sida för resultatexempel och lärdomar i de strategimålskategorier som haft mest utbetalade medel under 2024:

- Hållbara energisystem.
- Ökad motståndskraft mot och anpassning till klimatförändringar.
- Skydd, restaurering och hållbart nyttjande av biologisk mångfald, ekosystem och naturresurser.

Hållbara energisystem

Energieffektivisering, förnybar elproduktion samt kraftledningar och lagring av energi är nyckelområden för den globala energiomställningen, för att tillgodose de ökande behoven och samtidigt uppfylla Parisavtalet.¹⁵⁶ Sida stödjer fossilfria energikällor för kraftproduktion, till exempel genom Världsbankens program ESMAP¹⁵⁷ och EU:s program Global Energy Transformation Programme (Get.Pro).¹⁵⁸

På global nivå stödjer Sida PPIAF (Private Public Infrastructure Advisory Facility), en teknisk facilitet inom Världsbanken med syfte att stötta offentlig sektor och svaga institutioner på tillväxtmarknader att bli starka beställare och engagera den privata sektorn att investera i infrastruktur. I Etiopien och Uganda har PPIAF under året arbetat med att etablera en policydialog på nationell nivå för att öka möjligheterna till investeringar i småskaliga solcellsanläggningar. Nu finns nationella färdplaner som bland annat klargör roller och ansvarsfördelning i båda länderna.¹⁵⁹ På regional nivå har utlysningssonden African Enterprise Challenge Fund genom det fönster som Sida finansierar, REACT, nått 88 000 nya små elkunder och levererat modernare spisar till 122 000 hushåll under år 2023.¹⁶⁰

På nationell nivå i Uganda stödjer Sida ett program som syftar till ökad tillgång till och integrering av energieffektiva energitjänster med förnybar energi. Under perioden juni 2023 till juni 2024 har programmet genom sin marknadsutvecklingsfond bland annat utbetalat katalytiska gåvobidrag till 3 te-industrier. Lokala privata leverantörer, som i sin tur kan få resultatbaserat stöd, installerar till exempel energieffektiva motorer och nätanslutna solpaneler. För varje euro som biståndet erbjuder i resultatbaserat stöd, investeras 2,6 euro från den privata sektorn. Nya användare av energieffektiva produkter uppgick under perioden till 113 entreprenörer, 16 360 hushåll och 86 offentliga institutioner.¹⁶¹

Under 2024 fortsatte Sida att ge stöd till Ukrainas energisektor för att upprätthålla landets energisystem, trots ryska attacker. Energiportföljen innehåller ett antal stöd som initierades före den ryska invasionen, inriktade på bland annat energieffektivitet och fjärrvärme över hela landet. Projekten genomförs trots pågående krig. Genom stödet till energi- och miljökonsultfonden, SWUK, har Sida till exempel bidragit till att fjärrvärmesystemet i Lviv som når 88 000 bofasta och 20 000 internflyktingar restaurerats och utsläpp av växthusgaser minskat.¹⁶²

Ökad motståndskraft mot och anpassning till klimatförändringar

Varningssystem är ett beprövat, effektivt och kostnadseffektivt sätt att rädda liv, jobb och infrastruktur samt stödja långsiktig hållbarhet.¹⁶³ Sida arbetar på global, regional och lokalnivå för att stärka arbetet med minskade katastrofrisker. Ett exempel är stödet till FN:s flaggskeppsinitiativ Early Warnings For All, som leds av FN:s organ för katastrofriskreducering UNDRR och Meteorologiska världsorganisationen (WMO). I Östafrika bidrar UNDRR till ett paraplyorgan, the Africa Multi-Hazard Early Warning and Early Action System, som tillhandahåller elva östafrikanska länder med klimattjänster, inklusive väderprognoser och övervakning. Detta bidrar till motståndskraft i en region som är starkt påverkad av klimatförändringar och extremt väder.¹⁶⁴

Zimbabwes meteorologiska departement och landets

vattenmyndighet bygger med Sidas stöd upp kapaciteten för att leverera väder- och klimattjänster samt varningar. Detta genom projektet Climate Adaptation for Rural Livelihoods Phase 2 (CARL II), som koordineras av Oxfam Zimbabwe och där SMHI har deltagit som underkonsulter. Programmet når ut med klimatinformation och prognoser till lantbrukare så att de kan planera sitt arbete, exempelvis vad gäller tidpunkt för sådd, skörd och gödsling. CARL II har bidragit till att 20 064 hushåll har fått större kunskap om hur de kan ställa om till ett mer klimatanpassat och motståndskraftigt jordbruk.¹⁶⁵

Skydd, restaurering och hållbart nyttjande av biologisk mångfald, ekosystem och naturresurser

Sida bedömer att hållbar förvaltning och nyttjande av naturresurser ofta står högt på den politiska agendan i Sidas partnerländer. Samtidigt påverkar bristande kapacitet och resurser möjligheten att genomföra centrala reformer. Myndigheten stödjer här insatser och investeringar som bygger kapacitet hos institutioner och rättighetsbärare liksom finansiell kapacitet för att främja biologisk mångfald och ekosystem.

Sida bidrar till att mobilisera privat kapital för främjande av biologisk mångfald och ekosystem och att utveckla en robust och trovärdig biokreditmarknad. Under 2024 har den första globala investeringsguiden för biologisk mångfald, Green Bonds Technical Assistance Program (GB-TAP), laddats ner 5 570 gånger.¹⁶⁶ Guiden togs fram år 2022 av det Internationella investeringsbolaget IFC med bidrag från Sida och har under 2024 lanserats i en portugisisk version.¹⁶⁷ Ytterligare en guide redovisar risker och möjligheter för biokreditmarknaden och har tagits fram inom ramen för Sidas stöd till Biodiversity Credit Alliance (BCA). Detta arbete har gjorts tillsammans med en rådgivningsgrupp består av 40 urfolksgrupper och lokala befolkningsgrupper som bidragit med traditionell kunskap utifrån ett rättighetsfokus.¹⁶⁸ Världsnaturfonden WWF genomför programmet Voices for Diversity (VfD) för att ge en starkare röst för rättighetsbärare att påverka policy på såväl global som nationell nivå med stöd från Sida.¹⁶⁹ Programmet har bidragit till att den moçam-

bikiska regeringen har godkänt en ny skogslag, som bland annat hänvisar till kvinnors inkludering, jämställdhet och det lokala samhällets deltagande i skogsfrågor.¹⁷⁰ I Vietnam har VfD:s stöd till nationella civilsamhällesorganisationer bidragit till att lokala myndigheter i Thua Thien Hue-provinsen antagit två nya resolutioner för förebyggandet av att förhindra illegal jakt, handel och användning av vilda djur.¹⁷¹

Urfolksgrupper är bland de mest utsatta för konsekvenserna av klimatförändringar och förlusten av biologisk mångfald.¹⁷² Genom stöd till programmet Indigenous Peoples' Livelihoods and Climate Resilience, inom FN:s internationella fond för jordbruksutveckling (IFAD), finansierar Sida globala utlysningar med syftet att bevara biologisk mångfald, säkra markrättigheter och utveckla mer motståndskraftiga livsmedelssystem samt skapa tillgång till marknader.¹⁷³ Stöd beviljades under 2023 till 53 olika urfolksgrupper, ett exempel på ett sådant stöd är att 60 unga lantbrukare i Etiopien (i åldern 20 till 35 år) samlats för att samtala om sina kunskaper och erfarenheter.¹⁷⁴

Sida stödjer det marina partnerskapsprogrammet Pacific-European Union Marine Partnership Programme (PEUMP) i Stillahavsregionen för att motverka förluster av biologisk mångfald i hav, sjöar och vattendrag. Programmet har bidragit till ett ökat deltagande av lokalsamhällen i konsultationer kring havsplanering och skyddade havsområden för att säkerställa såväl miljöskydd som försörjningsmöjligheter i Fijis provins Lau.¹⁷⁵

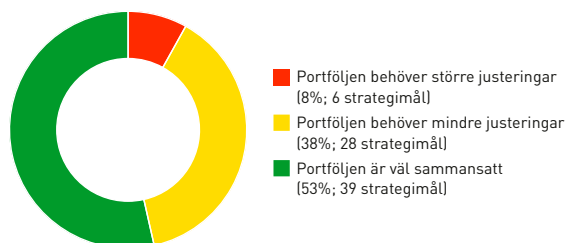
Bedömning

Sida bedömer att myndighetens insatser och investeringar bidrar till att hantera utvecklingsutmaningarna inom detta tematiska område. Den större andelen riktade insatser till investeringar i fossilfri energi, energieffektivisering och anpassningsåtgärder liksom integrering av ett klimat- och miljöperspektiv i hela Sidas verksamhet bidrar till ett utökat och mer hållbart klimatbistånd. Se också avsnitt *Utökat och effektiviserat klimatbistånd* i Resultatredovisning/ Återrapporteringskrav och uppdrag för en mer fördjupad redovisning.

Sida bedömer att drygt hälften av portföljerna inom strategimålen är väl sammansatta (39 mål, 53 procent). En liten del (6 mål, 8 procent) bedöms behöva större justeringar och en dryg tredjedel (28 mål, 38 procent) är i behov av mindre justeringar för att anpassa portföljerna till den utveckling som skett inom området, exempelvis genom att använda garanti-instrumentet för att begränsa utsläpp av växthusgaser.

Figur 2.21: Portföljens sammansättning

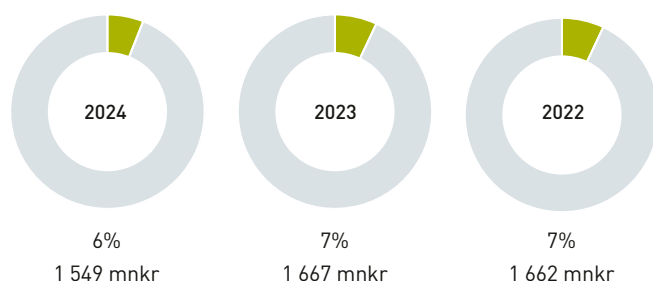
Kvinnors och flickors frihet och egenmakt

Sidas arbete 2024

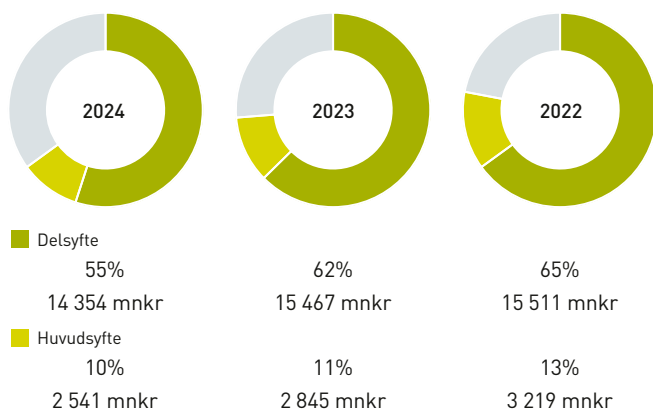
Stöd till kvinnors och flickors frihet och egenmakt är ett tematiskt område som Sida stödjer med riktade och integrerade insatser. I 32 av regeringens 46 strategier finns mål som bidrar till kvinnors och flickors frihet och egenmakt.

Under 2024 betalade Sida ut 1,5 miljarder kronor inom detta område, vilket motsvarar ungefär 6 procent av det totala biståndet som Sida förmedlar. Det är minskning med 1 procentenhet från 2023.

Figur 2.22: Området som andel av totalt utbetalade medel

Figur 2.23: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policymarkören för jämställdhet

Strategimål inom området är indelade i följande kategorier:

- Stärkta förutsättningar för jämställdhet.
- Sexuella och reproduktiva rättigheter.
- Arbete mot könsrelaterat våld.
- Kvinnors och flickors ekonomiska egenmakt.
- Kvinnors och flickors fri- och rättigheter.

Den största andelen medel inom området har gått till insatser som bidrar till att stärka förutsättningar för jämställdhet (35 procent). Den andra största målkategorin har gått till insatser för sexuella och reproduktiva rättigheter (34 procent). Insatser mot könsrelaterat våld stod för 13 procent, medan insatser som bidrar till att stärka kvinnors och flickors fri- och rättigheter stod för 9 procent under 2024. Resultat och bedömning av Sidas arbete för kvinnor och flickors sexuellen och produktiva rättigheter rapporteras inom det tematiska området Förbättrad hälsa för de mest utsatta, här rapporteras arbete mot könsrelaterat våld.

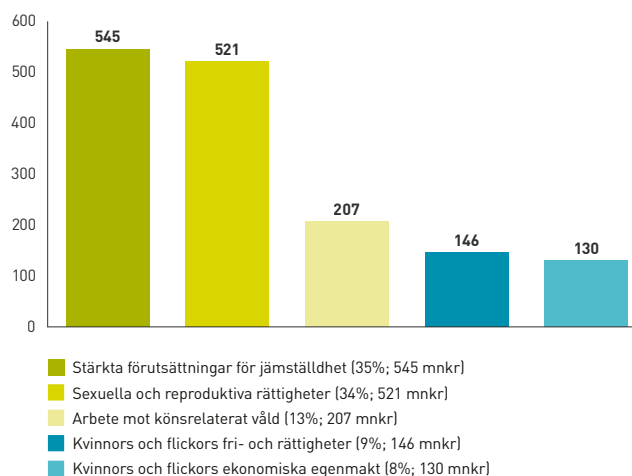
Geografiskt har den största andelen medel för kvinnors och flickors frihet gått till Afrika (40 procent). Den näst största

regionen var Europa (Ukraina, Östeuropa, västra Balkan och Turkiet) med 16 procent.

Jämställdhetsintegrering innebär att jämställdhet ska finnas med när en samarbetspartner planerar, genomför och utvärderar sin verksamhet. Sida rapporterar gentemot OECD-DAC:s policymarkör för jämställdhet där rekommendationen är att varje insats analyseras för att se i vilken grad insatsen bidrar till ökad jämställdhet.¹⁷⁶

Under 2024 gick 65 procent av Sidas utbetalade medel till insatser med jämställdhet som delmål och huvudmål, en minskning med 8 procentenhet från 2023. Sida uppnår därmed inte målet i EU:s handlingsplan för jämställdhet som är 85 procent,¹⁷⁷ och halkar efter jämfört med andra givarländer även om Sverige fortsätter vara en av de fem största givarna inom området.¹⁷⁸ 2024 utgjorde insatser med jämställdhet som huvudmål 10 procent av Sidas utbetalade medel, vilket utgör en minskning med 1 procent jämfört med tidigare år.

Figur 2.24: Utbetalade medel per strategimålskategori 2024, mkr

Utvecklingsutmaningar

Utmaningarna för kvinnors och flickors frihet och egenmakt i partnerländer är stora.¹⁷⁹ Sidas analys är att generellt visar kvinnors politiska deltagande på viss positiv utveckling och i några länder tas vissa positiva enskilda initiativ för jämställdhetsarbetet, till exempel lagstiftning mot könsstympning^{180,181} och lagstiftning för ökad anställningstrygghet för gravida kvinnor.¹⁸² De landvinningar som görs är dock sköra. Normer och maktstrukturer påverkar fortsatt implementeringen av icke-diskriminerande lagar negativt och att åtgärder går långsamt. Sida bedömer också att kvinnors och flickors frihet och egenmakt motarbetas av det växande och välfinansierade motståndet mot jämställdhet, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) samt hbtqi-personers rättigheter.

Könsrelaterat våld är vanligt förekommande och når alltså höga nivåer i alla Sidas partnerländer. 1 av 5 unga kvinnor gifte sig före 18 års ålder.¹⁸³ Krig och konflikter, miljökriser samt humanitära kriser förvärrar situationen för flickor och kvinnor och förstärker ojämlikheter som begränsar kvinnor och flickors fri- och rättigheter, vilket också bekräftas av FN:s uppföljning av de globala utvecklingsmålen.¹⁸⁴ Vissa framsteg har gjorts inom politisk deltagande och andelen kvinnor och flickor som lever i fattigdom är under 10 procent.

I Sidas partnerländer blir jämställdhet och specifikt kvinnors, flickors och hbtqi-personers mänskliga rättigheter allt mer begränsade och motarbetade. Utvecklingsutmaningarna ökar i takt med att det demokratiska utrymmet krymper, och försvårar möjligheterna för det civila samhället att påverka samhällsutvecklingen i rätt riktning.

Könsrelaterat våld är ett brott mot de mänskliga rättigheterna och när det sker i en konfliktmiljö kan det vara ett brott mot internationell humanitär rätt. Utvecklingsutmaningarna relaterade till könsrelaterat våld och skadliga sedvänjor är fortsatt stora.

Utmaningarna för kvinnors ekonomiska egenmakt är omfattande. Kvinnor har inte lika tillgång till makt och resurser som män i Sidas partnerländer, och har inte samma ekonomiska möjligheter. Kvinnor och flickor bär också ett stort ansvar för det obetalda omsorgsarbetet.

Könsdiskrimineringen tvingar också många kvinnor att ta osäkra låglönearbeten utan anständiga arbetsvillkor, och arbete i informell sektor. Få kvinnor har ledarskapspositioner och ojämlika lagar hindrar många kvinnor att arva egendom och äga mark vilket begränsar deras tillgång till kapital och ekonomiskt beslutsfattande på alla nivåer. Detta hindrar kvinnor att delta politiskt, lämna våldsamma relationer och att själva besluta över sina egna liv.

Sidas roll och mervärde

För att möta de stora utmaningarna kring jämställdhet och kvinnors och flickors frihet och egenmakt arbetar Sida med olika typer av metoder, ansatser och partner. Sida arbetar med jämställdhet i alla samarbetsländer och kontexter genom jämställdhetsintegrering i alla tematiska områden, riktade insatser med jämställdhet som huvud- och delmål samt genom dialog.

För att öka såväl enskilda insatser för kvinnors och flickors frihet och egenmakt som integrering av jämställdhet i fler insatser, har Sida under 2024 genomfört interna utbildningar inom området och kvalitetssäkrat insatser. Under året har Sida även reviderat och utvecklat metodstödet för hur myndigheten ska arbeta med jämställdhet i humanitära kontexter, mot könsrelaterat våld samt sammanställt forskning kring kopplingen mellan jämställdhet och migration.

Sidas lärdom är att en helhetssyn och ett integrerat arbetssätt behövs för att stoppa och förbygga könsrelaterat våld. Sida arbetar därför inom flera områden och sektorer för att motverka dess grundorsaker.

Målet med Sidas stöd till kvinnors ekonomiska egenmakt är att öka kvinnors och flickors tillgång till, och kontroll över, ekonomiska resurser för att öka deras förmåga att påverka sin situation och samhället i stort.

Genom Sidas egen verksamhet och genom samarbetspartner för Sida dialog för ökad jämställdhet på global, regional och bilateral nivå. Sida är en aktiv medlem i OCED-DAC:s arbetsgrupper för jämställdhet och för att motverka sexuell utnyttjande, övergrepp och sexuella trakasserier (SEAH), EU:s expertgrupp för jämställdhet samt flera tematiska samord-

ningsgrupper för ökad ekonomisk egenmakt för kvinnor och minskat könsrelaterat våld. Vid 2024 års Berlinkonferens för Ukrainas återuppbyggnad var jämställdhet på agendan för första gången. Sidas samarbetspartner UN Women, i nära samarbete med Sverige och andra givarländer, pekade på behovet av mer jämställdhet i Ukrainas uppbyggnad, vilket resulterade i åtagandet the Alliance for Gender Inclusion in Recovery som förväntas leda till ökad finansiering och programmering för jämställdhet samt ökat deltagande av kvinnor i uppbyggnaden av Ukraina.¹⁸⁵

En extern utvärdering av Sidas arbete med dialog som ett verktyg för att stärka effekten av Sida biståndssamarbete publicerades 2024 av Sidas centrala utvärderingsenhet.¹⁸⁶ Ett exempel på framgångsrik dialog som tas upp i utvärderingen är Sidas stöd till flera olika samarbetspartner i Guatemala. Stödet har bland annat bidragit till att regeringen och privata kreditgivare underlättar krediter till kvinnor på landsbygden som tidigare saknat tillgång till företagslån.¹⁸⁷ Ett liknande exempel på framgångsrik dialog är från Bangladesh där Sidas samarbetspartner bidragit till att underlätta för kvinnor att registrera företag, och att öka tillgången till finansiella tjänster och kapital på lokal nivå för kvinnor som är entreprenörer.¹⁸⁸

Arbetet med SEAH i utvecklingssamarbetet och humanitärt bistånd har fortsatt under året med information och stöd till FN:s rapporteringsmekanismer. FN:s livsmedelsprogram (WFP) genomförde en strategisk utvärdering av sitt arbete med att förebygga och motverka SEAH under 2024 vilket visade på stora brister.¹⁸⁹ Sida har tillsammans med Utrikesdepartementet och den svenska ambassaden i Rom bidragit till att WFP antagit en ambitiös handlingsplan för att stärka detta arbete.^{190, 191}

Resultatexempel och lärdomar inom de vanligaste målen

I följande avsnitt redogör Sida för resultatexempel och lärdomar i de strategimålskategorier som haft mest utbetalade medel under 2024:

- Stärkta förutsättningar för jämställdhet.
- Kvinnors och flickors fri- och rättigheter.
- Arbete mot könsrelaterat våld.

Stärka förutsättningar för jämställdhet

Omvärldsläget med ökad politisk polaritet har gjort jämställdhetsarbetet till ett politiskt slagfält, och det organiserade motståndet mot jämställdhet har tilltagit.

Utvecklingsutmaningarna är stora inom detta målområde.

UN Women är volymmässigt Sidas största samarbetspartner inom området och får stöd av Sida för arbete i 51 länder.¹⁹² Stödet har bland annat bidragit till att ett stort antal konstitutioner och lagar som främjar jämställdhet antagits.¹⁹³ Till exempel fastställde social- och familjeministeriet i Marocko vikten av mäns involvering i sin familjepolicy.¹⁹⁴ En extern utvärdering av UN Womens arbete bedömer att arbetet bidragit till förbättrade rättsliga reformer och lagstadgad kvotering vilket lett till mer jämställt beslutsfattande. I många länder har dock utvecklingen för kvinnors politiska deltagande stagnerat eller gått bakåt. Anledningarna anses vara våldet mot kvinnor i politiken, brist på implementering av lagar om av icke-diskriminering samt begränsande normer och få resurser till kvinnors politiska deltagande.¹⁹⁵

Könsuppdelad statistik synliggör skillnader mellan könen och kan användas för att mäta förändring. Sida ger stöd till UN Womens globala statistikprogram som bidrar till förbättrad statistik som bland annat använts för en tydligare uppföljning av FN:s globala utvecklingsmål. Programmet bidrog bland annat till att 13 länder integrerade jämställdhet i sina nationella statistikplaner och 52 statistikinitiativ stärktes för att överbygga avsaknad av könsuppdelad statistik. Webbsidan UN Womens Data hub hade 700 000 besök från 230 länder och territorier.¹⁹⁶

Kvinnors och flickors fri- och rättigheter

Sidas lärdom är att det krävs uthållighet och långsiktighet i jämställdhetsarbetet för att bidra till kvinnors och flickors frihet och egenmakt på sikt. En halvtidsöversyn av Sidas arbete i Afghanistan efter den talibanska de facto-regeringens maktövertagande visar på att Sidas samarbetspartners har ökat sitt fokus på att främja kvinnors och flickors rättigheter, inklusive skydd och stöd för kvinnlig personal. Insatserna har till viss del ställts om och anpassats utifrån de kontextuella förändringarna och för att minimera risker och återverkningar. Samtidigt har fokus bibehållits på att främja kvinnor och flickors tillgång till utbildning, hälsa och försörjningsmöjligheter.¹⁹⁷ Insatserna har även bidragit till kvinnors möjligheter att organisera sig, göra sina röster hörda och delta i olika forum på främst lokal nivå.¹⁹⁸ Enligt utvärderingen har Sidas samarbetspartners framgångsrikt använt sitt ökade arbete med män och pojkar som förändringsaktörer och en pådrivande kraft för kvinnors och flickors rättigheter.¹⁹⁹ Även arbetet med religiösa och lokala ledare bedöms ge positiva resultat.²⁰⁰

Kvinnorätsorganisationer och feministiska rörelser är ofta pådrivande krafter för kvinnors och flickors fri- och rättigheter. De är centrala samarbetspartner för att driva jämställdhetsarbetet framåt. De arbetar med påverkansarbete och kan hålla beslutsfattare på alla nivåer ansvariga. Sida ger stöd till den regionala kvinnorätsorganisationen Asia Pacific Forum for Women, Law and Development (APWLD) som verkar regionalt i 31 länder genom 295 medlemmar.²⁰¹ Stödet till APWLD har bidragit till att konventionen mot våld och trakasserier i arbetslivet (C190) har ratificerats av Filippinerna.²⁰²

En viktig del av APWLD:s arbete är att lyfta kvinnors röster genom de kvinnorätsorganisationer som ingår i nätverket. Inför klimatkonferensen i Dubai samordnade APLWD kvinnorätsorganisationer som arbetar med klimatpåverkan bland annat hos ursprungsbefolkningen regionalt i Asien. APWLD anordnade möten med beslutsfattare. Dessa möten bidrog till att text om fossila bränslen kom med i slutdokumenten av konferensen.²⁰³

Ett annat exempel är i Kambodja där Sida har bidragit till kvinnorätsorganisationers arbete genom Diakonia. Arbetet har bidragit till att 22 av 44 kommuner i provinserna Siem Reap och Battambang har ökat jämställdhetsintegreringen i sina budgetar.²⁰⁴

När kvinnor och flickor får ökad tillgång till, och kontroll över, ekonomiska resurser så ökar deras förmåga att påverka sina egna liv och samhället i stort. Ökad ekonomisk egenmakt är en förutsättning för ökad jämställdhet och är ett effektivt sätt att minska fattigdom. Digitala verktyg kan användas för att möjliggöra kvinnors tillgång till finansiella tjänster. I Moçambique ger Sida stöd till Women IN Business (WIN) som samarbetar med finansiella institutioner för att digitalisera lån, och använder media för att utbilda kvinnor i entreprenörskap och för att förändra synen på kvinnor som entreprenörer. Sidas stöd bidrog till att 42 050 kvinnor ökade sina inkomster och fick större kontroll över dem.²⁰⁵ WIN ger också lokala företag och institutioner stöd för att integrera jämställdhet i sina affärsmodeller och verksamheter.²⁰⁶ Arbetet bidrog till att Vodacoms digitala spartjänst M-Pesa ökade med 28 398 kunder på ett år varav 53 procent kvinnor.²⁰⁷

Tillgång till kapital och försörjning är en förutsättning för kvinnors möjlighet till politiskt deltagande, att lämna våldssamma relationer och att besluta över sina egna liv. Sida arbetar med aktörer som banker och finansiella institutioner, och stödjer bland annat garantier för öka möjligheten för företagare som är kvinnor att få tillgång till finansiellt kapital. Ett exempel är Sidas garanti till IIX i Asien som arbetar med fem finansiella institut med en total lånestorlek på motsvarande drygt 20 miljoner US dollar. I genomsnitt bidrog garantin till att låntagare som är kvinnor ökade sin årsinkomst med cirka 20 procent.²⁰⁸

Könsdiskriminering och sociala normer gör också att kvinnor ofta utför osäkra låglönejobb utan anständiga arbetsvillkor och innehar en liten andel av ledarskapspositioner. Sida arbetar för att bidra till att förändra detta i ett flertal länder.

I Turkiet har Sida genom Internationella arbetsorganisationen (ILO) bidragit till att Turkiets nationella utvecklingsplan inkluderat åtgärder för bättre tillgång till barnomsorg och för att uppnå lika lön för kvinnor och män för lika arbete. Projektet har bidragit till att fackföreningar arbetar mer medvetet kring jämställdhet och att nya kollektivavtal innehåller klausuler om nolltolerans mot våld och trakasserier på arbetsplatsen.^{209, 210}

I Ukraina finansierar Sida UN Women som samarbetat med regeringen för att öka kvinnors och flickors tillgång till arbetsmarknaden. En regeringsstrategi med en handlingsplan har tagits fram för hur löneskillnaderna mellan kvinnor och män ska minskas.²¹¹

Sidas stöd i Zambia till We Effect bidrog till att kvinnor fick bättre tillgång till olika resurser för att öka sin ekonomiska egenmakt, som till exempel ökad tillgång till finansiella tjänster och beslutsfattande på lokal nivå. Ett annat exempel är att stödet bidrog till att kvinnor fick ökade försörjningsmöjligheter och landrättigheter. Detta bidrog till att under 2023 utfärdades 1 992 markcertifikat i tre distrikt varav 42 procent gick till kvinnor och 58 procent till delat ägande.²¹²

Arbete mot könsrelaterat våld

Det förebyggande arbetet är centralt i arbetet mot alla typer av könsrelaterat våld. Därför ger Sida stöd till arbete för att förändra diskriminerande normer och motverka våldsam maskulinitet samt ge stöd till att skapa förbättrade förutsättningar för kvinnors och flickors utbildning, rätt till hälsa, frihet och ekonomiska egenmakt. Stöd ges också till att förbättra lagstiftning, rättssystem och ansvarsutkrävande samt till att öka det psykosociala samt ekonomiska stödet till offer och överlevare.

För att nå ut brett ger Sida stöd till FN:s fond mot könsrelaterat våld. Fonden fördelar genom årliga utlysningar medel till lokala kvinnorättsorganisationer som arbetar för att förebygga våld genom att arbeta för förändrad lagstiftning och normer samt för att öka tillgången till skydd och stöd till

kvinnor och flickor som utsatts för våld. Under 2023 omfattade verksamheten stöd till 191 lokala organisationer som i sin verksamhet nådde mer än 15 miljoner människor.²¹³ Sida bidrog till att stöd gavs för att öka juridiskt och psykosocialt stöd till 48 959 kvinnor, och 67 organisationer rapporterade att totalt 235 lokala eller nationella handlingsplaner för att stärka arbetet mot könsrelaterat våld hade antingen förstärkts eller utvecklats.²¹⁴

Arbete med män och pojkar är en viktig del av arbetet för jämställdhet. I Bolivia stödjer Sida arbete med att förändra destruktiva könsroller och våldsam maskulinitet som motverkar kvinnors och flickors egenmakt genom den lokala civilsamhällesorganisationen Accion por los Derechos Humanos som arbetar på nationell nivå med 80 institutioner och myndigheter.²¹⁵ Genom utbildningsinsatser, påverkansarbete och nätverksbyggande mellan civilsamhällesorganisationer och offentliga myndigheter har stödet bidragit till ett nytt lagändringsförslag på nationell nivå. Förslaget innehåller åtgärder för att arbeta med maskulinitetsnormer för att förebygga könsrelaterat våld.^{216, 217}

Sidas stöd till en regional insats mot könsstämpning i Afrika bidrog till att 49 681 religiösa, lokala och traditionella ledare offentligt fördömt könsstämpning som en skadlig sedvänja vilket är en ökning med nästan 60 procent sedan 2021.²¹⁸

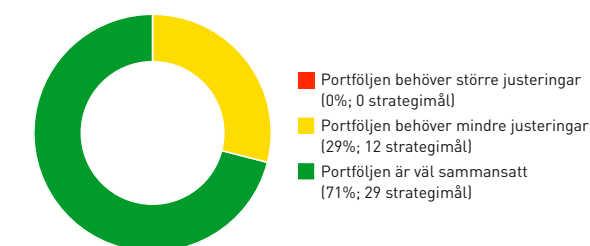
International Rescue Committee (IRC) arbetar i humanitära kriser och är volymmässigt Sidas största samarbetspartner i arbetet mot könsrelaterat våld. I de 14 länder där IRC fick humanitär finansiering gick stödet till 4 018 172 människor varav 62 procent var kvinnor.²¹⁹

I Serbien ger Sida stöd till Kvinna till Kvinna som samarbetar med lokala kvinnorättsorganisationer. Arbetet har bidragit till att organisationerna och lokala myndigheter har ökat sitt samarbete för att samordna stödlinjer på nationell och lokal nivå, vilket har bidragit till att fler våldsutsatta kvinnor har fått tillgång till stöd. År 2023 ökade antalet kvinnor som ringde med elva procent jämfört med 2022.²²⁰

Bedömning

Sida bedömer att det är alltmer utmanande för samarbetspartner att verka då motståndet mot jämställdhet, SRHR och hbtqi-personers rättigheter ökar. Med bakgrund av detta bedömer Sida att stöd till jämställdhetsarbete, särskilt genom kvinnorättsorganisationer, blir allt viktigare. Arbete för att nå förändring av grundorsakerna till ojämställdheten, så kallat transformativt arbete, är också centralt. Uthålligheten och långsiktigheten i stöden bedöms vara en förutsättning för att nå resultat på sikt. Sida bedömer att det finns utrymme för att öka antalet insatser med jämställdhet som huvud- och delmål inom alla tematiska områden. Sammantaget bedömer Sida att verksamheten har bidragit till att stärka till kvinnors och flickors fri- och egenmakt. Portföljen är väl sammansatt i nästan två tredjedelar av alla mål (29 mål, 71 procent) och behöver mindre justeringar i knappt en tredjedel av målen (12 mål, 29 procent). Analysen kan stärkas ytterligare i portföljen för att nå fler grupper i samhället. Genom att inkludera fler kategorier än kön synliggörs hur olika diskrimineringsgrunder ger olika förutsättningar och möjligheter för kvinnor och flickor att åtnjuta sina fri- och rättigheter.

 Figur 2.25: Portföljens sammansättning

Förbättrad hälsa för de allra mest utsatta

Sidas arbete 2024

Förbättrad hälsa för de allra mest utsatta finns som tematiskt område i 12 av regeringens 46 strategier med 28 strategimål. Ytterligare 13 strategier har hälso- eller SRHR-relaterade delmål under mål som jämställdhet, demokrati/mänskliga rättigheter eller utbildning. Under 2024 betalade Sida ut cirka 1,8 miljarder kronor inom området förbättrad hälsa, vilket motsvarar ungefär 7 procent av det totala biståndet som Sida förmedlar. I dessa beräkningar ingår inte forskningsstöd kring hälsa eller det humanitära stödet, där hälsa, inklusive psykisk hälsa och psykosocialt stöd, utgör en stor del. Sidas totala stöd till SRHR redovisas i linje med Gutmacher-Lancet-definitionen (se bilaga 1 Statistiska begrepp och definitioner), som även inkluderar SRHR inom exempelvis mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer och utbildning. Enligt denna beräkning var stödet cirka 1,3 miljarder kronor 2024.

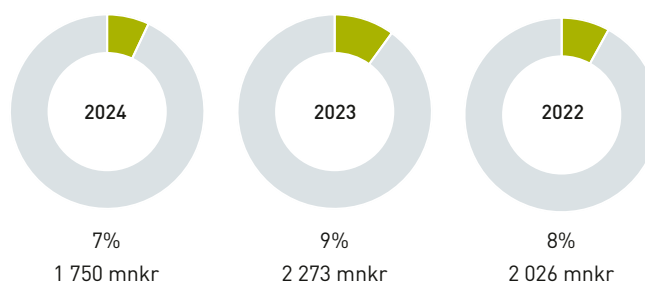
Störst andel medel inom området, 57 procent, har gått till insatser som syftar till att stärka sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Insatser för att stärka tillgång till hälso- och sjukvård stod för cirka 29 procent. Insatser med mål att stödja bättre förutsättningar för god hälsa har uppgått till 14 procent.

Inom förbättrad hälsa finns följande kategorier av mål:

- Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.
- Tillgång till hälso- och sjukvård.
- Bättre förutsättningar för god hälsa.

Mål och insatser kring förbättrad hälsa finns främst i den regionala strategin för SRHR i Afrika 2022–2026 och strategin för hållbar social utveckling 2018–2024. De finns även i den regionala strategin för Latinamerika 2021–2025, den regionala strategin för Mellanöstern och Nordafrika 2021–2025 samt i åtta bilaterala strategier. De flesta av målen och insatserna återfinns i strategierna för Afrika.

Figur 2.26: Området som andel av totalt utbetalade medel

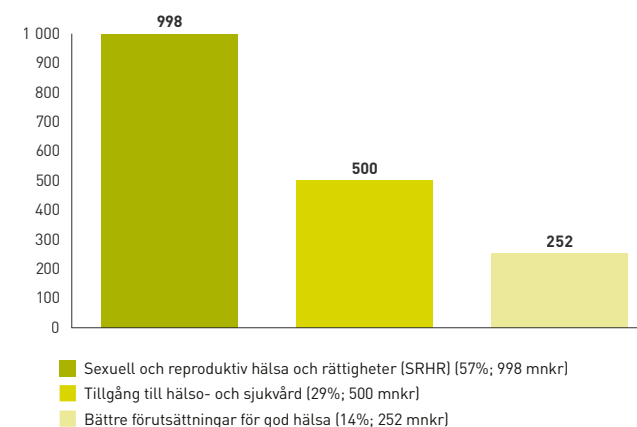
Utvecklingsutmaningar

Den globala tillbakagången inom hälsoområdet till följd av covid-19-pandemin har inneburit att många låg- och medel-inkomstländer haft svårt att bygga upp motståndskraftiga hälsosystem som både finansierar grundläggande hälso-tjänster och som kan förebygga och hantera hälsohot som smittsamma sjukdomar och antibiotikaresistens.²²¹ Risken för hälsohot i länder i konflikt och svaga stater är ännu större på grund av försvagad livsmedelstrygghet, undernäring och dålig tillgång till vatten, hygien och grundläggande hälso- och sjukvård, vilket ökar risken för spridning av smittsamma sjukdomar. Ett exempel är mpox-utbrottet i Syd Kivu-provinsen i DR Kongo som varit drabbat av krig i över 20 år.²²²

Världshälsoorganisationen (WHO) räknar med att cirka 250 000 personer kommer att dö varje år mellan 2030 och 2050 på grund av klimatförändringar. Detta beror på att extremt väder orsakar bland annat ökad malaria, diarré, undernäring och värmestress.²²³

Motståndet mot mänskliga rättigheter och jämställdhet, inklusive SRHR och hbtqi-personers rättigheter, växer sig allt starkare och påverkar globala FN-processer och SRHR på landnivå. Hot och attacker mot SRHR-försvare och vårdgivare, särskilt kvinnlig vårdpersonal, och hbtqi-rättighetsförsvare har ökat.²²⁴

Figur 2.27: Utbetalade medel per strategimålskategori 2024, mnr

En ytterligare utmaning för Sida att nå resultat är den nya USA administrationens återinförande av Mexico City Policy, eller den så kallade "Global Gag Rule" där USA:s partner hindras att utföra abortrelaterade insatser med sina egna – eller andra givares – pengar. Denna hade förödande effekter på kvinnors, ungdomars och hbtqi-personers hälsa i partnerländer, liksom människor som lever med hiv.²²⁵ Myndigheten bevakar detta och gör en kartläggning av vilka samarbeten och organisationer som kan komma att drabbas.

SRHR utvecklas ojämnt, även om drygt hälften (56 procent) av världens kvinnor idag kan fatta informerade beslut kring sin sexualitet och reproduktion,²²⁶ så dör en kvinna varannan minut i samband med graviditet och förlossning.²²⁷ Över 255 miljoner kvinnor och flickor i reproduktiv ålder saknar fortfarande tillgång till moderna preventivmedelsmetoder och varje år blir 121 miljoner kvinnor och flickor oplanerat gravida, vilket motsvarar nästan hälften av alla graviditeter. Minst 10 miljoner av dessa inträffar bland tonårsflickor i låginkomstländer.²²⁸ Över 60 procent av oplanerade graviditeter avslutas genom abort, av vilka 45 procent är osäkra aborter.²²⁹

Liberaliseringen av abortlagar pågår i många länder, framförallt i Latinamerika men även i Asien och Afrika. Samtidigt kvarstår hårda restriktioner i många länder.²³⁰

Många låg- och medelinkomstländer har svårt att leverera grundläggande hälsovård som mödra- och barnhälsa, såsom nutrition- och vaccinationstjänster. Situationen är än värre i länder i konflikt eller krig, vilket täcker många partnerländer.

Till följd av ökad fattigdom, krig och konflikt samt klimatrelaterade faktorer har grundläggande förutsättningar för förbättrad och god hälsa såsom tillgång till rent vatten och sanitet, bra miljö- och klimatberedskap och hantering, och gynnsamma normer i samhället försämrats. Även staters begränsade investeringar i hälsa bidrar till stagnationen.

Sidas roll och mervärde

Sida bidrar inom flera områden för att allas rätt till sexuell och reproduktiv hälsa ska efterlevas. Stöd ges inom bland annat utbildning och hälsa. På global nivå stödjer Sida organisationer såsom WHO, FN:s befolkningsfond UNFPA, Unesco och forskningsinstitutioner som bidrar med globala samhällsnyttor såsom evidens och normativa riktlinjer för att förbättra människors sexuella och reproduktiva hälsa.

Sidas stöd till regionala partner bidrar till bättre SRHR genom att till exempel stärka det normativa ramverket i regionen eller att adressera frågor som är för utmanande för aktörer att påverka på landnivå. Nya digitala verktyg har stor potential att bidra till kunskap, utbildning och tjänster inom SRHR för olika grupper. Den digitala klyftan i förhållande till tillgänglighet, som främst drabbar redan sårbara grupper som kvinnor och människor i låginkomstländer,²³¹ måste överbryggas för att nå den fulla potentialen. På landnivå fortsätter Sidas stöd bidra till att hjälpa stater att leva upp till sina globala och regionala åtaganden gällande SRHR genom att bidra till ökad tillgång till SRHR-tjänster för befolkningen.

Sidas globala, regionala och bilaterala insatser stödjer stater att leverera god hälsovård, samtidigt som de bygger kapacitet hos vårdpersonal såsom barnmorskor och personal av lägre grad på bynivå.

Resultatexempel och lärdomar inom de vanligaste målen

I följande avsnitt redogör Sida för resultatexempel och lärdomar i de strategimålskategorier som haft mest utbetalade medel under 2024:

- Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.
- Tillgång till hälso- och sjukvård.
- Bättre förutsättningar för god hälsa.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Sida har finansierat globala partners arbete kring förbättrad hälsa under året med genomslag på landnivå. Exempelvis har UNFPA:s mödrahälsofond (MHTF) och Internationella barnmorskeförbundet (ICM) tillsammans bidragit till att förbättra utbud och kvalitet på barnmorskeutbildning. Detta har höjt profil och status för barnmorskor i länder som Zambia och Bangladesh.²³² Genom Sidas stöd organiserade WHO Africa en nationell dialogprocess där bland annat religiösa ledare deltog. Denna process och annan opinionsbildning har bidragit till att en lag för reproduktiv hälsa har tagits fram i Elfenbenskusten, vars syfte bland annat är minskning av mödradödligheten till följd av abortkomplikationer, blödningar och havandeskapsförgiftning.²³³ Sidas stöd till Partnerskap för mödrars, nyfödda och barns hälsa (PMNCH) mobiliserade medlemsstater, civilsamhällespartner och FN-organisationer för att facilitera antagandet av en resolution²³⁴ på Världshälsoförsamlingen om mödradödlighet.²³⁵ Resolutionen leddes av Somalia och skrevs under av 51 länder, däribland Sverige.

Ett exempel på stöd till utbildning och hälsa är Unesco och Institute for Information Technologies (Unesco IITE) "Digital Sex-Ed Creators Hub" som syftar till att öka ungdomsfokus i digitala plattformar för sexualundervisning. Plattformarnas användarvänlighet har ökat och har bidragit till att över fyra miljoner ungdomar förbättrat sin kunskap om SRHR och hiv.²³⁶

Sidas stöd till UNDP:s projekt Inclusive Governance Initiative som arbetar för stärkande av hbtqi-personers rättigheter i Afrika är ett exempel på arbete för att stärka det normativa ramverket. Genom att arbeta med parlamentariker

och domare har projektet bidragit till vägledande domar. Ett exempel är i Namibia där domstolen fick ta ställning till att samkönat äktenskap som ingåtts utomlands skulle erkännas. Ett annat exempel är från Moçambique där en hbtqi-organisation fick rätt att registrera sig som NGO.²³⁷

Ytterligare sätt som Sidas regionala insatser bidrar till bättre SRHR är genom att möjliggöra stora upphandlingsvolymerna och genom att sprida lärdomar från ett till flera länder. Sidas finansiering till den regionala aktören DKT International, har bidragit till marknadsföring och distribution av preventivmedel och mediciner för säker abort via privata sektorn. På detta sätt har DKT bidragit till att förhindra uppskattningsvis 1,4 miljoner osäkra aborter, 650 000 oönskade graviditeter och 6 490 dödsfall till följd av graviditet eller förlossningar i Afrika söder om Sahara.²³⁸

Ett exempel på Sidas stöd till att hjälpa stater att leva upp till sina åtaganden gällande SRHR är DR Kongo som nyligen har antagit Maputo-protokollet som lag. Det ålägger staten att erbjuda säker aborttjänst där graviditeten kan riskera kvinnans liv, eller är resultatet av incest eller våldtäkt. Genom Sidas stöd till Ipas fick 14 312 kvinnor, varav 23 procent var under 20 år, heltäckande aborttjänster (inklusive preventivmedelsrådgivning) i de offentliga kliniker som Ipas stödde förra året.²³⁹ I Bangladesh bidrog Sidas stöd till Unicef till att 1,5 miljoner flickor (88 procent av målgruppen) i Dhaka-divisionen vaccinerades mot humanpapillomavirus (HPV).²⁴⁰

Lärdomar har också hämtats in under året. En utvärdering av Sidas bilaterala insats i Bangladesh visade att kvinnor och flickor fick tillgång till relevanta tjänster, inklusive abort (som kallas "menstruationsregleringstjänster" i landet). Däremot saknades det tillräckligt fokus på kvinnor med funktionsnedsättning eller hbtqi-personer.²⁴¹ Utvärderingen visade även att programmet inte är finansiellt hållbart i nuläget, av flera skäl, då hälsoministeriet inte har möjlighet att finansiera verksamheten och det är svårt att finansiera via serviceavgifter och samtidigt behålla tjänster för de allra fattigaste. Samtidigt finns det få givare förutom Sverige som finansierar aborttjänster i Bangladesh.²⁴²

Sidas två partner arbetar för att öka hållbarheten men det är troligt att de kommer att behöva stöd från Sida eller annan partner framöver för att kunna fortsätta erbjuda aborttjänster för de allra mest utsatta.²⁴³

Även i krigs- och konfliktdrabbade länder har Sidas finansiering bidragit till bättre SRHR, ofta genom lokala aktörer eller mobila hälsovårdstjänster som når ut till de som behöver dessa tjänster. Ett exempel är Sidas stöd till Marie Stopes International (MSI) i Afghanistan som har skapat ett positivt samarbete med religiösa ledare och deras fruar, som är inflytelserika i sina samhällen och fungerar som förebilder. MSI rapporterar att denna lokala mobilisering samt säkra leverans av hälso- och sjukvårdstjänster har bidragit till att förhindra 6 899 oönskade graviditeter, 3 724 osäkra aborter och 10 dödsfall till följd av graviditet eller förlossningar.²⁴⁴

Ett annat exempel är Myanmar där Sidas finansiering av DKT International nått 6,5 miljoner personer genom sin "Let's Fiesta"-kampanj. Den främjar positiv sexualitet och kondom-användning med särskilt fokus på ungdomar i storstäder. Genom sin försäljning av SRH-produkter och tjänster till subventionerade priser (vinsterna återinvesteras) lyckades DKT bidra till att förhindra över 375 000 oönskade graviditeter, 122 671 osäkra aborter, och 208 dödsfall till följd av graviditet eller förlossningar.²⁴⁵

I Burkina Faso gav Sida stöd till EngenderHealth som bidrog med stöd i tre konfliktdrabbade regioner, i form av information och rådgivning om SRHR och könsrelaterat våld till 1 208 kvinnor och flickor under 2023.²⁴⁶

I konfliktdrabbade norra Moçambique bidrog Sidas insats till UNFPA under året med mobila hälsokliniker för att stärka tillgång till SRH-tjänster. Dessa nådde 37 494 kvinnor och flickor och utbildade 118 260 flickor, kvinnor, pojkar och män om SRHR och könsrelaterat våld.²⁴⁷

Tillgång till hälso- och sjukvård

I Afghanistan har en stor del av den grundläggande hälso- och sjukvården avstannat efter att talibanregimens maktövertagande återetablerades utan att stötta ett statligt hälsosystem.

Biståndsmedel förmedlas främst genom FN-organisationer som kanaliserar stöd till de aktörer som tillhandahåller sjukvård i provinserna.²⁴⁸ Enligt Världsbankens uppskattning allokerar staten endast 1 procent av sin budget till hälsosektorn.²⁴⁹ Den största delen av hälsokostnaderna (77 procent) bekostas ur befolkningens egen ficka, vilket försvårar för fattiga och sårbara människor att få den vård och de mediciner de behöver och kan leda till ökad fattigdom.²⁵⁰ För att underlätta för de fattigaste bidrar Sida bland annat till hälsoprogrammet HER, en givargemensam fond. Fonden har bidragit till att 1,8 miljoner kvinnor och flickor fått tillgång till grundläggande hälsovård, nutrition och samhällsservice, 537 000 säkra förlossningar har genomförts och nästan 10 000 kvinnor har varit anställda inom vården i 34 provinser under 2022 och fram till 30 september 2023.²⁵¹

En liknande situation råder i Myanmar som plågas av konflikt. Här har Sidas stöd till en givargemensam fond bidragit till att öka tillgången till allmän hälso- och sjukvård för 4,2 miljoner utsatta människor i landet. Fonden har också nått ut med humanitär hjälp till 455 000 människor. Likaså har 4 560 människor med funktionsnedsättning nåtts av tjänster för rehabilitering via fonden.²⁵²

Sidas flexibla stöd till Unicefs landprogram i Bangladesh, DR Kongo och Uganda har bidragit till ökande vaccinationstäckning och minskad undernäring. I Bangladesh stöttade Unicef hälsoministeriet för att tillhandahålla vård för allvarlig akut undernäring på 436 vårdinrättningar. År 2023 behandlades 11 153 barn.²⁵³ I DR Kongo nådde Unicef över tre miljoner barn med vaccin mot difteri-stelkramp-kikhosta (DTP3) och 3,5 miljoner barn med vaccin mot mässling 2022, en ökning med cirka 10 procent respektive 15 procent jämfört med 2021.²⁵⁴ Stödet till Unicef i Uganda har bidragit till att 5 miljoner barn fått tillgång till kvalitativ service inom spädbarnshälsa, barn- och ungdomshälsa, nutrition, vatten, sanitet och hygien.²⁵⁵

Utöver grundläggande mödra- och barnhälsa behöver länder i krig och katastrof även erbjuda psykosociala tjänster för att omhänderta skador och trauma. I Ukraina bidrar Sida

till en multigivarfond, PFRU, som bidrog till att drygt 1 miljon ukrainare fick vård via restaurerade eller utökade hälsovårdsinrättningar. Nästan 9 000 ukrainare fick tillgång till psykosocial vård samtidigt som de lokala och statliga myndigheternas kapacitet att ge denna typ av samhällstjänster stärktes genom nystartade utbildningar för berörd personal.²⁵⁶ Sidas tematiska stöd till WHO har också bidragit till att nå över 1,9 miljoner ukrainare med primärvård, 5,6 miljoner ukrainare med vård för icke-smittsamma sjukdomar, 38 000 ukrainare med akut kirurgi och traumavård och 23 000 ukrainare med interventioner för att förebygga och åtgärda psykisk ohälsa.²⁵⁷ I Bangladesh har stöd till WHO bidragit till att över 24 000 konsultationer kring psykisk hälsa har tillhandahållits till rohingyer i Cox's Bazar-lägren.²⁵⁸

Bättre förutsättningar för god hälsa

Sidas tematiska, regionala och bilaterala hälso- och SRHR-insatser fortsätter att bidra till att stärka förutsättningarna för förbättrad hälsa. Tematiskt stöd till Unicef har bidragit till att 30 miljoner människor fått tillgång till rent vatten, 26 miljoner människor till sanitet och 23 miljoner människor till hygien under förra året.²⁵⁹ I Zambia bidrog Unicef med Sidas finansiering till förbättrad tillgång till rent vatten för 52 750 personer (26 903 kvinnor och flickor, 25 847 män och pojkar) genom uppförande och rehabilitering av infrastruktur för vatten i särskilt utsatta landsbygdsdistrikt.²⁶⁰

Problemen med antimikrobiell resistens (AMR) har blivit en närmast existentiell kris. Enligt nyligen publicerad forskning har AMR bidragit till 4,7 miljoner dödsfall under 2021. Dödsfallen beräknas dessutom öka med nästan 70 procent de kommande 25 åren, främst bland äldre människor.²⁶¹ Samma forskning visar att tillgång till rent vatten och ändamålsenlig användning av antibiotika kan bidra till 92 miljoner färre dödsfall i framtiden.²⁶² Med Sidas stöd till en global givargemensam fond mot AMR tog 9 länder fram system och riktlinjer för ändamålsenlig användning av antibiotika i till exempel mjölkproduktion och svinuppfödning. Länderna tog även fram utbildning för vårdpersonal kring ändamålsenlig antibiotikaanvändning.²⁶³

Ett bilateralt stöd till WHO i Bangladesh har bidragit till att landet antog en nationell strategi mot AMR för perioden 2023–2028 samt att insamling av data om användning av antibiotika kunnat fortsätta under 2023.²⁶⁴

Äldre människor är extra utsatta för väderrelaterade katastrofer och extrem värme. Sidas stöd till den globala organisationens HelpAge arbete har bidragit till att civilsamhällsinitiativ i Kambodja, El Salvador, Nicaragua och Filippinerna nu tar hänsyn till äldre personer vid katastrofinsatser och planerad riskminskning.²⁶⁵

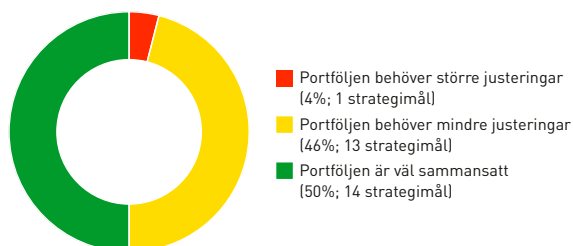
WFP och Unicef i West Nile-provinsen i Uganda implementerar långsiktiga kontantstöd till gravida och ammande kvinnor i områden som tar emot flyktingar. NutriCash är en integrerad ansats för ökad ekonomisk inkludering, samt förbättrad hälsa och nutrition för mödrar och barn. Under första halvan av året har kontantstöd nått 12 391 mottagare, vilket Sida bedömer har bidragit till bland annat höjd hälso- och nutritionsstatus för barn i provinsen.²⁶⁶

Bedömning

Sida bedömer att omkring hälften av portföljerna inom området är väl sammansatta. Dessa portföljer består av stöd till insatser som inriktas på att stärka SRHR, hälso- och sjukvård samt förutsättningar för hälsa, såsom vatten, sanitet och hygien. För strax under hälften av strategimålen bedömer Sida att portföljen behöver mindre justeringar (13 mål, 46 procent). I de flesta fall krävs mindre justeringar på grund av ändrade kontexter eller nya mål som kräver mer evidens eller där Sida inte tidigare haft en partner. För ett av målen i strategin för Somalia 2018–2022 bedömer Sida att portföljen behöver lägga till en insats som kan bidra till resultat på policy- och systemnivå.

Figur 2.28: Portföljens sammansättning

Utvecklingssamarbetet med Ukraina och närområdet

I detta avsnitt redovisar Sida resultat för utvecklingssamarbetet med Ukraina och närområdet.

Redovisningen av resultat för utvecklingssamarbetet med Ukraina och närområdet omfattar verksamhet som Sida finansierar i Ukraina, Belarus, Moldavien, Georgien, Armenien, Azerbajdzjan, Serbien, Bosnien och Hercegovina, Nordmakedonien, Montenegro, Kosovo, Albanien och Turkiet. Därtill redovisas också samarbete med Ryssland inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan.

Sidas samarbete har huvudsakligen skett inom ramen för strategin för uppbyggnad i Ukraina, reformstrategin för Östeuropa, reformstrategin för västra Balkan och Turkiet, strategin för Ryssland samt den humanitära strategin. I nästan alla länder finansierar Sida både med bilaterala insatser som fokuserar på ett av länderna, och med regionala insatser som täcker flera länder. Undantagen är Montenegro och Azerbajdzjan där Sida inte stödjer bilaterala insatser.

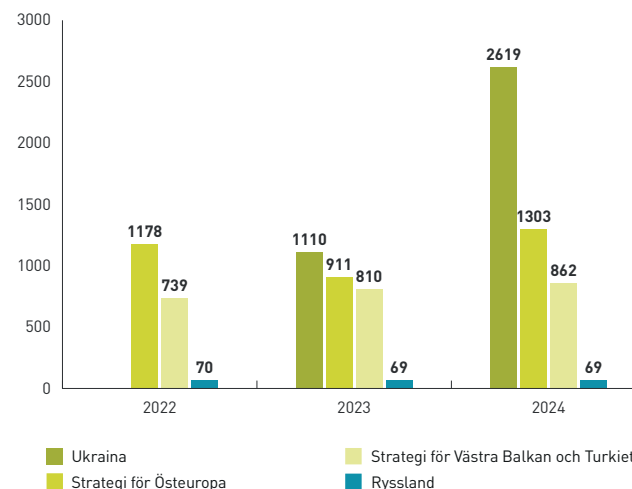
Sidas arbete 2024

Under 2024 har Sida betalat ut 5 miljarder kronor i utvecklingsbistånd och humanitärt stöd till Ukraina och närområdet, vilket motsvarar ca 19 procent av det totala biståndet under året. Det är en ökning med ca 6 procentenheter i förhållande till 2023. Av dessa medel gick cirka 3,2 miljarder kronor till Ukraina under 2024. Utbetalningarna omfattar alla tematiska områden i de fyra strategierna samt det humanitära biståndet.

Stödet till regionen har både ändrat karaktär och ökat kraftigt under de senaste tre åren, till följd av Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. Detta avsnitt redovisar Sidas utvecklingssamarbete inom de fyra strategierna.

Under 2023 beslutade regeringen om en särskild strategi till stöd för uppbyggnaden av Ukraina vilket kraftigt ökade Sidas finansiering till landet. Under 2024 har det humanitära stödet till regionen fortsatt att minska samtidigt som utvecklingsbiståndet, framför allt till Ukraina, fortsatt att öka. Sedan 2022 är Ukraina Sidas största biståndsland.

Figur 2.29: Utbetalade medel fördelat per strategi 2022–2024, mnkr

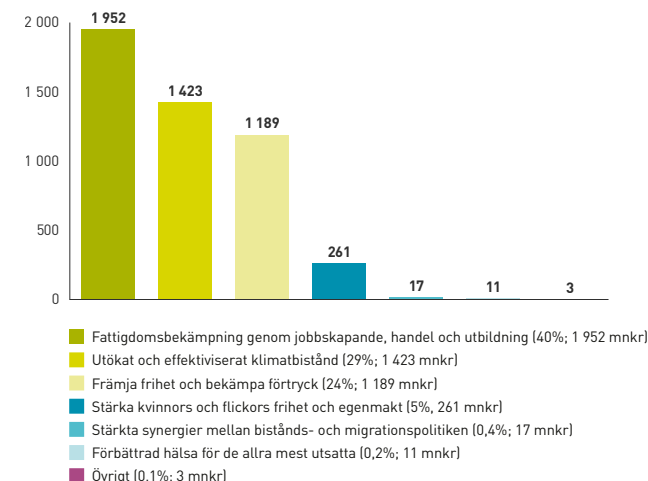

Den kraftiga ökningen av stödet, som framför allt har gått till Ukraina, har inneburit att Sidas arbete under 2024 till stor del har fokuserat på att förbereda för och besluta om nya stöd. Samordningen med andra finansiärer och svenska aktörer har också varit en viktig del av arbetet.

Sidas arbete med Ryssland sker inom ramen för Strategin för Sveriges stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljö i Ryssland 2020–2024. Under 2024 har myndigheten fortsatt arbeta genom civilsamhällsorganisationer och oberoende medier. Efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina i februari 2022 så har Sida avbrutit allt samarbete där ryska statliga aktörer ingått. Detta innebär att inga insatser kan genomföras för att bidra till finansiering av insatser i anslutning till investeringsprojekt genom internationella finansiella institutioner.

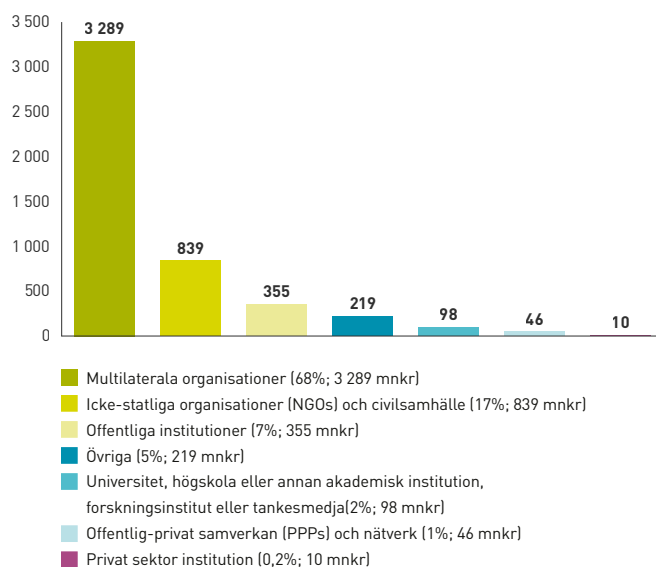
Under 2024 har störst andel medel gått till det tematiska området Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning (40 procent). Inom detta område utgör stöd till privatsektorsutveckling inklusive finansiella system den största målkategorin (33 procent).

Figur 2.30: Utbetalade medel fördelat per tematiskt område 2024, mnkr

Det näst största tematiska området i regionen utgörs av *Utökat och effektiviserat klimatbistånd* (29 procent). Inom detta område utgör Hållbara energisystem den största målkategorin (22 procent). Främja frihet och bekämpa förtryck utgör det tredje största tematiska området (24 procent). Inom detta område utgör stöd till Rättsstatens principer och demokratiska institutioner den största målkategorin (17 procent). Under 2024 meddelade Utrikesdepartementet att regeringen avser att besluta om nya strategier för Östeuropa samt västra Balkan och Turkiet. Detta påverkade Sidas planering av arbetet med dessa strategier som gick från att befinna sig mitt i genomförandeperioden till att invänta ny styrning. Den strategiska planeringen av portföljutvecklingen trappades därmed ner under andra hälften av 2024.

Figur 2.31: Utbetalade medel fördelat per partnerkategori 2024, mnkr

Figur 2.31 över partnerkategorier visar att den största andelen av stödet går till multilaterala organisationer vilket också är den typ av samarbetspartner som ökat mest de senaste åren. Här framträder särskilt nya och ökade samarbeten med fonder och utvecklingsbanker såsom Världsbanken, Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD) samt fonden för Energy Community Secretariat. Dessa bidrar helt eller delvis till området för hållbar energi.

Den näst största kategorin av partnerorganisationer är civilsamhällesorganisationer. Kategorin omfattar ett stort antal stöd. En partnerorganisation sticker ut i denna grupp och det är Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Under 2024 betalades ca 132 miljoner kronor av Sidas stöd ut till SKR för deras arbete med lokala strukturer och självstyre. I den tredje partnerkategorin, offentliga institutioner, ingår bland annat samarbetet med svenska myndigheter. Sida har i regionen haft ett välutvecklat samarbete med svenska myndigheter under många år och stödet har ökat de senaste åren. Under 2024 gick 204 miljoner kronor till 13 svenska myndigheters

verksamhet i regionen. Störst avtalspart bland de svenska myndigheterna i regionen var Skatteverket.

Sida har också deltagit i det bredare arbetet med planering, samordning och koordinering av svenska aktörer inom biståndet. Sida deltog till exempel i Utrikesdepartementets nätverk för svenska myndigheter som har samarbeten med Moldavien. Vad gäller Ukraina deltar Sida också i det Ukrainautskott som skapats som en del av Sidas myndighetsnätverk, samt i Team Sweden Ukraine, som har ett särskilt fokus på svensk näringslivssamverkan för Ukraina. Syftet har varit att dela information och erfarenheter mellan svenska aktörer om arbetet i Ukraina.

Arbetet för ökad koordinering med andra internationella aktörer utgör också en del av Sidas verksamhet. Inte minst i Ukraina har det funnits stora utmaningar för god givarsamordning. Utlandsmyndigheten i Kiev deltar i den av EU-delegationen ledda givarsamordningen i Ukraina, som erbjuder plattformar för samråd, informationsutbyte och möjlighet för Sverige att driva strategiskt prioriterade frågor.

Utöver detta deltar utlandsmyndigheten även i en mindre krets av tongivande givare, den så kallade kärngivargruppen. Under 2024 har utlandsmyndigheten tagit på sig rollen att leda två grupper inom givarsamordningen. Den första gruppen, som fokuserar på klimat och grön omställning, tillsammans med UNDP, och den andra, med fokus på jämställdhet, tillsammans med Kanada. Det är i dagsläget en utmaning att få en heltäckande bild av den totala givarfinansieringen i Ukraina.

Under 2024 har Sida fortsatt arbetat med att stärka synergierna mellan olika delar av myndighetens arbete. I regionen har detta bland annat bidragit till ökad flexibilitet och samverkan mellan de geografiska strategierna i regionen och Sidas globala tematiska enheter. Sida har till exempel arbetat med en garanti för ökad grön finansiering där parallella diskussioner förs både avseende Östeuropa och västra Balkan vilket ökar effektivitet i hanteringen av garantierna. Delegering av medel mellan tematiska och geografiska strategier gör också att antalet avtal med en samarbetspartner kan minskas.

Utvecklingsutmaningar

Utvecklingen i Ukraina och närområdet har under 2024 fortsatt att domineras av två avgörande förhållanden, Rysslands fortsatta aggression mot Ukraina och EU-närmandeprocessen. Kriget mot Ukraina och förstörelsen som det orsakar hindrar såväl uppbyggnad som utveckling.²⁶⁷ Polarisering mellan Ryssland och västvärlden liksom Rysslands hybridangrepp har också lett till ökande spänningar i flera andra länder, såsom Georgien²⁶⁸ och Moldavien.²⁶⁹ Därtill kommer en fortsatt auktoritär utveckling i bland annat Azerbajdzjan,²⁷⁰ Belarus²⁷¹ och Serbien.²⁷² Samtidigt har EU-närmandeprocessen fått förnyad energi genom att Moldavien,²⁷³ Ukraina²⁷⁴ samt Bosnien och Hercegovina²⁷⁵ meddelats status som kandidatländer. Även om det finns positiva undantag så dominerar bristen på framsteg utvecklingen i regionen.

För en mer detaljerad analys av utvecklingsutmaningarna kopplat till de olika tematiska områdena, se respektive underkapitel.

Resultatexempel och lärdomar inom de vanligaste målen

I följande avsnitt redogör Sida för resultatexempel och lärdomar i de strategimålskategorier som haft mest utbetalade medel under 2024:

- Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning.
- Utökat och effektiviserat klimatbistånd.
- Främja frihet och bekämpa förtryck.

Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning

Rysslands fullskaliga invasion leder till omfattande skador som påverkar flera aspekter av samhällena i regionen. Osäkerhet, skador på infrastrukturen, ökande kostnader med mera har bland annat lett till ökad fattigdom i Ukraina.²⁷⁶ Andra länder i regionen, såsom Moldavien, visar på försiktig ekonomisk återhämtning.²⁷⁷ Samtidigt är anständiga arbetsvillkor ett eftersatt område, och situationen är särskilt allvarlig i Belarus.²⁷⁸

För att motverka dessa utvecklingsutmaningar arbetar regionala projektet Reconomy för att stärka sysselsättningsmöjligheterna för unga och kvinnor, med fokus på grön ekonomi och digitalisering. Programmet består av två insatser i länderna på västra Balkan²⁷⁹ respektive i länderna i Östliga partnerskapet.²⁸⁰ Nästan 6 000 personer, varav 2 863 kvinnor, har förbättrat sina inkomster och/eller sysselsättningsmöjligheter.²⁸¹ Dessutom har 16 yrkesskolor ökat sin kapacitet för mer effektiva och efterfrågestyrda utbildningar genom samarbete med programmet.²⁸²

Sida har även finansierat särskilda insatser för social inkludering för utsatta romer och andra marginaliserade grupper. I Serbien har Sida genom stöd till organisationen Help bidragit till 84 nya jobb med fast anställning under 2023. Programmet omfattade sex kommuner. Dessutom har två nya kommuner upprepat programmets metodik och genomfört det med egna resurser.²⁸³

Sida bidrar även till att stärka unga och kvinnors sysselsättning och entreprenörskap i Moldavien. I samarbete med

UN Women har Sida bland annat bidragit till att 54 kvinnliga företagsledare utökade sina företag och stärkte sina affärsskunkaper efter deltagande i initiativet Elevator Level up.^{284,285}

Arbetet med EU-närmandet är centralt inom området för inkluderande ekonomisk utveckling och handel. Genom stöd till Världsbankens projekt Financial Sector Recovery and Resilience²⁸⁶ bidrar Sida till den ukrainska centralbankens arbete med att stärka banktillsynen och förbättra regelverket i linje med EU:s standarder. Under 2023 genomfördes bland annat stresstest av landets 20 största banker.²⁸⁷

I Georgien har Sida finansierat Mercy Corps för att stärka jordbruksproduktionen på landsbygden.²⁸⁸ Som en del av detta arbete har programmet arbetat med att stärka handelsmöjligheterna för medlemmarna i branschorganisationer. Detta arbete har under 2023 bidragit till att 24 detaljhandlare stärkt sin inköps- och marknadsföringspraxis och 16 leverantörer av mejeriprodukter levererat till nya försäljningsställen.²⁸⁹

Sida har också, tillsammans med nio andra givare, bidragit till Europeiska investeringsbankens (EIB) fond Eastern Partnership Technical Assistance Trust Fund (EPTATF) genom en regional insats.²⁹⁰ Under perioden 2021–2023 har EPTATF bland annat samarbetat med tre banker i Georgien: TBC Bank, Bank of Georgia och Liberty bank. EPTATF har stöttat bankerna i att utveckla sin kapacitet för att öka den gröna utlåningen till små och mellanstora företag (SME:er). Stödet har kompletterats med utlåning från EIB till bankerna, vilket underlättat ökad utlåning till småföretagen. Projektet bidrog till att öka Liberty Banks utlåning till SME:er från 28 procent 2020 till 37 procent 2023.²⁹¹ Med stöd från fonden har Bank of Georgia inkluderat klimatrisker i sin företagsstrategi och introducerat klimatriskrapportering. Detta har bidragit till att banken bättre kan identifiera och finansiera gröna lån i framtiden. TBC Bank kunde med bidrag av EPTATF sätta upp ett rapporteringsramverk för klimataktivitet och öka andelen grön utlåning. Den totala utlåningen från de tre bankerna till SME:er under 2021–2023 uppgick till 201 miljoner euro.²⁹² EPTATF beräknar att samarbetet med de tre bankerna har bidragit till att upprätthålla ca 45 000 jobb.²⁹³

Sida har även ett pågående samarbete med EBRD för att stärka unga företagare och deras tillgång till finansiering i programmet Youth in Business.²⁹⁴ Enligt halvtidsutvärderingen som gjordes 2023 bedöms programmet hittills vara relevant och anpassat till regionala och nationella behov vad gäller de deltagande finansiella institutens kompetens och rådgivningen till unga.²⁹⁵ Vad gäller tillgång till finansiering påbörjades komponenten av programmet med viss försening. 2023 hade utlåningen till slutlåntagare påbörjats i fyra av de sex länderna [Serbien, Kosovo, Bosnien och Hercegovina samt Montenegro] genom fyra finansiella institut. Samtidigt slöts avtal med ytterligare tre finansiella institut under 2023 och därigenom är alla sex länder på västra Balkan täckta.²⁹⁶ En av rekommendationerna från halvtidsutvärderingen var att synergier mellan programmets olika delar bör stärkas. Även marknadsföringen bör förbättras för att öka synligheten och räckvidden inom länderna och regionen.²⁹⁷

Ekonomisk analys och forskning är centralt för stärkt ekonomisk utveckling och handel. Sida har sedan lång tid haft stöd till ett belarusiskt ekonomiskt forskningsinstitut, BEROC, i nära samarbete med Stockholm Institute of Transition Economics (SITE).^{298,299} Efter en omlokalisering i två steg är institutet nu baserat i Vilnius. Institutet är en relevant aktör som levererar ekonomisk forskning och analys som används av en rad aktörer, såsom belarusisk opposition och näringsliv i exil, oberoende media samt internationella aktörer som har intresse av utvecklingen i Belarus.³⁰⁰ Det finns också indikationer på att ekonomiska analyser från BEROC fortfarande används i Belarus.³⁰¹

Utökat och effektiviserat klimatbistånd

Till följd av Rysslands fullskaliga invasion har Ukrainas miljö lidit enorma förluster. Kriget skapar betydande omedelbara och långsiktiga risker för människors hälsa och landets miljö genom föroreningar, inklusive land- och sjöminor och utsläpp av petroleumprodukter på land.³⁰² Utvecklingsutmaningarna i regionen inkluderar också bristande politisk vilja till reformer på västra Balkan samt påverkan av klimatförändringar.³⁰³

Ett sätt att svara på utvecklingsutmaningarna i regionen är att ge stöd till miljö- och klimatfrågor inom EU-närmandet. Under 2024 har stöd till förhandlingar och EU-anpassningen utökats till följd av att Moldavien och Ukraina uppnått kandidatstatus.

På västra Balkan har stödet för EU-närmandet pågått längre och bidrar till positiva resultat. Sidas stöd via programmet Supporting Albanian Negotiations in Environment Chapter 27 (SANE27) bidrog till exempel till att stärka de nationella myndigheternas förberedelser av förhandlingsmötena mellan Albanien och EU-kommissionen i juni 2023.^{304, 305} I Albanien har Sida också, i samarbetet med SETEC Engineering GmbH och Sweco GmbH, bidragit till att genomförandeplaner för införande av EU:s direktiv för dricksvatten och avlopp tagits fram.³⁰⁶ Planerna omfattar nödvändiga åtgärder för att Albanien ska uppfylla kraven i direktiven och ligger till grund för landets förhandlingar om övergångsperioder efter EU-medlemskap.^{307, 308}

Naturvårdsverket har, med finansiellt stöd av Sida, arbetat med Miljöskyddsministeriet i Serbien för att stärka EU-närmandeprocessen sedan 2011.³⁰⁹ Projektet ger expertstöd till förhandlingarna om kapitel 27 av EU Aquis samt anpassningen av lagstiftningen till EU:s reformkrav. Under 2023 har projektet bidragit till att informationen om miljöinvesteringar och finansiering förbättrats genom en inventeringsrapport.³¹⁰

En mer effektiv och hållbar användning av energi har varit ett centralt fokus för Sidas stöd inom miljö- och klimatområdet i Ukraina och närområdet under en längre tid. En stor del av detta stöd har fokuserat på att öka energieffektiviteten och minska energianvändningen.

Ett sådant exempel är Sidas stöd till fjärrvärme i Lviv i Ukraina. Stödet går via EBRD:s fond Ukraine Energy Efficiency and Environment Consultant Co-Operation Fund (SWUK) i samarbete med fjärrvärmeföretaget i Lviv, Lvivteploenergo.³¹¹ Projektet som påbörjades 2013 avslutades under 2023. Partnerskapet har bland annat bidragit till att installera mer än 400 stationer för värmetransformatörer. Projektet har även bidragit till att ett nytt system, Supervisory Control and Data Acquisition (SCADA), tagits i drift och att gamla värmeöverfö-

rings- och distributionsledningar ersatts. Projektet har bidragit till en minskning av naturgasförbrukningen med 21 procent och en minskning av elförbrukningen med 15 procent. Detta motsvarar en utsläppsminskning om cirka 20 procent av ingångsvärdena och är till nytta för 87 000 permanentboende och cirka 18 000 internflyktingar i Sykhiv-distriktet i Lviv. Installationen av SCADA-systemet resulterade också i förbättrad värme- och varmvattenförsörjning för över 342 000 invånare i staden Lviv.³¹² Projektet har blivit ett positivt exempel för andra regioner i Ukraina, och liknande fjärrvärmeprojekt har slutförts i Lutsch och Zhytomyr samt genomförs under 2024 i Ternopil och Chernivtsi. På nationell nivå bidrog projektet till bredare reformer med förenklade byggnormer för installation av fjärrvärmecentraler. Projektet finansierades även med medel från Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership (E5P).³¹³ Sidas direktstöd till fonden finansierade en förstudie, kostnaderna för projektgenomförandet och företagsutvecklingsprogrammet (CPD); alla nyckelområden för att genomföra projektet. Fjärrvärmeprojektet i Lviv visar på vikten av att infrastrukturutveckling inkluderar gemensamma ansträngningar från olika intressenter och flera finansieringskällor.^{314, 315}

Ett annat projekt som arbetat med fjärrvärme i Ukraina är DemoUkraineDH, som kombinerar lån från den gröna nordiska banken Nefco med gävmiddel från Sida och E5P.³¹⁶ Under 2023 avslutades projektet som då hade byggt och renoverat fjärrvärmeanläggningar i tolv ukrainska städer³¹⁷, vilket i sin tur bidragit till en koldioxidminskning på 16 000 ton årligen.³¹⁸ Projekten har också inneburit stora utbildningsinsatser i Ukraina kring energieffektivisering och fjärrvärmeteknik. Två planerade fjärrvärmeanläggningar kunde dock inte tas i bruk som planerat, nämligen anläggningarna i Mykolaiv och Chernivtsi. För Chernivtsi var skälet att de nödvändiga tillstånden från ukrainska myndigheter inte var på plats.³¹⁹ Mykolaiv har drabbats hårt av Rysslands fullskaliga invasion, vilket även förhindrat pannans fulla drift.³²⁰

Sida har även arbetat med UNDP kring ökad energieffektivisering i flera länder. I Moldavien har Sida genom UNDP bidragit till att öka tillgången till hållbara energilösningar för

jordbruk och hushåll på landsbygden.³²¹ Sex småföretag har fått stöd för att installera solpaneler vilket enligt UNDP under 2023 lett till en minskning av koldioxidutsläpp med 11 ton per år samt bidragit till besparingar av elkostnaderna på cirka 115 000 kronor (196 000 moldaviska leu).³²²

Stödet till energieffektivisering av offentliga byggnader i Bosnien och Hercegovina har under 2022 kompletterats med investeringar för energieffektivisering inom små och medelstora företag samt offentlig belysning.³²³ Detta har inte bara lett till minskade koldioxidutsläpp, utan också till fler "gröna" jobb.³²⁴

Att arbeta med miljölagstiftning både genom tekniskt stöd och genom påverkansarbetet är också centralt för att uppnå resultat inom miljö och klimat. Sidas stöd till *Resource Environmental Center (REC)* i Bosnien och Hercegovina avslutades 30 april 2024.³²⁵ Projektet har bidragit till förbättringar av lagar och direktiv inom miljöområdet i hela landet inklusive 4 lagar och 21 förordningar om miljöskydd. Enligt miljöministerierna är det nya regelverket harmoniserat med EU-lagstiftningen till 90 procent.³²⁶

Stödet till Environmental Policy and Advocacy Initiative for Ukraine³²⁷ syftar till att öka kapaciteten hos civilsamhällesorganisationer på miljöområdet från hela landet för att stärka deras förmåga att påverka myndigheter till att integrera miljöfrågor i beslutsfattandet. Under 2023 utarbetade nio projekt rekommendationer och beslut i miljöfrågor för lokala myndigheter. Sju handlingsplaner eller färdplaner för samhällets återhämtning har utarbetats och sex projekt som finansierats under programmet har bidragit till analyser som dokumenterar krigsskadorna på miljön.³²⁸

Genom miljöorganisationen AJMTEM och det statliga universitetet UTM har Sida bidragit till utbildningen av 15–20 miljöjournalister årligen i Moldavien.³²⁹ Insatsen har bidragit till ett ökat fokus på miljö- och klimatfrågor inom media både vad gäller mediainstitutionernas kapacitet och utbud. Detta har i sin tur bidragit till ökade kunskaper och medvetande bland befolkningen i stort, kring miljö- och energifrågor.³³⁰

Sida har finansierat Unicefs verksamhet för att stärka ungdomars kunskap om miljö- och klimatfrågor på olika sätt.

På regional nivå i västra Balkan har Sida stöttat ett samarbete mellan Unicef och Naturvårdsverket.³³¹ Samarbetet har bidragit till att över 1 300 ungdomar (60,5 procent flickor) från 95 olika kommuner utbildats i luftkvalitets- och andra miljöfrågor för att stärka deras förmåga att driva arbetet för bättre luftkvalitet.³³² Projektet genomförde också en analys av lokala luftkvalitetsplaner för att förbättra barn- och ungdomsperspektivet i framtida planer.³³³ I Nordmakedonien har, inom ramen för samarbetet med Unicef, lärare fått stöd genom praktiska verktyg och utbildning.³³⁴ 35 700 barn från förskolor och grundskolor över hela landet har genomfört aktiviteter och experiment som förbättrat deras förmåga att förstå komplexa miljö- och klimatrelaterade samband.³³⁵

Ökat naturskydd är viktigt för att minska förlusten av biologisk mångfald. Sida har genom stöd till Världsnaturfonden WWF bidragit till att nationalparken Guria i Georgien etablerats.³³⁶ Arbetet har inkluderat olika delar som förankring genom dialog med lokalbefolkningen och andra intressenter i närområdet och förberedelse för de juridiska stegen fram till inrättandet av nationalparken.³³⁷ Lagen godkändes av den georgiska regeringen och antogs av parlamentet under 2024.^{338,339}

Genom ett projekt med stöd till miljöministeriets program "Save the Nature" har Sida även bidragit till stärkt juridisk skydd för biologisk mångfald i Georgien.³⁴⁰ Inom ramen för programmet har ministeriet arbetat fram ett lagförslag för skydd av biologisk mångfald som har överlämnats till parlamentet. Programmet har även utarbetat förslag till jakt- och fiskelagstiftning, samt genom ansvariga myndigheter utvecklat förvaltningsplaner för naturskyddsområden och artskydd.³⁴¹

I Bosnien och Hercegovina har Sida i samarbete med UNDP bidragit till att 15 ton plastförpackningar för bekämpningsmedel samlats in och tagits om hand inom ramen för projektet Persistent Organic Pollutants.^{342,343} Projektets verksamhet har skapat intresse hos andra kommuner att delta i och replikera arbetet med insamling av förpackningar för bekämpningsmedel.³⁴⁴

Ett projekt inom området för miljö- och klimatbistånd som upplevt svårigheter är stödet till FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation FAO inom skogssektorn i Kosovo.³⁴⁵

Målet för projektet har bland annat varit att få bukt med illegal skogsavverkning och förbättra skogsförvaltningen i enlighet med skogslagen. Tyvärr bedömer Sida att resultaten från 2023 är svaga. Trots drivna experter från FAO som arbetat för att öka tillsynen av skogsbruken har projektet kantats av instabilitet och minskad kapacitet hos ansvariga institutioner i Kosovo. Under året rådde en svag politisk vilja i att förbättra skogsförvaltningen.

Främja frihet och bekämpa förtryck

Utvecklingsutmaningarna i regionen omfattar minskande utrymme för civilsamhället,³⁴⁶ attacker på oberoende media³⁴⁷ samt korruption som utvecklingshinder.^{348,349,350,351} Därtill har rysk påverkan, hybridangrepp och hybridkrigföring även lett till ökande interna spänningar i samhällena.³⁵²

För att bemöta dessa utvecklingsutmaningar har Sida bland annat finansierat verksamhet för att stärka demokratiska institutioner och öka möjligheterna att utkräva ansvar av beslutsfattare. Sida bidrar med en kombination av studier, metodarbete och utbildningar. Ett exempel på detta är Raoul Wallenberg-institutets arbete med att stärka rättsväsendet i Armenien, som fått finansiering av Sida.³⁵³ Projektet har under 2023 bidragit till att domare och åklagare genomgått utbildning om mänskliga rättigheter i straffrättsliga processer, med fokus på förbudet mot tortyr och förnedrande behandling. Projektet har också bidragit till en studie över utbildningsbehoven inom kriminalvården samt stöd till genomförande av den nationella strategin för kriminalvården.³⁵⁴

Korrekta upphandlingar är centralt både för att motverka korruption och för att säkerställa att skattemedel används på bästa sätt. Transparency International (TI) Ukraine har därför, med Sidas finansiering, bidragit till att upprätta en nationell upphandlingsmyndighet för icke-militära varor och tjänster i Ukraina.³⁵⁵ Stödet inkluderade förberedelser av myndighetens interna regelverk och riktlinjer inklusive uppföljnings- och kontrollmekanismer mot korruption samt stöd i rekryteringsprocesser och med strategisk kommunikation. Under första kvartalet av 2024 avslutade den nya myndigheten 155 kontrakt motsvarande då ett värde av cirka 6,5 miljarder svenska kronor.

Enligt TI:s beräkningar bidrog detta till besparingar motsvarande 3 miljarder ukrainska hryvnia i förhållande till priserna innan myndigheten fanns.³⁵⁶

Även i Bosnien och Hercegovina (BiH) har Sida stöttat arbetet mot korruption genom insatser för ökad transparens. Med stöd från Sida publicerade Transparency International (TI) BiH i april 2023 en plattform för övervakning av tillstånd som beviljats för bruk av naturresurser.³⁵⁷ Plattformen innehåller information om 528 beviljade tillstånd och 735 koncessionskontrakt. TI BiH:s arbete med plattformen gjorde det också möjligt för organisationen att identifiera oegentligheter och missbruk av resurser. Detta bidrog till att TI BiH kunde presentera över 15 rapporter och stämningsansökningar till myndigheterna. I två fall bidrog TI BiH:s rapportering till att myndigheterna vidtog åtgärder mot ytterligare exploatering och utvinning.³⁵⁸

Svenska myndigheter bidrar till att stärka institutioner i regionen. Ett exempel är Sidas stöd till Statistiska Centralbyråns (SCB) arbete i Nordmakedonien.³⁵⁹ I samarbetet med SCB slutfördes under 2023 arbetet med att utveckla ett sysselsättningsregister. Registret utgör ett viktigt steg för registerbaserad statistik och förbättrad social och ekonomisk statistik baserad på administrativ information.³⁶⁰

För goda utvecklingsresultat krävs dock såväl tekniskt stöd som politisk vilja och administrativ förmåga att vidta reformer. Sida har i ett samarbete med Skatteverket (STA) i Albanien stött på problem som inneburit att arbetet inte levererat de förväntade resultaten.³⁶¹ Ny lagstiftning för fastighetsskatt har utvecklats och offentliga konsultationer om lagförslaget har genomförts, trots det går dock fastighetsskatteformen långsamt. Några av problemen är att Generaldirektoratet för fastighetsskatt lidit av hög personalomsättning och att lokala och centrala institutioner inte deltagit i reformarbetet.³⁶² Som en följd har STA och Sida beslutat att fasa ut samarbetet till mars 2025. Detta ger de albanska parterna tid att förbereda sig för fortsatt reformarbete utan svenskt stöd tills betydande policyförändringar sker.

Även i Bosnien och Hercegovina har Sida mött svårigheter på grund av bristande politisk vilja till reformer. Stockholm Environment Institute (SEI) har med finansiering från Sida stöttat framtagandet av en landsomfattande strategi för klimat och miljö genom en gedigen deltagandeprocess.³⁶³ Sida beslutade 2022 om fortsatt stöd för att genomföra delar av strategin.³⁶⁴ Beslut om strategin har dock fördröjts av ständigt nya kommentarer och inspel från olika myndigheter³⁶⁵ och arbetet kan inte fortgå utan att strategin antas. Efter konsultation med SEI har Sida valt att föra dialogen med myndigheterna på högsta nivå för att understryka vikten av strategins antagande för att möjliggöra fortsatt samarbete.³⁶⁶

Politiskt ansvarsutkrävande genom korrekta och rättvisa val utgör också en central del av stödet till de demokratiska institutionerna. I Albanien har Sida stöttat valprocessen på flera sätt. Sidas kärnstöd till Balkan Investigative Reporting Network (BIRN) Albania bidrog till att de kunde samla in, analysera och offentliggöra data om allmänna val och publicera rapporter om flera kommunalval.^{367,368}

I ett annat projekt organiserade ett nätverk av 10 organisationer som arbetar för lokal demokrati i Albanien 18 offentliga forum i 10 kommuner inför lokalvalen.^{369,370} Sidas stöd till nätverket går via Olof Palmes Internationella Centrum (OPC). Forumen förde samman borgmästarkandidater med medborgare. Ungefär 900 medborgare deltog i forumen på plats, medan nätverkets livesändning av mötena via sociala medier hade över 20 000 visningar.³⁷¹

I Serbien gav Sida bland annat stöd till civilsamhällesorganisationen Centre for Research, Transparency and Accountabilitys (CRTA:s) arbete med valobservation i december 2023.³⁷² CRTA utbildade fler än 3 000 frivilliga medborgare som bevakade valarbetet i omkring 1 000 vallokaler. CRTA:s analys med sofistikerade och innovativa verktyg citerades av nationella och internationella aktörer såsom Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Europarådets Parlamentariska församling, det tyska Bundestag, med flera.³⁷³

Civilsamhället spelar en central roll för utvecklingen i regionen och för att stödja civilsamhället har Sida under flera

år gett kärnstöd till Kosovar Civil Society Foundation (KCSF).³⁷⁴ Organisationen vidareförmedlar stöd till mindre organisationer i Kosovo. Organisationen har också arbetat för att stärka civilsamhällets deltagande i centrala beslutsfattandeprocesser. Under 2023 har KCSF till exempel koordinerat inspel från civilsamhället för nya lagförslag och deltagit i förberedelserna av den nya lagen om penningtvätt. Trots ett stort engagemang fick organisationen initialt inte genomslag för sina rekommendationer men har fortsatt sitt påverkansarbete gentemot regeringen.³⁷⁵ Den av KCSF stödda koalitionen av 33 mindre organisationer (KOMF), bidrog till framtagandet av den nya socialtjänstlagen. Koalitionen lämnade förslag på skrivningar i lagen som bidrog till förbättrat förebyggande stöd till barn med funktionsnedsättningar och deras familjer.³⁷⁶ KCSF lät under 2023 genomföra en utvärdering av organisationens arbete 2019–2023. En av utvärderingens slutsatser var att KCSF bidragit till civilsamhällets deltagande i beslutsfattande och påverkansarbete på central och lokal nivå i Kosovo.³⁷⁷

Tillgång till oberoende och tillförlitlig media är angeläget för demokratin i hela regionen. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har gjort att olika mediainstitutioner har särskilt stora utmaningar. Sida stödjer därför Internews i sitt arbete med att stärka lokala mediainstitutioners journalistiska förmåga och finansiella hållbarhet.³⁷⁸ Under 2023 har stödet bland annat bidragit till att Ukrainska Pravda ökade sina intäkter från reklam och läsare med 60 procent under perioden juni–december 2023 och New Voice ökade antalet prenumarer med 475 efter en kampanj. Babel stärkte sin kommersiella avdelning med ett uppdaterat mediakit och försäljningserbjudande, och rapporterade inkomster motsvarande cirka 200 000 kronor under perioden juni–december 2023.³⁷⁹

Ett annat exempel på stöd till oberoende medier är samarbetet med Media Innovation Activity i Serbien som samfinansieras av Sida och USAID.³⁸⁰ Det har resulterat i förbättrade och diversifierade intäkter hos mediaorganisationerna FoNet, Podcast och Tampon Zona. Flera andra mediaorganisationer lyckades dock inte förbättra sin finansiella situation långsiktigt.³⁸¹

Sida har också bidragit till att stärka mänskliga rättigheter för utsatta grupper. Som ett exempel på detta har Sida stöttat hbtqi-rörelsen i Turkiet. Sida har genom stöd till KAOS GL och dess partner May 17 Association stöttat rörelsen i ett treårigt projekt som avslutades 2023.³⁸² Som ett svar på rörelsens behov så bidrog programmet under 2023 till att leverera 776 psykosociala tjänster, 681 sociala tjänster och 276 tillfällen för juridisk rådgivning till hbtqi-personer.³⁸³

Bedömning

Den snabba politiska utvecklingen i regionen i kombination med ökande biståndsmedel gör att sammansättningen av flera av biståndsportföljerna (3 strategier, 75 procent) fortsatt behöver ses över och Sida gör justeringar för att svara upp mot förändringarna i kontexten och styrningen. Detta gäller inte minst inom ramen för strategin för Sveriges uppbygg-nads- och reformsamarbete med Ukraina, där portföljen fortsatt stärks med flera nya stöd. Områden som är under utveckling är till exempel stöd till hälsosektorn i Ukraina, samt arbetet med konflikt och våldsförebyggande insatser under Reformstrategin för Östeuropa. Situationen på västra Balkan och Turkiet har varit något mer stabil och portfölj-sammansättningen för Reformstrategin för västra Balkan och Turkiet är väl sammansatt (1 strategi, 25 procent). Den över-gripande negativa utvecklingen i regionen får ett visst genom-slag i genomförande av verksamheten och ökande svårigheter för Sidas partner att fullt ut uppnå resultat i enlighet med sina planer. För de flesta av strategierna går genomförandet därför delvis enligt plan (3 strategier, 75 procent) och bara i strategin för västra Balkan och Turkiet går genomförandet enligt plan (25 procent).

Tabell 2.4: Trafikljusbedömning för verksamhetens genomföran-de och strategiportföljens sammansättning

Strategi	2024		2023		2022	
Trafikljuskategori						
Reformsamarbete med västra Balkan och Turkiet 2021–2027						
Reformsamarbete med Östeuropa 2021–2027						
Ryssland 2020–2024						
Ukraina 2023–2027					-	-

Verksamhetens genomförande Strategiportföljens sammansättning

Sidas uppgifter

Detta avsnitt redogör för hur Sida presterat i förhållande till myndighetens uppgifter under året.

Sidas uppdrag styrs av regeringens förordningar, regleringsbrev och strategier. Med utgångspunkt i regeringens styrning tolkar myndigheten sina uppgifter som att:

- finansiera partner och dela finansiella risker i garantiarbetet
- mobilisera engagemang och stärka kapacitet
- föra dialog
- bistå med kunskap, information och statistik.

Sida finansierar partner och delar finansiella risker i garantiarbetet

Sida finansierar partner genom att förmedla bidrag eller gå in som finansiell riskdelare för att mobilisera ytterligare resurser. Under året har Sida fullt ut nyttjat det sakanslag som myndigheten tilldelats från regeringen som förmedlats vidare till Sidas partner. För att generera ytterligare resurser och kapital har Sida arbetat för att utveckla och stärka innovativa finansieringsformer.

Genom att förmedla bidrag till Sidas samarbetspartner medverkar Sida till utvecklingsresultat. Detta bidrar i sin tur till uppfyllelsen av de mål som regeringen har beslutat om i de 43 strategier och tre utfasningsuppdrag som styr biståndet. För att biståndet ska få ett så stort genomslag som möjligt arbetar Sida med en bredd av aktörer inom bland annat civilsamhället, FN-systemet och offentlig förvaltning.

Sida arbetar även med att mobilisera resurser från fler håll än enbart det traditionella biståndet. Under året har myndigheten fortsatt fokusera på att främja innovativa och katalytiska former av bistånd, bland annat genom att dela finansiella risker med partner inom ramen för myndighetens garantier och genom utlysningsfonder. Genom dessa verktyg kan Sida bidra till nyskapande och kostnadseffektiva lösningar i arbetet för utveckling och fattigdomsbekämpning.

Sidas kärnverksamhet består av insatshantering för vilken myndigheten redovisar styckkostnader per pågående insats och anslagspost i enlighet med 3 kap. 1 § andra stycket i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.³⁸⁴ Myndighetens hantering av insatser omfattar framför allt beredning och beslut om insats, avtal, hantering av utbetalningar samt uppföljning och bedömning av samarbetspartners rapportering. Pågående insatser genomförs under ett eller flera år och inkluderar även kostnader för efterkommande revision eller utvärdering, under 2024 arbetade myndigheten med 2 441 pågående insatser. En detaljerad redovisning av

Sidas styckkostnad per pågående insats per anslagspost ges i svaret på åiterrapporteringskravet *Redovisning av förvaltnings- och säkerhetskostnader*.

Samarbetspartner

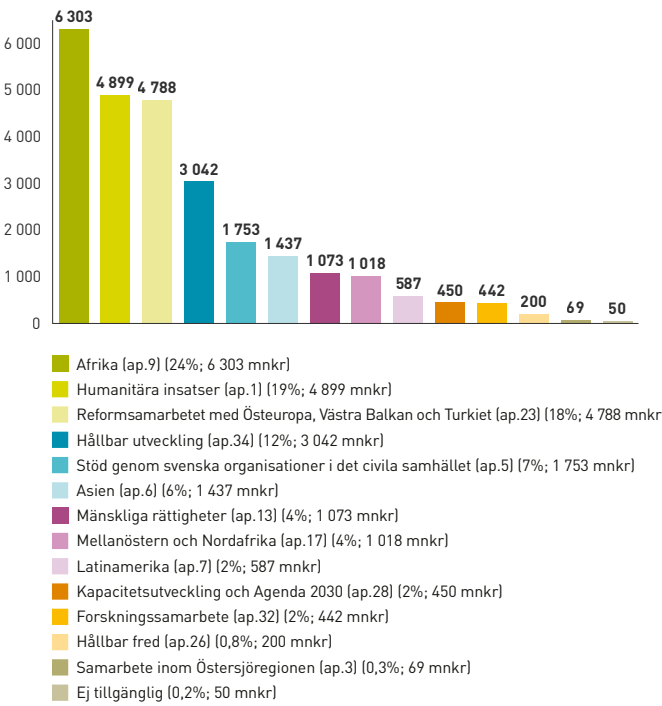
Sida stödjer verksamhet genom partnerskap med andra aktörer, såsom enskilda organisationer, myndigheter, universitet, banker och företag. De är svenska och internationella aktörer såväl som nationella och lokala partner i partnerländerna. Som grund för samarbetet tecknas ett avtal mellan Sida och partnern. Valet av partner görs utifrån regeringens strategier och den analys myndigheten gör av möjliga partner som kan bidra till mål och önskade resultat i en specifik kontext.

Antalet insatser och antalet nya avtal minskade jämfört med föregående år (se tabell 2.5).

En av anledningarna till minskningen är att ett antal strategier löpt ut under 2024 och beslut om nya har dröjt vilket medfört begränsningar i nya insatser och avtal. Regeringens beslut att pausa utvecklingsbiståndet till Palestina i slutet av 2023 samt det pausade bilaterala samarbetet med statliga myndigheter i Georgien tros också ha bidragit.

Tabell 2.5: Nyckeltal för Sidas insatser, avtal och utfall			
Nyckeltal	2024	2023	2022
Antal aktiva insatser	1 640	1 811	1 901
Antal nya avtal (exkl. interna beslut)	295	346	392
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån (exkl. interna beslut)	40	41	45
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal (exkl. interna beslut), mnkr	39	50	66
Utfall, mnkr	26 112	24 812	23 888

Figur 2.32: Utfall per anslagspost, mnkr

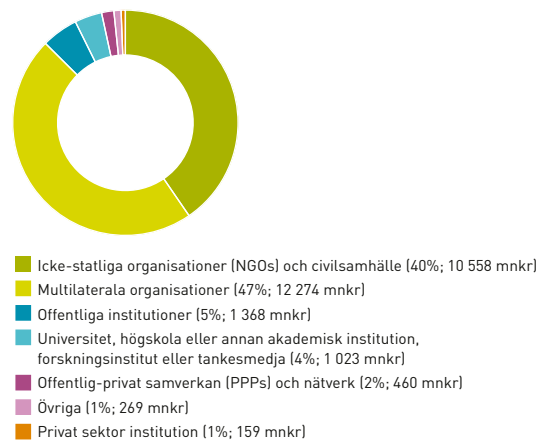
Sida har fortsatt att utveckla partnerportalen, den digitala lösningen för ett effektivare, modernare och mer enhetligt samarbete mellan Sida och partner. Från i år kan Sidas svenska strategiska partnerorganisationer rapportera information om insatserna via portalen. Detta förenklar arbetet och sparar tid.

Under 2024 har Sida förberett förstärkning av transparens i val av samarbetspartner och biståndsform genom att påbörja översyn av myndighetens insatshanteringsprocess. Våren 2024 tog myndigheten fram kravspecifikationen för ett digitalt system för utlysningar. Avsikten är att detta system ska integreras i Sidas upphandlingssystem, vilket därmed skulle bidra till tydlighet i konkurrensutsättning, sekretess och dokumentation.

I tabell 2.6 framgår hur mycket medel som Sida har betalat ut till respektive partnerkategori under de tre senaste åren. Multilaterala organisationer är nu Sidas största partnerkategori och stödet som gått hit har ökat jämfört med föregående år. Stödet till icke-statliga organisationer (NGO:er) och civilsamhälle har minskat något jämfört med föregående år. Stöd till offentliga institutioner och universitet och högskolor har minskat under året. Ökningen av stödet till multilaterala organisationer beror bland annat på nya och utökade samarbeten med fonder och utvecklingsbanker såsom Världsbanken och fonden för Energy Community Secretariat i Ukraina. Minskningen till civilsamhällesorganisationer beror till viss del på att Sida under 2024 arbetat med att förbereda för de förändringar som ska genomföras inom stödet till det civila samhället från och med 2025 och med den nya strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med civila samhället 2025-2029.

Antalet samarbetspartner har minskat över tid, och har gjorts så även 2024. År 2024 hade Sida 699 samarbetspartner, jämfört med 746 år 2023. En mer fokuserad portfölj av partner innebär att Sida kan skapa mer utrymme för dialog med partner och uppföljning av insatser. Minskningen av samarbetspartners är troligtvis också en av orsakerna till att det totala antalet insatser och avtal minskat under året. Nedan följer en redovisning av samarbetet med respektive partnerkategori.

Figur 2.33: Totalt utbetalade medel fördelat per partnerkategori, mnkr

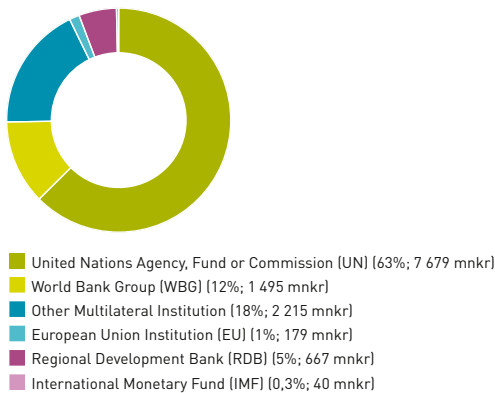
Multilaterala organisationer når människor i fattigdom och förtryck, stärker samhällssystem samt bidrar till social och ekonomiskt hållbar utveckling

Multilaterala organisationer har bidragit med kunskap, utvecklat kapacitet och levererat resultat för utsatta människor, särskilt i konfliktmiljöer. Resultat från och utfall av Sidas samarbete med multilaterala organisationer påverkas av hur organisationerna styrs och finansieras, vilket i sin tur påverkas av geopolitiken. Sedan 2022 har exempelvis Rysslands anfallskrig mot Ukraina och Hamas terrorattack och de efterföljande konflikterna i regionen påverkat prioriteringar och omfördelningar av bidrag till multilaterala organisationer.

FN och Världsbanksgruppen har tillsammans med andra multilaterala organisationer varit Sidas största partnerkategori under 2024. Under året betalade Sida ut 12,3 miljarder kronor till multilaterala organisationer, vilket motsvarade cirka 47 procent av Sidas totala utbetalningar.

Multilaterala organisationer är den största partnerkategorin inom Sidas tematiska områden *Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning*, Synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken, Utökad och effektiviserat klimatbistånd samt Förbättrad hälsa för de allra mest utsatta. Vidare är partnerkategorin näst störst inom Humanitärt stöd för att rädda liv och lindra nöd, Främjande av frihet och

Figur 2.34: Totalt utbetalade medel per kategori av multilaterala organisationer, mnkr

bekämpande av förtryck samt Kvinnors och flickors frihet och egenmakt.

De länder med bilaterala strategier där mest medel använts genom multilaterala organisationer var Ukraina (2,3 miljarder kronor), Moçambique (343 miljoner kronor), DR Kongo (312 miljoner kronor) och Zambia (247 miljoner kronor). Afrika var fortsatt den region som stod för störst andel av Sidas samarbete med multilaterala organisationer.

FN spelar en avgörande roll för att upprätthålla den internationella humanitära rätten, respekt för de mänskliga rättigheterna och för att bistå länder att motverka och hantera klimatförändringar. Bidragen till FN var 7,7 miljarder kronor, vilket utgjorde 29 procent av Sidas totala utbetalningar 2024. Stödet till FN motsvarade därmed cirka 63 procent av Sidas stöd genom multilaterala organisationer. De organisationer inom FN-systemet som var största mottagare var FN:s utvecklingsprogram (UNDP), FN:s barnfond (Unicef), FN:s kontor för samordning av humanitär hjälp (OCHA) och FN:s livsmedelsprogram (WFP).

Tabell 2.6: Totalt utbetalade medel fördelat per partnerkategori, tidsserie, mnkr			
Partnerkategori	2024	2023	2022
Icke-statliga organisationer (NGOs) och civilsamhälle	10 558	10 690	10 592
Multilaterala organisationer	12 274	10 330	9 803
Offentliga institutioner	1 368	1 710	1 439
Universitet, högskola eller annan akademisk institution, forskningsinstitut eller tankesmedja	1 023	1 135	1 162
Offentlig-privat samverkan (PPPs) och nätverk	460	456	432
Övriga	269	304	308
Privat sektor institution	159	187	152

Tabell 2.7: Totalt utbetalade medel per kategori av multilaterala organisationer, tidsserie, mnkr			
Organisation	2024	2023	2022
United Nations Agency, Fund or Commission (UN)	7 679	7 818	8 019
World Bank Group (WBG)	1 495	1 204	922
Other Multilateral Institution	2 215	955	669
European Union Institution (EU)	179	65	109
Regional Development Bank (RDB)	667	277	84
International Monetary Fund (IMF)	40	10	0

De största bidragen via FN har varit humanitärt stöd för att rädda liv och lindra nöd. OCHA spelade en avgörande roll i Afghanistan genom att samordna humanitära aktörer så att 32 miljoner afghaner kunde nås av livräddande hjälp-insatser trots talibanernas kraftiga begränsning av kvinnliga hjälparbetare.³⁸⁵

I DR Kongo stödjer Sida stärkandet av landets hälsosystem med inriktning på mödra- och barnhälsa genom bland annat landprogramstöd till Unicef som arbetar nära hälsoministeriet i landet.³⁸⁶ Sida har bidragit till att rutinvaccinering av barn har ökat och kvaliteten på mödravården förbättrats även i konflikt- och postkonflikttrabbade områden. Unicef bidrog till att fler än tre miljoner barn vaccinerades mot difteri, kikhosta och stelkramp och att över 200 000 barn fick sin första vaccinering mot mässling under 2023.³⁸⁷

Vid FN:s framtidsstoppmöte i anslutning till högnivåveckan i FN:s generalförsamling antog FN:s medlemsstater en framtidspakt (Pact for the future) för att påskynda genomförandet av Agenda 2030 för att nå de Globala målen. Toppmötet skapade en tydlig riktning framåt för FN och dess medlemsstater. Vid mötet antogs också det första globala ramverket för samarbete för en inkluderande, öppen, hållbar, rättvis och säker digital framtid för alla, Global Digital Compact (GDC). Bakom detta ramverk ligger ett långvarigt arbete och global

strategisk dialog av Sidas samarbetspartners. Sverige var huvudförhandlare för GDC tillsammans med Zambia och Sida bidrog även till Sveriges förhandlingsarbete med kunskap och inspel.³⁸⁸ GDC kommer att vara vägledande för Sveriges utvecklingssamarbete inom digitalisering framåt.

Sidas stöd till Världsbanksgruppen (VBG) var både tematiskt och geografiskt brett. VBG utgör Sidas näst största partner i denna kategori med 1,5 miljarder kronor år 2024, vilket utgjorde 12 procent av Sidas stöd genom multilaterala organisationer. Stödet bidrog med kunskap och tekniskt kunskande för att stötta bankens klientländer samt bidra till globala samhällsnyttor i linje med Agenda 2030 och Parisavtalet. Stöd till Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning samt Utökat och effektiviserat klimatbistånd dominerar och majoriteten av insatserna kompletterar eller bidrar till att katalysera lån från Internationella utvecklingsfonden (IDA).³⁸⁹

Multilaterala organisationer är en central del av Sidas stöd till Ukraina då de bidragit till hanteringen av budgetstöd, programansatser och samordning med den ukrainska regeringen. Världsbanksfonden Ukraine Relief, Reconstruction, Recovery and Reform Trust Fund (URTF)³⁹⁰ gav exempelvis budgetstöd till Ukrainas offentliga sektor så de kunde fortsätta betala statsanställdas löner, pensioner och socialbidrag.³⁹¹ Via hälsoministeriet finansierades över tre miljoner vaccinationer av barn och subventionerade mediciner till cirka en miljon ukrainare. Ökningen av stöd genom multilaterala organisationen består till stor del av stöd till energisektorn i Ukraina genom Energy Community Secretariat som uppgick till 1300 mnkr 2024.³⁹²

Sida har stärkt det biståndsrelaterade samarbetet inom Team Europe, och därmed skapat förutsättningar för ökat genomslag för svenska biståndspolitiska prioriteringar i EU:s utvecklingssamarbete. Som en del av Team Europe har Sida deltagit i planering och genomförande av drygt 60 samordnade insatser i form av Team Europe Initiatives (TEI), varav fem är EU-delegerat samarbete. Av dessa bidrar 46 stycken till prioriteringar i EU:s investeringsstrategi Global Gateway. Den har till syfte att förbättra kopplingar inom transport,

energi, hälsa, utbildning och digital teknik i EU:s partnerländer med fokus på utvecklingserbjudanden baserade på hållbarhet och rättigheter. Som ett led i att driva svenska näringslivsintressen inom ramen för Global Gateway samarbetar Sida med Business Sweden, Exportkreditnämnden, Svensk Exportkredit och Swedfund.³⁹³ Sida har bidragit med expertkunskap till genomförandet av Regeringskansliets näringslivsseminarium om ”Global Gateway – hur maximera affärsmöjligheterna för utveckling?”, samt i Digital for Development Hub (D4D). Sidas samordnare vid Sveriges EU-representation i Bryssel, har varit central för ökat genomslag för svenska prioriteringar i EU:s utvecklingssamarbete, tillsammans med de 17 sekunderade svenska nationella experterna vid EU-kommissionen.

Sida har fortsatt att stärka institutionellt samarbete genom medlemskap i Practioners Network for European Development Cooperation (PN), inom vilket 24 europeiska utvecklingsaktörer samverkar för synergier och effektivisering i genomförandet inom Team Europe.³⁹⁴ Sida förbereder för att överta ordförandeskapet för detta nätverk under 2025.

Civilsamhället lindrar nöd, utbildar och bevakar demokratin

Civilsamhällesorganisationer (CSO) har varit den näst största partnerkategorin under året (se figur 2.33). De är Sidas partner i nästan alla partnerländer och inom en bredd av verksamheter. Under 2024 betalade Sida ut 10,6 miljarder kronor till civilsamhällesorganisationer, vilket är en minskning jämfört med föregående år. Summan motsvarade 40 procent av Sidas totala utbetalningar.

CSO:er är den största partnerkategorin inom Sidas tematiska områden Humanitärt stöd för att rädda liv och lindra nöd, Främjande av frihet och bekämpande av förtryck samt Kvinnors och flickors frihet och egenmakt. Vidare är partnerkategorin näst störst inom Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning, Synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken, Utökat och effektiviserat klimatbistånd samt Förbättrad hälsa för de allra mest utsatta.

De bilaterala strategier där civilsamhällesaktörer har mottagit mest medel är strategierna för Afghanistan 2022–2024 (362 miljoner kronor), Moçambique 2022–2026 (250 miljoner kronor), Somalia 2018–2022 (239 miljoner kronor) och DR Kongo 2021–2025 (210 miljoner kronor).

CSO:er kan delas upp i tre olika kategorier (se tabell 2.8). Den största delen av stödet har fortsatt gått till internationella organisationer. Många vidareförmedlar medel till civilsamhällsorganisationer i partnerländerna, medan andra driver verksamhet i egen regi. Den näst största andelen av stödet inom partnerkategorin gick via organisationer i givarländerna. I denna kategori ingick huvuddelen av de svenska strategiska partnerorganisationerna (SPO), som i sin tur vidareförmedlat medel till, samarbetat med och stärkt partnerorganisationer i verksamhetsländerna. Den minsta andelen av stödet inom partnerkategorin har betalats ut direkt från Sida till partnerländernas egna organisationer, inom en bredd av tematiska områden.

CSO:er har under 2024 bedrivit verksamhet inom ett stort antal tematiska och geografiska områden. De har fortsatt att granska beslutsfattare, arbetat för att medvetandegöra och

Tabell 2.8: Totalt bidrag till civilsamhällesorganisationer, mnkr			
Civilsamhällesorganisationer	2024	2023	2022
Internationella organisationer	6 135	6 254	5 977
Givarländers organisationer	3 319	3 256	3 426
Samarbetsländers organisationer	1 104	1 179	1 189

Civilsamhällsorganisationer delas upp i internationella organisationer (organisationer som antingen har en global samordnande organisation eller ett omfattande nätverk av lands-/regionkontor samt internationellt diversifierade intäktskällor), givarländers organisationer (svenska organisationer och nationella organisationer i andra givarländer) och samarbetsländernas organisationer (lokala organisationer i våra samarbetsländer). Siffror för tidigare år kan avvika från tidigare års årsredovisningar på grund av att en kvalitetssäkring görs till OECD-DAC:s Creditor Reporting System (CRS) efter att årsredovisningen lämnats in. Detta kan resultera i ändringar av partnerklassifikation.

mobilisera människor, levererat samhällsservice i länder där inte staten kan det, samt varit humanitära aktörer som räddat liv och lindrat nöd.

Sida har under 2024 arbetat med att förbereda en ny modell för stöd till det civila samhället från och med 2025. Sida föreslog i sitt uppdragssvar till Utrikesdepartementet ett alternativt system för detta stöd.³⁹⁵ I regeringens nya strategi för stöd till det civila samhället 2025–2029, beslutad i september 2024 presenterades en ny genomförandemodell för stödet. Avsikten är att öppna för att fler organisationer, både från Sverige och andra höginkomstländer samt från låg- och medelinkomstländer, ska kunna ha avtal direkt med Sida. Valet av dessa organisationer ska ske transparent och i konkurrensutsättning. Sida har därför genomfört en första utlysning under året för att i början av 2025 kunna sätta samman en partnerportfölj i linje med den nya styrningen. Andra förberedelser har omfattat en övergångsfas mellan den föregående modellen och den nya i syfte att säkerställa en sömlös övergång, i enlighet med strategibeslutet. Således ändrades avtalen för nuvarande partnerorganisationer att gälla till och med september 2025, vilket för vissa innebar en förlängning, och för andra en förkortning. Samtliga avtalsändringar genomfördes under november och december 2024. Förberedelserna för den nya modellen av stöd till civilsamhället har inneburit osäkerhet i planering och genomförande av verksamhet för nuvarande partnerorganisationer och i synnerhet för deras samarbetsorganisationer.

Beslutet om den nya strategin för utvecklingssamarbete med det civila samhället 2025–2029 med dess möjlighet till en övergångsfas för den gamla modellen parallellt med att den nya modellen införs, har dock gett bättre förutsättningar för 2024 års avtalspartner och deras partnerorganisationer.

Offentliga förvaltningar skapar förutsättningar för hållbar utveckling och demokrati

Den tredje största partnerkategorin har varit offentliga institutioner (se figur 2.33). Under 2024 betalade Sida ut 1,4 miljarder kronor till offentliga institutioner vilket motsvarade cirka 5 procent av Sidas totala utbetalningar.

Även utbetalningarna till svenska myndigheter har ökat och utgjorde under 2024 omkring 43 procent av Sidas utbetalningar till offentliga institutioner.

Offentliga förvaltningar är den tredje största partnerkategorin inom Sidas tematiska områden Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning, Främjande av frihet och bekämpande av förtryck, Humanitärt stöd för att rädda liv och lindra nöd samt Synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken.

De bilaterala samarbeten där offentliga institutioner mottagit mest medel är i fallande ordning, Tanzania 2020–2024, Rwanda 2020–2024 och Ukraina 2023–2027.

Väl fungerande offentliga förvaltningar är en central del i ett demokratiskt styrelseskick, och skapar förutsättningar för hållbar utveckling och minskad fattigdom. Till exempel kräver den gröna omställningen och hållbara produktionsformer starka institutioner inom området. Därför samarbetar Sida till exempel med Kemikalieinspektionen kring förebyggande kemikaliekontroll. Kemikalieinspektionen genomför även det internationella kapacitetsutvecklingsprogrammet (ITP) Developing Strategies for National Chemicals Management. Genom detta har bland annat Kenya National Cleaner Production Center tagit fram en manual för kemikaliehantering som en del i utbildningsmaterialet för industrier.³⁹⁶

Universitet och högskolor stärker forskning och ny kunskap

Sidas fjärde största partnerkategori har varit universitet och högskolor, andra akademiska institutioner, forskningsinstitut eller tankesmedjor (se figur 2.33). Sida samarbetar med universitet och högskolor internationellt och i Sverige. Under 2024 betalade Sida ut ungefär 1 miljard kronor till partnerkategorin, vilket motsvarade cirka 4 procent av Sidas totala utbetalningar. Denna partnerkategori är fjärde störst inom nästan alla Sidas tematiska områden.

Sidas stöd till forskning ges huvudsakligen inom ramen för den tematiska strategin för Hållbar miljö 2022–2026 och där- efter till strategin för Utvecklingssamarbete inom forskning för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling 2022–2028.

En del av stödet inom strategin Utvecklingssamarbete inom forskning för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling 2022–2028 gick 2024 till universitetssamarbeten i de sex länderna: Bolivia, Etiopien, Kambodja, Moçambique, Rwanda och Tanzania. Ett sonderande arbete för nytt forskningssamarbete i Zambia pågår. Stödet har också gått till regionala och internationella forskningsorganisationer för forskning och forskarutbildningar.

Inom ramen för Sidas strategigenomförandet finns cirka 70 olika samarbeten med universitet, högskolor och tankesmedjor. Myndighetens samarbete kan genomföras med ett enskilt forskningsinstitut eller tankesmedja vars inriktning är i linje med målsättningar för biståndet. Det kan också genomföras med en grupp av forskare, experter och yrkesverksamma som arbetar tillsammans för att tackla utvecklingsutmaningar i ett gemensamt forskningsprogram.

Svenska universitet har med hjälp av Sidas stöd engagerat sig i klimat- och miljöfrågor, biologisk mångfald, livsmedelstrygghet samt informations- och kommunikationsteknik i och för utveckling. De har även engagerat sig i frågor som rör motståndskraft och anpassningsförmåga hos människor och samhällen i förhållande till förändringar av klimat och miljö. Inom ramen för forskningssamarbetet har svenska universitet under 2024 bidragit till forskarutbildning och stöd till doktorander.

Offentlig-privat samverkan och nätverk spelar en viktig roll

Under 2024 betalade Sida ut 460 miljoner kronor till aktörer inom partnerkategorin offentlig-privat samverkan (PPP:er) och nätverk. Detta motsvarar cirka 2 procent av myndighetens totala utbetalningar. Denna partnerkategori är fortsatt en av de minsta i majoriteten av Sidas tematiska områden. För att utöka Sidas samverkan med privat sektor har myndigheten beslutat om en ny delstrategi för att stärka förmågan att samverka med och engagera privata aktörer och mobilisera kapital.³⁹⁷ Sidas nya avdelning för handel, privat sektor och finansiella instrument har påbörjat utveckling av flera nya och fördjupade partnerskap och samarbeten med fler svenska och internationella näringslivsorganisationer och initiativ.

Under året har Sidas samverkan med privat sektor stärkts, bland annat genom en nystart av nätverket Swedish Leadership for Sustainable Development (SLSD). Organisationen Svenskt Näringsliv har tagit över Sidas roll som nationell värd för nätverket, som arbetar för att koppla samman globala utmaningar och lokala behov med den svenska resursbasens innovationskraft och svenska företagslösningar.³⁹⁸

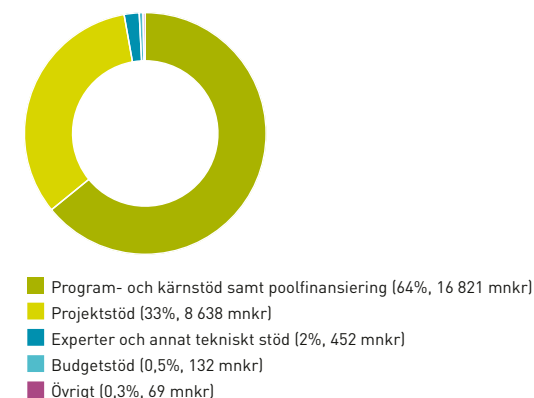
Sidas nya samarbete med Kommerskollegium för ömsesidigt lärande och insatsstöd bedöms kunna ytterligare stärka förutsättningarna för en god samverkan med det svenska näringslivet.³⁹⁹ Likaså bedöms det gemensamma arbetet inom Team Sweden och mellan Business Sweden, Swedfund, Exportkreditnämnden (EKN) och Svensk Exportkredit (SEK) och Sida.

Olika stödformer

Sida främjar utvecklingseffektivitet och verkar för att vara en effektiv, förutsägbar och ansvarstagande givare. Valet av stödform, det vill säga på vilket sätt som avtalen skrivs och hur stödet betalas ut till partner, har betydelse för hur insatserna genomförs och följs upp. Figur 2.35 ger en bild av hur breda respektive riktade stöd Sida ger. Vilken stödform myndigheten använder beror på partners kapacitet, insatsens målgrupp samt verksamhetsområde och risker. De vanligaste stödformerna i Sidas verksamhet var under 2024 i fallande ordning: programstöd, kärnstöd och poolfinansiering (nedan kallat för bredare stöd), projektstöd samt expertstöd och annat tekniskt stöd.

Kärnstöd ger en särskild flexibilitet, då Sidas partner får möjlighet att fördela resurserna inom verksamheten efter de behov som finns. Poolfinansiering är en stödform där givare sammanför sina stöd i en fond administrerad av givarländerna eller mottagarlandet. Programstöd är bredare än projektstöd, men mer öronmärkt än kärnstöd då stödet är begränsat till en viss sektor, tematisk inriktning eller kontext. Stödformen expertstöd och annat tekniskt stöd avser till stora delar de personer Sida sekunderar till andra organisationer.

Figur 2.35: Totalt utbetalade medel fördelat per kategori av stödform, mnkr

Sida har även i år strävat efter att ha bredare stöd då denna typ av stöd främjar större ägarskap, högre grad av flexibilitet hos partner och därmed också effektiviteten i biståndet. Breda stöd är särskilt viktiga i länder drabbade av politiska kriser och konflikter. I dessa sammanhang krävs flexibilitet för att göra anpassningar till rådande omständigheter.

Finansieringsformer

Behovet av nya idéer och lösningar för att bidra till en globalt hållbar utveckling är fortsatt stort. Under året har Sida på olika sätt fortsatt att arbeta för att utveckla och stärka innovativa finansieringsformer samtidigt som Sida använder redan etablerade metoder för att mobilisera förändringskraften hos den privata sektorn. Myndigheten har fokuserat på finansieringsformer som engagerar privata aktörer och mobiliserar kapital för hållbara investeringar. Detta gör myndigheten genom att dela risker med näringslivet, bland annat genom garantier, utlysningförfaranden, utlysningfonder och offentlig-privat samverkan, så kallat Public Private Development Partnership (PPDP).

Garantier främjar investeringar för utveckling

Genom garantier kan Sida katalytiskt främja investeringar i miljöer, branscher eller produkter som uppfattas som riskfyllda eller osäkra. Sida bidrar till att finansinstitut och investerare i större skala ser nya affärsmöjligheter i utvecklingsmarknader. Sidas beviljade ram för garantierna uppgick år 2024 till 26 miljarder kronor. I den verksamhet som ryms inom ramen ingår även äldre insatser, så kallade utvecklingslån, om 113 miljoner kronor. Dessa kommer successivt att trappas ned och avslutas.

Vid årets slut hade Sida 48 aktiva garantiinsatser och ett åtagande inom garantiramen på motsvarande 19 miljarder kronor. Det kan jämföras med 52 garantiinsatser och 15,7 miljarder kronor i garantiåtagande vid utgången av 2023.

Sidas fortsätter att vidareutveckla garantiinstrumentet inom ramen för sitt mandat. Under året har arbetet med att ta fram en förbättrad avtalsmall för låneportföljgarantier fortgått där en rättsutredning initierats och genomförts, med syfte att förbättra och förenkla garantierbjudandet. Sida reviderar avtalsmallen i enlighet med utredningen. Ett metodarbete har påbörjats för att ytterligare stärka antikorrupsionsarbete i garantier. Årets arbete med nya balansräkningsgarantier fortsätter utveckla ett innovativt sätt att använda garantiinstrumentet för att mobilisera ytterligare resurser.

En rad åtgärder har vidare gjorts för att ytterligare stärka Sidas förmåga att handlägga garantier. Inom ramen för Sidas omorganisation har en ny avdelning som samlar stöd för handel, privatsektor och finansiella instrument skapats, och genom att samla kompetens skapas förutsättningar att ge ett bättre stöd även för handläggningen av garantier. Garantijuristerna har flyttats till den juridiska enheten på Sida och fortsätter att utföra sin roll i garantiprocessen. Närheten till övriga jurister bedöms ge synergier i arbetet och därmed öka effektiviteten överlag. Vidare har personalresurserna på garantienheterna stärkts under året genom nyrekryteringar och interna omplaceringar.

Inom området systemstöd har samarbetet med statistiker på Sida förstärkts med särskilt fokus på hantering och

presentation av garantidata. Myndigheten har publicerat en ny så kallad dashboard för statistik. En samlad analys av verksamhetens garantispecifika behov av IT-stöd har också tagits fram, ämnad att utgöra underlag för systemutveckling framåt.

Under året har Sida arbetat vidare med en utlysning för garantier inom biologisk mångfald och klimatanpassning. Syftet är att öka antalet garantier inom dessa prioriterade områden. Efter tre genomförda utlysningar inom garanti-verksamheten har Sida under 2024 tagit fram en riktlinje för garantiutlysningar i syfte att effektivisera dessa processer. Utlysningarna fokuserade på biologisk mångfald, förnybar energi och klimatanpassning, och där den senare utlysningen gjordes i samarbete med amerikanska USAID och danska IFU.

Sidas garantinätverk möjliggör internt kunskapsutbyte och lärande mellan avdelningar och utlandsmyndigheter, samt främjar ett enhetligt användande av garantiinstrumentet på Sida.

Sida fortsätter att bistå med expertis i internationell samverkan och till andra givare kring garantier som ett sätt att bidra till ökad samlad internationell mobilisering av ytterligare resurser. Sida har bland annat fortsatt samarbetet med Norge (Norad), Danmark (IFU) och Frankrike (Proparco/AFD).

Utlisningsfonder stimulerar innovation och nya resurser

Genom utlisningsfonder kan entreprenörer och innovatörer inom vinstdrivande och icke-vinstdrivande organisationer söka pengar för att utveckla innovativa produkter, tjänster och affärsmodeller som bidrar till hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning. Målet är att verksamheterna skalas upp och bidrar till att lösa utvecklingsproblem som inte hanteras av vanliga marknadskrafter eller fångas upp av det traditionella biståndet. Många utlisningsfonder erbjuder även innovatörerna stöd och rådgivning, förmedlar kontakt till investerare och arbetar med policypåverkan. Nära samverkan och dialog med offentliga aktörer är ofta en förutsättning för att skala upp och sprida sociala innovationer. Under året har Sida hanterat 26 utlisningsfonder vilket är några fler än föregående år. Totalt uppgick stödet till drygt 310 miljoner kronor.⁴⁰⁰

Fonderna är ofta multilaterala och genomförs i samarbete med andra givare men i vissa fall är Sida ensam finansiär. Fonderna har bred geografisk spridning och stöds av tematiska, regionala och bilaterala strategier. Fokus och inriktning på fonderna varierar. Vissa har ett brett tematiskt fokus på innovation, andra söker lösningar på specifika utvecklingsproblem eller fokuserar särskilt på digitala lösningar.

Utlisningsfonder mobiliserar privat kapital genom att innovatörerna bidrar med egna resurser och genom att attrahera privata investeringar. De aktiva utlisningsfonderna förväntas mobilisera totalt omkring 5 miljarder kronor, beräknat utifrån Sidas proportionerliga andel mobiliserat kapital i förhållande till stödet till fonderna. Även offentliga resurser mobiliseras. Ett exempel är utbildningspaketet inom jämställdhet som utvecklats av en av Global Innovation Funds (GIF) innovatörer som finansierats av Sida. Utbildningen har integrerats i läroplanen i en av Indiens delstater och förväntas nå ut till fyra miljoner ungdomar.⁴⁰¹

Jämställdhet har fått genomslag i flera av fonderna. Inkluderande och jämställd uppkoppling har varit ett av målen för GSMA, en branschorganisation för mobiltelefonisektorn. GSMA samlar ett tusental mobiloperatörer och andra företag. Dess enhet Mobile for Development (M4D) arbetar för att minska ojämlikhet genom innovation av digitala teknologier.⁴⁰² Fonden Innovations Against Poverty (IAP) har stöttat entreprenörer med rådgivning kring jämställdhetsintegrering. Detta har resulterat i mer jämställda policyer inom företagens direkta verksamhet och gett kvinnor ökade sysselsättningsmöjligheter, till exempel genom att inkluderas i innovatörernas distributionsmodeller.⁴⁰³

Klimatinnovationer har under de senaste åren hamnat alltmer i fokus. En ny fond med denna inriktning är under samskapande mellan Sida och andra aktörer i Norden där tanken är att nordiska företag ska ges möjlighet att medverka och söka stöd. GIF har bildat en särskild fond för klimatanpassning samt stärkt sin kompetens, och ökat antalet investeringar, inom området.⁴⁰⁴

GSMA har en fond för att stärka motståndskraft och anpassningsförmåga inför klimatförändringar hos människor som lever i fattigdom. Sedan 2021 har denna fond gett stöd till 24 innovatörer inom områden som klimatsmart jordbruk, transparens i leverantörskedjor och AI. Innovationerna beräknas ha nått drygt 21 miljoner människor.⁴⁰⁵

Sedan starten 2020 har Sida bidragit till att fonden Water & Energy for Food (WE4F) gett stöd till 172 innovatörer. Detta har bland annat resulterat i att över fem miljoner småskaliga bönder nåtts av innovationer som producerar mer mat med lägre vatten- och energianvändning. Fonden har mobiliserat kapital på motsvarande över två miljarder kronor.⁴⁰⁶

Privat-offentlig samverkan som finansieringsform

Public Private Development Partnership (PPDP) är ett av Sidas verktyg för samverkan och partnerskap med näringslivet. Metoden kombinerar offentliga aktörers förmåga att adressera samhällsutmaningar på systemnivå med näringslivets resurser, kunskap och innovation – för att nå resultat som parterna inte hade kunnat uppnå utan varandra.

I samarbete med FN:s organisation för industriell utveckling, Unido, har Sida under de senaste elva åren bidragit till PPDP-projekt som genomförts i partnerskap med företag inom olika branscher.⁴⁰⁷ Partnerskapet har bidragit med att förse marknaden med efterfrågad kvalificerad arbetskraft.^{408, 409}

Sida har 2024 beslutat om ett tilläggsavtal, för att möjliggöra en PPDP med Volvo Group inom ramen för det befintliga Reconomy-programmet på västra Balkan.⁴¹⁰ Partnerskapet möjliggör hållbara och miljövänliga lösningar inom fordonsindustrin med betoning på de yrkesfärdigheter som krävs för att hantera den gröna tekniken i dagens lastbilar, samt att få in unga kvinnor och ungdomar på arbetsmarknaden och i transportsektorn.

EU-delegeringar

Arbetet med EU-delegerat utvecklingssamarbete har under året fortsatt vara en del av Sidas strategigenomförande. EU-delegerat samarbete bedöms bidra till ökad effektivitet och stärkt måloppfyllelse i Sidas verksamhet. Varje EU-delegering innebär att Sida får medel från EU som sedan vidareförmédlas till samarbetspartner. Det innebär att EU-delegeringarna gör det möjligt att komplettera andra insatser som Sida finansierar och i många fall även förstärka dem, vilket syftar till att få större genomslag för Sveriges prioriteringar för utvecklingssamarbetet. Under året har beredning av fem nya EU-delegerade insatser genomförts, vilka i likhet med de flesta av dessa insatser genomförs med samfinansiering från Sida och EU, men även med samfinansiering från andra EU-medlemsstater. Vissa av dessa insatser har varit i form av TEL:er.

Sedan Sida började arbeta med EU-delegerat utvecklingssamarbete år 2015 har myndigheten avtalat om att ta emot cirka 1,9 miljarder kronor från EU för vidareförmédling till svenska samarbetspartner. Under år 2024 uppgick detta till cirka 425 miljoner kronor. Sidas geografiska spridning av insatser med EU-delegerat utvecklingssamarbete har under året varit partnerländer i Europa, Latinamerika, Afrika och Asien.

Återrapporteringskrav: Bidrag till civilsamhällesorganisationer

Sida ska redovisa totala bidrag till civilsamhällesorganisationer uppdelat per anslagspost inom utvecklingssamarbetet. Därtill ska myndigheten säkerställa att civilsamhällesorganisationer som får svenskt stöd redovisar hur mycket resurser som läggs på verksamhet i partnerländerna respektive administrativa kostnader i Sverige samt redogöra för hur Sida och svenska civilsamhällesorganisationer arbetar med lokala civilsamhällesorganisationers kapacitetsutveckling och möjligheter till egen-finansiering.

Under 2024 uppgick Sidas finansiering till partnerkategorin civilsamhällesorganisationer (CSO) till 10,6 miljarder kronor. I fallande ordning förmedlades störst andel genom anslagsposterna, Humanitära insatser (24 procent), Afrika (22 procent) och Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället (16 procent). (Se figur 2.36) Som andel av Sidas totala bistånd utgör bidrag till CSO:er 40 procent. (Se tabell 2.6)

Civilsamhällesorganisationers redovisning av kostnader

Civilsamhällesorganisationer, likt samtliga av Sidas samarbetspartner, redovisar och motiverar budget både i ansökan och löpande genom årliga finansiella planer och rapporter. CSO:er presenterar budgeten i ett format och på en detaljnivå som möjliggör en analys av kostnadernas rimlighet på årsbasis i förhållande till de resultat som förväntas uppnås. Sida gör en bedömning av samtliga kostnader för att säkerställa att budgeterade aktiviteter är relevanta och att kostnader är rimliga. Bedömningen görs särskilt med fokus på personella resurser och administrativa kostnader. I den årliga rapporteringen till Sida inkommer Sidas avtalsparter med finansiell rapport som revideras av extern revisor i enlighet med den avtalade uppdragsbeskrivningen.

Med hänsyn tagen till förutsättningarna i kontext, organisation och verksamhet ska en så hög andel som möjligt av

Sidas finansiella stöd finansiera och stödja civilsamhället i låg- och medelinkomstländer.

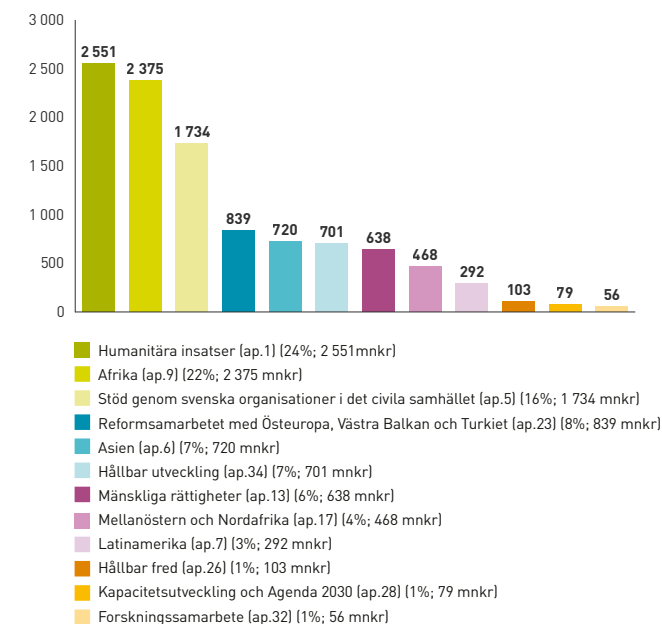
Sidas avtalsparter som får stöd via de två CSO-strategierna (2016–2023 och 2024) ska, förutom budgeten på övergripande nivå, även presentera en budget per program och fördelning på avtalspartens samarbetspartners. I Sidas analys ingår att granska hur mycket medel som utbetalas till de olika avtalsparterna. För att möjliggöra detta rekommenderar Sida avtalsparter att redovisa budgeten utifrån två specifika nyckeltal som Sida har utvecklat.⁴¹¹ Dessa synliggör hur stor andel av den totala budgeten som avtalsparten betalar ut till lokal partner (nyckeltal 1) respektive hur stor andel av den totala budgeten som inte betalas ut till lokal partner men som direkt stödjer dem genom till exempel kapacitetstärkande av och rådgivning till lokal partner (nyckeltal 2). Dessa kostnader uppstår ofta i partnerländerna. Medel som betalas ut till svensk partner och/eller internationell partner som inte vidareförmedlas ska redovisas separat. Redovisningen följer OECD-DAC:s definition där en internationell partner som är etablerad i ett land där verksamhet bedrivs inte ses som lokal partner, de ingår därmed inte i nyckeltal 1.

Kapacitetsutveckling och finansiering

De svenska civilsamhällesorganisationerna som har fått stöd inom de två CSO-strategierna (2016–2023 och 2024) har bidragit till strategiernas stödområde "Stärkt kapacitet hos civilsamhällesaktörer i utvecklingsländer".

Sammantaget bedömer Sida att de svenska CSO:erna har verkat för att stärka lokala aktörers kapacitet baserat på de behov och önskemål som de lokala aktörerna har uttryckt. Sidas samarbete med svenska CSO:er har nått ett stort antal organisationer och det finns en variation i hur kapacitetsutvecklingen har genomförts. Ett vanligt sätt att inleda ett partnerskap är med en bedömning av organisationens kapacitet, både i syfte att identifiera behov av kapacitetsutveckling, och för att ha måtvärden att stämma av mot senare i samarbetet.

Figur 2.36: Utfall till icke-statliga organisationer och civilsamhället per anslagspost, mnkr

Baserat på bedömningen gör Sida insatser för att stärka kapaciteten hos organisationen. Detta kan vara inom organisationens interna system för styrning och kontroll, anti-korruption, insamling eller system för planering och resultatuppföljning. Det är områden som många organisationer upplever som svåra. Andra områden där kapacitetsutveckling ibland efterfrågas är inom sakfrågor som organisationen arbetar med, exempelvis sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), klimat och biologisk mångfald, kooperativa metoder samt marknadsföring. Frågor som jämställdhet och hbtqi är känsliga i många av Sveriges partnerländer och kontexter och de långsiktiga partnerskap som Sidas partner har med lokala civilsamhällesaktörer lämpar sig väl för dessa frågor.

Många trosbaserade organisationer i Sverige och låg- och medelinkomstländer har samarbeten baserade på en religiös gemenskap som ger en grund för förtroende och tillit, vilket i sin tur möjliggör samarbeten och partnerskap om hbtqi, SRHR och liknande.

En organisations kapacitet kan stärkas och utvecklas på olika sätt. I vissa fall styr den lokala organisationen helt över kapacitetsutvecklingen själv; det stärker det lokala ägarskapet och ger en god förutsättning för en långsiktig och hållbar kapacitetsutveckling. För mindre organisationer förekommer det att en svensk CSO samordnar kapacitetsutvecklingen till en grupp av partnerorganisationer. Detta ger möjligheter till erfarenhetsutbyte och delat lärande.

Det förekommer också att kapacitetsutveckling är styrd av givarens krav eller önskemål. Om Sida eller den svenska CSO:n har identifierat en svaghet inom exempelvis organisationens antikorrupsionsarbete, granskas detta av en extern part. Den granskade organisationen tar därefter fram ett management respons och en handlingsplan baserat på iakttagelserna i granskningen för att genomföra de förbättringsåtgärder som krävs. Detta tillvägagångssätt upplever lokala civilsamhällesaktörer ofta som utmanande, men samtidigt värdefullt. När en CSO har robusta system för intern styrning och kontroll ger det dessutom ett skydd mot vissa inskränkningar i utrymmet för civilsamhället.

Många CSO:er uppskattar möjligheten till stöd för kapacitetsutveckling som den här typen av bidrag från Sida medför, då det är vanligt att givare endast finansierar projektstöd och bara i begränsad omfattning ger stöd till en organisations kärnfunktioner.

Det är ofta svårt att mäta faktiska resultat av kapacitetsutveckling. Det beror på att det finns många faktorer som påverkar en organisations kapacitet. Till exempel kan andra givares kapacitetsutvecklingsaktiviteter påverka organisationens kapacitet liksom omvärldsförändringar och samhällsutveckling. Det förekommer att personer som har deltagit i kapacitetsutvecklingen får möjlighet till ett bättre jobb utanför organisationen och kapaciteten kan då förefalla opåverkad, trots utförda insatser.

För alla parter är det angeläget att veta vilka metoder som kommer ge resultat och därför krävs det att kapacitetsutvecklingen analyseras utifrån vilka resultat den levererar, även om resultaten är svåra att mäta. Sida bedömer att det finns ett utvecklingsarbete att göra inom detta område och att det är något som efterfrågas av många aktörer. Flera svenska CSO:er tillämpar en metod, så kallad outcome mapping, för resultatuppföljning som är framtagen utifrån dessa aspekter. Denna modell ger bättre möjligheter att följa utveckling som inte är linjär och förutsägbar, vilket är aspekter som förknippas med kapacitetsutveckling.

Egenfinansiering, eller en organisations möjligheter till finansiering från olika källor, och att undvika att bli beroende av en givare, eftersträvas och är ett prioriterat arbetsområde för de flesta civilsamhällesaktörer. För en organisation i ett låg- eller medelinkomstland är alternativen för finansiering relativt begränsade. I länder med en växande medelklass, och ett växande näringsliv skulle det kunna finnas förutsättningar att arbeta med insamling, och det kan vara ett område för Sida att undersöka framöver. I synnerhet i låginkomstländer är dock möjligheterna till insamling från privata givare begränsade. Många organisationer vänder sig istället utanför landet, till statliga givare i höginkomstländer, till andra organisationer eller privata stiftelser.

Det är fortfarande betydligt vanligare att statliga givare har avtal om stöd med organisationer i sina respektive hemländer än att man ger bidrag direkt till organisationer i låg- och medelinkomstländer.⁴¹² En organisation i ett låg- eller medelinkomstland har alltså vanligen stöd via en CSO i ett höginkomstland, och inte direkt stöd från en statlig givare. Den nya CSO-strategin 2025–2029 kommer däremot ge fler direkta avtal mellan Sida och organisationer baserade i låg- och medelinkomstländer. Samarbetena mellan givarländernas och mottagarländernas organisationer består av mer än bara finansiering. De delar erfarenheten och rollen som civilsamhällesaktör vilket ger en samhörighet som kan bidra till ett starkt partnerskap. Organisationerna driver också frågor tillsammans, exempelvis rörande miljö eller barns rättigheter

på lokal, regional eller global nivå. I många fall ingår stöd till kapacitetsutveckling i samarbetet, inte sällan gäller denna kapacitetsutveckling stöd till utvecklade metoder för insamling från statliga givare eller organisationer. En organisation i ett låg- eller medelinkomstland kan ha finansiering med ett flertal olika givare, och det krävs betydande resurser att hantera dessa samarbeten med dess skiftande krav. Detta är en välkänd problematik som har lett fram till de internationella överenskommelserna om bistånds- och utvecklingseffektivitet, exempelvis "DAC Recommendation on Enabling Civil Society in Development Co-operation and Humanitarian Assistance".⁴¹³

Slutsats och bedömning

Sida och de svenska CSO:erna har under året verkat för att stärka lokala aktörers kapacitet baserat på de behov och önskemål som de lokala aktörerna har uttryckt. Det är utmanande att mäta resultat av kapacitetsutveckling. Detta beror på att det finns ett flertal faktorer som påverkar en organisations kapacitet. Sida bedömer att det finns potential att utveckla resultatuppföljningen inom området ytterligare. Det är också något som efterfrågas av många aktörer, både av CSO:er och givare.

Egenfinansiering, eller en organisations finansiering från olika källor, och att på så sätt undvika att bli beroende av en givare, är ett prioriterat arbetsområde för de flesta civilsamhällesaktörer. För en organisation i ett låg- eller medelinkomstland är dock alternativen för finansiering relativt begränsade.

Regeringens nya CSO-strategi 2025–2029 kommer att innebära fler avtal direkt mellan Sida och organisationer i Sveriges partnerländer.

Sida mobiliserar engagemang och stärker kapacitet

Sida arbetar med att mobilisera engagemang för utveckling och stärka samarbetspartners kapacitet. Myndigheten har under året fortsatt att stärka samverkan med andra aktörer så som näringslivet, globala partnerskap och svenska myndigheter. Sida utforskar innovativa samverkansformer i syfte att bidra till Bistånd för en ny era och Strategi för Sveriges utrikeshandel, investeringar och globala konkurrenskraft. Sida bygger även kapacitet genom myndighetens resursbasprogram och genom kurser och nätverkstillfällen för aktörer inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd.

Samverkan och partnerskap med näringslivet

Regeringens reformagenda för biståndet, *Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt*, betonar att utvecklingssamarbetet ska bidra till mobilisering av andra aktörers, inklusive den privata sektorns, engagemang och investeringar för hållbar utveckling. Sida samverkar med näringslivet som marknadsaktör, dialogpartner och finansiär för att stärka hållbar utveckling som leder till minskad fattigdom. Sida engagerar privata aktörer som med sitt egna kapital, sin kunskap och innovationsförmåga skapar affärsmöjligheter och samtidigt löser utvecklingsutmaningar för en mer hållbar global utveckling. För att nå en större bredd av näringslivet jobbar Sida i en rad partnerskap, nätverk och projekt. Sida arbetar med näringslivsorganisationer både i Sverige och i partnerländer, men också på regional och global nivå. Sidas arbete genom nätverk inkluderar också att skapa förutsättningar för mer hållbara investeringar med ett särskilt fokus på utvecklingsländer och tillväxtmarknader. Genom partnerskap och nätverk arbetar Sida katalytiskt – med hjälp av begränsade bidrag från Sida attraheras substantiellt större kapital från andra marknadsaktörer.

Under 2024 har partnerskapet med svenska investerare, Swedish Investors for Sustainable Development (SISD), som Sida har samordnat sedan 2016, tagit ny form och steg har

tagits för att öppna upp medlemskap för en bredare krets investerare än tidigare.

Sidas arbete för ökad samverkan med näringslivet omfattar en särskild satsning på att utveckla och expandera samarbetet inom Team Sweden. Samarbetet vägleds på strategisk nivå av en ledningsgrupp som etablerats gemensamt av Business Sweden, Sida, Swedfund, Svensk exportkredit (SEK) och Exportkreditnämnden (EKN).⁴¹⁴ Samarbetet omfattar fem pilotprojekt som utvecklas i Colombia (gruvnäring), Moçambique (energi), Filippinerna och Östafrika (järnvägstransport) samt i Västafrika (busstransport). Sida och Business Sweden har också inlett en institutionell samverkan under senhösten för att kunna leverera fler och bättre behovsanpassade produkter och tjänster som ska underlätta för företag och entreprenörer att genomföra hållbara affärer och investeringar i utvecklingsländer, samtidigt som hållbara utvecklingsresultat ska uppnås. Inom Team Sweden arbetet har även Sidas stöd till Sustainability Impact Accelerator (SIA), som hanteras av Näringslivets Internationella Råd (NIR),⁴¹⁵ under året utökats till 42 miljoner kronor (jämfört med cirka 6 miljoner kronor under 2023) med syfte att stärka kapaciteten i mottagarländer parallellt med framväxt av ett mer gynnsamt affärs- och investeringsklimat som möter ökade krav på transparens och hållbarhet i leverantörskedjor.⁴¹⁶

Samverkan med svenska myndigheter

Under 2024 har Sida fortsatt arbetet med att mobilisera ett brett engagemang hos svenska myndigheter, i syfte att stärka kapaciteten hos offentliga aktörer och institutioner i partnerländerna. Genom deras unika kompetens och kollegiala ansats, är myndigheterna efterfrågade partner i utvecklingssamarbete och spelar en viktig roll i genomförandet av Agenda 2030. Sida fortsätter därför att främja samarbeten mellan svenska myndigheter och deras internationella motparter.

Sida har under året ingått sex nya samverkansöverenskommelser med svenska myndigheter inom reformagendans prioriterade områden såsom handel, migration och hälsa.

Sida och samverkansmyndigheten åtagit sig att samverka kring särskilda kompetensområden. Detta både stärker genomförandet av utvecklingssamarbete och bidrar till stärkt samverkan och kunskaps- och erfarenhetsutbyten inom områden av särskild relevans för utvecklingssamarbete.

Under 2024 betalade Sida ut 593 miljoner kronor till 26 myndigheter, för att genomföra insatser i partnerländer, vilket är en ökning från 2023. Därutöver kan myndighetssamarbete också genomföras av universitet och högskolor. Flest insatser genomförs av Naturvårdsverket, Skatteverket och Statistiska centralbyrån (SCB).

EU-finansierat myndighetssamarbete

Sida är Sveriges nationella kontaktpunkt (NCP) för de EU-finansierade instrumenten Twinning och Technical Assistance Information Exchange (TAIEX). Syftet med dessa program är att bygga ömsesidiga partnerskap mellan offentliga institutioner i EU:s medlems- och partnerländer. Tidperioden varierar mellan kortare studiebesök och seminarier och projekt upp till två år. Båda instrumenten kan involvera experter, myndigheter och departement i Sverige och i partnerländerna. Sida erbjuder full täckning för verksamhetskostnader som komplement till EU:s finansiering för att öka Sveriges deltagande och stärka institutioner i partnerländerna. Totalt betalade Sida 1,8 miljoner kronor till svenska myndigheter för förberedelser och genomförande av EU Twinning under 2024.

Under 2024 har Sida gett fortsatt stöd till Skatteverket för deras samarbete med Expertise France för att bygga kapacitet inom skatteförvaltning i Algeriet.⁴¹⁷ Sida har även fortsatt att ge stöd till Läkemedelsverkets arbete i Rwanda⁴¹⁸ och till Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) och Svenska institutet för standarder (SIS) för deras samarbete i Namibia.⁴¹⁹ Kemikalieinspektionen beviljades stöd för deras arbete med föroreningar, kemikalier och avfallshantering i Moldavien.⁴²⁰ Arbetsförmedlingen beviljades stöd för sonderingsmission och projektförslag gällande arbetsvillkor i Serbien.⁴²¹

Sida har under året förlängt ramavtalet för externt kapacitetsstöd inom ramen för Twinning och TAIEX för att även fortsättningsvis kunna förbättra förutsättningarna för svenska myndigheter att aktivt delta i de EU-finansierade instrumenten.⁴²² Myndigheter kan därmed fortsättningsvis ges stöd i deras uttolkning av EU:s regelverk och manual samt i framtagandet av projektförslag liksom i ansökningar till Sida. Avtalet möjliggör även stöd till Sida i arbetet som nationell kontaktpunkt.

De externa konsulterna har i sin rapportering tydliggjort vikten av erfarenhetsutbyte och lärande mellan svenska myndigheter. En lärdom är samtidigt det krävs en balansgång mellan effektiva projekt som levererar önskat resultat och samtidigt främjar lärande och utveckling.⁴²³ Med anledning av det anordnar Sida regelbundet olika typer av seminarier för svenska myndigheter om Twinning och TAIEX. I maj 2024 hölls ett rundabordssamtal med Arbetsförmedlingen, Kemikalieinspektionen, Migrationsverket, Skatteverket, SCB, Domstolsverket och Sveriges riksbank.⁴²⁴ Det hölls olika sessioner med fokus på erfarenhetsutbyte och möjlighet gavs att diskutera ansökningar, hur TAIEX kan nyttjas som en inkörsport till Twinning samt hur myndigheter kan arbeta för att prioritera instrumenten.

Resursbasprogram

Sekunderingsprogrammets syfte är att ge stöd till partner, bidra till fattigdomsbekämpning, stärka den svenska kompetensen, öka genomslaget för svenska utrikespolitiska prioriteringar samt öka andelen svenskar inom EU och multilaterala organisationer. Programmen riktar sig till externa juniora kandidater liksom seniora tillsvidareanställda på Sida, Utrikesdepartementet, Regeringskansliet och vissa andra expertmyndigheter. Målet är att stegvis bygga upp en svensk resursbas med kontinuerlig tillsättning av tjänster på olika nivåer. För att säkerställa strategiska tjänster samarbetar Sida med Utrikesdepartementet och Folke Bernadotte-akademin.

De juniora programmen har som målsättning att deltagaren ska stanna kvar i EU respektive FN efter fullgjord tjänstgöring.

Resultatet varierar mellan 20 och 53 procent vad gäller fortsatt anställning för deltagare som Junior Professional Officer (JPO) respektive Special Assistant to the Resident Coordinator (SARC) hos FN-sekretariatet,⁴²⁵ samt JPO-deltagare hos Världsbanken,⁴²⁶ Unicef⁴²⁷ och UNDP.⁴²⁸ För deltagare i Specialist for Development Programme (SDP) är andelen 12 procent. Satsningen på programmet UN Youth Volunteers (UNYV) har resulterat i att 64 procent av 2024 års rekryterade JPO:er är tidigare deltagare i svenska UNYV-programmet.

Under 2024 har sex personer i programmet för multilaterala seniora sekunderingar återvänt och en person har fått fortsatt anställning, samtidigt har sex personer i motsvarande program för sekunderade nationella experter återvänt efter fullgjord tjänstgöring och fört hem sin expertis. Sida har fortsatt utveckla metoder, kunskapshantering, hemkomstsamtal och hemkomstseminarium, för att tillvarata expertis och kunskap om hur Sida bättre kan samarbeta med och påverka partner, framför allt FN-organ och Världsbanken.

I utresekursen och JPO:s halvtidsutbildning (mid-term training) läggs vikt vid reformagendans prioriteringar, i syfte att stärka deltagarnas förmåga att driva svenska prioriteringar i arbetet för FN. Genom närmare samarbete med Finland i JPO:s mid-term training har det nordiska samarbetet stärkts liksom genom det årliga nätverksmötet som inkluderar de nordiska länderna och Schweiz och som har bidragit till utökad kunskap, erfarenhetsutveckling, möjlighet till ömsesidigt lärande och samordnat påverkansarbete gentemot multilaterala partner.

Under året har Sida tecknat en överenskommelse med Migrationsverket⁴²⁹ för att möjliggöra seniora sekunderingar inom området migration.

Under året har två nya samarbetsavtal ingåtts med två av Sidas största samarbetspartners UNDP^{430,431} respektive UNDESA,⁴³² med syfte att effektivisera upplägg för programmen JPO, SARC och SDP. Utöver sekunderingsprogrammen, bidrar Sida även till att 200 studenter vid svenska lärosäten under 2024–2025 kan genomföra fältstudier, så kallade Minor

Field Studies (MFS), i länder där det finns svenskt utvecklingssamarbete.⁴³³ Syftet är att ge studenterna insyn i, och förståelse för, det svenska utvecklingssamarbetet samt att studentuppsatserna ska bidra till kunskap om problem och möjligheter för utveckling i respektive värdland.

Kapacitetsutveckling och utbildning

Sida har genom utbildningscentret Sida Partnership Forum (SPF) i Härnösand bidragit till partnerorganisationers förmåga att genomföra ett effektivt utvecklingssamarbete. Under året har kursutbudet bland annat bestått av baskurs för myndigheter, FN-utresekurs, samt kurser inom resultatstyrning och förändringsledning.

I ljuset av digitaliseringens möjligheter har SPF utvecklat Sidas stöd inom resultatstyrning till partnerorganisationer. En ny utbildning kombinerar fördelarna med digitala moduler med lärande på plats i Härnösand med syfte att stärka förmågan att planera, implementera, utvärdera och följa upp program och projekt på ett flexibelt sätt med fokus på resultat. Erfarenheterna från detta arbetssätt kommer att kunna appliceras på fler utbildningar för en mer effektiv utbildningsproduktion som möter partners behov av kapacitetsstärkning.

Under året genomfördes totalt 15 utbildningar och erfarenhetsutbyten vid utbildningscentret i Härnösand, varav sju digitala och åtta fysiska kurser. Totalt deltog 608 deltagare där huvuddelen kom från myndigheter och det civila samhället.

Sida för dialog

Sida har under året verkat för ett effektivt bistånd genom dialog. Genom dialogen verkar myndigheten för att fler aktörer ska arbeta tillsammans för att stärka mänskliga rättigheterna och humanitära principerna samt bidra till Globala målen. Sida har i ökad utsträckning använt strategisk kommunikation i planering av dialogen.

Sida för dialog med partner för att få genomslag för svenska prioriteringar i utvecklingssamarbetet som genomförs av Sidas partner. Sida bidrar med erfarenhet och kunskap från utlandsmyndigheter.

Under 2024 har Sida fört dialog om bland annat jämställdhet, demokrati och mänskliga rättigheter. Sida har på uppdrag av Utrikesdepartementet bidragit med expertstöd under bidragsförhandlingarna för Världsbankens nästa period för utvecklingsfinansiering (IDA21). Tillsammans ledde de en givargemensam process och tog fram ett diskussionspapper som 20 länder skrev under för att få in sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i förhandlingarna om IDA21.⁴³⁴ Detta bidrog till att SRHR nu är en indikator i Världsbanksgruppens resultatramverk för jämställdhet.⁴³⁵

En extern utvärdering av Sidas arbete med dialog som ett verktyg för att stärka effekten av Sida biståndssamarbete publicerades 2024 av Sidas centrala utvärderingsenhet.⁴³⁶ Ett exempel på framgångsrik dialog som tas upp i utvärderingen är Sidas stöd till flera olika samarbetspartner i Guatemala. Stödet har bland annat bidragit till att regeringen och privata kreditgivare underlättar krediter till kvinnor på landsbygden som tidigare saknat tillgång till företagslån.⁴³⁷ Ett liknande exempel på framgångsrik dialog är från Bangladesh där Sidas samarbetspartner bidragit till att underlätta för kvinnor att registrera företag och att öka tillgången till finansiella tjänster och kapital på lokal nivå för kvinnor som är entreprenörer.⁴³⁸

Stärkt dialog genom nya verktyg och e-kurser

Sida använder strategisk kommunikation som ett stöd och planeringsverktyg för att driva en effektiv dialog och uppnå målet att minska fattigdom och förtryck. Sedan september 2024 erbjuds medarbetare utbildning i strategisk kommunikation för att stärka resultatfokuserad dialog som ett verktyg för att bidra till myndighetens utvecklingsmål i strategier och insatser.

Dialog i många forum

Sida har under 2024 fortsatt att vidareutveckla och stärka dialogen gentemot de multilaterala organisationerna, framför allt FN, Världsbanken, OECD och EU. Inte minst har Sida bidragit till det globala arbetet med att utveckla och förbättra förståelsen för fattigdomens olika dimensioner. I dialogen med multilaterala organisationer utgår Sida från de sju tematiska prioriteringarna i regeringens reformagenda.

Sida bidrar till OCED-DAC:s jämställdhetsarbete genom deltagande i givarkoordinering och har som expertmyndighet bistått Utrikesdepartementet med underlag inför dialog när så efterfrågats.

Sidas globala stöd till multilaterala organisationer ger Sida möjlighet att föra fram strategiska budskap för att utveckla multilaterala organisationers verksamhet på landnivå i linje med Sveriges prioriteringar för det internationella utvecklingssamarbetet. Fler exempel om hur Sida bedriver dialog på landnivå och inom tematiska områden finns i den tematiska resultatredovisningen.

Sida bistår med kunskap, information och statistik

Som expertmyndighet bistår Sida andra aktörer med kunskap, information och statistik. Myndigheten ger bland annat stöd till Utrikesdepartementet och regeringen i utformning av biståndet. Sida bistår även andra intressenter, aktörer och allmänheten med kunskap, information och statistiskt och Sveriges samlade bistånd.

Stöd till andra aktörer

Under 2024 har Sida besvarat 44 regeringsuppdrag givna i regleringsbrev eller som enskilda regeringsuppdrag, vilket är en ökning jämfört med 2023. Regeringsuppdragen under 2024 täcker hela Sidas verksamhet, såväl tematiska områden som metodutveckling.

Vidare har Sida under året hanterat en stor mängd löpande förfrågningar om information, statistik och bedömningar om Sveriges utvecklingssamarbete. Det har bland annat inkommit förfrågningar om Sidas klimatbistånd, civilsamhällesorganisationers verksamhet och de svenska strategiska partnerorganisationerna. Efterfrågan på verksamhetens expertstöd har varit fortsatt högt, inte minst med anledning av omställningen av biståndet.

Sida har under året bistått övriga aktörer som har biståndsverksamhet inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd med expertstöd vad gäller OECD-DAC:s rapporteringsdirektiv. Fokus under 2024 har varit att implementera nya direktiv för privatsektorsinstrument samt ökat stöd för att förbättra resultatrapportering.

Som ett led i att öka kunskapen och lärandet har Sida medverkat i en gemensam utvärdering av förvaltningsfonder tillsammans med de andra nordiska länderna (Danmark, Norge, Finland, Island). Samutvärderingen av multilaterala förvaltningsfonder inleddes under 2023 och utvärderingsresultaten kommer att presenteras i början av 2025.⁴³⁹

Samarbete med Utrikesdepartementet och Regeringskansliet

Sida bistår Utrikesdepartementet, Sveriges utlandsmyndigheter samt Sidas ständiga beskickningar till FN och EU i arbetet med det multilaterala utvecklingssystemet och EU-samarbetet. Därtill samverkar Sida med andra svenska myndigheter, både på strategisk och operativ nivå. Sidas deltagande inom Team Sweden bidrar till att presentera och tillvarata ett samlat svenskt utvecklingserbjudande där den svenska resursbasen inom näringslivet tillvaratas. Sida har under året ytterligare stärkt samverkan på ledningsnivå med Business Sweden, Swedfund, Svensk exportkredit (SEK) och Exportkreditnämnden (EKN).

Sida har under året bistått regeringen med expertstöd inför och under styrelsemöten och högnivåmöten med multilaterala organisationer samt i EU-relaterade frågor. Som expertmyndighet kan Sida få genomslag för svenska prioriteringar i multilaterala sammanhang. Exempelvis har Sida drivit jämställdhetsfrågor på EU- och FN-nivå.

Under 2024 deltog Sida även i COP16, en nyckelkonferens för att skydda biologisk mångfald. Myndigheten bidrog till expertstöd kring resursmobilisering som en del av Sveriges förhandlingsdelegation.

Underlag inför inriktning och uppföljning av utvecklingssamarbetet

Den 15 mars 2024 lämnade Sida in rapporter till Utrikesdepartementet för de 42 strategier och tre utfasningsuppdrag som då styrde myndighetens verksamhet. Strategirapporterna används som underlag till de samråd med Utrikesdepartementet som äger rum på våren, samt till regeringens resultatrapportering. Fyra av strategierna var inne på sitt sista år av genomförande: Afghanistan 2022–2024, Ryssland 2020–2024, Rwanda 2020–2024 och Tanzania 2020–2024. Där lämnade Sida därför in fördjupade strategirapporter som även innehöll förslag till mål och inriktning för nya strategier.

Strategirapporter, rekommendationer och underlag till regeringens strategier bedöms fortsatt bidra till svenskt policyskapande på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Den svenska biståndsstatistiken

I enlighet med myndighetens instruktion rapporterar Sida årligen om det totala svenska internationella utvecklingssamarbetet till biståndskommittén (DAC) vid Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD). Under 2024 har Sida liksom tidigare år samlat in, kvalitetssäkrat, sammanställt och rapporterat 2023 års biståndsstatistik utifrån OECD-DAC:s direktiv. Sida genomför kontinuerlig kvalitets-säkring av biståndsinsatser och särskild granskning av insatser där ansvaret ligger hos de övriga myndigheter och aktörer som hanterar medel inom Utgiftsområde 7: Internationellt bistånd, vilket är ett viktigt bidrag till statistik av hög kvalitet.

Öppna data om det svenska biståndet

Sida bedriver ett omfattande arbete för att tillgängliggöra data om det svenska biståndet för allmänheten online genom flera kanaler. Exempelvis via den svenska webbplatsen Openaid, den internationella plattformen d-portal via International Aid Transparency Initiative (IATI), samt genom OECD-DAC:s publicering av alla givares biståndsdata. Publicering av öppna data möjliggör att ta del av uppdaterad och internationellt jämförbar information om det svenska utvecklingssamarbetet. Sida har under 2024 förbättrat Sveriges placering i den internationella mätningen av transparens och publicering av öppna data av biståndsstatistik, Aid Transparency Index. Sverige får 75,4 poäng, vilket är en ökning med drygt sju poäng sedan senaste mätningen.⁴⁴⁰ Sverige är rankad på plats 16 av alla givare och plats tre bland givarländer.

Tabell 2.9: Transparensgarantin i siffror

2024	2023	2022
75,4	*	68

**Aid Transparency Index publicerades inte 2023*

Återrapporteringskrav: Transparensen i svenskt bistånd ska öka

Transparensen i svenskt bistånd ska öka i syfte att säkerställa att svenska medborgare har kännedom om hur deras resurser nyttjas samt främja extern utvärdering, analys och resultat. Det är viktigt att relevant och uppdaterad information kontinuerligt tillgängliggörs.

Sida ska särskilt redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att öka och stärka transparensen vid val av samarbetspartner och biståndsform. Redovisningen ska redogöra för hur myndigheten identifierar och prioriterar mellan olika samarbetspartner i syfte att främja ett mer öppet och inkluderande ansökningsförfarande, inklusive i tredje land.

Transparens i biståndet

Under 2024 har Sida stärkt transparensen i det svenska utvecklingssamarbetet, som en del i ett långsiktigt arbete där Sida har höjt ambitionsnivån.

Under året har Sida fortsatt att utveckla webbplatsen Openaid för att göra det enklare att hitta information om det svenska biståndet. En ny filtreringsfunktion har utvecklats som gör det möjligt för användare att välja fler och kombinera sökalternativ, exempelvis kombinera flera år. Sida har även gjort en omfattande omstrukturering av data som publiceras på Openaid för att bättre visa biståndsinsatser i dess helhet. Tillsammans ger det användare bättre möjlighet att kunna se de biståndsinsatser som genomförs och hur medel fördelas inom dessa. Under året har Sida även automatiserat och effektiviserat datapubliceringen till Openaid och påbörjat veckovisa uppdateringar. Mer frekvent och uppdaterad information innebär högre transparens.

Under året har Sida även arbetat med metodutveckling för att kunna uppnå en mer sammanhållen och begriplig resultatredovisning. Det ska bättre kunna visa biståndsinsatsernas resultat på kort sikt, såväl som långsiktiga effekter.⁴⁴¹ Kopplat till detta, har Sida påbörjat ett förbättringsarbete för att

åtgärda de brister i myndighetens årsredovisning vad gäller resultatexempel. Se även avsnittet *Utvecklad resultatredovisning* under Resultatredovisning på Sida.

Under året har Sida analyserat vilka åtgärder som myndigheten bör genomföra framåt, för att effektivt och ändamålsenligt svara på regeringens styrning och ökade krav på transparens och redovisat detta separat till regeringen.⁴⁴² Sammanfattningsvis avser Sida att förbättra visningen av vidareförmedling av biståndsmedel genom civilsamhällesorganisationer och multilaterala organisationer, fortsätta förbättra Openaid samt förbättra visning av resultatinformation.

Sida kommer bland annat att utveckla en ny öppen visning av civilsamhällesorganisationers vidareförmedlande verksamhet som lever upp till kraven på användarvänlighet och säkerhet, vilket har påbörjats under 2024. Sida kommer även att vidareutveckla Openaid med förbättrad möjlighet att filtrera och söka på biståndsinsatsernas resultat, partnerorganisationer, strategier, geografi och tematiska områden samt förbättra visualiseringen. På Openaid ska Sida utveckla exportfunktionaliteten för att göra det enkelt att ladda ner detaljerad information. Därtill kommer Sida att utreda möjligheter och metoder för organisationer som finansieras av svenskt bistånd att publicera information om sina insatser i International Aid Transparency Initiative (IATI:s) standard för att tillgängliggöra vidareförmedlade medel av svenskt bistånd.

Sida är en aktiv medlem i IATI och har deltagit i flera medlemsmöten under året för att fortsätta påverka utvecklingen av rapporteringskrav och IATI-standarderna, samt för att bibehålla koordinering mellan givar-medlemmar. Detta är en viktig plattform för att verka för internationell transparens.

Bättre placering i Aid Transparency Index

Sida har under 2024 gjort åtgärder som höjt Sveriges ranking i den internationella mätningen av transparens och publicering av öppna data inom bistånd, Aid Transparency Index. Sida publicerar idag fler dokument, har synliggjort redan publicerade

dokument i mätningen, samt har omstrukturerat data så att biståndsinsatser publiceras sammanhängande i stället för i enskilda aktiviteter. Idag är Sverige rankad på plats 3 bland givarländer och plats 16 av alla givare (när även utvecklingsbanker och multilaterala organisationer inkluderas utöver givarländer). Sverige får 75,4 poäng i indexet vilket är en ökning med drygt 7 poäng sedan senaste mätningen.⁴⁴³ För att kunna öka ytterligare i poäng krävs mer omfattande förändringar av metoder och arbetssätt. Sida har som målsättning att Sveriges placering ska öka ytterligare i nästa mätning 2026. De ska ske genom att till exempel strukturera om partnerinformation, påbörja dokumentering av subnationell geografisk information, öka andelen insatser med redovisade resultat och insatsdokument så som beslut och avtal samt publicera fler dokumenttyper på ett säkert sätt.

Transparens vid val av partner och biståndsform

Sida baserar metoder och arbetssätt för val av partner på de internationella principerna om utvecklingseffektivitet. Val av partner bygger på operationaliseringen av regeringens strategier. Operationaliseringen innehåller utveckling av förändringsteorier och portföljanalys samt multidimensionella fattigdomsanalyser. Utifrån detta bedömer myndigheten vilka aktörer som på det mest relevanta och hållbara sättet kan bidra till målen i de respektive strategierna. Sida återbesöker dessa analyser regelbundet för att kontinuerligt utveckla portföljen.

Riksrevisionens granskning 2022 (RIR 2022:9) visade att Sida inte varit tillräckligt tydlig med vilka vägval och prioriteringar som gäller vid val av samarbetspartner.⁴⁴⁴ Sedan denna granskning har Sida vidtagit flera åtgärder för att ytterligare öka och stärka transparensen vid val av samarbetspartner och biståndsform för att stärka utvecklingseffektiviteten.

Metoder för val av partner och ökad transparens

Sida identifierar samarbetspartner genom: kartläggning av potentiella partner utifrån relevans för måluppfyllelse, upphandling, andra givares insatser och stöd till multinationella organisationer, ansökan till Sida genom utlysning (se nedan) samt utlysningssonder (Challenge Funds). Utlysningssonder används för att finansiera entreprenörer och innovatörer som söker lösa ett specifikt utvecklingsproblem och bidrar till ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet, även inom civilsamhället, offentlig sektor och akademien.

Inom ramen för offentlighetsprincipen säkerställer Sida öppna konsultationer, publicering av grundläggande partnerkriterier, kontinuerlig dialog med aktörer, systematisk bedömning av föreslagna projekt och samarbetspartner samt regelbunden utvärdering av risker och möjligheter, inklusive nya förslag. Sedan 2023 finns lättillgänglig information om vem som kan söka finansiellt stöd från Sida, även på engelska, på Sidas webbplats.

Sida kommer att se över att se över insatshanteringsprocessen för att tydliggöra val av partner. Myndighetens insatshandling har som primärt syfte att säkerställa utvecklings- och kostnadseffektivitet samt god intern styrning och kontroll. Beslutet om enskilda insatser som resultat av gjorda vägval behöver ytterligare formaliseras och dokumenteras. Under 2024 har Sida inlett en revidering av insatshanteringsprocessen.

Stärkt användning av utlysningssörfaranden

För att främja användning av utlysningssörfaranden ytterligare arbetar Sida för närvarande med att utveckla riktlinjer för sörfaranden, ett digitalt redskap för utlysning och en supportfunktion. Utvecklingsarbetet pågår till och med våren 2025.

Syftet med riktlinjerna är bland annat att tydliggöra när utlysningssörfarande är lämpligt att använda i Sidas verksamhet. Våren 2024 tog myndigheten fram kravspecifikationen för ett digitalt system för utlysningar. Avsikten är att detta system ska integreras i Sidas upphandlingssystem, vilket därmed skulle bidra till tydlighet avseende konkurrensutsättning, sekretess och dokumentation.

Under 2024 gjorde myndigheten en utlysning för intresseanmälan från civilsamhället och mottog 2 728 ansökningar, från svenska, internationella och lokala civilsamhällesorganisationer i partnerländer. Urvalet för att identifiera samarbetspartner gjordes i tre steg (intresseanmälan, bedömning av relevans och kapacitet) som utmynnar i att kvarvarande organisationer kommer att kunna ansöka om medel i enlighet med strategin för utvecklingssamarbete med civilsamhället 2025–2029. Hösten 2024 lanserade Sidas humanitära avdelning även en utlysning för långsiktiga humanitära partnerskap.

Som resultat av regleringsbrevsuppdraget angående en modell för uppdragsfinansierat tekniskt samarbete (UTS) utvecklar Sida för närvarande även ett snabbt och flexibelt nytt verktyg för kortsiktigt, kompletterande kapacitetsstöd. Syftet är att stärka privatsektorns engagemang i utvecklingssamarbetet.

Slutsats och bedömning

Sida har under året fortsatt att arbeta aktivt för att öka transparensen i biståndet. De viktigaste förbättringarna som genomförts under året är omstrukturering av data som publiceras till Openaid samt de åtgärder som resulterat i att Sverige ökat i rankingen i den internationella mätningen av transparens och publicering av öppna data inom bistånd, Aid Transparency Index. Sida har höjt utvecklingsambitionerna för ökad transparens, vilket kommer fortsätta kommande år.

Under 2024 har Sida förberett förstärkning av transparens i val av samarbetspartner och biståndsform genom att påbörja översyn av insatshanteringsprocessen, inför formalisering och dokumentation av vägval. Sida arbetar även med att stärka användningen av utlysningssörfaranden och UTS. Detta arbete kommer att fortgå under 2025.

Återrappporteringskrav och uppdrag

I detta avsnitt redovisar Sida övriga mål, återrappporteringskrav och uppdrag i Sidas regleringsbrev för 2024.

Följande återrappporteringskrav och uppdrag i 2024 års regleringsbrev redovisas här:

- Synergier mellan handel och bistånd.
- Bistånd som hävstång för andra finansiella flöden.
- Migration inom utvecklingssamarbetet.
- Svenskt bistånd ska vara effektivt, resultatorienterat och katalytiskt.
- En mer flexibel styrning och hantering av biståndet.
- Hållbar upphandling.
- Demokrati och mänskliga rättigheter.
- Utökat och effektiviserat klimatbistånd.
- Förhandlingar kopplat till FN:s klimatkonvention.
- Handlungsplan för kvinnor, fred och säkerhet.
- Diversifierad finansiering.
- Möjligheten till privat kapital i beredning av biståndsinsatser.
- Redovisning av förvaltnings- och säkerhetskostnader.

Några återrappporteringskrav redovisas i andra avsnitt.

Bidrag till civilsamhällesorganisationer och Transparensen i svenskt bistånd ska öka besvaras i avsnittet Sidas uppgifter. Arbetet med Utvecklad resultatredovisning redovisas i avsnittet Sidas arbete med resultatredovisning. Avsnittet Styrning och kompetens avslutas med redovisning av *Effektiv och ändamålsenlig organisation*.

Under avsnittet *Redovisning av förvaltnings- och säkerhetskostnader* redovisas Sidas uppdrag enligt Förordningen med instruktion till Sida (2010:1080) att administrera viss bidragshandling för Regeringskansliets räkning. Här redovisas även kostnader för viss metodutveckling och rådgivning med mera.

I avsnittet Finansiell redovisning, återfinns återrappporteringskraven för garantin till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken, garantin till EU för makrofinansiellt stöd till Ukraina samt avtalet med Europeiska kommissionen om bidrag för räntekostnader och kostnader för likviditetsförvaltning som avser ett makrofinansiellt stöd till Ukraina. Sida har utöver uppdrag och återrappporteringskrav i regleringsbrevet fått ytterligare uppdrag i enskilda regeringsbeslut. Tabell 2.10 redovisar alla erhållna uppdrag under 2024.

Tabell 2.10: Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag 2024

Synergier mellan handel och bistånd Ökade synergier mellan utvecklingssamarbete, främjande och handelspolitik ska bidra till att stärka den ekonomiska tillväxten för att förbättra levnadsvillkoren för människor som lever i fattigdom och förtryck samt bygga motståndskraftiga samhällen. Privata investeringar, handel och näringslivets roll i genomförandet av Agenda 2030 ska stärkas. Sida ska särskilt redovisa:
1. Vilka åtgärder som myndigheten har vidtagit för att stärka ekonomisk utveckling och handel hos partnerländer och resultatet av dessa.
2. Hur samverkan har utvecklats för att underlätta samspelet mellan offentliga och privata aktörer, inklusive med svenska näringslivet.
3. Vilka åtgärder som har vidtagits för att stärka myndighetens samverkan med Business Sweden och andra relevanta Team Sweden-aktörer för att öka företags möjligheter att bidra till hållbara investeringar, tillväxt och sysselsättning i låg- och medelinkomstländer.
4. Myndighetens hållbarhetskriterier som används i projekt med näringslivet och om dessa är kompatibla med de kriterier som Exportkreditnämnden, Svensk exportkredit, Swedfund och Business Sweden tillämpar.
5. Vilka åtgärder som vidtagits för att utveckla partnerskap med den privata sektorn, civilsamhället, forskningsinstitutioner och offentliga myndigheter för att mobilisera mer kunskap och kapital för utvecklingssamarbetet.
6. Myndighetens tolkning och tillämpning av OECD-DAC:s regelverk och statsstödsregler i jämförelse med andra likasinnade länders uttolkning såsom Danmark, Nederländerna och Tyskland.
7. Vilka åtgärder som myndigheten har vidtagit för att stärka en demokratisk digital utveckling och cybersäkerhet hos partnerländer. Åtgärderna ska redovisas utifrån ett geopolitiskt sammanhang.

Tabell 2.10: Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag 2024

Bistånd som hävstång för andra finansiella flöden Biståndsverksamheten ska i större utsträckning fungera som hävstång för att öka den inhemska resursmobiliseringen i partnerländer och för att mobilisera privata kapitalflöden för hållbar utveckling. Sida ska särskilt redovisa:
1. Vilka åtgärder som vidtagits dels för att vidareutveckla det svenska garantiinstrumentet, dels för att stärka myndighetens förmåga att handlägga garantier samt därtill så kallade utlysningssonder (challenge funds) och resultatet av dessa.
2. Användningen av garantier i utvecklingssamarbetet. Sida ska redovisa antalet garantier, avtalad garantivolym och mobiliserat kapital fördelat per strategi. Sida ska även redovisa garantiportföljens tematiska inriktning. Redovisningen ska inkludera nya garantier som avtalats under året samt aggregerat för årets verksamhet subventioner av avgifter och eventuella skadefall. Sida ska här till redovisa myndighetens bedömning och analys av garantiernas effektivitet och bidrag till måluppfyllelsen i av regeringen beslutade strategier inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd.
3. Hur myndigheten mer strukturerat kan samarbeta med Swedfund inom ramen för garantiinstrumentet.
4. Vilka åtgärder som vidtagits för att myndighetens kapacitetsbyggande verksamhet också inkluderar det svenska näringslivets resursbas samt resultatet av dessa.
5. Hur samverkan med Näringslivets internationella råd (NIR) och Business Sweden har stärkts, samt hur myndighetssamverkan och myndighetens internationella kapacitetsutvecklingsprogram (International Training Programme) harmoniserar med regeringens prioriteringar på området.

Tabell 2.10: Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag 2024

Migration inom utvecklingssamarbetet Fokus på migration inom utvecklingssamarbetet ska öka för att värna det svenska intresset i att motverka irreguljär migration och dess risker, främja återvändande, frivillig återvandring och hållbar återintegrering samt att minska grundorsakerna till irreguljär migration och tvångsfördrivning. Sida ska:
• Stärka partnerländernas kapacitet att säkerställa en säker, ordnad och reguljär migration. • Stödja kapacitetsstärkande insatser och förbättrad migrations- och asylhantering hos myndigheter och institutioner i partnerländer och i samarbete med internationella organisationer, såsom FN:s internationella migrationsorganisation (IOM) och FN:s flyktigorgan (UNHCR). • Bekämpa migrantsmuggling och människohandel. Stärka transitländerns kontroll, gränsförfarande, samverkan och migrationshantering. • Stärka förutsättningar för återvändande och hållbar återintegrering. • Öka erfarenhetsutbytet med andra givare och samarbetspartner om utvecklingssamarbetet som verktyg för att bidra till ökat återvändande. • Främja möjligheter för frivillig återvandring, inklusive genom stöd till fredsbyggande insatser och återuppbyggnad av krigsdrabbade samhällen. • Motverka grundorsaker till irreguljär migration och tvångsfördrivning. • Stärka samarbetet med Migrationsverket inom ramen för sin verksamhet. Sida ska särskilt redovisa:
1. Vilka åtgärder som myndigheten har vidtagit för att stärka och utveckla arbetet med migration inom utvecklingssamarbetet och resultatet av dessa.
2. Hur myndigheten i biståndsverksamheten har integrerat arbetet med att säkerställa en säker, ordnad och reguljär migration och hur resultatet av detta arbete följs upp på ett ändamålsenligt sätt.
3. Vidtagna åtgärder som bidragit till stärkt återvändande och hållbar återintegrering, frivillig återvandring samt motverkandet av grundorsaker till irreguljär migration och tvångsfördrivning.

Tabell 2.10: Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag 2024
Svenskt bistånd ska vara effektivt, resultatorienterat och katalytiskt Sida ska, i syfte att nå ett effektivt, resultatorienterat och katalytiskt bistånd som uppnår resultat och som bidrar till minskad fattigdom och ökat välbstånd särskilt redovisa: - Hur myndigheten inom ramen för Sveriges medordförandeskap i det globala partnerskapet för effektivt utvecklingssamarbete (GPEDC), har arbetat för effektivitet med fokus på resultat-, transparens-, anti-korruption- och utvärderingsfrågor. Sida ska redovisa arbetet i myndighetens årsredovisning till och med år 2026. - Hur myndigheten har förändrat arbetssätt så att administrativa kostnader och transaktionskostnader samt transaktionsled kan minska i svensk biståndsverksamhet.
Transparensen i svenskt bistånd ska öka Transparensen i svenskt bistånd ska öka i syfte att säkerställa att svenska medborgare har kännedom om hur deras resurser nyttjas samt främja extern utvärdering, analys och resultat. Det är viktigt att relevant och uppdaterad information kontinuerligt tillgängliggörs. Sida ska särskilt redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att öka och stärka transparensen vid val av samarbetspartner och biståndsform. Redovisningen ska redogöra för hur myndigheten identifierar och prioriterar mellan olika samarbetspartner i syfte att främja ett mer öppet och inkluderande ansökningsförfarande, inklusive i tredje land.
En mer flexibel styrning och hantering av biståndet Sida ska i komplexa och snabbt föränderliga miljöer i ökad utsträckning ingå avtal med kort löptid och med låga belopp. Fleråriga biståndsstrategier främjar långsiktighet och förutsägbarhet. Dagens snabbt föränderliga värld med komplexa och parallellt pågående kriser ställer dock krav på flexibilitet för att verksamheten kontinuerligt ska kunna anpassas till sammanhanget och förändringar. Sida ska redovisa hur myndigheten har arbetat för att öka flexibiliteten i styrningen och hanteringen av biståndet.
Hållbar upphandling Ökad tillämpning av hållbarhetskriterier och livscykelkostnader vid offentliga upphandlingar utgör ett av verktygen för att styra mot långsiktig hållbarhet i linje med Agenda 2030 och Parisavtalet. I internationella upphandlingar ska Sida driva på för att hållbarhetskriterier och livscykelperspektiv inkluderas. Myndigheten ska redovisa vidtagna åtgärder för att stärka detta arbete gentemot myndighetens samarbetspartner, i synnerhet när det gäller medel som kanaliseras till större projekt genom Europeiska unionen (EU), Förenta nationerna (FN), multilaterala utvecklingsbanker samt klimatfonder.

Tabell 2.10: Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag 2024
Demokrati och mänskliga rättigheter Sida ska redovisa totalt bidrag till valstöd och andra insatser som främjar förutsättningarna för fria och inkluderande val. Sida ska därutöver redovisa totalt bidrag till stöd för människorätts- och demokrati-försvare på såväl global, regional som bilateral nivå samt totalt bidrag för att stödja demokratiska institutioner och aktörer i partnerländer.
Utökat och effektiviserat klimatbistånd Biståndet ska i ökad utsträckning förebygga och hantera klimatförändringar. Sida ska bidra till att utöka och effektivisera Sveriges klimatbistånd med utgångspunkt i myndighetens redovisning (UD2023/09474) av regeringens uppdrag (UD2022/18370) avseende klimatbistånd.
Förhandlingar kopplat till FN:s klimatkonvention Sida ska redovisa hur myndigheten har bidragit till Regeringskansliets arbete med de internationella klimatförhandlingarna (UNFCCC) i de delar som avser klimatanpassning, de minst utvecklade ländernas speciella förutsättningar samt kapacitetsuppbyggnad för klimatkonventionens och Parisavtalets genomförande.
Redovisning av biståndsverksamheten Sida ska övergripande redovisa resultat av verksamhet som bidrar till att uppfylla målet för det internationella biståndet. Sida ska redovisa resultat för nedanstående områden: • Utvecklingssamarbetet med Ukraina och närområdet. • Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning. • Humanitärt stöd för att rädda liv och lindra nöd. • Främjande av frihet och bekämpning av förtryck. • Synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken. • Utökat och effektiviserat klimatbistånd. • Kvinnors och flickors frihet och egenmakt. • Förbättrad hälsa för de allra mest utsatta. Redovisningen ska utgå från målen i de strategier för svenskt utvecklingssamarbete som regeringen har beslutat inom respektive område. Redovisningen ska så långt som möjligt fokusera på de vanligast förekommande målen som stipuleras i strategierna. Redovisningen ska fokusera på resultat och effekter som biståndsverksamheten bedöms ha bidragit till. Härutöver ska redovisningen innehålla bedömning och analys av måluppfyllelse. Myndigheten ska strukturera redovisningen på ett sätt som möjliggör jämförbarhet och kontinuitet över tid.

Tabell 2.10: Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag 2024
Bidrag till civilsamhällesorganisationer Sida ska redovisa totala bidrag till civilsamhällesorganisationer uppdelat per anslagspost inom utvecklingssamarbetet. Därtill ska myndigheten säkerställa att civilsamhällesorganisationer som får svenskt stöd redovisar hur mycket resurser som läggs på verksamhet i partnerländerna respektive administrativa kostnader i Sverige samt redogöra för hur Sida och svenska civilsamhällesorganisationer arbetar med lokala civilsamhällesorganisationers kapacitetsutveckling och möjligheter till egenfinansiering.
Kostnader för viss metodutveckling och rådgivning, med mera Sida ska redovisa kostnader som har belastat anslaget 1:1 Biståndsverksamhet till följd av det finansiella villkoret att Sida får finansiera viss metodutveckling, studier, utvärderingar, uppföljningar och revisioner samt för hantering av biståndsinsatser som innebär rådgivning och begränsat finansiellt stöd till mottagarna och i vilka mottagarna söker medel i konkurrens via anbudsförfarande. Sida ska också redovisa vad åtgärderna bedöms ha lett till.
Förvaltnings- och säkerhetskostnader Sida ska redovisa förvaltningskostnader för biståndsverksamheten. Redovisningen ska dels innehålla totala förvaltningskostnader, dels förvaltningskostnader för biståndsverksamhet som bedrivs inom ramen för av regeringen beslutade strategier inom svensk utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd. Sida ska här till redovisa säkerhetskostnader i fält.
Effektiv och ändamålsenlig organisation Sida ska redovisa hur myndigheten har organiserat och resurssatt sig för att på ett ändamålsenligt och effektivt sätt genomföra regeringens inriktning för Sveriges internationella utvecklingssamarbete i enlighet med regeringens beslut UD2023/17726 <i>Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt</i>. Av redovisningen ska också framgå hur myndigheten dels har arbetat för att utveckla och stärka säkerheten för utlandsstationerad, resande och medföljande personal, dels har tillgodosett behov av utbildning i säkerhet för utlandsstationerad personal.

Tabell 2.10: Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag 2024
Diversifierad finansiering Sida ska säkerställa att myndighetens interna processer och regelverk är utformade på ett sådant sätt att det möjliggör för myndighetens samarbetspartner att ansöka om projektmedel från olika strategier inom utvecklingssamarbetet. Sida ska redovisa de åtgärder som har vidtagits för att möjliggöra flexibilitet i detta avseende.
Möjligheten till privat kapital i beredning För att biståndet ska fungera som hävstång för privata kapitalflöden ska Sida säkerställa att beredning av biståndsinsatser där så är lämpligt innehåller en analys och redogörelse för de möjligheter som finns att mobilisera privat kapital i biståndsinsatser. Om så är fallet ska en målsättning för andelen privat kapital ska anges i beredningsunderlagen. Sida ska redovisa hur myndigheten har utvecklat arbetet i detta avseende och resultatet av vidtagna insatser.
Utvecklad uppföljning av verksamheten Biståndsverksamheten ska genomsyras av tydliga krav på resultat, effektivitet, ökad transparens och stärkt uppföljning av resultat. Sida ska redovisa myndighetens arbete med att utveckla kvalitativa och kvantitativa indikatorer för biståndsverksamheten. Därtill ska Sida redovisa hur oberoende utredningar och policynära forskningsresultat kan omhändertas i verksamheten. Redovisningen ska innefatta en analys av hur randomiserade kontrollstudier kan användas som ett redskap för att nå ökade resultat och effektivitet i svenskfinansierade insatser. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) senast den 31 oktober 2024.
Utveckling av transparensgarantin Sida ska utveckla mekanismer som säkerställer att organisationer i det civila samhället som erhåller bistånd rapporterar resultat av sin verksamhet. Av redovisningen ska både den tematiska och den geografiska inriktningen av insatser framgå, på landnivå. Dessutom ska de organisationer som erhåller bistånd redovisa och motivera fördelningen mellan Sverige och partnerländer vad gäller personella resurser och administrationskostnader och att dessa uppgifter görs tillgängliga i högre utsträckning. Rapportering från civilsamhällesorganisationer ska ske löpande för att säkerställa att den sammanställda informationen alltid är aktuell. Sida ska också redovisa hur den digitala informationstjänsten Openaid kan utvecklas och moderniseras. Användarvänligheten och sökbarheten ska öka, datavisualiseringens många möjligheter ska tillvaratas och de resultat som biståndsinsatser har lett till ska publiceras. Redovisningen av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) senast den 30 augusti 2024.

Tabell 2.10: Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag 2024
Informationssäkerhet Fortsatt digitalisering och ett oroligt omvärldsläge föranleder ett växande behov av ett utvecklat informationssäkerhetsarbete i hela samhället. Sida ska säkerställa att myndigheten har ett robust ledningssystem för informations- och cybersäkerhet. Sida ska redogöra för hur myndigheten har arbetat för att förvalta och utveckla sin informationssäkerhet och för hur myndigheten planerar för att möta framtida behov. Sida ska använda Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps verktyg Infosäkkollen, eller motsvarande verktyg för att få analys och bedömning av myndighetens beredskap och möjlighet att hantera incidenter. Sida ska särskilt redogöra för åtgärder som vidtagits för att öka förmågan att identifiera och rapportera it-incidenter, samt för att skyndsamt kunna vidta nödvändiga åtgärder. Därtill ska Sida redogöra för vilka åtgärder myndigheten vidtagit för att höja den egna personalens medvetenhet i frågor som rör informationssäkerhet. Redovisningen ska ske i särskild ordning till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) senast den 30 september 2024.
Uppdragsfinansierat tekniskt samarbete (UTS) Sida ska se över möjligheten och lämpligheten att utveckla uppdragsfinansierat tekniskt samarbete för att stärka institutionell kapacitet i utvalda partnerländer. Analysen ska baseras bland annat på erfarenheterna från tidigare kontraktfinansierat tekniskt samarbete (KTS). Sida ska redovisa hur ett nytt instrument för uppdragsfinansierat tekniskt samarbete skulle kunna utformas, vilken styrning som krävs samt hur en Team Sweden-ansats kan bidra till att uppnå resultat. Sida kan i denna analys undersöka hur andra likasinnade länder använder tekniskt samarbete. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) senast den 2 maj 2024.
Handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet Sida ska bidra till att genomföra FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet med utgångspunkt i den nationella handlingsplanen på området (UD2023/04798). Myndighetens arbete ska redovisas utifrån de fyra övergripande målen i handlingsplanen. Redovisningen ska lämnas i särskild ordning i samband med årsredovisningarna för 2024–2028.
FN:s konvention om biologisk mångfald Sida ska redovisa ett underlag till den årliga rapporteringen som Sverige ska göra enligt beslut (CDB 12/3, CDB 15/7) om resursmobilisering inom FN:s konvention om biologisk mångfald. Redovisningen ska lämnas till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet med kopia till Utrikesdepartementet) senast den 1 oktober 2024.

Tabell 2.10: Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag 2024
Förhandlingar inom ramen för konventionen om biologisk mångfald Sida ska fortsatt bidra till Regeringskansliets arbete i de internationella förhandlingarna i de delar som avser resursmobilisering och kapacitetsuppbyggnad utifrån myndighetens ansvarsområden. Redovisning av hur kommande relevanta beslut vid CBD COP 16 ska integreras i Sidas arbete ska redovisas till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet med kopia till Utrikesdepartementet) senast 15 december 2024.
Bidrag till multilaterala utvecklingsorganisationer Sida ska redovisa utbetalade bidrag till multilaterala utvecklingsorganisationer. Redovisningen ska lämnas till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) senast den 1 mars respektive den 15 september 2024. Inom ramarna för multilaterala och organisationssamaråd med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) ska Sida vidare redovisa erfarenheter från samarbetet med berörda organisationer.
Resultatinformation rörande multilateralt utvecklingssamarbete Sida ska bistå Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) i framtagandet av en resultatskrivelse om utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd genom multilaterala organisationer. Sida ska senast den 31 augusti 2024 inkomma med en redovisning innehållande resultatinformation, analys och slutsatser från myndighetens samarbete med multilaterala organisationer (s.k. multi-bi-stöd).
Fria val Sida ska ta fram underlag för en särskild satsning för att skapa förutsättningar för fria val, inklusive i konflikt och postkonfliktmiljöer, genom att till exempel stärka valmyndigheters arbete, skydda valprocesser mot otillbörlig informationspåverkan och annan vilseledande information samt främja fri och oberoende media, inklusive lokala valobservationsinsatser. Underlaget ska lämnas till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) senast den 31 mars 2024.
Bistånd rörande minhantering, m.m Sida ska redovisa en sammanställning av biståndet för föregående verksamhetsår för minhantering (landminor, klusterammunition och andra explosiva lämningar efter krig), insatser för att bekämpa illegal handel med små och lätta vapen (SALW), samt implementering av vapenhandelsfördraget (ATT). Redovisningen ska lämnas till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) senast den 15 mars 2024.
Tryggad livsmedelsförsörjning och hållbara livsmedelssystem Sida ska redovisa myndighetens arbete med global tryggad livsmedelsförsörjning och omställning till hållbara livsmedelssystem med avseende på livsmedelssystemens katalytiska potential och synergier med andra prioriterade områden inom det internationella biståndet samt betydelsen av tryggad livsmedelsförsörjning. Uppdraget ska redovisas senast den 22 mars till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet med kopia till Utrikesdepartementet).

Tabell 2.10: Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag 2024
Utgiftsprognoser Myndigheten ska redovisa prognoser för 2024–2027 vid nedanstående prognostillfällen. Sida ska redovisa prognoser per anslag och anslagspost, undantaget de anslagsposter som Sida disponerar men Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) eller regeringen fattar beslut om. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till budgeten. Prognoserna lämnas i informationssystemet Hermes senast den 5 februari, 23 april, 26 juli, och 21 oktober.
Prognos för beställningsbemyndiganden Myndigheten ska redovisa en prognos för de förslag om beställningsbemyndiganden som lämnats i budgetunderlaget och för de åtaganden som ingåtts med stöd av äldre beställningsbemyndiganden. Prognosen ska lämnas senast den 26 juli 2024 via Statsrevisionssystemet i Hermes och utformas enligt närmare information från Ekonomistyrningsverket.
Biologisk mångfald Sida har i uppdrag (UD2020/14831) att utveckla och stärka myndighetens arbete med biologisk mångfald och ekosystem. Redovisningen ska lämnas till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) den 2 maj 2024.
Migration och utveckling Sida ska bidra till regeringens rapportering i pågående processer och renden rörande migration och utveckling utifrån RB-uppdrag UD2021/18787. Redovisningen ska lämnas till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) senast den 31 januari vart annat år från och med 2022 till och med 2026
Uppdrag till statliga myndigheter att fortsatt ta emot nyanlända arbetssökande och personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik Fi2020/04940, A2020/02583. Redovisningen ska lämnas till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) den 15 februari 2024.

Tabell 2.10: Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag 2024
Utvecklingssamarbetet med Palestina Regeringen uppdrar vidare åt Sida att komplettera sin rapport för uppdraget som gjordes 1 dec 2023. I kompletteringen ska redovisas samtliga insatser från samtliga strategier, det vill säga all verksamhet finansierad av svenskt bistånd till Palestina, så som regeringsuppdraget per den 13 oktober 2023 är formulerat. Avtalspartners, som myndigheten har granskat mot EU:s sanktionslistor utan anmärkning, ska i det kompletterande uppdraget också granskas enligt regeringsuppdraget per den 13 oktober 2023. Detta gäller även partner i nästa led till vilka vidareförmedling av biståndet förekommer. Redovisningen ska omfatta en analys av organisationernas externa kommunikation, inklusive i sociala media och hemsidor. Kompletteringen ska rapporteras till utrikesdepartementet den 15 februari 2024. Sida ska invänta nya direktiv avseende utvecklingsbistånd till Palestina och inte ingå nya avtal eller ställa ut nya garantier till dess regeringen meddelat annat. Begränsningen omfattar inte utbetalningar till tidigare ingångna avtal inom ramen för garantiinstrumentet. UD2023/17296 Redovisningen ska lämnas till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) den 15 februari 2024.
Garanti till internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken Myndigheten ska förvalta svenska statens garantiåtagande om högst 44,7 miljoner euro plus ränta i enlighet med avtalet med Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) om en garanti för bankens kompletterande lån till Ukraina. Det inkluderar att vid begäran från IBRD hantera infrianden av garantin. Myndigheten sak inte ta ut en avgift för garantin. Övervakningen av garantin till IBRD som undantagits från garantimodellen ske genom ansvarig departements försorg.
Garanti till Europeiska unionen för makrofinansierat stöd till Ukraina Myndigheten ska förvalta svenska statens garantiåtagande om högst 136 578 913 euro i enlighet med avtalet med Europeiska kommissionen om en garanti för ett makrofinansierat stöd till Ukraina till följd av Rysslands invasion av landet. Det inkluderar att vid begäran från Europeiska kommissionen att hantera infrianden av garantin. Myndigheten ska inte ta ut en avgift för garantin. Övervakningen av garantin till Europeiska unionen som undantagits från garantimodellen sker genom ansvarigt departements försorg.

Tabell 2.10: Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag 2024
Avtal med Europeiska kommissionen om bidrag för räntekostnader och kostnader för likviditetsförvaltning som avser ett makro-finansiellt stöd till Ukraina Myndigheten ska förvalta svenska statens åtagande om bidrag om högst 1 153 500 000 kronor under perioden 2024–2027 i enlighet med avtalet med Europeiska kommissionen om ett bidrag för räntekostnader och kostnader för likviditetsförvaltning som avser ett makrofinansierat stöd i form av lån till Ukraina under 2023. Det inkluderar att vid begäran från Europeiska kommissionen hantera inbetalningar av bidrag för räntekostnader och likviditetsförvaltning. Övervakningen av bidragen till Europeiska kommissionen sker genom ansvarigt departements försorg.
Uppdrag till Sida om bistånd till civilsamhällesorganisationer Del 1 att redovisa senast 8 april • Ekonomiska konsekvenser av att Sida tar över ansvaret för den vidareförmedling av stöd till civilsamhället som de strategiska partnerorganisationerna utför i dagsläget. • Konsekvenserna för verksamheten av en sådan ansvarsöverföring. Del 2 att redovisa senast 15 maj 2024 • Förslag på hur Sida från den 1 januari 2025 kan ta över förmedlingen av stöd till civilsamhällesorganisationer som idag genomförs av Sidas strategiska partnerorganisationer. • Förslag på ett alternativt system där förmedling av stöd till civilsamhällesorganisationer delvis hanteras av Sidas strategiska partnerorganisationer. • Beskrivning av Sidas processer och kriterier för att välja strategiska partnerorganisationer, samt förslag på ett mer öppet, transparent och inkluderande ansökningsförfarande ifall förmedling delvis hanteras av Sidas strategiska partnerorganisationer. Del 3 att redovisa senast 30 juni 2024 • Arbetet med riskdelning mellan olika givare i stöd till lokala organisationer samt kontrollmekanismer anpassade till lokala förhållanden. • Åtgärder för att säkerställa att stöd i ökad grad går till lokala civilsamhällesorganisationer i partnerländer. • Hur Sida och mottagande organisationer säkerställer att mottagare av stöd i civilsamhället inte har kopplingar till våldsbejakande ideologier etc.

Tabell 2.10: Åtterrporteringskrav och regeringsuppdrag 2024
Stärkta kontrollmekanismer Sida ska skärpa kontrollmekanismer för att säkerställa att dokumenterade rutiner för granskning mot EU:s sanktionslista tillämpas. Vidare ska Sida vidta åtgärder för att säkerställa att mottagare av bistånd inte är aktörer som stödjer våldsbejakande extremism, terrorism och hatretorik riktat mot individer eller grupper, utan som stödjer demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Sida ska redovisa vidtagna åtgärder till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) senast den 30 augusti 2024.
Yttrande- och pressfrihet i Venezuela Sida ska särskilt redovisa verksamhet inom Strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete för arbetet med de mänskliga fri- och rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer samt inom Regional strategi för Latinamerika som stödjer aktörer som arbetar med yttrande och pressfrihetsfrågor samt oberoende medier kopplat till Venezuela. Verksamheten ska redovisas samlat senast den 31 december 2024.
Tillförlitlig, rättvisande och representativ resultatredovisning av biståndet Uppdrag till Sida att ta fram en åtgärdsplan för att utveckla en mer tillförlitlig, rättvisande och representativ resultatredovisning av biståndet.
Uppdrag till Sida om att öka transparensen inom biståndet Uppdraget ska innehålla en redogörelse, inklusive kostnadsuppskattning och tidplan, för de åtgärder som myndigheten planerar att vidta. Sida ska ha publicerat en utvecklad version av Openaid i enlighet med uppdraget senast den 1 december 2025. Sida ska separat och i särskild ordning till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) redovisa samtliga insatser och aktörer, inklusive efterföljande led, som sedan 2017 inte publicerats i Openaid eller CSO-databasen.
Utvecklad resultatredovisning Sida ska i sin årsredovisning för 2024 utveckla resultatredovisningen och dess analytiska resonemang om resultat, lärdomar och verksamhetens mervärde. Redovisningen ska ske med utgångspunkt i en tydlig verksamhetslogik som ger en ram för redovisning av konkreta resultat.

Synergier mellan handel och bistånd

Ökade synergier mellan utvecklingssamarbete, främjande och handelspolitik ska bidra till att stärka den ekonomiska tillväxten för att förbättra levnadsvillkoren för människor som lever i fattigdom och förtryck samt bygga motståndskraftiga samhällen. Privata investeringar, handel och näringslivets roll i genomförandet av Agenda 2030 ska stärkas.

Sidas arbete med marknad, handel och privat sektor

Inkluderande ekonomisk utveckling finns som målområde i flera bilaterala, regionala och tematiska strategier som styr Sveriges internationella utvecklingssamarbete. Sida stödjer insatser inom marknadsutveckling som innefattar privatsektorutveckling, handel, finansiella system och sysselsättning. Detta arbete har varit en utgångspunkt för att öka synergier mellan utvecklingssamarbetet, främjande och handelspolitik samt att vidta särskilda åtgärder för att stärka ekonomisk utveckling och handel hos partnerländer under 2024.

Inkluderande och hållbar ekonomisk utveckling är avgörande för fattigdomsbekämpning och välbefinnande. Ekonomisk utveckling skapas av människor som producerar, handlar och interagerar med varandra. Sidas stöd har i syfte att sänka hinder och skapa gynnsamma förutsättningar för människor som lever i fattigdom att bidra till, delta i och dra nytta av den ekonomiska utvecklingen. Sysselsättning och försörjning är avgörande för fattigdomsminskning.

Fungerande marknadssystem med en stark och dynamisk privat sektor är viktig för en inkluderande ekonomisk utveckling. Privat sektor har också påverkan på andra utvecklingsaspekter, såsom mänsklig säkerhet, demokrati och jämställdhet samt hållbarhetsfrågor. I detta ingår att ge stöd till företag och entreprenörer som är verksamma på utvecklingsmarknader, att stärka kapacitet för affärsutveckling och tillgång till finansiella tjänster, utveckla värdekedjor och stärka affärsklimatet.

Att skapa förutsättningar för den privata sektorn genom att bygga kapacitet hos institutioner och utveckla humankapitalet i

Sidas partnerländer skapar också större möjligheter för internationell handel och utländska investeringar. Öppen internationell handel är en viktig motor i ekonomisk utveckling och fattigdomsbekämpning. Det är samtidigt ett medel i omställningen till en grönare och mer hållbar ekonomi.

Sida stödjer övergång från utvecklingssamarbete till handelsrelationer

Synergier mellan ekonomisk utveckling och andra delar av Sidas verksamhet är centralt för att uppnå hävstångseffekter så att ekonomisk tillväxt bidrar till fattigdomsminskning och hållbarhet. För att bidra till övergången från bistånds- till handelsrelationer med partnerländer kompletterar Sida sina insatser inom handel ofta med andra åtgärder riktade mot exempelvis fungerande institutioner, antikorruption, goda arbetsvillkor och skyddandet av mänskliga rättigheter. Myndigheten stödjer samtliga aktörsgrupper för att bidra till biståndsmålet: offentliga, privata och civilsamhällesaktörer.

Sida arbetar med handel som hävstång inom biståndet genom att undanröja hinder och ta tillvara möjligheter för till exempel enklare, mindre kostsam gränshandel eller reduktion av tariffer och tekniska handelshinder. Detta möjliggör inträde på nya exportmarknader för företag i utvecklingsländer eller underlättar import av grön teknologi, systemtjänster och livsviktiga varor som vaccin och livsmedel.

När det gäller synergier med utrikeshandel samt export- och investeringsfrämjande, omfattar detta ett betydligt bredare arbete än enbart de insatser som specifikt syftar till ökad handel. För att bidra till att öka synergier med utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande samt näringslivssamarbete, samarbetar Sida på olika sätt med andra aktörer inom Team Sweden. Det är bland andra Business Sweden, Svenska Institutet, Swedfund och Kommerskollegium. Bland den övriga svenska resursbasen samverkar Sida med Näringslivets internationella råd (NIR), svenska myndigheter, akademiska institutioner och civilsamhället.

Privata sektorns roll i utvecklingssamarbetet och Sidas samarbete med privat sektor

Näringslivet är en etablerad och viktig partner för Sida för att mobilisera resurser samt tillhandahålla kunskap och innovation för att lösa utvecklingsutmaningar. Sida har möjlighet att samarbeta med privata sektorns aktörer för att uppnå resultat inom strategiernas alla målområden, såsom hälsa, energi, utbildning och sysselsättning.

Utgångspunkten för samverkan mellan utvecklingssamarbete och näringsliv är de utvecklingsutmaningar som identifieras i strategierna för utvecklingssamarbete och de affärsmöjligheter dessa ger. Samarbete kan ske när intressen för utvecklingssamarbete och näringsliv sammanfaller.

Sida utformar utvecklingssamarbetet för att stärka förutsättningarna för privatsektorutveckling, handel och investeringar inom flertalet sektorer. Detta mobiliserar kapital och engagemang från aktörer även utanför biståndet, vilket kompletteras med stöd till ökad socialt och miljömässigt hållbar kapacitet hos i synnerhet småföretag. Det kompletteras även med samarbete med näringslivet i olika former för att till exempel möjliggöra deltagande i globala och regionala värdekedjor.

Lönsamma, ansvarstagande företag i Sidas partnerländer är drivkraften för att skapa verksamheter och projekt som attraherar lokala och internationella investerare. Inom biståndet används ofta olika former av samverkan med svenska och internationella privata aktörer, till exempel så kallat Public Private Development Partnership (PPDP) för att adressera sociala, klimat- och miljömässiga utmaningar i värdekedjor, utlysningssonder för ökad innovationskraft och garantier för att stimulera investeringar. Sida verkar också i partnerskap med investerare, såväl svenska som globala, med syfte att identifiera och undanröja hinder för investeringar samt för att stimulera investeringar på utvecklingsmarknader.

Genom att förbättra förutsättningar för handel och investeringar i Sidas partnerländer och att använda den förändringskraft som finns hos privata sektorns aktörer och deras affärer stärker Sida näringslivets roll i genomförande av Agenda 2030. Sida bidrar även till mobilisering av nödvändiga resurser för global hållbar utveckling.

Vilka åtgärder myndigheten har vidtagit för att stärka ekonomisk utveckling och handel hos partnerländer och resultat av dessa

Sida har huvudsakligen arbetat för att öka kompetens, partnerskap och synergier där de viktigaste anpassningarna och initiativen under året beskrivs nedan tillsammans med de resultat för verksamheten som hittills uppnåtts. Flera initiativ initierades under 2024 och resultat följs upp löpande.

Kompetenslyft hos Sidas personal

Under 2024 har Sida genomfört ett särskilt kompetenslyft inom marknadsutveckling, handel och arbete med privat sektor för att höja kunskap och kapacitet i hela organisationen. För att nå ut brett, har myndigheten tagit fram en digital lärm modul, utvecklat analysverktyg och metoder samt genomfört kunskaphöjande seminarier och lärande aktiviteter. För att öka förståelsen för kopplingar mellan handel och klimat har Sida även introducerat en seminarier serie om den Europeiska gröna given och sammanställt evidens om grön ekonomisk tillväxt.

Riktade satsningar har gjorts för att stödja landteam. Exempelvis har Sida organiserat en regional workshop i Nairobi för erfarenhetsutbyte mellan anställda på utlandsmyndigheter i regionen, lärande och vidareutveckling av Sidas arbete med handel.⁴⁴⁵ Sida förväntar sig att kompetenslyften kommer att leda till utökat fokus på handel i myndighetens insatser.

Nya partnerskap

För att utveckla och skala upp myndighetens arbete med marknadsutveckling, handel och privat sektor samt öka synergier med den svenska resursbasen har Sida utökat myndighetens partnerskap med svenska aktörer inom området. Engagemang inom samarbetet för Team Sweden har ökat, både i Stockholm

och i Sidas partnerländer. I Ukraina⁴⁴⁶ och i Bangladesh⁴⁴⁷ har Sida tagit en aktiv roll i Team Sweden i syfte att underlätta för svenska företag att skapa nya affärsrelationer.

Sida har etablerat ett nytt samarbete med Kommerskollegium med syfte att bidra till ömsesidigt lärande, stöd i varandras insatser och i konkreta resultat i respektive myndighets biståndsinsatser.⁴⁴⁸ Som exempel har Kommerskollegiums funktion för importfrämjande, Open Trade Gate Sweden (OTGS), kunnat bygga vidare på resultaten från Sidas pågående projekt inom marknad- och privatsektorsutveckling. Med stärkt företagande och förbättrat affärsklimat kunde Kommerskollegium introducera importfrämjande insatser inom IT-sektorn i Moldavien⁴⁴⁹ och inom textil sektor i Georgien.⁴⁵⁰

Sida har hittat nya former för samarbete med privat sektor inom handel, både direkt och indirekt. Under 2024 har myndigheten ingått ett avtal med en ny partner, Global Alliance for Trade Facilitation (GATF), som har nära samarbeten med både lokala näringslivet i partnerländer och multinationella företag såsom svenska H&M och Ikea.⁴⁵¹ GATF identifierar projekt där statliga aktörer och företag kan arbeta gemensamt för att genomföra reformer och nya arbetssätt som förenklar handeln med partnerländer och gör den mer inkluderande så att partnerländer kan dra nytta av internationell handel.⁴⁵² Andra exempel är samarbete med privata aktörer inom insatser, som med Volvo Group västra Balkan⁴⁵³ eller med Tetrapak i Colombia.⁴⁵⁴

I Sidas utvecklingssamarbete inom handel och privat sektor är EU en viktig partner, och myndigheten har under året stärkt sin roll i genomförandet av EU:s strategi Global Gateway. Sida bidrar bland annat till Team Europe-initiativet om hållbarhet i globala värdekedjor. Inom initiativet bidrar Sida till utformningen av en helpdesk för aktörer i partnerländer med syfte att stötta deras anpassning till nya EU-regler om tillbörlig aktsamhet (due diligence).⁴⁵⁵

Ökade synergier mellan strategier och större utrymme för privatsektorsinvolvering

Under 2024 har Sida tagit steg för att öka synergier mellan strategier samt att öka genomslag för privatsektor i dess

genomförande. Detta förstärker även synergier mellan utvecklingssamarbetet, främjande och handelspolitik. Ett exempel är i stödet till Världsbanken i MENA-regionen där myndigheten har förstärkt och tydliggjort samarbeten mellan Världshandelsorganisationen och Världsbanken i regionen.^{456 457}

Genom samverkan med svenska Energimyndigheten i Kenya⁴⁵⁸ har Sida skapat en plattform för svenska företag inom grön teknologi.⁴⁵⁹ Liknande initiativ för att stärka biståndets roll i svenska näringslivets kontaktytor och tillträde till Sidas partnerländer är inom trä- och möbelindustrin i Kosovo⁴⁶⁰ samt inom textilindustri i Bangladesh.⁴⁶¹

Hur samverkan har utvecklats för att underlätta samspelet mellan offentliga och privata aktörer, inklusive med svenska näringslivet

En av åtgärderna under 2024 är att Sida har bildat en ny stöd-avdelning som samlar myndighetens expertis och stöd avseende handel, privat sektor och finansiella instrument.

Sidas verksamhetsstrategi 2024–2026 omfattar målsättningen att öka förmågan att samverka med och engagera den privata sektorn och mobilisera additionella finansiella flöden.⁴⁶² För att konkretisera verksamhetsstrategin och ytterligare stärka Sidas arbete för samverkan med den privata sektorns aktörer har Sida under 2024 tagit fram en delstrategi för Sidas arbete med privat sektor 2024–2026 som ska vägleda ambitionshöjningen och förändringsarbetet under kommande år. Samverkan med näringslivet, inklusive det svenska, kommer att vara tydligare del av strategigenomförande i Sidas nya organisation.

Sida har under året inlett en närmare samverkan med Business Sweden kopplad till organisationens senaste riktlinjebrev som nu omfattar verksamhet med biståndsfinansiering (inom utgiftsområde 7).⁴⁶³ Tillsammans med Business Sweden, Swedfund, Exportkreditnämnden (EKN) och Svensk exportkredit (SEK) har Sida även inlett ett utforskande arbete för förstärkt samordning med fokus på samhällskritisk infrastruktur där lösningar från det svenska näringslivet bedöms kunna bidra till utvecklingsresultat.⁴⁶⁴

Sida har ingått en ny överenskommelse om samverkan med Kommerskollegium, där målsättningen är att bidra till fler synergier och konkreta resultat inom respektive verksamheter.⁴⁶⁵ Sida har under året bidragit till flera nya överenskommelser och partnerskap. Sida har samverkat med organisationen Svenskt Näringsliv för att återetablera nätverket Swedish Leadership for Sustainable Development (SLSD) efter flera års uppehåll. Svenskt Näringsliv arbetar för att matcha globala utmaningar och lokala behov med den svenska resursbasens innovationskraft och svenska företagslösningar.⁴⁶⁶ Sida bidrar med expertis i utformningen av program och genomförande, exempelvis i seminarier om Global Gateway för svenska företag och andra intressenter och rundbordsamtal under Almedalsveckan och vid FN:s generalförsamling, där bland andra svenska företag och Sidas generaldirektör medverkat.

Under 2024 har omställning påbörjats av partnerskapet med svenska investerare, Swedish Investors for Sustainable Development (SISD), som Sida har samordnat sedan 2016. Den nya inriktningen innebär att nätverket öppnas upp för en bredare krets investerare än tidigare. Detta ger Sida som offentlig aktör en bredare bas för dialog med investerare som kan bidra till nya lösningar och investeringar i linje med Agenda 2030. Partnerskapets uppdaterade inriktning innebär även förflyttning mot ett tydligare fokus på investeringar med särskild inriktning mot utvecklingsländer och utvecklingsmarknader.

För att mobilisera additionella flöden för hållbar utveckling har Sida medverkat i globala partnerskap med FN och privat sektor. Sida har bidragit till att föra samman globala investerare i investeraralliansen Global Investors for Sustainable Development (GISD) och länder som arbetar med integrerade finansieringsramverk, (Integrated National Financing Frameworks, INFF:er). Syftet har varit att stärka förutsättningar för investeringar att svara upp mot länders behov, inklusive att stärka anpassning till Globala målen för hållbar utveckling i upplåning. Samverkan har resulterat i en vägledning för utgivning av Globala målen-statsobligationer⁴⁶⁷ som ska kunna användas av såväl investerare som länder som ett sätt att skala upp hållbara investeringar.

Vilka åtgärder som har vidtagits för att stärka myndighetens samverkan med Business Sweden och andra relevanta Team Sweden-aktörer för att öka företags möjligheter att bidra till hållbara investeringar, tillväxt och sysselsättning i låg- och medelinkomstländer

Samverkan med Team Sweden betonas i Sidas verksamhetsstrategi 2024–2026⁴⁶⁸ för att stärka ekonomisk utveckling och handel i låg- och medelinkomstländer. Sidas interna delstrategi för samverkan med privat sektor bidrar med vägledning för genomförandet. Detta inkluderar åtgärder för att i Sidas land- och regionanalyser identifiera möjligheter till samverkan samt att bidra till ett samlat Team Sweden-utvecklingserbjudande runt specifika projekt där den svenska resursbasen inom näringslivet deltar. Utforskande samtal med Business Sweden förs löpande i partnerländerna. På Sida i Stockholm har Sida avsatt resurser för att tillsammans med relevanta Team Sweden-aktörer utveckla arbetsformer för stärkt samverkan. Business Sweden, Sida, Swedfund, Svensk exportkredit (SEK) och Exportkreditnämnden (EKN) träffas regelbundet på strategisk och operativ nivå för att vägleda och utarbeta specifika uppdrag och projekt.⁴⁶⁹

Myndighetens hållbarhetskriterier som används i projekt med näringslivet och om dessa är kompatibla med de kriterier som Exportkreditnämnden, Svensk Exportkredit, Swedfund och Business Sweden tillämpar

Sida tillämpar övergripande riktlinjer för hållbarhet såsom OECD Guidelines for Multinational Enterprises, ILO:s kärnkonventioner och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, liksom övriga organisationer i Team Sweden. Hållbarhetskriterier används vid urval, kvalificering och utvärdering av parter som söker finansiering, inklusive i projekt med näringslivet. I Sidas garantiberedningar genomförs bland annat granskningar utifrån kriterier för miljö, hållbarhet och bolagsstyrning (så kallade ESG-granskningar). När Sida bereder stöd till utlysningsfonder, Public Private Development Partnerships (PPDP) och resultatbaserad finansiering som genomförs i samverkan med näringslivet används granskningsverktyget Sida Sustainability Screening Framework (SSSF).

Sida har 2024 genomfört en jämförande studie av Team Sweden-aktörernas användning av hållbarhetskriterier. Studien framhåller att kompatibiliteten mellan aktörerna kan stärkas genom att strömlinjeforma hållbarhetskrav på partners, metoder och processer för screening, uppföljning och rapportering.⁴⁷⁰ EKN och SEK förefaller ha väl utvecklade processer som omfattar granskning av både part som söker finansiering/garanti och implementerande parter i senare led. Sida har inlett en uppdatering av myndighetens tillämpning av hållbarhetskriterier, anpassat till övriga Team Sweden, svenska prioriteringar samt aktuella internationella ramverk.

Vilka åtgärder som har vidtagits för att utveckla partnerskap med den privata sektorn, civilsamhället, forskningsinstitutioner och offentliga myndigheter för att mobilisera mer kunskap och kapital för utvecklingssamarbetet

Partnerskap med privata sektorn

Sida har etablerat en ny stöдавdelning för handel, privat sektor och finansiella instrument för att kunna stärka samverkan och partnerskap med privata sektorns aktörer. Myndigheten har även fattat beslut om en ny intern delstrategi för att öka myndighetens förmåga att engagera och samverka med den privata sektorn och mobilisera additionella finansiella flöden.⁴⁷¹

Regeringens särskilda villkor i regleringsbrevet har under första halvåret försenat Sidas arbete med att finansiera nya partnerskap inom strategin för innovation, partnerskap och kapacitetsutveckling 2024–2028.⁴⁷² Sida har ändå kunnat inleda utveckling av nya partnerskap med privata aktörer – med fokus på länder och regioner av särskild relevans för Team Sweden. Sida har också påbörjat arbetet med att upphandla ett ramavtal för uppdragsfinansierat tekniskt samarbete (UTS) med syfte för att kunna avropa expertstöd. En överenskommelse har undertecknats med Kommerskollegium och Sidas partnerskap med Svenskt Näringsliv har fördjupats genom att organisationen nu står värd för nätverket Swedish Leadership for Sustainable Development (SLSD) som för samman handel och bistånd med svenska företagsintressen.⁴⁷³

Partnerskap med civila samhället

Sida har under året påbörjat ett omfattande förändringsarbete för att utveckla stödet till det civila samhällets aktörer (se också avsnitt Sidas uppgifter/Sida finansierar partner och delar finansiella risker). Avsikten är bland annat att fler organisationer i Sveriges partnerländer ska ha direkt samarbete med Sida. Det kommer ge Sida en bredare kontaktyta med det civila samhället och förväntas bidra till ökad kunskap om de frågor och geografiska områden som civilsamhället verkar inom. Under 2024 har befintliga samarbetsorganisationer mobiliserat kapital för utvecklingssamarbetet, exempelvis genom de spar- och låneorganisationer som We Effect stöttar på lokal nivå. We Effects program i Malawi har ökat tillgången till finansiella tjänster (lån, sparande, försäkringar) för 5 500 personer (3 392 kvinnor, 1 283 män, 599 unga kvinnor och 226 unga män), genom 190 spar- och låneorganisationer och lokala finansiella organisationer. Medlemmarna lyckades gemensamt under 2023 spara 100 miljoner malawiska kwacha, motsvarande cirka 600 000 kronor, vilket var en fördubbling jämfört med det årliga målet. Medlemmarna använde dessa besparingar till att starta småföretag eller investera i existerande företag.⁴⁷⁴

Ett annat exempel på en utveckling av partnerskapet med civilsamhället i syfte att mobilisera kunskap finns i Bangladesh där Sida genom Sveriges utlandsmyndighet leder en process för att engagera nätverk av civilsamhällesaktörer inom klimat och miljö i en strukturerad dialog med EU:s *Team Europe Initiative for Green Energy Transition*. Hittills har tre formella dialoger organiserats gemensamt. I dessa finns det utrymme för aktörerna att uttrycka prioriteringar inom exempelvis resursfördelning avseende övergång till grön energi i Bangladesh.⁴⁷⁵

Globalt stödjer Sida även länders arbete med integrerade finansieringsramverk.⁴⁷⁶ Genom den så kallade INFF-faciliteten, bestående av FN och OECD men även bilaterala givare, har Sida tagit initiativ till en pilotstudie för att främja lärande kring civila samhällets inkludering i länders arbete med utvecklingsfinansiering. Genom ökad samverkan med

civila samhället kan exempelvis fattigdomsfokus, ansvarstagande och transparens stärkas i länders finansieringsstrategier och i reformarbete för mobilisering av additionella finansiella resurser för hållbar utveckling.⁴⁷⁷

Partnerskap med forskningsinstitutioner

Sidas samarbete med universitet och forskningsorganisationer i Sverige och internationellt fortsätter för att mobilisera kunskap om och för utveckling av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling. Det sker genom stöd till och interaktion med forskningsorganisationer och universitet i världen, såsom till utvalda universitet i partnerländer i syfte att mobilisera och hantera lokal kunskap. En kontinuerlig åtgärd i dessa samarbeten är att föra dialog med respektive regeringar för att öka det inhemska finansiella stödet till forskning.

Forskningssamarbetet har bland annat lett till att Sverige 2024 tecknat avtal med University of Rwanda för att stärka kapaciteten för vaccinutveckling och produktion i Afrika. Finansieringen kommer från ett EU-initiativ om tillverkning och tillgång till vaccin, mediciner och hälsoteknologier i Afrika (det så kallade MAV+).⁴⁷⁸

Det minskade anslaget för forskningssamarbetet har begränsat Sidas möjligheter att vidta åtgärder för att utveckla nya partnerskap och driva frågor om ökad finansiering till forskning internationellt.

Partnerskap med offentliga myndigheter

Sida arbetar aktivt med att utveckla partnerskap mellan svenska myndigheter och andra aktörer för att mobilisera mer kunskap och kapital för utvecklingssamarbetet. Myndighetsforum är ett sådant partnerskap. Forumet samlade chefer och samordnare från ett 30-tal svenska myndigheter under två dagar för att dela erfarenheter och diskutera samverkansmöjligheter inom utvecklingssamarbetet. Myndigheter och andra svenska aktörer diskuterade hur de kan skapa förutsättningar för länder och människor att ta sig ur fattigdom genom handel, grön omställning och ekonomisk utveckling.

Sida och utlandsmyndigheter har i flera fall agerat som mäk-lare eller plattform för nya partnerskap mellan myndigheter i Sverige och i partnerländer. Detta bidrar i sin tur till mobilisering av kunskap och kapital.

Ett exempel är utlandsmyndigheten i Liberia som har sammanfört den liberianska landmyndigheten och den liberianska skattemyndigheten, genom insatser med svenska Lantmäteriet⁴⁷⁹ och Skatteverket⁴⁸⁰, för att upprätta en modell för inkomstdelning. Samverkan har lett till en överenskomst mellan landmyndigheten och skattemyndigheten i Liberia om hur de regionala landkontorens intäkter ska fördelas mellan myndigheterna⁴⁸¹, samt till planering av samverkan kring fastighetsvärdering⁴⁸².

Myndighetens tolkning och tillämpning av OECD-DAC:s regelverk och statsstödsregler i jämförelse med andra likasinnade länders uttolkning såsom Danmark, Nederländerna och Tyskland

OECD-DAC:s regelverk

OECD-DAC:s gemensamma direktiv för rapportering av bistånd ger goda möjligheter att arbeta med handel, privata investeringar och privata aktörer inom biståndet.⁴⁸³ Direktiven lyfter att den privata sektorn är viktig för att biståndet ska kunna uppnå utveckling i partnerländerna. Sammanfattningsvis innehåller direktiven följande villkor:

- Stöd klassas som bistånd (ODA) om det har huvudsyftet att främja ekonomisk utveckling eller välbefinnande i låg- och medelinkomstländer.⁴⁸⁴
- Givet ovan exkluderas stöd från rapportering av ODA som främst har ett kommersiellt, främjande- eller vinstdrivande syfte till förmån för givarlandet enligt direktiven⁴⁸⁵. Däremot rapporteras det som Other Official Flows (OOF) till OECD-DAC.
- När privatsektorinstrument involveras ska dessa undvika att snedvrida marknader.⁴⁸⁶

I Sidas samtal med företrädare för biståndet i Tyskland, Danmark, Nederländerna, Norge och Kanada understryker samtliga att näringslivssamarbeten är viktiga komponenter i utvecklingssamarbetet. Samtalen visar att Sida och motsvarigheterna i respektive land gör samma tolkningar och tillämpningar av villkoren i rapporteringsdirektiven, de skiljer sig inte åt mellan länderna trots att fokus på handel och privat sektor i ländernas bistånds- och handelspolitik varierar.

I samtal uttrycker länderna vikten av att skilja på biståndsinsatser och rena främjandeinsatser i rapporteringen. Flera länder genomför därför biståndsinsatser med närliggande exportfrämjande insatser, som har egna budgetposter. Exempelvis har Danmark en ny Afrikastrategi⁴⁸⁷ där exportfrämjande av danska företag inkluderas, som finansieras via danska export- och investeringsfonden (EIFO) genom Ministeriet för industri, näringsliv och finans. Liksom Sverige har länderna rutiner för att kvalitetssäkra klassningen av bistånd. Detta kontrolleras även av OECD-DAC efter inrapportering, vilket är en kontrollmekanism för gemensamma tolkningar och tillämpningar av rapporteringsdirektiven. Flera framhåller vikten av att stöden drivs av efterfrågan från partnerländerna. Det är en fråga om utvecklingseffektivitet, och inte ett krav enligt OECD-DAC:s regelverk, om än en av de internationella principerna för effektivt bistånd.⁴⁸⁸

EU:s regelverk om statsstöd

Statligt stöd som uppfyller vissa kriterier är oförenligt med den inre marknaden. I artikel 107.1 fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) anges att om inte annat föreskrivs i fördragen, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

Allt statsstöd måste anmälas till och godkännas av EU-kommissionen,⁴⁸⁹ om det inte utformas enligt vissa undantagsbestämmelser som kommissionen har beslutat, innan det

får lämnas (genomförandeförbudet). Statsstöd som lämnas i strid mot genomförandeförbudet är olagligt stöd.⁴⁹⁰

Ett stöd av mindre betydelse (de minimis) är ett stöd till lågt värde som under vissa förutsättningar inte är ett statsstöd. Om villkoren i någon förordning om de minimis-stöd är uppfyllda är kriterierna för statligt stöd i artikel 107.1 EUF-fördraget inte uppfyllda. Stöd av mindre betydelse omfattas därför inte av förbudet mot statligt stöd.⁴⁹¹

Mandat i förhållande till statsstöd

Enligt Sidas instruktion ska myndigheten tillämpa EU-kommissionens förordning om de minimis.⁴⁹² Villkoren för garantier ska utformas med beaktande av bestämmelserna om statsstöd i artikel 107 i EUF-fördraget.⁴⁹³ Det finns inte några av EU-kommissionen godkända statsstöd (individuellt eller stödordning) för Sidas verksamhet. Myndigheten har inte heller mandat i sin instruktion att tillämpa något undantag.

I Sidas samtal med företrädare för biståndet i Tyskland (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GIZ), Danmark och Nederländerna framkom att ingen har något av EU-kommissionen godkänt statsstöd (individuellt eller stödordning) för biståndsverksamhet. Till skillnad från Sida har däremot alla tre mandat att tillämpa den allmänna gruppundantagsförordningen (GBER),⁴⁹⁴ men har aldrig använt detta undantag. Samtliga länder kan, liksom Sida, tillämpa de minimis.

Metoder för val av samarbetspartner

Metoden för val av samarbetspartner påverkar hur statsstödsreglerna aktualiseras.⁴⁹⁵ Sida har flera tillvägagångssätt för att identifiera samarbetspartner. Myndigheten kan inleda dialog med en organisation där det redan finns ett etablerat samarbete, eller med andra organisationer, myndigheter, institut eller multilaterala organisationer som har identifierats som intressanta genom exempelvis studier och kartläggningar. Myndigheten kan vidare göra en utlysning eller en upphandling för att identifiera nya samarbetspartner. Danmark och Nederländerna använder sig främst av utlysningar (call for proposals) som metod för val av samarbets-

partner och i mindre utsträckning även direkt val av samarbetspartner. Danmark använder dock endast i undantagsfall direkt val av specifik aktör eller av begränsad utlysning och betonar särskilt principen om likabehandling av samarbetspartners. Tyskland (GIZ) använder sig främst av både utlysningar och direkt val av samarbetspartner. Vidare gör Danmark en offentlig upphandling om det är Danmark som identifierar resultat eller aktiviteter. Nederländerna använder sig dock aldrig av offentlig upphandling, medan Tyskland (GIZ) i stort sett inte använder offentlig upphandling som metod för val av samarbetspartner.

Hur frågan om statsstöd fångas upp och bedöms i hanteringen av en insats

Sidas insatshanteringssystem innehåller frågor och stödtexter för att identifiera om utredning av statsstödsreglerna krävs under beredningen av en insats.⁴⁹⁶ Sidas enhet för juridik gör då statsstödsbedömningen och ger utifrån den rådgivning till handläggare och beslutsfattare. Beslutet fattas av beslutsfattaren för insatsen och kan vara i strid med det råd som getts av den juridiska enheten. Frågan om statsstöd ska, i förekommande fall, beskrivas i beredningen.⁴⁹⁷ Sida har som stöd för statsstödsbedömningar inhämtat rättsutredningar från advokatbyrå; dels avseende statsstödsfrågor i Sidas verksamhet, dels avseende specifika insatser, bl.a. garantier. Sidas generaldirektör fattade beslut om generellt förhållningssätt för statsstöd och garantiinsatser under 2020.⁴⁹⁸

I likhet med Sida har Nederländerna och Tyskland (GIZ) systemstöd eller rutiner i syfte att identifiera om ett tänkt stöd riskerar att utgöra ett otillåtet statsstöd. Givarnas respektive juridiska avdelningar gör då i olika skeden statsstödsbedömningar och lämnar råd. Slutligt beslut i frågan fattas av beslutsfattare i de operativa verksamheterna och kan vara i strid med råd från respektive juridisk avdelning. För Danmark ligger ansvaret för att bedöma om utvecklingsbistånd faller inom EU:s statsstödsregelverk i det enskilda fallet hos den operativa verksamheten.

Vilka åtgärder myndigheten har vidtagit för att stärka en demokratisk digital utveckling och cybersäkerhet hos partnerländer. Åtgärderna ska redovisas utifrån ett geopolitiskt sammanhang

Digitalisering kan fungera som en accelerator för fattigdomsminskning och mänskliga rättigheter. Den är en viktig länk mellan privat och offentlig sektor, samt det civila samhället. Samtidigt finns det ett stort glapp mellan rika och fattiga länder när det kommer till digitalisering, där fattiga länder hamnar mer och mer på efterkälken. I låginkomstländer använder ungefär 25 procent av befolkningen internet, jämfört med 92 procent i höginkomstländer.⁴⁹⁹

Digitalisering har hamnat i centrum för flera geopolitiska skeenden, vars utveckling Sida följer kontinuerligt. Dessa rör exempelvis konkurrensen om kapacitet för AI, råvaror för elektroniktillverkning samt den pågående utbyggnaden av 5G-nät och annan digital infrastruktur. Bland riskerna ingår ökade ekonomiska och sociala klyftor globalt och regionalt, desinformation, cyberattacker samt andra hot mot länder, invånare och särskilt utsatta såsom människorättsförsvarare.⁵⁰⁰ Tillsammans driver detta på länders behov och intressen inom området. Sidas partnerländer har ofta utmaningar med att skapa de förutsättningar som krävs för välfungerande marknader exempelvis vad gäller finansiering och att reglera ny teknologi.

Sida arbetar med flera initiativ för att stärka en demokratisk digital utveckling och cybersäkerhet i partnerländer. Där ingår globala policyramverk, ökad tillgång till finansiering, reglering av telekomsektorn samt arbete mot desinformation.

I september 2024 antog FN:s generalförsamling det första globala ramverket för en öppen, hållbar, rättvis och säker digital framtid för alla – Global Digital Compact (GDC). GDC kommer att vägleda arbetet med digitalisering globalt. Bakom detta ligger ett mångårigt arbete av Sida och flera av Sidas samarbetspartner så som Access Now⁵⁰¹, Digital Impact Alliance⁵⁰² och Association for Progressive Communication⁵⁰³. Deras bidrag har skett genom global dialog inom nätverk och forum som Internet Governance Forum och Right's Con men

också på Stockholm Internet Forum som Sida organiserar vartannat år. Sida har också bidragit direkt till förhandlingarna som letts av Sverige tillsammans med Rwanda och Zambia, och genom EU.⁵⁰⁴

Sida har formulerat sitt eget bidrag till genomförandet av GDC genom den nya delstrategin för digitalisering. Delstrategin tar också höjd för geopolitiken och lyfter fram digitaliseringens vikt för att uppnå Sidas huvuduppgift inom utvecklingssamarbetet och för att rusta Sida internt med digitaliseringen som hjälp.⁵⁰⁵

För ökad tillgång till finansiering har Sida bidragit till arbetet med en ny fond för investeringar i företag som bygger säker digital infrastruktur, kallad Digital Leap Fund. Förslaget till fonden kom på den finansieringskonferens som Sida tog initiativ till under Sveriges ordförandeskap i Europeiska unionens råd första halvåret 2023. Sida har aktivt bidragit till fondens tematiska inriktning och upplägg. Den ska lanseras under 2025 med kapital från EU:s institutioner, Europeiska investeringsbanken och nationella utvecklingsbanker. Fonden väntas även mobilisera privat kapital.⁵⁰⁶

I samarbete med Post- och Telestyrelsen, Stockholms universitets IT-program SPIDER, Luxemburgs telekomregulator och EU-kommissionens Digital for Development Hub har ett samarbete lanserats för att stärka afrikanska telekomregulatorers kapacitet för säkerhet, byggda nätverk och bättre fungerande marknader. Projektet (iPRIS) ska leda till lägre kostnader och en säkrare digitalisering.⁵⁰⁷

Sida har finansierat ett arbete för öppen och säker digitalisering med fokus på demokrati, desinformation och AI i södra Afrika. Arbetet har fokuserat på att bygga allianser mellan olika parter som arbetar med digitalisering, digitala rättigheter, pressfrihet och styrning av data för att teknikutvecklingen ska komma allmänheten till nytta. Detta har resulterat i en modell för att stärka motståndskraften mot desinformation.⁵⁰⁸

För att möta ökande kompetenskrav i den egna organisationen har Sida utvecklat sina verktyg för analys, operationalisering och policy. En helpdesk för digitalisering⁵⁰⁹ som medarbetare kan vända sig till för stöd finns på plats och ett

handläggningsstöd⁵¹⁰ har lanserats. Handläggningsstödet innehåller bland annat material för att analysera digitalisering som del av multidimensionell fattigdom,⁵¹¹ evidenskartläggning av forskning inom digitala fundament såsom tillgång till internet, digital infrastruktur, reglering, cybersäkerhet⁵¹² och digitalisering i finansiell inkludering.⁵¹³

Sidas satsning *Digitaliseringsprogrammet* har under sina tre år bidragit till kompetens kring digitalisering på myndigheten genom bland annat så kallade "digitaliseringspulsar" för att ge medarbetare en snabb överblick av pågående initiativ inom digitalisering.

Slutsats och bedömning

Sida har under 2024 vidtagit en rad olika åtgärder för att utveckla arbetet med synergier mellan främjande, handelspolitik och utvecklingssamarbete. Sida har även gjort viktiga förflyttningar inom ett antal områden som stärker förutsättningar för privata investeringar, handel och näringslivets roll i genomförandet av utvecklingssamarbetet. Åtgärder har vidtagits på samtliga nivåer, globalt, regionalt och bilateralt. De delstrategier som tagits fram under 2024 med fokus på samverkan med privata aktörer samt digitalisering ger goda förutsättningar för ytterligare förflyttningar under kommande år. Sidas bedömning är att steg som tagits under 2024 sammantaget bidragit till ökade synergier och en stärkt roll för näringslivet.

Bistånd som hävstång för andra finansiella flöden

I enlighet med Sidas regleringsbrev för 2024 ska Sida redovisa den verksamhet som myndigheten har bedrivit för att bidra till att biståndsverksamheten i större utsträckning ska fungera som hävstång för att öka den inhemska resursmobiliseringen i partnerländer och för att mobilisera privata kapitalflöden för hållbar utveckling. Sida ska redovisa antalet garantier, avtalad garantivolym och mobiliserat kapital fördelat per strategi. Sida ska även redovisa garantiportföljens tematiska inriktning.

Länders förmåga att mobilisera skatteintäkter och överföra denna resurs i en riktning som understödjer en hållbar och inkluderande samhällsutveckling är viktig för fattigdomsminskning. Privata kapitalflöden kan komplettera och stärka effekterna för hållbar utveckling. Olika finansieringsflöden i och till länder kompletterar varandra men kan inte ersätta varandra. Biståndet används som hävstång för att skapa förutsättningar för inhemsk resursmobilisering i partnerländer, men också för att mobilisera additionella privata kapitalflöden för investeringar i hållbar utveckling, vilket redovisas nedan.

Detta avsnitt beskriver och ger exempel på hur biståndet har fungerat som hävstång för inhemsk resursmobilisering. Den verksamhet som Sida bedrivit för att mobilisera privata kapitalflöden beskrivs inledningsvis i denna målredovisning. Därtill ges ytterligare beskrivningar och exempel som del av nedan redovisade krav.

Inhemsk resursmobilisering

I denna redovisning redogör Sida för hur biståndsverksamheten har fungerat för att öka inhemsk resursmobilisering direkt, det vill säga Sidas stöd till skattepolicy och arbete med finansministerier eller skattemyndigheter. Därtill bidrar Sidas stöd till exempelvis privatsektorutveckling, finansiella system, sysselsättning och handel indirekt till förutsättningar för inhemsk resursmobilisering.

Det direkta stödet till inhemsk resursmobilisering har varierat i volym under den senaste tioårsperioden och någon tydlig trend kan inte noteras för perioden. 2024 uppgick stödet till ca 111 miljoner kronor vilket är samma nivå som genomsnittet över femårsperioden och ca 6 miljoner lägre än genomsnittet över en tioårsperiod. Under 2024 är det direkta stödet i huvudsak inriktat mot att stärka kapaciteten hos skattemyndigheter. I många partnerländer är institutionell kapacitetsbrist en utmaning och skattemyndigheter saknar ofta tillgång till utbildad personal och tekniska lösningar för att effektivt kunna mobilisera skatteintäkter. Geografisk tyngdpunkt för samverkan finns i Afrika och Östeuropa.

Myndighetssamverkan och användande av svensk resursbas är en viktig del av genomförandet. Drygt hälften av det bilaterala genomförandet sker i samverkan med svenska Skatteverket. Exempel finns även där Sida, inom ramen för så kallade Team Europe-initiativ (TEI), samverkar med Polisen, Finansinspektionen, Ekobrottsmyndigheten och åklagarna, Riksbanken, Domstolsverket samt Kronofogden.⁵¹⁴

I Liberia har skatteverket, med Sidas stöd, stärkt den institutionella kapaciteten hos skattemyndigheten.⁵¹⁵ Bland annat har skattemyndighetens personal förbättrats såväl teoretiska som praktiska kunskaper för att ge service till skattebetalarna. Vidare har ett pilotprojekt med ledarutbildning för chefer och medarbetare genomförts. Arbetet med risker kopplade till regelefterlevnad har förbättrats.⁵¹⁶

En breddad skattebas möjliggör ökade skatteintäkter och handlingsutrymme för prioriterade investeringar i länder. I Albanien stödjer därför Sida det albanska finansministeriet i arbete med marknadsvärdebaserad fastighetstaxering.⁵¹⁷ Svenskt stöd har bidragit till att lägga grunden för en fastighets-skattereform med centraliserade och utvecklade it-system för fastighetsregister samt taxering.⁵¹⁸ Steg har tagits mot ett nytt legalt ramverk som introducerar marknadsvärdebaserad fastighetsbeskattning.⁵¹⁹ Reformtakten har dock inte levt upp till förväntningarna och det nationella ägarskapet och den politiska förändringskraften behöver fortsatt stärkas.⁵²⁰ Sida har därför valt att fasa ut stödet.

För utveckling av effektiva, transparenta och ändamålsenliga skattesystem krävs inte bara åtgärder på landnivå utan även understödjande internationella skatteregler. Sida stödjer därför även globalt arbete genom exempelvis internationella valutafonden IMF samt OECD. Urholkning av den inhemska skattebasen och överföring av vinster (Base Erosion and Profit Shifting, BEPS) är ett OECD 15 punkters initiativ som avser att motverka skatteplaneringsstrategier som multinationella företag använder för att utnyttja kryphål i skattereglerna för att artificiellt flytta vinster till så kallade skatteparadis som ett sätt att undvika att betala skatt.⁵²¹ Inom ramen för BEPS arbete kring beskattning av den digitala ekonomin (BEPS 1) har den så kallade tvåpelarlösningen ansetts som en av de mest signifikanta skattereformerna under senaste århundradet. Under 2024 har till exempel den så kallade tvåpelarlösningen för de skatteutmaningar som den digitala ekonomin för med sig varit fortsatt i fokus. Arbetet med övriga så kallade Base Erosion and Profit shifting (BEPS)-frågor fortsätter. Sida har även särskilt uppmärksammat frågor om skattetransparens och utbyte av information av finansiella data för motverkandet av olagliga finansiella flöden. Låg- och lägre medelinkomstländer fortsätter att ansluta sig till och dra nytta av standarder för skattetransparens och informationsutbyte av finansiell data. Tillsammans med den nedmontering av banksekretess som pågått sedan 2009 utgör detta en viktig förutsättning för att motverka olagliga finansiella flöden. Totalt är 94 låg- och lägre medelinkomstländer nu medlemmar i det globala forumet för transparens och informationsutbyte inom skatteområdet (Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes). Genom forumet fick länderna information om över 33 miljoner finansiella konton som täckte tillgångar på nästan 2,9 biljoner euro 2022. Över 4,5 miljarder euro i ytterligare intäkter identifierades under 2022.⁵²² Det innebär att totala intäkter som länder har genererat genom ökat utbyte av information om finansiella data uppgår till över 41 miljarder euro sedan 2009.⁵²³

Tabell 2.11: Beslutade och avtalade garantiinsatser för garantiverksamheten per strategi

Strategi ¹	Antal garantiinsatser ²	Värde avtal, tsek ³	Värde mobiliserat kapital, tsek ^{4,5}
Bolivia 2021–2025	1	410 800	900 000
Colombia 2021–2025	1	410 800	900 000
DR Kongo 2021–2025	2	113 030	197 136
Etiopien 2022–2026	1	23 050	42 345
Global strategi för socialt hållbar utveckling 2018–2022	4	3 814 585	2 049 413
Guatemala 2021–2025	3	544 000	1 686 452
Kenya 2021–2025	2	95 830	222 701
Latinamerika Regionalt 2021–2025	1	3 862 500	-
Moçambique 2022–2026	1	48 263	75 172
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2024–2028	1	67 000	101 628
Palestina 2020–2024	1	264 480	1 029 620
Reformsamarbete med Västra Balkan och Turkiet 2021–2027 ⁶	7	403 799	1 017 587
Reformsamarbete med Östeuropa 2021–2027 ⁷	6	904 171	2 967 991
Regionalt Afrika 2022–2026	5	1 103 668	5 224 883
Regionalt Asien och Oceanien 2022–2026	5	3 263 523	7 905 617
Rwanda 2020–2024	3	286 095	490 597
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället 2025–2029	1	80 000	160 000
Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2022–2026	5	2 045 633	3 557 256
Sveriges globala utvecklingssamarbete inom miljö, klimat och biologisk mångfald, 2022–2026	6	1 170 572	6 601 391
Uganda 2025–2029	1	68 025	90 500
Total		18 979 825	35 220 289

1) Tabellen avser beslutade och avtalade garantiinsatser per 2024-12-31. Under året avslutades nio garantiinsatser och dessa är inte inkluderade i tabellen. Sida hanterar även garantiåtagandet avseende Cotonou-avtalen om 1,05 miljarder kronor samt ansvarar för redovisning av statens garantiåtagande avseende Europeiska investeringsbankens långivning inom ramen för Lomé IV bis. Dessa belopp ingår inte i ovanstående tabell. Se tabell 3.20 om ramutnyttjande per kategori där U-krediter och Cotonou-garantin inkluderas. 2) Tabellen visar avtalade garantiinsatser per strategi vid årets slut. Per den sista december

2024 har Sida 48 avtalade garantiinsatser. Eftersom 7 av Sidas garantiinsatser mobiliserar kapital till fler än en strategi överstiger antalet insatser i tabellen därför de 48 faktiskt avtalade insatserna. 3) Värdet i SEK för avtalat garantibelopp motsvarar det takbelopp i svenska kronor som Sida har avtalat om. I syfte att hantera valutarisker för Sida i förhållande till garantireserven har en valutakursbuffert lagts på den avtalade valutan (exempelvis USD) till den växelkurs som förelåg då avtalet slöts. 4) Värdet för mobiliserat kapital i SEK är omräknat från ursprungsvärdet. Växelkurs för omräkning fastställs i nära anslutning till

beslutsdatum. 5) Sida beräknar och rapporterar mobiliserat kapital i enlighet med OECD:s biståndskommitté DAC:s riktlinjer. 6) Strategi för Reformsamarbete i Västra Balkan fördelade på följande länder: Bosnien-Herzegovina [5] och Kosovo [2]. 7) Strategi för Reformsamarbete i Östeuropa fördelade på följande länder: Moldavien [2], Georgien [2] och Ukraina [2].

Mobilisering av privata kapitalflöden

För att bidra till att biståndet i större utsträckning ska fungera som hävstång för att mobilisera privata kapitalflöden för hållbar utveckling och fattigdomsminskning har Sida under 2024 utvecklat en delstrategi för samverkan med den privata sektorns aktörer 2024–2026.⁵²⁴ Sida har även utvecklat det analytiska ramverket med land- och regionalanalys som inkluderar en analys av vilka finansiella flöden som finns i en given kontext och vad de betyder för fattigdomsminskning. Biståndet kan användas för att mobilisera privat kapital genom exempelvis blandfinansiering. Grundförutsättningar för att mobilisera privat kapital är fungerande affärs-, investerings- och handelsklimat. Utvecklingssamarbete som bidrar till ekonomiska reformer, hållbar offentlig skuldsättning eller minskad korruption kan därför få stor utväxling för privata kapitalflöden. Utvecklingssamarbete kan även användas för att undanröja hinder för investeringar, till exempel genom att öka information och data från låg- och lägre medelinkomstländer och att utforma nya instrument och plattformar för att kapitalet ska hitta till utvecklingsekonomier.

OECD/DAC:s principer för samverkan med näringslivet innebär att samverkan ska vara katalytisk, additionell, bidra till förändring på systemnivå, vara icke marknadsstörande samt baseras på risk- och kostnadsdelning. Sida har med den utgångspunkten etablerat ett antal metoder för att biståndet ska utgöra en hävstång för mobilisering av privata kapitalflöden som bland annat redovisas enligt särskilda krav nedan. Huvudsakliga instrument är Public Private Partnerships, utlysningssonder, stöd till näringslivets organisationer, resultatbaserad finansiering, samverkan genom nätverk samt även garantiverksamheten.

Under 2024 har Sida fortsatt att utveckla verksamheten för att stärka hävstångeffekten i arbete med att mobilisera privata kapitalflöden. Myndighetens utvecklingsarbete för att mobilisera privat kapital belyses under respektive redovisningskrav i detta avsnitt, enligt samma struktur som återrapporteringskravet från regleringsbrevet. Utvecklingsarbetet är pågående och i vissa fall är det för tidigt att se exempel på resultat. Särskilda förflyttningar har exempelvis gjorts för att

utveckla metoder och kapacitet i handläggning av garantier och utlysningssonder. Sida har tagit steg för att genom utlysningssonder identifiera nya finansieringslösningar inom områden med hög tröskel för finansiering genom privat kapital, såsom biologisk mångfald. Myndigheten har samverkat med andra svenska aktörer, såsom Exportkreditnämnden (EKN), Business Sweden, Svenskt Näringsliv och andra aktörer, bland annat med syfte är att utforska förutsättningar för svenska näringslivet att bidra i högre utsträckning till hållbar utveckling i låg- och medelinkomstländer samt tillväxtekonomier. Flera av ansträngningarna under 2024 lägger grunden för utvecklade arbetssätt, system och partnerskap för ytterligare hävstångseffekter i arbetet med mobilisering av privata kapitalflöden.

Vilka åtgärder som vidtagits dels för att vidareutveckla det svenska garantiinstrumentet, dels för att stärka myndighetens förmåga att handlägga garantier samt därtill så kallade utlysningssonder (challenge funds) och resultatet av dessa

Garantiinstrumentet

Genom garantier kan Sida katalytiskt främja investeringar i miljöer, branscher eller produkter som uppfattas som riskfyllda eller osäkra. Sida bidrar till att finansinstitut och

investerare i större skala ser nya affärsmöjligheter i utvecklingsmarknader. Sidas beviljade ram för garantierna uppgick år 2024 till 26 miljarder kronor.

Sida fortsätter att vidareutveckla garantiinstrumentet inom ramen för sitt mandat. Under året har arbetet med att ta fram en förbättrad avtalsmall för låneportföljgarantier fortgått där Sida har initierat och genomfört en rättsutredning, med syfte att förbättra och förenkla garantierbjudandet. Avtalsmallen revideras i enlighet med utredningen. Sida har även påbörjat ett metodutvecklingsarbete för att ytterligare stärka antikorrupsionsarbetet, och en genomlysning av nuvarande garantiavtalens skrivningar är genomförd. Årets arbete med nya balansräkningsgarantier fortsätter utveckla ett innovativt sätt att använda garantiinstrumentet för att mobilisera ytterligare resurser.

En rad åtgärder har vidare gjorts för att ytterligare stärka Sidas förmåga att handlägga garantier. Sida har etablerat en ny avdelning som samlar stöd för handel, privatsektor och finansiella instrument. Genom att samla kompetens skapas förutsättningar att ge ett bättre stöd även för handläggningen av garantier, vilket också bedöms öka effektiviteten. Vidare har personalresurserna på garantienheterna stärkts under året genom nyrekryteringar och interna omplaceringar.

Tabell 2.12: Tematisk redovisning av garantier			
Tematiskt område ¹	Antal garantiinsatser	Värde avtal, tsek	Värde mobiliserat kapital, tsek
Fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning	28	6 355 581	7 597 238
Främja frihet och bekämpa förtryck	4	336 312	658 224
Förbättrad hälsa för de allra mest utsatta	4	1 001 329	2 076 860
Stärka kvinnors och flickors frihet och egenmakt	11	1 619 637	3 714 499
Utökad och effektiviserat klimatbistånd	29	9 666 966	21 173 467
Total		18 979 825	35 220 289

1) Tabellen visar avtalade garantiinsatser per tematiskt område vid årets slut. Per den sista december 2024 har Sida 48 avtalade garantiinsatser. Eftersom 22 av Sidas garantiinsatser mobiliserar kapital till fler än ett tematiskt område överstiger antalet insatser i tabellen därför de 48 faktiskt avtalade insatserna.

Inom området systemstöd har samarbetet med statistiker på Sida förstärkts med särskilt fokus på hantering och presentation av garantidata. Sida har också tagit fram en samlad analys av verksamhetens garantispecifika behov av IT-stöd som ska utgöra underlag för systemutveckling framåt.

Under året har Sida arbetat vidare med en utlysning för garantier inom biologisk mångfald och klimatanpassning i syfte att öka antalet garantier inom dessa prioriterade områden. Efter tre genomförda utlysningar inom garanti verksamheten har Sida under 2024 tagit fram en riktlinje för garantiutlysningar i syfte att effektivisera dessa processer.

Arbetet med garantinätverket fortgår som en viktig komponent för att möjliggöra kunskapsutbyte och lärande internt mellan avdelningar och utlandsmyndigheter, samt för att säkerställa ett enhetligt användande av garantiinstrumentet på Sida. Under året hade nätverket totalt 71 medlemmar, inklusive medarbetare från 19 olika utlandsmyndigheter.

Sida fortsätter att bistå med expertis i internationell samverkan och till andra givare kring garantier. På så sätt bidrar Sida till att öka den samlade internationella mobiliseringen av ytterligare resurser för hållbar utveckling. Sida har bland annat fortsatt samarbetet med Norge (Norad), Danmark (IFU) och Frankrike (Proparco/AFD) för detta ändamål.

Utlisningsfonder

I början av 2024 förstärktes den arbetsgrupp som arbetar med globala utlysningssonder med ytterligare personalresurser. Detta har resulterat i utveckling av nya utlysningssonder och förstärkt uppföljning av pågående, bland annat genom besök hos innovatörer i fält. Sida tar tillsammans med olika aktörer i Norden fram en ny fond med fokus på klimatinnovationer och förberedelser pågår för att ingå avtal med USAID om ytterligare utlysningssonder har inletts. Under 2024 har Sida hantlat 26 utlysningssonder jämfört med 22 under 2023.

Den vägledning som Sida har tagit fram för hur data om mobiliserat kapital i utlysningssonder beräknas och registreras i Sidas system, har förfinats och börjat användas av berörda handläggare.⁵²⁵

Under året har det skett kompetensutveckling om utlysningssonder för Sida-medarbetare, bland annat genom fram-

tagande av en film om hur Sida arbetar med utlysningssonder samt ett informationspass under lanseringsveckan för den nya organisationen.

Årets metodarbete har fokuserat på områden med nära koppling till handläggningen av de globala utlysningssonderna. Statsstödsregler och Sidas deltagande i beslut om tilldelning är ett av dessa områden. En sammanställning av erfarenheter har gjorts som föder in i utvecklandet av en vägledning för myndigheten.

Användningen av garantier i utvecklingssamarbetet: Redovisningen ska inkludera nya garantier som avtalas under året samt aggregerat för årets verksamhet subventioner av avgifter och eventuella skadefall. Sida ska här till redovisa myndighetens bedömning och analys av garantiernas effektivitet och bidrag till måluppfyllelse i av regeringen beslutade strategier inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd

Sidas beviljade ram för garantier uppgick 2024 till 26 miljarder kronor. I den verksamhet som ryms inom ramen ingår även äldre insatser, så kallade utvecklingslån, om cirka 113 miljoner kronor, vilka successivt kommer att trappas ned och avslutas. Sista december 2024 hade Sida 48 avtalade garantiinsatser och ett åtagande inom garantiramen motsvarande 19 miljarder kronor, vilket kan jämföras med 52 garantiinsatser och 15,7 miljarder kronor i garantiåtagande vid utgången av 2023.⁵²⁶

Under året avtalades fem nya garantiinsatser motsvarande 4,8 miljarder kronor i garanterat belopp medan tio garantier avslutades motsvarande 1,6 miljarder kronor i garanterat belopp. De fem nya garantierna som avtalades under 2024 mobiliserar för utvecklingsändamål ett privat kapital om 2,9 miljarder kronor. Därtill mobiliseras 5,1 miljarder kronor i kapital för utlåning från multilaterala utvecklingsbanker. Detta i tillägg till förra årets rapportering om mobiliserat kapital för utlåning från multilaterala utvecklingsbanker. Subventioner av avgifter för de garantier som avtalats under 2024 uppgick till cirka 63 miljoner kronor från Sidas anslag.

Under 2024 betalades nästan 60 miljoner kronor ut i skadefall från garantireserven. 2024 års aggregerade belopp för

hela portföljen avseende subvention av avgift för förväntad förlust och subvention av administration uppgick till cirka 84 miljoner kronor respektive nästan 2 miljoner kronor.

Årets beslutade och avtalade garantier omfattar en regional balansräkningsgaranti i Latinamerika⁵²⁷, en låneportföljgaranti i Rwanda⁵²⁸, en låneportföljgaranti i Moldavien⁵²⁹, en regional låneportföljgaranti i Afrika⁵³⁰ och en global portföljgaranti⁵³¹.

Bland årets nya garantier återfinns balansräkningsgarantin i Latinamerika vilken har ett speciellt fokus på länder i Amazonasregionen. Avsikten med den är att stödja utökad tillgång till finansiering och utlåning som ämnar att skydda regnskogen, minska klimatutsläppen och stödja hållbara investeringar. Låneportföljgarantin i Rwanda har främst till syfte att stärka förutsättningarna för företagande, entreprenörskap och handel, samt ge ökad tillgång till produktiv sysselsättning, med ett uttalat fokus på kvinnor och unga.

Användandet av garantiinstrumentet ökar och garantier återfinns nu i ett tjugotal av regeringens 43 strategier för utvecklingssamarbete. Garantiinstrumentet har en bredd och flexibilitet som gör att det kan användas både till att exempelvis nå mindre låntagare inom marginaliserade grupper eller sektorer som prioriteras av en strategi, och i komplexa strukturer. Det kan till exempel handla om balansräkningsgarantier som gör det möjligt att lyfta av risk och på så sätt mobilisera additionell utlåning till prioriterade strategiområden.

Innan Sida fattar beslut om en ny garanti gör myndigheten en bedömning om garantins bidrag till måluppfyllelsen inom en eller flera av Sidas strategier. Ett viktigt mått på garantiernas effektivitet är dess utnyttjande, vilket också är en förutsättning för bidrag till måluppfyllelse. Både under beredning och under uppföljning eftersträvar Sida att garantierna har en hög utnyttjandegrad för att möjliggöra finansiering som inte skulle ha kommit till stånd utan garantin.

Nuvarande garantiportfölj innefattar många garantier som är tidigt i utlåningsfasen, vilket gör det svårt att dra några slutsatser om utnyttjande, men för de tio garantier som löpte ut 2024 så hade sju av dessa en utnyttjandegrad överstigande 80 procent.

Under året har inga externa utvärderingar genomförts av enskilda garantier, dock har ett antal initierats som kommer att pågå under 2025. Samtidigt görs det årligen bedömningar i varje enskild garanti kring effektivitet och bidrag till målpuppfyllelse. En sammanställning av årets bedömningar visar en variation i resultat, men i sin helhet görs bedömningen att garantierna effektivt bidrar till strategiernas genomförande och målpuppfyllelse. Det bör noteras att garantiåtaganden generellt har längre löptid än strategier, vilket gör att det kan uppstå diskrepans mellan Sidas nuvarande strategier och garantier. Hittills har en garanti ställts ut inom ramen för det humanitära biståndet. Den löpte ut under 2024 och uppvisade en utnyttjandegrad om knappt 20 procent. Detta påvisar behovet av utveckling av garantiinstrumentet i dessa kontexter.

Hur myndigheten mer strukturerat kan samarbeta med Swedfund inom ramen för garantiinstrumentet

Sida och Swedfund har i slutet av 2024 inlett ett samarbete i syfte att komma med starkare svenskt erbjudande för mobilisering av privat kapital för utveckling. De två myndigheterna har kommit överens om att träffas regelbundet för att göra en grundlig kartläggning för att hitta möjliga samarbeten. Kartläggningen förväntas utmyнна i initiativ där det gemensamma erbjudandet förstärks genom de två myndigheternas kompletterande roller i Sidas garantiverksamhet och Swedfunds investeringsorganisation.

Vilka åtgärder som vidtagits för att myndighetens kapacitetsbyggande verksamhet också inkluderar det svenska näringslivets resursbas samt resultatet av dessa

Ett sätt att uppnå fler synergier mellan bistånd och handel är att nyttja svenskt näringsliv i större utsträckning inom redan etablerade kapacitetsbyggande verksamheter och metoder. Några exempel är International Training Programmes (ITP), Public Private Development Partnerships (PPDP), Sidas garantiverksamhet och investerarnätverk för mobilisering av kapital, samt Sustainability Impact Accelerator (SIA) som drivs av Näringslivets Internationella råd (NIR).⁵³² Sida har ökat det

finansiella stödet till NIR under 2024, vilket gjort det möjligt för NIR att stödja elva nya projekt under året.⁵³³ Det är ännu för tidigt att skönja resultat av den expanderade verksamheten, men Sidas finansiering till stärkt kapacitet i fler låg- och medelinkomstländer öppnar nya möjligheter för svenska näringslivet att bidra till utveckling och potentiella nya affärer för svenska företag.

Ett annat exempel rör kapacitetsutveckling och ITP, där Sida har ett nära samarbete med EU:s samråd inom Public Sector Expertise (PSE) där näringslivets bidrag framöver bör stärkas. Ethical Trading Initiative Sverige (ETI) har som ett resultat av Sidas finansiella stöd lyckats samla fyra företag (Axfood, Coop, Ica och Lidl) som dominerar svensk dagligvaruhandel inom mat och dryck i ett branschgemensamt initiativ. Där genomför företagen med egen kapacitet ett arbete för ökad hållbarhet i företagens globala värdekedjor i leverantörsleden.⁵³⁴

En betydande andel av Sidas arbete med privat sektor genomförs utan finansiering på sakanslaget (utgiftsområde 7). Sida har exempelvis inlett en dialog för närmare samarbete med UN Global Compact Network (UNG) Sweden⁵³⁵ och för dialog med UNGC på global nivå samt med föreningens nätverk i Sverige som har över 580 företag och organisationer som medlemmar. Sida har under året genom nätverket Svensk Projektexport (SPE) fört dialog med företag med syfte att mobilisera svenska exportörer i kapacitetsbyggande verksamhet som stärker hållbarheten i Team Swedens samlade stöd till svensk export.

Sida har efter konsultationer med svenska näringslivet inlett arbete med upphandling av ett nytt instrument, Uppdragsfinansierat Tekniskt Samarbete (UTS), som ska mobilisera svenskt näringsliv för kapacitetsbyggande insatser. Genom UTS kommer parter på utvecklingsmarknader att kunna avropa expertstöd. UTS förväntas bli ett verktyg för Team Sweden-samarbete, särskilt inom de prioriterade sektorer som identifierats gemensamt inom Team Sweden: förnybar energi, hållbara transporter och ansvarsfull gruvdrift. UTS kommer att kunna användas i alla låg- och medelinkomstländer, även där Sida inte har en bilateral strategi. Sida har även haft en ledande roll i att etablera en samarbets-

modell inom Team Sweden där olika aktörerna utifrån sina respektive roller och mandat bidrar till ett samlat utvecklingserbjudande av Team Sweden.

Exempel på befintliga plattformar för samverkan är näringslivs- och investerarnätverken Global Investors for Sustainable Development Alliance (GISD), som samordnas av FN (UNDESA) och Svenskt Näringslivs Swedish Leadership for Sustainable Development (SLSD), samt Swedish Investors for Sustainable Development.

Genom SLSD kan svenska näringslivets resursbas inkluderas i myndighetens kapacitetsbyggande verksamhet och den nya inriktningen av partnerskapet SISD öppnar upp nätverket för en bredare krets av svenska investerare än tidigare med ökade möjligheter till dialog och investeringar. Ett resultat i utvecklingssamarbetet är samarbetet med Volvo i Reconomy-programmet på västra Balkan som redovisas i avsnitt Resultatredovisning/ Utvecklingssamarbetet med Ukraina och närområdet.

Hur samverkan med Näringslivets Internationella Råd (NIR) och Business Sweden har stärkts, samt hur myndighetssamverkan och myndighetens internationella kapacitetsutvecklingsprogram (International Training Programmes) harmoniserar med regeringens prioriteringar på området

Näringslivets internationella råd

Sidas samverkan med NIR har stärkts under året och Sida har också utökat det finansiella stödet inom flera områden.⁵³⁶ Genom det globala programmet Sustainability Impact Accelerator (SIA) stöds företag i utvecklingsländer genom kapacitetsutveckling för hållbara projekt som bidrar till de Globala målen. SIA implementeras av NIR i samarbete med Sveriges utlandsmyndigheter, EKN, SEK, Business Sweden och Swedfund. SIA tillgängliggör nätverk av svensk expertis vilket underlättar för företag att driva hållbara affärsverksamheter som bidrar till långsiktiga utvecklingseffekter.

Genom det förlängda centrala avtalet med NIR och flera bilaterala tilläggsavtal har medel tillförts 2024 så att NIR kan fortsätta implementera kapacitetsprogram i Elfenbenskusten, Moçambique, Tanzania och Zambia samt även starta nya projekt i elva nya länder: Algeriet, Angola, Colombia, Egypten, Filippinerna, Indonesien, Kenya, Nigeria, Senegal, Sydafrika och Vietnam.

Genom Sidas samarbete med NIR stöds även det statliga moçambikanska elbolaget Electricidade de Moçambique (EDM) i att etablera ett miljö- och socialledningssystem som en del av ett hållbarhetssystem inom energisektorn. Inledningsvis har bolagets system analyserats i förhållandet till såväl nationella lagkrav som internationell praxis för att också ta fram en åtgärdsplan.⁵³⁷

Under 2024 initierades även arbete i Argentina, Bolivia, Colombia och Peru med NIR, Stockholm Environment Institute (SEI) och Centro Vincular med syfte att adressera ESG-risker i Latinamerikas gruvnäringsssektor.⁵³⁸ Swedish Workplace Programme (SWP) är ett annat globalt program som drivs av NIR, i samarbete med svenska IF Metall.⁵³⁹ Programmets huvudsyfte är att inom olika industrier stärka arbetsrättigheter genom social dialog på arbetsplatser.⁵⁴⁰ SWP bidrar till att utveckla hållbart företagande bland annat genom programmets dialogplattformar, exempelvis i gruvsektorn i DR Kongo. Där har SWP samlat representanter från den privata och offentliga sektorn, civilsamhället och fackföreningar med fokus på arbetsplatsrelaterade utmaningar, såsom mänskliga rättigheter och säkerhet inom småskalig gruvdrift. Förutom kongolesiska partners, har Olof Palme Center (med fackliga partner), UNIDO, Enabel, Epiroc, Volvo och den svenska utlandsmyndigheten medverkat i forumet. Dialogen bidrar till Team Swedens arbete för att skapa bättre förutsättningar för hållbar gruvnäring i landet och samtidigt främja svenska och andra länders investerings- och affärsintressen.⁵⁴¹ Under 2024 har en extern utvärdering gjorts av SWP för att vägleda programmets utveckling och en möjlig uppskalning av verksamheten. Bland annat har programmet stärkt relationer och dialog på deltagande arbetsplatser, vilket lett till bättre arbetsvillkor, förbättrad prestation och högre produktivitet⁵⁴²

Business Sweden

Sida har under året fördjupat den institutionella samverkan med Business Sweden under ledning av Sidas generaldirektör och Business Swedens VD. Samverkan har fokuserats på att gemensamt undersöka vilka synergier som kan uppnås mellan verksamheterna när gemensamma målsättningar identifieras.⁵⁴³ Inom Team Sweden Ukraina har Sida och Business Sweden ett nära samarbete för att matcha svenska lösningar för Ukrainas återuppbyggnad, exempelvis inom energisektorn. I syfte av öka ansvarstagandet i verksamhet i utvinning och handel med kritiska och strategiska råmineraler samverkar Sida med Business Sweden inom Team Sweden Mining. Detta har bidragit till Sidas arbete att koordinera och förstärka verksamhet inom området.

Hur Sidas myndighetssamverkan och myndighetens internationella kapacitetsutvecklingsprogram harmoniserar med regeringens prioriteringar

Myndighetssamarbete och Sidas internationella kapacitetsutvecklingsprogram (ITP) harmoniserar väl med regeringens prioriteringar i området. Sida ser dock behov av att prioritera nya insatser, framför allt inom jobbskapande, handel och investeringar samt demokratisk samhällsstyrning som en förutsättning för hållbar utveckling.

Ett exempel för såväl myndighetssamarbete som ITP som harmoniserar med regeringens prioriteringar är ITP:n "Mine Water and Mine Waste Management".⁵⁴⁴ Den genomförs av Sveriges Geologiska undersökningar (SGU) och har fokus på förbättrad hantering och reglering av gruvavfall för att förebygga miljöfarliga utsläpp. Inom ramen för programmet har deltagande ministerier i Kenya tagit fram riktlinjer för hur gruvor ska hantera farligt avfall.⁵⁴⁵

Slutsats och bedömning

Sidas verksamhet har utgjort en hävstång för inhemsk resursmobilisering genom det direkta stödet till skattepolicy och arbete med finansministerier och skattemyndigheter. Det direkta stödet har varierat sett över en tioårsperiod. Därtill bidrar Sidas stöd till exempelvis privatsektorutveckling, finan-

siella system, sysselsättning och handel indirekt till att stärka förutsättningar för inhemsk resursmobilisering.

Sida har under 2024 fortsatt att utveckla verksamheten för att mobilisera privata kapitalflöden för hållbar utveckling.

Under 2024 har myndighetens kapacitet och kompetens stärkts för att ytterligare bidra till hävstångseffekter i arbetet med mobilisering av privata kapitalflöden. I vissa fall har det handlat om att etablera eller skala upp redan pågående verksamhet samt att stärka systematik i pågående arbete, men det har även handlat om att initiera ett antal nya utvecklingsinitiativ samt verka för att undanröja hinder och stärka incitament för investeringar i hållbar utveckling.

Det är Sidas bedömning att biståndsverksamheten under 2024 utgjort en hävstång för inhemsk resursmobilisering. Biståndsverksamheten utgör även hävstång för privata kapitalflöden och flera av de förflyttningar som gjorts under året har skapat ytterligare förutsättningar för hävstångseffekt för mobilisering av privata kapitalflöden för hållbar utveckling. Resultat från förflyttningar kommer att följas löpande och fortsätta vara del av myndighetens lärande och utvecklingsarbete.

Migration i utvecklingssamarbetet

Fokus på migration inom utvecklingssamarbetet ska öka för att värna det svenska intresset i att motverka irreguljär migration och dess risker, främja återvändande, frivillig återvandring och hållbar återintegrering samt att minska grundorsakerna till irreguljär migration och tvångsfördrivning.

Verksamheten 2024

Sida har under 2024 arbetat med att förstärka och vidareutveckla myndighetens organisation i syfte att stärka synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken genom ett ökat fokus på migration inom utvecklingssamarbetet. Inom den strategigenomförande delen av Sidas biståndsverksamhet har Sida arbetat i linje med myndighetens strategistyrning. Detta redovisas under resultatredovisning för *Synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken*.

Åtgärder för ett förstärkt och utvecklat arbete med migration inom utvecklingssamarbetet

Under 2024 har Sida arbetat aktivt med att omsätta återrapporteringskravet om att förstärka och utveckla arbetet med migration inom utvecklingssamarbetet både inom organisationen och i verksamheten.

Sidas verksamhetsstrategi 2024–2026 har fastslagit att *Stärkta synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken* ska utgöra ett av Sidas sju prioriterade målområden för kommande period. Målområdet anger att utvecklingssamarbetet skapar förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck och påverkar därigenom grundorsakerna till irreguljär migration och tvångsfördrivning. Genom fredsbyggande insatser bidrar Sida till att motverka grundorsakerna till tvångsfördrivning och flykt. Insatser i ursprungs-, transit- och värdländer stärker partnerländerns och värd samhällenas kapacitet, vilket bidrar till en säker, ordnad och reglerad migration, ökar återvändandet och bidrar till hållbar återintegrering.⁵⁴⁶

Under året har Sida ställt om organisatoriskt och utifrån den nya styrningen. Som framgår i *Synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken* i Resultatredovisning per tematiskt område samt Ukraina och närområdet, är resultaten i huvudsak i relation till tidigare styrning. I december 2024 beslutade Sidas generaldirektör om en intern delstrategi för migration och utveckling i utvecklingssamarbetet.⁵⁴⁷ Med utgångspunkt i Sidas Verksamhetsstrategi 2024–2026 ger denna delstrategi en beskrivning av nuläget, sätter en målbild för 2026 och belyser hur Sida planerar att ta sig dit. Detta inkluderar vilka resurser och förmågor Sida behöver fortsätta att utveckla. Även de vägledande principer myndigheten ska tillämpa för ett ökat fokus på migration inom utvecklingssamarbetet är en del av delstrategin. Sammantaget ska delstrategin för migration bidra till arbetet med målet för svenskt internationellt utvecklingssamarbete på ett effektivt, ändamålsenligt och resultatorienterat sätt. Detta är resultat av verkets omhändertagande av den nya styrningen som kommer att vägleda verksamheten framöver.

Delstrategin ger vägledning för Sidas långsiktiga verksamhet. Sida ska verka för att åtgärder för att genomföra delstrategin läggs in i verksamhetsplaneringen för hela myndigheten. Genomförandet av delstrategin sker inom ramen för regeringens tematiska och geografiska strategier som styr Sidas verksamhet. Uppföljning sker inom ramen för myndighetens verksamhetsuppföljning.

Sida har under 2024 genomfört en kompetensväxling som ett led i att stärka myndighetens kapacitet inom migrations tematiken. Ytterligare ett resultat av omställningen är att det tematiska området migration har förstärkts med ytterligare årsarbetskrafter, samt fördjupats genom interna och externa kompetenshöjande insatser för myndigheten i stort genom seminarier och lärandepass vid strategiska möten för Sidas olika avdelningar.

Sida har utvecklat ett handläggningsstöd för såväl internt som externt bruk, med olika vägledande utbildningsmaterial och metodstöd för en bättre analys och kopplingar mellan

migration till olika tematiska områden som klimat, hälsa och jämställdhet.^{548,549,550} Dessa metodstöd bidrar till att hjälpa medarbetare att än bättre adressera grundorsaker till flykt och ofrivillig migration samt stöd till migranternas och flyktingarnas mänskliga rättigheter i biståndets genomförande.

Sammantaget har Sidas interna omställning resulterat i ökad kunskap och kapacitet att omhänderta styrningen genom den globala strategin för migration, återvändande och frivillig återvandring, samt i de övriga strategier som innehåller nya migrationsmål.

Integrering av arbetet med att säkerställa en säker, ordnad och reguljär migration inom biståndsverksamheten

En säker, ordnad och reguljär migration kan ha positiva utvecklingseffekter för migranterna, deras familjer och för ursprungs- och mottagarländer. Det globala ramverket för säker, ordnad och reguljär migration är det första mellanstatliga avtalet som omfattar internationell migration på ett övergripande sätt.⁵⁵¹ Ramverket är utformat i linje med delmål 10.7 i Agenda 2030 inom vilket världens länder åtagit sig att samarbeta internationellt för att underlätta en säker, ordnad och reguljär migration. Den tydliga kopplingen till Agenda 2030 skapar goda förutsättningar för Sida att integrera arbetet med migration inom biståndsverksamheten. Genomförandet av det globala migrationsramverket och åtgärder för en välfungerande reguljär migration kan bidra till att öka den socioekonomiska utvecklingen, minska fattigdom och ojämlikhet och främja en hållbar utveckling som inkluderar alla.

Under 2024 har Sida fortsatt arbetet med att inkludera migranter och flyktingar som målgrupp och som aktörer i utvecklingssamarbetet utifrån ett fattigdoms- och rättighetsperspektiv. Sida har använt och utvecklat interna metoder för att än mer integrera migrationsområdet i biståndets alla faser för ökat genomslag; den multidimensionella fattigdomsanalysen, planering, operationalisering och utveckling av förändringsteori och strategiförslag.

Inom ramen för det arbetssättet når Sida denna målgrupp även inom andra målområden.

Sida har under året arbetat vidare med att utveckla samarbeten som rör så kallade migrationsrutten, alltså de geografiska sträckor längs vilka migranter och flyktingar förflyttar sig. Myndigheten stödjer FN:s organisation för migration (IOM) och deras arbete för den regionala samordningen av migrationshantering, som tekniskt sekretariat i Quitoprocessen, tillsammans med regeringar från värdländerna i Latinamerika.⁵⁵² I Afrika stödjer Sida IOM för att ge stöd till utsatta migranter längs Afrikas östliga migrationsrutt och till utsatta migranter som återvänder frivilligt från bland annat Gulfländerna.⁵⁵³

Sida har i uppdrag av regeringen att redovisa insatser som är relevanta för Sveriges bidrag till genomförande av det globala ramverket för säker, ordnad och reguljär migration.⁵⁵⁴ Den senaste rapporten ställdes till regeringen i januari 2024.⁵⁵⁵ Sida redogör där för myndighetens bidrag till genomförandet av det globala migrationsramverket under perioden 2022–2023 med fokus på de nio delmål som ingår i regeringens uppdrag till Sida. Rapporten fastslår att insatser har genomförts både inom strategier med migrationsspecifika mål och i strategier där migration har integrerats inom andra strategimål. I flera kontexter arbetar Sida med insatser specifikt riktade mot internflyktingar eller sårbara migranter, exempelvis inom Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika, Asien och Latinamerika.

Myndighetens samarbete med Migrationsverket (MiV) har stärkts under året. MiV har i sitt regleringsbrev för år 2024 fått i uppdrag att stärka sitt utvecklingssamarbete.⁵⁵⁶ Fokus ska vara att genom MiV:s expertkunskap stärka partnerländernas kapacitet att säkerställa en säker, ordnad och reguljär migration.⁵⁵⁷ Sida och MiV fattade i juni 2024 en överenskommelse om samverkan.⁵⁵⁸ Ett syfte med överenskommelsen är att matcha MiV:s sakkompetens inom migrationsfrågor – med fokus på en säker, ordnad och reguljär migration – med Sidas expertis inom utvecklingssamarbete. Därigenom ska myndigheterna bistå varandra i sina respektive mål och uppdrag att utveckla arbetet med migration inom biståndet. Aktiviteter för att planera och genomföra ett ömsesidigt lärande mellan de

båda myndigheterna har påbörjats och kommer att fortsätta genom konkreta kurser, seminarier och specifika möten. Närmare dialog förekommer också mellan utsänd personal från Migrationsverket respektive Sida på flera av Sveriges utlandsmyndigheter för dialog och planering av insatser. Överenskommelsen följs upp årligen av myndigheternas generaldirektörer.

Inom ramen för Sidas program för seniora sekunderingar till det multilaterala systemet har myndigheten ingått en överenskommelse med Migrationsverket som möjliggör rekrytering av Migrationsverkets personal för sekunderingar inom Migrationsverkets kompetensområde.⁵⁵⁹

Sida har under 2024 rekryterat och sekunderat en UN Youth Volunteer till IOM inom området arbetsmigration.⁵⁶⁰

Stärkt återvändande, hållbar återintegrering och frivillig återvandring samt motverkandet av grundorsaker till irreguljär migration och tvångsfördrivning

I befintlig strategistyrning finns målformuleringar om återvändande, återintegrering och/eller återvandring i tio strategier där två beslutades i samband med nya strategier för Mellanöstern och Nordafrika 2024–2027 och Syrienkrisen 2024–2026. I oktober beslutade regeringen om en ny global strategi för migration och återvändande 2024–2028. I sex pågående strategier uppdaterades liggande migrationsmål (Regionalt Afrika, Östeuropa, Regionalt Latinamerika, Regionalt Asien och Oceanien) och i strategin för Kenya och i den globala strategin för Miljö och Klimat lades migrationsmål till. Arbetet med att operationalisera dessa har inletts. Den tredje, Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Irak 2022–2026, beslutade regeringen i juni 2024 att avveckla och pågående insatser fasas därmed ut.⁵⁶¹

Inom Strategi för innovation, partnerskap och kapacitetsutveckling 2024–2028, beslutad i juni 2024, omnämns att utvecklingssamarbetet har en viktig roll att spela i att stärka återvändande eller återvandrade migranternas positiva bidrag till utveckling i låg- och medelinkomstländer. Integrering av frågorna inom denna del av verksamheten påbörjas under året.

Sida lämnade en skrivelse till regeringen enligt regleringsbrevet till Sida för budgetår 2023 angående återvändande, fri-

villig återvandring och hållbar återintegrering. I skrivelsen ger Sida förslag på typer av biståndsinsatser som kan finansieras inom ramen för OECD-DAC:s regelverk.⁵⁶² Grundprincipen är att huvudmålet för insatsen ska vara att främja utvecklingslandets ekonomiska utveckling och välfärd. Stabilitet, fred och säkerhet samt försörjningsmöjligheter är några av grundförutsättningarna för frivilligt återvändande. Till detta kan läggas grundläggande infrastruktur och samhällstjänster som boende, utbildning och hälsovård. I krigsdrabbade kontexter kan även minröjning vara en avgörande förutsättning för återvändande. Bristen på fredliga lösningar försvårar ett säkert återvändande till många av Sidas partnerländer. Sida bedömer att utvecklingssamarbetet får bäst effekt genom en holistisk, rättighetsbaserad och utvecklingsorienterad ansats som knyter samman säkert och värdigt återvändande med hållbar återintegrering.

Sida har under 2024 finansierat verksamhet som bidragit till återvändande och återintegrering, inklusive av internflyktingar, inom strategierna för DR Kongo, Irak, regionalt Afrika och regionalt Latinamerika.⁵⁶³ Sida har under 2024 vidare rekryterat och sekunderat svensk personal till två seniora tjänster, samt en UN Youth Volunteer till IOM och en senior tjänst till UNHCR inom stärkt kapacitet i värdsamhällen för inkludering av flyktingar.⁵⁶⁴

Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Mellanöstern och Nordafrika 2024–2027 och Sveriges regionala strategi för Syrienkrisen 2024–2026 innehåller målformuleringar om att motverka tvångsfördrivning och irreguljär migration samt grundorsakerna till detta. Strategi för innovation, partnerskap och kapacitetsutveckling 2024–2028 betonar att irreguljär migration och tvångsfördrivning utgör omfattande globala utmaningar och att det finns behov av ett ökat fokus på migration inom utvecklingssamarbetet. Vad som driver migration beror på kontexten. Den irreguljära migrationens och tvångsfördrivandets dynamik avgörs i hög grad av fred, säkerhet och möjligheterna till hållbar utveckling. Den styrs av möjligheterna eller begränsningarna för att förflytta sig säkert, ordnat och reglerat.

Migranter som färdas irreguljärt tillhör en av de mer utsatta grupperna. Sidas arbete med irreguljär migration under 2024 har huvudsakligen inriktat sig på att säkerställa migranternas skydd och mänskliga rättigheter, exempelvis inom strategierna för regionalt Afrika och regionalt Latinamerika. Sida har under 2024 också intensifierat dialogen med nyckelpartner, exempelvis IOM, om erfarenheter och evidens kring utvecklingssamarbetets roll och möjligheter för att motverka irreguljär migration.

Sidas arbete med tvångsfördrivna personer är omfattande. Sida arbetar med stöd till flykting- och internflyktingsituationer inom både det humanitära biståndet och det långsiktiga utvecklingssamarbetet. Den största volymen biståndsmedel till tvångsfördrivna människor kanaliseras via det humanitära anslaget. Sidas humanitära bistånd baseras på humanitära principer och prioriterar de som är i mest akut behov av humanitär assistans och skydd, vilket inkluderar internflyktingar, flyktingar, sårbara migranter och värdsamhällen. Humanitärt bistånd har begränsade möjligheter att förebygga och adressera grundorsaker till tvångsfördrivning, men kan förbereda för varaktiga lösningar, inklusive återvändande.

Majoriteten av tvångsfördrivna personer lämnar sina hem på grund av våld, hot om våld, och effekterna av krig och väpnad konflikt. Därför är det relevant att inom det långsiktiga utvecklingssamarbetet arbeta med orsakerna till detta genom konfliktförebyggande, konflikthantering och fredsbyggande. Även effekterna av ett förändrat klimat kan leda till ökad intern migration och tvångsfördrivning. Arbetet med att motverka tvångsfördrivning omfattar även stöd för att skapa förbättrade förutsättningar att skydda civila, adressera konfliktrelaterat sexuellt våld och motverka användande av barn i väpnad konflikt. Denna typ av utvecklingsinsatser samverkar med och kompletterar det humanitära biståndets stöd till flyktingsituationer. Därtill finns insatser för att respektera internationell humanitär rätt, medling för att stärka humanitärt tillträde och förhandla fram vapenstillestånd, samt min-

röjningsinsatser som kan möjliggöra frivilligt återvändande i ett senare skede. Fredsbyggande organisationer verkar även för att stärka social sammanhållning mellan vad som ofta är sårbara och fattiga värdsamhällen och flyktingar och migranter för att minska spänningar och möjliggöra gemensam och fredlig samlevnad.

Sammanfattande bedömning

Ett effektivt bistånd som bidrar till den övergripande målbilden om ökat fokus på migration inom utvecklingssamarbetet kräver långsiktighet i det svenska engagemanget och tydlighet i styrningen. Identifiering av relevanta projekt och verskamhet, som bidrar till årtens nya strategimål inom det tematiska området, är under utveckling. Att utveckla en portfölj som svarar upp mot en ny styrning kräver bland annat att utvecklingsbehov fastslås, samsamarbetsaktörer identifieras och svenskt mervärde tydliggörs. I *Synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken* i Resultatredovisning per tematiskt område samt Ukraina och närområdet, rapporteras resultat av insatser som bidrar till den nya styrningen. Bland dessa refereras till återvändande av internflyktingar i Irak genom återuppbyggnad och försörjningsprojekt.⁵⁶⁵ I Ukraina har Sida bidragit till att stärka den lokala förmågan till krishantering, inkluderande planering, genomförande av socioekonomiska insatser och återhämtningsåtgärder för internflyktingar.⁵⁶⁶ Genom det regionala samarbetet med IOM i Afrika har Sida bidragit till livräddande insatser samt ekonomiskt stöd för 10 160 återvändande utsatta migranter längs den östra migrationsrutten.⁵⁶⁷

Under året har *Stärkta synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken* lyfts till att bli ett av sju prioriterade områden för Sidas organisation. Sida har stärkt sin interna kapacitet och organisatoriska förmåga samt tydliggjort utvecklingssamarbetets roll för att möta globala utmaningar kopplade till irreguljär migration och tvångsfördrivning, återvändande och återvandring.

Svenskt bistånd ska vara effektivt, resultatorienterat och katalytiskt

Sida ska, i syfte att nå ett effektivt, resultatorienterat och katalytiskt bistånd som uppnår resultat och som bidrar till minskad fattigdom och ökat välbefinnande, särskilt redovisa:

Hur myndigheten inom ramen för Sveriges medordförandeskap i det globala partnerskapet för effektivt utvecklings-samarbete (GPEDC), har arbetat för effektivitet med fokus på resultat-, transparens-, antikorrup-tion- och utvärderingsfrågor. Sida ska redovisa arbetet i myndighetens årsredovisning till och med år 2026.

Hur myndigheten har förändrat arbetssätt så att administrativa kostnader och transaktionskostnader samt transaktionsled kan minska i svensk biståndsverksamhet.

Det svenska medordförandeskapet och Sidas roll

Sverige tillträdde som medordförande för det globala partnerskapet för effektivt utvecklings-samarbete (GPEDC) i samband med det globala högnivåmötet om ett effektivt utvecklings-samarbete i Genève i december 2022.⁵⁶⁸ Sida har i regeringsbeslut fått i uppdrag att bidra till genomförande av det svenska medordförandeskapet i GPEDC.⁵⁶⁹ Sidas överdirektör representerade 2024 Sverige i ordföranderollen och Sida har ett GPEDC-sekretariat som ansvarar för arbetet. Det finns även ett utskott med deltagare från Sidas övriga avdelningar med syfte att mobilisera myndighetens kompetenser och resurser i genomförandet av ordförandeskapet.

Sida har som medordförande styrt partnerskapet i en riktning mot ökad användning av evidens som grund för konkret förändringsarbete. Det är i linje med regeringens reformagenda för effektivitet med fokus på resultat-, transparens-, antikorrup-tion- och utvärderingsfrågor.

En global plattform för effektivt utvecklings-samarbete

GPEDC samlar en bredd av aktörer med syfte att förbättra effektiviteten i det internationella utvecklings-samarbetet. Medan de Globala målen slår fast vad som ska uppnås, så

fokuserar GPEDC på hur alla aktörer samarbetar bäst baserat på de fyra principerna för ett effektivt utvecklings-samarbete; nationellt ägarskap, fokus på resultat, inkluderande partnerskap samt transparens och ömsesidigt ansvarsutkrävande. Dessa principer antogs på högnivåmötet i Busan 2011 då även GPEDC skapades. Principerna bygger på årtionden av erfarenhet och lärdomar om vad som fungerar bäst för ett långsiktigt och hållbart utvecklings-samarbete.

GPEDC har på senare år genomgått en reformering. Kortfattat innebär den att fokus för arbetet i ännu större utsträckning är på att främja förändring genom systematiskt arbete på landnivå för att uppnå resultat i enlighet med effektivitetsprinciperna.

GPEDC:s styrning

GPEDC har fyra medordföranden som väljs på fyra år. Sverige representerar bilaterala och multilaterala givare. Indonesien representerar länder som är både givare och mottagare och DR Kongo representerar partnerländer. Under 2024 har en rotation skett av den fjärde medordföranden som representerar civilsamhället, privata sektorn, fackföreningar, filantropiska organisationer, lokala regeringar och parlament. I juni lämnade Reality of Aid Africa över detta uppdrag till CSO Partnership for Development Effectiveness (CPDE).

GPEDC:s fyra ordföranden har ett nära samarbete med GPEDC:s sekretariat som delas av OECD och FN:s utvecklingsprogram UNDP. GPEDC:s styrkommitté fattar beslut om samt är ansvarig för genomförandet av arbetet i enlighet med GPEDC:s medlemsbaserade arbetsmodell. I styrkommittén ingår ett tjugotal medlemmar som representerar alla aktörer involverade i olika typer av utvecklings-samarbete.

Den globala uppföljningsrundan av effektivitetsarbetet på landnivå

Den globala uppföljningsrundan är flaggskeppet i GPEDC:s arbetsplan för 2023–2026.⁵⁷⁰ Syftet med den är att utvärdera efterlevnaden av effektivitetsåtaganden på landnivå och att

på basis av evidensen förbättra effektiviteten. Rundan leds av partnerländerna som bjuder in andra aktörer att delta.

Sammanlagt 59 länder hade anmält sitt deltagande 1 november 2024 som var slutdatum för att ansluta sig för att kunna genomföra uppföljningsrundan under arbetsperioden. Detta är färre än vid förra rundan 2018 men ses ändå som ett bevis på ett starkt engagemang dels på grund av länder som har visat intresse men sedan avböjt deltagande på grund av utmaningar kopplat till fragilitet och politisk komplexitet och dels för att uppföljningsrundan sedan dess genomgått en genomgripande reform och är nu mer fokuserad på kvalitet och förändringsarbete och därmed ett större åtagande. Den innehåller en helt ny fas då resultaten ska användas i multi-aktörsdialoger för att identifiera förändringar i utvecklings-samarbetet för att säkerställa resultatuppfyllelse. Uppföljningen av "Kampalaprinciperna för effektivt samarbete med näringslivet" är ett exempel.⁵⁷¹

Under 2024 har Sida arbetat för att få fler partnerländer att ansluta sig. Detta har skett i samarbete med Sveriges utlandsmyndigheter (UM) samt med övriga medlemmar i OECD-DAC. I mars 2024 bjöd Sidas överdirektör in till ett informationsmöte om uppföljningsrundan för samtliga biståndsråd och operativa chefer på Sida. Flera UM har tagit en aktiv roll på landnivå, däribland i Bosnien och Hercegovina där UM kommer att bistå regeringen i genomförandet av multiaktörsdialogerna samt samordna givargruppen. I Liberia driver UM aktivt att resultaten från GPEDC-uppföljningen ska utgöra en del av uppföljningen av den nationella utvecklingsplanen.

De länder som genomför uppföljningsrundan befinner sig i olika skeenden av genomförandet. Under 2024 nådde elva länder resultatfasen (Bosnien och Hercegovina, Burkina Faso, DR Kongo, Filippinerna, Indonesien, Jemen, Kambodja, Laos, Nepal, Uganda och Zambia). Resultaten har publicerats och visar bland annat evidens för hur samarbetet med privata aktörer kan stärkas, hur transparens och antikorrup-tion kan stärkas och hur planering kan effektiviseras på landnivå. Detta i sin tur stärker partnerländers ansvar och ägarskap.⁵⁷²

Mobilisering av aktörer till stöd för ett effektivt utvecklingsamarbete

En viktig uppgift som medordförande är att mobilisera ett brett engagemang för effektivitetsagendan och GPEDC:s arbete. Som representant för bilaterala och multilaterala givare har Sidas fokus varit att mobilisera dessa aktörer.

Efter beslut i GPEDC:s styrkommitté har fokus för mobiliseringsarbetet under 2024, utöver uppföljningsrundan, varit att relevansgöra effektivitetsfrågornas betydelse för agendan för utvecklingsfinansiering. Siktet för det arbetet är den fjärde konferensen om utvecklingsfinansiering (FfD4) nästa år. Målsättningen är att synliggöra utvecklingseffektivitet som en integrerad del av och förutsättning för finansieringen och genomförandet av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Ett annat mål är att bidra till en uppföljning av FfD-åtaganden kring effektivitetsfrågorna.

Inför den första Preparatory Committee (PrepCom) för FfD4 i Addis Abeba i juli 2024 formulerade Utrikesdepartementet de svenska ståndpunkterna och utökade den tidigare raminstruktionen med en skrivning om utvecklingseffektivitet. Utvecklingseffektivitet och tydliga målsättningar för mätning, uppföljning och utvärdering av åtgärdsområden inom utvecklingsfinansiering och Addis Ababa Action Agenda (AAAA) lyfts fram som prioriterade områden.⁵⁷³ Detta skapar goda förutsättningar för synergier mellan Sidas roll som medordförande i GPEDC och arbetet inför FfD. Sida representerade Sverige på PrepCom juli och betonade i linje med instruktionen betydelsen av utvecklingseffektivitet för finansieringsfrågorna.

Inför FfD4-mötet i juli arbetade GPEDC:s fyra ordförande fram ett dokument som beskriver vikten av att fokusera på effektivitet, inkluderande processer, utvärdering och resultat för att säkerställa en hållbar finansiering av utvecklingsmålen. Dokumentet slog fast att kvalitet är lika viktigt som kvantitet i arbetet med finansieringsfrågorna. Dokumentet spreds till medlemmarna i GPEDC:s styrkommitté som ett gemensamt inspel till diskussionerna på PrepCom, samt till medlemmarnas egna positioner.

I oktober svarade GPEDC på förfrågan från facilitatorerna för FfD4 att bidra med inspel till det så kallade "Elements paper", som utgör en byggsten inför förhandlingarna av ett slutdokument. GPEDC:s inspel förankrades i en bred konsultationsrunda med GPEDC:s styrkommitté och ett 20-tal länder bidrog aktivt till innehållet. Processen resulterade i en samsyn och gemensamma positioner kring effektivitetsfrågorna inför FfD4.

Sida har under året på olika möten spridit de båda budskapen om effektivitetsfrågornas betydelse för finansieringsagendan, samt uppföljningsrundans betydelse för att stärka effektiviteten i utvecklingsamarbetet. Sida genomförde två möten inom ramen för ett informellt nätverk av medlemsländer i OECD:s biståndskommitté DAC som samarbetar för att driva effektivitetsfrågorna. I november deltog Sidas överdirektör på ett ordinarie DAC-möte och presenterade de preliminära resultaten från pågående uppföljningsrunda samt arbetet inför FfD4. Det resulterade i konkreta initiativ till att använda resultaten av uppföljningsrundan i enlighet med det åtagande länderna gjorde vid DAC:s högnivåmöte i november 2023. Sida har deltagit på tre möten om GPEDC med fokuspunkter för effektivitet bland EU:s medlemsländer. Vid Världsbankens vårmöte i Washington i april 2024 höll Sidas överdirektör en rad möten vilket resulterat i ett ökat engagemang av och koordinering med Världsbanken och Interamerikanska utvecklingsbanken i GPEDC:s uppföljningsrunda. Ett femtiotal bilaterala möten har hållits med en bredd av aktörer, däribland FN-systemet, bland annat inför GPEDC:s två styrkommittémöten under året.

Under året har Sida även prioriterat att öka engagemanget för GPEDC och utvecklingseffektivitet från så kallade "icke-traditionella givare", det vill säga länder som inte är medlemmar i DAC. Sida deltog med detta syfte på *Arab-DAC dialogue* samt *OECD Latin America and the Caribbean Regional Programme (LACRP) Meeting on Development Co-operation*. Sidas överdirektör var huvudtalare på *High Level Forum on Multi-Stakeholder Partnerships*, som Indonesien stod värd för i september. Sida arrangerade även

ett sidomöte om GPEDC:s uppföljningsrunda med representanter för privata sektorn samt partner- och givarländer. Deltagandet gav möjlighet att nå ut med budskap om vikten av utvecklingseffektivitet även i så kallade syd-syd-samarbeten, det vill säga samarbeten mellan länder i det globala syd.

Finansiering av GPEDC:s arbetsprogram

Sverige har som representant för givarsamfundet i GPEDC ett särskilt ansvar för att bidra till en hållbar finansiering av GPEDC:s arbete. Trots ansträngningar och vissa framsteg under året är detta fortsatt en utmaning. Sidas finansiella bidrag till genomförandet av arbetet, sammanlagt 30 miljoner kronor för 2023–2024 fördelat lika till UNDP och OECD, har under året betalats ut enligt plan.^{574,575} Sidas sekundering till UNDP-sekretariat inom ramen för Sidas multilaterala sekunderingsprogram har löpt på.⁵⁷⁶ Sida har under 2024 även berett fortsatt stöd till genomförandet av arbetsplanen för 2025–2026.⁵⁷⁷

Sidas förändrade arbetssätt för att minska administrativa kostnader, transaktionskostnader samt transaktionsled i svensk biståndsverksamhet

Redovisningen i detta stycke utgår ifrån Sidas kontinuerliga arbete med att utveckla strukturer, arbetssätt och metoder inom ramen av myndighetens förvaltningsanslag för att säkerställa god kvalitet, intern styrning och kontroll (ISK) samt utvecklingseffektivitet. Redovisningen baseras bland annat på annan rapportering och underlag inlämnat till regeringen. Där ingår Budgetunderlaget 2024–2026, regeringens uppdrag till Sida angående Bistånd som förmedlas genom civilsamhällesorganisationer och Utveckling av transparens-garantin samt olika uppdrag som redovisas i denna årsredovisning. Sidas interna arbete med att förändra arbetssätten styrs av Sidas Verksamhetsstrategi 2024–2026 och i synnerhet Mål I.2 En effektiv strategi- och insatshantering med god intern kontroll samt Sidas Verksamhetsplan 2024.

Samspelet mellan kostnads- och utvecklingseffektivitet samt intern styrning och kontroll (ISK)

Sida har enligt förordning (2010:1080) med instruktion för Sida i uppgift att bidra till att uppfylla målet för det internationella biståndet. Sida ska genom ekonomiska bidrag i enlighet med av regeringen beslutade strategier stödja partner som kan bidra till att uppnå detta mål. Regeringen anger hur mycket pengar Sida har till sitt förfogande i det årliga regleringsbrevet och hur pengarna ska fördelas mellan Sidas olika verksamheter. Sidas administrativa kostnader och transaktionskostnader finansieras – som regel – via Sidas förvaltningsanslag. Administrativa kostnader avser Sidas driftkostnader; transaktionskostnader handläggningen av biståndsinsatser. Sidas partners transaktionskostnader finansieras däremot via sakanlaget. Dessa medel täcker partners kostnader för att genomföra insatser och kan även omfatta partners administrativa kostnader som Sida bedömer som relevanta för insatsens genomförande. Därför refererar årsredovisningen till alla insatsrelevanta kostnader som uppstår hos partner som transaktionskostnader.

Sidas uppgifter medför huvudsakligen arbete i komplexa miljöer som kräver att myndigheten avsätter relativt sett mycket resurser i form av controllers, jurister och liknande kompetenser. Sida behöver även avsätta personal i partnerländerna för att upprätthålla en god kvalitet och förebygga korruption. Sidas verksamhet genomförs på olika myndigheter, på Sida i Sverige och på utlandsmyndigheter, vilket medför utmaningar för kostnadseffektivitet. Det innebär även växande utmaningar i att erbjuda en säker arbetsmiljö, vilket leder till ökade kostnader för olika typer av säkerhetsarrangemang. Sida har under de senaste åren även avsatt stora resurser för att stärka IT- och informationssäkerhet med anledning av en ökad global hotbild. Under 2024 har Sida prioriterat ett ökat antal resurser för att redovisa återrapporteringskrav, regleringsbrevsuppdrag och andra regeringsuppdrag. Det finns även ett stort behov att frigöra resurser från många fler håll än från det statliga biståndet för att uppnå de Globala målen. Därför utökar myndigheten vissa verksamheter som del av regeringens styrning av Sida, exempelvis garantiinstrumentet.

Myndigheten arbetar således kontinuerligt med att anpassa och utveckla sina metoder och arbetssätt. Det handlar dels om att säkerställa att myndigheten använder skattebetalarnas pengar på ett så kostnadseffektivt och ansvarsfullt sätt som möjligt, dels om att bemöta nya krav och förändringar i de kontexter där Sida verkar. Detta arbete är även förutsättningen för att absorbera de ovan beskrivna ökande administrativa kostnaderna och transaktionskostnaderna samt frigöra de nödvändiga resurserna för utvecklingen av arbetssätten utan att negativt påverka utvecklingseffektiviteten och ISK.

Nya metoder och arbetssätt på Sida

I oktober 2023 fattade Sidas styrelse ett inriktningsbeslut som initierade myndighetens omfattande och pågående förändringsprocess. Syftet var att accelerera vidareutvecklingen av befintliga och framtagna metoder, arbetssätt och strukturer.

Sida har sen dess bland annat arbetat fram ett nytt system för verksamhetsplanering och uppföljning för att skapa nya och snabba möjligheter till flexibla (om-) prioriteringar i verksamheten. Sida har även förbättrat sin stödverksamhet med syfte att göra den effektivare och tillgänglig för alla Sidas avdelningar och utlandsmyndigheter. Myndigheten har nu en rutinbeskrivning för tematiskt stöd som tydliggör att stödet ska skapa enhetlighet (Ett Sida) och bidra till effektiv resursanvändning samt att det ska vara tydligt för medarbetare inom den operativa verksamheten att veta vilket stöd som finns tillgängligt och hur det kan nyttjas. Sida har också en rutinbeskrivning för nätverken på plats där principer för deltagande, medlemskap, aktiviteter och ledarskap framgår.⁵⁷⁸

För att skapa förutsättningar för att arbeta mer analytiskt och strategiskt utifrån ett land-, regionalt och globalt perspektiv skapar Sida för närvarande också ett tydligt utvecklingserbjudande. En del i detta är att Sida har utvecklat arbetet med en mer regelbunden land- och regional utvecklingsanalys för att stödja insats- och investeringsbeslut och en ny och integrerad modell för strategioperationalisering. För bland annat Ukraina, som är Sveriges största biståndsland, har Sida nu en tydlig landansvarig chef som har ansvaret för att utveckla

koordineringen av alla strateginsatser som berör landet. Sida har även vidareutvecklat myndighetssamverkan inom Sverige och en särskild arbetsmodell med Team Sweden.

Under åren 2020–2023 genomförde Sida strategiska utvecklingsprogram med bäring på Sidas arbetssätt. Dessa var bland annat programmet *Agilt teamsamarbete*, som är en viktig byggsten i att kunna omsätta det ovan nämnda nya systemet för verksamhetsplanering, och *Digitaliseringsprogrammet*. Digitaliseringsprogrammet har finansierat och stöttat en bred palett av förändringsinitiativ och digitala projekt som bidrar till en smartare arbetsvardag och har skapat ett utvecklat samarbete med myndighetens partner. Inom ramen för programmet utvecklades bland annat Partnerportalen. Den sammanställer information om partners insatser och har ett uppdaterat, tydligt och tillgänglighetsanpassat stödmaterial med information om Sidas grundkrav och rutiner för myndighetens partner. Därmed sänker Partnerportalen transaktionskostnaderna. Inom ramen av digitaliseringsprogrammet har det även införts en mer effektiv digital lärmiljö och gemensam ny lärplattform (LMS) samt en strategisk vision för livslångt lärande. Det genomfördes också en pilot inom Robotic Process Automation (RPA) som syftar till att automatisera manuella, repetitiva och tidskrävande moment för personalbeslut och en pilot för att utvärdera om användande av en chattbot för frågor kring utlandsstationering för personal kan effektivisera hanteringen.⁵⁷⁹ Andra verktyg omfattar införandet av digitala signaturer, införandet av hybrida arbetssätt och genomförandet av piloter inom digitala uppföljningsresor.

Sida jobbar löpande med utveckling av insatshanteringen. Myndighetens insatshantering har som primärt syfte att säkerställa resultat för människor i fattigdom på ett utvecklings- och kostnadseffektivt sätt med god intern styrning och kontroll. En del av effektiviteten handlar om att använda arbetssätt som håller administrativa kostnader och transaktionskostnader nere.

Sidas metoder och arbetssätt för att minska transaktionskostnader omfattar även myndighetens arbete med centrala bedömningar inom insatshanteringen av bland annat multilaterala partner.

I samma anda testar Sida för närvarande nya arbetssätt i till exempel Nordmakedonien och Bosnien och Hercegovina. Där stödjer Sida UNDP att jobba med portföljansatser och systeminnovation som båda bidrar till handläggning av ett reducerat antal avtal med samma partner samtidigt som det ökar utvecklingseffektiviteten. I andra fall arbetar Sida med kärnstöd och en programbaserad ansats (PBA). Kärnstöd är ett icke-öronmärkt stöd som partnerorganisationen använder för att genomföra sin verksamhet; PBA baseras på principen om koordinerat stöd till ett lokalt ägt omfattande program som består av flera komponenter.

Effektiv insyn i partners transaktionskostnader

Finansieringen av Sidas partner styrs av insatshanteringsregeln (se ovan) i vilken budgetanalysen är ett centralt krav som ger myndigheten bra insyn i partnernas kostnader. Budgetanalysen bygger på att Sidas samarbetspartner redovisar och motiverar budget, både i ansökan och löpande genom årliga finansiella planer och rapporter. Sida gör en bedömning av samtliga kostnader för att säkerställa att budgeterade aktiviteter är relevanta och att kostnader är rimliga. Genom obligatoriska utbildningar för Sidas anställda om budgetanalys, finansiell rapportering och revision samt kurser inom intern styrning och kontroll (ISK) säkerställer Sida att myndigheten enbart finansierar relevanta kostnader.

För att minska partners transaktionskostnader har Sida valt att reglera innehållet i den finansiella rapporteringen, men inte formen. Sidas partner ofta har ett flertal finansiärer som ställer olika krav på rapporteringsformen, vilket kan kräva stora administrativa arbetsinsatser. Det innebär att informationen rapporteras i olika format, vilket gör den svår för Sida att aggregera. Myndigheten bedömer dock att det inte är ändamålsenligt och kostnadseffektivt att förändra den befintliga insatshanteringsprocessen för att standardisera redovisningen av administrativa kostnader. Sida kommer se över möjligheterna att göra en årlig analys av kostnader. Den skulle sammanställa kostnaderna aggregerat per typ av partnerorganisation i syfte att bättre tillgängliggöra informationen.

Under 2024 redovisade Sida även för regeringen hur bistånd förmedlas genom civilsamhällesorganisationer. Med hänsyn till transaktionskostnader konstaterade redovisningen att en vidareförmedlingsmodell är ett kostnadseffektivt sätt för myndigheten att vidareförmedla medel. Vidare är det rimligt att anta att Sidas partner har något bättre förutsättningar än Sida att förebygga, upptäcka och hantera exempelvis korruptionsfall på lokal nivå genom deras lokalkännedom och nära och täta samarbete med lokala aktörer. Det finns dock potential att minska transaktionskostnader genom att reducera antalet transaktionsled (se nedan). Kostnaderna kan även minskas genom att stärka kapaciteten hos Sida såväl som hos partner för att analysera och utveckla verksamhetens kostnadseffektivitet i samband med exempelvis budgetanalysen.

Betydelsen av transaktionsled i Sidas arbete

Antalet transaktionsled i Sidas verksamhet är relevant för kostnadseffektiviteten, utvecklingseffektiviteten samt intern styrning och kontroll (ISK). Färre antal transaktioner minskar kostnader för överföringar, vilket kan innebära ökad kostnadseffektivitet. För få led kan dock samtidigt öka riskerna på grund av sämre möjligheter till nära uppföljning samt en ökning av transaktionskostnader hos partner då dessa kan behöver ingå fler avtal med olika finansiärer och intermediära organisationer. Det kan i sin tur ha negativa konsekvenser för utvecklingseffektiviteten. Intermediära organisationer förfogar över lokalkännedom, förankring i lokala nätverk och har stor driftsfördelar för administration och kapacitetsbyggande. De kan därmed spela en viktig roll i att hålla transaktionskostnader nere trots att de utgör ytterligare led.

För att minska antalet transaktionsled i genomförandet av Strategin för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället 2025–2029 har Sida förslagit att införa en ny modell för vidareförmedling med ett begränsat antal transaktionsled. Sida föreslår samtidigt att det ska vara möjligt att göra undantag från modellen.

Utöver detta utvecklar Sida kontinuerligt finansieringsmodaliteter, metoder och arbetssätt med bäring på både transak-

tionskostnader och antalet transaktionsled. Utgångspunkten är principerna för utvecklingseffektivitet. Bland annat utvecklar myndigheten metoder och arbetssätt för att främja lokalt lett utvecklingssamarbete som omfattar att direkt finansiera lokala aktörer. I samma anda har Sida tagit fram principer för samarbetet med civilsamhället som också understryker att stöd helst ska ges direkt till lokala aktörer. Sida planerar att uppdatera och vidareutveckla principerna inom ramen för myndighetens förändringsprocess.

Bedömning och slutsatser

Det svenska medordförandeskapet och Sidas roll

Det svenska medordförandeskapet i GPEDC möjliggör samarbete med en unik bredd av aktörer för att öka effektiviteten i utvecklingssamarbetet och därmed genomförandet av Agenda 2030 och de Globala målen. Sida har under 2024 genom olika initiativ stärkt engagemanget för effektivitetsfrågorna bland de multilaterala utvecklingsbankerna, FN, EU- och DAC-medlemsländer, aktörer i den privata sektorn samt andra givarkretsar.

Det faktum att 59 partnerländer anmält sitt deltagande i uppföljningsrundan visar på stort engagemang. Resultaten, som under 2024 börjat komma, skapar möjligheter till lärande för att identifiera förbättringar i linje med Sveriges prioriteringar, däribland ökad transparens, antikorruption och effektivare samarbeten med privata sektorn. Effektivitetsprinciperna bidrar i sig till den svenska prioriteringen om en regelbaserad världsordning genom ett gemensamt normskapande baserat på evidensen från uppföljningsrundan. 2024 utgör halvtid för ordförandeskapet och de slutliga resultaten återstår.

Förändrade arbetssätt för att minska administrativa kostnader, transaktionskostnader samt transaktionsled i svensk biståndsverksamhet

Samspelet mellan kostnadseffektivitet, utvecklingseffektivitet och intern styrning och kontroll (ISK) är komplext.

Regeringen styr vilka medel myndigheten har till sitt förförande för att täcka sina administrativa kostnader och transaktionskostnader. För att absorbera stigande kostnader mot bakgrunden av ett ökande antal krav, inklusive utvecklingen av nya metoder och arbetssätt på myndigheten i en snabb föränderlig värld, har Sida inlett en omfattande förändringsprocess.

Sida har genom sina arbetssätt bra insyn i partners transaktionskostnader och finansierar enbart det som är relevant för att genomföra insatserna. Det finns dock potential att minska transaktionskostnader genom att stärka kapaciteten hos Sida såväl som hos partner att analysera och utveckla verksamhetens kostnadseffektivitet. Det kan ske i samband med exempelvis budgetanalysen samt med nya verktyg och arbetssätt, såsom Partnerportalen.

En minskning av transaktionsled kan leda till en förbättrad kostnadseffektivitet så länge myndighetens ISK inte påverkas negativt och transaktionskostnader inte uppstår i ett annat led istället. Sida behöver göra en konstant avvägning i vilken utsträckning utvecklingseffektivitet kan beröras negativt.

En mer flexibel styrning och hantering av biståndet

Sida ska i komplexa och snabbt föränderliga miljöer i ökad utsträckning ingå avtal med kort löptid och med låga belopp. Fleråriga biståndsstrategier främjar långsiktighet och förutsägbarhet. Dagens snabbt föränderliga värld med komplexa och parallellt pågående kriser ställer dock krav på flexibilitet för att verksamheten kontinuerligt ska kunna anpassas till sammanhanget och förändringar. Sida ska redovisa hur myndigheten har arbetat för att öka flexibiliteten i styrningen och hanteringen av biståndet.

Sidas avtal är flexibla

Sida arbetar sedan många år med standardiserade avtal vilka ger full flexibilitet att ändra eller säga upp vid behov, oavsett skäl. Sida och samarbetspartnern har enligt avtalsutformningen ömsesidigt rätt till detta.

Svenskt utvecklingssamarbete bedrivs i kontexter med stora osäkerhetsfaktorer och hög risk, både för resultatuppfyllelse och för effektivitet. Det är därför vanligt att avtal ändras när förutsättningar för målluppfyllelse förändras. Det förekommer även omförhandlingar eller uppsägning av avtal vid förändrade finansiella villkor eller ny biståndspolitisk styrning.

När en samarbetsstrategi beslutats och ska omsättas, genomför Sida en så kallad operationalisering av strategin som inger inriktning och prioritering i genomförandet. Sida utvecklar en förändringsteori baserat på en multidimensionell fattigdomsanalys och kontextanalys. Dessa analyser är en grund för relevant, effektivt och resultatutvecklat bistånd, där de viktigaste utmaningarna och biståndets mervärde identifieras.

En strategiportfölj består i regel av en blandning av fleråriga, långsiktiga samarbetsavtal och kortare avtal med lägre avtalsbelopp. Det senare kan vara för att utforska och expandera verksamhet inom en ny sektor eller tematiskt område eller inleda samarbete med en ny partner. Detta tillvägagångssätt ett sätt att minska risk.

Det finns många och återkommande exempel inom flertalet av framför allt de bilaterala strategierna där avtalsvillkor förändras och omförhandlas. Bland annat i samband med pandemin när nya behov och prioriteringar uppstod, eller vid plötsligt uppblossande interna eller mellanstatliga konflikter eller naturkatastrofer. Ett exempel är krigsutbrottet i Sudan i april 2023. Osäkerheten kring vilken riktning den politiska utvecklingen skulle ta föranledde såväl Sida som samarbetspartner att ta en återhållsam ansats inledningsvis. De flesta partner pausade sin verksamhet initialt för att sedan återuppta aktiviteter i områden där säkerheten tillät. Flertalet planerade insatser omprogrammerades och omförhandlades, för att anpassa portföljen till den nya situationen. Det är vanligt att förutsättningarna i de kontext Sida verkar förändras som en konsekvens av val i landet och därmed en ny politisk riktning.

Syftet med Sidas pågående verksamhetsstrategi är att ytterligare stärka Sidas förmåga att verka i en global och tilltagande komplex omvärld. Sida stärker nu ytterligare förmågan att systematiskt och kontinuerligt genomföra omvärlds- och landanalyser. Baserat på dessa drar Sida slutsatser och gör förändringar, både i hanteringen av enskilda insatser och av hela insatsportföljer så att bästa möjliga resultat uppnås för människor som lever i fattigdom. Sida bedriver kontinuerligt metodutvecklingsarbete där stor vikt läggs på att vara lyhörda och anpassa verksamheten till förändrade förutsättningar samt söka nya partner, inte minst i arbetet med att mobilisera fler aktörer för utvecklingsfinansiering.

Utvecklingssamarbete bidrar till förändringsprocesser i svaga stater. Stöd ges bland annat till reformer av offentlig styrning och verksamhet, ett arbete som kräver ett långsiktigt perspektiv. Resurser och kapacitet behöver säkras hos samtliga partner över tid och inte sällan följer denna typ av insatser med in i efterföljande ny strategiperiod. Detta kräver längre avtalsförhållanden.

Bedömning och slutsats

Sidas erfarenhet är att hållbara resultat uppnås med ett långsiktigt förhållningssätt. Sammansättningen av Sidas insatsportföljer består av en blandning av insatser med olika längder på avtal och storlek i belopp. De standardavtal som används oavsett samarbetspartner ger full flexibilitet, för båda parter, att omförhandla eller säga upp avtal.

Hållbar upphandling

Ökad tillämpning av hållbarhetskriterier och livscykelkostnader vid offentliga upphandlingar utgör ett av verktygen för att styra mot långsiktig hållbarhet i linje med Agenda 2030 och Parisavtalet. I internationella upphandlingar ska Sida driva på för att hållbarhetskriterier och livscykelperspektiv inkluderas. Myndigheten ska redovisa vidtagna åtgärder för att stärka detta arbete gentemot myndighetens samarbetspartner, i synnerhet när det gäller medel som kanaliseras till större projekt genom Europeiska unionen (EU), Förenta nationerna (FN), multilaterala utvecklingsbanker samt klimafonder.

Hållbar upphandling är ett område som stärkts på Sida under de senaste åren. Det har skett såväl genom Sidas egna upphandlingar som i dialoger med Sidas samarbetspartner, såsom multilaterala organisationer och i det bilaterala samarbetet. Detta avsnitt beskriver Sidas arbete med hållbar upphandling i internationella upphandlingar och samarbetet med Sidas samarbetspartner.

Kapacitetsutveckling

Sida har upphandlat en leverantör att genomföra programmet *Capacity development programme Sustainable Public Procurement*.⁵⁸⁰ Det har till syfte att stärka partnerländers och samarbetspartners institutionella kapacitet och strategiska användande av hållbar offentlig upphandling som ett strategiskt verktyg för hållbar utveckling och genomförande av Agenda 2030. Detta innefattar ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet samt stärkandet av grundläggande principer för upphandling, såsom transparens och antikorrupcion.

Genomförande leverantör av programmet rekryterar, efter avstämning med utlandsmyndigheter och Sida, deltagande offentliga aktörer. Deltagare kan vara ministerier med finansiering och genomförande av konkreta upphandlingsprocesser och myndigheter med ansvar för nationell policyut-

veckling, regelverk och tillsyn. Här deltar också aktörer i viss mån inom utbildningssektorn med ansvar för läroplaner och kursutbud. Prioriterade deltagande institutioner är de som har kopplingar till det bilaterala samarbetet.

Programmet har en rad aktiviteter för att öka kunskap och ge praktiska erfarenheter av hållbar offentlig upphandling tillsammans med tekniskt stöd och nätverk för utbyte och lärande.

Det finns ett intresse för programmet i partnerländerna och programarrangören lägger vikt vid att omvandla detta intresse till faktiska åtaganden, både vad gäller organisationer med policyansvar och organisationer med ansvar för genomförande av upphandlingsprocesser. Existerande kapacitet vad gäller hållbar upphandling i länderna är ofta låg och detta gör processen för kapacitetsutveckling relativt långsam. Samtidigt understryker det programmets relevans och fokus.

Regionala program som påbörjades 2022 i Afrika (Tanzania, Zambia, Moçambique, Kenya, Uganda och Rwanda) samt i Latinamerika (Colombia, Bolivia och Guatemala) har slutförts. En inledande fas för ett regionalt program i Östeuropa pågår. Starten har försenats på grund av den politiska utvecklingen i regionen och inkludering av Georgien har nu pausats. Utgångspunkten är att lansera Östeuropa-programmet i början av 2025 i Ukraina och Moldavien, parallellt med förlängningar i några av de tidigare länderna som försenats på grund av begränsningar i budgeten för strategin under 2023 och 2024.

Insatsen har också ett uttalat mål att främja nätverkande, utbyte och partnerskapsbyggande på nationell, regional och internationell nivå. Detta medför naturliga kopplingar till internationella och multilaterala aktörer, däribland Världsbanken och Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) som ingått i programmets nätverk i bland annat Zambia och Tanzania. Kopplingar till internationella och multilaterala aktörer är även en del av programmets mål att främja kollegialt lärande genom existerande nationella, regionala och internationella nätverk.

Den nya strategin för innovation, partnerskap och kapacitetsutveckling 2024–2028 möjliggör för Sida att fortsätta med detta program och att utveckla nya insatser kopplade till hållbar upphandling.

Sidas regelverk för samarbetspartners upphandlingar

Om en samarbetspart saknar egna upphandlingsriktlinjer eller inte får sina riktlinjer godkända av Sida, kan parten tillämpa Sidas regelverk för upphandling.

I syfte att främja tillämpning av hållbar upphandling hos Sidas samarbetspartner, inkluderar Sidas upphandlingsriktlinjer för stat- till statsamarbete, skrivningar om hållbarhet och så även upphandlingsriktlinjer för enskilda organisationer.^{581, 582}

Multilaterala utvecklingssamarbetet

Inom det multilaterala utvecklingssamarbetet uppmärksammar Sida hållbar upphandling på flera nivåer, såsom insatshantering, styrelsenivå och dialog. För multilaterala organisationer omfattar hållbar upphandling oftast både sociala och klimat- och miljömässiga avvägningar.

Inom insatshanteringen gör Sida bedömningar av de multilaterala organisationernas upphandlingssystem utifrån policyer, regelverk och kapacitet. För Sidas största multilaterala partnerorganisationer dokumenteras denna bedömning i så kallade Centrala bedömningar vilka omfattar hela organisationen och som därefter kompletteras på insatsnivå. Sida gör också, med hjälp av Sidas Helpdesk för miljö och klimat, centrala miljööversyner där även organisationens upphandlingssystem ingår. Multilaterala organisationer bistår ofta lokala myndigheter i partnerländer genom kapacitetsbyggande inom myndigheter och offentlig förvaltning. Där ingår upphandling som en viktig komponent, inte minst som en del av att motverka korrupcion.

Då multilaterala organisationer styrs av sina medlemsländer, inom FN-systemet och EU, samt av utvecklingsbankers andelsägare, så tas beslut om upphandlingspolicyer för dessa genom organisationernas styrelsearbete. Sida bidrar regelbundet med underlag till UD:s samberedning av instruktioner inför styrelsemöten och möten i EU:s biståndskommittéer där Sverige representeras av Regeringskansliet. Sida har också bidragit med expertråd om mervärdet av att kombinera utvecklingsinsatser med starka inslag av privat sektor, investeringar och miljömässig och social hållbarhet inom EU:s bistånd, och har fört in referenser till bland annat mänskliga rättigheter och hållbar utveckling.

Vissa aspekter av hållbar upphandling regleras också genom Sidas avtal med multilaterala partnerorganisationer. Sida har till exempel inkluderat paragrafer om sexuellt utnyttjande, övergrepp och sexuella trakasserier i avtalen med multilaterala organisationer som i sin tur tillämpas på organisationernas upphandlade partner.

Inom OECD-DAC pågår en översyn av DAC:s rekommendationer om obundet bistånd som antogs 2001. Översynen genomförs under ledning av OECD-DAC:s tekniska arbetsgrupp för utvecklingsfinansiering och statistik (WP STAT) där Sida deltar tillsammans med Utrikesdepartementet. Syftet med översynen är att anpassa rekommendationen till dagens utvecklingskontext med ökad betoning på lokalt ägarskap, hållbarhet inklusive hållbar upphandling samt en ökad involvering av privata sektorn i biståndet.

Sidas arbete med minskad korruption inom offentlig upphandling

Sida har en bred definition av hållbar upphandling. Utöver ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet ingår även stärkandet av grundläggande principer för upphandling, såsom transparens och antikorrupktion.

Korruption är ett av de största hindren för rättvis konkurrens vid offentliga upphandlingar. Flera av Sidas globala insatser fokuserar därför på att stärka standarderna för

offentlig upphandling. Detta inkluderar Sidas globala stöd till Transparency International⁵⁸³ och till Open Government Partnership.⁵⁸⁴

På bilateral nivå stödjer Sida nationella aktörer i arbetet med att övervaka, avslöja och motverka korruption i offentlig upphandling i flera partnerländer, däribland Zimbabwe, Armenien, Bangladesh, Ukraina, Bosnien och Hercegovina samt Georgien.⁵⁸⁵

Sida har en sekunderad antikorrupktionsexpert till EU:s generaldirektorat för internationella partnerskap (INTPA) och är medordförande (tillsammans med Frankrike) i ett nätverk för antikorrupktion, "Team Europe Democracy Network". Genom detta bidrar Sida till utvecklingen av antikorrupktionsriktlinjer inom samtliga fem sektorer inom Global Gateway: klimat och energi, transport, hälsa, digital sektor samt utbildning och forskning.⁵⁸⁶

Bedömning och slutsats

Hållbar upphandling är ett fokusområde på Sida som stärkts, såväl genom Sidas egna upphandlingar som i dialoger med Sidas samarbetsparter såsom multilaterala organisationer och i det bilaterala samarbetet. Kompetensnivån på Sida avseende hållbar upphandling har stärkts ytterligare under året. Sida har arbetat brett inom kapacitetsutveckling i partnerländer och via multilaterala och bilaterala utvecklings-samarbeten. Det finns fortsatt utvecklingspotential i arbetet med hållbar upphandling, bland annat genom ökad samordning och erfarenhetsutbyte internt, fortsatt utveckla pågående samarbeten vidare samt se över nya initiativ som bland annat nya bilaterala och regionala strategier kan ge möjligheter till.

Demokrati och mänskliga rättigheter

Sida ska redovisa totalt bidrag till valstöd och andra insatser som främjar förutsättningarna för fria och inkluderande val. Sida ska därutöver redovisa totalt bidrag till stöd för människorätts- och demokratiförsvare på såväl global, regional som bilateral nivå samt totalt bidrag för att stödja demokratiska institutioner och aktörer i partnerländer.

Sidas stöd inom de områden återrporteringskravet omfattar utgör en stor del av myndighetens totala bistånd för demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Insatser finns inom samtliga geografiska strategier och ett flertal tematiska strategier. Länder med de största volymerna inom dessa områden är Ukraina, Afghanistan, DR Kongo, Moldavien och Palestina.

Valstöd

Det totala utbetalade beloppet för direkta valstödsinsatser var 99 miljoner kronor. Av de åtta partnerländer där val hållits under 2024 (Bangladesh, Belarus, Nordmakedonien, Rwanda, Moçambique, Moldavien, Georgien och Sydsudan) ger Sida direkt valstöd i två. I Georgien finansierar Sida en icke-statlig organisation som observerar hela valcykeln, analyserar vallagstiftningen och utarbetar rekommendationer för att förbättra den.⁵⁸⁷ I Moçambique finansierar Sida en civilsamhällsorganisation som arbetar med att öka ungas valdeltagande och motverka spridning av falsk information om valprocessen.⁵⁸⁸

Övriga insatser omfattar dels fortsättning på mer långsiktiga valstöd som täcker in hela valcykler (Liberia, Zimbabwe, Tanzania, Colombia, Sudan), dels en större regional och en större global insats. Den regionala insatsen innebär ett stöd från Sida till Electoral Institute for Sustainable Democracy in Africa (EISA) som arbetar kapacitetsstärkande och normskapande gentemot såväl regionala mellanstatliga organisationer, till exempel Afrikanska unionen (AU), som nationella valmyndigheter och civilsamhällsorganisationer.⁵⁸⁹ Sida har också

under året bidragit till att genomföra regeringens särskilda satsning för att stärka förutsättningar för fria val om 14,5 miljoner kronor. Sida har i enlighet med återrporteringskravet ingått samarbete med två nya partner: en global insats i samarbete med konsortiet Elections and Political Process Strengthening (CEPPS) och ett samarbete med den georgiska organisationen Caucasus Research Resource Centre inför valet i Georgien. Båda insatserna har handlat om bekämpa desinformation och propaganda kopplat till valprocesser.^{590,591}

Synergierna mellan insatserna på de olika nivåerna är tydliga. Ett exempel är att de forskningsresultat och de rekommendationer som IFES producerar kan användas av EISA i dess arbete för att påverka den normskapande verksamheten inom AU. Detta i sin tur sätter standarder för genomförandet av val i afrikanska stater.

Insatser för att stärka förutsättningar för fria och inkluderande val täcker in ett omfattande fält som är svårt att avgränsa och därmed svårt att volymmässigt beräkna. Det inkluderar fortsatt exempelvis stöd till politiska partier, oberoende media, folkräkningar, ökat kvinnligt politiskt deltagande och aktörer som begränsar spridning av desinformation.

Sidas insatsportfölj bidrar i många partnerländer till att stärka förutsättningarna för fria val, även om den direkta kopplingen inte görs explicit i Sidas beredningar och uppföljningar av insatser. Ett exempel på en insatsportfölj med tydliga kopplingar mellan direkt valstöd och insatser som stärker förutsättningarna är portföljen i Liberia. Där kombinerar Sidas stöd till FN:s utvecklingsprogram UNDP:s stora och långsiktiga valinsats⁵⁹² och det likaså långsiktiga samarbetet med Liberia Election Observation Network⁵⁹³ med ett bredare stöd till oberoende media. Det bidrar i sin tur till spridning av information och motverkande av desinformation, stöd till civilsamhällsorganisationer för stärkt ansvarsutkrävande av politiker och andra maktinnehavare, samt insatser för att främja kvinnors politiska deltagande.

Människorätts- och demokratiförsvare

Stöd till människorätts- och demokratiförsvare definieras som en bred kategori av insatser. En sådan bred definition bedöms som förenlig med FN:s deklaration om människorättsförsvare. Där ingår enskilda individer som arbetar lokalt för försvaret av enskilda rättigheter, journalister, lokala civilsamhällsorganisationer såväl som internationella organisationer som arbetar brett på global nivå för främjandet av alla former av de mänskliga rättigheterna.

Den totala volymen av stöd till människorätts- och demokratiförsvare 2024 är framräknad utifrån de insatser som faller inom de DAC-sektorer som bedöms vara relevanta i sammanhanget.⁵⁹⁴ En stor del av den volymen upptas av insatserna inom ramen för strategin för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället. Eftersom inte all verksamhet inom dessa insatser bedöms som stöd till människorätts- och demokratiförsvare, men är svår att särredovisa, har Sida valt att presentera totala volymer utan stödet inom ramen för strategin för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället. Ett undantag är stödet till Civil Rights Defenders, vars hela verksamhet bedöms som stöd till människorättsförsvare.⁵⁹⁵

Sida har också valt att inte räkna in det särskilda stödet till de svenska partianknutna organisationerna (PAO) i de totala volymerna. PAO-stödet styrs av en särskild strategi, och politiska partier bedöms vara en särskild aktör med en specifik roll i ett demokratiskt samhälle, vilket gör att Sida valt att särredovisa den formen av demokratistöd.

Det totala stödet till människorätts- och demokratiförsvare 2024 exklusive stöden som beviljas från ovan strategier uppgår till 3,1 miljarder kronor. Det stöd till svenska organisationer i det civila samhället som då utelämnats, men ändå statistiskt faller inom DAC-sektorerna för demokrati och mänskliga rättigheter, uppgår till 1,2 miljarder kronor. PAO-stödet uppgår 2024 till 151 miljoner kronor. Sett till typ av samarbetspartner är internationella icke-statliga organisationer (INGO) den största (943 miljoner kronor) följt av FN-organisationer (721 miljoner kronor) och givarländernas icke-statliga organisationer (NGO) (509 miljoner kronor).

Cirka en tredjedel av Sidas totala stöd 2024 till människorätts- och demokratiförsvare (895 miljoner kronor) går till samarbete med organisationer som verkar på global nivå. Ett exempel är stödet till Front Line Defenders för dess arbete med att skydda människorättsförsvare över hela världen.⁵⁹⁶ Cirka 495 miljoner kronor betalades under 2024 för regionala insatser. Ett exempel är stödet till Forum Asia, en regional människorättsorganisation med rådgivande status i FN:s ekonomiska och sociala råd (ECOSOC) och den regionala mellanstatliga organisationen ASEAN:s kommission för mänskliga rättigheter.⁵⁹⁷

Resterande medel, cirka 1,7 miljarder kronor, går till insatser som Sida finansierar på landnivå i samtliga partnerländer genomförda av olika organisationer och aktörer, allt från FN-organisationer till lokala civilsamhällsorganisationer. En typisk insats på landnivå är programstödet till Legal and Human Rights Centre i Tanzania, en nationell människorättsorganisation som arbetar brett med bland annat information och utbildning till allmänheten, egen forskning, rapportering av övergrepp mot mänskliga rättigheter samt påtryckningsarbete.⁵⁹⁸

Synergierna är starka mellan de olika nivåerna. De normativa resultat som organisationer på global nivå uppnår, såsom Front Line Defenders, används av regionala aktörer såsom DefendDefenders i deras utbildning av människorättsförsvare i afrikanska länder,⁵⁹⁹ vilka därmed stärker sin kapacitet att utföra ett effektivt försvars- och påtryckningsarbete på nationell nivå.

Demokratiska institutioner och aktörer i partnerländer

Sida har valt att tolka demokratiska institutioner som de som mer direkt påverkar människors möjligheter till politiskt deltagande och respekten för de mänskliga rättigheterna i vardagen. De kategorier av insatser som inkluderas är parlament, rättsväsendet, polisväsendet samt det lokala styret och den lokala förvaltningen. Valmyndigheter ingår i redovisningen av valstöd ovan. Demokratiska aktörer är ett brett begrepp som är en utmaning att skilja från människorätts- och demokratiförsvare och därför också inbegrips i redovisningen ovan.

Parlament

Under 2024 finansierade Sida två insatser på landnivå med huvudsyfte att stärka parlamentets kapacitet på olika sätt. Den ena är Sidas stöd till Global Partner Governance Foundation för att bidra till organisationens samarbete med parlamentet i Irak och dess ledamöter, utskott och talmanens kansli för att förbättra kapacitet, kunskap, öppenhet och ansvarsutkrävande.⁶⁰⁰ Den andra är Sidas stöd till UNDP:s insats i Armenien för att stärka nationalförsamlingens institutionella kapacitet och kompetens hos ledamöter och personal.⁶⁰¹ Totalt uppgår utbetalat belopp 2024 för dessa två insatser till cirka 14 miljoner kronor. Indirekt kapacitetsstärkande stöd till parlament och parlamentariker ges genom Inter-Parliamentary Union (global insats)⁶⁰² och Parliamentary Centre of Asia (regional insats).⁶⁰³ På landnivå finns också breda insatser, oftast med en icke-statlig organisation som genomförare, där stöd till och dialog med parlament/parlamentariker utgör en av många aktiviteter, utan att ett starkt parlament är insatsernas huvudsyfte.

Rättsväsende

I nio insatser fördelade på åtta partnerländer gav Sida stöd till reformering av rättsväsendet och kapacitetsstärkande av rättsliga institutioner. Syftet var att garantera människors rättssäkerhet, möjlighet att få sin sak prövad inför domstol och statens respekt för de mänskliga rättigheterna. Formerna för insatserna är antingen direktstöd från Sida till institutionerna – i två av insatserna kombinerat med tekniskt stöd från svenska myndigheter (Domstolsverket och Kronofogdemyndigheten) – eller stöd genom FN-organisationer och internationella icke-statliga organisationer. Fyra av insatserna sker i länder i Europa (Albanien, Bosnien och Hercegovina, Armenien), två i Afrika (Etiopien, Uganda), en i Latinamerika (Colombia), en i Mellanöstern (Palestina) och en i Asien (Bangladesh). Ett exempel är insatsen i Armenien där Domstolsverket stärker de armeniska domarnas kapacitet att kommunicera med media och politiska partier i syfte att förbättra allmänhetens förtroende för domstolsväsendet.⁶⁰⁴ Totalt uppgår betalat belopp 2024 för insatserna till 73 miljoner kronor.

Polis

I sex insatser fördelade på lika många länder gav Sida stöd till reformering av polisväsendet och kapacitetsstärkande av polismyndigheter i syfte att skapa en mer öppen, tillgänglig och ansvarstagande polis som respekterar de mänskliga rättigheterna. Samtliga insatser sker med direkt deltagande av den svenska polismyndigheten. Fem av insatserna sker i länder i Europa (Albanien, Moldavien, Nordmakedonien, Serbien och Ukraina) och en i Latinamerika (Colombia). Ett exempel är den långsiktiga insatsen i Serbien där Polismyndigheten samarbetar med det serbiska inrikesministeriet för att stärka polisens kapacitet att arbeta i enlighet med praxis och standarder för mänskliga rättigheter.⁶⁰⁵ Totalt uppgår stödet 2024 för delområdet till 41 miljoner kronor.

Lokal förvaltning

I 14 insatser fördelade på 18 partnerländer gav Sida stöd till kapacitetsstärkande av lokal förvaltning och decentraliseringsreform i syfte att skapa mer inkluderande, transparenta, ansvarstagande och effektiva lokala organ som kan fullgöra sin roll i ett demokratiskt samhälle. I nio av insatserna utgår Sidas stöd till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och dess konsultföretag SALAR International som genomförare. I tre av insatserna går stödet från Sida genom UNDP och de övriga stöden sker i form av stöd genom kommunförbund eller icke-statliga organisationer. Nio av insatserna genomförs i länder i Europa, tre i Afrika och tre i Mellanöstern och Nordafrika (varav en insats täcker fem länder). Ett exempel är insatsen i DR Kongo där SALAR International arbetar med myndigheterna på den lägsta administrativa nivån för att i avsaknad av demokratiskt valda lokala församlingar stärka banden och förtroendet mellan medborgare och beslutsfattare.⁶⁰⁶ Totalt uppgår utbetalat belopp 2024 för delområdet till 172 miljoner kronor.

Bedömning och slutsats

Redovisningen visar att stöd till människorätts- och demokratiförsvare, demokratiska institutioner och fria, rättvisa och inkluderande val utgör en substantiell del av Sidas breda bistånd för mänskliga rättigheter och demokrati. De synergier som finns mellan insatser på global, regional och nationell nivå ger möjligheter till förbättrade resultat. Sida bidrar till att demokratiska institutioner finns på plats och till att motverka konflikt och demokratisk tillbakagång. Till dessa institutioner hör val och rättsväsende, ett livskraftigt civilsamhälle, försvare av demokrati och mänskliga rättigheter, samt fria och oberoende medier.

Utökat och effektiviserat klimatbistånd

Biståndet ska i ökad utsträckning förebygga och hantera klimatförändringar. Sida ska bidra till att utöka och effektivisera Sveriges klimatbistånd med utgångspunkt i myndighetens redovisning (UD2023/09474) av regeringens uppdrag (UD2022/18370) avseende klimatbistånd.

Sidas klimatbistånd bidrar till Parisavtalets tre huvudmål genom satsningar till utsläppsminskningar, klimatanpassning och finansiella flöden. Sida arbetar med riktade insatser, med mobilisering av kapital, med påverkansarbete och systematiskt för att klimataspekter ska genomsyra all Sidas verksamhet. En konsekvent integrering av klimat- och miljöaspekter i utvecklingssamarbetet bidrar till att bygga motståndskraft, minska sårbarhet mot klimatförändringar och förebygga klimatrelaterade risker.

Sida har under året arbetat aktivt med att bidra till att utöka och effektivisera Sveriges klimatbistånd i enlighet med regeringens reformagenda, *Bistånd för en ny era - Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt*. I Sidas nya verksamhetsstrategi 2024–2026 är ett utökat och effektiviserat klimatbistånd ett av sex prioriterade tematiska områden. Verksamhetsstrategin stärker styrningen inom området, skapar tydlighet och förbättrade förutsättningar för vad och hur Sida kan bidra till att utöka och effektivisera klimatarbetet och samtidigt nå utvecklingsmålen.

Utveckling av metodstöd och kapacitetshöjande insatser

På central nivå har Sida tagit fram ett metodstöd för medarbetare och chefer som presenterar hur Sida kan gå tillväga för att utöka och effektivisera klimatbiståndet.⁶⁰⁷ Utöver det så har Sidas interna klimat- och miljönätverk och utlandsmyndigheterna genomfört kunskapshöjande insatser för att öka kompetens inom området hos Sidas medarbetare. Nya arbetssätt och organisationsstrukturer, som det regionala miljöteamet i Nairobi, har varit viktigt för att påskynda Sidas klimatarbete i Afrika.

Ett utökat klimatbistånd

Sida bidrar till ett utökat klimatbistånd genom större andel riktade insatser till investeringar i fossilfri energi, energi-effektivisering och anpassningsåtgärder liksom integrering av ett klimat- och miljöperspektiv i hela Sidas verksamhet. Det totala klimatbiståndet uppgick till cirka 5,8 miljarder kronor år 2024, 22 procent av Sidas totala utbetalade medel. Finansieringsbehovet för att kunna genomföra Parisavtalet är enormt. Sida arbetar kontinuerligt för att stärka länders förmåga att utveckla marknader för att attrahera kapital till investeringar i klimat- och miljöåtgärder. Sida fortsätter också att utveckla finansiella instrument för att mobilisera kapital och använda biståndet transformativt och katalytiskt för att påskynda en rättvis grön omställning. 2024 mobiliserade Sida cirka 3 miljarder kronor i privat kapital till klimatåtgärder. Finansiering bidrar bland annat till innovationer, teknikutveckling inom digitalisering, kompetensutveckling inom förnybar energi och energiomställning samt anpassningsåtgärder.

Ett effektivt klimatbistånd

Sida anser att ett bra och effektivt klimatbistånd är bra och effektivt utvecklingsbistånd – och bidrar till att uppnå Agenda 2030. Sverige står bakom Global Partnership for Effective Development Cooperation (GPEDC) som fokuserar på ägarskap, resultat, inkluderande partnerskap och transparens samt ömsesidigt ansvarsutkrävande.

I linje med Busanprinciperna för utvecklingseffektivitet utgör partnerländernas egna behov, prioriteringar och strategier grunden för all Sidas verksamhet och klimatbiståndet. År 2021 antog Sverige OECD-DAC:s deklaration om en ny strategi för att anpassa utvecklingssamarbetet till målen i Parisavtalet.⁶⁰⁸

Utöver Busanprinciperna har Sida identifierat sju arbetsområden och två arbetssätt för att effektivisera klimatbiståndet.⁶⁰⁹ Områdena är till viss del överlappande och ömsesidigt förstärkande och redovisas nedan med ett urval av exempel

på hur Sida har prioriterat att arbeta under 2024. Sida eftersträvar att kontinuerligt justera inriktning i verksamheten för att effektivisera klimatbiståndet i linje med verksamhetsstrategin och reformagendan. I detta avsnitt redovisas status i respektive arbetsområde med statistiskt underlag och exempel på resultat. Statistiken ska kunna följa utvecklingen av klimatbiståndet över tid.

Stärka institutionell kapacitet på olika nivåer.

Under 2024 har Sida fortsatt att fokusera på att bygga upp institutionell kapacitet på olika nivåer i partnerländerna för att påskynda genomförandet av Parisavtalet. Sida stödjer National Determined Contributions Partnership (NDCP),⁶¹⁰ som arbetar för att svara upp mot medlemsländers behov och prioriteringar att utveckla och att accelerera genomförandet av ländernas omställningsplaner. NDPC har bidragit med aktivt stöd till Rwanda som har lett till att klimat integreras i planer och budgetar på nationell nivå, subnationell nivå och sektornivå, vilket skapar bättre förutsättningar för att investera i klimatåtgärder.⁶¹¹

År 2024 uppskattas att 13 procent av Sidas klimatfinansiering bidra till det Globala målet 13.3 om ökad medvetenhet och kapacitet för människor och institutioner inom anpassning, utsläppsminskningar och tidiga varningssystem.

Sida fortsätter arbeta för att stärka partnerländernas förutsättningar att genomföra Parisavtalet i linje med sina omställningsplaner. Sida kartlägger huruvida organisationens klimatfinansiering i Afrika ligger i linje med ländernas omställningsplaner (National Determined Contributions, NDC) och nationella anpassningsplaner (National Adaptation Plans, NAP) för att se om portföljen behöver kompletteras och justeras.

Tillgängliggöra finansiering och stärka kapacitet på lokal nivå samt öka deltagande

Under 2024 har Sida fortsatt att öka finansieringen till klimatanpassning på lokal nivå för att stärka motståndskraften mot klimatförändringar hos de mest utsatta. Sida stödjer bland annat ett program i Moçambique, LoCAL,⁶¹² som syftar till att reducera landsbygdsbefolkningens sårbarhet och stärka motståndskraften mot klimatförändringar på distriktsnivå. Det sker genom ökad tillgång till finansiering för klimatanpassning genom investeringsbidrag som baseras på prestation. Programmet har bidragit till att öka tillgången till vatten, förbättrad hygien och toaletter, förnybar energi, undervisning och hälsovård.⁶¹³

2024 uppskattas att 69 procent av Sidas klimatfinansiering genomfördes genom ett programbaserat tillvägagångssätt, vilket handlar om att stärka ägandet av den mottagande regeringen eller organisationen, genom att Sida godkänner användandet av ländernas eller organisationernas egna system för implementering i största möjliga utsträckning. 8 procent av Sidas klimatfinansiering kanaliserades genom lokala partner under 2024.

Agera förebyggande och bygga motståndskraft mot kriser och katastrofer

I flera kris- och konfliktdrabbade länder och samhällen där människor lever i utsatthet på grund av sammanlänkade utmaningar såsom konflikt- och klimatförändringar, särskilt torka och översvämningar, stödjer Sida insatser från både det humanitära och det långsiktiga utvecklingssamarbetet.

Under 2024 har Sida fortsatt att stärka stödet i enlighet med COP 28-deklarationen för klimat, humanitärt bistånd, återhämtning och fred.⁶¹⁴ Målgruppen för deklarationen är de fattigaste och mest utsatta människorna. Här ingår människor på flykt, och internflyktingar i kontexter som Mali, Burkina Faso, Etiopien, Sudan, Somalia och Jemen. Programmen genomförs ofta med partner med så kallade dubbla mandat, det vill säga organisationer som arbetar med både livräddande insatser och mer långsiktigt utvecklingssamarbete. Flera insatser med fokus på stärkt motståndskraft

är sektoröverskridande och bidrar även till att stärka social sammanhållning och minska humanitära behov.

I Jemen arbetar Sverige nära EU, bland annat i det samfinansierade projektet ERRY III, Enhancing Rural Resilience Yemen.⁶¹⁵ Syftet med projektet är att bidra till minskad sårbarhet och stärkt motståndskraft hos krisdrabbade samhällen genom att skapa hållbara försörjningsmöjligheter och bidra med tillgång till grundläggande samhällstjänster.

En arbetsgrupp har etablerats på Sida för att stärka samspelen mellan det humanitära stödet och långsiktigt utvecklingssamarbete för att ta tillvara erfarenheter av att arbeta med klimatanpassning i kris- och konfliktdrabbade kontexter. Gruppen samarbetar nära det regionala miljöteamet i Afrika som har ett uppdrag att kartlägga och stärka Sidas och utlandsmyndigheternas arbete kring klimatsäkerhet i Afrika. Sida har stärkt dialogen med Utrikesdepartementet för att utforska möjligheterna att öka klimatfinansiering till krisdrabbade kontexter. Andelen utav Sidas finansiering av klimatanpassning 2024 som allokteras till fragila stater (exklusive humanitärt stöd) uppskattas till 36 procent.

Under 2024 har Sida tagit fram ett metodstöd om klimat och migration⁶¹⁶ och ett metodstöd om sociala trygghetssystem och klimat,⁶¹⁷ som ska stödja partner och handläggare i genomförandet.

Stärka genomförandet och synergier mellan det globala ramverket för biologisk mångfald (KM-GBF), Sendairamverket och Parisavtalet.

I Sidas verksamhetsstrategi för 2024–2026 lyfts skydd och bevarande av biologisk mångfald på land, i sötvattensmiljöer och i havet som en tydlig komponent i arbetet för att utöka och effektivisera klimatbiståndet. Under 2024 har Sida fortsatt att stärka synergier mellan åtgärder för klimatanpassning, utsläppsminskningar och biologisk mångfald, bland annat genom fortsatt lärande och metodutveckling. Sida har tagit fram ett metodstöd och vägledning om naturbaserade lösningar^{618,619} och bidragit konstruktivt i OCED-DAC:s metodutvecklingsarbete inom Friends of Biodiversity.⁶²⁰

Ett exempel på Sidas stöd inom biologisk mångfald med positiva klimateffekter är finansieringen till Conservation Internationals Blue Oceans Programme.⁶²¹ Programmet bidrar till att skapa förutsättningar för en hållbar förvaltning av Liberias kustområden och marina ekosystem och skapa bättre levnadsförhållanden för lokalbefolkningen. Rehabilitering av ekosystem, skydd av den biologiska mångfalden med fokus på bland annat mangroveskog, bidrar till både ökad motståndskraft mot klimatförändringar och skapar en effektiv kolsänka. Lokalbefolkningen har fått utbildning och möjlighet till mikrolån för att utveckla sin verksamhet, i utbyte mot att förvalta och bevara ekosystemen. Det har visat sig vara ett framgångskoncept, och Världsbanken tillsammans med Liberias fiskemyndighet expanderar nu stödet till fler fiskare i Liberias kustområden.⁶²²

Sida arbetar med att stärka synergier mellan klimat och biologisk mångfald. Under 2024 var biologisk mångfald integrerat i 43 procent av Sidas klimatfinansiering.

Stödja utvecklingen av nya marknader och affärsmodeller

Sida stödjer utvecklingen av nya marknader och affärsmodeller samt främjar innovation för att attrahera investeringar till en rättvis grön omställning. Det inbegriper marknadsutveckling, policyförändringar och infrastrukturinvesteringar, men även åtgärder som ger förutsättningar för den privata sektorn, kapacitet hos institutioner samt utveckling av kunskaper och färdigheter i Sidas partnerländer. Behovet av att utveckla affärsmodeller och möjligheter för finansiering och utlåning som når mer riskfyllda segment av marknaden är stort, bland annat till anpassningsåtgärder.

Ett exempel är fonden Water and Energy for Food (WE4F) som hittills har mobiliserat kapital på över 2 miljarder kronor.⁶²³ Totalt 172 innovatörer i 42 länder i Asien, Mellanöstern och Afrika har fått stöd av programmet. Detta har bidragit till att 17,6 miljarder liter vatten och 4,4 miljarder kWh sparats och utsläppen har minskat med 2,5 miljoner ton koldioxid-ekvivalenter, 13,7 miljoner ton mat har producerats och över 5,5 miljoner småskaliga jordbrukare nåtts.⁶²⁴

Under 2024 har Sida arbetat med metodutveckling kopplat till utsläppsmarknader på frivillig basis och Parisavtalets artikel 6, som reglerar verktyg för samarbete mellan länder och handel med utsläppsrätter för koldioxidutsläpp. Sida har finansierat en expertfunktion för att bidra till kompetenshöjande insatser och stöd till partners.

Sida har vidtagit kapacitetshöjande insatser under 2024 för att stärka partners kapacitet att möta EU:s nya hållbarhetsdirektiv.

Mobilisering av inhemskt och utländskt offentligt och privat kapital samt involvering av andra aktörer.

Sida har under 2024 fortsatt fokusera på katalytisk utvecklingsfinansiering och mobilisering av kapital för att påskynda en rättvis grön omställning. I mars 2024 ingick Sida ett avtal med Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB) om en garanti för utlåning till länderna i Amazonasområdet, i syfte att främja utvecklingen av en hållbar bioekonomi. Det är Sidas hittills största garanti på 250 miljoner US dollar till länder i Amazonas; Bolivia, Brasilien, Colombia, Ecuador, Guyana, Peru och Surinam i hållbara investeringar i exempelvis skog, lantbruk och bioekonomi.⁶²⁵

Sida ser en positiv trend för mobilisering av kapital till klimatåtgärder. Under 2024 mobiliserade Sida cirka 3 miljarder kronor i privat kapital. Sida arbetar med utveckling och privata sektorn i många partnerländer vilket inkluderar industri, bankväsende och stöd till jord- och skogsbruk, fiske och vissa handelsrelaterade insatser. Under 2024 gick cirka fem procent av klimatfinansieringen till utveckling av den privata sektorn, vilket visar att det kan finnas utrymme att stärka engagemanget inom området.

Klimatsäkra utvecklingssamarbetet genom att stärka och utöka klimat- och miljöintegreringen i hela verksamheten

Under 2024 har Sida stärkt styrningen i Sidas verksamhetsstrategi och uppföljning av klimat- och miljöintegrering i verksamheten. Sidas miljöledningssystem har stärkts under året och Sida har tagit fram en åtgärdsplan för att komma till rätta med de brister som påvisats i internrevisionen och i den interna miljörevisionen. Sida har bland annat vidareutvecklat sitt insatshanteringssystem för att tydliggöra kraven hur

miljö och klimat ska analyseras, bedömas och integreras i biståndsinsatserna.

Under 2024 var klimat integrerat i 23 procent av Sidas verksamhet. Integreringen är viktigt eftersom det bidrar till både ett utökat och effektivt klimatbistånd samt skapar en mer motståndskraftig samhällsutveckling.⁶²⁶

Ökad integrering av miljö och klimat inom andra tematiska områden stärker också synergier och ger positiva sidoeffekter. Sida finansierar FN:s befolkningsfond UNFPA:s program för barnmorskeutbildningar i Bangladesh. Programmet har systematiskt arbetat med att integrera klimataspekter i utbildningen och i verksamheten, vilket bidrar till mer motståndskraftiga hälsosystem i Bangladesh.⁶²⁷

Stärkt strategisk kommunikation och dialog med ett urval av partnerorganisationer om en rättvis grön omställning i linje med Parisavtalet.

Sida har under året strategiskt fört dialog med olika aktörer för att få större genomslag i klimatarbetet. Tillsammans med EU har Sida fokuserat på reformarbetet i Östeuropa som bidrar till hållbar energiförsörjning, energieffektivitet och till hållbar återuppbyggnad i Ukraina. Sida stödjer den givar-gemensamma fonden E5P som hanteras av Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD)⁶²⁸ där Sverige i dialogen har lyft vikten av att i den gröna omställningen även fokusera på frågor kring reform och förvaltning.

Sida har i sin dialog med Världsbanken bidragit till att stärka bankens resultatramverk inom miljö och klimat. Sidas bidrag till förhandlingarna om Världsbankens nästa utvecklingsfinansieringsperiod (IDA 21), kan även ha påverkan på möjligheterna till positiva förflyttningar inom området.

Sida har ett nära samarbete med OECD-DAC och dess medlemsländer i utvecklingen av gemensamma metoder och angreppssätt för att effektivisera klimatbiståndet.

Effektivt samarbete inom Team Sweden

Sida har under 2024 formaliserat ett flertal strategiska samarbeten med olika aktörer i Team Sweden, till exempel med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Energimyndigheten. Energimyndigheten och Sida

har stärkt sitt samarbete kring Parisavtalets artikel 6 om utsläppshandel i ett urval av Sidas partnerländer. Sida och Energimyndigheten har undertecknat en samverkansöverenskommelse för utökat internationellt samarbete inom energiområdet. Myndigheten samarbetar med Business Sweden för att stärka miljö- och klimatarbetet samt stärka samverkan mellan bistånd, handel och främjande. Ett exempel är att det regionala miljöteamet på utlandsmyndigheten i Nairobi arbetar tillsammans med Power Africa i utvecklingen av den nya plattformen Cleantech för att stärka samarbetet mellan bistånd och handel i syfte att bland annat främja omställning och svensk grön teknologi i Kenya och i förlängningen ytterligare länder i Afrika.⁶²⁹ Ett annat exempel är hur Sida arbetar strategiskt tillsammans med Team Sweden i den svenska paviljongen under FN:s klimattoppmöte COP29 i Baku för att lyfta upp Sveriges mervärde i den gröna omställningen.

Bedömning och slutsats

Sida bidrar till ett utökat klimatbistånd genom större andel riktade insatser till investeringar i fossilfri energi, energieffektivisering och anpassningsåtgärder liksom integrering av ett klimat- och miljöperspektiv i hela Sidas verksamhet. Under 2024 uppgår klimatbiståndet till cirka 5,8 miljarder kronor, vilket är en ökning med 1,5 miljarder kronor sedan 2022. Sidas mer långsiktiga styrning om utökat och effektiviserat klimatbistånd har bidragit till nya arbetssätt och inriktningar i Sidas arbete. Sida kartlägger kontinuerligt klimatfinansieringen för att se om portföljen behöver kompletteras och justeras. Under 2024 har Sida bland annat avtalat om sin största garanti någonsin och den gjordes inom området biologisk mångfald, klimatanpassning och utsläppsminskning i Amazonas. Myndigheten kan fortfarande göra ännu mer för att utöka och effektivisera klimatbiståndet, speciellt genom att mer konsekvent integrera klimat- och miljöaspekter i allt utvecklingssamarbetet för att på så sätt bidra till att bygga motståndskraft, minska sårbarhet mot klimatförändringar och förebygga klimatrelaterade risker. Här finns potential att göra mer.

Förhandlingar kopplat till FN:s klimatkonvention

Sida ska redovisa hur myndigheten har bidragit till Regeringskansliets arbete med de internationella klimatförhandlingarna (UNFCCC) i de delar som avser klimatanpassning, de minst utvecklade ländernas speciella förutsättningar samt kapacitetsuppbyggnad för klimatkonventionens och Parisavtalets genomförande.

Sverige och EU är stora givare av klimatbistånd. Sida är med i den svenska delegationen till FN:s ramkonvention för klimatiförändringar (UN Framework Convention on Climate Change, UNFCCC) vilket skapar möjligheter för Sida att bidra med att lyfta fram Sveriges erfarenheter inom utvecklingssamarbetet till förhandlingarna. Under förhandlingarna följer Sida delar av artikel 7 i Parisavtalet som fokuserar på klimatanpassning och det globala anpassningsmålet om att förbättra förmåga för anpassning och återhämtning. Artikel 7 fokuserar även på att minska sårbarheten för klimatiförändringar i syfte att bidra till en hållbar utveckling och säkerställa lämpliga anpassningsåtgärder inom avtalets temperaturmål.

Under 2024 har Sida aktivt deltagit i den svenska delegationens arbete generellt och mer specifikt inom EU:s koordineringsgrupp för de två förhandlingsspåren Nationella planer för anpassning (NAP) samt det särskilda spåret för de minst utvecklade länderna (MUL eller least developed countries, LDC), LDC Matters. NAP:erna syftar till att stärka samhällets förutsättningar att anpassa sig till det föränderliga klimatet och hantera riskerna. Det andra spåret LDC Matters syftar till att tillhandahålla teknisk vägledning för de minst utvecklade länderna i formulering och genomförande av deras nationella anpassningsplaner. Dessa två områden hanteras sammanhållet och integrerat i förhandlingarna.

Sida deltar i processen för hur NAP:erna ska utvecklas som instrument till att bli mer effektiva att använda, i ljuset av

länders nationellt fastställda bidrag, ofta kallade "nationella klimatomål". Processen syftar till att lyfta upp anpassning till samma status som utsläppsminskningar i förhandlingarna. En aspekt i denna diskussion är hur NAP:er kan utvecklas för att bättre kunna bidra till investeringsplaner. Utmaningen ligger i att de flesta NAP:er inte är av tillräcklig kvalitet för detta syfte. Detta kan bero på flera orsaker men ofta är orsaken brist på kapacitet i respektive land att utforma nationella planer för anpassning.

Bristen på kapacitet är nära kopplat till förhandlingsspåret LDC Matters som syftar till att stärka de minst utvecklade ländernas möjligheter att formulera och genomföra NAP:er. Bland annat finns det ett stöd från Least Developed Countries Expert Group (LEG) som tillhandahåller teknisk vägledning för minst utvecklade länder i formulering och genomförande av NAP:er. En stor del av arbetet inom detta område är att tydliggöra EU:s ståndpunkter samt att bidra till dialogen för att finna skrivningar för CBDR (Common but differentiated responsibilities). Där hanteras ansvarsuppdelningen mellan höginkomstländer och låg- och medelinkomstländer. Denna process är utmanande då det finns tydliga skillnader i förväntningar och önskemål mellan olika parter.

Sida har under 2024 ombetts av den svenska delegationen att bidra till Regeringskansliets arbete med kapacitetsuppbyggnad för klimatkonventionens och Parisavtalets genomförande. Detta har specifikt fokuserat på att bevaka processen kring Paris Committee on Capacity Building (PCCB), liksom att delta i arbetsgruppen för kapacitetsuppbyggnad (Issue Group for Capacity Building, IGCB).

Sida har bidragit till utvecklingen av dokument för vägledning inom kapacitetsutveckling, EU:s positionspapper och det tekniska arbetsdokumentet. Sida har även bidragit till uppdateringen av Strategidokument UNFCCC 2024 – Kapacitetsuppbyggnad⁶³⁰ samt den svenska instruktionen inför FN:s klimattoppmöte 29 (COP29).⁶³¹

Under senare delen av 2024 har Sidas bidrag till stor del fokuserat på att klarlägga svenska positioner och förhandla inom EU-gruppen för att koordinera och fastställa EU:s ståndpunkter inför klimatkonventionens möte COP29 i november 2024.

Bedömning och slutsats

Sidas bidrag med fokus på erfarenheter ifrån utvecklingssamarbetet är uppskattat och efterfrågat inom den svenska delegationens arbete. Detta har bidragit till att utvecklingsperspektivet har uppmärksammats tydligare i delegationens arbete och specifikt inom förhandlingarna som gäller genomförandet av nationella anpassningsplaner (NAP) i låginkomstländer, finansieringslösningar och återrapporteringskravet om kapacitetstärkande.

Samtidigt konstateras att kunskap, förståelse och erfarenhet av utvecklingssamarbete är begränsad inom delegationen vilket gör att Sidas insats har blivit relativt omfattande.

Handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet

Sida ska bidra till att genomföra FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet med utgångspunkt i den nationella handlingsplanen på området (UD2023/04798). Myndighetens arbete ska redovisas utifrån de fyra övergripande målen i handlingsplanen. Redovisningen ska lämnas i särskild ordning i samband med årsredovisningarna för 2024–2028.

Operationalisering för hela perioden, inklusive resultat-exempel för 2023, lämnades in enligt överenskommelse med Utrikesdepartementet i maj 2024.⁶³² I den rapporten finns utförlig information kring avgränsningar, uttolkning av uppdraget, metod, kontext, översikt av Sidas arbete och fler fördjupande exempel i urval än den summering Sida redovisar här.

Sida beräknar att 6 procent av myndighetens totala bistånd, fördelade på 146 insatser under 31 strategier, går till arbete som i någon utsträckning berör de olika målen för handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet. Det är en minskning av antalet insatser, som förra året var 171, men motsvarar endast en procent minskning av utbetalade medel. Av de 146 insatserna är 34 procent av utfallet inriktade mot civilt fredsbyggande och konfliktprevention och 34 procent utgör stöd till kvinnorättsorganisationer.

Störst andel av Sidas utbetalningar på området per konflikt-drabbat land har gått till Etiopien, näst störst är DR Kongo och efterföljande länder är Sudan, Ukraina, Afghanistan, Burkina Faso och Myanmar. Sedan följer Mali, Irak och Syrien. Av alla Sidas insatser som sker i länder som befinner sig i konflikt eller fragilitet, har 6 procent jämställdhet som huvudsyfte, vilket är en minskning från 8 procent året innan.

Under 2024 har 55 procent av Sidas stöd till kvinnor, fred och säkerhet huvudsakligen gått till civilsamhället medan 42 procent gått till multilaterala organisationer. Bland FN-organen är UN Women den största genomförande organisation och stödet från Sida har uppgått till 17 procent, följt av

UNDP (8 procent), och UNFPA (3 procent). Barnfonden Unicef har fått 1 procent.

Kvinna till Kvinna är den civilsamhällesorganisation som mottagit högst utbetalningar från Sida (8 procent) följt av RFSU (4 procent), Individuell Människohjälp (3 procent), Svenska Missionsrådet (3 procent) och Urgent Action Fund for Feminist Activism (2 procent).

Bidraget inom ramen för det humanitära stödet har bara räknats med i underlaget när jämställdhet varit huvudsyfte för insatserna med motiveringen att detta generellt är integrerat och i regel inte huvudfokus. 63 procent av detta stöd har jämställdhet som delmål.

Bidra till kvinnors och flickors lika deltagande i konfliktförebyggande insatser

Mål som relaterar till inkluderande konfliktförebyggande arbete handlar ofta om att stärka kvinnors rättigheter, politiska representation, juridiskt ansvarsutkrävande, ekonomiska egenmakt och att inkludera kvinnor i statsbyggande. Sidas stöd till insatser på det området går ofta in i eller har synergier med andra områden, exempelvis med att främja demokrati, mänskliga rättigheter eller klimat och miljö. En del av stödet handlar om att få en bred inkludering för att på olika sätt förebygga, identifiera varningstecken och skapa systematik för att hantera höga våldsnivåer. Att arbeta mot skadliga könsnormer är centralt för att synliggöra underliggande orsaker till ojämställdhet och konflikter. Kvinnorättsorganisationer har också en särskild position för att systematiskt öka motståndskraft och beredskap mot konflikt och våld som rör statens eller FN:s roll.

I Mali har exempelvis Sidas stöd till Mercy Corps och International Alerts program bedrivit arbete för ökad mänsklig säkerhet och jämställdhetsdialogen i regionerna Ségo, Koulikoro och Mopti. Genom olika typer av konfliktlösningsmekanismer har dessa program kunnat lösa över 80 procent av de lokala konflikterna.⁶³³

Genom Sidas finansiering av online-plattformen Women for the Future i Ukraina har 42 000 kvinnor som var drabbade av kriget stärkt sina professionella färdigheter för att få jobb i nya branscher och kunnat matchas ihop med nya arbetsgivare.⁶³⁴

Bidra till inkluderande och jämställda fredsprocesser och fredsbyggande

Sida bidrar till att främja kvinnors deltagande och ett jämställdhetsperspektiv i fredsprocesser, fredssamtal samt i statsbyggande både på internationell, regional, nationell och lokal nivå. Särskild vikt ligger på stöd till dialog och förtroendeskapande processer, till mobilisering av civila samhället samt att öppna kanaler för direkt och lika deltagande i centrala processer. Nära sammankopplat är det långsiktiga arbetet för att främja kvinnors politiska inflytande i konfliktutsatta kontexter, vilket är en av förutsättningarna för jämställdhet i statsbyggande och övergångsrättvisa. Stöd till kvinnors ekonomiska egenmakt är också ett prioriterat område som bidrar till att förändra normer om kvinnors ekonomiska och sociala roll i samhället. Sida bedömer ofta att detta arbete har konfliktförebyggande effekter, samtidigt som det bidrar till att öka kvinnors deltagande.

Ett exempel är Sidas omfattande stöd inom ramen för Colombias fredsavtal. Det har på olika sätt bidragit till öppnandet av det första rättsfallet enbart fokuserat på konfliktrelaterat sexuellt våld, ett så kallat makro-case med många brottsoffer, i den särskilda tribunalen för övergångsrättvisa. Detta är resultat av långsiktigt arbete som bland annat har haft stöd från Sida genom International Organisation for Migration (IOM)^{635,636} UN Women^{637,638}, International Center for Transitional Justice⁶³⁹ för att stärka tribunalens analytiska och undersökande kapacitet. Dessutom har Sverige bidragit till att stötta överlevare när de ställts inför övergångsdomstolen genom stöd till UN Women och Diakonia.⁶⁴⁰

Efter samråd med fler än 350 kvinnor i 14 stater i Sudan samlades 40 kvinnliga ledare och tog fram centrala principer för en feministisk fredsagenda för landet. Arbetet samordnades inom ramen för Sidas stöd till UN Women, i samarbete med Afrikanska unionen (AU) och Intergovernmental Authority on Development (IGAD). Agendan sätter fokus på centrala frågor för kvinnor och deras deltagande och har påverkat hur dessa frågor tas upp i fredsprocessen och andra internationella sammanhang. Den har även bidragit till att skapa en mer enad kvinnorörelse i Sudan.⁶⁴¹

Stärkt skydd av kvinnor och flickor

Insatser för att förebygga och stärka skydd mot könsrelaterat våld inkluderar påverkansarbete samt expert- och kapacitetsstöd i framtagandet av ny lagstiftning för att uppnå ett mer omfattande institutionellt skyddsnät. Sida bidrar till specifika insatser som har till syfte att förebygga könsrelaterat våld, inklusive konfliktrelaterat sexuellt våld, öka ansvarsutkrävandet och påverka de juridiska systemen. Projekten omfattar ofta även direkt stöd och skydd till överlevare av olika former av våld samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Sidas stöd, framför allt genom multilaterala organisationer som UN Women och FN:s befolkningsfond UNFPA, bidrar både till positiva normativa och institutionella förändringar men också till förbättrad tillgång till service och rättshjälp. Skydd av kvinnliga mänskliga rättighetsförsvarare växer fram som en allt viktigare komponent. Flera av Sidas strategiska humanitära partner arbetar direkt med skyddsinsatser för konfliktdrabbade människor och insatser i syfte att stärka det humanitära systemets förmåga att sätta skyddsfrågorna i centrum.

De globala fonderna Urgent Action Sister Funds verkar för att förse kvinnliga och icke-binära försvarare av mänskliga rättigheter med snabba stöd för akut skydd eller stöd i deras arbete. Under 2023 var de till exempel verksamma i ett antal pågående kriser som i Sudan, Nicaragua, Ukraina och Afghanistan, samtidigt som de reagerade på förvärrade kriser i Ecuador, Turkiet, Syrien, Uganda och Myanmar. Totalt bidrog Sidas finansiering till 302 snabba stöd i 69 länder. Fonderna

riktar in sin verksamhet till de mest utsatta människorättsförsvararna som ofta verkar i länder med begränsat civilt utrymme, antingen på grund av pågående konflikt och krig eller på grund av auktoritära och repressiva styren.⁶⁴²

Ledarskap och expertis

I alla Sidas insatser för att bygga fredliga samhällen är jämställdhet en central del och genomsyrar både portföljerna, dialogen, koordinering och samordning. På landnivå har Sida prioriterat att lyfta jämställdhetsfrågor i dialogen med regeringar, andra givare och FN, som i exempelvis Afghanistan, Somalia och Bangladesh. I många fall är Sida med i eller leder givargrupper kring jämställdhet och SRHR, exempelvis i DR Kongo och Guatemala, och i vissa fall i särskilda arbetsgrupper relaterade till kvinnor, fred och säkerhet. Främst drivs detta arbete tillsammans med Utrikesdepartementet men även med andra svenska aktörer som Folke Bernadotteakademin, Försvarsmakten och Polisen.

Bedömning och slutsats

Handlingsplanen för kvinnor, fred och säkerhet är inte ett formellt styrande dokument för Sida utan myndigheten har varit beroende av att ha relaterade mål i de globala tematiska, regionala och bilaterala strategierna för att kunna genomföra specifika insatser på området. När strategier har haft tydliga mål kring fred och säkerhet, som explicit omnämner kvinnor, fred och säkerhet, har genomslaget ökat för handlingsplanens intentioner på insatsnivå. Samarbetet och koordinering mellan Sveriges politiska dialog och det långsiktiga utvecklingssamarbetet har också varit viktiga för att nå hållbara resultat.

Målen i handlingsplanen är kompletterande och stärker varandra i genomförandet. En stor bredd av Sidas verksamhet bidrar till målen i handlingsplanen i kris- och konfliktkontexter, inklusive områden med risk för väpnad konflikt samt post-konfliktområden.

Sidas insatser bidrar ofta till flera av handlingsplanens mål vilket visar på vikten av ett integrerat och holistiskt arbete. Exempelvis drabbar alla former av våld mot kvinnor och

flickor såväl individen som samhället i stort. Detta begränsar såväl kvinnors deltagande i fredsprocesser som deras ekonomiska och politiska egenmakt. Även det konfliktförebyggande arbetet har direkt bäring på kvinnors och flickors lika deltagande och skydd.

Diversifierad finansiering

Sida ska säkerställa att myndighetens interna processer och regelverk är utformade på ett sådant sätt att de möjliggör för myndighetens samarbetspartner att ansöka om projektmedel från olika strategier inom utvecklingssamarbetet. Sida ska redovisa de åtgärder som har vidtagits för att möjliggöra ökad flexibilitet i detta avseende.

Sida tar i omorganisationen ytterligare steg i anpassning för att genomföra sitt uppdrag utifrån riksdagens mål och regeringens styrning. Genom förändrade arbetssätt ska inriktningen och förmågan att uppnå synergier i verksamhet på land-, region-, och global nivå förstärkas. Satsningar på nya analysfunktioner innebär en ambitionsökning i framtagande av utvecklingserbjudande till partnerländer och bidrag till Team Sweden och Team Europe.

Ett ytterligare förändringsarbete är att öka transparens och dokumentation av Sidas val av insatser och samarbetspartner. Detta efterfrågades i Riksrevisionens granskningsrapport av Sida 2022⁶⁴³ samt i Ekonomistyrningsverkets och Statskontorets översyn av regeringens styrning och Sidas interna effektivitet, ledning och uppföljning.⁶⁴⁴

Sida identifierar huvudsakligen potentiella samarbetspartner genom kartläggning, finansiering av annan givares insats, utlysning, upphandling, fortsatt stöd genom befintlig partner, eller spontan ansökan.

Sida bedömer att myndighetens interna processer och regelverk till stor del möjliggör för myndighetens samarbetspartner och andra intresserade aktörer att kunna ansöka om medel från flera strategier. Sedan hösten 2023 finns information om att söka finansiellt stöd på Sidas webbplats, på svenska och engelska.

En av Sidas åtgärder för att öka transparens och identifiera nya samarbetspartner är genom det fördjupade metodutvecklingsarbetet om utlysningar, detta eftersom myndigheten bedömer ger potentiella samarbetspartner nya möjligheter att ansöka om medel från flera strategier.

Sida har låtit göra fem utlysningar för intresseanmälan från civilsamhället under de senaste 20 åren, med tydliga kriterier och i varierad omfattning. I utlysningsrundan 2024 mottog Sida 2 728 ansökningar, från svenska, internationella och lokala civilsamhällesorganisationer i partnerländer. Urvalet för att identifiera samarbetspartner görs utifrån kriterier i tre steg som utmynnar i att kvarvarande organisationer då kommer att kunna ansöka om medel i enlighet med strategin för utvecklingssamarbete med det civilsamhället 2025–2029.

Myndigheten kan använda utlysningar som metod inom biståndet på landnivå, globalt, eller regionalt för att hitta lösningar på utvecklingsutmaningar genom att engagera fler aktörer, däribland i den svenska resursbasen.

Bland andra åtgärder kan nämnas att Sida överväger tillägg i myndighetens interna system för insatshantering för att ytterligare tydliggöra motiveringen av val av samarbetspartners.

Sida eftersträvar att antalet avtal med en och samma samarbetspartner bör vara så få som möjligt, av såväl effektivitets- som förvaltningsskäl. Åtgärder behöver även vidtas för att minska antalet avtal med en och samma samarbetspartner vars verksamhet finansieras från flera strategier.

Bedömning och slutsats

Sidas bedömning är att myndighetens existerande interna processer och regelverk gör det möjligt för samarbetspartner att kunna ansöka om projektmedel från flera strategier. Utlysning som metod kan bidra till ökad transparens och konkurrensutsättning. Detta kan bidra till att en bredare resursbas kan engageras för att finna lösningar på utvecklingsutmaningar.

Möjligheten till privat kapital i beredning av biståndsinsatser

För att biståndet ska fungera som hävstång för privata kapitalflöden ska Sida säkerställa att beredning av biståndsinsatser där så är lämpligt innehåller en analys och redogörelse för de möjligheter som finns att mobilisera privat kapital i biståndsinsatser. Om så är fallet ska en målsättning för andelen privat kapital anges i beredningsunderlagen. Sida ska redovisa hur myndigheten har utvecklat arbetet i detta avseende och resultatet av vidtagna insatser.

Bistånd som hävstång för privata kapitalflöden

Som en del av arbetet med inkluderande ekonomisk utveckling ger Sida stöd till insatser som bidrar till att mobilisera privat kapital. Under 2023 och 2024 har Sida vidtagit insatser för att säkerställa en analys och redogörelse för de möjligheter som finns att mobilisera privata kapital i beredning av biståndsinsatser.

Sida har utvecklat arbetet i sitt strategiska fokus, sin analytiska förmåga och i sin hantering av biståndsinsatser. Mycket av arbetet skedde under 2024 och beskrivs nedan. Resultat kan beskrivas än så länge mest i form av nya rutiner och arbetssätt. Långsiktiga resultat av vidtagna insatser förväntas kunna dokumenteras först under 2025.

Strategiskt fokus och organisation

Sidas nya verksamhetsstrategi 2024–2026 och delstrategi för arbete med privat sektor tydliggör Sidas ambitioner att skala upp mobilisering av privat kapital.

Delstrategin för Sidas arbete med privat sektor 2024–2026 beslutades av Sidas generaldirektör i juli 2024.⁶⁴⁵ Delstrategin har ett särskilt fokus på att bland annat öka tillgången till kapital för affärsverksamhet och investeringar i utvecklingsekonomier, utveckla finansiella system och tillgång till finansiella tjänster.

Sida har omorganiserat sig för att bättre svara mot regeringens reformagenda inklusive hur myndigheten arbetar med

att mobilisera kapital. Sidas nya organisation inkluderar en ny avdelning för handel, privat sektor och finansiella instrument. På avdelningen finns två enheter som arbetar med beredning respektive uppföljning av garantier och en tredje enhet med fokus på utvecklingsfinansiering, marknadsutveckling, näringslivssamverkan och handel.

Analys av kapitalflöden

För att säkerställa att biståndet ska fungera som hävstång för privata kapitalflöden har Sida utvecklat ett antal verktyg som innehåller analys och redogörelse för de möjligheter som finns för att mobilisera privat kapital i biståndsinsatser. Sidas metod för fattigdomsanalys inkluderar analyser av finansieringsflöden till ett land. Metoden har använts i ungefär en tredjedel av analyserna. Sida tar även fram en ny modell för att analysera vilka utmaningar som finns i ett land eller en region för att således ta fram ett utvecklingserbjudande och operationalisera Sidas strategier.

Metoderna och verktygen genomgick omfattande utveckling under 2023, och har spridits, testats och justeras under 2024. Sida utvecklar förändringsteorier som möjliggör att sätta samman en portfölj med både direkta eller indirekta effekter för människor som lever i fattigdom, inklusive uthålliga systemförändringar och uthållig utvecklingsfinansiering bortom biståndet.

Fattigdomsanalysen ger aktuell information av tillgång till finansiering, trend samt jämförelse med länder i närområdet alternativt i samma inkomstgrupp. Inom ramen för nuläges- och problemanalysen belyser Sida på vilka sätt finansieringsflöden hindrar eller möjliggör det utfall som behövs för att minska utvecklingsutmaningarna. Sida beaktar synergier mellan olika typer av samarbets- och finansieringsformer, hur de kan komplettera varandra, samt hur de kan finansieras. När portföljen förändras ser Sida över om nya förändringsaktörer och/eller samverkans- och finansieringsformer behövs. Med utgångspunkt i de slutsatser som dragits i fattigdomsanalysen, beskriver Sida de prioriteringar som finns inom ett

land. I samband med detta ser Sida över vilka möjligheter som finns för utvecklingsfinansiering som detta öppnar upp och hur Sida kan katalysera andra mer uthålliga finansieringsflöden, offentliga och privata, samt inhemska och utländska. Detta ger viktig information för att identifiera i vilka sammanhang det finns möjligheter att mobilisera additionellt privat kapital. Sida har även digitala automatiserade verktyg som hämtar aktuella data på vissa nyckelindikatorer inom finansieringsflöden från internationella källor som Världsbanken med flera, vilket möjliggör effektiva sätt att få uppdaterad information.

Som ett komplement till den övergripande fattigdomsanalysen har Sida utvecklat ett särskilt metodstöd för investering och mobilisering av kapital. Verktygslådan är utformad speciellt för landteam, handläggare och rådgivare inför eller under strategioperationalisering och portföljgenomgång. Genom att använda verktygen kan dessa analysera huruvida finansieringsgap utgör hinder för att uppnå önskade utvecklingsresultat och få en djupare förståelse för vilken typ av finansiell struktur som behövs för att möta de identifierade behoven. Verktygen används för att undersöka varför den aktuella finansiella strukturen kanske inte är tillgänglig på marknaden. De används även för att identifiera möjliga områden där biståndsmedel kan spela en viktig roll för att mobilisera finansiella flöden för att nå prioriterade utvecklingsresultat.

Mobilisera privat kapital i biståndsinsatser

Sida ska ange målsättningen för andelen privat kapital i beredningsunderlagen för beslut om insatser, om insatsen inkluderar samarbete eller samverkan med den privata sektorn. Handläggaren dokumenterar bedömningen i Sidas system för insatshantering. När Sida genom en garanti eller ett gåvobidrag mobiliserar resurser för utvecklingsändamål från den privata sektorn ska handläggaren registrera beloppet i Sidas system för finansiell uppföljning. Metoden för att redovisa mobiliserat kapital per insats är definierad av OECD-DAC, och gäller för alla medlemmar i DAC (OECD:s biståndskommitté).

I Sidas arbete med att uppdatera myndighetens regel för insatshantering kommer bedömningar om huruvida insatser är katalytiska att bli tydligare. Som ett led i metodutvecklingen för mer enhetlig rapportering så har Sida nu förtydligat instruktionen kring vad som ska ingå i rapportering av mobiliserat privat kapital i utlysningfonder. Stärkt kompetens ska vidareutvecklas med en tydlig koppling till utveckling av marknader, handel, sysselsättning och arbete med privat sektor. Privat kapital mobiliseras oftast inom ramen för garantier, utlysningfonder och offentlig-privat utvecklingspartnerskap (*Public Private Development Partnerships*).

En insats som beslutades under 2024 redovisas nedan för att exemplifiera ett sätt att mobilisera privat kapital. Innovations Against Poverty (IAP) 3.0 är en utlysningfond som har till syfte att stödja hållbara innovationer eller affärsmodeller som gynnar människor som lever i fattigdom.⁶⁴⁶ Denna globala utlysningfond, som beslutades under 2024, verkar genom operativa landbaserade team i Zambia, Uganda, Etiopien och Kambodja. Netherlands Development Organisation (SNV) är Fund Manager för IAP 3.0 och ansvarar för att genom ett transparent utlysningförfarande välja ut de små och medelstora företag (SME) som bedöms ha störst potential att bidra till ökad ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet genom sin innovation. Efter genomgången due diligence-process kommer dessa innovatörer att få skräddarsytt finansiellt och kapacitetsstärkande stöd för att skala upp sin verksamhet och attrahera privata investeringar. Det finansiella stödet uppgår till mellan 50 000 och 200 000 euro vilket betalas ut enligt milstolpsbaserad finansiering. Den andra fasen av IAP möjliggjorde katalytisk utvecklingsinvestering för nästan 45 miljoner euro både genom kravet på samfinansiering från entreprenörerna samt vidarefinansiering i form av ytterligare mobiliserat privat kapital.⁶⁴⁷

Bedömning och slutsats

Sida har sedan många år finansierat insatser som fungerar som hävstång för privata kapitalflöden. Arbetet har nu skalats upp och förbättrats inte minst vad gäller garantiverksamheten. Sida har utvecklat och börjat använda nya verktyg i sina

analyser av kontexten. Sida har även stärkt kraven på beredningsunderlagen för att bättre redogöra för mobiliserat kapital.

Sida ska alltid utgå från en analys av möjligheterna att mobilisera privat kapital i biståndsinsatser. Varje insats ska, där så är lämpligt, bedömas utifrån möjligheten att verka katalytiskt. Arbetet kvarstår med att se över och förbättra interna rutiner för redovisning av mobiliserat kapital. Det behövs även kompetensutveckling kring metoderna. Resultat av vidtagna insatser förväntas kunna presenteras mer utförligt först om ett år.

Redovisning av förvaltnings- och säkerhetskostnader

I enlighet med Sidas regleringsbrev för 2024 har Sida två uppdrag inom området som redovisas här. Sida ska redovisa förvaltningskostnader för biståndsverksamheten, dels totala förvaltningskostnader, dels förvaltningskostnader för biståndsverksamhet som bedrivs inom ramen för av regeringen beslutade strategier inom svenskt utvecklings-samarbete och humanitärt bistånd. Sida ska här till redovisa säkerhetskostnader i fält. Sida ska därutöver redovisa kostnader som har belastat anslaget 1:1 Biståndsverksamhet till följd av det finansiella villkoret att Sida får finansiera viss metodutveckling, studier, utvärderingar, uppföljningar och revisioner samt för hantering av biståndsinsatser som innebär rådgivning och begränsat finansiellt stöd till mottagarna och i vilka mottagarna söker medel i konkurrens via anbuds-förfarande. Sida ska också redovisa vad åtgärderna bedöms ha lett till.

I detta avsnitt redovisas även uppdraget som myndigheten har enligt instruktion att administrera viss bidragshantering för Regeringskansliets räkning liksom styckkostnader för hantering av insatser.

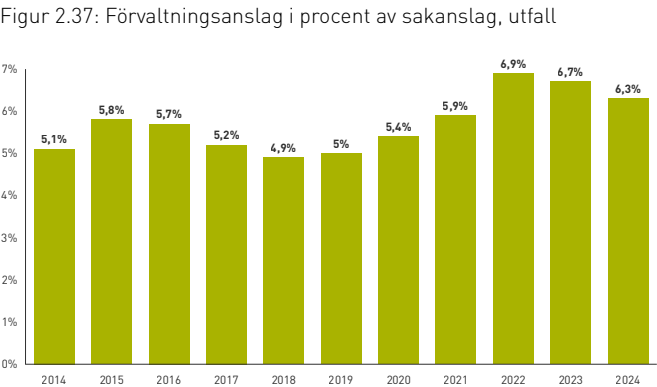
Sidas förvaltningskostnader

Sidas förvaltningskostnader har under året framförallt finansierats via förvaltningsanslag men i viss mån även via sakanslag (se exempelvis rubriken *Särskilt villkor om finansiering* i detta avsnitt). Kostnaderna på Sidas förvaltningsanslag har minskat marginellt jämfört med 2023, till 1 638 miljoner kronor jämfört med 1 659 miljoner kronor föregående år. Förvaltningsanslagets tilldelning ökade med 120 miljoner kronor 2024 jämfört med 2023 till 1 723 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 7,4 procent. I ökningen ingår

Tabell 2.13: Säkerhetskostnader utlandsmyndigheter, tkr			
Land	2024	2023	2022
Ukraina	9 214	10 378	5 427
Somalia	8 295	9 300	10 217
Tanzania	4 865		
Kenya	1 912	309	888
Palestina	1 816	82	117
Syrien (Beirut)	1 753	776	8
Mali	968	1 059	110
DR Kongo	777		
Turkiet	660	109	
Bangladesh	459		
Etiopien	351		
Irak		3 395	1 951
Övriga	338		14
Totalt	31 408	25 408	18 732

26 miljoner som tilldelades i vårändringsbudgeten för ökade säkerhetskostnader samt kompensation för valutakursförluster 2023 om 16 miljoner kronor. Tillsammans med utnyttjad anslagskredit från 2023 om 17 miljoner kronor har Sidas tillgängliga medel 2024 uppgått till 1 715 miljoner kronor. Det totala utfallet på förvaltningsanslaget uppgick 2024 till 1 638 miljoner kronor vilket är en minskning med cirka 20 miljoner kronor jämfört med föregående år. Utfallet 2024 understiger tillgängliga medel med 77 miljoner kronor, vilket överstiger Sidas tillåtna anslagssparande 2024 med 25 miljoner. Kostnader på förvaltningsanslaget i relation till utbetalda medel på sakanslaget har minskat från 6,7 procent till 6,3 procent 2024 (se figur 2.37). Minskningen beror på att utbetalda biståndsmedel har ökat med 5 procent eller 1 300 miljoner kronor jämfört med 2023, samtidigt som tilldelade och disponibla medel på förvaltningsanslaget har minskats.

Tabell 2.14: Kostnader för särskilt villkor om finansiering tkr			
	2024	2023	2022
Viss metodutveckling, studier, utvärderingar och erfarenhetsredovisningar, revisioner	67 974	52 051	56 107
Hantering av biståndsinsatser som innebär rådgivning och begränsat finansiellt stöd till mottagarna och i vilka mottagarna söker medel i konkurrens via anbudsförfarande	4 724	3 495	3 201
Verksamhetskostnader som enligt särskilda villkoret belastat anslaget 1:1 Biståndsverksamhet	72 698	55 546	59 308

Sidas kostnader för utlandsmyndigheter som belastar förvaltningsanslaget uppgick 2024 till 645 miljoner kronor vilket är en minskning med 2,6 miljoner kronor, 0,4 procent, jämfört med 2023. Kostnaden för Sida i Sverige på förvaltningsanslaget minskade med cirka 9 miljoner kronor, framför allt genom en minskning med knappt 8 miljoner kronor för kostnader för strategisk utveckling. De verksövergripande gemensamma kostnaderna har minskat med 5,6 miljoner till 180 miljoner kronor av kostnaderna på förvaltningsanslaget. Kostnader som minskat

innefattar bland annat IT-kostnader samt lägre kostnader för administration av garantier. Därutöver har Sidas intäkter av räntor ökat jämfört med 2023.

Totalt har Sidas overhead minskat med cirka 32 miljoner kronor eller 8 procent jämfört med 2023.

Kostnader och intäkter fördelat på Sidas uppgifter

Under 2024 lade myndigheten 75 procent av arbetad tid på beslutade huvudprocesser, 17 procent på stödprocesser och 8 procent på lednings- och styrprocesser, vilket är i linje med året dessförinnan.

Huvudprocesserna rymmer de uppgifter som Sidas resultatredovisning är uppbyggd utifrån. Kostnader och intäkter fördelat på dessa uppgifter redovisas i tabell 2.20. Utfallet speglar de kostnader Sida har för de enheter som till en övervägande del arbetar i en av uppgifterna. Majoriteten av personalen på Sidas utlandsmyndigheter och enheter i Sverige arbetar i flera av Sidas uppgifter men lägger mest tid på finansiering och finansiell riskdelning. Kostnaden för denna uppgift ligger i linje med föregående år.

Kostnader fördelat på strategi

Förvaltningskostnaden varierar stort mellan olika typer av strategier (se tabell 2.19). En orsak är att de tematiska strategierna hanteras från Sundbyberg, medan de bilaterala och regionala strategierna till stor del genomförs på utlandsmyndigheter. För personal stationerad utomlands tillkommer exempelvis skolkostnader för medföljande barn och bostadskostnader. Även skillnader i arbetssätt samt finansierings- och samarbetsformer påverkar kostnaden. Det kan exempelvis röra sig om olikheter vad gäller partner, stödform, genomsnittlig avtalslängd och avtalsbelopp.

Förvaltningskostnaderna fördelar sig med 71 procent på bilaterala och regionala strategier och 29 procent på globala tematiska strategier vilket är i linje med föregående år. Förvaltningskostnaden har ökat mest för biståndet till Ukraina 2023–2027 (41 miljoner kronor jämfört med 2023) följt av Reformsamarbete med västra Balkan och Turkiet 2021–2027

som ökat med 22 miljoner kronor. För stödet till Ukraina beror ökningen främst på att strategin påbörjades 2023 och att vissa inledande kostnader då räknades mot Reformsamarbete med Östeuropa 2021–2027. För Reformssamarbete med västra Balkan och Turkiet bidrar både högre verksamhetskostnader främst på de aktuella utlandsmyndigheterna och en stor ökning av tid arbetad mot strategin till den ökade kostnaden. Därutöver har strategierna för Bangladesh 2021–2025 och Kenya 2021–2025 ökat med vardera 16 miljoner kronor jämfört med 2023. I båda fallen ökade både av UM-kostnader och tid rapporterad mot strategin.

De regionala strategierna har minskat med totalt 19 miljoner kronor, varav den största minskningen ligger i Reformsamarbete med Östeuropa 2021–2027 som minskade med 25 miljoner kronor, främst på grund av att Ukraina-strategin som började under 2023 varit separat från Östeuropa från början under 2024. Vidare minskade den regionala strategin för SRHR i Afrika söder om Sahara 2022–2026 med 12 miljoner kronor.

Bland de övriga strategier som har kostat mindre jämfört med 2023 finns strategin för Forskningssamarbete 2022–2028 (minskning med 37 miljoner kronor), som nämnt ovan Reformsamarbete med Östeuropa 2021–2027 (minskning med 25 miljoner kronor) samt strategin för Palestina 2020–2024 (minskning med 14 miljoner kronor).

Kostnader för utlandsmyndigheterna inklusive säkerhetskostnader i fält

Sidas förvaltningskostnader kopplade till utlandsmyndigheterna har minskat med 2,6 miljoner kronor jämfört med 2023 vilket motsvarar 0,4 procent.

Sidas andel av utlandsmyndigheternas driftkostnader betalas via kostnadsdelning med UD enligt en förvaltningsöverenskommelse. Utfallet för kostnadsdelningen omfattar även valutakurseffekter. Under 2024 har utfallet för kostnadsdelningen påverkats av en låg kurs för svenska kronan. För Sidas del har detta inneburit valutakursförluster på cirka 5 miljoner kronor.

Som en följd av att Sida under 2024 har avvecklat sin närvaro på utlandsmyndigheterna i Burkina Faso, Mali, Sydsudan och Kambodja, lämnat utlandsmyndigheten i Sudan under 2023, samt på grund av ett lägre kostnadsutfall för flera utlandsmyndigheter har driftkostnaderna minskat med cirka 32 miljoner kronor. Avvecklingen har också belastat förvaltningsanslaget i form av nedskrivning av anläggnings-tillgångar med 21 miljoner kronor.

Kostnader för säkerhet, som redovisas i tabell 2.16, avser Sidas del av kostnader för allokerade säkerhetskoordinatorer samt övriga säkerhetsrelaterade driftkostnader på utlandsmyndigheterna. Dessa ökade med 6 miljoner kronor, motsvarande 24 procent 2024. Antalet länder med säkerhetsrelaterade driftkostnader har fördubblats, från åtta stycken 2023 till sexton stycken 2024. De största kostnaderna härrör från Ukraina och Somalia, vilka tillsammans står för 56 procent av Sidas kostnad för säkerhet på utlandsmyndigheterna. De största kostnadsökningarna avser Tanzania, Palestina, Kenya, Libanon och DR Kongo.

Utlandsmyndigheter med mindre säkerhetskostnader 2024 har slagits ihop som Övrigt i tabell 2.16. Endast de utlandsmyndigheter som har säkerhetskoordinatorer särredovisas. Sammanfattningsvis utgjorde kostnaderna för utlandsmyndigheterna 39 procent av Sidas totala förvaltningskostnad 2024, vilket är på samma nivå som föregående år.

Styckkostnader

Sidas kärnverksamhet består av insatshantering för vilken myndigheten redovisar styckkostnader i enlighet med 3 kap. 1 § andra stycket i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.⁶⁴⁸

Insatser är de projekt, program eller garantier som myndigheten genomför tillsammans med en partner för att bidra till det biståndspolitiska målet. Begreppet insats inkluderar även till viss del samarbeten och projekt som indirekt bidrar till biståndets mål såsom revision eller utvärdering. Myndighetens hantering av insatser omfattar framför allt beredning och beslut om insats, hantering av utbetalningar

och uppföljning och bedömning av samarbetsparters rapporter. Detta arbete definieras som pågående insats och genomförs under flera år. Den följande redovisningen innehåller därför kostnader som uppstår under hela arbetsprocessen med insatser.

Sida har valt att redovisa myndighetens verksamhetskostnad för att genomföra pågående insatser per anslagspost. Verksamhetskostnaden inkluderar gemensamma kostnader för exempelvis administrativt stöd och lokaler som redovisas ovan. Redovisningen per anslagspost ger en jämförbarhet på en mer aggregerad nivå än strategier och kompletterar den årliga redovisningen av förvaltningskostnad per strategi.

Måttet styckkostnad ska samtidigt användas med viss försiktighet. Måttet används bäst för att få en bild av kostnadsutvecklingen för insatshanteringen över tid, och mellan olika anslagsposter. Liksom för Sidas samlade kostnadsutveckling på förvaltningsanslaget så påverkas kostnaderna för insatshanteringen under åren 2022 och 2023 av myndighetens omlokalisering samt omorganisation. Dessa år kan därför inte fullt ut anses vara representativa när det gäller vad insatshanteringen på Sida kostar.

Sida har under 2024 arbetat med 2 441 pågående insatser där avtalsperioden faller inom året. Detta mått har fler insatser än aktiva insatser med finansiell aktivitet för att fånga mer av insatshanteringen. Det är till exempel vanligt att en insats med planerat utfall nästkommande år, avtalas under innevarande år.

En genomgående trend är att antalet insatser minskar de senaste åren vilket också redovisas i avsnittet Sida finansierar parter och delar finansiella risker.

Tabell 2.15: Styckkostnad för pågående insatser per anslagspost, mnkr			
Anslagspost	2024	2023	2022
Humanitära insatser (7 1:1.1)	2,4	2,1	1,7
Informations- och kommunikationsverksamhet (7 1:1.2)	0,0	0,7	0,7
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället (7 1:1.5)	0,6	0,4	0,4
Asien (7 1:1.6)	1,0	0,9	1,0
Latinamerika (7 1:1.7)	0,6	0,5	0,5
Afrika (7 1:1.9)	0,9	0,8	0,7
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer (7 1:1.13)	0,5	0,5	0,4
Mellanöstern och Nordafrika (7 1:1.17)	1,1	1,3	1,2
Ukraina, Östeuropa samt västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	0,5	0,4	0,3
Fred och säkerhet (7 1:1.26)	0,9	0,5	0,5
Kapacitetsutveckling (7 1:1.28)	0,4	0,4	0,4
Forskningssamarbete (7 1:1.32)	0,6	1,0	0,9
Hållbar utveckling (7 1:1.34)	0,7	0,7	0,9
Migration, återvändande och frivillig återvandring (7 1:1.35)	1,0		
Insatser för demokrati och mänskliga rättigheter med fokus på Ryssland (5 1:11.3)	0,4	0,2	0,4

Särskilt villkor om finansiering

I regleringsbrevet har Sida ett finansiellt villkor som möjliggör finansiering av vissa förvaltningskostnader på sakanslag. Det rör sig om kostnader för metodutveckling, studier, revisioner och utvärderingar samt hantering av biståndsinsatser som innebär rådgivning och begränsat finansiellt stöd där mottagarna söker medel i konkurrens (utlysningsfonder).

Andelen förvaltningskostnader som genom det villkoret har finansierats via sakanslag är 31 procent högre än föregående

år (se tabell 2.17). Det är framför allt kostnader för utvärderingar och revisioner som har ökat. Detta beror både på generella kostnadsökningar (såsom inflation) samt att säkerhetskostnader under resor då uppdrag utförs har ökat. Det förekommer även en viss naturlig fluktuation mellan åren beroende på vilken fas de centrala utvärderingarna befinner sig i.

Under 2024 har störst andel medel använts för att finansiera externa revisioner samt externa utvärderingar. Sammantaget bedömer myndigheten att dessa åtgärder har bidragit till att förebygga och förhindra korruption, samt stärka möjligheten att bedriva ett effektivt och relevant bistånd som bygger på evidens, lärande och kunskap om parter och tematiska verksamhetsområden.

Administrativa kontrollmoment

Sida disponerade 2024 totalt 20 miljarder kronor avseende Utrikesdepartementets och Klimat- och näringslivsdepartementets biståndsinsatser som regeringen beslutar om på anslagsposterna 30, 31 och 33 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Sida har följt Regeringskansliets vägledningar och rutinbeskrivningar för bidragshantering då myndigheten utfört uppdraget att administrera bidragshantering. Sida har praktiskt hanterat utbetalningar, återbetalningar och återkrav samt svarat för en effektiv valutahantering.

Sida disponerar de anslagsmedel som berörs och dessa ingår därmed som en del av Sidas finansiella redovisning.

Tabell 2.16: Förvaltningskostnad och utfall per strategi, mnkr						
	Förvaltningskostnad per strategi, mnkr				Utfall sakanslag per strategi, mnkr	
	2024		2023		2024	2023
	Direkt	Overhead	Direkt	Overhead		
Regional strategi för Afrika Söder om Sahara 2022–2026	45	13	48	13	928	830
Regional strategi för Asien och Oceanien 2022–2026	63	17	66	16	415	430
Regional strategi för Latinamerika 2021–2025	17	5	18	5	200	187
Regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika 2024–2027	51	10	51	10	540	390
Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara 2022–2026	19	2	26	6	667	650
Regional strategi för Syrienkrisen 2022–2026	29	7	29	7	277	321
Strategi för Afghanistan 2022–2024	14	9	18	14	521	524
Strategi för Bangladesh 2021–2025	48	11	35	7	300	274
Strategi för Bolivia 2021–2025	16	3	10	1	99	100
Strategi för Burkina Faso 2018–2022	18	4	23	4	84	228
Strategi för Colombia 2021–2025	16	5	14	2	165	165
Strategi för Demokratiska republiken Kongo 2021–2025	50	7	44	5	550	552
Strategi för demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2024–2027	5	2	5	3	151	96
Strategi för Etiopien 2022–2026	24	5	23	5	319	300
Strategi för forskningssamarbete 2022–2028	33	9	59	21	442	435
Strategi för global jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter 2022–2026	8	3	6	3	236	262
Strategi för Guatemala 2021–2025	20	5	21	3	90	90
Strategi för humanitärt bistånd 2021–2025	61	27	67	30	4 899	5 203
Strategi för hållbar ekonomisk utveckling 2022–2026	29	15	27	19	726	693
Strategi för hållbar fred 2024–2028	19	9	12	8	200	259
Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2022–2026	43	15	44	23	1 343	1 283
Strategi för hållbar social utveckling 2018–2022	17	7	17	9	738	756
Strategi för Irak 2022–2026	11	4	18	6	157	181

Tabell 2.16: Förvaltningskostnad och utfall per strategi, mnkr						
	Förvaltningskostnad per strategi, mnkr				Utfall sakanslag per strategi, mnkr	
	2024		2023		2024	2023
	Direkt	Overhead	Direkt	Overhead		
Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 2018–2022	69	22	63	34	450	452
Strategi för Kenya 2021–2025	49	8	37	4	343	311
Strategi för Kuba 2021–2025	5	2	3	2	20	15
Strategi för Liberia 2021–2025	28	7	26	5	312	310
Strategi för Mali 2021–2025	17	3	19	1	126	300
Strategi för Migration, återvändande och frivillig återvandring 2024–2028	1	0			50	
Strategi för Mocambique 2021–2026	41	8	32	5	674	650
Strategi för Myanmar 2024–2026	17	3	17	5	200	199
Strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2024–2028	24	10	26	15	921	904
Strategi för Palestina 2020–2024	18	4	29	6	45	129
Strategi för Rwanda 2020–2024	25	6	18	5	225	225
Strategi för Sveriges stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljö i Ryssland 2020–2024 ¹	4	2	4	2	69	69
Strategi för Somalia 2018–2022	40	5	37	5	420	425
Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2024	39	15	26	16	1 753	1 767
Strategi för Sudan 2018–2022	7	4	20	3	220	260
Strategi för Sydsudan 2018–2022	29	2	18	5	35	240
Strategi för Tanzania 2020–2024	39	5	36	5	422	508
Strategi för Uganda 2018–2023	26	6	26	5	264	324
Strategi för Zambia 2024–2028	36	6	30	4	429	350
Strategi för Zimbabwe 2022–2026	36	6	40	4	280	290
Strategi för västra Balkan och Turkiet 2021–2027	83	26	71	15	862	810
Strategi för Ukraina 2023–2027	46	12	12	4	2 619	1 110
Strategi för Östeuropa 2021–2027	55	20	73	28	1 303	911
SUMMA	1 390	376	1 343	399	26 087	24 765

¹ Belopp för Ryssland är totala kostnaden för strategin, som skiljer sig från beräkning av det finansiella villkoret för stöd till icke-ODA-länder.

Tabell 2.17: Fördelning av verksamhetens intäkter och kostnader, mnkr

Huvudprocess/intäkt	2024			2023			2022		
	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader
Sida finansierar partner och går in som finansiell riskdelare till andra utvecklingsaktörer	1 540	40	1 586	1 497	41	1 539	1 493	31	1 523
Sida mobiliserar engagemang och stärker kapacitet	63		63	90		90	103		103
Sida för dialog och bedriver ett globalt påverkansarbete	59		59	72		72	74		74
Sida bistår med kunskap, information och statistik	58		58	72		72	73		73
Totalt	1 721	40	1 766	1 731	41	1 773	1 742	31	1 773

Styrning och kompetens

Detta avsnitt redogör för Sidas styrning, kompetens och arbetsmiljö, samt lärande. Dessutom redogör detta avsnitt för arbetet med att utveckla en effektiv och ändamålsenlig organisation i enlighet med återrapporteringskrav i årets regleringsbrev.

Sidas verksamhet har under året präglats av en påbörjad förändringsprocess till följd av ny biståndspolitisk inriktning och ett föränderligt omvärldsläge. Under året har en treårig verksamhetsstrategi, modell för årliga verksamhetsplaner och rapporteringsmodell tagits fram. Myndigheten har också arbetat med att utveckla bemanning och kompetens och att sjösätta en ny organisation. Identifierade kompetensgap, till exempel inom handel och migration, har hanterats genom riktade kompetensutvecklingsåtgärder och rekryteringar.

Styrning

Sida arbetar på uppdrag av Sveriges riksdag och regering. Sidas uppdrag är att bidra till att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Uppdraget sker i enlighet med regeringens reformagenda, *Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt*,⁶⁴⁹ och *Strategin för Sveriges utrikeshandel, investeringar och globala konkurrenskraft*.⁶⁵⁰

Regeringens politik för utvecklingssamarbetet baseras också på internationellt överenskomna principer om utvecklings- och biståndseffektivitet med fokus på nationellt ägarskap, resultat, inkluderande partnerskap, transparens och gemensamt ansvarsutkrävande.

Sidas uppdrag styrs av regeringens direktiv i form av förordningar, regleringsbrev och biståndsstrategier. Myndigheten

har under 2024 gått vidare med utvecklingen av verksamhetslogiken med en verksamhetsstrategi för 2024–2026 och årliga verksamhetsplaner med delmål som båda beslutats av styrelsen.⁶⁵¹ Verksamhetsplanen följs upp och kan justeras på kvartalsbasis för att myndigheten ska kunna omhänderta ny styrning.

Sidas styrelse har antagit en ny arbetsordning och myndigheten har antagit en ny handlägningsordning som tydliggör hela myndighetens arbete på ett gemensamt sätt.

Under 2024 har Sida genomfört ett arbete med regel- efterlevnad, exempelvis genom att revidera myndighetens antikorrupsionsregel och att förenkla insatshantering. Därtill har också en särskild satsning gjorts på den interna styrningen och kontrollen med kompetensutveckling av chefer i Sverige och på utlandsmyndigheter. Detta redovisas mer i avsnitt intern styrning och kontroll.

Sidas verksamhetsstrategi

Verksamhetsstrategin för 2024–2026 vilar på den statliga värdegrunden och tydliggör hur Sida omsätter regeringens tematiska prioriteringar genom att formulera dem till externa mål som Sida ska bidra till och ett antal interna mål där myndigheten har en direkt påverkan på resultatet.

Målen lägger grunden för Sidas verksamhet och arbete för att bidra till Sveriges biståndspolitiska mål. Effekterna av de externa målen förväntas göra skillnad för människor som lever i fattigdom och förtryck på lång sikt med förväntade effekter bortom 2026. De interna målen ska i sin tur på kort sikt leda till förändringar som effektiviserar myndighetens verksamhet under verksamhetsstrategiperioden. Som komplement till verksamhetsstrategin har Sida antagit ett antal övergripande delstrategier med syfte att vara stödjande och

vägledande inom sitt område. De ska bidra till att hela myndigheten och alla medarbetare arbetar mer enhetligt med exempelvis digitalisering eller migration.

Sida tar fram verksövergripande årliga verksamhetsplaner baserat på dessa mål med delmål, övergripande aktiviteter och indikatorer för verksamheten under respektive budgetår. Verksamhetsplanen innehåller även budget för innevarande år, en åtgärdsplan för att omhänderta verksövergripande risker samt en plan för Sidas centrala utvärderingar.

Sidas system för miljöledning inklusive klimatanpassningsarbete syftar till att stärka myndighetens klimat- och miljöarbete samt se till att förbättringar görs vad gäller myndighetens klimat- och miljöpåverkan. Systemet och dess komponenter är en integrerad del av myndighetens ordinarie styrningsprocess, i syfte att omhänderta förordningsstyrda krav och säkerställa att myndigheten tar hänsyn till verksamhetens indirekta och direkta miljöpåverkan på ett systematiskt sätt.

Sidas största klimat- och miljöpåverkan är indirekt genom stöd till insatser som bidrar till minskade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. Det är myndighetens huvudsakliga sätt för att bidra till uppfyllandet av generationsmålet. Sidas bidrag till målen genom den egna förvaltningen i Sverige är begränsad och är främst kopplad till tjänsteresande.

Styrning på strateginivå

På strateginivå tar Sida fram strategiplaner som innehåller förändringsteorier och planer för uppföljning, utvärdering och lärande. Dessa ligger till grund för genomförandet samt för uppföljning och resultatrapportering av de mål som anges i de av regeringen beslutade strategierna.

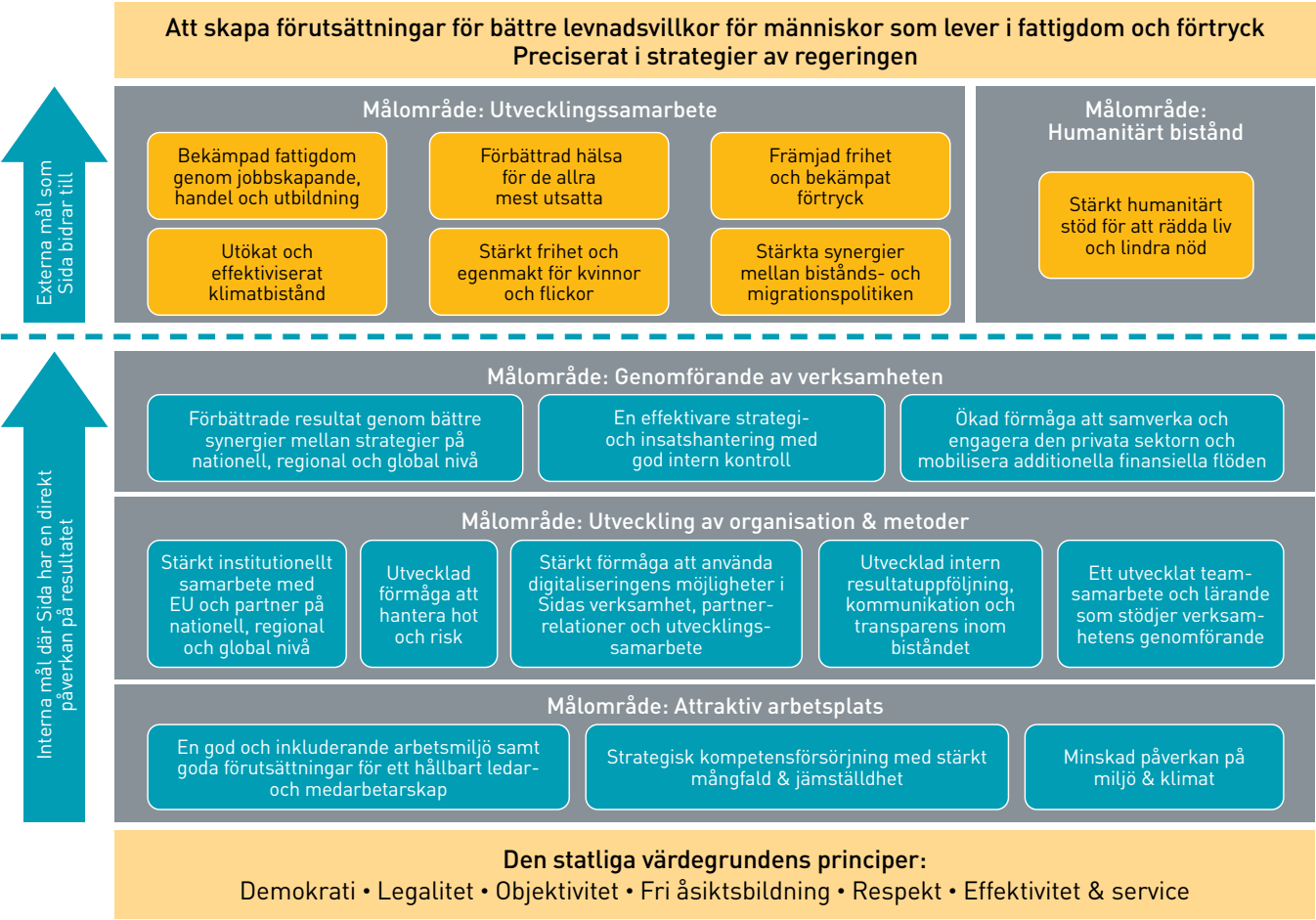
Styrning på insatsnivå

På insatsnivå vilar resultatstyrningen, i linje med principerna för biståndseffektivitet, på samarbetspartners system och metod. Bland kraven på Sidas samarbetspartner är att insatserna ska ha tydliga mål samt att partner ska ha kapacitet för uppföljning och utvärdering som möjliggör effektiv hantering, uppföljning, anpassning och lärande i insatsgenomförandet.

Uppföljning av Sidas styrmodell

Målen i Sidas verksamhetsplan 2024 utgår ifrån ambitionen att sätta fokus på värde, lärande och effektivitet. För att kunna anpassa arbetet löpande följer myndigheten upp verksamhetsplanen i olika steg, kvartalsvis till ledningsgruppen och halvårsvis till styrelsen. Baserat på uppföljningen diskuteras eventuella nya prioriteringar på ledningsnivå.

Fig 2.38: SVERIGES BISTÅNDSPOLITISKA OCH HUMANITÄRA MÅL

Kompetens och arbetsmiljö

Sida har under 2024 påbörjat en förändring av myndigheten, dess arbetssätt och organisationsstruktur för att bättre omhänderta regeringens styrning och ett föränderligt omvärldsläge.

Strategisk kompetensförsörjning

Som en del av förändringsprocessen beslutade styrelsen om en ny kompetensförsörjningsstrategi för Sida 2024–2026.⁶⁵² Med strategin antar Sida en mer långsiktig och sammanhållen ansats till kompetensförsörjning som ser till hela verksamhetens behov. Den mer centraliserade kompetensförsörjningen med en personalplan för hela myndigheten ska bidra till förenklad intern rörlighet och att Sida kan bemanna organisationen – i Sverige och på utlandsmyndigheter – på ett mer effektivt och ändamålsenligt sätt. Strategin kommer att kompletteras med årliga kompetensförsörjningsplaner som tydliggör prioriteringar om till exempel satsningar på kompetensutveckling och behov av rekrytering.

Ett andra steg är den organisationsförändring som påbörjades i oktober med mer personalresurser för genomförande av biståndsverksamheten samt stärkande av områden som handel, katalytisk utvecklingsfinansiering, marknadsutveckling, civilsamhällsfrågor, migration och humanitärt bistånd. För att stärka enhetliga arbetssätt samt omvärldsanalys har funktionen verksamhetsutvecklare inrättats och antalet utvecklingsanalytiker ökat.

Under året stärkte Sida områden som prioriteras i regeringens styrning med personal genom den öppna intresseanmälan om kompetensväxling som gjorts för tillsvidareanställda (så kallade ”Öppna spår”). Genom denna flyttades personal till verksamhetsområden som migration, humanitärt, verksamhetscontroller och Europa.

Ett nytt traineeprogram lanserades under året, och 15 nya traineer började i september efter en noggrann urvalsprocess. Med traineerna stärker och breddar Sida sin kompetens inom områden där Sida identifierat kompetensbehov, däribland digitalisering, bank/finans och handel.

Tabell 2.18 visar några aspekter av Sidas personal-

sammansättning vid årets slut. Av 891 anställda är 633 kvinnor och 258 män, 21 procent har utländsk bakgrund och genomsnittsåldern är 49 år. Jämfört med de senaste åren är andelen kvinnor respektive män, andelen med utländsk bakgrund (utrikes födda eller inrikes födda med två utrikes födda föräldrar) och genomsnittsåldern i stort sett oförändrade. Det visar på att Sida fortsatt behöver anställa fler män, fler personer med utländsk bakgrund och fler yngre medarbetare för att bli en myndighet med mer mångfald.

Mångfald, jämställdhet och inkludering

För att kunna genomföra sitt uppdrag är Sida beroende av att kunna attrahera, rekrytera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare med en mångfald av erfarenheter, bakgrunder och förmågor.

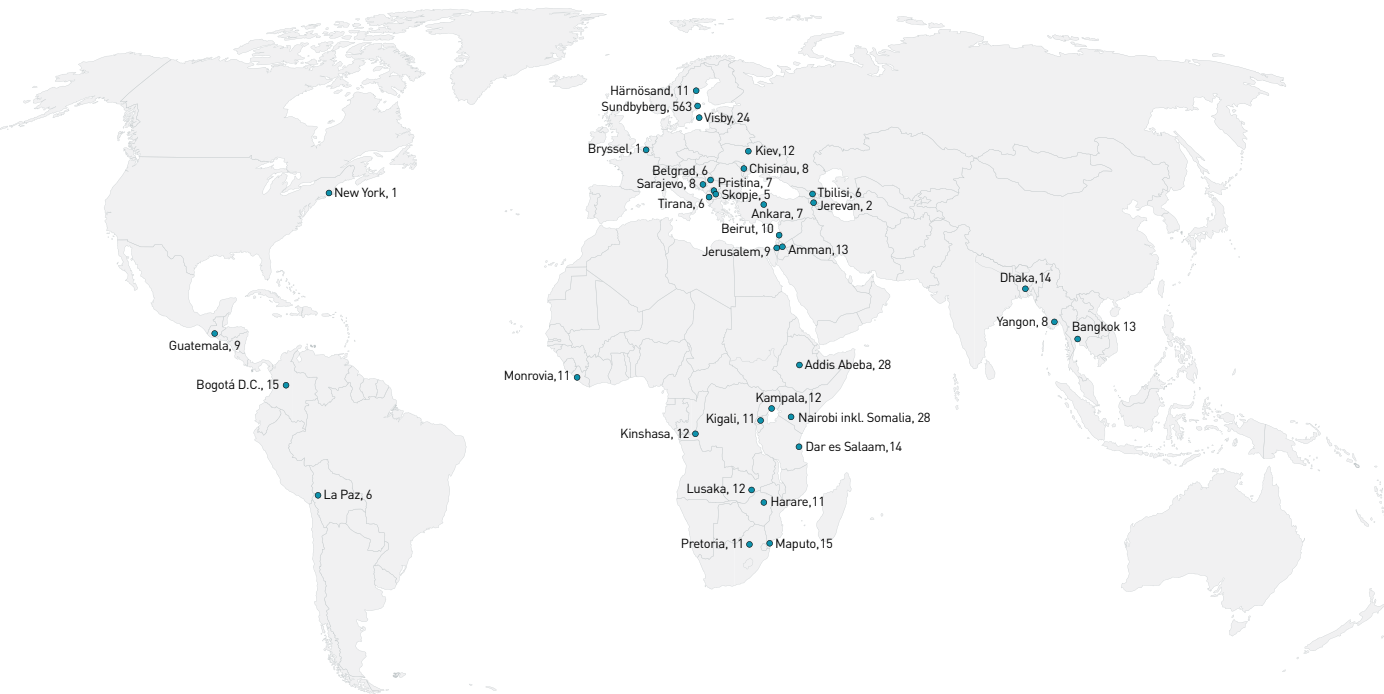
Tabell 2.18: Sidas personalsammansättning

	Antal anställda*		Andel män		Andel med utländsk bakgrund**		Ålder (genomsnitt)	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Chefer	80	96	34%	31%	8%	9%	55	54
Medarbetare	811	838	29%	29%	22%	21%	48	48
Totalt	891	934	29%	29%	21%	20%	49	49

* Anställda redovisar tillsvidareanställda och visstidsanställda i Sverige och på utlandsmyndigheter samt tjänstlediga per den sista december respektive år, timavlönade eller nationella experter ingår inte.

** Statistik från SCB enligt deras definition av utländsk bakgrund, det vill säga utrikes födda samt inrikes födda med två utrikes födda föräldrar.

Figur 2.39: Kartbild över antalet årsarbetskrafter i Sverige och per utlandsmyndighet

Traineeprogrammet är en viktig satsning i detta sammanhang, bland annat för att få en jämnare spridning av ålder och kön. Genom det program som genomförs 2024–2025 har Sida rekryterat en bredd av utbildningsbakgrunder, erfarenheter, kön, kulturella bakgrunder och språkkompetenser. Under 2024 har andelen kvinnor i chefspositioner minskat något (66 procent kvinnor 2024 att jämföra med 69 procent 2023).

Sida har under 2024 haft en särskild satsning på att öka kunskapen hos chefer och medarbetare om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och deras inverkan i arbetet. Satsningen har arrangerats i samverkan med arbetstagarorganisationerna (ATO) och företagshälsovården som en del i Sidas mångfalds- och arbetsmiljöarbete. En informationssida på intranätet har skapats för att öka förståelsen för NPF på jobbet. Andra kompetenshöjande insatser med mångfald och inkludering i fokus är till exempel utbildning i klarspråk, samt avdelningsspecifika utbildningar och pass för nyanställda.

Arbetsmiljö

Inom ramen för Sidas organisationsförändring gjordes riskbedömningar i samverkan mellan arbetsgivare, medarbetare, arbetstagarorganisationer (ATO) och skyddsombud. Den allvarligaste arbetsmiljörisken som identifierades var att förändringsarbetet riskerade att ta så mycket energi och resurser i anspråk att det kunde leda till ohälsa och kompetenstapp.⁶⁵³ Den 20 september lämnade huvudskyddsombuden in en begäran om åtgärder i arbetsmiljön till arbetsgivaren Sida då de ansåg att de åtgärder som identifierats för att hantera riskerna var otillräckliga/ej genomförda.⁶⁵⁴ Arbetsgivaren och huvudskyddsombuden identifierade tillsammans ett antal åtgärder såsom färre interna beställningar, aktiv prioritering av arbetsuppgifter på alla nivåer, fler tillfällen för dialog mellan medarbetare och generaldirektören, utrymme för samtal och reflektion på enhetsnivå samt särskilda möten mellan arbetsgivaren och huvudskyddsombuden för att följa upp arbetsmiljön. För att möta eventuell oro hos medarbetarna inför organisationsförändringen erbjöd arbetsgivaren stöd via företagshälsovården och höll extra arbetsmiljö-

dialoger på enhetsnivå. Sida erbjöd även medarbetare föreläsningar om förändringspsykologi. Myndigheten har genomfört kompetenshöjande insatser för chefer inom arbetsmiljö och svåra samtal. Chefer har också erbjudits coaching och stöd i att leda teamsamarbete. Samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare har varit i fortsatt fokus. Samverkansavtalet har utvärderats mellan arbetsgivaren och ATO, med strävan mot ett utvecklat arbetssätt och nära samverkan. Myndighetsövergripande pulsmätningar genomfördes i maj och i november 2024, där den senare visade att medarbetarna på myndigheten upplevde sig mer pressade än på våren. Chefer är den grupp som främst upplevde en hög arbetsbelastning och en obalans mellan arbete och fritid. Ledningen är medveten om den höga arbetsbelastningen och åtgärder har initierats eller lagts in i verksamhetsplanen för 2025. Ledningen prioriterar också att löpande följa upp åtgärdsplanen tillsammans med ATO och huvudskyddsombuden.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron 2024 minskade något i jämförelse med 2023, se tabell 2.20. Mellan 2021 och 2023 har sjukfrånvaron på Sida ökat medan snittet i staten har minskat.⁶⁵⁵ Under 2024 har den trenden brutits och den totala sjukfrånvaron på Sida har minskat. Tydligast märks minskningen i åldersgruppen 30–49 år. En ökning av sjukfrånvaron märks dock i åldersgruppen upp till och med 29 år och andelen långtidssjukskrivna. Sida har arbetat aktivt och systematiskt med sjukskrivningar och rehabiliteringar genom täta individuella uppföljningar mellan berörd medarbetare, närmaste chef, HR och företagshälsovården. Arbetsgivaren har tillsammans med huvudskyddsombud och företagshälsovården analyserat sjukfrånvarons förändring över tid för att identifiera utvecklingsområden och åtgärder för att minska sjukfrånvaron hos främst kvinnor, något myndigheten kommer arbeta vidare med under nästa år.

Tabell 2.19: Extern personalomsättning

År	Nyanställda	Avgångar ¹
2024	9%	11%
2023	9%	14%
2022	10%	11%
2021	16%	7%
2020	18%	6%

Nyanställda respektive de som har slutat på myndigheten i förhållande till det genomsnittliga antalet anställda under året. Mäts september till september.

1) Avgångar innefattar anställda som gått i pension, sagt upp sig eller haft en tidsbegränsad anställning som löpt ut.

Tabell 2.20: Sjukfrånvaro på Sida, procent

	2024*	2023	2022
Totalt	3,4	4,0	3,8
Varav långtidssjuka (>60 dagar) av totalt sjukskrivna	60,5	65,1	58,1
Män	1,8	2,1	2,0
Kvinnor	4,0	4,7	4,5
Anställda –29 år	1,3	0,8	1,1
Anställda 30–49 år	3,2	4,2	3,7
Anställda 50 år–	3,6	3,8	4,0

* 2024 års redovisning är en sammanställning av data från två system då Sida bytte lönesystem under hösten 2024.

Säkerhet och omställning vid kris

I många länder Sida verkar i är behovet av person- och informationssäkerhet högt, vilket förstärkts under de senaste årens kriser och snabba händelseförlopp. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina, evakueringen på grund av konfliktbrottet i Sudan samt situationen i Israel, Palestina och Libanon är några exempel på detta. Bilden av Sverige och hotbilden mot svenska intressen, i Sverige och utomlands, har förändrats och skapat nya utmaningar för säkerhetsarbetet.

Till följd av god samverkan med Utrikesdepartementet och utlandsmyndigheterna bedömer Sida att myndighetens hantering av det försvårande läget har varit effektiv, samtidigt som arbetet fortsätter att utvecklas kontinuerligt utifrån lärdomar och nya behov. Exempel på åtgärder utifrån det ökade säkerhetshotet är att Sida, i samråd med Utrikesdepartementet, under kortare perioder begränsat antalet utsända till olika utlandsmyndigheter.

För att stärka Sidas förmåga att arbeta i och med konflikt-drabbade och repressiva kontexter har myndigheten stärkt medarbetarnas kompetens i person- och informationssäkerhet. Sida har uppdaterat utbildningar och utökat med kurser om säkerhet vid resa i repressiva kontexter samt utbildningar inom sjukvård och nyttjande av sambandsutrustning. Myndigheten har även förtydligat vilka utbildningar som krävs för tjänsteresor i olika kontexter.

Det utmanande omvärldsläget ställer även ökade krav på skydd mot underrättelsehot och desinformation. Sida har därför, utöver en generell stärkt informations- och cybersäkerhet och ett intensifierat arbete med myndighetens säkerhetsskyddsanalys, specifikt stärkt arbetet med säkerhet inom skyddsvärd insatshantering. Samtidigt har arbetet med personalsäkerhet och säkerhetsprövning av medarbetare och konsulter samt den fysiska säkerheten i myndighetens lokaler höjts.

Sida har arbetat för att höja förmågan att hantera kriser och andra allvarliga störningar med bibehållen kontinuitet i verksamheten. Utifrån omvärldsläget och en uppdaterad risk- och sårbarhetsanalys (RSA) har myndighetens krisberedskapsplan uppdaterats, arbetet med kontinuitetshantering systematiserats och kontinuitetsplaner för olika verksamhetskritiska aktiviteter tagits fram.

Lärande

Sida eftersträvar kontinuerligt lärande i hela verksamheten. Myndigheten främjar lärande i huvudprocesserna, insatshantering och strategigenomförande samt riktade insatser för lärande. Sida erbjuder medarbetarna ett antal stående lär- och kompetensutvecklingstillfällen under året. All nyanställd personal deltar i ett obligatoriskt introduktionsprogram. De medarbetare som arbetar med insatshantering utbildas bland annat inom riskhantering, resultatstyrning och revision.

Sida har under året fortsatt att utveckla arbetssätten för ökat lärande i all verksamhet, bland annat genom att introducera det agila arbetssättet på fler avdelningar.

Lärande i strategigenomförandet

Omvärldsbevakning och analys är avgörande för att Sidas verksamhet ska vara fortsatt relevant i en föränderlig omvärld. Omvärldsbevakning sker kontinuerligt på landnivå, regional nivå och global tematisk nivå. Omvärldsbevakning bidrar till Sidas verksamhetsstrategi 2024–2026 och diskussioner om genomförandet av biståndet i Sidas ledningsgrupp och flera avdelningar.

Sidas slutsatser från multidimensionella fattigdomsanalysen identifierar utmaningar för fattigdomsminskning och utgör grunden för ett evidensbaserat beslutsfattande genom hela strategykeln från analys till genomförande, inklusive uppföljning. Analysen utgör också viktigt tillfälle för fördjupad förståelse och ett gemensamt lärande, liksom att göra det enklare att identifiera potentiella synergier med andra strategier och övriga Team Sweden för att hantera utmaningar för fattigdomsminskning på landnivå.

För att ytterligare stärka omvärldsbevakning och analys har Sida i den nya organisationen inrättat och tillsatt utvecklingsanalytiker vid Sidas samtliga geografiska avdelningar i Sundbyberg. Sidas tematiska nätverk samlar medarbetare på huvudkontoret och utlandsmyndigheterna, vilket bidrar till att stärka Sidas kompetens och metodutveckling inom en rad tematiska områden.

Användning av evidens och forskningsresultat

Det är viktigt att Sida fattar beslut som är baserade på den senaste kunskapen och den globala evidensen. Därför har myndigheten under året exempelvis förbättrat tillgänglighet och användbarhet av data och statistik om viktiga utvecklingsindikatorer i Sidas partnerländer i myndighetens interna system. Detta förenklar och förstärker användning av evidens.

Utvärderingar

Utvärderingar är ett viktigt verktyg i Sidas lärande. Sida utvecklar kontinuerligt internt stödmaterial för utvärdering för att stärka användningen och lärande av utvärderingar inom myndigheten. Lärdomar från utvärderingar kan stärka resultat och bidra till högre effektivitet och kvalitet i biståndet. Sidas ledning tar ställning till utvärderingarna och vidtar åtgärder i verksamheten utifrån utvärderingarnas slutsatser och rekommendationer.

Återrapporteringskrav: Effektiv och ändamålsenlig organisation

Sida ska redovisa hur myndigheten har organiserat och resurssatt sig för att på ett ändamålsenligt och effektivt sätt genomföra regeringens inriktning för Sveriges internationella utvecklingssamarbete i enlighet med regeringens beslut UD2023/17726 Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt. Av redovisningen ska också framgå hur myndigheten dels har arbetat för att utveckla och stärka säkerheten för utlandsstationerad, resande och medföljande personal, dels har tillgodosett behov av utbildning i säkerhet för utlandsstationerad personal.

Sidas förändring

Förändringar i närområdet, den globala utvecklingen och nya behov kräver sammantaget anpassning av Sidas verksamhet. För att omhänderta regeringens styrning och ett föränderligt omvärldsläge har Sida påbörjat en förändring av myndigheten, dess arbetssätt och organisationsstruktur. Ledordet för myndighetens förändring är *Ett Sida*.

Myndigheten inledde en förändring i oktober 2023, när Sidas styrelse fattade ett inriktningsbeslut om en förändring i fyra steg: en verksamhetsstrategi 2024–2026,⁶⁵⁶ en verksamhetsplan 2024,⁶⁵⁷ en kompetensförsörjningsstrategi⁶⁵⁸ och en organisationsförändring.⁶⁵⁹ Sidas förändring ska skapa förutsättningar för Ett Sida, som arbetar flexibelt och enhetligt.

Förändrad verksamhetslogik

De externa och interna målen i verksamhetsstrategin 2024–2026 och årliga verksamhetsplaner speglar regeringens styrning för att bidra till det biståndspolitiska målet. Målen i verksamhetsplanen utgår också från ambitionen att sätta fokus på värde, lärande och effektivitet. För att löpande anpassa myndighetens arbete sker uppföljning av de interna målen och dess delmål löpande av verksamheten, kvartalsvis till ledningsgruppen och halvårsvis till Sidas styrelse.

Denna uppföljning lägger grunden till ett kontinuerligt lärande som bygger Sidas kunskap om resultaten i verksamheten. Utifrån vad uppföljningen visar, kan eventuella nya prioriteringar diskuteras på ledningsnivå och stärka myndighetens arbete som Ett Sida, över avdelningsgränser och i samarbete med utlandsmyndigheter.

Detta har varit utgångspunkten i utformningen av Sidas nya organisation. Med mer enhetliga arbetssätt kan Sida ytterligare stärka förmågan att uppnå resultat i partnerländer och regioner. Det kommer också att stärka genomslaget av det svenska utvecklingssamarbetet, genom Sida. Vidare har myndigheten identifierat flera åtgärder för att öka transparensen i Sidas verksamhet och möjliggöra en förbättrad insyn om biståndets genomförande och resultat, genom tydligare redovisning på webbplatsen Openaid och information om vidareförmedling av medel genom Sidas samarbetspartner i civila samhället. Se mer i redovisning av *Transparensen i svenskt bistånd ska öka* i avsnitt Resultatredovisning/ Sida bistår med kunskap, information och statistik.

Sida strävar efter att nå resultat med den geografiska kontexten i fokus i samverkan med utrikesförvaltningen, andra myndigheter, akademien, det civila samhället och näringslivet. Sida verkar i en global och tilltagande komplex omvärld och har god erfarenhet av att arbeta med sina partnerländer och andra utvecklingsorgan. Sida stärker nu sitt engagemang inom EU och med den privata sektorn.

Förändrad kompetensförsörjning

Sidas nya kompetensförsörjningsstrategi 2024–2026 förtydligar hur myndigheten arbetar långsiktigt med kompetensförsörjning för att säkerställa att myndigheten har den bemanning och kompetens som verksamheten kräver. Den slår fast mål och viljeinriktning för en kompetensförsörjning som säkerställer en långsiktig bemanning av organisationens alla delar, både i Sverige och på utlandsmyndigheterna. Strategin redogör också för hur Sida på ett flexibelt, effektivt och ändamålsenligt sätt

kan använda sin samlade kompetens för att ta sig an de uppdrag myndigheten har att genomföra, som Ett Sida.

Förändrad organisation

Sida har under året påbörjat en organisationsförändring. Det var länge sedan en övergripande organisationsförändring genomfördes. Senast den operativa verksamheten omorganiserades var 2014 och en omorganisation av stöдавdelningarna och generaldirektörens stab gjordes 2017.

Genom organisationsförändringen renodlas den operativa verksamheten och stödverksamheten. I den nya organisationen samlas enheter som arbetar med handläggning av program och projekt i partnerländer, regioner och globalt i operativa avdelningar för ett mer enhetligt arbetssätt och utökat genomslag i Sveriges partnerländer och regioner. Därutöver inrättades operativa avdelningar för tematiska strategier och humanitärt bistånd. Sidas tematiska kompetens, med uppgift att stödja den operativa verksamheten, samlades i stöдавdelningar, liksom arbete med handel, privata sektorn och finansiella instrument och myndighetens administrativa funktioner.

Arbetet med digitalisering och säkerhet har stärkts när dessa frågor lagts i en gemensam avdelning. Där skapades även en enhet för det samlade säkerhets- och beredskapsarbetet och ett verksövergripande säkerhetsråd har inrättats. Säkerhetsrådets uppdrag är att säkerställa att Sidas systematiska säkerhets- och beredskapsarbete leder till önskad effekt i verksamheten.

Genom den nya avdelningen för digitalisering och säkerhet tar Sida också tillvara digitaliseringens möjligheter inom myndigheten, med partner och i biståndet.

Förändrat arbete med strategier

Sida styrs av förordningar, regleringsbrev samt bilaterala, regionala och tematiska strategier som beslutas av regeringen. I ett och samma partnerland kan det därför finnas utvecklingsprojekt som finansieras från flera strategier.

Sidas operativa verksamhet har till stor del varit organiserad utifrån strategierna. För att öka effektiviteten och förutsättningar för att uppnå synergier mellan strategier har Sidas verksamhet fått ett ännu tydligare geografiskt fokus i den nya organisationen. Geografiska team kommer att stärka synergier och utveckla arbetssätt för att ta hand om styrning från olika strategier och göra det lättare att samarbeta med Sida.

Utifrån land- och regionanalyser om Sidas samlade utvecklingssamarbete och humanitära stöd i länder och regioner kommer myndigheten utforma utvecklingserbjudanden till samarbetspartner och länder. Dessa erbjudanden kommer att hållas ihop av landansvariga och regionansvariga chefer.

Sida har också utvecklat sin samverkan med andra svenska myndigheter och statliga bolag i Team Sweden för att tydliggöra sitt bidrag och mervärde till Sveriges samlade engagemang.

Utvecklad och stärkt resesäkerhet

Sida har under året förstärkt myndighetens systematiska säkerhetsarbete för resande och utlandsstationerad personal, inklusive deras medföljande, genom ett utökat utbud av säkerhetsutbildningar inför tjänsteresor och utlandsstationering.

Utrikesdepartementet och Sida har ett utvecklat samarbete och samverkan inför att Sidas personal påbörjar utlandstjänstgöring vid utlandsmyndighet, där genomförda säkerhetsutbildningar är ett krav innan påbörjad tjänstgöring. Kurskraven anpassas utifrån Utrikesdepartementets bedömning och beslut om säkerhetsnivån i det aktuella landet. Sida erbjuder även myndiga medföljande att delta i säkerhetsutbildningar inför utlandsstationering. Utöver detta har Sida ytterligare utökat kursutbudet avseende säkerhet under tjänsteresa, bland annat genom utbildningar i första hjälpen, och förberedelsekurser inför resor i repressiva kontexter.

Finansiell redovisning

Så finansieras verksamheten

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med bestämmelserna i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Räkenskapshandlingarna omfattar resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, finansieringsanalys samt noter för perioden 1 januari–31 december 2024.

Resultaträkningen redovisar i sammandrag Sidas samtliga kostnader och intäkter. Balansräkningen redovisar i sammandrag tillgångar, skulder och myndighetskapital. Anslagsredovisningen omfattar redovisningen av utgiftsanslag och inkomsttitlar mot statens budget. Finansieringsanalysen visar hur verksamheten har finansierats och hur den likvida ställningen har förändrats.

Resultaträkning

Tabell 3.1: Resultaträkning, tkr

Verksamhetens intäkter	Not	240101-241231	230101-231231
Intäkter av anslag	1	1 720 781	1 731 236
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	18 254	17 491
Intäkter av bidrag	3	10 346	14 532
Finansiella intäkter	4	11 623	9 159
Summa		1 761 004	1 772 418
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-1 022 923	-1 018 807
Kostnader för lokaler	6	-41 453	-38 442
Övriga driftkostnader	7	-675 774	-688 000
Finansiella kostnader	8	-3 189	-3 217
Avskrivningar och nedskrivningar	15,16	-22 770	-24 904
Summa		-1 766 110	-1 773 371
Verksamhetsutfall	14	-5 106	-954
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av Sida		137 978	29 915
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-137 978	-29 915
Saldo uppbördsverksamhet	9	0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	1	44 055 139	41 455 477
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		350	0
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	10	85 377	99 948
Finansiella intäkter	11	178 689	145 602
Finansiella kostnader	12	-68 668	-48 050
Lämnade bidrag	13	-44 083 958	-41 542 410
Saldo transfereringar		166 929	110 566
Årets kapitalförändring	14	161 823	109 613

Balansräkning

Tabell 3.2: Balansräkning, tkr

Tillgångar	Not	2024-12-31	2023-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling		39 404	53 164
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		339	0
Summa immateriella anläggningstillgångar	15	39 743	53 164
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		10 224	11 686
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		11 157	15 469
Pågående nyanläggningar		1 164	0
Summa materiella anläggningstillgångar	16	22 545	27 155
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav		4 051 595	3 717 038
Andra långfristiga fordringar		515 827	441 727
Summa finansiella anläggningstillgångar	17	4 567 422	4 158 764
Utlåning	18	0	0
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar			56
Fordringar hos andra myndigheter		60 047	19 164
Övriga kortfristiga fordringar		71 536	83 706
Summa kortfristiga fordringar	19	131 582	102 927
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		29 059	30 495
Övriga upplupna intäkter		34 088	16 749
Summa periodavgränsningsposter	20	63 147	47 244
Avräkning med statsverket	21	-92 846	-20 781

Forts ➔

Tabell 3.2: Balansräkning, tkr			
Tillgångar	Not	2024-12-31	2023-12-31
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	22	442 738	202 246
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	23	2 967 817	2 900 031
Kassa och bank	24	308 619	115 040
Summa kassa och bank		3 719 174	3 217 318
Summa tillgångar		8 450 767	7 585 792
Kapital och skulder			
Myndighetskapital			
Statskapital		4 628 811	4 302 873
Balanserad kapitalförändring		2 065 726	1 947 494
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	14	161 823	109 613
Summa myndighetskapital	25	6 856 360	6 359 980
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	87	405
Avsättningar för garantier	27	691 311	690 336
Övriga avsättningar	28	3 974	3 586
Summa avsättningar		695 371	694 327
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	29	61 583	79 731
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	30	58 011	53 857
Leverantörsskulder		31 279	26 255
Övriga kortfristiga skulder	31	374 713	156 855
Summa skulder m.m.		525 586	316 698
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		299 996	188 478
Oförbrukade bidrag		70 333	22 410
Övriga förutbetalda intäkter		3 120	3 900
Summa periodavgränsningsposter	32	373 449	214 788
Summa kapital och skulder		8 450 767	7 585 792

Anslagsredovisning

Tabell 3.3: Anslagsredovisning, Redovisning mot anslag, tkr

Anslag	Benämning	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
7 1:1 Biståndsverksamhet (Ramanslag samtliga anslagsposter)								
7 1:1.1	Humanitära insatser	84	4 900 000	0	-84	4 900 000	-4 899 271	729
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	-1 440	1 760 000	40 000	0	1 798 560	-1 752 643	45 917
7 1:1.6	Asien	-6 900	1 440 000	0	0	1 433 100	-1 437 164	-4 064
7 1:1.7	Latinamerika	200	580 000	5 000	-200	585 000	-587 205	-2 205
7 1:1.9	Afrika	9 043	6 302 000	0	-9 043	6 302 000	-6 303 525	-1 525
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	1 292	1 059 000	15 000	-1 292	1 074 000	-1 072 815	1 185
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	5 135	1 070 000	0	-5 135	1 070 000	-1 018 122	51 878
7 1:1.23	Ukraina, Östeuropa samt Västra Balkan och Turkiet	792 145	3 415 000	825 000	0	5 032 145	-4 787 906	244 239
7 1:1.26	Fred och säkerhet	865	200 000	0	-865	200 000	-199 768	232
7 1:1.28	Kapacitetsutveckling	-2 528	456 000	45 000	0	498 472	-450 289	48 184
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar ¹	121 698	5 907 000	445 000	-26 698	6 447 000	-6 326 670	120 330
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder ¹	4 952	11 215 000	145 000	-4 952	11 360 000	-11 358 022	1 978
7 1:1.32	Forskningssamarbete	-473	440 000	0	0	439 527	-442 099	-2 572
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag ¹	472 804	3 153 819	-1 848 200	-22 804	1 755 619	-675 741	1 079 878
7 1:1.34	Hållbar utveckling	-23 973	3 060 000	-15 000	0	3 021 027	-3 042 143	-21 116
7 1:1.35	Migration, återvändande och frivillig återvandring	0	0	50 000	0	50 000	-50 000	0
7 1:1	Summa biståndsverksamhet	1 372 904	44 957 819	-293 200	-71 073	45 966 450	-44 403 382	1 563 068

¹ Anslagsposter som disponeras av Sida men där medlen utbetalas efter beslut av regeringen eller Regeringskansliet.

Tabell 3.3: Anslagsredovisning, Redovisning mot anslag, tkr

Anslag	Benämning	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
7 1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Ramanslag)							
7 1:2.1	Sida (förvaltning)	-17 484	1 732 300	0	0	1 714 816	-1 638 279	76 537
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen (Ramanslag samtliga anslagsposter)							
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen							
5 1:11.3	Insatser för demokrati och mänskliga rättigheter med fokus på Ryssland	40	69 000	0	-40	69 000	-68 904	96
5 1:11	Summa samarbete inom Östersjöregionen	40	69 000	0	-40	69 000	-68 904	96
	Avslutade anslag							
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	1 007	0	0	-1 007	0	0	0
	Summa avslutade anslag	1 007	0	0	-1 007	0	0	0
	Summa totalt	1 356 467	46 759 119	-293 200	-72 120	47 750 266	-46 110 564	1 639 702

Kommentarer till anslagsredovisningen

Sida disponerar medel inom utgiftsområde 7, Internationellt bistånd, samt till viss del även inom utgiftsområde 5, Internationell samverkan. Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2024 uppgår Sidas tilldelade medel inom anslaget 7 1:1, Biståndsverksamhet, till 44 665 miljoner kronor (inklusive omdisponerade anslagsbelopp). I dessa medel ingår de anslagsposter som regeringen eller Regeringskansliet, främst Utrikesdepartementet, beslutar om.

Totalt disponibla medel för de anslagsposter som Sida beslutar om uppgår till 26 404 miljoner kronor för 7 1:1, Biståndsverksamhet. I detta ingår ingående överföringsbelopp samt omdisponeringar. Sida har därutöver dispositionsrätt till anslaget 5 1:11, Samarbete inom Östersjöregionen, där disponibla medel uppgår till 69 miljoner kronor.

Sida tilldelades 1 732 miljoner kronor för 2024 på förvaltningsanslaget, inklusive valutakurskompensation från föregående år om 16,1 miljoner kronor. Årets tilldelade medel minskas av ett kreditutnyttjande från föregående år som uppgår till 17,5 miljoner kronor. Totalt disponibla medel 2024 uppgår därmed till 1 715 miljoner kronor vilket motsvarar en ökning med 74 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Årets disponibla medel samt utfall per den 31 december 2024 för Sidas samtliga tilldelade anslag framgår av tabell 3.4 Anslag.

Tabell 3.4: Anslag, tkr		
7 1:1	Biståndsverksamhet ¹	
	Totalt disponibelt belopp	45 966 450
	Utgifter	44 403 382
	Utfall av disponibelt belopp, procent	97%
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	
	Totalt disponibelt belopp	69 000
	Utgifter	68 904
	Utfall av disponibelt belopp, procent	100%
7 1:2	Sida (förvaltningsanslag)	
	Totalt disponibelt belopp	1 714 816
	Utgifter	1 638 279
	Utfall av disponibelt belopp, procent	96%

¹ I tabellerna 3.8 och 3.10 visas anslagsutfall uppdelat på Sidas respektive Regeringskansliets (UD:s) verksamhet.

Tabell 3.5: Redovisning mot inkomsttitlar på statens budget, tkr

Inkomsttitel	Benämning	Beräknat belopp	Inkomster
2394	Övriga ränteinkomster		56 713
2811	Övriga inkomster av statens verksamhet		81 265
	Summa		137 978

Övriga ränteinkomster avser återbetalningar av ränteinkomster från organisationer som erhållit bidrag.

Övriga inkomster av statens verksamhet avser återbetalningar av lämnade bidrag som ej disponeras av Sida.

Beräknat belopp för avgifter som inte disponeras saknas i Sidas regleringsbrev.

Tabell 3.6: Redovisning av beställningsbemyndigande

Anslag	Anslag, benämning	Beslutat bemyndigande, tkr	Ekonomiska åtaganden vid årets början, tkr	Nya ekonomiska åtaganden, tkr	Utgifter mot anslag, tkr	Övriga för- ändringar, tkr	Ekonomiska åtaganden vid årets slut, tkr	Förväntad redovisning mot anslag				
								År 2025	År 2026	År 2027	År 2028–	Slutår
7 1:1	Biståndsverksamhet											
7 1:1.1	Humanitära insatser	1 850 000	1 274 572	706 979	1 124 572	0	856 979	856 979	0	0	0	2 025
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	4 900 000	4 292 728	304 771	1 419 878	-2 188 615	989 006	988 256	750	0	0	2 026
7 1:1.6	Asien	2 700 000	2 013 656	796 704	945 780	-339 078	1 525 502	741 668	494 134	241 600	48 100	2 028
7 1:1.7	Latinamerika	1 000 000	884 669	292 235	451 494	-15 303	710 107	450 237	212 039	47 831	0	2 027
7 1:1.9	Afrika	11 650 000	9 904 215	2 970 784	4 271 997	-1 093 195	7 509 807	4 519 601	2 295 968	569 715	124 523	2 029
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	1 800 000	1 040 097	942 300	688 824	-15 799	1 277 774	693 240	341 017	243 517	0	2 027
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	1 800 000	1 410 234	236 611	778 511	-158 912	709 422	577 122	107 300	25 000	0	2 027
7 1:1.23	Ukraina, Östeuropa samt Västra Balkan och Turkiet	4 450 000	3 228 685	2 754 889	1 880 921	-117 507	3 985 146	2 109 181	1 210 135	562 344	103 486	2 029
7 1:1.26	Fred och säkerhet	520 000	323 988	19 000	178 350	-77 438	87 200	77 800	9 400	0	0	2 026
7 1:1.28	Kapacitetsutveckling	800 000	503 374	240 667	247 541	-44 816	451 684	301 328	121 301	26 705	2 350	2 028
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar ¹	38 800 000	25 622 131	860 102	6 230 605	-499 423	19 752 205	4 052 755	4 774 670	3 585 672	7 339 108	2 033
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder ¹	27 825 000	25 827 739	508 838	8 376 085	-1 801 500	16 158 992	6 755 561	2 342 458	2 111 297	4 949 676	2 032
7 1:1.32	Forskningssamarbete	1 200 000	998 198	203 473	367 099	-87 716	746 856	469 021	142 287	68 699	66 849	2 029
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag ¹	199 480	45 047	146 625	29 047	0	162 625	89 525	54 100	19 000	0	2 027
7 1:1.34	Hållbar utveckling	5 000 000	4 149 265	1 853 612	2 149 949	-178 483	3 674 445	2 088 362	978 908	531 175	76 000	2 028
7 1:1.35	Migration, återvändande och frivillig återvandring	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 036
	Summa 7 1:1	104 694 480	81 518 598	12 837 590	29 140 653	-6 617 785	58 597 750	24 770 636	13 084 467	8 032 555	12 710 092	
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen											
5 1:11.3	Insatser för demokrati och mänskliga rättigheter med fokus på Ryssland	115 000	75 210	56 683	44 300	-400	87 193	47 150	26 333	13 710	0	2 027
	Summa 5 1:11	115 000	75 210	56 683	44 300	-400	87 193	47 150	26 333	13 710	0	
	Summa beställningsbemyndiganden	104 809 480	81 593 808	12 894 273	29 184 953	-6 618 185	58 684 943	24 817 786	13 110 800	8 046 265	12 710 092	

¹ Anslagsposter som disponeras av Sida men där regeringen eller Regeringskansliet beslutar om att ingå åtaganden och där medlen utbetalas efter beslut av regeringen eller Regeringskansliet.

Beställningsbemyndiganden

Sida disponerar bemyndigande inom utgiftsområde 7, Internationellt bistånd, samt till viss del även inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan. Enligt regleringsbrev och ändringar för budgetåret 2024 uppgår Sidas tilldelade bemyndigande inom anslaget 7 1:1 Biståndsverksamhet till 104 694 miljoner kronor. I dessa medel ingår de anslagsposter som regeringen eller Regeringskansliet, främst Utrikesdepartementet, beslutar om.

Total bemyndiganderam för de anslagsposter som Sida beslutar om uppgår till 37 870 miljoner kronor för anslaget 7 1:1, Biståndsverksamhet. Sida har därutöver tilldelats bemyndigande om 115 miljoner kronor inom anslaget 5 1:11, Samarbete inom Östersjöregionen.

Bemyndiganderedovisning per den 31 december 2024 för Sidas samtliga tilldelade anslag framgår av tabell 3.6 Redovisning av beställningsbemyndigande. I tabellerna 3.9 och 3.11 visas beställningsbemyndigande uppdelat på Sidas respektive Regeringskansliets (Utrikesdepartementets) verksamhet. I tabellerna 3.7.1 och 3.7.2 presenteras utfall för finansiella villkor i enlighet med regleringsbrevet 2024.

Övriga åtaganden

Sida har fått i uppdrag i regleringsbrevet att förvalta statens åtagande om bidrag om högst 1 153,5 miljoner kronor under perioden 2024-2027. Åtagandet avser avtalet med Europeiska kommissionen om ett bidrag för räntekostnader och kostnader för likviditetsförvaltning som avser ett makrofinansiellt stöd i form av lån till Ukraina. Utestående åtagande per 2024-12-31 uppgår till 929,8 miljoner kronor och redovisas separat eftersom det inte är knutet till någon av de anslagsposter som Sida disponerar och det finns ett separat bemyndigande. Regeringen kommer årligen att besluta om och tillföra medel till Sida för de utbetalningar som ska ske inom ramen för statens åtagande.

Regeringen beslutade 2020 att Sverige ska delta i den sjunde kapitalhöjningen i Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) genom att till banken inbetala ett belopp om 75 710 000 SDR, dock högst 1 736 000 000 kronor i enlighet med Riksdagens bemyndigande, under perioden 2020–2027. Utestående åtagande per 2024-12-31 uppgår till 409,1 miljoner kronor och redovisas endast här i text eftersom det finns ett separat bemyndigande. Regeringen kommer årligen att besluta om och tillföra medel till Sida för de utbetalningar som ska ske inom ramen för statens åtagande.

Regeringen beslutade i Vårändringsbudget 2018 att Sverige ska medverka i kapitalhöjningen i Internationella Finansieringsbolaget (IFC), vilket innebär att Sverige under 2020–2025 ska betala in högst 728 000 000 kronor till IFC. Utestående åtagande per 2024-12-31 uppgår till 89,4 miljoner kronor och redovisas endast här i text eftersom det finns ett separat bemyndigande. Regeringen kommer årligen att besluta om och tillföra medel till Sida för de utbetalningar som ska ske inom ramen för statens åtagande.

Dessa två åtaganden ingick i bemyndiganderedovisningen i tidigare års årsredovisning och har korrigerats i år.

Tabell 3.7.1: Finansiella villkor, tkr

Anslagspost	Benämning (land/region)	Villkor	Beslutstyp	Högst/minst	Finansiellt villkor 2024	Utfall 2024
7 1:1	Biståndsverksamhet	Sida får inom respektive anslagspost finansiera viss metodutveckling, studier, utvärderingar och erfarenhetsredovisningar, revisioner samt hantering av biståndsinsatser som innebär rådgivning och begränsat finansiellt stöd till mottagarna och i vilka mottagarna söker medel i konkurrens via anbudsförfarande.	Regleringsbrev	Ej beloppsstyrt		72 698
		varav:				
		7 1:1.1 Humanitära insatser				1 534
		7 1:1.5 Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället				8 086
		7 1:1.6 Asien				3 566
		7 1:1.7 Latinamerika				397
		7 1:1.9 Afrika				12 396
		7 1:1.13 Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer				3 271
		7 1:1.17 Mellanöstern och Nordafrika				2 523
		7 1:1.23 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet				5 682
		7 1:1.26 Hållbar Fred				0
		7 1:1.28 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030				10 125
		7 1:1.32 Forskningsamarbete				1 154
		7 1:1.34 Hållbar utveckling				23 964
7 1:1	Biståndsverksamhet	Anslaget får även användas för att subventionera avgifter avseende garantigivning inom ramen för internationellt bistånd, till den del avgiften avser förväntad förlust.	Regleringsbrev	Ej beloppsstyrt		84 332
7 1:2.1	Sida (förvaltning)	Anslaget får även användas för att subventionera avgifter avseende garantigivning till den del avgiften avser Sidas administrativa kostnader.	Regleringsbrev	Ej beloppsstyrt		1 963
		Sida får under 2024 ställa ut statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 26 000 000 000 kronor. Garantiramen innefattar fristående garantier och tidigare utfärdade biståndsgarantier för u-krediter.	Regleringsbrev	Högst	26 000 000	14 997 979
		Utestående åtagande avseende Europeiska investeringsbankens långivning inom ramen för Lomé IV bis och Cotonou-avtalet redovisas mot den av riksdagen beslutade garantiramen om högst 152 059 320 euro (prop. 2013/14:2, bet. 2013/14:FiU11, rskr. 2013/14:41).	Regleringsbrev	Högst	152 059 (TEUR)	78 743 (TEUR)
7 1:1	Biståndsverksamhet	Sida ska undvika att teckna större och/eller längre avtal som gäller efter att en strategiperiod löpt ut. Minst 40 procent av genomsnittlig årsvolym eller av regeringen beslutad årsvolym ska vara ointecknad i början av första året efter att strategin löpt ut, därtill ska minst 80 procent av genomsnittlig årsvolym vara ointecknad i början av andra året efter att strategin löpt ut. I början av tredje året efter det att strategin löpt ut ska inget belopp vara intecknat. I det fall avsteg från ovan behöver göras krävs beslut av regeringen. Villkoret gäller för anslagsposterna 6, 7, 9, 17, 23 och 34.	Regleringsbrev	Högst	40 procent, 80 procent och 100 procent	Inga avvikelser

Tabell 3.7.1: Finansiella villkor, tkr

Anslagspost	Benämning (land/region)	Villkor	Beslutstyp	Högst/minst	Finansiellt villkor 2024	Utfall 2024
7 1:1	Biståndsverksamhet	Sida ska undvika att teckna större och/eller längre avtal som gäller efter att en strategiperiod löpt ut. Minst 40 procent av senast beslutad anslagspostnivå för strategiperioden ska vara oin-tecknad i början av första året efter att strategin löpt ut, därtill ska minst 80 procent av senast beslutad anslagspostnivå för strategiperioden vara oin-tecknad i början av andra året efter dess att strategin löpt ut. I början av tredje året efter det att strategin löpt ut ska inget belopp vara in-tecknat. Villkoret gäller anslagsposterna 5, 13, 26, 28 och 32	Regleringsbrev	Högst	40 procent, 80 pro-cent och 100 pro-cent	Inga avvikelser
7 1:1	Afrika	Sida ska inom ramen för strategin för Mocambique ha minst 20 procent oin-tecknad av genom-snittlig årsvolym i början av första året efter att strategin löpt ut, därtill ska minst 40 procent av genomsnittlig årsvolym vara oin-tecknad i början av andra året efter att strategin löpt ut. I början av det tredje året och påföljande år efter det att strategin löpt ut ska minst ska minst 80 procent av genomsnittlig årsvolym vara oin-tecknad.	Regleringsbrev	Högst	20 procent, 40 pro-cent och 80 procent	Inga avvikelser
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	Sida ska undvika att teckna större och/eller längre avtal mot slutet av en strategiperiod. Minst 60 respektive 80 procent av nuvarande årsvolym ska vara oin-tecknad ett respektive två år efter det att strategin löper ut. Tre år efter att strategin löper ut ska hela den genomsnittliga årsvoly-men vara oin-tecknad. I de fall avsteg från ovan behöver göras krävs beslut av regeringen.	Regleringsbrev	Högst	60 procent, 80 pro-cent och 100 pro-cent	Se kommentar nedan
7 1:1	Biståndsverksamhet	För en ökad flexibilitet av det totala strategibeloppet medges Sida att inom ramen för beslutad anslagspost överstiga alternativt understiga totalt beslutat belopp i geografisk och tematisk strategi med 10 procent. I det fall avsteg från ovan behöver göras ska samråd ske med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet). Villkoret gäller för anslagsposterna 6, 7, 9, 17, 23 och 34 samt 5 1:11.	Regleringsbrev	Högst +/- 10%		Se kommentar nedan
7 1:1.6	Afghanistan	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2022-2024 högst 2 436 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	Högst +/- 10%	2 436 000	1 651 904 68%
7 1:1.9	Rwanda	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2020-2024 högst 1 250 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	Högst +/- 10%	1 250 000	994 031 80%
7 1:1.9	Tanzania	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2020-2024 högst 3 000 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	Högst +/- 10%	3 000 000	2 422 046 81%
5 1:11	Ryssland	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2020-2024 högst 324 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	Högst +/- 10%	324 000	346 037 107%
7 1:5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	Sida ska använda minst 40 miljoner kronor för verksamhet i Ukraina, Armenien, Moldavien, Georgien och Belarus i enlighet med Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället.	Regleringsbrev	Minst	40 000	53 711
7 1:1.6	Afghanistan	Volymen för strategin ska högst vara 530 miljoner kronor för 2024.	Regleringsbrev	Högst	530 000	520 829
7 1:1.6	Afghanistan	Gällande avtal, nya avtal eller förlängningar av avtal som sträcker sig in i 2025 får sammanlagt högst uppgå till 200 miljoner kronor.	Regleringsbrev	Högst	200 000	43 000

Tabell 3.7.1: Finansiella villkor, tkr

Anslagspost	Benämning (land/region)	Villkor	Beslutstyp	Högst/minst	Finansiellt villkor 2024	Utfall 2024
7 1:1.9	Somalia	Volymen för strategin ska högst vara 480 miljoner kronor för 2024.	Regleringsbrev	Högst	480 000	420 314
7 1:1.9	Sudan	Volymen för strategin ska högst vara 220 miljoner kronor för 2024.	Regleringsbrev	Högst	220 000	219 943
7 1:1.9	Uganda	Volymen för strategin ska högst vara 300 miljoner kronor för 2024.	Regleringsbrev	Högst	300 000	263 970
7 1:1.9	Rwanda	Volymen för strategin ska högst vara 225 miljoner kronor för 2024.	Regleringsbrev	Högst	225 000	224 744
7 1:1.9	Tanzania	Volymen för strategin ska högst vara 510 miljoner kronor för 2024.	Regleringsbrev	Högst	510 000	421 670
7 1:1.7	Guatemala	Volymen för strategin ska högst vara 90 miljoner kronor för 2024.	Regleringsbrev	Högst	90 000	89 996
7 1:1.7	Bolivia	Volymen för strategin ska högst vara 100 miljoner kronor för 2024.	Regleringsbrev	Högst	100 000	99 348
7 1:1.7	Colombia	Volymen för strategin ska högst vara 165 miljoner kronor för 2024.	Regleringsbrev	Högst	165 000	164 977
7 1:1.7	Kuba	Volymen för strategin ska högst vara 20 miljoner kronor för 2024.	Regleringsbrev	Högst	20 000	19 981
7 1:1.7	Regionalt Latinamerika	Volymen för strategin ska högst vara 200 miljoner kronor för 2024.	Regleringsbrev	Högst	200 000	199 999
7 1:1.7	Regionalt Latinamerika	Sida får använda högst 5 miljoner kronor inom Regional strategi för Latinamerika för att stödja organisationer, nätverk eller andra aktörer vars verksamhet syftar till att stödja aktörer som arbetar med yttrande och pressfrihetsfrågor samt oberoende medier kopplat till Venezuela.	Regleringsbrev	Högst	5 000	5 000
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	Medel om högst 159 miljoner kronor ska årligen användas i enlighet med strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2023–2027.	Regleringsbrev	Högst	159 000	151 467
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	Av den totala volymen ska Sida fördela 50 miljoner kronor i enlighet med mandatfördelningen i riksdagen mellan aktuella partianknutna organisationer. Utöver det ska vardera 2 miljoner kronor utbetalas i grundbidrag till vardera av de partianknutna organisationerna.	Regleringsbrev	Högst	50 000 resp. 2 000	43 250 resp. 2 000
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	Sida får använda högst 10 miljoner kronor inom Strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete för arbetet med de mänskliga fri- och rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer 2024–2028 för att stödja organisationer, nätverk eller andra aktörer utan pågående avtal med Sida vars verksamhet syftar till att bemöta digitala utmaningar kopplade till valprocesser.	Regleringsbrev	Högst	10 000	10 000
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	Sida får använda högst 5 miljoner kronor inom Strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete för arbetet med de mänskliga fri- och rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer för att stödja organisationer, nätverk eller andra aktörer vars verksamhet syftar till att stödja aktörer som arbetar med yttrande- och pressfrihetsfrågor samt oberoende medier kopplat till Venezuela.	Regleringsbrev	Högst	5 000	5 000
7 1:1.17	Palestina	Volymen för strategin ska högst vara 45 miljoner kronor för 2024.	Regleringsbrev	Högst	45 000	44 982
7 1:1.17	Regionalt Mellanöstern och Nordafrika	För verksamhet som rör landfönster för Palestina inom ramen för Strategi för regionalt utvecklingssamarbete i Mellanöstern och Nordafrika 2024–2027 får utbetalningar om högst 120 miljoner kronor göras under 2024.	Regleringsbrev	Högst	120 000	120 000
7 1:1.17	Regionalt Mellanöstern och Nordafrika	Tidigare avtalat stöd som rör landfönster för Jemen under Strategin för regionalt utvecklingssamarbete i Mellanöstern och Nordafrika 2024–2027 får genomföras om 10 miljoner kronor för 2024.	Regleringsbrev	Högst	10 000	5 000

Tabell 3.7.1: Finansiella villkor, tkr

Anslagspost	Benämning (land/region)	Villkor	Beslutstyp	Högst/minst	Finansiellt villkor 2024	Utfall 2024
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	Sida får använda högst 5 miljoner kronor inom Strategin för Sveriges reformsamarbete med Östeuropa för att stödja organisationer, nätverk eller andra aktörer utan pågående avtal med Sida vars verksamhet syftar till att bemöta digitala utmaningar kopplade till valprocesser.	Regleringsbrev	Högst	5 000	4 500
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	Minst 500 miljoner kronor ska användas för stöd till Ukraine Energy Support Fund via Energy Community Secretariat, villkorat för användning till kärnbränsle, för utbetalning under första halvåret 2024.	Regleringsbrev	Minst	500 000	500 000
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	Minst 500 miljoner kronor ska användas för stöd, villkorat för användning till insatser för kraft-, el- och värmeproduktion i Ukraina, för utbetalning under andra halvåret 2024.	Regleringsbrev	Minst	500 000	500 000
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	Enligt beslut i regleringsbrev den 14 december 2023 (UD2023/17725) ska minst 300 000 000 kronor användas för stöd till EBRD för implementering av miljö- och energifonden Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership (E5P) i Ukraina. Utbetalning ska ske senast den 26 januari 2024.	Regleringsbrev	Minst	300 000	300 000
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	Enligt beslut i regleringsbrev den 14 december 2023 (UD2023/17725) ska minst 500 000 000 kronor ska gå till RePOWER Ukraine inom Ukraine Relief, Recovery, Reconstruction and Reform Trust Fund (URTF). Utbetalning ska ske senast den 26 januari 2024.	Regleringsbrev	Minst	500 000	500 000
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	Minst 320 miljoner kronor ska användas för stöd, villkorat för användning till insatser som bidrar till energiförsörjning i Ukraina inför vintern.	Regleringsbrev	Minst	320 000	320 000
7 1:1 28	Kapacitetsutveckling	Högst 10 miljoner kronor får användas för finansiering av viss verksamhet vid Sida Partnership Forum i Härnösand	Regleringsbrev	Högst	10 000	8 669
7 1:1 34	Hållbar utveckling	Minst 90 000 000 kronor får användas till Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco).	Regleringsbrev	Minst	90 000	90 000
7 1:2.1	Sida (förvaltning)	Av medlen får 5 miljoner kronor användas för stöd till icke ODA-länder.	Regleringsbrev	Högst	5 000	2 127

Tabell 3.7.2: Finansiella villkor som avser anslagsposter som Regeringskansliet fattar beslut om (anslagspost 30, 31 och 33) tkr (om inte annat anges)

Anslagspost	Benämning (land/region)	Villkor	Beslutstyp	Högst/minst	Finansiellt villkor 2024	Utfall 2024	Diarienummer för organisationsstödet
7 1:1 30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	Följande stöd får utbetalas till nedanstående organisationer:	Regleringsbrev				
		Internationella utvecklingsfonden (IDA18)		Högst	969 900	969 900	UD2019/17206
		Internationella utvecklingsfonden (IDA19)		Högst	1 435 200	1 435 200	UD2019/17206
		Internationella utvecklingsfonden (IDA20)		Högst	1 880 400	1 880 400	UD2021/06644
		Internationella utvecklingsfonden (IDA)		Högst	395 980	395 980	UD2019/17208
		Afrikanska Utvecklingsfonden (AfDF) MDRI		Högst	140 589	140 589	UD2019/17210
		Afrikanska Utvecklingsfonden (AfDF 14)		Högst	171 588	171 588	UD2019/17212
		Afrikanska Utvecklingsfonden (AfDF 15)		Högst	637 572	637 572	UD2020/08635
		Asiatiska Utvecklingsfonden (AsDF 13)		Högst	58 780	58 780	UD2021/07267
		Internationella jordbruksutvecklingsfonden (IFAD 12)		Högst	267 000	267 000	UD2021/08922
		Afrikanska Utvecklingsbanken (AfDB)		Högst	9 464 (TSDR)	9 464 (TSDR)	UD2020/00652
		Multilateral Investment Fund, MIF		Högst	3 350 (TUSD)	3 183 (TUSD)	UD2024/14245
		Hybridobligationer till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD)		Högst	100 000	97 259	UD2024/15576
		Internationella finansieringsbolaget (IFC)		Högst	10 000 (TUSD)	10 000 (TUSD)	UD2020/08513
7 1:1 31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder	Följande stöd får utbetalas till nedanstående organisationer:	Regleringsbrev				
		Gröna Klimatfonden (GCF-1)		Högst	1 488 000	1 488 000	UD2021/03744
		Globala Miljöfonden (GEF-7)		Högst	299 316	299 316	UD2018/18232
		Globala Miljöfonden (GEF-8)		Högst	371 520	371 520	UD2022/16713
		Anpassningsfonden (AF)		Högst	130 000	130 000	UD2023/14403
		Fonden för de minst utvecklade länderna (LDCF)		Högst	130 000	130 000	UD2023/13427
		Montrealprotokollet (MLF)		Högst	27 136	27 136	UD2023/14402
		Gavi vaccinalliansen (GAVI)		Högst	332 500	332 500	UD2020/06201
		Internationella Rödakorskommittén (ICRC)		Högst	165 000	165 000	UD2021/15000
		Internationella Rödakorsfederationen (IFRC)		Högst	85 000	85 000	UD2023/14648
		Internationella Rödakorsfederationens fond för katastrofbistånd (DREF)		Högst	50 000	50 000	UD2023/15300
		FN:s enhet för jämställdhet och stärkande av kvinnors rättigheter (UN Women)		Högst	67 500	67 500	UD2021/14883
		FN:s befolkningsfond (UNFPA)		Högst	577 250	577 250	UD2021/14635

Tabell 3.7.2: Finansiella villkor som avser anslagsposter som Regeringskansliet fattar beslut om (anslagspost 30, 31 och 33) tkr (om inte annat anges)

Anslagspost	Benämning (land/region)	Villkor	Beslutstyp	Högst/minst	Finansiellt villkor 2024	Utfall 2024	Diarienummer för organisationsstödet
		FN:s befolkningsfond (UNFPA)		Högst	100 000	100 000	UD2024/05901
		FN:s barnfond (UNICEF)		Högst	775 000	775 000	UD2021/14674
		FN:s barnfond (UNICEF)		Högst	90 000	90 000	UD2024/05899
		FN:s barnfond (UNICEF)		Högst	5 000	5 000	UD2024/09700
		FN:s organ mot narkotika och brottslighet (UNODC)		Högst	60 000	60 000	UD2023/14730
		FN:s fredsbyggande fond (PBF)		Högst	75 000	75 000	UD2023/15042
		FN:s kontor för humanitärt bistånd (UNOCHA)		Högst	180 500	180 500	UD2021/16028
		FN:s utvecklingsprogram (UNDP)		Högst	546 000	546 000	UD2021/14700
		FN:s hjälporganisation för palestinska flyktingar (UNRWA)		Högst	400 000	400 000	UD2021/15157
		FN:s flyktingorgan (UNHCR)		Högst	1 128 000	1 128 000	UD2021/15147
		FN:s fond för katastrofbistånd (CERF)		Högst	725 000	725 000	UD2021/16029
		Världslivsmedelsprogrammet (WFP)		Högst	1 228 000	1 228 000	UD2021/15070
		Globala Fonden (GFATM)		Högst	850 000	850 000	UD2023/14774
		FN:s gemensamma program mot hiv och aids (UNAIDS)		Högst	100 000	100 000	UD2023/14650
		Internationella finansieringsfaciliteten för immunisering (IFFIM) COVAX Advance Market Commitment (AMC)		Högst	225 000	225 000	UD2021/05061
		Internationella finansieringsfaciliteten för immunisering (IFFIm)		Högst	25 000	25 000	UD2021/05062
		European Institute of Peace (EIP)		Högst	12 000	12 000	UD2023/15044
		International Crisis Group (ICG)		Högst	10 000	10 000	UD2023/15045
		Centre for Humanitarian Dialogue (CHD)		Högst	12 000	12 000	UD2023/15046
		Dag Hammarskjölds minnesfond		Högst	16 500	16 500	UD2023/13917
		Crisis Management Initiative		Högst	10 000	10 000	UD2023/15043
		FN:s kommissarie för de mänskliga rättigheterna (OHCHR)		Högst	105 000	105 000	UD2023/14798
		Advisory Centre on WTO law 2024		Högst	3 500	3 500	UD2023/15289
		WTO Global Trust Fund (GTF)		Högst	12 000	12 000	UD2023/11545
		Extractive Industries Transparency Initiatives (EITI)		Högst	3 000	3 000	UD2023/15137
		Biståndskommittén vid organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD-DAC)		Högst	10 000	10 000	UD2023/15767
		The European Centre for Development Policy Management (ECDPM)		Högst	6 000	6 000	UD2021/16675

Tabell 3.7.2: Finansiella villkor som avser anslagsposter som Regeringskansliet fattar beslut om (anslagspost 30, 31 och 33) tkr (om inte annat anges)

Anslagspost	Benämning (land/region)	Villkor	Beslutstyp	Högst/minst	Finansiellt villkor 2024	Utfall 2024	Diarienummer för organisationsstödet
		Joint Fund for Agenda 2030		Högst	50 000	50 000	UD2023/14608
		European Endowment for Democracy (EED)		Högst	35 000	35 000	UD2023/14792
		Internationella institutet för demokrati och fria val (IDEA)		Högst	45 000	45 000	UD2023/14784
		Reimbursement to IDEA for premises and taxes 2024		Högst	26 670	26 670	UD2024/10298
		Prague Civil Society Centre		Högst	20 000	20 000	UD2023/14715
		International Vaccine Institute (IVI)		Högst	68 250	68 250	UD2022/00123
		RC-fonden		Högst	55 000	55 000	UD2023/14386
		Global Water Partnership Organization (GWPO)		Högst	7 110	7 110	UD2024/09204
		Nordiska Utvecklingsfonden (NDF)		Högst	9 690 (TEUR)	9 690 (TEUR)	UD2022/16677
		Europeiska utvecklingsfonden (EUF)		Högst	43 874 (TEUR)	43 874 (TEUR)	UD2022/10453
		FN:s konvention för bekämpning av ökenspridning (UNCCD)		Högst	65 (TEUR)	65 (TEUR)	UD2022/15672
7 1:1 33	Strategiskt riktade bidrag	Följande stöd får utbetalas till nedanstående organisationer:	Regleringsbrev				
		Internationella atomenergiorganet (IAEA)		Högst	20 000	20 000	UD2023/15949
		Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)		Högst	15 000	15 000	UD2023/17747
		Världshälsoorganisationens (WHO) Europakontor		Högst	10 000	10 000	UD2023/07173
		Stöd till FN:s barnfond Unicef för insatser på barnskyddsområdet i Ukraina och Moldavien		Högst	17 500	17 500	UD2024/05393
		Eurocontrol för European ATM Voluntary Trust Fund		Högst	12 100	12 100	UD2024/05695
		Centrum för Östeuropastudier (SCEEUS)		Högst	12 000	12 000	UD2024/05887
		Svenska Röda Korset		Högst	10 000	10 000	UD2024/10234
		Intergovernmental Oceanographic Commission of UNESCO (IOC-UNESCO)		Högst	4 000	4 000	KN2024/01038
		The Ocean Foundation		Högst	5 000	5 000	KN2024/01285
		IDA Special Program for Ukraine and Moldova Recovery (SPUR)		Högst	120 000	120 000	UD2024/16712
		Europeiska kommissionens bidrag till Europeiska unionen för räntekostnader och kostnader för likviditetsförvaltning som avser ett makrofinansiellt stöd i form av lån till Ukraina		Högst	227 000	223 665	Fi2023/02182
		Medicinteknisk utrustning, sjukvårdsmateriel eller annan utrustning till Socialstyrelsen		Högst	35 000	35 000	S2024/00130
		Till Folkhälsomyndigheten för vaccindonation		Högst	150 000	0	UD2024/00074
		Förlusttäckning vid infriandet av de särskilda exportkreditgarantierna för Ukraina		Högst	300 000	0	UD2024/02888
		Swedcare för insatser som främjar näringslivets bidrag till Ukrainas uppbyggnad och EU-närmande inom hälso- och sjukvårdssektorn		Högst	3 000	3 000	S2024/00803

Finansiella villkor

Tabell 3.7.1 och 3.7.2 visar finansiella villkor samt utfall i enlighet med regleringsbrevet 2024, samt redovisning av strategibelopp för strategier som har slutår 2024. Utgångspunkten för urvalet av de villkor som redovisas i tabellen är att de finns särskilt specificerade i regleringsbrevet. I samarbetsstrategier för land eller region redovisas strategibelopp som avser hela strategiperioden eller som har förlängts under 2024 med en angiven årsvolym specificerade i regleringsbrevet.

Som finansiella villkor redovisas strategiperiodens utfall för de samarbetsstrategier som har en ursprunglig strategiperiod som avslutas under året. För 2024 fanns följande sådana strategier; Afghanistan 2022–2024, Rwanda 2020–2024, Tanzania 2020–2024 och Sveriges stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljö i Ryssland 2020–2024.

Samarbetsstrategier som har en strategiperiod till och med 2023 och som har förlängts under 2024 med en angiven årsvolym i regleringsbrevet ingår i tabell 3.7.1 ovan. För 2024 fanns följande sådana strategier: Somalia 2018–2022, Sudan 2018–2022, och Uganda 2018–2023.

Enligt Sidas regleringsbrev kan utfallet för beslutad anslagspost överstiga alternativt understiga totalt beslutat belopp i geografisk eller tematisk strategi med 10 procent avseende anslagspost 6, 7, 9, 17, 23 och 34. I det fall avsteg från villkoret ovan behöver göras ska avstämning ske med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet). För 2024 finns avvikelser från villkoret avseende strategierna för Afghanistan, Rwanda och Tanzania, för dessa har avstämning skett med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) under året. I regleringsbrevsändring 15 februari 2024 förändrades det generella villkoret för anslagsposterna 6, 7, 9, 17, 23 och 34 att Sida ska undvika att teckna större eller längre avtal som gäller efter att en strategiperiod löpt ut. Villkoret efter regleringsbrevsändringen lyder "Minst 40 procent av genomsnittlig årsvolym eller av regeringen beslutad årsvolym ska vara ointecknad i början av första året efter att strategin löpt ut, därtill ska minst 80 procent av genomsnittlig årsvolym vara ointecknad i början av andra året efter att strategin löpt ut. I

början av tredje året efter det att strategin löpt ut ska inget belopp vara intecknat. I det fall avsteg från ovan behöver göras krävs beslut av regeringen." Villkoret gäller endast för nya avtal och inte retroaktivt för avtal ingångna före februari 2024. Sida följer upp villkoret löpande under året för samtliga strategier, och för 2024 finns en avvikelse från villkoret, strategin för Rwanda. Avvikelsen avser avtal tecknade före 2024 och omfattas därmed inte av det nya finansiella villkoret.

För ytterligare detaljer kring villkoren för anslagsposterna 30, 31 och 33, som Regeringskansliet fattar beslut om, som redovisas i tabell 3.7.2, hänvisas till Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) (UD2023/18159, UD2024/06909, UD2024/14338, UD 2024/15996).

Tabell 3.8: Sidas verksamhet, utgifter

7 1:1	Biståndsverksamhet	Totalt disponibelt belopp, tkr	Utgifter, tkr	Utgifter, procent
7 1:1.1	Humanitära insatser	4 900 000	4 899 271	100%
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	1 798 560	1 752 643	97%
7 1:1.6	Asien	1 433 100	1 437 164	100%
7 1:1.7	Latinamerika	585 000	587 205	100%
7 1:1.9	Afrika	6 302 000	6 303 525	100%
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	1 074 000	1 072 815	100%
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	1 070 000	1 018 122	95%
7 1:1.23	Ukraina, Östeuropa samt Västra Balkan och Turkiet	5 032 145	4 787 906	95%
7 1:1.26	Fred och säkerhet	200 000	199 768	100%
7 1:1.28	Kapacitetsutveckling	498 472	450 289	90%
7 1:1.32	Forskningssamarbete	439 527	442 099	101%
7 1:1.34	Hållbar utveckling	3 021 027	3 042 143	101%
7 1:1.35	Migration, återvändande och frivillig återvandring	50 000	50 000	100%
7 1:1	Totalt Biståndsverksamhet	26 403 831	26 042 950	99%
7 1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete			
7 1:2.1	Sida (Förvaltning)	1 714 816	1 638 279	96%
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen			
5 1:11.3	Insatser för demokrati och mänskliga rättigheter med fokus på Ryssland	69 000	68 904	100%
5 1:11	Totalt Samarbete inom Östersjöregionen	69 000	68 904	100%
Summa utfall för verksamhet som genomförs av Sida		28 187 647	27 750 132	98%

Kommentarer till anslagsutfall för Sidas verksamhet

Disponibla medel för anslaget 7 1:1, Biståndsverksamhet uppgår till 26 404 miljoner kronor. Utfallet är 26 043 miljoner kronor, vilket innebär att Sida har använt 99 procent av disponibla medel. Sida har beviljats en anslagskredit per anslagspost. Sett per anslagspost har anslagskrediter utnyttjats med totalt 30 miljoner kronor. Utfallet i förhållande till disponibla medel per anslagspost varierar mellan 90 och 101 procent. Utnyttjad kredit ligger inom den anslagskredit som Sida har beviljats. För 2024 har Sida inte rätt att föra över utgående

anslagssparande till 2025. Utfall per anslagspost framgår av tabell 3.3 Anslagsredovisning och tabell 3.8 Sidas verksamhet.

Väsentliga avvikelser anslagsutfall

Sida ska särskilt kommentera utfall på anslagsposterna om anslagskrediten har överskridits eller om anslagsutfallet avviker väsentligt från tilldelade medel enligt regleringsbrevet. Med väsentlig avvikelse från årets tilldelning enligt regleringsbrev menas 10 procent eller 100 miljoner kronor. En sådan avvikelse finns 2024 för anslagspost

23 Reformsamarbete med Ukraina, Östeuropa samt Västra Balkan och Turkiet. Det beror på en ökad anslagstilldelning inom strategin för Ukraina för öronmärkta bidrag som kom i slutet av 2023 och som fick utbetalas 2024 enligt regleringsbrev 2023-12-14.

Kommentarer till anslagsutfall för förvaltningsanslag

Disponibla medel för förvaltningsanslaget uppgår till 1 715 miljoner kronor, vilket inkluderar -17,4 miljoner kronor i kreditutnyttjande från 2023 samt kompensation för valutakursförluster under föregående år uppgående till 16,1 miljoner kronor. Utfallet är cirka 1 638 miljoner kronor, vilket är en minskning med 21 miljoner kronor jämfört med föregående års utfall (cirka 1 659 miljoner kronor). Kostnaderna för löner och drift (kompetensutveckling för egen personal, resor och övriga driftkostnader) stod för cirka 18,3 miljoner kronor av minskningen, främst på grund av lägre konsultkostnader. Kostnaden för resor minskade med 2,9 miljoner kronor. Nedskrivningar av anläggningstillgångar på utlandsmyndigheter som Sida har lämnat under året har belastat förvaltningsanslaget med cirka 18,7 miljoner kronor. Detta kompenseras till stor del av minskade driftkostnader för de utlandsmyndigheter som fasats ut. Totalt minskade kostnaden för kostnadsdelning avseende utlandsmyndigheter med 2,0 miljoner jämfört med 2023.

Tabell 3.9: Sidas verksamhet, Beställningsbemyndigande

7 1:1	Biståndsverksamhet	Bemyndiganderam, tkr	Utestående åtaganden, tkr	Utfall, procent
7 1:1.1	Humanitära insatser	1 850 000	856 979	46%
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	4 900 000	989 006	20%
7 1:1.6	Asien	2 700 000	1 525 502	57%
7 1:1.7	Latinamerika	1 000 000	710 107	71%
7 1:1.9	Afrika	11 650 000	7 509 807	64%
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	1 800 000	1 277 774	71%
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	1 800 000	709 422	39%
7 1:1.23	Ukraina, Östeuropa samt Västra Balkan och Turkiet	4 450 000	3 985 146	90%
7 1:1.26	Fred och säkerhet	520 000	87 200	17%
7 1:1.28	Kapacitetsutveckling	800 000	451 684	56%
7 1:1.32	Forskningssamarbete	1 200 000	746 856	62%
7 1:1.34	Hållbar utveckling	5 000 000	3 674 445	73%
7 1:1 35	Migration, återvändande och frivillig återvandring	200 000	0	0%
7 1:1	Totalt Biståndsverksamhet	37 870 000	22 523 928	59%
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen			
5 1:11.3	Insatser för demokrati och mänskliga rättigheter med fokus på Ryssland	115 000	87 193	76%
5 1:11	Totalt Samarbete inom Östersjöregionen	115 000	87 193	76%
	Summa beställningsbemyndigande för verksamhet som genomförs av Sida	37 985 000	22 611 121	60%

Kommentarer till beställningsbemyndiganden

Sida hade vid utgången av 2024 utnyttjat 60 procent av tilldelad bemyndiganderam jämfört med 81 procent 2023. Två anslagsposter hade ett utnyttjande motsvarande 75 procent eller mer, och tolv anslagsposter under 75 procent.

Följande anslagsposter på anslag 1:1 har utnyttjat mindre än 75 procent av tilldelad ram; 1 Humanitära insatser, 5 Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället, 6 Asien, 7 Latinamerika, 9 Afrika, 13 Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, 17 Mellanöstern och Nordafrika, 26 Fred och säkerhet, 28 Kapacitetsutveckling, 32 Forskningssamarbete, 34 Hållbar utveckling och 35 Migration, återvändande och frivillig återvandring.

För Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället har majoriteten av befintliga avtal avslutats inför införandet av en ny strategi, vilket medfört ett lågt utnyttjande av tilldelad ram.

Under 2024 har det tidigare finansiella villkoret för åtaganden efter en strategiperiods slut skärpts från att 50 procent av genomsnittligt eller beslutat strategibelopp ska vara oin-tecknad ett respektive två år efter det att strategin löper ut, till att 60 procent ska vara oin-tecknat i början av första året efter att strategin löpt ut och 80 procent i början av det andra året. Då Sida har ett stort antal strategier som närmar sig slutet på sin strategiperiod har skärpningen kraftigt påverkat möjlighe-terna att utnyttja tilldelade bemyndiganderamar.

Inom utgiftsområde 5 1:11.3 Samarbete inom Östersjöregionen, har 76 procent av bemyndiganderamen utnyttjats.

Anslagsutfall och beställningsbemyndiganden, Regeringskansliets verksamhet

Sida rapporterar i enlighet med uppdraget i regleringsbrevet utgifter samt ekonomiska åtaganden som regeringen eller Regeringskansliet har beslutat att ingå med stöd av bemyndi-ganderamar, vilket framgår av tabell 3.11 och 3.12. Eftersom det är regeringen eller Regeringskansliet som upprättar avtal och beslut om utbetalning av dessa medel, så kommenterar Sida inte utfall eller utestående åtaganden.

Tabell 3.10: Regeringskansliets verksamhet, utgifter

7 1:1	Biståndsverksamhet	Totalt disponibelt belopp, tkr	Utgifter, tkr	Utgifter, procent
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	6 447 000	6 326 670	98%
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder	11 360 000	11 358 022	100%
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag	1 755 619	675 741	38%
Summa	Totalt Biståndsverksamhet	19 562 619	18 360 432	94%
Summa utgifter för verksamhet som beslutas av Regeringskansliet		19 562 619	18 360 432	94%

I Sidas redovisning av Regeringskansliets bemyndiganden ingår beslut om skuldavskrivningar som avser IDA MDRI (International Development Association, Multilateral Debt Relief Initiative), med slutdatum 2044, och AfDF MDRI (African Development Bank), slutdatum 2054. MDRI-initiativen har en bindande och en icke-bindande del. Sidas redovisade åtaganden som avser dessa beslut uppgår till det belopp som omfattas av regeringens formella beslut och som avser den bindande delen i resolutionen. Den icke-bindande delen, som inte redovisas som åtagande, uppgår till totalt 2 778 miljoner kronor. Denna post fördelas på International Development Association (Världsbanken) (UD2019/17208) med 1 005 miljoner kronor samt Afrikanska utvecklingsbanken (UD2019/17210) med 1 773 miljoner kronor. Bidragsmottagaren anses i detta fall vara medveten om att det krävs ett nytt beslut innan svenska staten kan betala ut bidrag, vilket innebär att det inte ska redovisas som ett åtagande.

Tabell 3.11: Regeringskansliets verksamhet, Beställningsbemyndigande

7 1:1	Biståndsverksamhet	Bemyndiganderam, tkr	Utestående åtaganden, tkr	Utfall, procent
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	38 800 000	19 752 205	51%
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder	27 825 000	16 158 992	58%
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag	199 480	162 625	82%
Summa	Totalt Biståndsverksamhet	66 824 480	36 073 822	54%
Summa beställningsbemyndigande för verksamhet som beslutas av Regeringskansliet		66 824 480	36 073 822	54%

Tabell 3.12: Regeringskansliets verksamhet, Beställningsbemyndigande i valuta

Anslag	Benämning	Utestående åtaganden i valuta (i tusental)					I SEK beräknade enl. balansdagens kurs
7 1:1	Biståndsverksamhet	USD	EUR	CHF	GBP	SDR	SEK
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar					49 764	717 093
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder		228 667				2 626 589
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag						
Summa biståndsverksamhet		0	228 667	0	0	49 764	3 343 682

Finansieringsanalys

Tabell 3.13: Finansieringsanalys, tkr

	Not	240101–241231	230101–231231
Drift			
Kostnader	33	-1 743 270	-1 748 526
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag		1 720 781	1 731 236
Intäkter av avgifter och andra ersättningar		18 254	17 491
Intäkter av bidrag		10 346	14 532
Övriga intäkter		11 623	9 159
Summa medel som tillförts för finansiering av drift		1 761 004	1 772 418
Ökning av kortfristiga fordringar	38	-18	-3 598
Ökning av kortfristiga skulder	38	157 938	24 936
Kassaflöde från drift		175 654	45 231
Investeringar			
Investeringar i finansiella tillgångar (exklusive låneverksamhet)		-334 557	-397 043
Investeringar i materiella tillgångar		-2 347	-1 417
Investeringar i immateriella tillgångar		-2 391	-12 871
Summa investeringsutgifter		-339 295	-411 331
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret	38	4 623	13 251
Amorteringar	38	-22 770	-24 886
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statens budget		334 557	397 043
Försäljning av anläggningstillgångar		0	100 000
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar		316 410	485 408
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	38	128	302
Kassaflöde till investeringar		-22 758	74 379

Tabell 3.13: Finansieringsanalys, tkr					
Låneverksamhet	Not	240101–241231		230101–231231	
Uppbördsverksamhet					
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av Sida		137 978		29 915	
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	38	-15 133		2 568	
Inbetalningar i uppbördsverksamhet			122 845		32 483
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet			-137 978		-29 915
Kassaflöde till uppbördsverksamhet			-15 133		2 568
Transfereringsverksamhet					
Lämnat bidrag	34	-44 201 309		-41 692 404	
Finansiella intäkter	35	107 239		108 930	
Finansiella kostnader	36	-6 358		-4 722	
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	38	184 372		-167 513	
Utbetalningar i transfereringsverksamhet			-43 916 057		-41 755 708
Finansiering av transfereringsverksamhet					
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		44 055 139		41 455 477	
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	37	153 130		184 722	
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet			44 208 619		41 640 199
Kassaflöde från transfereringsverksamhet			292 562		-115 509
Förändring av likvida medel			430 325		6 669
Specifikation av förändring av likvida medel					
Likvida medel vid årets början			3 196 537		3 198 013
Ökning av kassa och bank		194 113		-80 940	
Ökning av tillgodohavande hos Riksgälden		308 278		15 576	
Minskning av avräkning med Statsverket		-72 065		72 033	
Summa förändring av likvida medel			430 325		6 669
Orealiserade valutakursdifferenser i likvida medel			-534		-8 146
Likvida medel vid årets slut			3 626 328		3 196 537

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Tabell 3.14: Sammanställning över väsentliga uppgifter

	2024	2023	2022	2021	2020
Låneram i Riksgäldskontoret, tkr					
Beviljad låneram	90 000	90 000	95 000	70 000	69 000
Utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut	61 583	79 731	91 366	59 847	50 384
Kontokredit hos Riksgäldskontoret, tkr					
Beviljad kontokredit hos Riksgäldskontoret	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000
Maximalt utnyttjad kontokredit	0	0	0	0	0
Räntekostnader och ränteintäkter på räntekonto, tkr					
Räntekostnader på räntekonto	2 779	3 080	549	0	9
Ränteintäkter på räntekonto	11 511	9 023	1 811	0	0
Avgiftsintäkter, tkr					
Avgiftsintäkter som myndigheten disponerar	18 254	17 491	17 583	13 638	10 593
Beräknade belopp i regleringsbrevet	22 000	24 000	24 000	13 300	16 200
Avgiftsintäkter som myndigheten inte disponerar	137 978	29 915	23 549	2 613	22 534
Beviljad och utnyttjad anslagskredit, tkr					
Beviljad anslagskredit, förvaltningsanslag	50 706	48 368	49 569	47 494	45 450
Utnyttjad anslagskredit, förvaltningsanslag	0	17 484	0	0	0
Beviljad anslagskredit, sakanslag	1 090 370	1 277 103	1 286 566	1 581 799	1 293 965
Utnyttjad anslagskredit, sakanslag	31 483	35 313	123 991	374 983	108 542
Varav anslagsposter inom utgiftsområde 7 där Sida disponerar medlen, men vilka endast kan utbetalas efter beslut av Regeringskansliet/UD	0	0	9 672	254 891	0
Anslagssparande samt intecknade belopp, tkr					
Anslagssparande/reservationer	1 671 184	1 409 264	813 181	228 835	318 037
Varav anslagsposter inom utgiftsområde 7 där Sida disponerar medlen men vilka endast kan utbetalas efter beslut av Regeringskansliet/UD	1 202 187	599 454	717 087	31 971	96 815

Forts →

Tabell 3.14: Sammanställning över väsentliga uppgifter

	2024	2023	2022	2021	2020
Utestående åtaganden, tkr					
Tilldelad bemyndiganderam	104 809 480	114 579 500	114 611 500	116 593 900	98 638 000
Varav anslagsposter inom utgiftsområde 7 där Sida disponerar medlen men vilka endast kan utbetalas efter beslut av Regeringskansliet/UD	66 824 480	77 344 500	73 086 500	77 398 900	60 003 000
Utestående åtaganden	58 684 943	81 593 810	98 751 623	98 968 860	82 722 008
Varav anslagsposter inom utgiftsområde 7 där Sida disponerar medlen men vilka endast kan utbetalas efter beslut av Regeringskansliet/UD	36 073 822	51 494 918	65 581 613	66 865 123	52 787 305
Antal årsarbetskrafter och medelantalet anställda					
Antal årsarbetskrafter ¹	758	816	842	842	763
Medelantalet anställda ²	801	870	894	884	803
Driftkostnad per årsarbetskraft, tkr					
Driftkostnad	1 740 151	1 745 250	1 754 082	1 673 670	1 536 370
Driftkostnad per årsarbetskraft	2 296	2 139	2 083	1 988	2 014
Årets kapitalförändring och balanserad kapitalförändring, tkr					
Årets kapitalförändring	-161 823	-109 613	-208 477	130 156	-5 440
Balanserad kapitalförändring	-2 065 726	1 947 494	2 139 249	1 987 585	1 943 688

¹ Antal årsarbetskrafter för 2024 består av aggregerad data från två olika lönesystem då Sida bytte lönesystem den 1 november 2024.
² I medelantalet anställda ingår utöver de som ingår i antal årsarbetskrafter även Nationella Experter (NE). Timanställda ingår inte.

Tilläggsupplysningar och noter

Tilläggsupplysningar

Allmänt

Sedan 2011 har Sida ansvar för viss administrativ granskning och utbetalning av bidrag som regeringen eller Regeringskansliet, främst Utrikesdepartementet, beslutar om inom utgiftsområde 7, Internationellt bistånd. Uppdraget innebär att Sida enligt regleringsbrevet har dispositionsrätt till de aktuella anslagsposterna inom anslaget 1:1, Biståndsverksamhet. Medlen ingår i myndighetens finansiella dokument. I årsredovisningen redovisas de i Sidas resultat- och balansräkning, finansieringsanalys, anslagsredovisning samt i redovisning av beställningsbemyndiganden. Enligt regleringsbrevet har Sida inget ansvar för prognoser eller övriga återrapporteringskrav som avser dessa medel. De ingår dock i redovisningen av finansiella villkor.

Sammanställning av utlånings- och garantiverksamheten redovisas i slutet av kapitlet.

Av Sidas instruktion, 4 § punkt 6 framgår att; myndigheten får "utnyttja möjligheter till samverkan med andra givarländer, EU samt internationella och multilaterala organisationer, varvid myndigheten får låta en samverkanspart svara för beredning, genomförande och uppföljning av svenska biståndsinsatser om detta inte innefattar myndighetsutövning, samt själv åta sig motsvarande uppgifter". Dessa medel redovisas inte över statens budget utan enbart i Sidas räkenskaper. Sidas redovisning och likvidmässiga hantering följer Ekonomistyrningsverkets handledning Redovisning av EU-medel (ESV 2011:18). För närvarande har Sida pågående samarbeten med EU och Världsbanken. Se vidare not 3 Intäkter av bidrag.

I kommentarer under avsnittet Finansiell redovisning är belopp angivna i tusentals eller miljoner kronor beroende på hur stora beloppsvärden som återfinns i Sidas redovisning.

I övrigt anges belopp i tusentals kronor (tkr) om inte annat framgår. I årsredovisningen avrundas samtliga sifferuppgifter enligt gängse princip. Delsummer i tabeller och uppställningar har inte justerats för att få totalsummorna att stämma. Vid summering av avrundade belopp i tabeller och uppställningar kan därför i vissa fall totalsumman avvika. Jämförelse görs med utfall från föregående år per den 31 december.

Sida har enligt regleringsbrevet rätt att subventionera avgifter som avser garantigivning från förvaltningsanslaget, till den del avgiften avser Sidas administrativa avgifter. Sakanslag får användas för att subventionera avgifter som avser garantigivning inom ramen för internationellt bistånd, till den del avgiften avser förväntad förlust.

Redovisningsprinciper

Utgifter som klassificeras som transfereringar redovisas mot anslag enligt kassamässig princip i de fall utbetalningarna grundar sig på beslut om bidrag och på erhållna rekvisitioner. Avgifter och andra liknande ersättningar som inte disponeras redovisas mot statens budget det budgetår som intäkterna hänför sig till, medan återbetalningar av oförbrukade bidrag redovisas kassamässigt.

Erhållna fakturor som avser levererade varor och tjänster som klassificeras som transfereringar redovisas mot anslag enligt kostnadsmässig princip.

Sida tillämpar i samband med bokslut ett gränsvärde på 100 tusen kronor för periodiseringar som avser verksamhetens intäkter och kostnader och ett gränsvärde på en miljon kronor för transfereringar i form av levererade varor och tjänster. Immateriella och materiella anläggningstillgångar består av tillgångar för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 26 tusen kronor eller 100 tusen kronor om anskaffningen är till Sidas kontor med flexibel funktionalitet samt har en ekonomisk livslängd på minst tre år. Förbättringsutgifter

Tabell 3.15: Avskrivningstider för anläggningstillgångar

	Avskrivnings- tid, år	Beloppsgräns, tkr
Materiella anläggningstillgångar		
Förbättringsutgifter på annans fastighet	6	100
Reparationer och underhåll	6	100
Maskiner och installationer	5	26, 100
Möbler	5	26, 100
Transportmedel	5	26
Datorer	3	26
Datorer central utrustning	5	26
Konst	-	26
Immateriella anläggningstillgångar		
Balanserade utgifter för utvecklingsverksamhet	5	500
Licenser, rättigheter och liknande immateriella anläggningstillgångar	3	100

på annans fastighet skrivs av på maximalt sex år eller den tid som motsvarar hyresavtalets återstående längd. Anläggningstillgångarna tas upp till anskaffningsvärdet och skrivs av enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivningarna påbörjas från och med den månad då tillgången tas i bruk. I tabell 3.15 framgår de avskrivningstider och beloppsgränser som gäller för respektive anläggningskategori.

Fordringar har värderats till högst det belopp varmed de beräknas inflyta. Väntade återbetalningar av oförbrukade bidragsmedel bokförs som fordran. Anslaget tillgodogörs i samband med inbetalning. Fordringar som avser återbetalningar värderas kollektivt genom att skriva ner fordringar äldre än 6 månader som befarade förluster. Vid återkrav sker en individuell värdering. Fordringar och skulder i utländsk valuta är värderade till Riksbankens valutakurs på balansdagen. Även ingående och utestående åtaganden i utländsk valuta som avser de anslagsposter som regeringen eller Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) beslutar om har värderats till Riksbankens valutakurs på balansdagen.

Utbetalningar som avser kapitaltillskott redovisas mot statskapital och tas upp som Andra långfristiga värdepappersinnehav. Kapitaltillskott utbetalas till utvecklingsbanker där Sverige har en ägarandel och syftar till att varaktigt höja institutionens egna kapital. Redovisning sker till anskaffningsvärde. Eventuella överskottsmedel eller valutakursförändringar påverkar inte anskaffningsvärdet. Årliga bedömningar görs om nedskrivningsbehov föreligger.

Avsättning för framtida pensionsåtaganden beräknas till det samlade värdet av samtliga beslut enligt de försäkrings tekniska grunder som Statens Pensionsverk (SPV) har fastställt. Värdet inkluderar särskild löneskatt.

Sida finansierar samtliga anläggningstillgångar inklusive pågående immateriella anläggningstillgångar med lån i Riksgäldskontoret. Lån tas upp halvårsvis för tillgångar som är anskaffade eller delvis uppförda per den 30 juni respektive per den 31 december.

Enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 17 § Anslagsförordningen (2011:223), ska utfästelser om ett bidrag som ska finansieras med anslag räknas som bindande och redovisas som ett åtagande om en handling har blivit överlämnad till mottagaren eller om andra omständigheter visar att utfästelsen är avsedd att vara känd. Sida redovisar alla utestående åtaganden där Sida har lämnat något slags besked om framtida bidrag, om det inte tydligt framgått att bidraget måste föregås av godkänd ansökan och beslut i ett senare skede.

För de anslagsposter som Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) beslutar om, så äger Sida inte rätten att ingå åtaganden, men ansvarar för att redovisa och införa dem i Sidas årsredovisning. När det gäller bedömning av ekonomiska åtaganden som medför utgifter följande budgetår som ingås av regeringen eller avser Regeringskansliets insatser, ska ett påskrivet avtal och/eller regeringsbeslut/regeringskanslibeslut finnas som styrker detta för att åtagandet ska tas upp i Sidas bemyndiganderedovisning.

I enlighet med förordning (2018:2098) om garantier för utvecklingssamarbete har Sida uppdragit åt Riksgäldskontoret att för Sidas räkning inför varje bokslut göra värderingar av utestående fordringar, åtaganden och risk för skadefall för Sidas fristående garantier. Exportkreditnämnden gör motsvarande värderingar när det gäller Sidas garantier för U-krediter. Exportkreditnämnden värderar även Sidas villkorslån.

Ersättningar till styrelsens ledamöter samt uppgift om deras sidouppdrag

Enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten i sin årsredovisning redovisa de skattepliktiga ersättningar och förmåner som betalats ut under året till styrelseledamöter och ledande befattningshavare som utsetts av regeringen. I tabell 3.16 redovisas även styrelseuppdrag som dessa personer innehar i andra statliga myndigheter och i aktiebolag.

Övriga upplysningar

Händelser efter balansdag

I februari 2025 kom nyheten att USAID hastigt kan komma att läggas ner, vilket skulle ha allvarliga konsekvenser i de samarbeten som Sida har med myndigheten. Sida arbetar med att hantera situationen allteftersom den klarnar.

Tabell 3.16: Styrelse		
Ledamot	Skattepliktig ersättning, tkr	Styrelseuppdrag
Carlsson, Gunilla, Ordförande	128	Internationella Engelska skolan AB, Hirundo Consulting AB
Agrell, Edvard fr o m 2024-03-01	53	
Areskoug Mascarenhas, Katarina	64	Systembolaget AB, Centrum för Europaforskning vid Lunds universitet
Granit, Jakob, Generaldirektör	1 720	
Larsson, Nina fr o m 2024-03-01	53	DANA Development AB
Malminen, Johannes	64	Bestland Content AB
Netz, Bo	64	Svenska kraftnät
Ranstorp, Magnus fr o m 2024-03-01	53	Nordic Safe Cities
Sörlin, Sverker	64	Umeå universitet, Folkuniversitetet, Sverker Sörlin AB
Summa ersättning	2 262	

Tabell 3.17: Ledande befattningshavare utsedda av regeringen		
	Skattepliktig ersättning, tkr	Styrelseuppdrag
Ottosson, Marie, Överdirektör	1 286	-
Summa ersättning	1 286	

Notförteckning

Not 1: Samband mellan intäkter av anslag enligt anslagsredovisningen och resultaträkningen

	240101– 241231	230101– 231231
Intäkter av anslag enligt anslagsredovisningen	46 110 564	43 584 108
Intäkter av anslag enligt resultaträkningen ¹	-1 720 781	-1 731 236
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bistånd	-44 055 139	-41 455 477
Uttag semesterdagar från 2008	-87	-352
Kapitaltillskott	-334 557	-397 043
Summa	0	0
¹ Intäkter av anslag enligt resultaträkningen som finansierats från biståndsanslaget	84 552	76 708

Not 2: Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	240101– 241231	230101– 231231
Intäkter enligt 4 § Avgiftsförordningen	286	1 868
Intäkter avgiftsfinansierad verksamhet	15 601	15 613
Övriga intäkter	2 367	10
Summa intäkter	18 254	17 491

Not 3: Intäkter av bidrag

	240101– 241231	230101– 231231
Bidrag från statliga myndigheter	1 136	465
Bidrag från EU och andra organisationer	9 210	14 068
Summa intäkter av bidrag	10 346	14 532

Sida erhåller bidrag från EU och andra organisationer i samband med vidareförmedling av externa medel.

Not 4: Finansiella intäkter

	240101– 241231	230101– 231231
Ränteutgifter Riksgäldskontoret	11 511	9 023
Övriga finansiella intäkter	111	135
Summa finansiella intäkter	11 623	9 159

Ränteutgifter Riksgäldskontoret avser räntor avseende Sidas räntekonto.

Not 5: Kostnader för personal

	240101– 241231	230101– 231231
Summa kostnader för personal	-1 022 923	-1 018 807
Varav lönekostnader	-545 393	-561 284
Del av lönekostnader som avser arvoden till styrelse, kommittéer eller ej anställd personal (uppdragstagare)	-590	-601

Kostnader för personal har endast ökat marginellt jämfört med föregående år. Ökningen är främst hänförlig till högre premieavgift. Samtidigt har lönekostnaderna minskat på grund av minskat antal anställda.

Not 6: Kostnader för lokaler

	240101– 241231	230101– 231231
Lokalkostnader	-41 453	-38 442
Summa kostnader för lokaler	-41 453	-38 442

Lokalkostnader har ökat med 3 011 tusen kronor jämfört med föregående år. Ökningen består av ökade lokalhyror samt ökade kostnader för uppvärmning och ventilation. Lokalhyror har ökat med 2 028 tusen kronor (6 procent). Kostnader för uppvärmning och ventilation har ökat med 1 001 tusen kronor. Av detta avser 489 tusen kronor en justering av kostnader avseende år 2023.

Not 7: Övriga driftkostnader

	240101– 241231	230101– 231231
Reparation och underhåll mm	-138	-155
Resekostnader	-18 383	-20 933
Korttidsinvesteringar och förbrukningsmateri- al	-9 250	-9 737
Datatjänster	-93 572	-99 194
Tjänster	-93 182	-95 252
Personalkostnader på utlandsmyndigheter	-135 489	-143 221
Lokalkostnader på utlandsmyndigheter	-195 782	-189 275
Övriga kostnader på utlandsmyndigheter	-127 769	-128 204
Övriga driftkostnader	-2 208	-2 030
Summa övriga driftkostnader	-675 774	-688 000
<i>Varav driftkostnader utlandsmyndigheter</i>	<i>-459 040</i>	<i>-460 700</i>

Övriga driftkostnader har minskat med 12 227 tusen kronor i jämförelse med föregående år.

Minskningen beror främst på minskade kostnader för resor, datatjänster och övriga tjänster.

Driften av utlandsmyndigheter, som består av flera poster, har minskat med 1 660 tusen kronor.

Not 8: Finansiella kostnader

	240101– 241231	230101– 231231
Räntekostnader Riksgäldskontoret	-2 779	-3 080
Övriga finansiella kostnader	-410	-137
Summa finansiella kostnader	-3 189	-3 217

Räntekostnader Riksgäldsgälden avser ränta på lån för anläggningstillgångar.

Not 9: Uppbördsverksamhet

	240101– 241231	230101– 231231
Återbetalningar bidragsmedel	81 265	20 579
Återbetalningar räntor	56 713	9 335
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	137 978	29 915

Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av Sida har ökat med 108 063 tusen kronor. Ökningen beror främst på att det innevarande år inkommit en stor återbetalning av tidigare lämnade bidrag. Även återbetalningar av ränta och förändring av upplupna räntor är högre än föregående år.

Not 10: Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

	240101– 241231	230101– 231231
Garantiavgifter, nya åtaganden ¹	87 641	199 440
Garantiavgifter, tidigare åtaganden	43 940	32 208
Förändring av risker garantier	-89 044	-135 003
Externa medel från EU	42 840	3 303
Summa övriga erhållna medel	85 377	99 948
¹ varav subvention	60 148	72 326

Not 11: Finansiella intäkter transfereringar

	240101– 241231	230101– 231231
Ränteintäkter Sidas garantireserv	105 367	98 805
Valutakursvinster	73 322	46 797
Summa finansiella intäkter transfereringar	178 689	145 602

Valutakursvinster utgör i huvudsak orealiserade kursvinster som beräknas på Sidas tillgångar och skulder i garanti-verksamheten.

Not 12: Finansiella kostnader transfereringar

	240101– 241231	230101– 231231
Valutakursförluster	-68 655	-48 024
Räntor	-13	-26
Summa finansiella kostnader transfereringar	-68 668	-48 050

Valutakursförluster utgörs i huvudsak av orealiserade kursförluster som beräknas på Sidas tillgångar i garantiverksamheten.

Not 13: Lämnade bidrag		
	240101– 241231	230101– 231231
Lämnade bidrag internationellt	-38 557 266	-36 081 006
Lämnade bidrag inom Sverige	-5 275 189	-4 989 187
Resursöverföring varor, tjänster och personal	-267 909	-383 742
Garantiverksamheten*	25 506	-69 249
* varav utbetalda skadeersättningar	-185 448	-298 685
Övrigt	-9 101	-19 227
Summa lämnade bidrag, total	-44 083 958	-41 542 410
Varav Regeringskansliet		
Lämnade bidrag internationellt	-17 807 004	-16 311 859
Lämnade bidrag inom Sverige	-213 544	-409 613
Summa lämnade bidrag, Regeringskansliet	-18 020 548	-16 721 472

Under posten lämnade bidrag redovisas utbetalningar avseende Sidas och Regeringskansliets (UD) biståndsverksamhet. Lämnade bidrag uppgår till 44 083 958 tusen kronor varav 18 020 548 tusen kronor avser lämnade bidrag för Regeringskansliets räkning. Lämnade bidrag har totalt ökat med 2 541 548 tusen kronor jämfört med föregående år. Ökningen av Regeringskansliets (UD) lämnade bidrag uppgår till 1 299 076 tusen kronor samtidigt som Sidas lämnade bidrag har ökat med 1 242 472 tusen kronor. Garantiverksamheten avser i huvudsak skadekostnader och återvinningar.

Not 14: Årets kapitalförändring		
	240101– 241231	230101– 231231
Avgiftsfinansierad verksamhet		
Administration garantiverksamhet ¹	-5 106	-954
Fristående garantier ²	36 796	57 680
Sidas garantier för U-krediter ³	134 698	51 950
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	166 388	108 677
Anslagsfinansierad verksamhet		
U-krediter – gåvoelement ⁴	1 974	-8 619
Övrigt ⁵	-6 539	9 555
Summa anslagsfinansierad verksamhet	-4 564	936
Årets kapitalförändring	161 823	109 613

- 1 Enligt Förordning (2011:211) om utlåning och garantier ska en administrativ avgift tas ut av garantitagaren för att täcka myndighetens administrationskostnader för dess lån och garantier. Årets resultat uppgår till - 5 106 tusen kronor. Underskottet beror på att antalet garantiavtal blev något färre än beräknat.
- 2 Minskningen för fristående garantier kan i huvudsak härledas till minskade intäkter av garantiavgifter om cirka 57 000 tusen kronor . Samtidigt har kostnader för skador minskat med cirka 35 000 tusen kronor .
- 3 Ökningen för garantier för U-krediter kan främst härledas till lägre kostnader för skador jämfört med föregående år samt att nettot mellan finansiella intäkter och kostnader ökat.
- 4 Utgörs av utbetalningar från tillgodohavanden hos Riksgälden som tidigare satts av från Sidas anslag för gåvoelement kopplat till Sidas U-krediter. Utbetalningar sker till SEK, AB Svensk Exportkredit. Ränteintäkter har i år överstigit utbetalningarna.
- 5 Övrig kapitalförändring i transfereringsavsnittet består av förändringar avseende fordringar för förväntade återbetalningar av tidigare utbetalda bidrag.

Not 15: Immateriella anläggningstillgångar		
Balanserade utgifter för utveckling	241231	231231
Ingående balans anskaffningsvärde	151 661	142 404
Årets anskaffning	2 052	12 871
Årets utrangering/försäljning	0	-3 613
Utgående balans anskaffningsvärde	153 713	151 661
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-98 497	-84 842
Årets avskrivning	-15 812	-17 268
Återförda avskrivningar (försäljning/utrangering)	0	3 613
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-114 309	-98 497
Bokfört värde	39 404	53 164
varav pågående	0	12 091
Rättigheter och andra immateriella tillgångar	241231	231231
Ingående balans anskaffningsvärde	6 961	6 961
Årets anskaffning	339	0
Utgående balans anskaffningsvärde	7 300	6 961
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-6 961	-6 107
Årets avskrivning	0	-855
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-6 961	-6 961
Bokfört värde	339	0
varav pågående	339	0
Utgående balans immateriella anläggningstillgångar	39 743	53 164

Not 16: Materiella anläggningstillgångar		
Förbättringsutgifter på annans fastighet	241231	231231
Ingående balans anskaffningsvärde	18 569	18 406
Årets nyanskaffning	1 183	373
Återfört anskaffningsvärde (försäljning/utrangering)	0	-210
Utgående balans anskaffningsvärde	19 752	18 569
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-6 882	-4 522
Årets avskrivning	-2 646	-2 570
Återförda ack avskrivningar (försäljning/utrangering)	0	210
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-9 528	-6 882
Bokfört värde	10 224	11 686
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	241231	231231
Ingående balans anskaffningsvärde	28 380	28 362
Årets nyanskaffning	0	1 044
Återfört anskaffningsvärde (försäljning/utrangeringar)	0	-1 026
Utgående balans anskaffningsvärde	28 380	28 380
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-12 910	-9 724
Årets avskrivning	-4 312	-4 212
Återförda avskrivningar (försäljning/utrangeringar)	0	1 026
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-17 222	-12 910
Bokfört värde	11 157	15 469
Pågående nyanläggningar	241231	231231
Pågående nyanläggningar	1 164	0
Utgående balans materiella anläggningstillgångar	22 545	27 155

Not 17 Finansiella anläggningstillgångar

Sida redovisar utbetalade kapitaltillskott till utvecklingsbanker som Andra långfristiga värdepappersinnehav. Årets ökning om 334 557 tusen kronor utgörs av utbetalningar till respektive utvecklingsbank enligt förändring mellan åren i tabellen.

Not 17.1: Andra långfristiga värdepappersinnehav, ägarandel per bank		
	241231	231231
Bank		
Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken, IBRD	1 658 695	1 561 436
Afrikanska utvecklingsbanken, AfDB	1 325 488	1 198 273
Internationella finansbolaget, IFC	648 052	537 969
Interamerikanska utvecklingsbanken, IDB	147 266	147 266
Asiatiska utvecklingsbanken, AsDB	135 528	135 528
Interamerikanska investeringsbolaget, IIC	114 611	114 611
Multilaterala investeringsgarantiorganet, MIGA	21 954	21 954
Summa Andra långfristiga värdepappersinnehav	4 051 595	3 717 038

Not 17.2: Andra långfristiga fordringar		
	241231	231231
Regressfordringar garantier	285 322	237 502
Ännu inte fakturerade garantiavgifter ¹	183 377	162 044
Övriga långfristiga fordringar ²	47 128	42 181
Summa Andra långfristiga fordringar	515 827	441 727

- 1 Här ingår fordringar mot Miga, en organisation inom Världsbanken, dit Sida har gjort en utbetalning år 2013 om 35 000 tusen kronor (växlades till 5 228 576 USD) som kan användas för eventuellt infriande av en garanti (CAFEF). Garantin täcker det andra förlustlagret i CAFEF-insatsen vilken uppgår till 30 miljoner USD. Fordran redovisas till nuvärdet och aktuell kurs för USD 2024. Sida har i denna garanti gjort avsteg från förordning (2009:320) och inte gjort någon inbetalning för förväntad förlust till Sidas garantireserv. Ännu inte fakturerade garantiavgifter som avser nästföljande år uppgår till 22 718 tusen kronor.
- 2 Här redovisas fordringar mot Miga, en organisation inom Världsbanken, dit Sida har gjort ytterligare en utbetalning år 2013 om 35 000 tusen kronor (växlades till 5 228 576 USD) som kan återbetalas till Sida. Detta belopp härrör till det första förlustlaget i CAFEF insatsen och kan inte bli högre än det inbetalda kapitalet. Det första förlustlagret uppgår till 45 miljoner USD och delas med andra aktörer. Fordran redovisas till nuvärdet och aktuell kurs för USD 2024.

Det nominella värdet på regressfordringar innan värde-reglering uppgår till 1 148 524 tusen kronor.

Not 18: Utlåning inklusive reserveringar		
Utlåning villkorslån	241231	231231
Villkorslån	276 227	276 227
Befarad förlust	-276 227	-276 227
Utgående balans	0	0

Sida erhåller återbetalning på villkorslån endast om och när någon av strukturerna antingen (i) initierar utdelningar och/ eller återbetalning av aktiekapital till PIDG trust (ii) likvideras eller (iii) hamnar i default enligt låneavtalet. För villkorslånen finns således inga beslutade amorteringsplaner. Villkorslån är i sin helhet nedskrivna som befarade förluster.

Utbetalning av lån har gjorts med Sidas anslag och reserveringen för befarade förluster är således hänförliga till statliga subventioner.

Not 19 Kortfristiga fordringar

Not 19.1: Fordringar hos andra myndigheter		
	241231	231231
Fordran ingående moms	15 204	18 168
Kundfordringar, inomstatliga	590	180
Övriga kortfristiga fordringar	44 253	816
Summa kortfristiga fordringar	60 047	19 164

Not 19.2: Övriga kortfristiga fordringar		
	241231	231231
Återkrav	70 752	82 238
Övriga kortfristiga fordringar	784	1 468
Summa kortfristiga fordringar	71 536	83 706

I beloppet för övrig kortfristig fordran hos andra myndigheter finns återvunna förluster i den garantiverksamhet som Exportkreditnämnden administrerar för Sida. Återvunna förluster till ett värde av 43 966 tusen kronor.

Not 20: Periodavgränsningsposter		
	241231	231231
Förutbetalad hyra	9 660	9 439
Övriga förutbetalda kostnader	19 399	21 056
Upplupna ränteintäkter	20 603	5 470
Övriga upplupna intäkter	13 484	11 279
Utgående balans	63 147	47 244

Posten Periodavgränsningsposter har ökat med 15 902 tusen kronor i jämförelse med föregående år.
Ökningen beror främst av de schablonberäknade upplupna ränteintäkterna avseende utbetalda biståndsmedel.

Not 21: Avräkning med statsverket		
Uppbörd	241231	231231
Ingående balans	-5 470	-8 038
Redovisat mot inkomsttitel	-137 978	-29 915
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	122 845	32 483
Skulder avseende uppbörd	-20 603	-5 470
Anslag i icke räntebärande flöde	241231	231231
Ingående balans	-31 532	-29 272
Redovisat mot anslag	44 472 285	41 925 419
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats från icke räntebärande flöde	-44 447 310	-41 927 679
Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	-6 556	-31 532
Anslag i räntebärande flöde	241231	231231
Ingående balans	17 484	-28 908
Redovisat mot anslag	1 638 279	1 658 689
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 732 300	-1 612 297
Återbetalning av anslagsmedel	0	0
Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-76 537	17 484

Not 21: Avräkning med statsverket		
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag	241231	231231
Ingående balans	2 757	3 109
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-87	-352
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	2 670	2 757
Övriga skulder i statens centralkonto	241231	231231
Ingående balans	28 485	69 845
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	929 759	948 581
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-45 235 474	-42 885 137
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	44 324 465	41 895 196
Saldo	47 235	28 485
Övrig fordran i statens centralkonto	47 235	28 485
Skulder hänförliga till garantiverksamheten	241231	231231
Ingående balans	-32 505	-99 550
Övriga skulder fristående garantier	-6 550	67 045
Skulder hänförliga till garantiverksamheten	-39 055	-32 505
Avräkning med statsverket, utgående balans	-92 846	-20 781

Posten Skulder hänförliga till garantiverksamheten består av subventioner som periodiseras över garantins löptid.
Avräkning med statsverket har minskat med 72 065 tusen kronor. Minskningen beror i huvudsak på ökat anslags-sparande på förvaltningsanslaget.

Not 22: Räntekonto

	241231	231231
Behållning räntekonto	442 738	202 246
Beviljad räntekontokredit	27 000	27 000

Sida har ett kreditutrymme om 27 000 tusen kronor på räntekontot hos Riksgäldskontoret. Räntekontokrediten har inte utnyttjats.

Per den 31 december 2024 finns en skuld avseende betalningar som ska regleras från det icke räntebärande flödet till det räntebärande flödet om 18 247 tusen kronor. Tas hänsyn till denna reglering hade räntekontosaldot per den 31 december 2024 uppgått till 460 986 tusen kronor.

Not 23: Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret

	241231	231231
Övriga tillgodohavanden Riksgäldskontoret, U-krediter	302 724	300 750
Övriga tillgodohavanden Riksgäldskontoret, Fristående garantier	647 743	567 474
Övriga tillgodohavanden Riksgäldskontoret, Sidas garantier för U-krediter	2 017 350	2 031 807
Summa Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2 967 817	2 900 031

Posten har ökat med totalt 67 786 tusen kronor jämfört med föregående år.

Tillgodohavanden i Riksgäldskontoret för U-krediter minskar i takt med att utbetalningar sker för Sidas U-krediter som tidigare avsatts hos Riksgäldskontoret. 2024 har ränteintäkterna överstigit utbetalningarna. Beräknat behov av framtida utbetalningar för åtaganden uppgår till 101 304 tusen kronor. Det ger ett beräknat överskott om 201 420 tusen kronor.

Tillgodohavanden i Riksgäldskontoret, Fristående garantier har under året ökat beroende på att inbetalningar för garantiavgifter har överstigit utbetalningar för skador.

Minskningen av tillgodohavanden Sidas garantier för U-krediter beror på att utbetalningar av skador överstiger garantiavgifter och räntor.

Not 24: Kassa och bank

	241231	231231
Likvida medel garantireserven	1 282	247
Medel på valutakonton	307 337	114 794
Summa Kassa och bank	308 619	115 040

Kassa och bank har ökat med 193 578 tusen kronor jämfört med föregående år.

Ökningen beror främst på att medel som Sida erhållit för vidareförmedling och som ännu inte har vidareförmedlats, har ökat. Se även not till Övriga kortfristiga skulder.

Not 25: Förändring av myndighetskapalet					
	Statskapital utan avkastningskrav	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd garantiverksamhet	Övrig balanserad kapitalförändring	Kapitalförändring enligt resultat- räkningen	Summa
Utgående balans 2023-12-31	4 302 873	2 162 858	-215 364	109 613	6 359 980
Ingående balans 2024-01-01	4 302 873	2 162 858	-215 364	109 613	6 359 980
Föregående års kapitalförändring	-8 619	108 677	9 555	-109 613	0
Årets kapitaltillskott	334 557				334 557
Årets kapitalförändring				161 823	161 823
Summa årets förändring	325 938	108 677	9 555	52 210	496 381
Utgående balans 2024-12-31	4 628 811	2 271 535	-205 809	161 823	6 856 360

Sidas statskapital utgörs av medel hänförliga till U-krediter, villkorlån, kapitaltillskott och konst. Sida har inget avkastningskrav på statskapitalet.

I samband med avsättning av framtida utbetalningar för beviljade U-krediter har anslaget avräknats och redovisats mot Statskapital. Inga nya avsättningar kommer att ske till följd av förordning (2009:320) om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklingssamarbete. Årets utbetalningar redovisas som kostnader i resultaträkningen och medför en kapitalförändring som nästkommande år avslutas mot Statskapital.

Utbetalning av villkorlån har avräknats mot anslag och redovisats mot Statskapital. Eventuell amortering av villkorlån tillförs inkomsttitel på statens budget och reducerar Statskapital.

Kapitaltillskottet utgörs av utbetalade medel som utgör ägarandelar i utvecklingsbanker och finansieringen tas upp som statskapital.

Posten Balanserad kapitalförändring består av ackumulerat resultat som avser fristående garantier och garantier för U-krediter. Dessutom innefattar posten ackumulerad kapitalförändring som avser kursdifferenser och värdereglering hänförliga till villkorlån som i sin helhet är nedskrivna, samt

ackumulerad kapitalförändring hänförlig till värdering av insatser inom Sidas ordinarie verksamhet.

Not 26: Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
	241231	231231
Ingående avsättning	405	960
Årets pensionskostnad	-32	7
Årets pensionsutbetalningar	-286	-563
Utgående avsättning	87	405

Not 27: Avsättningar för garantier		
	241231	231231
Risker som kan finansieras av garantiavgifter	444 646	394 005
Kvardröjande risker	210 242	171 840
Oreglerade skador	36 423	124 492
Total avsättning	691 311	690 336

Not 28: Övriga avsättningar		
	241231	231231
Ingående avsättning, omställningsmedel	3 586	3 088
Årets upplösning/avsättning	388	497
Utgående avsättning	3 974	3 586
Ingående avsättning, lokaler	0	0
Årets upplösning/avsättning	0	0
Utgående avsättning	0	0
Total övrig avsättning	3 974	3 586

Övriga avsättningar avser i sin helhet lokala omställningsmedel. Hela avsättningen bedöms utnyttjas för kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder under 2025.

Not 29: Lån i Riksgäldskontoret		
	241231	231231
Ingående balans	79 731	91 366
Årets upptagna lån	4 623	13 251
Årets amorteringar	-22 770	-24 886
Utgående balans	61 583	79 731
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	90 000	90 000

Sida har enligt regleringsbrevet en beviljad låneram för 2024 på 90 000 tusen kronor. Lånet i Riksgäldskontoret avser materiella och immateriella anläggningstillgångar. Skillnaden mellan lån och anläggningstillgångar (704 tusen kronor) beror på att lån inte tas upp för konst (239 tusen kronor), samt sent inkomna fakturor.

Not 30: Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
	241231	231231
Leverantörsskulder	40 829	36 983
Arbetsgivaravgifter	14 082	14 743
Mervärdesskatt	3 015	2 131
Övrigt	85	0
Utgående balans	58 011	53 857

Not 31: Övriga kortfristiga skulder		
	241231	231231
Personalens källskatt	12 731	13 619
Medel som ska vidareförmedlas	353 328	133 748
Övriga skulder	8 654	9 488
Utgående balans	374 713	156 855

Övriga kortfristiga skulder har ökat med 217 858 tusen kronor. Ökningen hänförs främst till medel som ska vidareförmedlas. Medlen finns i huvudsak på Sidas valutakonton, se även not Kassa och bank.

Not 32: Periodavgränsningsposter		
	241231	231231
Upplupen lön	1 561	487
Upplupen semesterlön	65 909	57 075
Övriga upplupna kostnader, utomstatliga	7 673	3 178
Övriga upplupna kostnader, inomstatliga	224 851	127 737
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	70 333	22 410
Förutbetalda intäkter	3 120	3 900
Utgående balans	373 449	214 788

Posten Periodavgränsningsposter har ökat med 158 661 tusen kronor i jämförelse med föregående år.

Ökningen beror främst på att en stor andel kostnader hänförliga till kvartal 3 har redovisats som upplupna kostnader i år. Tidigare år har dessa kostnader fakturerats innan årets slut. Även oförbrukade bidrag, utomstatliga har ökat och avser främst inbetalda bidrag i samband med hantering av externa medel från Global Partnership for Education (GPE).

Not 33 Verksamhetens kostnader		
	241231	231231
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-1 766 110	-1 773 371
Verksamhetens kostnader enligt finansieringsanalysen	-1 743 270	-1 748 526
Skillnad	-22 840	-24 846

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	241231	231231
Realisationsförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	0	0
Avsättningar för framtida pensionsåtaganden	318	556
Avsättningar för kompetensåtgärder	-388	-497
Avsättningar för lokaler	0	0
Avskrivningar av anläggningstillgångar	-22 770	-24 904
Summa	-22 840	-24 846

Not 34: Lämnade bidrag		
	241231	231231
Lämnade bidrag enligt resultaträkningen	-44 083 958	-41 542 410
Lämnade bidrag enligt finansieringsanalysen	-44 201 309	-41 692 404
Skillnad	117 351	149 994

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	241231	231231
Förändring ännu ej reglerade återkrav/återbetalningar	-11 486	10 352
Förändring långfristig fordran, Cafef	4 947	-797
Förändring skadefordringar garantier	32 820	68 019
Förändring avsättning oreglerade skador, garantier	91 069	72 420
Summa	117 351	149 994

Not 35: Finansiella intäkter, transfereringar		
	241231	231231
Finansiella intäkter transfereringar, enligt resultaträkningen	178 689	188 602
Finansiella intäkter transfereringar, enligt finansieringsanalysen	107 239	108 930
Skillnad	71 451	79 672

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	241231	231231
Periodisering ränteintäkter garantier, Riksgälden	-50	-831
Förändring orealiserade kursvinster, garantiavsättningar	0	8 000
Förändring orealiserade kursvinster, långfristiga fordringar, garantier	71 042	70 267
Förändring övriga orealiserade kursvinster, garantier för U-krediter	458	2 235
Summa	71 451	79 762

Not 36: Finansiella kostnader, transfereringar

	241231	231231
Finansiella kostnader transfereringar, enligt resultaträkningen	-68 668	-91 050
Finansiella kostnader transfereringar, enligt finansieringsanalysen	-6 358	-4 722
Skillnad	-62 311	-86 328

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	241231	231231
Förändring orealiserade kursförluster, långfristiga fordringar, garantier	-56 000	-77 188
Förändring övriga orealiserade kursförluster, garantier för U-krediter	-6 311	-9 140
Summa	-62 311	-86 328

Not 37: Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

	241231	231231
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag enligt resultaträkningen	85 377	99 948
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag enligt finansieringsanalysen	153 130	184 722
Skillnad	-67 753	-84 774

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	241231	231231
Förändring avsättningar garantier	-89 044	-135 003
Förändring långfristiga fordringar garantier	21 291	50 229
Summa	-67 753	-84 774

Not 38: Kortfristiga fordringar och skulder

	241231	231231
Förändring kortfristiga fordringar och skulder enligt balansräkningen	322 991	-171 701
Förändring kortfristiga fordringar och skulder, drift enligt finansieringsanalysen	157 920	21 338
Förändring kortfristiga fordringar och skulder inkl lån, investeringar enligt finansieringsanalysen	-18 020	-11 333
Förändring kortfristiga fordringar och skulder, uppbörd enligt finansieringsanalysen	-15 133	2 568
Förändring kortfristiga fordringar och skulder, transfereringar enligt finansieringsanalysen	184 372	-167 513
Skillnad	13 853	-16 762

Skillnaden består av följande poster i balansräkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	241231	231231
Förändring fordran återkrav/återbetalningar	11 486	-9 345
Förändring upplupna ränteintäkter, garantier för U-krediter	50	831
Förändring orealiserade kursdifferenser, garantier för U-krediter	2 318	2 534
Förändring kursdifferenser, EU-medel/GPE	0	-10 782
Summa	13 853	-16 762

Sidas lån- och garantiverksamhet

Tabell 3.18: Anslagsfinansierad utlåning, tkr

1. Finansiell redovisning

	Lånefordringar IB	Nyutlåning och värde- förändringar	Amortering av lån	Avskrivning av lån	Lånefordringar UB	Reserveringar för låne- förluster (IB)	Årets förändring	Reservering för låneförluster UB	Lånefordringar efter reserver- ingar UB
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet									
Villkorsslån	276 227				276 227	-276 227		-276 227	0
Summa	276 227	0	0	0	276 227	-276 227	0	-276 227	0

2. Redovisning mot inkomsttitlar

Anslag	Utfall
	0
	0

Tabell 3.19: Garantier där en avgift tas ut för förväntade förluster sammanställning av garantiverksamhet, tkr

1. Garantiram								
	Utgiftsområde	Beslutad garantiram	Garantiåtagande mot ramen	Varav under året utfärdade garantier	Bundna garanti- utfästelser			
Garantiram	7	26 000 000	14 997 979	5 804 855	567 506			
2. Finansiella redovisningen								
Tillgångar i garantiverksamhet				Ingående värde	Tillkommande	Avgående / Infriande	Värde- förändring	Utgående värde
Medel på kontot i Riksgäldskontoret				2 499 281	356 288	-190 476		2 665 092
Värdepapper och övriga likvida tillgångar				100 247	219 956	-218 921		101 282
Ännu inte fakturerade garantiavgifter				162 044	25 186	-9 173	5 321	183 377
Regressfordringar				237 502	54 207	-797	-5 590	285 322
Övriga garantitillgångar				865	44 714	-865	-451	44 263
Summa garantitillgångar				2 999 938				3 279 336
Övriga skulder				0	85	0		85
Skuld till staten (periodiserade subventioner av garantiavgifter)				32 505	20 273	-13 723		39 055
Avsättningar för garantier*				690 336	96 475	-18 368	-77 131	691 311
Saldo (tillgångar, skulder och avsättningar för garantier)				2 277 097				2 548 885

* Tillkommande avser nya garantier, Avgående avser avslutade garantier och Värdeförändring avser kvarvarande garantier

Finansiella flöden i garantiverksamheten	Utfall
Inbetalade garantiavgifter under året	118 299
varav finansierade från anslag	84 332
Skadeutbetalningar	185 448
Inbetalda återvinningar	91 639

Forts →

Tabell 3.19: Garantier där en avgift tas ut för förväntade förluster sammanställning av garantiverksamhet, tkr

3. Redovisning mot anslag och inkomsttitlar		
Anslag	Utfall	
Asien (7 1:1.6)	28 723	
Latinamerika (7 1:1.7)	2 200	
Afrika (7 1:1.9)	45 735	
Ukraina, Östeuropa samt Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	7 675	
Summa	84 332	

Regeringen har beviljat Sida en garantiram på 26 000 miljoner kronor. Sidas totala garantiåtagande uppgår till 14 998 miljoner kronor per den 31 december 2024, vilket framgår av tabeller 3.19 och 3.20. Sida har en garantireserv, som täcker uppkomna skador för garantiåtagandena. I Sidas åtaganden enligt garantiavtalen ingår för fristående garantier normalt en växelkursbuffert vid omräkning från SEK till USD vid en eventuell utbetalning under en garanti. Inkluderas växelkursbuffert uppgår Sidas totala avtalade garantivolym för fristående garantier (ej garantier för U-krediter) till 18 980 miljoner kronor, se kap 2 avsnitt *Bistånd som hävstång för andra finansiella flöden*. De avgifter som Sida tar ut för att täcka förväntade förluster i garantiverksamheten sätts in i garantireserven på räntebärande konton hos Riksgäldskontoret. Utöver det finns tillgångar i form av fordringar för garantiavgifter på garantitagare samt fordringar som uppstått när Sida behövt gå in och betala garanterade lån, så kallade regressfordringar. Denna garantireserv uppgår, inklusive fordringar, till 3 279 miljoner kronor per den 31 december 2024. Bokföringsmässig avsättning för garantiåtagandena uppgår till 691 miljoner kronor. Fordringar och skulder i utländsk valuta inom garantireserven för Sidas garantier för U-krediter och fristående garantier samt utestående garantiåtaganden är värderade till balansdagens kurs i enlighet med Riksbankens bokslutskurser.

Övriga garantier

Sida har nedan angivna uppdrag enligt Sidas regleringsbrev.

Garanti till Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken

Sida ska förvalta svenska statens garantiåtagande om högst 44,7 miljoner euro plus ränta i enlighet med avtalet med Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken (IBRD) om en garanti för bankens kompletterande lån till Ukraina. Det inkluderar att vid begäran från IBRD hantera infrianden av garantin.

Sida ska inte ta ut en avgift för garantin. Övervakningen av garantin till IBRD som undantagits från garantimodellen sker genom ansvarigt departements försorg.

Den 31 december 2024 var det underliggande lånet från IBRD utbetalt i sin helhet och den svenska exponeringen sammanfaller därmed med den utställda garantiramen.

Under 2024 har inga garantiinfrianden skett.

Garanti till Europeiska unionen för makrofinansiellt stöd till Ukraina

Sida ska förvalta svenska statens garantiåtagande om högst 136 578 913 euro i enlighet med avtalet med Europeiska kommissionen om en garanti för ett makrofinansiellt stöd till Ukraina till följd av Rysslands invasion av landet. Det inklu-

derar att vid begäran från Europeiska kommissionen hantera infrianden av garantin. Sida ska inte ta ut en avgift för garantin. Övervakningen av garantin till Europeiska unionen som undantagits från garantimodellen sker genom ansvarigt departements försorg. Den 31 december 2024 var det underliggande lånet utbetalt i sin helhet och den svenska exponeringen sammanfaller därmed med den utställda garantiramen.

Under 2024 har inga garantiinfrianden skett.

Ramutnyttjande

Tabell 3.20: Ramutnyttjande per kategori

Miljoner kronor	241231	231231
Av regeringen lämnat bemyndigande till Sida	26 000	20 000
Garantier för u-krediter		
– utfärdade garantier	113	227
Summa garantier för u-krediter	113	227
Fristående garantier		
– bundna garantiutfästelser	568	2 506
– utfärdade garantier	14 317	8 636
Summa fristående garantier	14 885	11 142
Totalt ramutnyttjande Sidas garantiram	14 998	11 370

Miljoner euro	241231	231231
Beslutad garantiram avseende Europeiska investeringsbankens långivning inom ramen för Lomé IV bis och Cotonou-avtalet.	152	152
Utestående åtagande	79	83

Garantiåtagandet för 2024 fördelar sig på fristående garantier 14 885 miljoner kronor och U-krediter 113 miljoner kronor. I garantiåtagandet som redovisas mot Sidas garantiram ingår bundna utfästelser respektive utfärdade garantier. Bundna utfästelser avser i denna tabell garantier som Sida har avtalat men ännu inte är effektiva åtaganden. För utfärdade garantier har bindande garantiavtal undertecknats och garantin har blivit effektiv. En garanti blir effektiv när alla villkor i avtalet är uppfyllda. Statens garantiåtaganden avseende Europeiska investeringsbankens långivning inom ramen för Lomé IV bis och Cotonou-avtalen redovisas mot angiven ram enligt regleringsbrevet, i euro.

Sedan införandet av förordning (2009:320) om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklingssamarbete, som ersatts med förordning (2018:2098) om garantier för utvecklingssamarbete lämnas inga nya U-krediter.

Garantiverksamhetens resultat

Resultatet för garantiverksamheten ingår i kapitalförändringen i resultaträkningen. Lån- och garantiverksamheten redovisas i transfereringsavsnittet eftersom det finns väsentliga subventionsinslag i verksamheten.

Tabell 3.21: Avgiftsbelagd verksamhet, administration av garantier

	Akkumulerat till 2022	Akkumulerat till 2023	Beräknad budget 2024	Resultat 2024	Akkumulerat till 2024
Intäkter			22 000	15 601	
Kostnader			-19 000	-20 707	
Resultat	-4 608	-5 562	3 000	-5 106	-10 668

Administration av garantiverksamheten

Sidas tidredovisning utgör grunden för redovisade administrationskostnader. Grundprincipen är att den administrativa avgiften ska täcka kostnaderna för extern riskvärdering, beredning av insatsen samt garantiteknisk uppföljning. Den administrativa avgiften disponeras av myndigheten.

Avgiftsintäkten 2024 uppgår till 15 601 tusen kronor och kostnader för verksamheten till 20 707 tusen kronor. Enligt avgiftsförordningen (1992:191) ska avgiftsintäkterna över tid täcka verksamhetens kostnader.

Resultatet om - 5 106 tusen kronor 2024 balanseras. Balanserat underskott per 2024-12-31 är - 10 668 tusen kronor. Subventioner om 1 963 tusen kronor har utbetalats från anslag 1:2 förvaltningsanslag. Underskottet beror på att antalet garantiavtal blev något färre än beräknat.

Principer

Sida redovisar garantiverksamhet i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) och förordning (2018:2098) om garantier för utvecklingssamarbete (som kompletterar förordning (2011:211) om utlåning och garantier). Eftersom det finns väsentliga subventionsinslag i Sidas lån- och garantiverksamhet redovisas de i transfereringsavsnittet.

Ett garantiavtal innebär att staten tar över en finansiell risk. En garantiavgift ska tas ut som ska motsvara statens förväntade förlust, om inte regeringen har beslutat något annat. Förväntad förlust är den förlust som beräknas kunna uppstå på grund av att garantitagaren med en viss sannolikhet inte kommer att fullgöra sitt åtagande. Garantiavgifterna för förväntade förluster sätts in på konton hos Riksgäldskontoret. Vid beräkning av den förväntade förlusten ska förväntade återvinningar och eventuella säkerheter beaktas.

Sida har 2013 gjort avsteg från förordning (2018:2098) för en garanti, CAFEF, på 200 miljoner kronor till en fond som förvaltas av Miga. Sida har i denna garanti inte gjort någon avsättning för förväntad förlust till Sidas garantireserv. Sida har däremot gett ett kontantbidrag som förvaltas av Miga, varav motsvarande 35 miljoner kronor vid utbetalningstillfället 2013 kan användas för eventuellt infriande av garantin.

Vid ingång av ett garantiavtal tas ställning till om avtalet ska påverka den finansiella redovisningen. Skyldigheten att redovisa garantier i de finansiella dokumenten uppkommer när det finns ett garantiåtagande.

Garantiavtal som inte blivit effektiva påverkar inte avsättningar för garantier i den finansiella redovisningen.

Garantiavgifter

För fristående garantier får Sida subventionera hela eller del av garantiavgiften som avser förväntad förlust med finansiering från Sidas biståndsanslag, vilket redovisas som ett lämnat bidrag till mottagaren och övriga erhållna medel för finansiering av bidrag.

Garantier där subventionen baserades på förväntad förlust på förväntat utnyttjande, medan avgiften från garantitagarna i normalfallet baserades på förväntad förlust på faktiskt utnyttjande av garantin, betraktas som årliga. Subventionen fördes initialt upp som en skuld till staten och intäktsförs linjärt under garantins löptid. Sådana garantier görs inte från och med 2018.

I de fall garantitagarens avgift inbetalas till Sida i takt med att garantin utnyttjas under garantins löptid så innebär det att det är oklart hur stora framtida garantiavgifter blir.

Någon fordran kan därför inte redovisas. I de fall betalning skulle skett innevarande år men inbetalning inte skett periodiserar Sida garantiavgiften.

I de fall subvention tillämpas, ska hela garantiavgiften från garantitagaren samt subventionen bygga på förväntat utnyttjande. Garantiavtalen betraktas då som fleråriga vilket innebär att subventionen intäktsförs direkt när den utbetalas till garantireserven och att hela avgiften från garantitagaren tas upp som en fordran. Intäkten periodiseras sedan i takt med förändringar i riskvärderingar över garantitiden. Subventioner som, i förekommande fall, utbetalats för garantier som inte är effektiva redovisas som skuld till staten. Subventioner som ej utbetalats för effektiva fleråriga garantier redovisas som fordran på staten.

För garantier för U-krediter bokades fordringar för garantiavgifter upp när garantin utfärdades.

Avsättningar

Som grund för Sidas redovisning av Avsättningar för garantier beräknas förväntad förlust. Det är ett kostnadsmått som beräknas med utgångspunkt i den uppskattade sannolikheten för att en garantitagare inte fullgör sina förpliktelser samt den bedömda storleken på förlusten om detta sker, för Sidas garantier i samband med bokslut. Förväntad förlust för garantier för U-krediter beräknas av Exportkreditnämnden och därmed enligt deras rutiner för beräkning av förväntad förlust. Förväntad förlust för fristående garantier beräknas av Riksgäldskontoret och därmed enligt deras rutiner för beräkning av förväntad förlust. Sida förser Riksgäldskontoret med uppgifter om garantiavtalen som underlag för deras beräkningar, både initialt och inför bokslutsvärderingar. För garantiavtal där garantiavgift tas ut i takt med att garantin utnyttjas redovisas kvardröjande risk för ökad risk utöver vad som kan beräknas tas ut enligt garantiavtalet. För sådana garantier som hanteras som ettåriga garantiåtaganden redovisas bara kvardröjande risk eftersom någon fordran inte kan redovisas

för dessa avgifter, se avsnitt Garantiavgifter. Det beror på att Sidas avtal begränsar möjligheterna att ta ut avgifter för ökad risk som inte är hänförlig till utnyttjandet. I de fall som garantiavgiften tas ut via en fastställd plan eller bara tas ut via subvention redovisas även en avsättning för risk som kan finansieras med garantiavgifter, fleråriga garantiåtaganden. Avsättning sker även för oreglerade skador.

Nuvärdesberäkning

Avsättningar och fordringar som har en kredittid överstigande ett år ska värderas till nuvärdet av framtida kassaflöden. Subventioner sätts in på räntebärande konto hos Riksgäldskontoret och diskonteras därmed inte.

Valutakurspåverkan

Förändringar i valutakurser ska normalt redovisas som finansiella poster. Av förenklingsskäl ingår valutakursförändringar som påverkar avsättningar för fristående garantier under posten Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag. Valutakursförändringar som påverkar avsättningar gällande garantier för U-krediter samt redovisning av regressfordringar för garantier för U-krediter redovisas som finansiella poster.

Värdering av regressfordringar

Sida har regressfordringar kopplade till sina garantier. Vid skadereglering övertar Sida fordran från garantitagaren. Fordringarna ökar i förekommande fall med avtalade kapitaliserade räntor, förfallna obetalda räntor samt upplupna ej förfallna räntor under nya återbetalningsavtal.

Fordringarna minskar då räntor och amorteringar betalas eller då avskrivningar sker. Avskrivningarna beslutas då återvinningsmöjligheterna anses uttömda eller då gäldenären beviljas skuldlettad. Värdet på fordringarna speglar de förväntade återvinningsmöjligheterna. Regressfordringarna redovisas som övriga långfristiga fordringar i Sidas balansräkning.

Intern styrning och kontroll samt styrelsens fastställande

Regelmässigt arbete

Sida arbetar kontinuerligt med att systematiskt stärka den interna styrningen och kontrollen.

Med intern styrning och kontroll avses den process som säkerställer att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller de så kallade verksamhetskraven enligt myndighetsförordningen. Sidas ledning ansvarar inför regeringen för verksamheten. Som statlig myndighet ska Sida följa myndighetsförordningen (2007:515) där krav bland annat ställs på att verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt, att myndigheten hushållar väl med statens medel, redovisar verksamheten på ett rättvisande sätt och agerar enligt gällande lagar och regelverk.

Sida ska också tillämpa kraven i enlighet med förordningen (2007:605) om intern styrning och kontroll (FISK). Under 2024 trädde nya regler i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag i kraft som innebär att myndigheten ska redogöra närmare för sitt arbete med intern styrning och kontroll och även översiktligt beskriva hur myndigheten arbetar med att förebygga korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter.

Genomförande

Intern miljö

Styrelsens, verksamhetens och chefers värderingar, etik och ledarstil samt myndighetens kultur är centrala för en ändamålsenlig kontrollmiljö. Så är även tydliga övergripande mål, organisationsstruktur, befogenheter och beslutsvägar.

Sidas värderingar, interna regelverk, handlägningsordning och processer skapar en ändamålsenlig kontrollmiljö som möjliggör att resurser används på ett effektivt sätt, samt att medarbetares kompetenser säkerställs och tas till vara på bästa sätt.

Beslutsvägar, befogenheter och ansvar definieras bland annat i Sidas arbetsordning och handlägningsordning. I arbetsordningen framgår bland annat att styrelsen sedan 2023, har ett revisionsutskott som behandlar frågor om internrevision och förbereder ärenden inför styrelsens beslut.

Sedan 1 oktober 2024 har Sida en gemensam handlägningsordning för hela verksamheten. De tidigare handlägningsordningarna som förelåg för respektive avdelning och enheter har därmed upphört att gälla. I den gemensamma handlägningsordningen finns utförliga beskrivningar av organisation, ansvar, beslutsrätt och arbetsformer. För att reglera samarbetet på utlandsmyndigheter, mellan Utrikesdepartementet (UD) och Sida, finns även en förvaltningsöverenskommelse och ett samspelspapper.

Sida arbetar också aktivt med kultur och värderingar i myndighetens verksamhet samt har löpande utbildningar om statstjänstemannarollen.

För att stödja verksamheten har Sida upprättat och uppdaterat regler, riktlinjer och processbeskrivningar och myndigheten ser kontinuerligt över styrande dokument, systemstöd och processer för att säkerställa att dessa är ändamålsenliga.

Risikanalys

Risikanalys omfattar att identifiera händelser och omständigheter som kan medföra att målen för verksamheten inte uppnås eller att myndigheten inte kan fullgöra sina uppgifter, att bedöma och värdera dessa risker, att besluta om hur riskerna ska hanteras och vid behov uppdatera dem.

Sida utför den övergripande risikanalysen i förhållande till övergripande mål i verksamhetsstrategin och uppdrag enligt instruktion och regleringsbrev. Myndighetens mest väsentliga risker och åtgärder för att hantera dem beslutas och följs upp under året. Riskanalysen föredras även i styrelsen i samband med beslut om verksamhetsplan samt vid uppföljningstillfällen under året. Givet karaktären på myndighetens uppdrag beaktar Sida alltid risker för korruption och fysisk säkerhet i verksamheten. Myndighetens mest väsentliga risker 2024 har bland annat varit korruption i biståndsverksamheten, korrupt beteende hos medarbetare, risker kopplade till säkerhet, inklusive informationssäkerhet och risker kopplade till resor i tjänsten vad gäller personals liv och hälsa samt risk kopplat till arbetsmiljön. En ny risk som har identifierats under året är risk att antagonistiska aktörer vill påverka Sidas verksamhet.

Sida genomför riskanalyser på olika nivåer i organisationen. Att genomföra riskanalyser är därför inte en separat

process, utan ingår som en integrerad del i myndighetens processer. Myndighetens löpande riskanalyser sker både på strategisk och operativ nivå, enligt följande:

- Övergripande risker för hela myndigheten som en del av verksamhetsplaneringen och uppföljningen där risker analyseras i förhållande till Sidas mål och uppdrag enligt verksamhetsstrategi, instruktion och regleringsbrev.
- Risker i väsentliga processer där specifikt risker för god intern styrning och kontroll analyseras och hanteras.
- Analys av korruptionsrisker.
- Riskanalyser inom strategigenomförandet (insatshanteringsprocessen och strategiprocessen).
- Riskanalys enligt förordningen (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering (Kammarkollegiets verktyg för verksamhetsanalys tillämpas).
- Risk- och sårbarhetsanalys i enlighet med förordning (2022:524) om statliga myndigheters beredskap, har uppdaterats under 2024 och planeras fastställas av styrelsen under kvartal 1 2025.
- Analys av risker inom informationssäkerhet enligt MSBFS 2020:6 föreskrifter om informationssäkerhet för statliga myndigheter. Den är numera integrerad i Sidas verksamhets- och planeringsprocess, vilket innebär att den uppdateras kontinuerligt eller minst årligen.
- Säkerhetsskyddsanalys enligt säkerhetsskyddslag (2018:585).
- I arbetsmiljöplaner där risker i förhållande till organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö analyseras.

Närmare om myndighetens arbete med att förebygga korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter

Myndigheten har en anti-korruptionsregel som uppdaterades under 2024 och som anger hur Sidas personal ska förhålla sig vid misstanke om korruption, otillbörlig påverkan, bedrägeri och andra oegentligheter. Sida arbetar systematiskt med att förhindra korruption och andra oegentligheter. Detta arbete utgör en del av myndighetens interna styrning och kontroll. Härutöver har myndigheten också utbildningar som genomförs löpande av personal inom området anti-korruption och inom ramen för kurser i statstjänstemannarollen.

Det förs också löpande dialog i dessa frågor internt inom myndigheten liksom även med samarbetspartners. Sida har vidare en visseblåsarfunktion som rapporteringskanal av misstankar om oegentligheter i biståndsverksamheten. För misstankar som rör Sidas egen personal finns ytterligare en visseblåsarfunktion. För hantering av inkomna misstankar som rör biståndsverksamheten så finns också en etablerad process för detta arbete samt en utredningsgrupp som ger stöd till verksamheten.

Åtgärder

Risker ska hanteras genom åtgärder/kontroller på myndighetsövergripande nivå, inom avdelningar och enheter. Åtgärderna syftar till att säkerställa kvalitet, effektivitet och tillförlitlighet i myndighetens processer.

Sida har under rapporteringsperioden arbetat med åtgärder på olika nivåer. Myndigheten utvecklar löpande processer och kontrollåtgärder för att göra verksamheten effektivare och för att anpassa verksamheten till nya behov i takt med att förändringar sker i myndighetens verksamhet.

Sida följer upp samarbetspartners arbete genom dialog och analys av den rapportering de tillhandahåller samt genom partnerbesök och extern revision.

Sidas biståndsverksamhet bedrivs i utmanande kontexter. Fler och fler länder har även under 2024 sett försvårade säkerhetslägen vilket gör att det blir svårt med både närvaro och resor. Uppföljning sker visserligen med extern revision alternativt tredjepartsmonitorering men ytterligare åtgärder måste till för att inte den interna styrning och kontrollen ska försämrats under sådana förhållanden. Sida följer noga utvecklingen i dessa länder för att kunna vidta förstärkningsåtgärder som säkerställer att myndigheten når uppsatta mål även när kontexten blir mer utmanande.

Sida ser ett behov av att fortsatt förstärka kunskapsnivån inom området intern styrning och kontroll. Utbildningen som påbörjades under 2024, kommer att fortsatt rullas ut under 2025.

Det finns alltså vissa förbättringsmöjligheter när det gäller den interna regelefterlevnaden i insatshanteringen. Myndigheten har arbetat med olika förstärkningsåtgärder under 2024 för att komma till rätta med problemen och det arbetet fortsätter under 2025.

Cybersäkerhetshoten från omvärlden har ökat under året. Det ställer också höga krav på Sidas motståndskraft och under året har Sida därför fortsatt med att aktivt arbeta med IT-säkerhet i form av olika övervakningstjänster, effektivare digitala verktyg med mera. Trots denna satsning så behöver Sida avsätta avsevärt mer resurser och lägga ytterligare fokus inom detta område för att möta utmaningarna. Sida har också förstärkt kontrollen över årsredovisningens resultatrapportering och garantidata.

Uppföljning

Sida följer regelbundet upp den interna styrningen och kontrollen genom olika former av uppföljningar.

Styrelsen, verksamledningen och chefer har i sina respektive roller ett ansvar för att genom systematisk och regelbunden uppföljning bedöma den interna styrningen och kontrollen inom Sidas verksamhet och processer. Sidas årliga verksamhetsplanering följs upp löpande i verksamheten och i styrelsen.

Chefscontrollerfunktionen samt Sidas inspektör arbetar fortlöpande under året med uppföljning av den interna styrningen och kontrollen. Vidare granskar Sidas internrevision intern styrning och kontroll inom olika områden. I chefscontrollers årliga rapport finns en sammanställning av den uppföljning som genomförts. Den beskriver chefscontrollers analys och bedömning av den interna styrningen och kontrollen på Sida. Rapporten ställs till generaldirektören och utgör ett underlag till generaldirektörens bedömning av nivån på den interna styrningen och kontrollen vid Sida.

Uppföljningen inbegriper också att fortlöpande följa upp och vidta åtgärder med anledning av iakttagelser och rekommendationer från Riksrevisionen, internrevisionen och inspektörsverksamheten. Under 2024 har internrevisionen genomfört fem granskningar och identifierat förbättringsområden. Styrelsen har fattat beslut om ett antal åtgärder och arbetet pågår med dessa. Tillsammans med UD har Sida även genomfört inspektioner på sex utlandsmyndigheter. Inspektörens årliga rapport redovisar de utlandsmyndigheter som inspekterats under året och redogör för de rekommendationer om förbättringar som avgivits.

Samtliga avdelningschefer har under året genomfört en självutvärdering av den interna styrningen och kontrollen inom sina respektive ansvarsområden. En stor del av Sidas uppföljning genomförs löpande av controllers och arbetsgrupper som följer upp kvalitet i beredningar och beslut inom Sidas insatshantering.

Sidas övergripande riskanalys har följts upp två gånger under året och Sidas verksamhetsledning och styrelse har erhållit information om hur åtgärder i den övergripande riskanalysen tagits om hand.

Dokumentation

Väsentliga delar av Sidas interna styrning och kontroll och uppföljning av densamma ska dokumenteras i nödvändig utsträckning för att bedöma om den interna styrningen och kontrollen är betryggande. Utifrån den samlade dokumentationen ska det gå att förstå hur myndighetens övergripande process för intern styrning och kontroll är integrerad i Sidas processer och därmed i verksamheten. Den samlade dokumentationen redovisas i chefscontrollers årliga rapport. Härutöver bedöms och dokumenteras myndighetens arbete med intern styrning och kontroll på olika nivåer av både externa och interna revisorer samt i olika uppföljningar och utvärderingar som löpande genomförs i verksamheten.

För att kvalitetssäkra innehållet i Sidas årsredovisning 2024 har Sida säkerställt följande:

- De finansiella dokumenten i årsredovisningen, samt redovisning av verksamhetens resultat, har upprättats enligt myndighetsförfordning (2007:515), förfordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, förfordningen (2010:1080) med instruktion för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, förfordningen (2011:211) om utlåning och garantier, regleringsbrev 2024 avseende Sida samt övriga regeringsbeslut.
- För Sidas hantering av medel från Regeringskansliet (UD) har myndigheten vid upprättandet av bemyndiganderedovisningen kontrollerat och bedömt att erforderliga underlag och handlingar finns som styrker utgående åtaganden 2024. Regeringskansliet (UD) har intygat att samtliga underlag har delgivits Sida. Sida har inte ansvar för hela kedjan, beslut om insats sker på Regeringskansliet (UD). Därmed kan Sida endast uppfylla krav enligt förfordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll samt förfordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, kap 2 § 9, för den del som avser Sidas uppdrag. Myndighetens bedömningar från tidigare år kvarstår vad gäller vikten av att ansvarskedjan hålls samman.
- I samband med upprättandet av årsredovisning har analyser och kvalitetssäkring av utfall utförts, vilka sammanfattas i kommentarer och noter till den finansiella redovisningen i årsredovisningen, samt av redovisningen av verksamhetens resultat.
- Generaldirektören har till styrelsen skriftligt intygat att Sidas årsredovisning 2024 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Generaldirektörens bedömning bygger på en löpande kvalitetssäkringsprocess där samtliga avdelningar har varit involverade.
- Sidas avdelningschefer har intygat att intern styrning och kontroll inom ansvarsområdet har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

- Sidas internrevision har vidare, utifrån en översiktlig granskning av chefscontrollers årliga rapport samt genomförda granskningar under året, lämnat ett uttalande om att det inte har framkommit något som tyder på att generaldirektörens bedömning skulle vara missvisande

Bedömning

Generaldirektören har till styrelsen skriftligt redovisat sin sammanfattande bedömning av intern styrning och kontroll vid Sida och med detta som underlag bedömt att den har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser. Bedömningen bygger på chefscontrollers årliga rapport 2024.

Styrelsens fastställande

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och av myndighetens ekonomiska ställning.

Sidas styrelse

Sundbyberg den 14 februari 2025

Gunilla Carlsson

Ordförande

Bo Netz

Vice ordförande

Edvard Agrell

Ledamot

Jakob Granit

Ledamot

Johannes Malminen

Ledamot

Katarina Areskoug Macarenhas

Ledamot

Magnus Ranstorp

Ledamot

Nina Larsson

Ledamot

Sverker Sörlin

Ledamot

Bilaga 1 Statistiska begrepp och definitioner

I redovisningen av biståndet följer Sida olika etablerade begrepp och definitioner. I denna bilaga beskrivs de begrepp som används i Sidas års-redovisning. Syftet med bilagan är att förtydliga begreppen för läsaren och vara transparenta med vilka beräkningsmetoder Sida använder. Statistik i tabeller och figurer sammanställs utifrån Sidas interna system.

Antal insatser

Med insats avses ett projekt eller program som Sida genomför tillsammans med en partner för att bidra till det biståndspolitiska målet. I Sidas statistik rymmer begreppet insats även till viss del samarbeten och projekt som indirekt bidrar till biståndets mål. En revision, en utvärdering av en insats eller tekniskt stöd för att genomföra en insats kan också definieras som en insats. Antal insatser i redovisningen är beräknade enligt följande princip:

- Insatserna ska ha ett positivt eller negativt utfall under det aktuella året. Det betyder att en utbetalning har gjorts mot insatsen (positivt utfall) eller en återbetalning mot insatsen har inkommit till Sida (negativt utfall).

Andra benämningar på samma begrepp

- Aktiva insatser.
- Antal aktiva insatser.
- Totalt antal insatser.

Antal nya avtal

Med nytt avtal avses ett avtal för en insats, det vill säga ett projekt eller program, som Sida genomför tillsammans med en partner för att bidra till det biståndspolitiska målet. Antalet nya avtal avser avtal som ingåtts under det aktuella året.

Projekt som indirekt bidrar till biståndets mål, såsom ett avtal för en revision, en utvärdering av en insats eller tekniskt stöd för att genomföra en insats inkluderas inte i begreppet.

Ett avtal anses som nytt om följande kriterier är uppfyllda:

- Avtalet har ett startdatum som är inom det aktuella året.
- Avtalet är ett gåvo- eller garantiavtal.
- Avtalet har status *Avtalat* eller *Avslutat*.

Bistandsform

Bistandsform beskriver hur medlen når den avtalade parten och utgår från OECD-DAC:s definitioner för *Co-operation modalities*. Se tabell till höger.

Andra benämningar på samma begrepp

- Stödform.

Civilsamhällesorganisation

En civilsamhällesorganisation är en icke-vinstdrivande organisation på lokal, nationell eller internationell nivå som arbetar utifrån en gemensam värdegrund mot gemensamma mål, med visst oberoende från stat och kommun. Det kan vara stiftelser, kooperativ och fackföreningar. Det kan också vara tillfälliga sammanslutningar som samlar in pengar för ett specifikt ändamål. Även paraplyorganisationer och nätverk ingår.

Benämning i ÅR	Co-operation modality enligt OECD-DAC	
Budgetstöd	A01	Generellt budgetstöd
	A02	Sektorbudgetstöd
	B01	Kärnstöd till civilsamhällesorganisationer, andra privata organ, Private-Public Partnerships (PPP) och forskningsinstitutioner
	B02	Kärnstöd till multilaterala institutioner och globala fonder
	B021	Kärnstöd till multilaterala organisationer
	B022	Kärnstöd till globala fonder
	B03	Bidrag till specifika program och fonder genom implementerande parter
	B031	Bidrag till finansieringsmekanismer med flera givare och flera implementerande organisationer
	B032	Bidrag till finansieringsmekanismer med flera givare och endast en implementerande organisation
	B033	Bidrag till finansieringsmekanismer med endast en givare samt bidrag som öronmärks till ett särskilt fönster eller en geografisk plats (som del av en givargemensam fond eller liknande)
Program- och kärnstöd samt poolfinansiering	B04	Poolfinansiering (exklusive bidrag som hantearas av internationella organisationer)
Projektstöd	C01	Projektstöd
Experter och annat tekniskt stöd	D01	Personal från givarlandet
	D02	Annat tekniskt samarbete
Andra kostnader i givarlandet (Sverige)	H01	Informera om och främja utvecklingssamarbete i givarlandet
Övrigt	E01	Stipendier i givarlandet
	F01	Skuldlättnader
	G01	Administrativa kostnader som inte inkluderats i övriga kategorier

Notera: Sida arbetar löpande med kvalitetssäkring av data inklusive bistandsform. Kvalitetssäkringen påverkar även data för tidigare år varför jämförelser av bistandsform som rapporterats i exempelvis tidigare årsredovisningar kan skilja sig från årets redovisning.

Utöver detta genomför OECD/DAC kvalitetssäkring av Sidas rapportering av Sveriges samlade bistandsrapportering till OECD/DAC. Denna rapportering och kvalitetssäkring sker efter årsredovisningens sammanställning. Totalt utfall påverkas inte av kvalitetssäkringen utan enbart fördelning.

Förvaltningskostnader

Sidas medarbetare redovisar arbetad tid enligt modell som utgår från myndighetens uppgifter enligt instruktion. Beräkningsmodellen för fördelningen av verksamhetens intäkter och kostnader grundar sig på tidredovisningen. Som underlag för beräkningen används en kategorisering som taggar Sidas organisatoriska enheter till den eller de uppgifter som de i huvudsak bidrar till. Sida beräknar intäkt och kostnad per uppgift som summan av intäkterna och kostnaderna för de enheter som bidrar till uppgiften. Sedan 2023 har modellen förfinats ytterligare, dels genom att timpris för direkta kostnader beräknas enhetsvis, istället för gemensamt för hela myndigheten, dels genom att overheadkostnad, definierad som kostnad för myndighetens övergripande lednings- och stödfunktioner, fördelas proportionellt mot redovisad tid (istället för som tidigare proportionellt mot direkt kostnad).

Förvaltningskostnad per strategi

Verksamhetens kostnader beräknas, enligt tidsredovisnings- och beräkningsmodellen ovan. Kostnaderna fördelas baserat på tid redovisad för varje enhet mot respektive strategi. Tid rapporterad mot uppgift men inte mot specifik strategi har fördelats på strategi, i första hand efter rapporterad enhet och för resterande tid, proportionellt mot rapporterad tid per strategi. Sedan 2023 fördelas även overheadkostnader per strategi.

Garanti

En garanti är ett åtagande som på många sätt liknar en vanlig försäkring, där den försäkrade motparten mot en premie får ett ekonomiskt skydd mot oförutsedda händelser. Sidas garantiverksamhet baserar sig på statens garantimodell och förordning (2011:211) om utlåning och garantier och förordning (2018:2098) om garantier för utvecklingssamarbete.

I avsnittet Resultatredovisning/ Återrapporteringskrav och uppdrag/ Bistånd som hävstång för andra finansiella flöden finns tabell 2.11 Beslutade och avtalade garantiinsatser för garantiverksamheten per strategi. Denna tabell visar antalet garantier och det totala garanterade beloppet per strategistyr verksamhet. Sidas avtal gällande garantier innehåller normalt belopp både i utländsk valuta (vanligtvis US dollar) och svenska kronor. För att kompensera för eventuella förändringar i valutakurserna finns ett visst påslag på beloppen i svenska kronor. Tabellen redovisar de avtalade maxbeloppen i svenska kronor inklusive ett påslag för valutakurser. Dessa skiljer sig därmed från tabell 3.19 Sammanställning av garantiverksamhet, tkr. Där anges det avtalade beloppet i utländsk valuta omräknat till svenska kronor enligt valutakursen vid rapporteringstillfället.

Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal

Projekt som indirekt bidrar till biståndets mål, såsom ett avtal för en revision, en utvärdering av en insats eller tekniskt stöd för att genomföra en insats inkluderas inte i begreppet.

Det genomsnittliga avtalsbeloppet är beräknat på följande sätt:

- Medelvärdet av beloppet *Totalt avtalsbelopp* som anges på de avtal som har ingåtts under det aktuella året.
- Avtalet är ett gåvo- eller garantiavtal.
- Avtalet har status *Avtalat* eller *Avslutat*.

Andra benämningar på samma begrepp

- Average agreed amount (ENG).

Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal

Projekt som indirekt bidrar till biståndets mål, såsom ett avtal för en revision, en utvärdering av en insats eller tekniskt stöd

för att genomföra en insats inkluderas inte i begreppet.

- Den genomsnittliga avtalslängden är beräknad på följande sätt:
- Den genomsnittliga längden av de avtal som har ingåtts under det aktuella året.
 - Avtalet är ett gåvo- eller garantiavtal.
 - Avtalet har status *Avtalat* eller *Avslutat*.
 - Om ett avtal förlängs används den nya avtalslängden i genomsnittsberäkningen även retroaktivt för tidigare år.

Andra benämningar på samma begrepp

- Average agreement length (ENG).

Klimatfinansiering

Sida bidrar till Sveriges officiella klimatfinansieringsrapportering, till UNFCCC och EU, i enlighet med klimatrapporteringsförordningen. Sidas klimatfinansiering beräknas baserat på de två Rio-markörerna för klimatanpassning och utsläppsminskning. Liksom för policymarkörerna finns det olika nivåer för markörerna beroende på om insatsen har klimatanpassning respektive utsläppsminskning som huvudsyfte eller delsyfte. Utfallet för en insats viktas med avseende på nivån på markörerna för klimatanpassning och utsläppsminskning, på följande sätt:

Markören för klimatanpassning				
Markören för utsläppsminskning		0 – Inte inriktat på policymålet	1 – Delsyfte	2 – Huvudsyfte
	0 – Inte inriktat på policymålet		Klassas som: Anpassning Viktas med: 0,4	Klassas som: Anpassning Viktas med: 1,0
	1 – Delsyfte	Klassas som Utsläppsminskning Viktas med 0,4	Klassas som: Cross-cutting Viktas med: 0,4	Klassas som: Anpassning Viktas med: 1,0
	2 – Huvudsyfte	Klassas som: Utsläppsminskning Viktas med: 1,0	Klassas som: Utsläppsminskning Viktas med: 1,0	Klassas som: Cross-cutting Viktas med: 1,0

Mobiliserat kapital

Mobiliserat kapital innebär det externa kapital som har tillhandahållits som en effekt av Sidas garantiverksamhet. Det är detta belopp som en motpart – exempelvis en bank – är villig att låna ut till en verksamhet till följd av det belopp som garanteras av Sida.

Det mobiliserade beloppet beräknas vid den tidpunkt som en garantiinsats beslutas. Det innebär att värdet uppskattas utifrån den totala avtalade volymen samt avser garantins hela löptid och fullt utnyttjande av tillgänglig utlåning. Det mobiliserade beloppet rapporteras endast en gång per insats, som en klumpsumma för det år då garantin avtalats och inte periodiserat per år under avtalsperioden. Beräkning och rapportering sker i enligt OECD-DAC:s riktlinjer.

Partner

Med partner menas den organisation eller institution som Sida samarbetar med för att genomföra biståndet. Partnern kan antingen vara den partner som Sida skriver avtal med, den partner som kanaliserar och implementerar biståndsmidlen eller både och. Den partner som Sida skriver avtal med kallas *avtalspartner* och finns registrerad hos Sida. Denna partner kan i sin tur ha ett avtal med en partner som är ansvarig för genomförandet och vad medel används till. Denna partner kallas för *implementerande partner*.

I årsredovisningens tabeller och diagram åsyftas den implementerande partnern om inget annat anges.

Andra benämningar på samma begrepp

- Samarbetspart.
- Samarbetspartner.
- Samarbetsorganisation.

Partnerkategori

Partnerkategori är en kategorisering av organisationer och institutioner enligt OECD-DAC:s *Channel codes*. Följande partnerkategorier används i årsredovisningen:

Benämning i ÅR	Channel parent category enligt OECD-DAC
Civilsamhällsorganisationer	20 000
Multilaterala organisationer	40 000
Offentliga institutioner	10 000
Offentlig-privat samverkan (PPP) och nätverk	30 000
Privat sektor institution	60 000
Universitet, högskola eller annan akademisk institution, forskningsinstitut eller tankesmedja	51 000
Övriga	90 000

Notera: Sida arbetar löpande med kvalitetssäkring av data inklusive kategorisering av samarbetspartner. Kvalitetssäkringen kan påverka data för tidigare år varför jämförelser av fördelning till samarbetspartner kan skilja sig från årets redovisning. Totalt utfall påverkas inte av kvalitets-säkringen utan enbart fördelning

Policymarkörer

Policymarkörer indikerar till vilken grad Sidas verksamhet riktas mot olika policyområden, exempelvis jämställdhet eller miljö. Även denna beräkningsmetod bygger på OECD-DAC:s system för klassning.

I årsredovisningen ingår policymarkörerna för jämställdhet, miljö samt fred och säkerhet. Utfallet för en policymarkör beräknas som det totala utfallet för alla Sidas utbetalningar som går till insatser som har jämställdhet, miljö respektive konflikt som ett huvudsyfte eller integrerat som ett delsyfte.

Detta innebär till exempel att utfallet för policymarkören jämställdhet är avsevärt högre än utfallet för det tematiska området Stärka kvinnors och flickors frihet och egenmakt. Detta beror på att policymarkören summerar insatser inom alla tematiska områden med jämställdhet som antingen delsyfte eller huvudsyfte. En insats kan vara taggad som delsyfte eller huvudsyfte mot fler än en policymarkör i det fall stödet är riktat mot flera policyområden.

Notera: Sida arbetar löpande med kvalitetssäkring av data inklusive policymarkörerna. Kvalitetssäkringen påverkar även data för tidigare år varför jämförelser av policymarkörerna som rapporterats i exempelvis tidigare årsredovisningar kan skilja sig från årets redovisning.

Under genomförandet av en insats kan även policymarkörens ändras av att insatsens utformning ändras. Detta kan ha påverkan på data för tidigare år.

Utöver detta genomför OECD/DAC kvalitetssäkring av Sidas rapportering av Sveriges samlade biståndsrapportering till OECD/DAC. Denna rapportering och kvalitetssäkring sker efter årsredovisningens sammanställning. Totalt utfall påverkas inte av kvalitetssäkringen utan enbart fördelning.

Procentberäkningar

I flertalet tabeller förekommer andelsangivelser i procent. Procenttalen avrundas enligt följande principer:

- Om procentandelen är större än eller lika med 1 avrundas procentandelen till närmaste heltal.
- Om procentandelen är mindre än 1 avrundas procentandelen till närmaste decimaltal, med en decimal.
- Givet avrundningsreglerna blir summan av procentandelarna inte alltid 100 procent, utan varierar vanligtvis mellan 99 procent och 101 procent.

Sektorer

OECD-DAC-sektorer Purpose codes används i vissa fall för att beräkna ett utfall. Detta används i bland annat regleringsbrevsuppdrag för att skära data. Exempel på detta är användandet av sektorkoder för att identifiera stöd till människorättsförsvarare och kvinnoorganisationer. Sektorkoder väljs utifrån vilket specifikt område som den finansiella överföringen avser att utveckla.

Sidas beräkning av SRHR

Sida redovisar SRHR i linje med Gutmacher-Lancet-definitionen. Gutmacher-Lancet-definitionen använder schablonvärden per sektorkod. Sektorkoderna har identifierats utifrån den årliga rapporten Donors Delivering for SRHR.

Sida har kompletterat med ett antal sektorkoder för att täcka in samtliga aspekter av Gutmacher-Lancet-definitionen av SRHR. Schablonvärdena för varje sektorkod är medelvärdet av den uppskattade andelen SRHR-stöd, vilket motsvarar förfa-randet i rapporten Donors Delivering for SRHR.

Strategi och strategigrupp

Strategibegreppet är ett centralt begrepp för Sida och stra-tegier styr Sidas arbete. Strategier kan pågå under flera på varandra efterföljande tidsperioder och grupperas då i en strategigrupp.

Följande definition av begreppet Strategi används i Sidas årsredovisning.

- En strategi är en tidsbestämd, av regeringen beslutad, strategi.
- En strategi innehåller dess beslutade tidsfönster i titeln.
- I de fall strateginamnet inte åtföljs av dess tidsfönster åsyftas följden av strategier – en så kallad strategigrupp.
- Ett exempel på skillnaden mellan strategi och strategigrupp är *Strategi för Tanzania* som är en strategigrupp, medan *Strategi för Tanzania 2020–2024* är strategin under det sär-skilda tidsfönstret.

Strategimål

Strategier består av ett antal mål som tillsammans definierar strategin.

- En strategi består av ett eller flera strategimål som beslutats av regeringen.
- Alla Sidas biståndsinsatser utförs med inriktning mot ett eller flera strategimål.

Strategimålskategori

Strategimålen inom respektive tematiskt område kan klust-ras i olika kategorier av mål. Ett tematiskt område består av ett antal tematiska underområden som i årsredovisningen benämns som strategimålskategorier.

- Ett tematiskt område består av en eller flera strategimålskategorier.
- Kategoriseringen av strategimål till tematiskt område görs genom koppling mellan strategimål, tematiskt område och strategimålskategori (tematisk underrubrik) i samråd med

tematiska experter på Sida.

- Ett strategimål kan endast kopplas till en enda strategi-målskategori.
- Då ett mål relaterar till mer än ett tematiskt område görs en bedömning av målets formulering. Strategimålet kopplas i de flesta fall till det område som omnämns först.

Andra benämningar på samma begrepp

- Strategimålsområde.
- Tematisk underrubrik.
- Tematiskt underområde.

Tematiskt område

I regleringsbrevet till Sida anges årligen för vilka tematiska områden som Sida ska redovisa resultat. När utfallet för ett tematiskt område beräknas, summeras de insatser som har kopplats till det strategimål som faller inom det tematiska område som redovisas. För att möjliggöra denna rapportering definieras löpande vilket eller vilka strategimål varje enskild insats bidrar till och vilket tematiskt område varje strategimål tillhör. Nytt för årsredovisningen 2024 jämfört med tidigare år är att Sida har nya tematiska områden. Tabellen till höger visar en översikt av hur tematiska områden från tidigare år har klassificerats mot nya tematiska områden.

Den tematiska definitionen är:

- Tematiska områden enligt återrapporteringskrav om tema-tisk resultatredovisning i regleringsbrev.
- Ett tematiskt område består av en eller flera strategimåls-kategorier.
- Genom strategimålskategorierna kopplas det tematiska området till strategimål och därmed även till strategier. Se vidare i begreppsdefinitionen för Strategimålskategori.

Notera: Det löpande arbetet med att definiera vilket tematiskt område varje insats bidrar till kan innebära att mindre föränd-ringar kan ske i fördelningen mellan tematiska områden även för föregående år.

Andra benämningar på samma begrepp

- Tema.

Tematiskt område 2023	Tematiskt område 2024
Forskning	Fattigdomsbekämpning genom jobb-skapande, handel och utbildning
Inkluderande ekonomisk utveck-ling	Fattigdomsbekämpning genom jobb-skapande, handel och utbildning
Utbildning	Fattigdomsbekämpning genom jobb-skapande, handel och utbildning
Fredliga och inkluderande sam-hällen	Främja frihet och bekämpa förtryck
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättstatens principer	Främja frihet och bekämpa förtryck
Jämlik hälsa	Förbättrad hälsa för de allra mest utsatta
Global jämställdhet	Stärka kvinnors och flickors frihet och egenmakt
Humanitärt bistånd	Stärkt humanitärt stöd för att rädda liv och lindra nöd
Migration och utveckling	Stärkta synergier mellan bistånds- och migrationspolitiken
Miljö och klimat: hållbar utveckling & nyttjande av naturresurser	Utökat och effektiviserat klimatbi-stånd
Miljö och klimat: hållbar utveckling & nyttjande av naturresurser	Fattigdomsbekämpning genom jobb-skapande, handel och utbildning
Övrigt	Fattigdomsbekämpning genom jobb-skapande, handel och utbildning
Övrigt	Förbättrad hälsa för de allra mest utsatta
Övrigt	Övrigt

Utfall

Utfall är ett mått på de medel som flödat mellan Sida och en partner. Utfall kan både vara positivt (utbetalningar) och negativt (återbetalningar). Utfallet på årsbasis är summan av utbetalningar minus återbetalningar.

Andra benämningar på samma begrepp

- Utbetalade medel.
- Totalt utbetalda medel.
- Totala utbetalningar.
- Bidrag.
- Totalt bidrag.

Bilaga 2 Strateginamn

Bilaterala strategier	
Beslutat strateginamn	Förkortat namn
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Afghanistan 2022–2024	Afghanistan 2022–2024
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Bangladesh 2021–2025	Bangladesh 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Bolivia 2021–2025	Bolivia 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Burkina Faso 2018–2022 (upphört, utfasning under 2024)	Burkina Faso 2018–2022
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Colombia 2021–2025	Colombia 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Demokratiska republiken Kongo 2021–2025	DR Kongo 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Etiopien 2022–2026	Etiopien 2022–2026
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Guatemala 2021–2025	Guatemala 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Irak 2022–2026	Irak 2022–2026
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Kenya 2021–2025	Kenya 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Kuba 2021–2025	Kuba 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Liberia 2021–2025	Liberia 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Mali 2021–2025 (upphört, utfasning under 2024)	Mali 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Moçambique 2022–2026	Moçambique 2022–2026
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Myanmar 2024–2026	Myanmar 2024–2026
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Palestina 2020–2024	Palestina 2020–2024
Strategi för Sveriges stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljö i Ryssland 2020–2024	Ryssland 2020–2024
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Rwanda 2020–2024	Rwanda 2020–2024
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2022 (förlängd)	Somalia 2018–2022
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Sudan 2018–2022 (förlängd)	Sudan 2018–2022

Bilaterala strategier	
Beslutat strateginamn	Förkortat namn
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Sydsudan 2018–2022 (förlängd)	Sydsudan 2018–2022
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Tanzania 2020–2024	Tanzania 2020–2024
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Uganda 2018–2023 (förlängd)	Uganda 2018–2023
Strategi för Sveriges uppbyggnads- och reformsamarbete med Ukraina 2023–2027	Ukraina 2023–2027
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Zambia 2024–2028	Zambia 2024–2028
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Zimbabwe 2022–2026	Zimbabwe 2022–2026
Regionala strategier	
Beslutat strateginamn	Förkortat namn
Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika 2022–2026	Afrika 2022–2026
Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Asien och Oceanien 2022–2026	Asien och Oceanien 2022–2026
Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Latinamerika 2021–2025	Latinamerika 2021–2025
Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Mellanöstern och Nordafrika 2024–2027	Mellanöstern och Nordafrika 2024–2027
Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Afrika 2022–2026	SRHR i Afrika 2022–2026
Sveriges regionala strategi för Syrienkrisen 2024–2026	Syrienkrisen 2024–2026
Strategi för Sveriges reformsamarbete med västra Balkan och Turkiet 2021–2027	Västra Balkan och Turkiet 2021–2027
Strategi för Sveriges reformsamarbete med Östeuropa 2021–2027	Östeuropa 2021–2027
Tematiska strategier	
Beslutat strateginamn	Förkortat namn
Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom miljö, klimat och biologisk mångfald 2022–2026	Hållbar miljö 2022–2026

Tematiska strategier	
Beslutat strateginamn	Förkortat namn
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete inom forskning för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling 2022–2028	Forskning för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling 2022–2028
Strategi för fred, säkerhet och stabilisering 2024–2028	Fred 2024–2028
Strategi för innovation, partnerskap och kapacitetsutveckling 2024–2028	Innovation, partnerskap och kapacitetsutveckling 2024–2028
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med det civila samhället 2024	CSO-strategin 2024
Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2022–2026	Hållbar ekonomisk utveckling 2022–2026
Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar social utveckling 2018–2022 (förlängd)	Hållbar social utveckling 2018–2022
Strategi för Sveriges humanitära bistånd genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) 2021–2025	Humanitärt bistånd 2021–2025
Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete för arbetet med de mänskliga fri- och rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer 2024–2028	Mänskliga fri- och rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2024–2028
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete för global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter 2022–2026	Global jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter 2022–2026
Strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2024–2027	Demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2024–2027
Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom migration, återvändande och frivillig migration 2024–2028	Migration 2024–2028

Bilaga 3 Läsanvisning enligt instruktion

Paragraf i instruktionen	Kapitel
1 § Sida har i uppgift att bidra till att uppfylla målet för det internationella biståndet, som en del i uppgiften att genomföra Sveriges politik för global utveckling och Agenda 2030 som Förenta nationernas (FN) medlemsstater antagit. Myndigheten ska genom ekonomiska bidrag, på de sätt som framgår av 2–5 §§ och i enlighet med av regeringen beslutade strategier inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd stödja verksamheter som kan bidra till att uppnå detta mål.	Kapitel 2. Resultatredovisning • Sammanfattande bedömning • Per tematiskt område samt Ukraina och närområdet • Per uppgift
2 § Myndighetens verksamhet ska utgå från: – ett rättighetsperspektiv och fattiga människors perspektiv på utveckling, – ett integrerat klimat- och miljöperspektiv, – ett integrerat jämställdhetsperspektiv som inkluderar en analys av kvinnors och flickors respektive mäns och pojkars situation, – ett integrerat konfliktperspektiv i utvecklingssamarbetet	Kapitel 2. Resultatredovisning. Framför allt: • Per tematiskt område samt Ukraina och närområdet
Vidare ska myndigheten i sin verksamhet: 1. utgå från rättsstatens principer,	Kapitel 2. Resultatredovisning • Per tematiskt område samt Ukraina och närområdet • Per uppgift • Åtterrporteringskrav i regleringsbrev för 2024: Demokrati och mänskliga rättigheter
2. bidra till genomförandet av regeringens internationella åtaganden rörande principerna för effektivt bistånd och utvecklingssamarbete,	Kapitel 2. Resultatredovisning. Framför allt: • Per uppgift: Sida finansierar partner och delar finansiella risker • Åtterrporteringskrav i regleringsbrev för 2024: Svenskt bistånd ska vara effektivt, resultatorienterat och katalytiskt
3. verka för ett effektivt bistånd bland annat genom dialog, katalytiska insatser, innovativa samverkans- och finansieringsformer samt genom att komplettera och underlätta för andra finansiella flöden som bidrar till fattigdomsbekämpning och global hållbar utveckling,	Kapitel 2. Resultatredovisning. Framför allt: • Per tematiskt område samt Ukraina och närområdet • Per uppgift • Åtterrporteringskrav i regleringsbrev för 2024: Synergier mellan handel och bistånd; Bistånd som hävstång för andra finansiella flöden

Paragraf i instruktionen	Kapitel
4. beakta vikten av offentliga institutioner som bygger på demokratiska principer för långsiktiga resultat,	Kapitel 2. Resultatredovisning. Till exempel: • Per tematiskt område samt Ukraina och närområdet: Främjande av frihet och bekämpning av förtryck • Per uppgift: Sida finansierar partner och delar finansiella risker i garantiarbetet • Åtterrporteringskrav i regleringsbrev för 2024: Demokrati och mänskliga rättigheter
5. vidta åtgärder för att motverka oegentligheter och korruption	Kapitel 2. Resultatredovisning • Per tematiskt område samt Ukraina och närområdet • Per uppgift Kapitel 4. Intern styrning och kontroll samt styrelsens fastställande • Intern styrning och kontroll
6. bedöma och följa upp risker både på insats- och strateginivå samt hantera riskerna i dialog med partner, och	Kapitel 1. Inledning • Sidas arbete med resultatredovisning Kapitel 2. Resultatredovisning Kapitel 4. Intern styrning och kontroll samt styrelsens fastställande • Intern styrning och kontroll
7. tillvarata kunskap från såväl egna som externa uppföljningar och utvärderingar vid genomförande av utvecklingssamarbete.	Kapitel 1. Inledning • Sidas arbete med resultatredovisning Kapitel 2. Resultatredovisning
3 § Myndigheten ska 1. bistå regeringen med expertstöd, och de underlag som är nödvändiga för regeringens utformning av biståndspolitik och för genomförandet av det bilaterala och multilaterala utvecklingssamarbetet, humanitära biståndet och EU-biståndet,	Kapitel 2. Resultatredovisning. Framför allt: • Per uppgift: Sida bistår med kunskap, information och statistik
2. i genomförandet av strategierna inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd varje år lämna strategirapporter till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) samt under det sista året i en strategiperiod lämna fördjupade strategirapporter,	Rapporteras i särskild ordning
3. bistå aktörer som bedriver uppföljning och utvärdering inom Sidas verksamhetsområde,	Kapitel 2. Resultatredovisning. Framför allt: • Per uppgift: Sida bistår med kunskap, information och statistik
4. sammanställa och till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) och OECD:s biståndskommitté (DAC) rapportera statistik enligt direktiv från DAC,	Kapitel 2. Resultatredovisning. Framför allt: • Per uppgift: Sida bistår med kunskap, information och statistik • Åtterrporteringskrav i regleringsbrev för 2024: Transparensen i svenskt bistånd ska öka

Paragraf i instruktionen	Kapitel
5. verka för öppenhet och insyn i det internationella biståndet och i samarbetsländerna, aktivt och på elektronisk väg tillgängliggöra information om sin verksamhet, samordna genomförandet av transparensgarantin i det svenska biståndet, inklusive stödja övriga berörda aktörer i detta arbete samt ansvara för informationstjänsten Openaid,	Kapitel 2. Resultatredovisning. Framför allt: - Per uppgift: Sida bistår med kunskap, information och statistik - Återrapporteringskrav i regleringsbrev för 2024: Transparensen i svenskt bistånd ska öka
6. vid myndighetens utbildningscentrum i Härnösand anordna utbildning och kompetensutveckling för Sidas samarbetspartner inom utvecklingssamarbetet,	Kapitel 2. Resultatredovisning. Framför allt: Per uppgift: Sida mobiliserar engagemang och stärker kapacitet
7. vara nationell kontaktpunkt för myndighetssamarbetet Twinning och Technical Assistance Information Exchange (TAIEX) finansierat genom EU:s biståndsbudget,	Kapitel 2. Resultatredovisning Per uppgift: Sida mobiliserar engagemang och stärker kapacitet
8. inom ramen för samarbete inom Östersjöregionen ansvara för delar av samarbetet med Ryssland inom miljöområdet, genom att bland annat bidra till finansiering av insatser i anslutning till investeringsprojekt genom internationella finansiella institutioner (IFI), samt ansvara för samarbete inom området demokrati och mänskliga rättigheter,	Kapitel 2. Resultatredovisning Per tematiskt område samt Ukraina och närområdet: Utvecklingssamarbetet med Ukraina och närområdet
9. när det gäller vissa medel för anslagsposter under utbildningsområde 7 Internationellt bistånd som regeringen eller Regeringskansliet beslutar om, för Regeringskansliets räkning utföra vissa administrativa kontrollmoment vid bidragshantering, praktiskt hantera utbetalningar, återbetalningar och återkrav samt svara för en effektiv valutahantering,	Kapitel 2. Resultatredovisning Återrapporteringskrav i regleringsbrev för 2024: Redovisning av förvaltnings- och säkerhetskostnader
10. inom sitt verksamhetsområde verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling,	Kapitel 2. Resultatredovisning Styrning och kompetens
11. i fråga om sitt miljöarbete rapportera till Naturvårdsverket och samråda med myndigheten om vilken rapportering som behövs.	Rapporteras i särskild ordning
12. ansvara för redovisning av ägarandelar i Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken, Asiatiska utvecklingsbanken, Afrikanska utvecklingsbanken, Interamerikanska utvecklingsbanken, Internationella finansbolaget, Multilaterala investeringsorganet och Interamerikanska investeringsbolaget. Förförordning (2022:234).	Kapitel 3. Finansiell redovisning.

Paragraf i instruktionen	Kapitel
4 § Myndigheten får - i mån av tillgång på medel besluta om och betala ut bidrag eller annan finansiering, - ingå och säga upp avtal om närmare villkor för samarbetet med samarbetsländer (proceduravtal), - efter överenskommelse med en avtalsslutande part omfördela medel mellan olika avtal om bidrag eller annan finansiering till stöd för verksamhet med andra stater, internationella och multilaterala organisationer, organisationer i det civila samhället, svenska myndigheter samt andra relevanta aktörer (insatsavtal), - anpassa samarbetsavtal med länder så att de motsvarar en strategis giltighetsperiod, - ingå, förlänga och säga upp avtal enligt 4 a och 4 b §§ som myndigheten har rätt att besluta om, om avtalet inte kräver riksdagens eller utrikesnämndens medverkan, - uppdra åt en utlandsmyndighet där Sverige bedriver bilateralt utvecklingssamarbete att på myndighetens vägnar underteckna avtal, - överlämna åt en utlandsmyndighet där Sverige bedriver bilateralt utvecklingssamarbete, eller åt en annan myndighet, att på myndighetens vägnar avgöra ärenden som inte behöver prövas av generaldirektören eller personalsvarsnämnden, - begära att en utlandsmyndighet där Sverige bedriver bilateralt utvecklingssamarbete ska vidta de åtgärder som följer av avtal mellan Sverige och samarbetslandet i fråga eller som i övrigt faller inom myndighetens behörighetsområde enligt denna förordning, och - begära att en utlandsmyndighet där Sverige bedriver bilateralt utvecklingssamarbete, eller där Sverige bidrar med humanitärt bistånd, lämnar sådan information som behövs för myndighetens verksamhet. Förförordning (2022:234).	Denna paragraf är i sin helhet tillämplig för myndighetens resultatredovisning då den relaterar till Sidas arbete med insatshantering.
5 § Sida ska inom sitt verksamhetsområde särskilt samverka med - statliga myndigheter och andra offentliga aktörer i syfte att skaffa och tillvarata sakkunskap och förvaltningskompetens i genomförandet av internationellt utvecklingssamarbete, exempelvis genom biståndsfansierad tjänsteexport, och - andra aktörer, såsom organisationer i det civila samhället, näringslivet och akademiska institutioner och institut, som kan bidra till att uppfylla regeringens mål för det internationella biståndet och bidra till utveckling av genomförandet av utvecklingssamarbetet.	Kapitel 2. Resultatredovisning, framför allt: Per uppgift: Sida finansierar partner och delar finansiella risker i garantiarbetet samt Sida mobiliserar engagemang och stärker kapacitet Kapitel 2. Resultatredovisning

Bilaga 4 Sidas resultatindikator

Trafikljusen är Sidas resultatindikator. Systemet sammanfattar och motiverar myndighetens bedömning av hur arbetet går i genomförandet av de strategier som styr Sida. Tillsammans ger trafikljusen en bild av hur arbetet gått under året.

Sida har till och med 2024 arbetat med tre kategorier av trafikljus. En trafikljusbedömning bestod av en motivering och en färgsättning. Alla tre trafikljus hade en egen uppsättning kriterier som utgör grunden för trafikljusbedömningen (se respektive ljus till höger).

För trafikljuskategorierna Utvecklingstrend och Portföljens sammansättning gör Sida en bedömning per strategimål, men myndigheten tar också fram trafikljusbedömningar på strateginivå som gäller för en hel strategi. Sida gör en bedömning på strateginivå genom att aggregera trafikljusbedömningar på strategimålsnivå till strateginivå enligt de kriterier som finns (se trafikljus på strateginivå till höger). För trafikljuskategorin Verksamhetens genomförande gör Sida endast en övergripande bedömning på strateginivå.

Myndigheten utvecklar en ny resultatmodell med indikatorer för att mäta resultat som kommer att tas i bruk från 2025.

Trafikljus för utvecklingstrend

Grön: Utvecklingen går framåt	Gul: Utvecklingen har ingen tydlig riktning	Röd: Utvecklingen går bakåt
I förhållande till strategimål/strategi går utvecklingen i kontexten just nu framåt.	I förhållande till strategimål/strategi har utvecklingen i kontexten just nu ingen tydlig riktning.	I förhållande till strategimål/strategi går utvecklingen i kontexten just nu bakåt.

Trafikljuset för portföljens sammansättning

Grön: Portföljen är väl sammansatt	Gul: Portföljen behöver mindre justeringar	Röd: Portföljen behöver större justeringar
Portföljen svarar upp mot behoven i kontexten, strategins mål samt förväntas uppnå resultat enligt insatsernas mål.	Portföljen svarar delvis upp mot behoven i kontexten, strategins mål samt förväntas uppnå resultat för en större del av insatsernas mål.	Portföljen svarar inte upp mot behoven i kontexten, strategins mål och/eller förväntas inte uppnå resultat enligt insatsernas mål.

Trafikljuset för verksamhetens genomförande

Grön: Genomförande går enligt plan	Gul: Genomförandet går delvis enligt plan	Röd: Genomförandet går inte enligt plan
Aktiviteter och insatser genomförs enligt plan.	Aktiviteter och insatser genomförs delvis enligt plan men vissa hinder har uppkommit i genomförandet.	Aktiviteter och insatser genomförs inte enligt plan och större hinder har uppkommit i genomförandet.

Trafikljus på strateginivå

Grönt ljus på strateginivå	Gult ljus på strateginivå	Rött ljus på strateginivå
Ungefär två tredjedelar eller mer av strategimålen är gröna.	Mindre än två tredjedelar av strategimålen är gröna och mindre än en tredjedel är röda.	Ungefär en tredjedel eller mer av strategimålen är röda.

Slutnoter

- 1 Sidas verksamhetsstrategi 2024–2026 . Dokumentnummer: 24/000134-8.
- 2 Sidas verksamhetsplan 2024. Dokumentnummer: 24/000134-11.
- 3 Regeringskansliet, Bistånd för en ny era Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt, 14 december 2023.
- 4 Regeringskansliet, Strategin för Sveriges utrikeshandel, investeringar och globala konkurrenskraft, 1 december 2023.
- 5 Regeringskansliet, Riktlinjer för strategier inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd, 4 januari 2018, s. 4.
- 6 Riksrevisionen, RIR 2024:4, Sveriges internationella bistånd – uppföljning, utvärdering och rapportering, 5 mars 2024.
- 7 Sidas åiterrapportering avseende utvecklad uppföljning av verksamheten 29 oktober 2024, dokumentnummer 24/000123-15.
- 8 Expertgruppen för biståndsanalys, Markus Burman, vad säger Sidas årsredovisning om biståndets resultat? Exemplet sysselsättning, underlagsrapport, maj 2024.
- 9 Sidas åiterrapportering enligt uppdrag till Sida om att ta fram en åtgärdsplan för att utveckla en mer tillförlitlig, rättvisande och representativt resultatredovisning av biståndet, UD2024/13234, 4 december 2024, dokumentnummer 24/001438-5.
- 10 Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), 24 oktober 2024, UD2024/12993 och UD/2024/14330, s. 2.
- 11 World Bank, Global Economic Prospects, juni 2024, s. 6.
- 12 Ibid., s. 25-27.
- 13 World Bank, Global Economic Prospects, juni 2024, s. 3.
- 14 WTO, World Trade Report 2023, s. 29.
- 15 World Bank, Global Economic Prospects, juni 2024, s. 25.
- 16 World Bank, Global Economic Prospects, 2024, s. 28-29.
- 17 ILO, World Employment and Social Outlook: May 2024 Update, maj 2024, s. 1 och 5.
- 18 ILO, World Employment and Social Outlook 2024, januari 2024, s. 12.
- 19 ILO, World Employment and Social Outlook: May 2024 Update, maj 2024, s. 1.
- 20 ILO, Global Employment Trends for Youth 2024, s. 10.
- 21 OECD, Development Co-operation Report 2024 Tackling Poverty and Inequalities through Green Transition, juli 2024, s. 271-272.
- 22 UN, The Global Sustainable Development Report, 2023, s. 97.
- 23 Ibid., s. 99.
- 24 Mercy Corps, Narrative Report: Strengthening Agricultural Markets and Food Security (SAFE) program, Sudan, 2023, s. 9, dokumentnummer: 24/000379-41. SAFE - Mercy Corps/ADRA Sudan. Insatsnummer: 13260.
- 25 Middle East Investment Initiative, Swedish Guarantee Facility & Technical Assistance Program Statement of Work (Continuation and Expansion), September 2024, s. 2. Swedish Guarantee Facility TA/ SGF2 MEII. Insatsnummer: 14863.
- 26 TAHA Annual report June 2022 – July 2023, s. 8 och 10. Support to TAHA: Growing Wealth Through Horticulture (GROWTH). Insatsnummer: 15184.
- 27 FIAS 2024 Mid-year Update, juni 2024, s. 40. FIAS, Facility for Investment Climate Adv Services 2021-2024. Insatsnummer: 14388.
- 28 Ibid., s. 23 och 26.
- 29 ILO, PPDP Inclusive Growth through Decent Work in the Great Rift Valley, Technical Progress Report, augusti 2023, s. 18. PPDP Inclusive Growth through Decent Work in the Great Rift Valley. Insatsnummer: 10305.
- 30 PPDP Inclusive Growth through Decent Work in the Great Rift Valley, Final Evaluation Report, s. 55, oktober 2023.
- 31 Swisscontact, PANORAMA 2023, 4 años Empoderando y Creando Oportunidades en Alta Verapaz, s. 13-14. Swisscontact - Indigenous women and youth's economic empowerment, 2018-2022. Insatsnummer: 11727.
- 32 HELVETAS, RECONOMY Semi-annual Narrative Report 2024, s. 10. RECONOMY Western Balkans 2023-2026. Insatsnummer: 14710.
- 33 Nordic Consulting Group, Sweden AB, Evaluation of Sida's support to Education – Lessons learned from 20 years and five countries, 2022:3b, s. 7.
- 34 GPE Results Report 2023, chapter two; GPE, 2015 Guidelines for Education Sector Plan Preparation, s. 1-10. GPE 2021-2024. Insatsnummer: 14131.
- 35 GPE, Guidelines for Education Sector Plan Preparation, 2025, s. 1-10.
- 36 Tanzania Education Programme for Results II, Program Operation Manual, revised version, June, 2024, s. 8-20. Education Program for Result EPforR II Mainland Tanzania. Insatsnummer: 14876.
- 37 Zanzibar Education Programme for Results, Program Operation Manual, February, 2024, s. 8-38. Programme for Education Results in Zanzibar (PERZ). Insatsnummer: 13091.
- 38 Korrespondens mellan Sida och GPE's landsansvarig för Tanzania 2024-10-14. Dokumentnummer: 21/000477 -169.
- 39 GPE Results Report 2023, s.72.
- 40 UNICEF Yemen, Education Thematic Report, January - December 2023, maj 2024, s. 8. Unicef Yemen: Children's enhanced rights and access to basic services. UNICEF Yemen: Children's enhanced rights and access to basic services. Insatsnummer: 15017.
- 41 Sida, Inclusive Education – Ensuring the right to education for children with disabilities. Tematisk analys, 2024, s. 1.
- 42 UNESCO Management Report Education Sector, 2022, s. 4. Dokumentnummer: 21/001206-75. Unesco utbildning 2022-2025. Insatsnummer: 14752.
- 43 Mejtkorrespondens, Unesco CSE Progress 2023. Dokumentnummer: 21/001206-132.
- 44 Unesco, The Better Education for Afghanistan's Future (BESAF), Final Evaluation Report, juni 2024, s. 9. UNESCO, Better Education Systems for Afghanistan's future 2018-2025. Insatsnummer: 11337.
- 45 Ibid., s. 38.
- 46 Unesco Biennial Report 2022-2023 Transforming TVET for the Future, s. 8 och 16. Unesco utbildning 2022-2025. Insatsnummer: 14752.
- 47 World Bank Group, Trade Facilitation Support Program – Annual Report, 2023, s. 21-22. World Bank Umbrella Facility for Trade. Insatsnummer: 61050115.
- 48 International Trade Centre, Annual Report, 2023, s. 20. ITC 2022-2026. Insatsnummer: 14589.
- 49 EU-TAF, Team Europe Technical Assistance Facility to support AfCFTA and Continental Economic Integration (EU TAF), Progress Report 2, februari 2024, s. 22-26. EU AfCFTA Technical Assistance Facility (TAF), 2021-2027. Insatsnummer: 14775.
- 50 GFA Annual Narrative Report #3, mars 2024, s. 10 och 12. Core support to Georgian Farmers Association. Insatsnummer: 14162.
- 51 Ibid., s. 12-13.
- 52 UNOCHA, Financial Tracking Service 2024: Humanitarian aid contributions.
- 53 UNOCHA, Global Humanitarian Overview 2025, december 2024, s.44.
- 54 UNOCHA, Global Humanitarian Overview 2025, december 2024, s. 5.
- 55 Uppsala Universitet, UCDP: record number of armed conflicts in the world, 3 juni 2024, s. 1. Hämtad 4 december 2024 från Uppsala universitets hemsida.
- 56 UN digital library, Children and armed conflict, report of the Secretary General, A/78/842-S/2024/384, 2024, s. 2.
- 57 UNWOMEN, Explainer: How gender inequality and climate change are interconnected, 2022.
- 58 FAO-WFP, Hunger Hotspots Report. early warnings on acute food insecurity June to October 2024, s. vii.
- 59 Development Initiatives, Global Humanitarian Assistance Report 2023, June 2023, kapitel 4, s. 89-108.
- 60 UNOCHA, Financial Tracking Service 2024 bilaga 1&2. Hämtad 13 januari 2025 från FTS:s hemsida.
- 61 Protection Donor Group, Joint Donor Commitment and Key Messages on the IASC Protection Policy Review and Centrality of Protection in Humanitarian Action, May 2024.

- 62 NRC's Humanitarian Programme 2021-2025. Insatsnummer: 14395. Oxfam GB - HUM 2021-2025. Insatsnummer: 14405. Action Against Hunger: HUM 2021-2025. Insatsnummer: 14398. UNHCR Humanitarian Appeals 2022-2025. Insatsnummer: 15218. UNICEF Humanitarian Support 2022-2025. Insatsnummer: 15213. ICRC Appeals 2022-2025: Operations. Insatsnummer: 14440. WFP HUM 2022-2025. Insatsnummer: 15128. OCHA CBPF 2023-2025. Insatsnummer: 16112.
- 63 ACAPS, Humanitarian Access Overview, July 2024, s. 2.
- 64 United Nations, UNWRA, Cover Letter for 2023 Sweden contribution PS23S43 and PR23G22. UNRWA Agreement 2023-2025. Insatsnummer: 16067.
- 65 United Nations, UNRWA, One Year of War, s. 3. UNRWA Agreement 2023-2025. Insatsnummer: 16067.
- 66 United Nations, UNRWA oPt Flash Appeal January – December 2025, s. 4. Insatsnummer: 16067.
- 67 Reliefweb, Sudan Humanitarian Update, 2 september 2024, s. 5.
- 68 OCHA field coordination 2023-2024. Insatsnummer: 16109.
- 69 MSB överenskommelse 2022-2025. Insatsnummer: 14989.
- 70 UNHCR, Global Trends: Forced Displacement in 2023, s. 6-10.
- 71 Global Protection Cluster, Global protection update, July 2024.
- 72 NRC:s årsrapport 2023, 20/000994-672, s. 234-235. NRC:s humanitarian programme 2021-2025. Insatsnummer: 14395.
- 73 IRC HUM 2021-2025. Insatsnummer: 14441.
- 74 IRC, Client centered humanitarian response: improving lives of crisis affected people Humanitarian Framework Agreement V Year Three Report, 30 september 2024, s. 85-89. Dokumentnummer: 20/001163-192.
- 75 FAO HUM 2021-2025. Insatsnummer: 14399.
- 76 Contribution agreement between Sweden and FAO on humanitarian operations 2023: annual report. Dokumentnummer: 20/000997-112. Insatsnummer: 14399.
- 77 Expertgruppen för Biståndsanalys, EBA rapport 2024:1, Supporting local actors: Evaluation of Sweden's application of the Grand Bargain localization agenda. Executive summary, s. 3.
- 78 Sida, Brief Local-led humanitarian action, 2024.
- 79 Reserapport Mali nov-dec 2023. Dokumentnummer: 24/000273-10.
- 80 V-Dem Institute, Democracy Report 2024, Democracy Winning and Loosing at the Ballot, mars 2024, s. 6-7.
- 81 Maria A. Ressa, LL.D. '24, Harvard Commencement Address 2024, 23 maj 2024.
- 82 V-Dem Institute, Democracy Report 2024, Democracy Winning and Loosing at the Ballot, mars 2024, s. 35.
- 83 Civicus, State of Civil Society Report, 2024, s. 5.
- 84 The Hill, 5 lessons learned halfway through the year of elections, Hämtad 4 oktober 2024.
- 85 Ibid., s. 6.
- 86 International IDEA, AFD, Deliberative Democracy and Climate Change, Exploring the Potential of Climate Assemblies in the Global South, 2024.
- 87 Uppsala Universitet, UCDP: record number of armed conflicts in the world, 3 juni 2024. Hämtad 4 december 2024 från Uppsala universitets hemsida.
- 88 ACLED, Conflict Index Results 2024, juli 2024.
- 89 Världsbanksgruppen, Fragility, Conflict and Violence, 24 maj, 2024, Hämtad 12 november, 2024 från World Bank Groups hemsida.
- 90 United Nations, UN General Assembly, resolution 78_257 Investing in prevention and peacebuilding, 22 december 2023, s. 1.
- 91 SIPRI, Sipri Yearbook 2023 Armaments, Disarmament and International Security, sammanfattning på svenska, 2023, s. 8.
- 92 PARIS-OECD UNESCO: Rapport från DAC22 mars 2024, 25 mars 2024. Dokumentnummer: 24/000747-4.
- 93 International Centre for Not-for-Profit Law 2023 Annual Report, June 30, 2024, s. 1-2, insatsnummer 16458. Dokumentnummer: 16/001089-225.
- 94 Sveriges ständiga representation vid Förenta nationerna New York, Högnivåveckan – en översikt, 7 oktober 2024, s. 2.
- 95 Access Now, Joint Civil Society Brief, UN Digital Compact, July 2024. Hämtad 4 oktober 2024.
- 96 Association for Progressive Communication, APC, Global Digital Compact Civil Society Strategic Discussion Space APC 2024,. Hämtad 4 oktober 2024.
- 97 ARTICLE 19, UN Civil Society joint brief on the Global Digital Compact, July 2024, hämtad 4 oktober 2024.
- 98 Sida Helpdesk on Human Security and Humanitarian Assistance, analysis of evaluation reports conducted of partners under the Strategy for Sustainable Peace: Overview and results examples. Dokumentnummer: 19/001343-53.
- 99 Joint Alert/CR/Saferworld note. Dokumentnummer: 21/001255-84.
- 100 Sida, Development Talk: Will the Truth Win Your Vote. Hämtad 4 oktober 2024.
- 101 Sida Team Democracy, Final Report 2024, s. 3, 8-9. Dokumentnummer: 21/000684-47.
- 102 International IDEA, The Global State of Democracy, 2024, s. 1-3.
- 103 UNDP, Programa De Las Naciones Unidas Para El Desarrollo, Plan de iniciación, 19 september 2024. UNDP Initiation plan to strengthen public management. Insatsnummer: 16781.
- 104 Proyecto, Fortalecimiento de planes y estrategias orientadas al desarrollo sostenible en Guatemala, 5 mars 2024.
- 105 UNDP, Programa De Las Naciones Unidas Para El Desarrollo, Fortalecimiento de planes y estrategias orientadas al desarrollo sostenible en Guatemala, Informe fase 1 september 2023- februari 2024, 23 maj 2024, s. 9, 11 och 13.
- 106 The Oslo Center, Strengthening Political Institutions to Enhance Responsiveness, Accountability and Transparency in the Electoral Cycle, 2023, s. 6, 7 och 34-35. Strengthening Political Institutions Kenya 2019-2022. Insatsnummer: 11721.
- 107 UNESCO Annual report 2023, Mutli-Donor Programme on Freedom of Expression and Safety of Journalists, s. 17-18. Dokumentnummer 21/000965-77. UNESCO 2022-2025 Freedom of Expression, Communication, Information, Culture. Insatsnummer: 14124.
- 108 UNDP Palestine, Final Programme Narrative Report, Sawasya II – Promoting the Rule of Law in the State of Palestine, July 2018- June 2023, 2023, s. 5 och 72. Rule of Law (Sawasya II) Palestine 2019-2023. Insatsnummer: 10719.
- 109 UNDP Palestine, Final Programme Narrative Report, Sawasya II – Promoting the Rule of Law in the State of Palestine, July 2018- June 2023, 2023, s. 3 och 26.
- 110 Beredning av insats, 7 juni 2024, s. 28. Sawasya III Rule of Law Palestine. Insatsnummer: 16612.
- 111 Tana, Final Report Evaluation of the Decentralisation Support Project II (DSP), juni 2023, s. 22.
- 112 Sida, Evaluation of the project Building Market Value Based Property Tax in Albania (ProTax), 12 juni 2022, s. iv-vii.
- 113 REN-LAC och M.B.D.H.P, Faso Hôronya Rapport d'activités et financier, 2023, s. 11. "FASO HÔRON YA " CSO anti-corruption Support in Burkina Faso 2022-2024. Insatsnummer: 15859.
- 114 Ibid., s.10.
- 115 We Effect, Annual report to Sida Civsam, 2023, s. 4-5. Dokumentnummer: 21/001309-185. We Effect 2023-2025 CSO-strategy. Insatsnummer 15876.
- 116 Sida, Evaluation of Civil Rights Defenders' capacity development support to local partners, juni 2024, s. 39. Dokumentnummer: 20/000777-314.
- 117 WADEMOS, 2023 Annual Narrative Report, 2023, s. 9, 14 och 18-19. West African Democracy Solidarity Network CDD Ghana (2022-2024). Insatsnummer: 15188.
- 118 WADEMOS Report On the 2023 Nigerian Elections, April 2023, s. 17, 21 och 23-24.
- 119 BIRN, NARRATIVE REPORT I, 30 september 2024, s. 2-6. Dokumentnummer: 22/000802-54. BIRN Network Hub 2022-2024. Insatsnummer: 14254.
- 120 Balkan Insight, Fraud Charges in Armenia no Obstacle to State Contracts in North Macedonia, 3 juni 2023. Hämtad 1 januari 2024.
- 121 FORUM-ASIA, Three-Year Project Narrative Report, 19 maj 2023, s. 11-12. FORUM ASIA Core Support 2020-2023. Insatsnummer: 10896.

- 122 Saferworld Annual Report 2022-23 (13897), s. 12.
Dokumentnummer: 20/001777-125. Saferworld Core Support 2021 – 2024. Insatsnummer: 13897.
- 123 HD public result Ethiopia (e-post). Dokumentnummer 24/001615-5.
- 124 Norwegian church aid, Act, Towards a national agenda for peace and social cohesion in Ethiopia, A Faith Actors Response, A Final Report on Programme Achievements, September 1, 2019-April 30, 2023, s. 7. CoS Peace building in Ethiopia. Insatsnummer: 13519.
- 125 Unicef, Final Report on Evidence Based Prevention and Response for Children Associated with Armed Forces and Armed Groups, november 2023, s. 3. Dokumentnummer: 20/000544-48. UNICEF, Support to the protection of children in armed conflict, 2020-2023. Insatsnummer: 13835.
- 126 Ibid. s. 27.
- 127 UN Migration IOM, World Migration Report 2024, 2024, s. 1-3.
- 128 UNOCHA, Global Humanitarian Overview 2025, december 2024, s. 5.
- 129 UNHCR, Global Trends - Forced Displacement in 2023, 2024, s 2-3, 6 och 8.
- 130 UNHCR, Global Trends - Forced Displacement in 2023, 2024, s. 2-7.
- 131 UN Migration IOM, World Migration Report 2024, 2024, s. 61, 71, 139, 143, 157 och 162.
- 132 Migrationsverket, SLUTRAPPORT FÖR DESIGNSTUDIE Kapacitetsutvecklingssamarbete med Irak på migrationsområdet, 2023-11-24. Myndighetssamarbete migration – designstöd. Insatsnummer: 16401.
- 133 UNDP Empowered Partnerships for Sustainable Recovery 2022-2026. Insatsnummer: 14075
- 134 UNDP, Progress Report, Empowered Partnership for Sustainable Recovery, December 2022 - October 2023, s. 16.
- 135 UNDP - Funding Facility for Stabilization Iraq 2018 - 2023. Insatsnummer: 11829.
- 136 UNDP Funding Facility for Stabilization, Third quarter report 2023, s. 12. Dokumentnummer: 17/001352-236.
- 137 Insatsnummer: 15560 RESLOG 2 (SALAR 2022)
- 138 SALAR (2023) Migration Master Plans Monitoring of 3-Year Implementations (2020-2022): Monitoring and Evaluation Report April 2023. Insatsnummer: 15560.
- 139 UNICEF - World Food Programme, 'Child Sensitive Social Protection' – Programme update, January-June 2023. WFP - UNICEF Joint Programme on Social Protection in Uganda 2019-2024. Insatsnummer: 11739.
- 140 Acted, Supporting recovery efforts in Syria at household and community levels through multi-sectoral assistance, Annual Progress Report – Year 2, (1 January 2022 to 31 December 2022), 2023, s. 13. ACTED 2021-2024: Resilience support Syria. Insatsnummer: 14580.
- 141 International Rescue Committee, Supporting Social and Economic Resilience of Vulnerable Women and Girls (SECuRE) II 2021-2024. Annual Report Y2: 1 September 2022 – 31 August 2023,2024, s. 14. RESLOG 2 (SALAR 2022). Insatsnummer: 15560.
- 142 UN Migration IOM, Final Report to Sweden - Swedish International Development Cooperation Agency, 30 juni 2023, s. 3. IOM Regional Migration and Development Latinamerica. Insatsnummer: 15327.
- 143 UNFPA, UNFPA Multi-Country Response to Address the Needs of Women and Girls in the Regional Syria Crisis, Annual Report for the Swedish International Development Cooperation Agency, report period: January-December 2023, 2024, s. 6-13. Insatsnummer: 14607.
- 144 UNFPA, UNFPA Multi-Country Response to Address the Needs of Women and Girls in the Regional Syria Crisis, Annual Report for the Swedish International Development Cooperation Agency, report period: January-December 2023, 2024 s. 4-5. Insatsnummer: 14607.
- 145 UN Migration IOM, Final Report to Sweden - Swedish International Development Cooperation Agency, 30 juni 2023, s. 4 och 7, Emergency Response Stranded Ethiopian Migrants in EHöA. Insatsnummer: 15252.
- 146 Partnership Fund for a Resilient Ukraine (PFRU) 2022-2025. Insatsnummer: 15109.
- 147 PFRU, PFRU Quarterly report July-September 2023, 20 oktober, 2023 , s. 23, Partnership Fund for a Resilient Ukraine (PFRU) 2022-2025. Insatsnummer: 15109.
- 148 URTF Quarterly Newsletter (December 2023), s. 24. Dokumentnummer: 22/001631-27. Insatsnummer: 16344.
- 149 Copernicus, The 2024 Annual Climate Summary, Global Climate Highlights 2024, s. 1-3. Hämtad 7 februari 2025.
- 150 WWF, Living Planet Report - A system in Peril, 2024, s. 7.
- 151 IRENA, Tracking SDG7: The Energy Progress Report 2024, juni 2024, s. 19.
- 152 Ibid, s. 16.
- 153 United Nations, UN Energy Statistics Pocket Book 2023, s. 5.
- 154 Africa Energy Portal, Assessing the Impacts of Electricity Pricing on Poverty Reduction in Africa. Hämtad 4 december 2024 från AEP:s hemsida.
- 155 European Commission Joint Research Centre (JRC), Drought in Southern Africa, april 202, s 1, 17, 21.
- 156 IEA Net Zero Roadmap: A global pathway to keep the1.5 C goal in reach. 2023 Update, 2023, s. 80.
- 157 Insatsnummer 13497. ESMAP (Energy Sector Management Assistance Program) 2021-2024.
- 158 Insatsnummer 14682 Global Energy Transformation Programme (Get.Pro) 2023-2026.
- 159 PPIAF, Annual Report 2023, Public-Private Infrastructure Advisory Facility, PPIAF 2023, s. 39. Dokumentnummer: 19/001482-443. The Public – Private Infrastructure Advisory Facility (PPIAF) VB 2019-2032. Insatsnummer: 13855.
- 160 Sida, Result Collection 2023, Overall REACT SSA, 2025.
- 161 IMEU, Annual Narrative and Financial report, July 2023 - June 2024, 2024, s. 5 och 11. Inclusive markets for energy efficiency in Uganda, IMEU. Insatsnummer: 12987.
- 162 Sida-EBRD, Annual Report, Ukraine energy efficiency and environment consultant cooperation fund (SWUK) jan-dec 2023, 2024, s. 7-8. EBRD-SWUK I – Energi-och miljökonsultfond Ukraina 2009-2026. Insatsnummer: 53060018.
- 163 IPCC , Summary for policy makers, Intergovernmental Panel on Climate Change, 2022, s. 21.
- 164 UNDRR Annual report 2023, 2024, s. 11. Dokumentnummer: 21/000704-99. UNDRR 2021-2025. Insatsnummer: 14070.
- 165 OXFAM, Climate Change Adaption for Rural Livelihood in Zimbabwe Project (Phase 2)(CALR 2), Annual Progress Report, augusti 2023, s. 6. OXFAM Climate Adaptation for Rural Livelihoods Phase 2 (CARL 2) 2022- 2025. Insatsnummer: 14509.
- 166 IFC, Green Bond Technical Assistance Program (GB-TAP), Usage statistics: Biodiversity Finance Reference Guide 2024, dokumentnummer 18/000533-190. IFC GBTAP - Green Bonds Technical Assistance Program. Insatsnummer: 12304.
- 167 IFC, Green Bond Technical Assistance Program (GB-TAP), Semi-Annual Progress Report, jan-jun 2022, s. 18. Dokumentnummer: 18/000533-182.
- 168 Biodiversity Credit Alliance (BCA), Progress Report to Sida, Juni 2024, s. 13. Biodiversity Credit Alliance. Insatsnummer: 16624.
- 169 WWF Voices for Diversity- safeguarding ecosystems for nature and people. Insatsnummer: 13494.
- 170 WWF, Voices for Diversity, Annual Report for 2023, 29 april 2024, s. 22.
- 171 Ibid, s. 22-23.
- 172 IPBES, Global assessment report on biodiversity and ecosystem services, Summary for policymakers, 2019, s. XIX.
- 173 IFAD Indigenous Peoples Assistance Facility. Insatsnummer: 14672.
- 174 IFAD, Indigenous Peoples' Livelihoods and Climate Resilience Programme, Annual progress report 2023, 2024, s. 3 och 8.
- 175 Pacific-European Union Marine Partnership (PEUMP) Programme, Annual Report, 17 november 2023, s. 85. Pacific- European Union Marine Partnership Programme, 2017-2025. Insatsnummer: 51020177.
- 176 OCED, DAC Guidance for Development Partners, Gender Equality and the Empowerment of Women and Girls, 2022, s. 46.
- 177 EU, Gender Action Plan III – a priority of EU external action, 25 november 2020. Hämtad 31 oktober2024.

- 178 Organisation for Economic Co-operation Directorate Development Assistance Committee, DAC Network Gender Equality, Latest data on official development assistance (ODA) for gender equality and women's economic empowerment, 15 februari 2024, s. 3.
- 179 Un Women and the United Nations Office Department of Economic and Social Affairs, Progress on Sustainable Development Goals: The Gender Snapshot 2024, september 2024, s. 10.
- 180 UN Women Liberia, UN Women Liberia Newsletter for 2023, 2023, s. 10-15.
- 181 ActionAid Liberia, Annual Report: Just Equal Communities - Securing comprehensive sexual and reproductive health and rights in Liberia, 2023, s. 12-15. Insatsnummer: 10054.
- 182 Republic of Rwanda, Official gazette special of 30/05/2023; 30 Maj 2023, s. 4.
- 183 Un Women and the United Nations Office Department of Economic and Social Affairs, Progress on Sustainable Development Goals: The Gender Snapshot 2024, september 2024, s. 13.
- 184 Un Women and the United Nations Office Department of Economic and Social Affairs, Progress on Sustainable Development Goals: The Gender Snapshot 2024, september 2024.
- 185 Ukraine Recovery Conference, Fact Sheet: Alliance for Gender-Responsive and Inclusive Recovery, Juni 2024.
- 186 Sida Evaluation 2024:1a, Niras Sweden AB, Formative Evaluation of Normative Dialogue at Sida 2015-2022, Final report, 19 augusti 2024.
- 187 Sida Evaluation 2024:1c, Niras Sweden AB, Formative Evaluation of Normative Dialogue at Sida 2015-2022, Case studies, 19 augusti 2024, s. 119.
- 188 Ibid., s. 120.
- 189 PSEA strategic evaluation 2024. Dokumentnummer: 21/000793-130.
- 190 PSEA strategic evaluation 2024 joint statement. Dokumentnummer: 21/000793-130.
- 191 PSEA strategic evaluation 2024 MR. Dokumentnummer: 21/000793-130.
- 192 UN Women, Strategic Partnership Framework III 2022-2025, UN Women Donor Report, juni 2024, s. 4. UN Women 2022-2025 Strategic Partnership Framework. Insatsnummer: 61070155.
- 193 UN Women, Strategic Partnership Framework III 2022-2025, UN Women Donor Report, juni 2023, s. 5.
- 194 UN Women, UN Women Donor Report, Men and Women for Gender Equality, Phase II, Regional Programme Arab States, Fourth Annual Progress Report, 2022, s. 7-8. UN WOMEN MENA Regional Program 2023-2026. Insatsnummer: 16009.
- 195 United Nations, Executive Board of the United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women, Report on the Corporate Thematic Evaluation of UN Women's Support to Women's Political Participation, Insights from the Field, maj 2024, s. 10-11.
- 196 Women Count, Annual Report for 2023, s. 12. Dokumentnummer: 21/000576-69. UN Women Statistik Fas II. Insatsnummer: 15012.
- 197 FCG, Mid-term review of the support to gender equality within the Swedish strategy for development cooperation with Afghanistan. Final report 15/01/2024, s. 18-19 och 21. Dokumentnummer: 24/000220-14.
- 198 Ibid., s. 20-23.
- 199 Ibid., s. 33.
- 200 Ibid., s. 33.
- 201 Asia Pacific Forum on Women, Law and Development, Forging New Paths: Stories of Hope & Resistance 2023 Annual Report, 2023, s. 8. APWLD Core Support 2023-2027. Insatsnummer: 16237.
- 202 Ibid., s. 19.
- 203 Ibid., s. 23-24.
- 204 Diakonia, Supporting People for a Dignified Life 2020-2024, Annual Report 2023, 27 juni 2024, s. 38-39. Diakonia: Supporting People for a Dignified Life 2020-2024. Insatsnummer: 13627.
- 205 TechnoServe, Women in Business (WIN) Mozambique Final Report Phase 1 Reporting Period January 2019 to June 2023, 25 augusti 2024, s. 12. Women IN Business (WIN) Programme 2019-2022. Insatsnummer: 51140049.
- 206 Ibid., s. 7.
- 207 Women IN Business (WIN), 2024 Calculations for Sida, s. 1-3.
- 208 IIX WLB5 Semi-Annual Reports (Q1-Q2 2023), s. 4. Dokumentnummer: 22/001025-40. IIX Guarantee- WLB5. Insatsnummer: 15997.
- 209 Dokumentation insats 11748. Trac: Följa upp/ Period 5, jan 2023-dec 2023/ Sammanfattande resultatuppdatering/ Godkännande av sammanfattande resultatuppdatering, 12 september 2024.
- 210 ILO, Progress Report for 2023, Phase II of the Project More and Better Jobs for Women Women's Empowerment through Decent Work in Türkiye, 31 mars 2024, s. 4-5 och. 47. Insatsnummer: 11748.
- 211 UN Women, 2023 Annual Report to the Government of Sweden UN Women Project Transformative Approaches to Achieving Gender Equality in Ukraine, 2024, s. 13. UN Women Transformative Approaches to Achieving GE in Ukraine Phase II 2022-2026. Insatsnummer: 14790.
- 212 We Effect, Annual Narrative Report, Women's Economic Empowerment Project, januari 2023, s. 4. WEEFFECT Women's Economic Empowerment_Zambia. Insatsnummer: 12890.
- 213 UN Women, UN Trust Fund to End Violence against Women, Annual Report 2023, 2024, s. 7-9. UNTF to Eliminate Violence against Women. Insatsnummer: 13610.
- 214 UN Women, Technical Annex to the UN Trust Fund Annual Report 2023, Results Framework (2021-2025) Progress Report 2023, 2024, s. 11-13.
- 215 New Masculinity and Gender Program in Bolivia through ADH, Sammanfattande resultatuppdatering, Conclusion of Performance, 5 juni 2024. Insatsnummer: 13725.
- 216 Dokumentation insats 13725. Trac: Följa upp/ Period 2 jan 2023-dec 2023/ Sammanfattande resultatuppdatering/ Godkännande av sammanfattande resultatuppdatering, 10 juli 2024.
- 217 Accion por los derechos humanos, Informe anual proyecto masculinidades sentipensantes, 2024, s. 18-19.
- 218 UNFPA, Addressing global challenges with local solutions to eliminate female genital mutilation, Annual Report 2023, 2024, s. 47. Joint UN Programme on Eliminating FGM, Phase IV. Insatsnummer: 14622.
- 219 International Rescue Committee, Client centered humanitarian response: improving lives of crisis affected people Humanitarian Framework Agreement V Year Three Report, 30 september 2024, s. 5-9. IRC HUM 2021-2025. Insatsnummer: 14441.
- 220 Kvinna till Kvinna, Annual Narrative Report 2023 Women's Rights in Serbia 2022-2026, 15 maj 2024, s. 11. Kvinna till kvinna GBV and women economic empowerment Serbia 2022-2026. Insatsnummer: 14172.
- 221 OECD, Development Cooperation Division. Development financing for resilient health systems, 24 Augusti 2024, s. 5.
- 222 UN News. DR Congo conflict escalation linked to deadly Mpox threat. 12 Juli 2024. Hämtad 3 oktober 2024.
- 223 WHO, Climate change Fact Sheet, 12 October 2023. Hämtad 3 oktober 2024.
- 224 Amnesty International, An unstoppable movement: A global call to recognize and protect those who defend the right to abortion, 2023, s. 23-34.
- 225 PAI, The lingering harm of the GGR, april 2022.
- 226 UNFPA, State of the World's Population Report 2024, 2024, s. 39.
- 227 WHO, UNICEF, UNFPA, World Bank Group and UNDESA/ Population Division, Trends in maternal mortality 2000 to 2020 Estimates, s. 30. Dokumentnummer: 24/000241-6.
- 228 UNFPA, State of World Population, 2023, s. 137-139. Dokumentnummer: 24/000241-16.
- 229 ibid., s. 139.
- 230 Reproductive Rights, Abortion rights are advancing across the globe, 31 augusti 2023, s. 3.
- 231 Statista, World digital report 2024, juli 2024, s. 4.
- 232 UNFPA Evaluation Office, MHTF Evaluation Report 2022, s. 34-37 och 51. Dokumentnummer 18/000998-63. UNFPA MHTF 2024-2026. Insatsnummer: 16156.
- 233 World Health Organization Africa Region, Annual progress report. July 2022-June 2023, 2023, s. 37.
- 234 World Health Organization, Accelerating progress towards reducing maternal, newborn and child mortality in order to achieve Sustainable Development Goal targets 3.1 and 3.2, 1 juni 2024.

- 235 PMNCH, Progress Report – Jan to Jun 2024, juli 2024, s.6. PMNCH 2022-2025. Insatsnummer: 15321.
- 236 UNESCO 2022 Annual Report Education for health and well-being, s. 18. Dokumentnummer: 21/001206-76. UNESCO Education 2022-2025. Insatsnummer: 14752.
- 237 UNDP, Annual Report 2022 The Inclusive Governance Initiative: Promoting an inclusive approach to sexual and gender diversity that advances the SDGs and Agenda 2063 in Sub-Saharan Africa, 7 augusti 2023, s. 7. UNDP - The Inclusive Governance Initiative. Insatsnummer: 13369.
- 238 DKT, DKT Annual Report to sida 2023, 31 mars 2024, s. 3. DKT - Social marketing of SRH Commodities 2023-2026. DKT - Social marketing of SRH Commodities 2023-2026. Insatsnummer: 14651.
- 239 Ipas DRC, Toward a Sustainable Abortion Ecosystem: Progress on the domestication of the Maputo Protocol, 13 augusti 2024, s. 18. IPAS - Building Commitment and Capacity for Sustainable Abortion Care in DRC. Insatsnummer: 14086.
- 240 UNICEF, Thematic support, Bangladesh Country Programme 2022-26 January - December 2023, maj 2024, s. 8. UNICEF Thematic support. Insatsnummer: 14906.
- 241 Sida decentralised evaluation 2024:14, Final Strengthening of Safe MR and Family Planning Services and Reduction of Unsafe Abortions for Improving SRHR Situation in Bangladesh (Safe Menstrual Regulation (MR) programme), juni 2024, s.12-13.
- 242 Ibid., s. 37-38, 47-48.
- 243 Ibid., s. 52.
- 244 MSI Afghanistan, Increasing Access to Quality Reproductive Health (QRH) services and Products in Afghanistan, Annual Project Report, 1 January – 31 December 2023, 2024 s. 5 och 8. Dokumentnummer: 18/000910-225. Marie Stopes International 2019-2025. Insatsnummer: 11639.
- 245 DKT International, Yangon, Myanmar, Fueling Healthy Evolution of Sexual Knowledge, Attitudes, and Behaviors in Myanmar Annual Progress Report 2024. 13 maj 2024. s. 4-6. Insatsnummer: 12096.
- 246 Engender Health: Rapport annuel, Oct 22-Sep 23, s. 9-12. EngenderHealth SRHR (Sexual and Reproductive Health and Rights) Burkina Faso. Insatsnummer: 15168.
- 247 UNFPA, Sexual and Reproductive Health and Gender-Based Violence Nexus Project annual report. June 2023, s.15. UNFPA Family Planning Nexus. Insatsnummer 15172.
- 248 Svenska Afghanistankommittén, årsrapport 2022, s 25-26, Dokumentnummer: 17/000803-406. SCA core support 2018-2023. Insatsnummer: 11169.
- 249 World Bank Afghanistan Development Update, October 2023, s. 37.
- 250 Health Sector Thematic Working Group, Health Sector Transition Strategy 2023-2025, s. 14. Dokumentnummer: 18/000910-212.
- 251 World Bank: Outline of Approaches, Financing and Results, s. 1. Dokumentnummer: 17/001058-519.
- 252 Svenska ambassaden Myanmar, Statement on report Access to Health Fund, 18 september 2024, s. 2-3 och 5. Access to Health Fund 2019-2023. Insatsnummer: 12306.
- 253 UNICEF Thematic support, Bangladesh Country Programme 2022-26, January - December 2023. Submitted May 2024, s. 10. UNICEF Thematic support. Insatsnummer: 14906.
- 254 UNICEF. Summary Report for the period 2022-2025 in the Democratic Republic of the Congo January to December 2022, s. 4. UNICEF Country Program Support DRC 2022-2025. Insatsnummer: 16046.
- 255 UNICEF, Donor Breakfast Meeting 25 January, 2024. S. 2. UNICEF maternal & newborn health West Nile 2017-21. UNICEF maternal & newborn health West Nile 2017-21. Insatsnummer: 10717.
- 256 PFRU, Partnership fund for a resilient Ukraine - Quarterly Report, Oktober - December 2023, 26 januari 2024, s. 6, 18 och 20-21. Partnership Fund for Resilient Ukraine (PFRU) 2022-2025. Insatsnummer: 15109.
- 257 WHO, WHO's response to the Ukraine Crisis, annual report 2022. WHO, 2023. S. 9. Dokumentnummer: :22/000584-90. INSATS
- 258 WHO BAN-Sida Narrative Progress Report, WHO, January to June 2024, s. 29. Insatsnummer: 14200.
- 259 UNICEF Global Annual Results Report 2022 - Goal Area 4, s. 3, 11, 30, 35, 40 -41. Dokumentnummer: 17/000568-131. Unicef WASH 2018-2021-2022 . Insatsnummer: 61050301.
- 260 UNICEF, Scaling Up Nutrition Phase II Programme Progress Report, 2023, s. 47. UNICEF: Scaling Up Nutrition (SUN) Phase II. Insatsnummer: 11210.
- 261 The Lancet, Global burden of antimicrobial resistance 1990-2021: A systematic analysis with forecasts to 2050, 16 september 2024, s. 1 och 16.
- 262 The Lancet, Global burden of antimicrobial resistance 1990-2021: A systematic analysis with forecasts to 2050, 16 september 2024, s. 1.
- 263 United Nations MPTF Office, Antimicrobial Resistance Multi-Partner Trust Fund annual report 2022, s. 20 . AMR MPTF. Insatsnummer: 14108.
- 264 WHO BAN-Sida Narrative Progress Report, WHO, January to June 2024, s. 10. WHO- Strengthening health systems (UHC, MHPSS, AMR, CXB). Insatsnummer: 14200.
- 265 Short report in email från partner RE: Follow up materials after your visit 28 April 2023, s. 4. Dokumentnummer: 19/001154-232. HelpAge 2020-2024 . Insatsnummer: 61050700.
- 266 UNICEF, Child Sensitive Social Protection – Programme update, January-June 2023. WFP - UNICEF Joint Programme on Social Protection in Uganda 2019-2024. Insatsnummer: 11739.
- 267 The World Bank, the Government of Ukraine, the European Union, the United Nations, Ukraine, Third rapid damage and needs assessment, RDNA3, Februari 2024, s 10-15.
- 268 German Marshall Fund, 2024 s. 1-3 Georgia's 2024 Parliamentary Election, Pre-election risk assessment, 2024, s.1-3.
- 269 Global state of Democracy initiative, Republic of Moldova - May 2023, Hämtad 8 September 2024.
- 270 Freedom House, Azerbaijan - Freedom in the World 2024 Country Report, 2024, s 2-4, 6.
- 271 Belarus CSO Sustainability Index 2023, s. 8-9. Dokumentnummer: 20/000895-27.
- 272 V-Dem Institute, Democracy Report 2024, Democracy Winning and Losing at the Ballot, mars 2024, s. 10, 25.
- 273 General EU position, EU Opening statement Conference on Accession to the European Union - Republic of Moldova, 21 juni 2024.
- 274 General EU position, Conference on Accession to the European Union, Ukraine. 21 Juni 2024.
- 275 EEAS EU Candidate Status for BiH: 16 December 2022.
- 276 The World Bank, the Government of Ukraine, the European Union, the United Nations, Ukraine, Third rapid damage and needs assessment, RDNA3, Februari 2024, s. 12.
- 277 The World Bank Group, Macro Poverty Outlook for Moldova: October 2024.
- 278 2024 ITUC Global Rights Index, The world's worst countries for workers, International Trade Union Confederation, s. 34.
- 279 Reconomy Western Balkans 2023-2026. Insatsnummer: 14710.
- 280 Reconomy EaP 2023 – 2026. Insatsnummer: 14713.
- 281 Reconomy, half year report 2024, Inclusive and Green Economic Development in Eastern Partnership and Western Balkan regions september 2024, s. 3.
- 282 Reconomy Results Framework Main Phase.
- 283 Email from Help-Serbia with source for result on the creation of jobs during 2023, 27 September 2024. Increased Employability and Income Generation, HELP. Insatsnummer: 14179.
- 284 UN Women Moldova Strategic Note 2023 – 2027 implementation. Insatsnummer: 16570.
- 285 UN Women, Support to UN Women's Strategic Note Implementation in the Republic of Moldova, 2023-2027, report Number 1, s. 20.
- 286 World Bank Financial Sector Recovery and Resilience. Insatsnummer: 11414.
- 287 The World Bank, Ukraina financial sector recovery and resilience project, Semi Annual Progress Report, 31 December 2023, s. 6.
- 288 Alliances Caucasus 2: Regional Market Alliances for Rural development in the SC. Insatsnummer: 15658.
- 289 Mercy Corps, ALCP, Alliance Caucasus 2, regional Market Alliances in the South Caucasus, Bi-annual Report, July 1st 2023 to December 31st, 2023, s. 15.
- 290 EIB EPTATF- Eastern Partnership Technical Assistance Trust Fund: EaP. Insatsnummer: 53000033.
- 291 European Investment Bank, Eastern Partnership Technical Assistance Trust Fund (EPTATF) Annual Progress Report 2023, 2 augusti 2024, s. 107.

- 292 *ibid.* s. 109-110.
- 293 *ibid.* s. 110.
- 294 EBRD Youth in Business in Western Balkans. Insatsnummer: 14470.
- 295 European Bank of Reconstruction and Development, Mid-Term review Report EBRD Youth in Business Programme in Western Balkans, December 2023, s. 40-43.
- 296 *Ibid.* s. 14.
- 297 *Ibid.* s. 41-44.
- 298 BEROc 2021-2014. Insatsnummer: 15360.
- 299 BEROc 2024-2026. Insatsnummer: 16366.
- 300 Nordic Consulting Group, Evaluation of the project BEROc Fas V, November 2021- April 2024, 15 September 2023, s. 7.
- 301 *Ibid.*, s. 7.
- 302 UNEP, Grid Arendel, The Environmental Impact of the Conflict in Ukraine, 14 oktober 2022, s. 1-15.
- 303 World Bank Group, Western Balkans 6, Country Climate and development Report, Juni 2024, s. 10.
- 304 SANE27 Albania phase 2. Insatsnummer: 14430.
- 305 Brooks Hannas & Partners, Sane27 Phase 2 Progress report May – October 2023, oktober 2023, s. 14-20.
- 306 AKUK 2019 – 2024 Planning water and waste water for EU-negotiations. Insatsnummer: 13092.
- 307 NIPS, Water Negotiations and Investment Planning Project Semi-Annual Report No. 3, Februari 2023, s. 6 och 10-11.
- 308 NIPS Water Negotiations and Investment Planning Project Semi-Annual Report No. 5, Juni 2024, s. 6 och 9.
- 309 Environment Accession Project in Serbia, Phase 4 (ENVAP4) 2022-2026. Insatsnummer: 15056.
- 310 Swedish Environmental Protection Agency, ENVAP 4, Progress Report January – December 2023, s. 18.
- 311 EBRD SWUK 1 – Energy Efficiency and Environment Cooperation Fund 2009 – 2026. Insatsnummer: 53060018.
- 312 EBRD, SIDA-EBRD Ukraine Energy Efficiency and Environment Consultant Co-Operation Fund (SWUK) Funds Report 2023, s. 7.
- 313 E5P Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership – Regional. Insatsnummer: 55030134.
- 314 EBRD, SIDA-EBRD Ukraine Energy Efficiency and Environment Consultant Co-Operation Fund (SWUK) Funds Report 2023, s. 7.
- 315 Email from EBRD on SWUK result of specific importance, 6 September 2024.
- 316 E5P Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership – Regional. Insatsnummer: 55030134.
- 317 NEFCO, E5P, Completion Report, DEMOUKRAINADH Funding facility for environmental, sustainable and energy efficient demonstration projects in the Ukrainian district heating sector, 15 november 2023, s. 3.
- 318 *Ibid.* s. 10.
- 319 *Ibid.* s. 10.
- 320 *Ibid.* s. 10.
- 321 UNDP Resilient communities Moldova 2020-2024. Insatsnummer: 55120032.
- 322 UNDP, Progress Report No. 4, Sustainable and resilient communities through women empowerment, 30 juni 2024, s. 9-14.
- 323 Energy Efficiency in Public Buildings UNDP. Insatsnummer: 13601.
- 324 UNDP, Green Economic Development III Phase, Activity Report for 2022, Juni 2023, s. 5 och 16-17.
- 325 Environmental Protection, REC. Insatsnummer: 15050.
- 326 NEST, REC, Final Project Report, Fostering Environmental Protection, Reporting period 1 July 2021 – 30 June 2023, 30 april 2024, s. 35.
- 327 IRF Environmental Policy and Advocacy Initiative for Ukraine. Insatsnummer: 12686.
- 328 Environmental Policy and Advocacy Initiative for Ukraine, Final Narrative Report, January 2019 – April 2024, s. 10.11.
- 329 Core-support AJMTEM Moldova 2020- 2023. Insatsnummer: 14346.
- 330 AJMTEM, Progress Report 2022, s. 3, 9 och 15-16.
- 331 UNICEF & SwEPA: Improved air quality in the Western Balkans. Insatsnummer: 14286.
- 332 Interim Donor Report: UNICEF – Swedish Environmental Protection Agency (SwEPA) Partnership for improved Air Quality in the Western Balkans, 29 juni 2023 s. 8 och 10. Dokumentnummer: 21/000860-58.
- 333 UNICEF 2023, Assessment of child and youth sensitivity in air quality plans. Dokumentnummer: 21/000860-67.
- 334 UNICEF Children and youth as agents of change for climate resilience. Insatsnummer: 14214.
- 335 UNICEF, UNICEF Annual Report Empowering children and young people in North Macedonia to be agents of change, juni 2023, s. 3-4.
- 336 Creation of the Guria National Park. Insatsnummer: 14556.
- 337 WWF, Caucasus Creation of Guria National Park. Hämtad 20 september 2024.
- 338 WWF, Caucasus 3rd Annual Meeting Minutes, 27 november 2023.
- 339 Rustavi2, A new protected area – Guria National Park is being created in Georgia, 29 maj 2024, skärmdump 25 november 2024.
- 340 Save the nature Georgia. Insatsnummer: 15169.
- 341 Ministry of Environmental Protection and Agriculture of Georgia, Save the Nature- Georgia 4th Semi-Annual Report 2023, s. 7-8.
- 342 Persistent Organic Pollutants, UNDP. Insatsnummer: 13119.
- 343 UNDP, Environmentally Sound Management of Persistent Organic Pollutants in BiH, Annual Report, s. 2 och 4.
- 344 UNDP, Environmentally Sound Management of Persistent Organic Pollutants in BiH, Annual Report, s. 2 och 4.
- 345 UNFAO Climate change mitigation within forestry sector. Insatsnummer: 12605.
- 346 UPR BiH, Joint Submission of the Bosnian Civil Society Initiative for UPR for the 4th Universal Periodic Review on the State of Human Rights Situation in Bosnia and Herzegovina, juli 2024, s. 15-16.
- 347 Freedom House, Azerbaijan - Freedom in the World 2024 Country Report, 2024.
- 348 EU-Commission, Rule of Law Report Country Chapter Albania, juli 2024.
- 349 EU Commission, Rule of Law Report Country Chapter Montenegro, juli 2024.
- 350 EU Commission, Rule of Law Report Country Chapter Albania, juli 2024.
- 351 EU Commission, Rule of Law Report Country Chapter Serbia, juli 2024.
- 352 Global State of Democracy, Republic of Moldova May 2023. Hämtad 8 september 2024.
- 353 RWI ARM HR capacity-development programme part II. Insatsnummer: 16033.
- 354 Raoul Wallenberg Institute, Armenia Programme 2022 – 2025, Supporting Human Rights Law and Standards in Armenia, Narrative.
- 355 Efficient Public Assets Management and Civic Oversight, 2021-2024. Insatsnummer: 13736.
- 356 Transparency International Ukraine, Narrative Report for the 3rd year of project implementation "Efficient Public Assets management and Civic Oversight", 17 maj 2024, s. 4.
- 357 Transparency International Core support. Insatsnummer: 12914.
- 358 TI BiH, Annual Plan for Sida Core Support April 2023 – December 2023, Annual Activity Report 2023, s. 3.
- 359 Institutional Cooperation Statistics (SCB-SSO). Insatsnummer: 12381.
- 360 SCB, Republic of North Macedonia State Statistical Office, Annual report, Increased availability and use of official statistics in North Macedonia, January – December 2023, s. 9, 10 och 15.
- 361 Preparation phase PROTAX II. Insatsnummer: 15829.
- 362 Skatteverket, Status update, 6 februari 2024, s. 1-4.
- 363 Environmental strategya SEI. Insatsnummer: 13717.
- 364 BiH's Sustainable transition. Insatsnummer: 15273.
- 365 Stockholm Environment Institute, Annex 1 Summary of Activities and the Status of the BiH ESAP, 2 juli 2024, s. 1-2.
- 366 BiH SuTra Annual Review Meeting, 28 mars 2014, s. 1-2.
- 367 Support to BIRN Albania 2021 – 2025. Insatsnummer: 14175.
- 368 Balkan Investigative Reporting Network Albania, Narrative Report January 1st 2023 – December 31st 2023, 31 mars 2024, s. 7-11.
- 369 Olof Palme Center Programme Albanian 2023 – 2027. Insatsnummer: 16072.
- 370 Olof Palme Center, Civil Society Programme for participation, accountability and social change, Annual report 2023, 30 april 2024, s. 4 och 14.

- 371 Ibid, s. 13 och 15.
- 372 CRTA 2022-2026 Cilic Society for democracy and EU, Serbia. Insatsnummer: 15674.
- 373 CRTA, CRTA Annual Report 2023, s. 3, 9.
- 374 Core support KCSF 2020- 2023. Insatsnummer: 13589.
- 375 Kosovar Civil Society Foundation, KCSF Annual Report Sida Core Support to KCSF, 17 maj 2024 s. 8 och 27.
- 376 Ibid, s. 10.
- 377 Tana Copenhagen, Evaluation Report – Final, Evaluation of the Core Support to KCSF, 20 juni 2023, s. v-vi.
- 378 (SUMS) Support for Ukrainian media survival: Internews 2022 – 2026. Insatsnummer: 16043.
- 379 Internews, Support for Ukrainian Media Survival (SUMS) 2022 – 2025, Annual narrative report, 1 December 2022 – 31 December 2023, 28 mars 2024, s. 3-4.
- 380 Development of Media Industry in Serbia. Insatsnummer: 14857.
- 381 Mediji.Inovacije, Media Innovation Activity Weekly Update January 1-5 2024, s. 1-2.
- 382 KAOS GL Rainbow Project 2020 – 2023. Insatsnummer: 14107.
- 383 KAOS GL Association, May 17th Association, Final Consolidated report for the Rainbow Project, 1 December 2020 – 31 December 2023, s. 5 och 11.
- 384 För ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden ska antalet och styckkostnaden för handläggningen av dessa ärenden redovisas.
- 385 OCHA Annual reporting 2023. June 2024, s. 17. Dokumentnummer: 22/001256-20. OCHA field coordination 2023-2025. Insatsnummer: 16109.
- 386 UNICEF Country Programme Support DRC 2022-2025. Insatsnummer: 16046.
- 387 UNICEF Democratic Republic of the Congo, CPD Thematic Report Jan-Dec 2023, maj 2024, s. 8, UNICEF Country Program Support DRC 2022-2025. Insatsnummer: 16046.
- 388 Dialog kring Global Digital Compact med Utrikesdepartementet och Sveriges permanenta representation till FN. Dokumentnummer 24/001015-1.
- 389 Översyn av Sidas stöd till Världsbanksgruppens Trust Funds, Sida, 10 september 2024, s. 18. Dokumentnummer 23/000369-65.
- 390 World Bank URTF, MDTF Ukraina, hjälp återhämtning, återuppbyggn, reform. Insatsnummer: 16344.
- 391 Ukraine relief, recovery, reconstruction and reform trust fund, Annual Report 2022-23, Ukraine relief, recovery, reconstruction and reform trust fund, mars 2024, s. 39. Dokumentnummer: 22/001631-39. Insatsnummer: 16344.
- 392 Ibid., s. 28.
- 393 Sida, Generaldirektören brev om ökad samverkan inom Team Sweden, 24 juli 2024.
- 394 Hemställan om Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) får ingå som medlem i den till juridisk person ombildade nätverket EU Practitioners Network for European Development Cooperation. Dokumentnummer 23/001754-1.
- 395 Sida, Redovisning enligt regeringsuppdrag UD2024/02890 om bistånd som förmedlas genom civilsamhällesorganisationer, del 2. 15 maj 2024. Dokumentnummer: 24/000530-5.
- 396 Övergripande årsrapport 2023 av Kemls verksamhet, s. 13. Dokumentnummer: 16/001079-270.
- 397 Delstrategi för Sidas arbete med privat sektor 2024-2026. Dokumentnummer: 24/001079-1.
- 398 Svenskt näringsliv, SLSD – Swedish Leadership for Sustainable Development. Hämtad 13 november 2024 från Svenskt näringslivs hemsida.
- 399 Överenskommelse om samverkan mellan Sida och Kommerskollegium. Dokumentnummer: 24/000886-3.
- 400 Mobiliserat och utbetalat belopp utlysningsfonder 2024. Dokumentnummer 21/000564-28.
- 401 Global Innovation Fund – 2023 Impact Report – Why Innovation Pays, s. 12. Submission of 2023 reports. Dokumentnummer: 13/001714-362. Global Innovation Fund 2020-2024. Insatsnummer: 12411.
- 402 GSMA, Annual Review 2024, s. 1 – 2. Dokumentnummer: 16/000959-310. GSMA 2021-2024. Insatsnummer: 14448.
- 403 SNV, End of Project Report for the Innovations Against Poverty Challenge Fund, March 2024, Annex D5. Case Study – The Business Case for Gender Integration s. 90. Innovations against Poverty (IAP) 3.0. Insatsnummer: 16439.
- 404 Global Innovation Fund – 2023 Impact Report – Why Innovation Pays, s. 15, Submission of 2023 reports. Dokumentnummer: 13/001714-362. Global Innovation Fund 2020-2024. Insatsnummer: 12411.
- 405 GSMA, Logframe GSMA-Sida July 2024, Annual Review 2024, s. 1 – 3. Dokumentnummer: 16/000959-310.
- 406 Water and Energy for Food (WE4F), WE4F Global Fact Sheet Oktober 2024. Dokumentnummer: 18/000462-513. Water and Energy for Food (WE4F) 2019-2025. Insatsnummer: 11976.
- 407 UNIDO LKDF, facilitation and innovative skills development. Insatsnummer: 13794.
- 408 UNIDO, Annual Report 2023 LKDF 2.0, 31 januari 2024, s. 5.
- 409 UNIDO, MTR Report LKDF 2.0, 14 juni 2023, s. 53.
- 410 Beslut om ändring av insats, RECONOMY Western Balkans 2023-2026. Insatsnummer: 14710.
- 411 Sidas riktlinjer för samarbetet med svenska strategiska partnerorganisationer (SPO) inom CSO-anslaget vad gäller ansökan och rapportering, 11 september 2023, s. 10.
- 412 OECD, Funding civil society in partner countries, 2023, s. 11.
- 413 OECD, DAC Recommendation on Enabling Civil Society in Development Co-operation and Humanitarian Assistance, 6 juli 2021.
- 414 Uppdraget med arbetsgruppen ”kvartetten”. Dokumentnummer: 24/000279-4.
- 415 Näringslivets internationella råd (NIR), Sustainability Impact Accelerator. Hämtad 13 november 2024 från NIRs hemsida.
- 416 Mindre avtalsändring Sustainable Impact Accelerator 14365. msg. Dokumentnummer: 20/000896-161.
- 417 EU Twinning Skatteverket Algeriet fas 3. Insatsnummer: 16735.
- 418 EU Twinning Läkemedelsverket Rwanda, fas 3. Insatsnummer: 15920.
- 419 EU Twinning Standardisering Namibia, fas 3. Insatsnummer: 15858.
- 420 EU Twinning Keml Moldavien. Insatsnummer: 16742.
- 421 EU Twinning Arbetsförmedlingen Serbien. Insatsnummer: 17031.
- 422 Avropskontrakt Niras, TWINNING & TAIEX, 2024-09-10 – 2025-01-31. Dokumentnummer: 21/000535-72.
- 423 Niras, Kompetensstöd inom EU-Twinning och TAIEX, rapport dec 2023 – juni 24, s 17. Dokumentnummer: 21/000535-75.
- 424 Tjänsteanteckning och PowerPoint från rundabordssamtal, 10 juni. Dokumentnummer: 24/000836-4.
- 425 Mailkorrespondens med UNDESA, Request for rentention figures for former Swedish JPOs and SARC by 17 October. Dokumentnummer: 24/001489-4.
- 426 Mailkorrespondens med Världsbanken, Request for rentention figures for former Swedish JPOs by 17 October. Dokumentnummer: 24/001489-5.
- 427 Mailkorrespondens med Unicef, Request for rentention figures for former Swedish JPOs by 17 October. Dokumentnummer: 24/001489-6.
- 428 Mailkorrespondens med UNDP, UNDPs rentention figures for former Swedish JPO/SARC/SDPs. Dokumentnummer: 24/001489-7.
- 429 Överenskommelse mellan Sida och Migrationsverket. Dokumentnummer: 19/000464-17.
- 430 Visit to JPO SC - Proposal for financial management of JPO Programme of Sweden. Dokumentnummer: 24/000616-1.
- 431 UNDP:s agreement to the new Standard Operating Procedure for the management of the Swedish JPO/SDP Progr. starting with batch 1, 2024. Dokumentnummer: 24/000616-2.
- 432 Samarbetsavtal Sida – UNDESA. Dokumentnummer: 24/000616-5.
- 433 Beslut om ändring av insats (16786), s.1-4. Dokumentnummer 23/001630-17.

- 434 Sida comments on the first batch of IDA 21 documents – SRHR, Climate, Jobs and Private Investment lense, 5 juni 2024. Sidas inledande kommentarer RE: IDA21-stöd och påfyllnadsmöte. Dokumentnummer: 24/000798-16.
- 435 Världsbanksgruppen, WBG Gender Strategy, Implementation Plan, 2 oktober 2024, s. 13-14.
- 436 Sida Evaluation 2024:1a, Niras Sweden AB, Formative Evaluation of Normative Dialogue at Sida 2015-2022, Final report, 19 augusti 2024.
- 437 Sida Evaluation 2024:1c, Niras Sweden AB, Formative Evaluation of Normative Dialogue at Sida 2015-2022, Case studies, 19 augusti 2024, s. 119.
- 438 Ibid., s. 120.
- 439 Beslut central utvärderingsplan 2024-2026. Dokumentnummer: 17/000399-18.
- 440 Publish What You Fund, 2024 Aid Transparency Index, nedsparat 18 november 2024.
- 441 Sida, Återrapportering enligt regleringsbrev till Sida för budgetår 2024 avseende utvecklad uppföljning av verksamheten, 29 oktober 2024, dokumentnummer 24/000123-15.
- 442 Sida, Återrapportering enligt regleringsbrev för budgetår 2024 avseende utveckling av transparensgarantin, 29 augusti 2024, dokumentnummer 24/000123-11.
- 443 Publish What You Fund, 2024 Aid Transparency Index. Hämtad 18 november 2024.
- 444 Riksrevisionen, Vem, hur och varför – Sidas val av samarbetspartner och biståndsform, RIR 2022:9.
- 445 Regional Trade Workshop in Nairobi. Dokumentnummer: 24/000236-2.
- 446 Korrespondens om Team Sweden-Ukraina möten och seminariet. Dokumentnummer: 24/000236-4.
- 447 Korrespondens om samarbete med Business Sweden in Bangladesh. Dokumentnummer: 24/000236-6.
- 448 Överenskommelse om samverkan mellan Sida och Kommerskollegium. Dokumentnummer: 24/000886-3.
- 449 Korrespondens från Sveriges Ambassad i Moldavien inklusive FTAs email-nyhetsbrev. Dokumentnummer: 24/000236-5.
- 450 Samarbete med Kommerskollegium i Georgien – korrespondens; Samarbete med Kommerskollegium i Georgien – OTGS Rapport.
- 451 Global Alliance for Trade Facilitation (GATF). Insatsnummer: 17102.
- 452 Global Alliance for Trade Facilitation, Our approach, hämtad 24-10-2024, s. 2.
- 453 RECONOMY Western Balkans 2023-2026. Insatsnummer: 14710.
- 454 TetraPak & FAO: Dairy network in Colombia. Insatsnummer: 15362.
- 455 PARTNER besked om sakanlagsfinansiering för en tjänst, Team Europe Initiative (TEI) on Sustainability in Global Value Chains (CSDDD). Dokumentnummer: 23/001796-16.
- 456 International Trade Centre, ITC MENATEX II, 2024-2027. Insatsnummer: 16307.
- 457 World Bank TFSP and TS4D in MENA 2025-2027. Insatsnummer: 16306.
- 458 EELA Kenya Window. Insatsnummer: 16882.
- 459 Svenska ambassaden Nairobi, Beslut om insats, EELA - Kenya fönster, 7 augusti 2024, s.7.
- 460 Swisscontact, Brief Report on Stockholm Furniture Fair: Facilitating trade linkages between Kosovo and Swedish furniture companies, 21 februari 2024, Fostering Employment and Growth Opportunities (FEGO). Insatsnummer: 13654.
- 461 Decision on Amendment of Contribution 2024-03-27 (2022/23596/DHAK-78) och Amendment to the Agreement (2022/23596/DHAK-79), Promoting Green Growth in the RMG Sector Through Skills (PROGRESS). Insatsnummer: 15278.
- 462 Sidas Verksamhetsstrategi 2024-2026. Dokumentnummer: 24/000134-8.
- 463 Utrikesdepartementet, Riktlinjer för budgetåret 2024 för Sveriges export- och investeringsråd avseende export- och investeringsfrämjande verksamhet samt biståndsverksamhet, Regeringsbeslut, UD2024/02547, 22 februari 2024.
- 464 Uppdraget med arbetsgruppen "kvartetten". Dokumentnummer: 24/000279-4.
- 465 Överenskommelse om samverkan mellan Sida och Kommerskollegium. Dokumentnummer: 24/000886-3.
- 466 Svenskt näringsliv, Swedish Leadership for Sustainable Development. Hämtad 9 december 2024 från Svenskt näringslivs hemsida.
- 467 SDG sovereign bonds guidance, Global Investors for Sustainable Development Alliance, 2024. Dokumentnummer: 21/001481-156. UNDESA GISD 2022-2023 + 2024-2025. Insatsnummer: 14997.
- 468 Sidas Verksamhetsstrategi 2024-2026. Dokumentnummer: 24/000134-8.
- 469 Uppdraget med arbetsgruppen "kvartetten". Dokumentnummer: 24/000279-4.
- 470 Hållbarhetskriterier Team Sweden PSC Helpdesk september 2024 slutversion, s 19. Dokumentnummer: 23/000875-15.
- 471 Beslut om delstrategi för Sidas arbete med privat sektor 2024-2026. Dokumentnummer: 24/001079-1.
- 472 Regeringskansliet, Strategi för Innovation, Partnerskap och Kapacitetsutveckling 2024-2028, 7 juni 2024.
- 473 Svenskt näringsliv, Swedish Leadership for Sustainable Development. Hämtad 9 december 2024 från Svenskt näringslivs hemsida.
- 474 We Effect, Food, Rights and Power, We Effect's Annual Report for 2023 to Sida CIVSAM, Maj 2024, s. 4.
- 475 Global Gateway, Youth as Agents of Change, COP29 Roundtable, 28 oktober 2024, s. 1
- 476 UNDP - Institutional strengthening for FfD and SDGs, INFF 2021- 24. Insatsnummer: 14123.
- 477 Terms of Reference for CSO engagement, Institutional Strengthening for SDGs and FfD, Integrated National Financing Frameworks. Dokumentnummer: 21/001392-119.
- 478 Planeringsfas Rwanda EU MAV+. Insatsnummer: 17121.
- 479 Support to Liberia Land Authority Insatsnummer: 16471.
- 480 Support to the Liberia Revenue Authority. Insatsnummer13249.
- 481 Joint Administrative Regulation No. 08.2113-1/MFDP/LLA/18 NOVEMBER 2024.
- 482 Lantmäteriet Annual Workplan 2025, sidan 10 och 16.
- 483 OECD-DAC, Converged Statistical Reporting Directives for the Creditor Reporting System (CRS) and the Annual DAC Questionnaire, 4 september 2024.
- 484 OECD-DAC, Converged Statistical Reporting Directives for the Creditor Reporting System (CRS) and the Annual DAC Questionnaire, 4 september 2024, s.17.
- 485 Ibid, s. 33, 40 och 47.
- 486 Ibid, s. 8.
- 487 Africa's century Strategy for strengthened Danish engagement with African countries. Fact sheet, s. 3.
- 488 Global Partnership for Effective Development Co-operation, The Effective Principles. Hämtad 5 november 2024.
- 489 Europeiska unionens officiella tidning C 202, art. 108.3, Meddelanden och upplysningar, 7 juni 2016, s. 92.
- 490 Upphandlingsmyndigheten, Statsstöd- En översikt, Statsstöd behöver godkännas eller utformas enligt undantagsregler. Hämtad 8 oktober 2024.
- 491 Upphandlingsmyndigheten, Förordningar om stöd av mindre betydelse (de minimis-stöd). Hämtad 9 oktober 2024.
- 492 SFS 2010:1080. Förordning med instruktion för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), 16 §.
- 493 SFS 2011:211. Förordning om utlåning och garantier, 9 kap. 3 § och 16 §.
- 494 Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklarar förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.
- 495 Kommissionens tillkännagivande om begreppet statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (2016/C 262/01). Avsnitt 4.2.3.
- 496 Sida, Hjälpexter Trac avsnitt 1.2.2, 2 oktober 2024, s. 4-5.
- 497 Sida, Hjälpexter Trac avsnitt 2.7.6, 2 oktober 2024, s. 109-110.
- 498 Sida, Sidas riskhantering gällande EU:s statsstödsregelverk inom garantiverksamheten, 11 december 2020.

- 499 Världsbanksgruppen, Digital Progress and trends, 2024, s. 5-6.
500 Summary – Stockholm Internet Forum 2023. Dokumentnummer: 22/001051-59.
- 501 Korrespondens dokumentnummer: 24/001015-14.
- 502 Digital Impact Alliance 2020- 2024. Insatsnummer: 13478.
- 503 Association for Progressive Communications 2024–2027. Insatsnummer: 16197 .
- 504 Dialog kring Global Digital Compact med Utrikesdepartamentet och Sveriges permanenta representation till FN. Dokumentnummer 24/001015-12.
- 505 Sida, Delstrategi digitalisering 2024- 2026. Dokumentnummer: 24/001868-3.
- 506 Tjänsteanteckning: Digital Leap Fund. Dokumentnummer: 24/001513-1.
- 507 ICT Policy & Regulation - Institutional Strengthening (IPRIS). Insatsnummer: 15366.
- 508 Team Democracy final report and PA Consulting evaluation, 2024, s 7-9. Dokumentnummer: 21/000684-47.
- 509 Sida, Helpdesk for digitalisation. Hämtad 28 oktober 2024.
- 510 Sida, Digitalisation toolbox. Hämtad den 28 oktober 2024.
- 511 Sida, MDPA- Digitalisation and multidimensional poverty, februari 2024.
- 512 Sida, Evidence mapping brief: Foundations of digitalisation, oktober 2024.
- 513 Sida, The role of digitalisation in inclusive financial systems, oktober 2024.
- 514 Design support TEI IFF. Insatsnummer: 16835.
- 515 Support to the Liberia Revenue Authproty, insatsnummer 13249.
- 516 EY, Evaluation of the Swedish Tax Agency cooperation with the Liberia Revenue Authority 2020–2023, november 2024, s. 21.
- 517 Building property tax/ fisacal cadastre system in Albania. Insatsnummer: 11217.
- 518 ProTax Albania, Final narrative report and Annual Narrative Report, 2022, 8 september 2023, s. 4, 14-16. Building property tax/ fisacal cadastre system in Albania. Insatsnummer: 11217
- 519 Ibid s.12.
- 520 Sida, Evaluation of the project Building Market Value Based Property Tax in Albania (ProTax), 2022:38, juni 2022, s. v-vi.
- 521 OECD Tax and Development 2023–2025. Insatsnummer 13632.
- 522 OECD CTPA Tax and Development - 2023 Annual Report, OECD 26 april 2024. 2023 Annual Report - Final Version, s. 36 Dokumentnummer: 22/000779-15.
- 523 Ibid s.10.
- 524 Beslut om delstrategi för Sidas arbete med privat sektor 2024–2026. Dokumentnummer: 24/001079-1.
- 525 Sida, Instruction for calculating and reporting mobilised private capital in Challenge Funds, 2024.
- 526 Efter en kvalitetssäkring av garantiavtal i Sidas databas under året korrigerades en garantiinsats, vilket innebar att den öppnades och avslutades igen.
- 527 IDB Garanti Amazonas. Insatsnummer: 15668.
- 528 SME Garanti Rwanda - Bank of Kigali. Insatsnummer: 16868.
- 529 ProCredit Moldova Portfolio Guarantee - MSMEs and Green Investments. Insatsnummer: 16906.
- 530 REPP2 Garanti. Insatsnummer: 17117.
- 531 IIX Guarantee - WLB7. Insatsnummer: 17229.
- 532 NIR, Sustainability Impact Accelerator. Hämtad 13 november 2024 från NIR:s hemsida.
- 533 Mindre avtalsändring Sustainability Impact Accelerator. Dokumentnummer: 20/000896-161. NIR ITP Hållbarhetsaccelerator SIA:Insatsnummer: 14365.
- 534 Revisorsrapport 2023 och Slutrapport ETI 2022-2023 signerad, 12 september 2023, s. 5. Dokumentnummer: 19/001439-61.
- 535 UN Global Compact Network Sweden som samlar svenska företag för att öka hållbarhet i globala värdekedjor och på utvecklingsmarknader.
- 536 Mindre avtalsändring Sustainability Impact Accelerator. Dokumentnummer: 20/000896-161. NIR ITP Hållbarhetsaccelerator SIA. Insatsnummer: 14365.
- 537 Bilaga O NIR EDM Proposal for Sida ESMS Development 2024, s. 1. Avtalsändring NIR SIA Nr 7 Moçambique – 2024-06-20. Dokumentnummer: 20/000896-157.
- 538 Näringslivets Internationella Råd (NIR), 2024, Responsibility and Sustainability in Latin American Mining (MARS), securing minerals for the green transition by addressing environmental and human rights risks, 2023 Annual Report, s.26. Dokumentnummer: 18/001354-192.
- 539 Insatsnummer, 12919 NIR Swedish Workplace Programme (SWP).
- 540 Insats 12919 NIR Swedish Workplace Programme (SWP). Sammanfattande resultatuppdatering, s.2. Dokumentnummer 18/001354-211.
- 541 Näringslivets Internationella Råd (NIR), 2024, Swedish Workplace Programme 2023 Annual Report, s.20. Dokumentnummer: 18/001354-192.
- 542 Final Report for External Evaluation of the Swedish Workplace Programme 2019-2024 September 2024, s.4. Dokumentnummer: 18/001354-208.
- 543 Uppdraget med arbetsgruppen ”kvartetten”. Dokumentnummer: 24/000279-4.
- 544 ITP 308 SGU Tillsyn av avfall och vattenföroreningar från gruvor. Insatsnummer 54120138.
- 545 Sveriges Geologiska undersökningar (SGU), 2023 Annual Progress Report, 2024, s 6. Dokumentnummer 14/001442-225. Insatsnummer: 54120138.
- 546 Sidas Verksamhetsstrategi 2024-2026. Dokumentnummer: 24/000134-8.
- 547 Beslut om delstrategi för migration och utveckling i utvecklingssamarbetet 2024-2026. Dokumentnummer: 24/001857-1.
- 548 Sida, Evidence Brief - Migration, Forced Displacement and Climate Change, september 2024.
- 549 Sida, Evidence Brief – Migration and Gender Equality, oktober 2024.
- 550 Sida, Evidence Brief – The Health of Migrants, mars 2024.
- 551 Global Compact for Migration, Globalt ramverk för säker, ordnad och reguljär migration, 13 juli 2018, s. 1-2.
- 552 IOM Fas II Migration och utveckling i Latinamerika. Insatsnummer: 15798.
- 553 IOM: Response to vulnerable migrants on the Eastern Corridor. Insatsnummer: 16556.
- 554 Regeringen, Uppdrag till Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) rörande migration och utveckling, 22 december 2021, s. 1-4. Dokumentnummer: 046384/21.
- 555 Sida, Regeringsskrivelse om migration och utveckling, 30 januari 2024, s. 35-50. Dokumentnummer: 21/001687.
- 556 Regeringen, Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Migrationsverket, 20 december 2023, s. 7.
- 557 Regeringen, Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Migrationsverket, 20 december 2023, s. 7.
- 558 Sida, Överenskommelse om samverkan mellan Sida och Migrationsverket, 8 juli 2024. Dokumentnummer: 24/000924-2.
- 559 Sida, Överenskommelse mellan Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete och Migrationsverket om sekundering, 7 mars 2024, s. 1-3. Dokumentnummer: 19/000464–17.
- 560 UNYV 2024. Insatsnummer: 15974.
- 561 Regeringen, Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), Ändringsbeslut 2024-09-05 (UD2024/11768), 5 september 2024, s. 2. Dokumentnummer: 24/000124–29.
- 562 Sida, Åtterrapporering enligt regleringsbrev till Sida för budgetår 2023 angående återvändande, frivillig återvandring och hållbar återintegrering, 31 oktober 2023. Dokumentnummer: 23/000067-18.
- 563 UNICEF Country Program Support DRC 022-2025. Insatsnummer: 16046. UNDP Funding Facility for Stabilization. Insatsnummer: 11829. IOM - Response to vulnerable migrants on the Eastern Corridor. Insatsnummer: 16556. IOM - Phase II Regional Migration and Development LA. Insatsnummer: 15798.
- 564 IOM Migration Genève. Insatsnummer: 16658. Sekundering - IOM Migration Fält. Insatsnummer: 16228. UNYV 2024. Insatsnummer: 15974. Sekundering - UNHCR Livelihood and Economic Inclusion Officer, Addis Abeba. Insatsnummer: 16657.

- 565 UNDP Funding Facility for Stabilization, Third quarter report 2023, s. 12. Dokumentnummer: 17/001352-236.
- 566 UNDP, Progress Report, Empowered Partnership for Sustainable Recovery, December 2022 - October 2023, s. 16.
- 567 UN Migration IOM, Final Report to Sweden - Swedish International Development Cooperation Agency, 30 juni 2023, s. 4 och 7, Emergency Response Stranded Ethiopian Migrants in EHoA. Insatsnummer: 15252.
- 568 2022 Effective Development Co-operation Summit Declaration, Final unedited version, 14 December 2022, Final Outcome Document GPEDC HLM3 Geneva, December 2022. Dokumentnummer: 23/000355-11.
- 569 Regeringen, Utrikesdepartementet "Regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), 22 december 2022. Dokumentnummer: 23/000355-12.
- 570 Global Partnership for Effective Development Co-operation (GPEDC), "Deliver Better Together to Drive Action for Sustainable Development: The GPEDC 2023-26 Work Programme", maj 2023. Dokumentnummer: 23/000355-9.
- 571 Global Partnership for Effective Development Co-operation (GPEDC) "Kampala Principles on Effective Private Sector Engagement in Development Co-operation", maj 2019. Dokumentnummer: 23/000355-8.
- 572 Global Partnership for Effective Development Co-operation (GPEDC), Effective Development Co-operation GLOBAL DASHBOARD. Hämtad 9 januari 2025 från Global Partnership for Effective Development Co-operation.
- 573 Instruktion för det förberedande mötet inför den fjärde konferensen om utvecklingsfinansiering (FfD4 PrepCom) i Addis Ababa den 22-26 juli 2024. Dokumentnummer: 24/000382-41.
- 574 Stöd till GPEDC arbetsprogram 2020-2022 + 2023, 2024. Insatsnummer: 15123.
- 575 OECD GPEDC Joint Support Team. Insatsnummer: 16661.
- 576 Secondment - UNDP, GPEDC NY. Insatsnummer: 16224.
- 577 Stöd till GPEDC arbetsprogram 2024-2026. Insatsnummer: 17344.
- 578 Sida, Rutinbeskrivning för tematiskt stöd till operativ verksamhet, januari 2025. Dokumentnummer: 24/001844-1.
- 579 Sida, Rutinbeskrivning för Sidas nätverk, januari 2025. Dokumentnummer: 24/001843-1.
- 580 Capacity development Programme Sustainable Public Procurement. Insatsnummer: 12936.
- 581 Sida, Sida Procurement Guidelines (SPG).
- 582 Sida, Sida's Procurement Provisions (SPP).
- 583 Transparency International core support 2023-2025. Insatsnummer: 14089.
- 584 Open Government Partnership core support 2019-2021 (2024). Insatsnummer: 12572.
- 585 TI Z: Coalition Against Rampant Corruption II 2018 - 2022, Zimbabwe. Insatsnummer: 11774. Transparency International Anticorruption Center Armenia 2021-2025. Insatsnummer: 15022. Transparency Int. Bangladesh - PACTA. Insatsnummer: 13287. Institutional Enhancement of Transparency International Ukraine. Insatsnummer: 16718. Transparency International BiH, Core support II phase, Bosnia and Hercegovina. Insatsnummer: 16792. Core support to Transparency International Georgia 2022-2025. Insatsnummer: 15178.
- 586 National Expert, Anticorruption INTPA. Insatsnummer: 14612.
- 587 Core support to International Society for Fair Elections and Democracy (ISFED), insatsnummer: 16602.
- 588 CIP Elections Monitor 2022-2025. Insatsnummer: 15895.
- 589 EISA 2023-2025 (ADS V). Insatsnummer: 16118.
- 590 CEPPS 2024-2025 - Digital challenges in election processes. Insatsnummer: 17284.
- 591 Countering Anti-Democratic Proaganda for Engagement (CAPE). Insatsnummer: 17250.
- 592 Support to National Elections 2021-2024. Insatsnummer: 13251.
- 593 Carter Center Support to LEON 2021-2024. Insatsnummer: 14828.
- 594 OECD-DAC sektorkoder: 15150 Democratic Participation and Civil Society, 15152 Legislatures and Political Parties, 15153 Media and Free Flow of Information, 15160 Human Rights, 15170 Women's Rights Organisations and Movements, and Government Institutions, 16066 Culture, 22020 Telecommunications, 22030 Radio, Television, Print Media, 22040 Information and Communication Technology (ICT), 41010 Environmental Policy and Administrative Management.
- 595 Civil Rights Defenders, CSO strategi CRD 2020-2024. Insatsnummer: 13513.
- 596 Front Line Defenders 2020-2022/2023-2025. Insatsnummer: 12799.
- 597 Forum Asia Core support 2024-2027. Insatsnummer: 15699.
- 598 Legal and Human Rights Centre (LHRC) Core Support 2019-2024. Insatsnummer: 12829.
- 599 DefendDefenders 2021-2025 Core Support. Insatsnummer: 13444.
- 600 GPGF Iraq 2023-2025. Insatsnummer: 16183.
- 601 UNDP Armenia 2024-2027 Parliamentary Support. Insatsnummer: 16895.
- 602 Inter-Parliamentary Union 2022-2024. Insatsnummer: 14090.
- 603 PCAsia 2023-2024. Insatsnummer: 16080.
- 604 Capacity-enhancement of Armenian Judges (SE Court Authority). Insatsnummer: 15547.
- 605 Police Reform Program Phase 5. Insatsnummer: 14211.
- 606 SALAR/SKR -Support for Inclusive and Accountable Governance (AGIR) in the DRC. Insatsnummer: 15605.
- 607 Sida, Summary of Sida's report to the government on increased and effective climate aid, maj 2024.
- 608 OECD, OECD DAC Declaration on a new approach to align development cooperation with the goals of the Paris Agreement on Climate Change, 2024.
- 609 Sida, Återrapportering enligt regleringsbrev avseende klimat och bistånd, 27 juni 2023.
- 610 NDC Partnership 2023-2025. Insatsnummer: 15224.
- 611 NDC Partnership, NDCP Narrative Report Addendum - Prepared for the Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA), Reporting Period: January-December 2023, 2024, s. 10.
- 612 Local Climate Adaptive Living Facility - LoCAL. Insatsnummer: 51140114.
- 613 LOCAL - Moçambique, Technical Report October 2023 - September 2024, September 2024.
- 614 COP28 UAE, Declaration On Climate, Relief, Recovery And Peace. Hämtad 11 december 2024 från COP28 UAEs hemsida.
- 615 ERRY Enhancing Rural Resilience in Yemen (Fas III). Insatsnummer: 15007.
- 616 Sida, Evidence Brief: Migration, Forced Displacement and Climate Change, september 2024.
- 617 Sida, Social protection and climate change - an evidence based overview, mars 2024.
- 618 Sida, Technical Note: Nature-Based Solutions - Optimising benefits and avoiding risks, oktober 2024.
- 619 Sida, Evidence Brief: Nature-Based Solutions, oktober 2024.
- 620 Sida, Återrapportering enligt regeringsuppdrag UD2020/14831 angående biologisk mångfald och ekosystem, 2 maj 2024, s. 8.
- 621 Liberia Blue Ocean Program. Insatsnummer: 13068.
- 622 Conservation International, Blue Oceans Programme (BOP) Annal report 2022-2023, oktober 2023, s. 8 och 21.
- 623 Water and Energy for Food (WE4F), WE4F Global Fact Sheet October 2024. Hämtad från WE4Fs hemsida 25 oktober 2024. Water and Energy for Food (WE4F) 2019-2025. Insatsnummer: 11976.
- 624 Water and Energy for Food (WE4F), WE4F Global Fact Sheet October 2024. Hämtad från WE4Fs hemsida 25 oktober 2024.
- 625 IDB Garanti Amazonas. Insatsnummer: 15668.
- 626 Sida, Återrapportering enligt regleringsbrev avseende klimat och bistånd, 27 juni 2023, s. 13-15.
- 627 Barnmorskeprogram UNFPA 2022-2026. Insatsnummer: 13393.
- 628 E5P Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership. Insatsnummer: 55030134.
- 629 Sida, Nya arbetssätt på Sida stärker genomförandet av en rättvis grön omställning. 8 oktober 2024. Hämtad 18 november 2024 från Sidas hemsida.
- 630 Regeringskansliet, Strategidokument UNFCCC 2024 -kapacitetsbyggnad. Dokumentnummer: 24/001147-12.

- 631 Regeringskansliet, Instruktion för FN:s ramkonvention för klimatförändringar (UNFCCC) 2024. Dokumentnummer: 24/001147-5.
- 632 Sidas operationalisering för att genomföra FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet 2024–2028, inklusive resultatexempel för 2023. Operationalisering HP 1325. Dokumentnummer: 24/000121-9.
- 633 Final report Ben ni Baara, Work and Peace, april 2024, s. 6, 10. Dokumentnummer: 24/001057-1. Insatsnummer: 11775.
- 634 UN Women, 2023 annual report to the government of Sweden, maj 2024, s. 6. UN Women Transformative Approaches to Achieving GE in Ukraine Phase II 2022–2026. Insatsnummer: 14790.
- 635 IOM Peace Agreement Transitional Justice System. Insatsnummer: 10773.
- 636 IOM Comprehensive Peace System, Colombia. Insatsnummer: 16912.
- 637 UN WOMEN Colombia 2018–2023. Insatsnummer: 55190037.
- 638 UN Women Strategic note Colombia 2024–2027. Insatsnummer: 16453.
- 639 ICTJ Colombia 2022–2026, Övergångsrättvisa. Insatsnummer: 15400.
- 640 Diakonia Colombia 2021–2025. Insatsnummer: 13538.
- 641 Progress Report: Women influencing the course of peace in Sudan: A leadership and economic empowerment nexus 2023–2024, UN Women Sudan, s. 1, 17 september, 2024. Dokumentnummer: 24/000285-70. Insatsnummer: 13366.
- 642 Urgent Action Sister Funds, Final Report to Sida, juni 2024, s. 3. Dokumentnummer: 18/001267-198. Insatsnummer: 12908.
- 643 RIR 2022:9, Vem, hur och varför – Sidas val av samarbetspartner och biståndsform, s. 47–48.
- 644 ESV 2020:22, Verksamhetsanpassad styrning – en översyn av regeringens styrning och Sidas interna effektivitet, ledning och uppföljning, s. 7 och 71–72.
- 645 Delstrategi för Sidas arbete med privat sektor 2024–2026. Dokumentnummer: 24/001079-1.
- 646 Innovations Against Poverty (IAP) 3.0. Insatsnummer: 16439.
- 647 IAP, End of Project report, January 2024, s. 5–6. Innovations Against Poverty 2. Insatsnummer: 54110028.
- 648 För ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden ska antalet och styckkostnaden för handläggningen av dessa ärenden redovisas.
- 649 Regeringskansliet, Bistånd för en ny era, Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt, 14 december 2023.
- 650 Regeringskansliet, Strategin för Sveriges utrikeshandel, investeringar och globala konkurrenskraft, 1 december 2023.
- 651 Sidas Verksamhetsstrategi 2024–2026. Dokumentnummer: 24/000134-8.
- 652 Strategi för Sidas kompetensförsörjning 2024–2026. Dokumentnummer: 24/001114-1.
- 653 Governo AB rapport Risk och konsekvensanalys av Sidas organisationsförändring, 14 maj 2024, rad. 68. Dokumentnummer: 24/000877-2.
- 654 Framställan från skyddsombud enligt AML 6 kap § 6.a, 2024-09-20, Om arbetsmiljö på Sida – från HSO. Dokumentnummer: 24/001379-1.
- 655 Arbetsgivarverkets tidsanvändningsstatistik från 2023.
- 656 Sidas Verksamhetsstrategi 2024–2026. Dokumentnummer: 24/000134-8.
- 657 Sidas verksamhetsplan 2024. Dokumentnummer: 24/000134-11.
- 658 Sidas kompetensförsörjningsstrategi. Dokumentnummer: 24/001114-1.
- 659 Sidas nya organisation. Dokumentnummer: 24/000877-8.

Publicerad av: Sida, 2025

Copyright: Sida, organisationsnummer 202100-4789

Omslagsbild: Anna Vasylivna kommer från Charkiv i Ukraina men hon och hennes man flydde från kriget till sin datja (lantställe) utanför staden. Annas man fick en hjärtattack och hon fick vårda honom ensam, utan tillgång till professionell sjukvård. Nu besöker de IRC:s mobila sjukvårdsenhet när den kommer till byn. Sida stödjer IRC:s mobila sjukvårdsenheter i bland annat Charkivs län. Foto: Oleksandr Rupeta, IRC

Layout: Reklambyrån Liljedals i samarbete med Ljungbergs Tryckeri

Art.nr.: Sida62763sv

ISBN: 978-91-586-4272-0

urn:nbn:se:sida-62763sv

Publikationen kan laddas ner från www.sida.se/publikationer

Du som har funktionsnedsättning kan beställa denna publikation i alternativt format från info@sida.se.

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE

Besöksadress: Rissneleden 110, 174 57 Sundbyberg

Postadress: Box 2025, 174 02 Sundbyberg

Telefon: 08-698 50 00. Fax: 08-20 88 64.

E-post: sida@sida.se Webb: sida.se

